

INSTITUTI I STUDIMEVE MARKSISTE-LENINISTE
PRANË KQ TË PPSH

DOKUMENTE KRYESORE
TË PARTISË
SË PUNËS TË SHQIPËRISË

TIRANË, 1982

PROLETARË TË TË GJITHA VENDEVE, BASHKOHUNI!

20

DOKUMENTE KRYESORE TË PPSH

VËLLIMI VII

1976-1980

PARATHËNIE

Vëllimi i 7-të i «Dokumenteve kryesore të PPSH», përfshin raporte, vendime, letra e materiale të tjera të periudhës 1976-1980. Një pjesë e tyre botohen për herë të parë.

Materialet e këtij vëllimi përshkohen nga një analizë e thellë marksiste-leniniste që u bën Partia jonë problemeve e fenomeneve të ndryshme të kësaj periudhe. Ato janë një pasurim i mëtejshëm i teorisë dhe i praktikës revolucionare të Partisë sonë dhe pasqyrojnë luftën e përpjekjet e masave tona punonjëse për ndërtimin e socializmit, për të kapërcyer çdo pengesë e vështirësi, për të mposhtur me sukses rrethimin e bllokadën imperia-listo-revizioniste.

Në qendër të këtij vëllimi janë materialet e Kongresit të 7-të të Partisë, i cili bëri bilancin e punës dhe përgjithësoi në mënyrë shkencore përvojën revolucionare të Partisë dhe të masave punonjëse dhe, në të njëjtën kohë, përcaktoi objektivat e pesëvjeçarit të gjashtë, si dhe detyrat për zhvillimin e për thellimin e pandërprerë të revolucionit socialist në vendin tonë. Kongresi vuri si detyrë që të zhvillohet me ritme më të shpejta ndërtimi socialist i vendit për shndërrimin e Shqipërisë socialiste në një vend industrialo-bujqësor, për përsosjen e mëtejshme të marrëdhënieve socialiste në prodhim, për mbrojtjen e vendit, për ngritjen e mëtejshme të nivelit material e kulturor të masave punonjëse. Në materialet e Kongresit, si dhe në mjaft dokumente të tjera të rëndësishme të kësaj periudhe shihet qartë vija e drejtë marksiste-leniniste e Partisë sonë për ndërtimin e socializmit me forcat tona. Ndjekja dhe zbatimi i kësaj vije kanë siguruar një ekonomi të qëndrueshme, plot vitalitet, si dhe ngritjen graduale të mirëqenies së masave punonjëse.

Nga tribuna e Kongresit të 7-të të Partisë u shpall se për herë të parë Shqipëria plotësoi të gjitha nevojat e vendit me drithë. Kjo ishte një fitore kolosale. Por si në raportin e mbaj-

tur nga shoku Enver Hoxha në Kongres, ashtu edhe në dokumente të tjera të Partisë shtrohej detyra që, nga viti në vit, të rriten rendimentet e prodhimeve bujqësore, të merren masa të forta politike-ideologjike, administrative dhe tekniko-organizative, në mënyrë që të krijohen stabilitet e vazhdimësi në prodhimin e drithërave, të perimeve, të blegtorisë, të bimëve industriale, si: pambuku e panxharsheqeri etj.

Duke vënë në jetë mësimet e marksizëm-leninizmit, në kushtet e vendit tonë, Partia ka luftuar pa pushim për të ngushtuar dallimet midis qytetit e fshatit, midis punës mendore e punës fizike. Vendimet e rëndësishme, që janë marrë për këtë qëllim, tregojnë forcën dhe vitalitetin e pakundërshtueshëm të rendit tonë socialist, të shtetit të diktaturës së proletariatit. Zbatimi i këtyre vendimeve ka luajtur një rol të madh për forcimin dhe për çelikosjen e mëtejshme të aleancës së klasës punëtore me fshatarësinë kooperativiste, që përbën bazën e diktaturës së proletariatit në Shqipëri.

Rëndësi e veçantë në materialet e këtij vëllimi u kushtohet edukimit dhe kalitjes së komunistëve e kuadrove si revolucionarë të vërtetë në zbatimin me konsekuencë të parimeve e të normave të Partisë. Komunistët, kuadrot dhe inteligjencia jonë, theksohet midis të tjerave, duhet të frymëzohen nga principialiteti i lartë, që ka karakterizuar kurdoherë Partinë tonë dhe udhëheqjen e saj. Organizatat e Partisë të kalitin tek ata guximin për të zbatuar e për të mbrojtur vijën e Partisë, për të vepruar kurdoherë si revolucionarë dhe të jenë të gatshëm për të bërë çdo sakrificë për çështjen e revolucionit, të mbrojtjes së atdheut e të diktaturës së proletariatit.

Në materialet e këtij vëllimi i bëhet një analizë e thellë dhe e gjithanshme edhe veprimtarisë shkencore. Në këtë vëllim botohet raporti i Byrosë Politike: «Stadi i zhvillimit socialist të vendit aktualisht dhe në perspektivë kërkon të përmirësohen më tej drejtimi e organizimi shkencor i punës së Partisë dhe i levave të saj», ku, midis të tjerave, theksohet me forcë nevoja që të ngrihen më lart niveli i punës shkencore të Partisë, i punës drejtuese e organizuese, si hallka kyç për realizimin e detyrave në fushën ekonomike, si nga organet ekonomike e shtetërore, ashtu dhe nga organizatat e masave. Theksohet, gjithashtu, kërkesa për të rritur më tej ndjenjën e përgjegjësisë, efektivitetin e punës së kuadrove dhe domosdoshmëria që organet e organizatat e Partisë të udhëheqin e të përsosin zgjidhjen e disa problemeve të rëndësishme të zhvillimit të ekonomisë, që kanë të bëjnë me rritjen e efektivitetit të prodhimit shoqëror e të rendimentit me ritme të larta, me revolucionin tekniko-shkencor e me kooperimin, me ruajtjen dhe me administrimin e pronës së përbashkët. Në të njëjtën kohë,

shtrohet detyrë, që në stadin e zhvillimit që ka arritur vendi ynë, të vihet në baza më të plota e më të sakta planifikimi i veprimtarisë shkencore.

Partia jonë, vazhdimisht, i është përmbajtur me vendosmëri vijës së luftës të klasave dhe e ka zhvilluar këtë luftë me konsekuencë si kundër armiqve të brendshëm e të jashtëm, ashtu edhe në gjirin e popullit e në radhët e saj. Në procesin e kësaj lufte është grumbulluar një përvojë e pasur revolucionare, me vlerë të madhe teorike e praktike. Konkluzione shumë të rëndësishme dhe mësimet mjaft të çmuara, për të zhvilluar drejt e me vendosmëri luftën e klasave në kushtet e ndërtimit të shoqërisë socialiste, gjenden në mjaft dokumente të këtij vëllimi e, veçanërisht, në raportin e Kongresit të 7-të të Partisë.

«Ndërtimi i socializmit është proces i një lufte të ashpër klasore midis dy rrugëve, rrugës socialiste dhe rrugës kapitaliste, luftë që zhvillohet në të gjitha frontet, politike dhe ekonomike, ideologjike dhe ushtarake»¹,

theksohet në këtë raport. Po ashtu përcaktohet qartë se rreziku dhe armiku kryesor për Partinë tonë, ashtu si për të gjithë lëvizjen komuniste e punëtore revolucionare ndërkombëtare, ka qenë dhe mbetet oportunizmi i djathtë, revizionizmi. Armiqtë e socializmit shpresat e tyre nuk i mbështetin vetëm në mbeturinat e klasave të vjetra shfrytëzuese, por edhe në elementët e rinj armiq, që lindin në gjirin e shoqërisë socialiste. Prandaj shtrohet detyra që Partia dhe populli të jenë kurdoherë më këmbë, vigjilentë e revolucionarë, të bëjnë një luftë të vendosur e të papajtueshme klasore, në të gjitha drejtimet kryesore të saj, për t'i bërë ballë frontit të bashkuar të armiqve, duke forcuar frontin tonë të brendshëm në të gjitha drejtimet, në fushën e mbrojtjes dhe të ekonomisë, të politikës e të ideologjisë, duke luftuar, njëkohësisht, oportunizmin, sektarizmin, burokratizmin, liberalizmin, mbeturinat e ideologjisë së klasave të vjetra shfrytëzuese, ndikimet e shfaqjet e ideologjive të sotme borgjeze e revizioniste. Nga organizatat-bazë të Partisë dhe nga levat e saj kërkohet përmirësimi i metodës dhe i stilit, luftë kundër çdo fryme euforie dhe t'i bëjnë njerëzit të jetojnë me situatat, t'i shohin detyrat e tyre të lidhura ngushtë me to.

Materialet për mbrojtjen zënë, gjithashtu, një vend të rëndësishëm. Nëpërmjet tyre, Partia shtron detyrën e forcimit, të përmirësimit të stërvitjes së përgjithshme të popullit, si dhe të edukimit me Artin Ushtarak të Luftës Popullore, për të qenë të gatshëm për mbrojtjen e atdheut.

¹ Shih në këtë vëllim, f. 97.

Dokumentet e këtij vëllimi pasqyrojnë, nëpërmjet një analize të thellë, edhe qëndrimin konsekuent, internacionalist, marksist-leninist të Partisë së Punës të Shqipërisë, luftën e saj të guximshme e të vendosur kundër imperializmit, socialimperializmit sovjetik, kundër teorisë së tri botëve, maocedunidesë dhe revizionizmit kinez.

Në këtë vëllim botohet edhe Letra e Komitetit Qendror të PPSH dhe e Këshillit të Ministrave të RPSSH drejtuar Komitetit Qendror të PK të Kinës dhe qeverisë kineze, në të cilën dënohen e hidhen poshtë të gjitha pretendimet boshe të revizionistëve kinezë. Nëpërmjet kësaj letre demaskohet përpara gjithë opinionit publik botëror veprimi reaksionar i Kinës nga pozitrat e fuqisë së madhe, veprim që përsërit si në përmbajtje, ashtu edhe në formë, metodat e egra shoviniste të Titos, të Hrushovit dhe të Brezhnjevut. Nëpërmjet një analize shkencore, që i ka bërë situatës Partia jonë në dokumentet e saj, edhe në të ardhmen, populli dhe Partia jonë nuk do t'i kursejnë forcat e tyre dhe do të luftojnë së bashku me të gjithë popujt e tjerë kundër imperializmit, socialimperializmit, krah për krah me të gjitha partitë marksiste-leniniste, me gjithë revolucionarët e proletariatin botëror, me gjithë njerëzit përparimtarë, që planet e manovrat e armiqve të dështojnë, që çështja e lirisë dhe e sigurisë së popujve të triumfojë.

INSTITUTI I STUDIMEVE MARKSISTE-LENINISTE
PRANË KQ TË PPSH

V E N D I M

I KOMITETIT QENDROR TË PPSH DHE I KËSHILLIT TË MINISTRAVE TË RPSH «MBI ULJEN E PAGAVE TË LARTA, MBI DISA PËRMIRËSIME NË SISTEMIN E PAGAVE TË PUNONJËSVE DHE MBI NGUSHTIMIN E MËTEJSHËM TË DALLIMEVE MIDIS FSHATIT DHE QYTETIT»

22 mars 1976

Komiteti Qendror i PPSH dhe Këshilli i Ministrave i RPSH konstatojnë me kënaqësi se, në atmosferën revolucionare që sundon në të gjithë vendin, klasa punëtore, fshatarësia kooperativiste dhe inteligjencia popullore, të frymëzuara nga direktivat e Kongresit të 6-të të PPSH, nga vendimet e plenumeve të 4-t, të 5-të, të 6-të, të 7-të e të 8-të të Komitetit Qendror të PPSH dhe nga fjalimet programatike të shokut Enver Hoxha, kanë ngritur në një shkallë më të lartë ndërgjegjen proletare, vendosmërinë, hovin dhe mobilizimin në punë për t'i konsoliduar, për t'i mbrojtur e për t'i çuar kurdoherë përpara revolucionin dhe ndërtimin socialist në vendin tonë.

Gjatë më shumë se tri dekadave të ndërtimit socialist, Shqipëria ka realizuar shndërrime të thella revolucionare në çdo fushë të jetës. Diktatura e proletariatit dhe baza e saj shoqërore, që ka si shtyllë aleancën e klasës punëtore me fshatarësinë kooperativiste, janë konsoliduar më tej. Ekonomia socialiste është zhvilluar e është fuqizuar pa ndërprerje si ekonomi shumëdegëshe, komplekse, me stabilitet, që forcohet vazhdimisht dhe që nuk njej kriza e plagë të tjera karakteristike të ekonomisë kapitalisto-revizioniste. Mbrojtja e atdheut dhe e fitoreve socialiste është çelikosur më tej. Masat punonjëse, të çliruara nga çdo shtypje e shfrytëzim, të udhëhequra nga Partia dhe të edukuara me ideologjinë e klasës punëtore, kanë vënë të gjitha energjitë e tyre e po punojnë me vull revolucionar për zhvillimin me ritme të shpejta të forcave prodhuese dhe për përsosjen e marrëdhënieve socialiste në prodhim, duke zbatuar me vazh-

dimësi parimin marksist-leninist të mbështetjes në forcat e veta. Mbi bazën e shtimit të vazhdueshëm të prodhimit shoqëror është siguruar ngritja e pareshtur e mirëqenies së përgjithshme materiale dhe e nivelit kulturor të popullit, janë ngushtuar, hap pas hapi, dallimet thelbësore midis fshatit dhe qytetit, midis punës mendore e punës fizike. Ky entuziazëm dhe kjo frymë e lartë mobilizimi po spikatën me një vrull të ri në vitin jubilar të 35-vjetorit të themelimit të PPSH, në diskutimin e Projekt-kushtetutës së RPSSH, kur klasa punëtore dhe masat e tjera punonjëse, në qytet e në fshat, kanë nisur një betejë të re, të madhe, betejën e planit të gjashtë pesëvjeçar të zhvillimit të ekonomisë e të kulturës popullore.

Këto arritje historike u bënë të mundura nëpërmjet një lufte të ashpër klasore kundër armiqve të brendshëm e të jashtëm, kundër njollave e mbeturinave të së kaluarës në ndërgjegjen e punonjësve; ato janë arritur duke thyer e duke shpartalluar sulmet, presionet e gjithanshme, bllokadat dhe rrethimin e imperialistëve e të revizionistëve modernë ndaj vendit tonë.

Në procesin e zhvillimit e të thellimit të pandërprerë të revolucionit socialist, Partia e Punës ka zbatuar kurdoherë me konsekuencë vijën e luftës kundër shfaqjeve e ndikimeve të ideologjisë borgjeze e revizioniste e qëndrimeve liberale ndaj tyre, vijën e luftës klasore kundër liberalizmit, burokratizmit, teknokratizmit e intelektualizmit. Kjo është luftë me rëndësi të madhe për fatet e revolucionit e të ndërtimit socialist, për të mos lejuar asnjë të çarë nga e cila mund të rrezikohet diktatura e proletariatit. Në këtë luftë janë ngritur më këmbë, nën udhëheqjen e Partisë, klasa punëtore, fshatarësia kooperativiste dhe inteligjencia popullore.

Në etapën e sotme të luftës për ndërtimin e plotë të socializmit, një rëndësi të madhe kanë përsosja dhe revolucionarizimi i vazhdueshëm i marrëdhënieve socialiste të shpërndarjes. Duke pasur kurdoherë një kuptim të drejtë marksist-leninist, revolucionar për rolin dhe për rëndësinë e këtyre marrëdhënieve, Partia ka ndjekur vijën e ngushtimit gradual të dallimeve në nivelin e të ardhurave dhe në mënyrën e jetesës midis klasës punëtore e fshatarësisë kooperativiste dhe kategorive brenda tyre, midis qytetit e fshatit; ajo është kujdesur dhe kujdeset për të pasur një raport sa më të drejtë ndërmjet pagës së kuadrove dhe të ardhurave të punëtorëve e të kooperativistëve, për të mos lejuar dallime të dukshme në të ardhurat, të cilat bëhen shkas për lindjen e elementëve të degjeneruar e të shtresave të privilegjuara dhe rrezikojnë drejtpërdrejt diktaturën e proletariatit e ndërtimin e socializmit. Në të njëjtën kohë, Partia ka luftuar e lufton edhe kundër prirjeve të barazimit mikroborgjez në fu-

shën e shpërblimit, i cili është, gjithashtu, i huaj dhe i dëmshëm për socializmin.

Në përputhje me këtë vijë revolucionare, marksiste-leniniste janë ndërtuar e janë përsosur, kohë pas kohe, sistemi i pagave të punëtorëve e të nëpunësve dhe sistemi i shpërblimit të punës së kooperativistëve, duke u mbështetur, kurdoherë, në ligjin socialist të shpërndarjes sipas punës. Zbatimi në jetë i këtij sistemi ka bërë të mundur që diferencat ndërmjet pagave të ulëta e atyre të larta, ndërmjet të ardhurave të nëpunësve, punëtorëve e kooperativistëve të ngushtohen dhe të kenë një përpjesëtim më të drejtë. Krejt ndryshe ndodh në vendet kapitaliste e revizioniste, ku shpërblimi i punës është ndërtuar mbi bazën e pasurimit të pakicës, e cila shtyp e shfrytëzon shumicën.

Komiteti Qendror i PPSH dhe Këshilli i Ministrave i RPSH, për të thelluar vijën e ndjekur në fushën e shpërndarjes, duke pasur parasysh direktivat e Kongresit të 6-të të PPSH dhe mësimet e shokut Enver Hoxha, si dhe duke përkrahur e duke miratuar iniciativat revolucionare të punonjësve për përsosjen e sistemit të pagave e të shpërblimit të punës, me qëllim që të ngushtohen më tej dallimet midis punës mendore e punës fizike, midis fshatit dhe qytetit, në bazë të kushteve e të mundësive që ka krijuar zhvillimi socialist i ekonomisë popullore,

V e n d o s ë n :

I. Mbi uljen e pagave të larta dhe disa përmirësime në sistemin e pagave dhe të shpërblimeve të punonjësve

1. Me qëllim që të arrihen përpjesëtime më të drejta midis pagave të punëtorëve e të nëpunësve, si dhe midis pagave të kategorive të ndryshme të nëpunësve, të bëhet ulja e pagave të larta të kuadrove drejtues, të inteligjencies dhe të kuadrove të forcave të armatosura, që janë 900 lekë e lart në muaj, pa prekur pagat e ulëta e të mesme, me përjashtim të rasteve të veçanta, për të ruajtur përpjesëtimet e nevojshme. Shkalla e uljes së pagave të larta të jetë nga 4-25 për qind mbi pagën e sotme.

Kjo masë me rëndësi të madhe ideopolitike ka për synim t'i revolucionarizojë më tej kuadrot, ta afrojë nivelin e jetesës së tyre me nivelin e përgjithshëm të masave, t'u presë rrugën karrierizmit, nxitjes së dëshirave për punë zyre dhe shumë të këqijave të tjera, që ndikojnë për degjenerimin borgjezo-revizionist.

2. Në përgjigje të iniciativave revolucionare të punonjësve të letërsisë e të arteve, të arsimit e të shkencës, për të hequr shpërblimet e tepërta mbi pagën-bazë dhe për t'i harmonizuar më mirë stimujt materialë me ata moralë, duke u dhënë përparësi stimujve moralë, të ulen pagat e punonjësve pedagogjiko-shkencorë të shkollave të larta dhe të institucioneve kërkimore-shkencore nga 14-22 për qind, shpërblimet për tituj e grada shkencore deri në 50 për qind, shpërblimet për veprat e krijimtarisë letrare, artistike e shkencore 30-50 për qind, si dhe të hiqen disa shpërblime e shtesa të tjera në disa degë të ekonomisë që, në kushtet e tanishme, janë të pajustificueshme.

Këto masa ndihmojnë në edukimin revolucionar të punonjësve të kësaj fushe të rëndësishme të veprimtarisë shoqërore dhe në forcimin e ndjenjës së thjeshtësisë proletare, i nxitin ata për t'u udhëhequr kurdoherë nga interesi i përgjithshëm i revolucionit e i socializmit dhe për të jetuar në kushte të afërta me punonjësit e tjerë.

3. Të ngrihen pagat e punëtorëve të bujqësisë e të frutikulturës të ndërmarrjeve bujqësore, duke e lidhur shpërblimin e punës së tyre edhe me realizimin e detyrave të planit të prodhimit.

4. Për ta vlerësuar akoma më shumë vendin e punës ku prodhohen të mirat materiale, për të punuar e për të jetuar kudo ku e lypin interesat e atdheut dhe për të luftuar çdo shfaqje të karrierizmit e të burokratizmit, të njësohen pagat e specialistëve zbatues të së njëjtës degë ekonomike, pavarësisht nga kategoria e rrethit ose e ndërmarrjes. Gjithashtu, me këto masa synohet të njësohen pagat e specialistëve zbatues të prodhimit, me ato të administratës së ndërmarrjeve e të kooperativave të së njëjtës degë ekonomike dhe të aparateve të komiteteve ekzekutive të këshillave popullorë të rretheve.

Për të përmirësuar raportin midis pagave të specialistëve të lartë e të mesëm, me ato të punëtorëve më të kualifikuar dhe me stazh të gjatë pune, duke filluar nga 1 prilli i vitit 1976, specialistët e rinj që dalin nga shkollat e larta, për dy vjetët e parë të punës, të marrin një pagë të përafërt me atë të punëtorëve të shkallës më të lartë të kualifikimit të së njëjtës degë, ndërsa specialistët e rinj që dalin nga shkollat e mesme profesionale dhe emërohen nëpunës, si rregull, të marrin pagën e një shkalle më të ulët.

5. Për të nxitur më tej interesimin e punëtorëve dhe të specialistëve zbatues në ndërmarrjet, në komitetet ekzekutive të këshillave popullorë të rretheve, në ministritë dhe në institucionet e tjera qendrore për ngritjen e tyre ideopolitike, kulturore e tekniko-profesionale, të vihet në zbatim sistemi i vlerësimit të

kualifikimit të punëtorëve e të specialistëve, me anë të atestimit kulturor-profesional.

Ky sistem të synojë vënien në jetë të kërkesës jetike që klasa punëtore jo vetëm të prodhojë gjithnjë më mirë e më shumë të mira materiale, por, si klasë në fuqi, në radhë të parë, të aftësohet pa ndërprerje që, nën udhëheqjen e Partisë, ta luajë më aktivisht rolin e saj në drejtimin e gjithë jetës së vendit. Atestimi kulturor-profesional duhet të ndihmojë, gjithashtu, që punëtorët dhe specialistët t'u përgjigjen më mirë detyrave për zhvillimin e për thellimin e revolucionit tekniko-shkencor, duke zbatuar në shkallë më të gjerë në prodhim arritjet e shkencës e të teknikës dhe duke i vënë mbi baza më të shëndosha shkencore organizimin dhe drejtimin e ekonomisë popullore.

6. Për të përsosur zbatimin e parimit të shpërblimit sipas sasisë dhe cilësisë së punës, si dhe organizimin socialist të punës, të vihen në jetë ndryshimet në kategorizimin e proceseve dhe të vendeve të punës, si dhe të zgjerohet më tej pagesa sipas vendit të punës.

7. Për t'i përmirësuar më tej përpjesëtimet në pagat e punëtorëve të degëve të ndryshme të ekonomisë, të rregullohen disa shpërpjesëtime që janë vërtetuar në pagat e punonjësve të peshkimit e të transportit detar.

8. Krahas ndryshimeve e përmirësimeve në sistemin e pagave e të shpërblimeve, Komiteti Qendror dhe Këshilli i Ministrave u shprehën që, në përpjesëtim me uljen e pagave të larta, të ulen pensionet e larta të pleqërisë, të invaliditetit dhe ato për vjetërsi shërbimi të ushtarakëve.

Në këtë mënyrë arrihen përpjesëtime më të drejta ndërmjet shpërblimit të punës së punonjësve, që vazhdojnë veprimtarinë e tyre në prodhim dhe në fusha të tjera shoqërore, nga njëra anë, dhe pensionit për arsye moshe ose shkaqe të tjera, që gëzojnë punonjësit, nga ana tjetër. Këto synojnë, gjithashtu, ngushtimin e dallimeve në të ardhurat midis kategorive të ndryshme të pensionistëve.

9. U rekomandohet kooperativave bujqësore që edhe ato të vënë në zbatim masat e mësipërme në fushën e organizimit e të shpërblimit të punës.

II. Mbi ngushtimin e mëtejshëm të dallimeve thelbësore midis fshatit e qytetit

Ngushtimi i dallimeve thelbësore midis fshatit e qytetit ka qenë dhe mbetet një nga çështjet themelore të vijës së përgjithshme të Partisë për ndërtimin e socializmit në vendin tonë.

Për arritjen e këtij qëllimi Partia ka zbatuar dhe zbaton një program të gjerë masash me karakter të thellë ideologjik, politik, ekonomik, social e kulturor. Në bazë të këtij programi janë zhvilluar e zhvillohen me ritme të shpejta forcat prodhuese, janë përsosur e përsosen pa ndërprerje marrëdhëniet socialiste në prodhim, është siguruar dhe sigurohet ngritja sistematike e mirëqenies materiale e kulturore të fshatarësisë kooperativiste. Baza e patundur për ngritjen e mirëqenies në fshat ka qenë dhe mbetet puna e dobishme shoqërore, puna e përbashkët për shtimin e vazhdueshëm të prodhimit socialist. Përpjekjet, mudi dhe djersa e gjithë fshatarësisë kooperativiste duhet të derdhen në punën dhe në luftën për shtimin e prodhimit të të mirave materiale, që janë burimi kryesor për shtimin e begatisë e të lumturisë së tyre dhe të të gjitha masave punonjëse.

1. Për ngushtimin e mëtejshëm të dallimeve midis fshatit dhe qytetit dhe, brenda fshatit, midis zonave fushore e atyre kodrinore e malore, për të rritur me ritme më të shpejta nivelin ekonomik, social e kulturor të fshatarësisë, si dhe për të përmirësuar më tej kushtet e punës e të jetesës në fshat, shteti të marrë përsipër edhe në fshat: shpenzimet për ambulancat, për konsultoret, për shtëpitë e lindjes, për kopshtet dhe për çerdhet e fëmijëve; pagesën e personelit të shtëpive të kulturës në qendrat e kooperativave të zmadhuara; investimet për ndërtimin e shkollave, të kopshteve e të çerdheve në fshat, si dhe të shtëpive të kulturës e të objekteve shëndetësore në qendrat e kooperativave bujqësore; shpenzimet për mirëmbajtjen e rrjetit elektrik të brendshëm në fshatra dhe të rrjetit telefonik, deri në qendër të kooperativave të zmadhuara.

I bëhet thirrje fshatarësisë që të vazhdojë të kontribuojë sa më shumë në këto vepra me punë vullnetare e me materiale rrethanore.

2. Komiteti Qendror dhe Këshilli i Ministrave u shprehën për ngritjen e përqindjes së pensioneëve të kooperativistëve, duke e njëzuar me atë të punonjësve të qytetit; për ngritjen e pensionit minimal të kooperativistëve; për përbalimin nga fondet e sigurimeve shoqërore shtetërore të shpërblimit për lejën e barrë-lindjes për gratë kooperativiste; për njësimin e përqindjes së shpërblimit për lejën e barrë-lindjes dhe ndihmën për lindjen e fëmijëve, si në fshat, edhe në qytet.

3. Të shtohen investimet shtetërore në zonat kodrinore e malore për ndërtimin e veprave ujitëse, për hapjen e kanaleve të dyta dhe për zgjatjen e rrjetit të veprave ujitëse ekzistuese; për të mbuluar, pjesërisht ose tërësisht, vlerën e ditës së punës për çeljen e për sistemimin e tokave të reja dhe për krijimin e blloqeve të reja me drurë frutorë e me vreshta; për financimin nga shteti deri në 50 për qind të vlerës së ditës

të punës së harxhuar për krasitjen e rëndë të ullinjve, për ndërtimin e vetulloreve dhe për mbjelljen e fidanëve të ullinjve.

Me qëllim që të shtohen kafshët e punës, shteti t'i ndihmojë kooperativat e zonës kodrinore e malore me mjete financiare për blerjen e tyre.

4. Të ulët çmimi i shitjes së plehrave azotike në masën 9-15 për qind për kooperativat bujqësore kodrinore e malore.

5. Të përballohen nga vetë SMT-të shpenzimet që bëjnë kooperativat bujqësore për transportimin e karburanteve, për ruajtjen e tyre dhe të parkut të makinave bujqësore. Investimet për ndërtimin e hangarëve të SMT-ve në kooperativat bujqësore të financohen nga shteti.

6. Kooperativat bujqësore të zonave kodrinore e malore të përjashtohen nga pagesa e interesit bankar për të gjitha kreditë e dhëna e që do t'u jepen atyre në të ardhmen dhe të ulët përqindja e këtij interesi për kooperativat e tjera.

Tarifat për sigurimet shtetërore të kulturave bujqësore, të blegtorisë dhe të pasurisë tjetër të kooperativave bujqësore të ulen në atë masë që me këto të përballohen shpenzimet.

Këto masa u bënë të mundshme në sajë të zhvillimit e të fuqizimit të ekonomisë sonë socialiste, të punës vetëmohuese të punonjësve të qytetit e të fshatit, me klasën punëtore në ballë, për shtimin e prodhimit industrial e bujqësor. Ato janë një zbatim sistematik i vijës së drejtë të Partisë për ndërtimin e socializmit edhe në fshat. Fshatarësia jonë patriotike kooperativiste, si gjithnjë, do t'i vlerësojë drejt masat që po merren në dobi të saj, duke ngritur hovin revolucionar dhe mobilizimin në punë për shtimin e prodhimit të produkteve bujqësore e blegtorale, në radhë të parë, të drithërave të bukës, për zhvillimin dhe për lulëzimin e gjithanshëm të fshatit tonë socialist, për forcimin e aleancës së klasës punëtore me fshatarësinë kooperativiste, për konsolidimin e mëtejshëm të diktaturës së proletarietit.

Masat për uljen e pagave të larta, për disa përmirësime në sistemin e pagave e të shpërblimeve dhe për ngushtimin e mëtejshëm të dallimeve midis fshatit e qytetit, të vihen në jetë nga 1 prilli 1976.

*
* *

Komiteti Qendror i PPSH dhe Këshilli i Ministrave i RPSH kanë bindjen e thellë se masat që po merren shprehin dëshirat, vullnetin dhe interesat e klasës punëtore, të fshatarësisë kooperativiste dhe të inteligjencies popullore. Ato do t'i japin një

shtytje të re përpara revolucionarizimit të jetës në vendin tonë dhe do të bëhen një burim i ri frymëzimi për të arritur fitore të reja, edhe më të mëdha, në të gjitha fushat e ndërtimit socialist.

Partia i ka edukuar dhe i edukon komunistët, punonjësit e qytetit e të fshatit, kuadrot drejtues që të jenë revolucionarë proletarë, që tërë energjitë e tyre t'i vënë në shërbim të çështjes së madhe të revolucionit e të ndërtimit të socializmit, për fuqizimin dhe për mbrojtjen e atdheut tonë socialist nga çdo orvatje e armiqve të brendshëm e të jashtëm. Partia ka besim të patundur se lumturinë, begatinë dhe të ardhmen tonë më të lumtur do ta krijojmë me punën tonë, me forcat tona, me përpjekjet tona të pareshtura.

Përpara nesh qëndrojnë detyra të mëdha. Sapo kemi filluar vitin e parë të planit të gjashtë pesëvjeçar. Në nëntor të këtij viti populli ynë do të festojë 35-vjetorin e themelimit të Partisë sonë të lavdishme të Punës, të organizatores dhe të udhëheqëses së të gjitha fitoreve historike të arritura në revolucion dhe në ndërtimin tonë socialist. Le të shërbejë ky jubile i shënuar për të mobilizuar të gjitha forcat e klasës sonë punëtore heroike, të fshatarësisë kooperativiste e të inteligjencies popullore në të gjitha fushat e ndërtimit socialist, për t'i ngritur më lart emulacionin socialist dhe aksionet revolucionare, duke e mbajtur kurdoherë të shpalosur e të papërlyer flamurin e kuq të socializmit ngadhënjimtar në Republikën Popullore të Shqipërisë.

KËSHILLI I MINISTRAVE
I RPSH

*Botohet sipas origjinalit që
gjendet në Arkivin Qendror
të Partisë*

KOMITETI QENDROR
I PPSH

*Botuar për herë të parë në
gazetën «Zëri i popullit»,
nr. 78 (8621), 1 prill 1976*

V E N D I M

I BYROSË POLITIKE TË KQ TË PPSH «MBI DISA MASA PËR NGUSHTIMIN E MËTEJSHËM TË DALLIMEVE MIDIS FSHATIT DHE QYTETIT NË FUSHËN E SIGURIMEVE SHOQËRORE-SHTETËRORE»

26 prill 1976

Byroja Politike e Komitetit Qendror të PPSH, në datën 26 prill 1976, shqyrtoi propozimet dhe relacionet përkatëse, të paraqitura nga Këshilli i Ministrave i RPSH, «Mbi disa ndryshime në ligjin mbi sigurimet shoqërore-shtetërore dhe në ligjin mbi pensionet e anëtarëve të kooperativave bujqësore». Ajo vëren me kënaqësi se sistemi i sigurimit material të punonjësve të qytetit dhe të fshatit, në rast sëmundjeje, aksidenti, për barrë e lindje, për pleqëri etj. është zhvilluar në bazë të politikës sociale të Partisë, të zhvillimit të ekonomisë dhe të përsosjes së marrëdhënieve socialiste në tërësi.

Me qëllim që edhe sistemi i sigurimeve shoqërore dhe i pensioneve për punonjësit e qytetit dhe të fshatit të harmonizohet më mirë me masat që janë marrë për uljen e pagave të larta, për disa përmirësime në sistemin e pagave dhe për ngushtimin e mëtejshëm të dallimeve midis fshatit dhe qytetit, në bazë të propozimeve të Këshillit të Ministrave të RPSH, Byroja Politike e Komitetit Qendror të Partisë

V e n d o s i :

1. — Pensioni më i lartë i pleqërisë dhe i invaliditetit të grupit të parë të caktohet 700 lekë në muaj, kurse ai për vjetërsi shërbimi 600 lekë.

Pensionin minimal i plotë i pleqërisë për kooperativistët të bëhet 200 lekë në muaj dhe, në raport me këtë, të rregullo-

hen edhe pensionet e tjera; të njësohet masa e përqindjes së pensionit të pleqërisë, të invaliditetit dhe të atij familjar në fshat, me ato të qytetit.

2. — Përqindja e sigurimit për lejën e barrës dhe të lindjes, si dhe ndihma e menjëhershme për lindje fëmije, për gratë, të jetë e barabartë si në qytet, ashtu edhe në fshat.

3. — Për kohën e paaftësisë për punë të ushtarakëve të shërbimit aktiv të përhershëm të zbatohen normat dhe kriteret e vendosura për punonjësit e minierave.

4. — Të bëhen edhe disa rregullime të tjera në dispozitat e ligjit mbi sigurimet shoqërore shtetërore, siç janë propozuar nga Qeveria dhe të abrogohen dispozitat ligjore, që bëjnë fjalë mbi sigurimin e jetës së personit për fatkeqësitë nga aksidentet.

5. — Shteti të përballojë shpenzimet për ushqimin e fëmijëve në çerdhe dhe në kopshte pranë kooperativave bujqësore në masën 25 deri 50 për qind, në varësi me të ardhurat për frymë të familjes.

6. — I rekomandohet Këshillit të Ministrave të RPSH që ndryshimet përkatëse në legjislacionin e sigurimeve shoqërore shtetërore t'ia paraqesë për miratim Presidiumit të Kuvendit Popullor.

Sekretari i Parë i Komitetit Qendror
të Partisë së Punës të Shqipërisë

Enver Hoxha

Botohet për herë të parë sipas origjinalit që gjendet në Arkivin Qendror të Partisë

LETËR E KQ TË PPSH DREJTUAR KOMITETEVE TË PARTISË TË RRETHEVE «EDHE NJË HERË MBI KUJDESN QË DUHET TREGUAR ME LETRAT E POPULLIT»

9 qershor 1976

Dëshiroj edhe një herë të tërheq vëmendjen tuaj në punën me letrat dhe në pritjen e popullit, sepse vë re që në punën me to ka dobësi serioze.

Komiteti Qendror të Partisë i vijnë shumë letra. Që shtetasit i drejtohen me letra, ose edhe personalisht Komitetit Qendror, për hallet e tyre dhe vërejtjet që kanë lidhur me veprimtarinë dhe sjelljet e organeve e të kuadrove të ndryshëm të Partisë e të pushtetit, kjo është një gjë e mirë, sepse përbën një burim të rëndësishëm informimi, është një burim i drejt-përdrejtë nga punonjësit dhe shërben si mjet për realizimin e kritikës së masave ndaj dobësive dhe të metave, për të goditur arrogancën e prepotencën dhe, njëkohësisht, sepse shpreh besimin e madh që kanë masat tek udhëheqja e Partisë.

Por, në të njëjtën kohë, kjo është edhe një tregues i të metave që ekzistojnë në punën e organeve dhe të organizatave të Partisë, të pushtetit dhe të masave. Është fakt se më shumë persona dhe letra na drejtohen nga ato rrethe apo krahina ku ka edhe dobësi e të meta më të mëdha. Në këtë kuptim ato janë, njëkohësisht, si një barometër, që tregojnë për gjendjen e punëve në çdo rreth e në çdo sektor.

Nga analizat e bëra del se shkruhen më shumë letra e ka më shumë ankesa verbale atje ku janë më të dobëta lidhjet e kuadrove me masat, ku nuk mbahet kontakt i rregullt, i afërt e i vazhdueshëm i shokëve drejtues të rrethit e të bazës me punonjësit, ku nuk raportohet, ku nuk jepet llogari para masave e nuk dëgjohet përherë me vëmendje zëri i tyre, atje ku zvarritet zgjidhja e detyrave, ku nuk u vihet veshi çështjeve, që ngrenë njerëzit në mbledhje e në takime të ndryshme, ku bëhen

hatëre e padrejtësi në zgjidhjen e problemeve. Gramshi, për shembull, është një rreth i vogël, por letra, sidomos, i vijnë shumë prej andej Komitetit Qendror. Kjo na detyroi të dërgonim atje një ekip kontrolli për ta parë gjendjen në vend dhe rezultoi se në punën e Partisë e të pushtetit kishte të meta e dobësi serioze në drejtimit e mësipërme.

Në letrat dhe në ankesat verbale ka edhe qarje personale, por në shumë prej tyre ngrihen çështje të interesit të përgjithshëm. Në to flitet për veprime të padrejta e të kundërligjshme, për moszbatimin e vijës së Partisë, për shkeljen e vendimeve dhe të porosive të saj nga organe e nga persona përgjegjës.

Në letrat e shumta që i vijnë Komitetit Qendror ka prej tyre edhe anonime. Ndër to nuk përjashtohet edhe ndonjë shpifje e intrigë, që masat, kur u shtrohet për verifikim, e zbulojnë menjëherë. Por, në përgjithësi, është vënë re se gjërat që ngrihen në këto letra janë të vërteta. Kjo duhet të na shqetësojë. Ç'i pengon njerëzit të dalin hapur për të dhënë një informatë të drejtë? Në përgjithësi, siç thuhet në shumë letra të tilla, ata i pengon frika që kanë se mos e pësojnë keq nga ata kuadro me përgjegjësi ndaj të cilëve ankohen, sepse, siç thonë ata «në rrugë e në forma të ndryshme shokët e kritikuar hakmerren ndaj atyre që i kritikojnë». Dhe sa kohë akoma do të lejohet kjo gjendje? Duhet të krijohet kudo një atmosferë e shëndoshë, që njerëzit, pa druajtje e hapur, ta thonë me guxim fjalën e tyre, të kritikojnë këdo e të kërkojnë llogari deri në një nga kushdo për zbatimin e detyrave. Ndaj atyre që do të kërkojnë të hakmerren, të mbahet qëndrimi më i rreptë.

Të tërheq vëmendjen fakti që, shpeshherë, janë individë të veçantë që informojnë Komitetin Qendror për çështje shumë serioze dhe jo organizata e organe të Partisë, organe të pushtetit e ato të masave. Nuk ishte një rast i vetëm ai i naftës, por dhe për sabotimet në disa vepra të bonifikimit, për dëmtimet në bujqësi e për qëndrimet në kundërshtim me vijën e Partisë në Ministrinë e Arsimit e të Kulturës, sinjalizimet e para i erdhën Komitetit Qendror nëpërmjet letrave nga komunistë e punonjës të thjeshtë.

Kjo duhet t'i bëjë të mendojnë thellë organet e organizatat e Partisë, organet e pushtetit dhe organizatat e masave. Ushtrojnë ato kontroll mbi veprimtarinë e kuadrove? Janë ato vigjilente e të informuara për gjithçka ndodh në rrethin apo në sektorin e tyre? I vlerësojnë ato me tërë seriozitetin e duhur dhe pa vonesë të dhënat që u vijnë nga burime të ndryshme dhe a veprojnë menjëherë për vërtetimin e tyre e për marrjen e masave të nevojshme? Duket se nuk veprohet kurdoherë kështu. Nga një letër anonime mbi gjendjen në ndërmarrjen bujqësore të rrethit të Tepelenës, që u verifikua nga Inspektimi i Shtetit,

faktet rezultuan të vërteta dhe shumë shqetësuese, por komiteti i Partisë i këtij rrethi asgjë nuk dinte, sepse edhe organizata-bazë e kësaj ndërmarrjeje nuk e kishte informuar për to. Prandaj duhet të forcohet, në përgjithësi, puna e të gjitha hallkave të këtyre organeve e organizatave.

Na rezulton, gjithashtu, se letrat e sinjalizimet e popullit nuk vlerësohen në çdo rast nga komitetet e Partisë dhe nga komitetet ekzekutive të këshillave popullorë të rretheve, si mjete të rëndësishme informacioni nga të cilat dalin probleme të mëdha për veprimtarinë e tyre. Njerëzit që i drejtohen me letra ose personalisht Komitetit Qendror, me siguri, në forma të ndryshme, kanë njoftuar më përpara organet e bazës, por janë detyruar të shkruajnë apo të vijnë deri lart, pasi të dhënat e tyre s'janë vlerësuar dhe s'është vepruar mbi to.

Zvarritje ka edhe për shqyrtimin e letrave që i kanë ardhur Komitetit Qendror e që u janë dërguar për verifikim rretheve. Nuk janë të pakta edhe rastet kur bëhet verifikim i shpejtuar, shkel e shko, duke biseduar me kuadrot «pa shkelur vendin e ngjarjes» dhe pa marrë kontakt me masat. Kështu që verifikimi i çështjes, me njerëz të dërguar apostafat nga qendra, shpeshherë, ka treguar të kundërtën. Katër herë i shkruajti letër një fshatar sekretarit të parë të Komitetit të Partisë të Rrethit të Fierit, katër herë gjykatës së rrethit dhe dy herë Gjykatës së Lartë dhe jo vetëm që nuk iu zgjidh problemi, por as përgjigje nuk iu dha. A mund të konsiderohet ky qëndrim serioz?

Letrat e popullit dhe ankesat e punonjësve, që ju drejtohen vetë juve, si edhe ato që ju dërgon Komiteti Qendror për verifikim, duhet të trajtohen me shumë kujdes. Dhe jo vetëm të shqyrtohen shpejt, me imtësi e tok me masat për të nxjerrë sa më qartë dhe ekzakt të vërtetën, por, për çdo rast konkret, të veprohet pa humbur kohë për zgjidhjen e çështjes, të vihen gjërat në vend, të ndreqen gabimet, të merrren masat e nevojshme e të vihen në dijeni për to të interesuarit. Është e qartë se, po të tregohet kujdes e të punohet edhe më mirë e me durim në bazë dhe në rreth për çdo rast, po t'u zgjidhen hallet një-rëzve kur kanë të drejtë, apo të binden në bazë të normave dhe të ligjeve në fuqi, kur ankesat e tyre janë të pabazuara, sipas rastit, në takime apo edhe nëpër mbledhje të hapëta me punonjësit, nuk ka arsye që ata të drejtohen kaq shumë deri në Komitetin Qendror.

Lidhur me sa u tha më sipër, është e domosdoshme të nxirren mësimet e konkluzione për gjithë veprimtarinë tuaj me letrat dhe ankesat e punonjësve. Kjo ka shumë rëndësi për punën edukuese ideopolitike të Partisë me masat, në radhë të parë, por edhe për veprimet praktike. Nuk mund të ketë edukim më të efektshëm sesa ai që ngrihet mbi ngjarjet që jep vetë jeta,

mbi ato fenomene që ndeshen në punën e përditshme. Bazuar në to mund të kuptohet më mirë edhe si duhet zhvilluar lufta e klasave dhe si duhet luftuar kundër oportunitetit e sektarizmit, kundër burokratizmit e liberalizmit, kundër indiferentizmit, hatëreve etj., etj. Është detyrë e rëndësishme e organizatave-bazë dhe e komiteteve të Partisë që, pas verifikimit të disa letrave, të vrasin mendjen e të caktojnë ç'biseda apo leksione duhet të zhvillojnë me masat për të nxjerrë mësim nga ngjarjet që kanë ndodhur, t'i ballafaqojnë ato ngjarje me porositë e Partisë dhe të gjejnë shkaqet e tyre, të theksojnë çfarë duhet dhe si duhet bërë dhe çfarë nuk duhet dhe pse s'duhet bërë. Njëkohësisht, të marrin masa konkrete për të mos lejuar më veprimet e padrejta e të kundërligjshme.

Problemi i punës me letrat dhe dëgjimi me kujdes i zërit të njerëzve, që drejtohen për probleme të ndryshme, duhet të zënë një vend shumë të rëndësishëm në punën drejtuese të organeve dhe të organizatave të Partisë, të organeve të pushtetit e të ekonomisë dhe të organizatave të masave. Çdo pakujdesi në këtë drejtim dëmton rëndë punën e Partisë, lidhjet e saj me masat punonjëse.

Sekretari i Parë i Komitetit Qendror
të Partisë së Punës të Shqipërisë

Enver Hoxha

Botohet për herë të parë sipas origjinalit që gjendet në Arkivin Qendror të Partisë

PLENUMI I 9-TË I KOMITETIT QENDROR TË PPSH

Tiranë, 19-20 korrik 1976

KOMUNIKATË

E PLENUMIT TË KOMITETIT QENDROR TË PPSH

Nga data 19 deri më 20 korrik 1976, nën drejtimin e Sekretarit të Parë të Komitetit Qendror të PPSH, shokut Enver Hoxha, u mbledh Plenumi i 9-të i Komitetit Qendror të PPSH, i cili mori në shqyrtim raportin e Byrosë Politike «Mbi Projektdirektivat e Kongresit të 7-të të PPSH për planin e gjashtë pesëvjeçar të zhvillimit të ekonomisë dhe të kulturës së RPSH për vitet 1976-1980» dhe, pasi diskutoi gjerësisht për këtë çështje, mori vendimet përkatëse.

Plenumi i Komitetit Qendror të Partisë vendosi, gjithashtu, të thirret Kongresi i 7-të i zakonshëm i Partisë së Punës të Shqipërisë në datën 1 nëntor 1976.

Në përfundim të punimeve të Plenumit, Sekretari i Parë i Komitetit Qendror të PPSH, shoku Enver Hoxha, mbajti një fjalim të rëndësishëm.

PLENUMI I KOMITETIT QENDROR TË PPSH

V E N D I M

I PLENUMIT TË KOMITETIT QENDROR TË PPSH MBI THIRRJEN E KONGRESIT TË 7-TË TË ZAKONSHËM TË PARTISË SË PUNËS TË SHQIPËRISË

20 korrik 1976

Plenumi i 9-të i Komitetit Qendror të Partisë së Punës të Shqipërisë, i mbledhur në datën 19 dhe 20 korrik 1976,

V e n d o s i :

I. Të thirret Kongresi i 7-të i zakonshëm i Partisë së Punës të Shqipërisë në datën 1 nëntor 1976, me këtë rend dite:

1. — Raport mbi veprimtarinë e Komitetit Qendror të Partisë së Punës të Shqipërisë. Referon Sekretari i Parë i Komitetit Qendror të PPSH, shoku Enver Hoxha.
2. — Raport i Komisionit Qendror të Kontrollit e të Revizionimit. Referon kryetari i Komisionit Qendror të Kontrollit e të Revizionimit, shoku Ibrahim Sina.
3. — Raport mbi direktivat e Kongresit të 7-të të Partisë së Punës të Shqipërisë për planin e gjashtë pesëvjeçar të zhvillimit të ekonomisë dhe të kulturës të Republikës Popullore të Shqipërisë për vitet 1976-1980...
4. — Zgjedhjet për organet qendrore të Partisë.

II. Normativa e përfaqësimit në Kongres të jetë: për çdo 120 anëtarë partie — një delegat me votë deliberative dhe për

çdo 120 kandidatë për anëtarë partie — një delegat me votë konsultative.

III. Konferencat e Partisë të rretheve për dhënie llogari dhe për zgjedhjen e organeve udhëheqëse dhe të delegatëve për në Kongresin e 7-të të PPSH të zhvillohen nga 1 deri më 30 shtator 1976.

Organizatat e Partisë të Ushtrisë Popullore t'i zgjedhin delegatët për në Kongresin e 7-të të PPSH së bashku me organizatat e terrenit në konferencat e Partisë të rretheve ku ndodhen.

PLENUMI I KOMITETIT QENDROR TË PPSH

*Botohet sipas origjinalit që
gjendet në Arkivin Qendror
të Partisë*

*Botuar për herë të parë në
gazetën «Zëri i popullit»,
nr. 174 (8717), 22 korrik 1976*

PLENUMI I 10-TË I KOMITETIT QENDROR TË PPSH

Tiranë, 12-14 tetor 1976

KOMUNIKATË

E PLENUMIT TË KOMITETIT QENDROR TË PPSH

Prej datës 12 deri më 14 tetor 1976, nën drejtimin e Sekretarit të Parë të Komitetit Qendror të PPSH, shokut Enver Hoxha, u mbledh Plenumi i 10-të i Komitetit Qendror të PPSH. Ai studioi, diskutoi dhe miratoi njëzëri raportet që do t'i paraqiten Kongresit të 7-të të Partisë: «Mbi veprimtarinë e Komitetit Qendror të PPSH», që do të mbahet nga Sekretari i Parë i Komitetit Qendror të PPSH, shoku Enver Hoxha, si dhe raportin «Mbi direktivat e Kongresit të 7-të të PPSH për planin e gjashtë pesëvjeçar të zhvillimit të ekonomisë dhe të kulturës të Republikës Popullore të Shqipërisë për vitet 1976-1980»...

Në fund, Sekretari i Parë i Komitetit Qendror të PPSH, shoku Enver Hoxha, mbajti një fjalim të rëndësishëm.

PLENUMI I KOMITETIT QENDROR TË PPSH

KONGRESI I 7-TË I PARTISË SË PUNËS TË SHQIPËRISE

Tiranë, 1-7 nëntor 1976

Kongresi i 7-të i PPSH i zhvilloi punimet e veta në Tiranë prej 1 deri më 7 nëntor 1976. Në Kongres merrnin pjesë 734 delegatë me votë deliberative dhe 109 me votë konsultative, që përfaqësonin 88 000 anëtarë dhe 13 500 kandidatë për anëtarë partie.

Kongresi zhvilloi punimet me këtë rend dite:

1. — Raport «Mbi veprimtarinë e Komitetit Qendror të Partisë së Punës të Shqipërisë», mbajtur nga Sekretari i Parë i Komitetit Qendror, shoku Enver Hoxha.

2. — Raport «Mbi aktivitetin e Komisionit Qendror të Kontrollit e të Revizionimit të Partisë», mbajtur nga kryetari i Komisionit, shoku Ibrahim Sina.

3. — Raport «Mbi direktivat e Kongresit të 7-të të PPSH për planin e gjashtë pesëvjeçar (1976-1980) të zhvillimit ekonomik e kulturor të Republikës Popullore të Shqipërisë».

4. — Zgjedhja e organeve qendrore të Partisë.

Punimet e Kongresit dhanë një dëshmi të re të tipareve revolucionare komuniste që karakterizojnë Partinë tonë, të besnikërisë së saj ndaj marksizëm-leninizmit. Ato qenë një manifestim i ri i shkëlqyer i unitetit të rradhëve të Partisë, i kompaktësisë së shëndoshë revolucionare të saj.

Pasi i bëri një analizë të thellë shkencore marksiste-leniniste veprimtarisë së Partisë që nga Kongresi i 6-të dhe përgjithësoi në një shkallë më të lartë përvojën revolucionare të saj e të masave punonjëse, Kongresi përcaktoi një program madhështor revolucionar objektivash dhe detyrash për zhvillimin e thellimin e pandërprerë të revolucionit socialist në të gjitha fushat e jetës, si dhe për luftën kundër frontit të bashkuar imperialisto-revizionist.

Kongresi mori vendime të rëndësishme me të cilat vendit tonë iu hapën perspektiva të shkëlqyera. Ato qenë një faqe e re e ndritur në historinë e lavdishme të ndërtimit të socializmit në Shqipëri me forcat tona, të luf-

tës së vendosur që ka bërë e bën Partia për fitoren e marksizëm-leninizmit dhe të çështjes së komunizmit.

Kongresi miratoi direktivat e planit të gjashtë pesëvjeçar, bëri dhe disa ndryshime të pjesshme në Statutin e Partisë.

Kongresi zgjodhi organet udhëheqëse të Partisë: Komitetin Qendror të PPSH prej 77 anëtarësh dhe 38 kandidatësh, si dhe Komisionin Qendror të Kontrollit e të Revizionimit.

Plenumi i Komitetit Qendror të PPSH, i zgjedhur nga Kongresi i 7-të, në mbledhjen e tij më 7 nëntor 1976, zgjodhi Byronë Politike të përbërë prej 12 anëtarësh e 5 kandidatësh dhe Sekretariatin e Komitetit Qendror të përbërë nga 5 sekretarë. Sekretar i Parë i Komitetit Qendror u zgjodh përsëri shoku Enver Hoxha.

DE

RAPORT

I MBAJTUR NË KONGRESIN E 7-TË TË PPSH NGA SEKRETARI I PARË I KQ TË PPSH SHOKU ENVER HOXHA «MBI VEPRIMTARINË E KOMITETIT QENDROR TË PARTISË SË PUNËS TË SHQIPËRISË»

1 nëntor 1976

Të dashur shokë e shoqe,

Kaluan plot pesë vjet nga koha kur Partia u mbledh në Kongresin e 6-të dhe caktoi drejtimet e zhvillimit ekonomik e shoqëror të vendit për këtë periudhë. Detyrat e mëdha që ajo mori përsipër i përmbushi me sukses. Sot Partia jonë vjen në Kongresin e saj të 7-të e gatshme dhe e vendosur të marrë mbi vete detyra të reja, edhe më të rënda, për ta çuar gjithnjë përpara në fitore çështjen e socializmit e të komunizmit në Shqipëri.

Populli dhe Partia vijnë në këtë Kongres plot vitalitet e dinamizëm, krenarë për sukseset e arritura dhe me besim të patundur në të ardhmen. Jeta vërtetoi përsëri se kursi marksist-leninist i Partisë është plotësisht i drejtë, se rruga në të cilën ajo e udhëheq popullin tonë është rruga e sigurt e ndërtimit të socializmit, është rruga e forcimit të mëtejshëm të lirisë e të pavarësisë së atdheut.

Situata jonë e brendshme është e shëndoshë dhe e palëkundshme në të gjitha fushat e në të gjitha frontet. Vija marksiste-leniniste e Partisë, realizimet madhështore që janë arritur, zhvillimi në rrugë të drejtë i luftës së klasave, kanë çuar në forcimin e mëtejshëm të unitetit moralo-politik të popullit dhe të lidhjeve të tij të pathyeshme me Partinë, në krijimin e një atmosfere të gjallë revolucionare.

tës së vendosur që ka bërë e bën Partia për fitoren e marksizëm-leninizmit dhe të çështjes së komunizmit.

Kongresi miratoi direktivat e planit të gjashtë pesëvjeçar, bëri dhe disa ndryshime të pjesshme në Statutin e Partisë.

Kongresi zgjodhi organet udhëheqëse të Partisë: Komitetin Qendror të PPSH prej 77 anëtarësh dhe 38 kandidatësh, si dhe Komisionin Qendror të Kontrollit e të Revizionimit.

Plenumi i Komitetit Qendror të PPSH, i zgjedhur nga Kongresi i 7-të, në mbledhjen e tij më 7 nëntor 1976, zgjodhi Byronë Politike të përbërë prej 12 anëtarësh e 5 kandidatësh dhe Sekretariatit e Komitetit Qendror të përbërë nga 5 sekretarë. Sekretar i Parë i Komitetit Qendror u zgjodh përsëri shoku Enver Hoxha.

DE

RAPORT

I MBAJTUR NË KONGRESIN E 7-TË TË PPSH NGA SEKRETARI I PARË I KQ TË PPSH SHOKU ENVER HOXHA «MBI VEPRIMTARINË E KOMITETIT QENDROR TË PARTISË SË PUNËS TË SHQIPËRISË»

1 nëntor 1976

Të dashur shokë e shoqe,

Kaluan plot pesë vjet nga koha kur Partia u mbledh në Kongresin e 6-të dhe caktoi drejtimet e zhvillimit ekonomik e shoqëror të vendit për këtë periudhë. Detyrat e mëdha që ajo mori përsipër i përmbushi me sukses. Sot Partia jonë vjen në Kongresin e saj të 7-të e gatshme dhe e vendosur të marrë mbi vete detyra të reja, edhe më të rënda, për ta çuar gjithnjë përpara në fitore çështjen e socializmit e të komunizmit në Shqipëri.

Populli dhe Partia vijnë në këtë Kongres plot vitalitet e dinamizëm, krenarë për sukseset e arritura dhe me besim të patundur në të ardhmen. Jeta vërtetoi përsëri se kursi marksist-leninist i Partisë është plotësisht i drejtë, se rruga në të cilën ajo e udhëheq popullin tonë është rruga e sigurt e ndërtimit të socializmit, është rruga e forcimit të mëtejshëm të lirisë e të pavarësisë së atdheut.

Situata jonë e brendshme është e shëndoshë dhe e palëkundshme në të gjitha fushat e në të gjitha frontet. Vija marksiste-leniniste e Partisë, realizimet madhështore që janë arritur, zhvillimi në rrugë të drejtë i luftës së klasave, kanë çuar në forcimin e mëtejshëm të unitetit moralo-politik të popullit dhe të lidhjeve të tij të pathyeshme me Partinë, në krijimin e një atmosfere të gjallë revolucionare.

Klasa punëtore, fshatarësia kooperativiste dhe inteligjencia popullore, nën udhëheqjen e Partisë, i plotësuan në përgjithësi me sukses detyrat themelore të zhvillimit të ekonomisë e të kulturës që caktoi Kongresi i 6-të. Gjatë pesëvjeçarit të kaluar u zhvilluan forcat prodhuese në çdo degë të ekonomisë, u fuqizua baza materialo-teknike e socializmit dhe u përsosën më tej marrëdhëniet socialiste në prodhim.

Programi i Partisë për ndërtimin e një industrie komplekse, të rëndë e të lehtë, për zgjerimin e saj me sektorë të rinj të prodhimit modern u vërtetua nga praktika se ishte një program plotësisht i realizueshëm. Me kënaqësi konstatojmë tani se industrializimi me ritme të shpejta po e afron përditë e më shumë objektivin e caktuar nga Partia, shndërrimin e Shqipërisë nga një vend bujqësor-industrial në një vend industrialo-bujqësor. Me duart e arta, me vullnetin këmbëngulës e mendjen e mprehtë të punëtorëve, Kombinati i madh Metalurgjik i Elbasanit filloi të derdhë çelikon e parë në historinë e Shqipërisë. Uzina e Përpunimit të Naftës në Ballsh së shpejti nis nga puna dhe nafta e tokës sonë të begatshme do të transformohet në produkte që i nevojiten shumë ekonomisë së vendit. Hidrocentrali i Fierzës mbi lumin e Drinit, bashkë me shumë vepra të tjera, po ecën drejt përfundimit. Me uzinat e fabrikat e reja, që kanë hyrë e po hyjnë në funksionim, po vihet në jetë me sukses edhe synimi tjetër i madh i Partisë për shfrytëzimin sa më racional, për përpunimin e vlerësimit e mëtejshëm të lëndëve tona të para.

Të gjithë jemi dëshmitarë të asaj kthese rrënjësore që po zhvillohet aktualisht në bujqësinë tonë. Duke iu përgjigjur thirrjes së Partisë, me patriotizmin e tyre të flaktë, me punën e palodhur dhe me besimin e patundur në forcat e veta, fshatarësia kooperativiste e punonjësit e ndërmarrjeve bujqësore për herë të parë prodhuan sivjet gjithë bukën që i nevojitet vendit. Si rezultat i kujdesit të veçantë të Partisë është forcuar mekanizimi i bujqësisë dhe është siguruar një rritje e shpejtë e të gjitha prodhimeve bujqësore e blegtorale. Sipas porosisë që dha Kongresi i 6-të, u ngritën kooperativat e tipit të lartë, u përsos më tej organizimi e drejtimi i ekonomive bujqësore. Masat që u morën çuan në një ngushtim të mëtejshëm të dallimeve midis fshatit e qytetit. Fushat e malet tona po ziejnë tani nga një punë e madhe transformuese për t'i bërë ato edhe më pjellore, për ta bërë atdheun tonë më të pasur, më të bukur, më të fortë.

Fitore të rëndësishme janë arritur edhe në thellimin e revolucionit socialist në fushën e ideologjisë e të kulturës, në gjithë punën e Partisë për edukimin revolucionar të masave. Vija e Partisë për zhvillimin e arsimit mbi bazën e lidhjes

së mësimit me jetën, të përgatitjes së një brezi të ri të kalitur me ideologjinë proletare, të pajisur me dije e me kulture, të atë për punë dhe për mbrojtje, po vihet në jetë me konsekuencë dhe po jep rezultate gjithnjë e më të mira. Në një shkallë më të lartë është ngritur kultura jonë socialiste, që zhvillohet sipas mësimeve të Partisë, si një kulturë me përmbajtje të lartë revolucionare e me një fizionomi të qartë kombëtare popullore. Shprehje e gjallë e këtij realiteti është ajo krijimtari kulturore e artistike masive që, veçanërisht vitet e fundit, ka marrë një hov të madh dhe u këndon me patos jetës së lumtur socialiste, drejtësisë e urtësisë marksiste-leniniste të Partisë, heroizmit të popullit tonë.

Nën kujdesin e veçantë të Partisë dhe nën udhëheqjen e saj të drejtpërdrejtë është rritur e fuqizuar edhe më shumë mbrojtja e atdheut. Populli ynë punëtor e ushtar punon me të gjitha forcat që ta bëjë Shqipërinë një kala socialiste të pathyeshme, ai stërvitet e vigjilon që të jetë kurdoherë i gatshëm të mbrojë revolucionin e fitoret e tij nga çdo kërcënim i armiqve.

Kongresi i 6-të u vuri detyrë Partisë, klasës punëtore dhe gjithë masave punonjëse të forconin më tej diktaturën e proletariatit, si kusht dhe garanci themelore për të realizuar detyrat madhështore që shtroheshin para Partisë e popullit. Tani duhet të themi se masat që u morën e u vunë në jetë nga Partia, e kanë fuqizuar më tej shtetin tonë, kanë zgjeruar e përsosur demokracinë tonë proletare, kanë rritur shkallën e pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë të punonjësve në qeverisjen e vendit.

Rritja e aftësive të klasës punëtore dhe e vetëdijes për rolin udhëheqës, që i takon në shoqërinë socialiste, vendosja e kontrollit punëtor e fshatar, lufta e Partisë për të çrrënjësuar shtrembërimet e prirjet burokratike, teknokratike e liberale, e kanë pasuruar më tej përvojën e diktaturës së proletariatit në luftën për ruajtjen dhe konsolidimin e rendit tonë socialist. Ato kanë kontribuar shumë për t'i mbyllur shtigjet rrezikut të degjenerimit borgjezo-revizionist e të kthimit prapa në kapitalizëm. Kjo është një fitore e madhe e Partisë, e klasës punëtore dhe e gjithë popullit.

Karakteristikë dalluese e gjendjes sonë të brendshme është uniteti i pathyeshëm i popullit, bashkimi i tij rreth vijës së Partisë. Shprehja e shkëlqyer e këtij uniteti, që bazohet në aleancën e ngushtë të klasës punëtore me fshatarësinë kooperativiste, është vendosmëria e mobilizimi i masave tona punonjëse për realizimin e detyrave të ndërtimit socialist dhe mbrojtjen e lirisë e të pavarësisë së atdheut, është shpërthimi i energjive krijuese të klasës punëtore, fshatarësisë kooperati-

viste e inteligjencies popullore në të gjitha fushat. Një provë e dukshme e këtij uniteti është edhe fryma e lartë e solidaritetit vëllazëror dhe e ndihmës së singërtë reciproke, që ekziston midis punonjësve tanë, midis klasës punëtore e fshatarësisë, midis të gjitha shtresave të popullit. Parulla e Partisë «Të gjithë për një dhe një për të gjithë» është bërë një normë e re e moralit socialist.

Atmosfera dhe fryma revolucionare, që sundojnë në vendin tonë, janë në kontrast të plotë me atë që po ndodh rreth nesh. Në këtë periudhë të krizave të rënda, që kanë mbërthyer botën kapitalisto-revizioniste, forca dhe qëndrueshmëria e Shqipërisë socialiste, stabiliteti ynë politik e ekonomik, janë një dëshmi e epërsisë së socializmit, e urtësisë së vijës marksiste-leniniste të Partisë, e drejtësisë së parimit të mbështetjes në forcat e veta. Fakti që Shqipëria e vogël socialiste, e rrethuar nga ky det i madh furtunash politike, ekonomike, financiare etj., është në gjendje të përballojë vështirësitë dhe të ecë përpara pa u ndalur, na i mbush zemrat të gjithëve me një krenari të ligjshme. Por, në të njëjtën kohë, gjendja në të cilën jetojmë e punojmë kërkon që, ashtu si deri më sot, forcat dhe energjitë tona, dijet e shpirtin krijues, t'i shkrijmë për të realizuar deri në fund të gjitha detyrat, me qëllim që anija jonë socialiste të çajë pa u ndalur drejt brigjeve të sigurta.

Gjendja e brendshme e vendit tonë është forcuar e konsoliduar nëpërmjet një lufte klasore të mprehtë, të cilën Partia dhe populli ynë e kanë zhvilluar me vendosmëri në të gjitha frontet, kundër presionit të gjithanshëm të rrethimit armiqësor imperialisto-revizionist, kundër agresionit ideologjik të tij, që përplaset çdo ditë me egërsi mbi vendin tonë, si dhe kundër veprimtarisë së rrezikshme armiqësore brenda vendit e në vetë radhët e Partisë. Përpara kompaktësisë së çeliktë të Partisë e të popullit janë bërë pluhur e hi sulmet e komplotet e armiqve, të jashtëm e të brendshëm, kundër Partisë e rendit tonë socialist, kundër lirisë e pavarësisë së atdheut.

Komunistët dhe i gjithë populli ynë janë në dijeni se vitet e fundit Partia zbuloi e shpartalloi punën antiparti, tradhtarë e komplotiste të Fadil Paçramit e të Todit Lubonjës; të Beqir Ballukut, të Petrit Dumes e të Hito Çakos; të Abdyl Këllezit, të Koço Theodhosit e të Kiço Ngjelës, të cilët, në bashkëveprim edhe me armiqtë e jashtëm, synonin t'i hapnin dyert revizionizmit, të shkatërronin diktaturën e proletarietit dhe të likuidonin pavarësinë e atdheut.

Por veprimtaria dhe komplotet e këtyre armiqve të rrezikshëm pësuant disfatë të plotë. Përballë vigjilencës dhe luftës revolucionare të Partisë e të udhëheqjes së saj, përballë unitetit marksist-leninist të radhëve të Partisë, përballë forcës së

pathyeshme të diktaturës sonë të proletarietit, elementët antiparti e komplotistë u demaskuan. Partia dhe diktatura e proletarietit i goditi me grusht të hekurt dhe i hodhi në koshin e plehrave, atje ku e kanë vendin të gjithë tradhtarët e revolucionit.

Nga kjo luftë Partia, e spastruar prej ferrave e barërave helmuese, doli edhe më e fortë e më monolite, diktatura e proletarietit dhe pozitave e socializmit u konsoliduan edhe më shumë. I gjithë populli e mbështeti fuqimisht Partinë dhe vijën e saj marksiste-leniniste, ai i shtrëngoi akoma më fort radhët rreth saj dhe pushtetit popullor. Partia mori të gjitha masat për të eliminuar krejtësisht pasojat e dëmshme të veprimtarisë armiqësore e sabotuese, për të shkukur nga rrënjët ato të meta e dobësi nga të cilat përfituan armiqtë. Një frymë edhe më e lartë revolucionare përfshiu mbarë vendin. Klasa punëtore, fshatarësia kooperativiste, inteligjencia popullore, rinia e gratë iu përveshën punës me një hov e entuziazëm të ri për zbatimin e detyrave të ndërtimit socialist e të mbrojtjes së atdheut, për të ardhur në Kongresin e 7-të të Partisë me suksese të reja e më të mëdha. Kjo është një dëshmi e gjallë se në Partinë e në popullin tonë armiqtë e brendshëm e të jashtëm nuk do të gjejnë kurrë të çara, se vigjilencës së lartë të komunistëve e të masave punonjëse nuk do t'i shpëtojë asnjë veprimtari keqbërës e kujtdo qoftë, se diktatura e proletarietit në Shqipëri është e fortë dhe e gatshme të godasë e të shkatërrojë çdo armik.

Është detyra jonë që gjendjen e brendshme të shëndoshë, që ekziston në vendin tonë, të krijuar me punën e Partisë e nën udhëheqjen e saj, me përpjekjet vetëmohuese të mbarë popullit, ta forcojmë më tej, në mënyrë që atdheu ynë të përparojë e të lulëzojë, që socializmi të marshojë kurdoherë fitimtar, që jeta e popullit të bëhet çdo ditë më e bukur dhe më e mirë.

Kongresi i 7-të mbledhet në ditët e jubileut të shënuar, 35-vjetorit të themelimit të Partisë sonë të lavdishme të Punës. Kjo datë e madhe, kur lindën shpresa e shpëtimit dhe siguria e fitores së popullit tonë, është për të gjithë një festë e gëzuar, një ditë që na kujton rrugën heroike të përshkuar dhe na nxit e na mobilizon për betejat e fitore të reja. Formimi i Partisë së komunistëve shqiptarë shënoi për popullin tonë kthesën vendimtare në historinë e tij shumëshekullore, vuri themelet e çelika mbi të cilat po ndërtohet Shqipëria e re socialiste.

Tridhjetë e pesë vjetët e veprimtarisë revolucionare të Partisë janë tridhjetë e pesë vjet përpjekjesh e betejash heroike në krye të klasës punëtore dhe të popullit shqiptar, për çlirim e atdheut dhe fitoren e revolucionit, për ngritjen e Shqipërisë nga varfëria e gërmadhat dhe ndërtimin e kësaj jete

kaq të pasur në përmbajtje, kaq të drejtë e të lumtur, që gëzojmë sot. Kjo është një periudhë e luftërave fitimtare kundër armiqve të shumtë, të brendshëm e të jashtëm, kundër imperialistëve amerikanë e revizionistëve modernë, me ata sovjetikë në krye, është periudha e luftërave për të mbrojtur të drejtën tonë për të jetuar kurdoherë të lirë e të pavarur, për të mbrojtur rrugën e socializmit të vërtetë e të komunizmit. Pozita e fortë ndërkombëtare, prestigji i lartë i Shqipërisë socialiste në botë, përkrahja dhe solidariteti i popujve revolucionarë dhe i miqve të saj të shumtë, janë rezultat i vijës së drejtë të Partisë në politikën e jashtme, i luftës konsekuente e parimore, që Partia dhe populli ynë kanë zhvilluar pa ndërprerje kundër imperializmit e revizionizmit. Mund të pohojmë me bindje të plotë se komunistët shqiptarë e kanë kryer kurdoherë me nder detyrën kundrejt klasës punëtore e popullit të vet, ashtu siç kanë përmbushur kurdoherë, deri në fund, edhe detyrën e tyre internacionaliste ndaj komunizmit ndërkombëtar dhe popujve.

Partia jonë ka mundur t'i arrijë këto fitore të shquara, sepse ajo u ka qëndruar gjithmonë besnike interesave të klasës punëtore dhe të popullit të saj, sepse u ka qëndruar besnike mësimëve të pavdekshme të Marksit, të Engelsit, të Leninit dhe të Stalinit, sepse ajo nuk i ka ndarë asnjëherë fjalët nga veprat. Në çdo moment e në çdo etapë ajo ka mbajtur lidhjet më të ngushta me masat, ka qëndruar në radhët e para të luftës dhe me vijën e saj të drejtë ka bashkuar rreth vetes dhe ka udhëhequr me dorë të sigurt gjithë popullin tonë.

Sukseset e arritura në këto vite, që populli i quan vite të Partisë, këto beteja të mëdha të fituara, na bëjnë ta shohim të ardhmen me optimizëm. Ne jemi të ndërgjegjshëm se tani shumë vështirësi janë kapërcyer, shumë objektiva janë arritur, por përpara na presin punë akoma më të mëdha, për të cilat do të diskutojmë e do të vendosë Kongresi ynë i 7-të, na presin beteja që duhet t'i zhvillojmë me vendosmëri dhe t'i fitojmë.

I

KUSHTETUTA E RE – FITORE E MADHE HISTORIKE E PARTISË DHE E POPULLIT

Shokë dhe shoqe,

Delegatëve të Kongresit të 7-të u takon nderi dhe detyra me përgjegjësi të madhe që të shprehin mendimin e gjithë

Partisë për Ligjin e ri Themelor të Shqipërisë socialiste, për Kushtetutën e re të shtetit tonë.

Kongresi i 6-të i Partisë shtroi detyrën që të hartohej Kushtetuta e re dhe porositi që ajo të ishte vazhdimi i asaj ekzistueses, që të shprehte vazhdimësinë e revolucionit në Shqipëri, të luftës së pandërprerë për sigurimin e lirisë e të pavarësisë së atdheut dhe të ndërtimit të socializmit. Nga ana tjetër, ajo duhej të mbante parasysh realitetin tonë të tanishëm, etapën në të cilën ndodhet zhvillimi i revolucionit. Në Kushtetutën e re duhej të sanksionoheshin transformimet e mëdha revolucionare të kryera dhe fitoret e arritura, të pasqyrohej vija e përgjithshme e Partisë për ndërtimin e plotë të socializmit dhe për zhvillimin e mëtejshëm të shtetit tonë të diktaturës së proletarietit. Kushtetuta e vjetër ishte Kushtetuta e ndërtimit të themeleve të socializmit, ndërsa Kushtetuta e re do të jetë Kushtetuta e ndërtimit të plotë të shoqërisë socialiste.

Kushtetuta ekzistuese ka shërbyer shumë për arritjen e të gjitha realizimeve madhështore të derisotme. Por tanimë ajo e ka kryer misionin e vet. Ajo përmban mjaft norma juridike e politike, që janë bërë tepër të ngushta dhe nuk u përgjigjen zhvillimit e thellimit në front të gjerë të revolucionit. Kjo është e lidhur me etapën dhe me rrethanat historike kur u adoptua Kushtetuta e parë.

Në atë kohë përpara Partisë dhe vendit shtroheshin probleme të mëdha e të ndërlikuara, që duheshin zgjidhur me guxim, por edhe me urtësi të madhe, probleme që kishin karakter urgjent, por që edhe etapat nuk duheshin djegur. Duhej konsoliduar dhe përsosur pushteti popullor, që doli nga Lufta Nacionalçlirimtare. Duheshin thyer e shpartalluar rezistenca e tërbuar e klasave shfrytëzuese të përmbysura e orvatjet e tyre për të rikthyer të kaluarën. Duheshin likuiduar marrëdhëniet e vjetra ekonomike dhe të zëvendësoheshin ato me marrëdhënie të reja socialiste. Duhej vënë nën kontroll, kufizuar e mënjanuar vala e spontaneitetit të prodhimit të vogël të mallrave dhe të tërhiqeshin në rrugën e socializmit shtresat e borgjezisë së vogël të fshatit e të qytetit e, në radhë të parë, fshatarësia punonjëse. Duhej të kapërcehej prapambetja shekullore e trashëguar nga e kaluara dhe të sigurohej zhvillimi i lirë e i pavarur i vendit në rrugën e socializmit. Duhej forcuar vazhdimisht mbrojtja e atdheut për të përballuar çdo agresion të mundshëm nga jashtë. Dhe, krahas të gjitha këtyre, duhej realizuar një përmbysje e thellë në botën shpirtërore të njerëzve mbi bazën e botëkuptimit e të moralit proletar.

Kushtetuta e parë e Republikës Popullore të Shqipërisë, që Partia u dha popullit dhe vendit, shërbeu për zgjidhjen

e të gjitha këtyre problemeve dhe detyrave të mëdha historike. Ajo u bë bazë dhe program për të gjitha ato transformime kolosale revolucionare, që kanë ndodhur në këto tri dekada të jetës sonë të lirë, për industrializimin e vendit, për transformimin socialist të fshatit, për kryerjen e revolucionit ideologjik, kulturor e arsimor, për emancipimin e përparimin e gjithë shoqërisë.

Janë të gjitha këto fitore, të gjitha këto transformime e realizime, si dhe perspektivat që i hapen vendit tonë, që e bënë të domosdoshëm ndryshimin e Kushtetutës, për të cilin vendosi Kongresi i 6-të.

Komiteti Qendror i Partisë ka zhvilluar gjatë këtyre viteve një punë të gjithanshme për kryerjen e studimeve të nevojshme dhe për përgatitjen e projektit të Kushtetutës së re. Plenumi i 8-të i Komitetit Qendror iu kushtua posaçërisht këtij problemi. Ai shqyrtoi projektin, i cili, në janar të këtij viti, u shpall publikisht nga Kuvendi Popullor dhe u dha për diskutim në popull.

Në këtë aksion të madh politik e ideologjik masat e gjera punonjëse shfaqën lirisht mendimet e tyre për Ligjin e ri Themelor të shtetit tonë të diktaturës së proletariatit. Në mbledhjet morën pjesë rreth 1 500 000 njerëz, praktikisht, gjithë popullsia e rritur e vendit, dhe diskutuan rreth 300 000 veta.

Aprovimi i njëzëshëm i Projektkushtetutës ishte në thelb aprovim i vijës së përgjithshme marksiste-leniniste të Partisë, i rrugës revolucionare të ndjekur prej saj. Me qindra mbledhje, që u zhvilluan në qendra pune e kooperativa bujqësore, në shkolla e reparte ushtarake, institucione kulturore e administrative, si dhe mijëra e mijëra letra e telegrame dërguar Komitetit Qendror, në përkrahje të Kushtetutës së re, dëshmojnë për unitetin e çeliktë të mbarë popullit tonë rreth Partisë e vijës së saj, dëshmojnë për optimizmin e tyre revolucionar, për besimin në të ardhmen socialiste.

Diskutimi i madh popullor, që u karakterizua nga rrahja e lirë dhe e frytshme e mendimeve, nga një debat i gjallë e konstruktiv, që një shprehje e qartë e demokracisë socialiste në veprim dhe e sovranitetit të vërtetë popullor. Ai tregoi në praktikë se në Shqipërinë socialiste populli është zot, se asgjë nuk bëhet jashtë vullnetit të tij. «Për njeriun e varfër fjala ligj, — tha një fshatar i thjeshtë gjatë diskutimit të Projektkushtetutës, — dikur kishte një tingëllim të tmerrshëm. Ajo ishte kërcënim urie, kërcënim burgu, kërcënim vdekjeje. Sot populli i bën vetë ligjet dhe i bën për të mirën e tij».

Shtresat e gjera të punonjësve bënë shumë vërejtje e propozime të vlefshme dhe dhanë një kontribut të çmuar për plotësimin dhe përmirësimin e projektit të paraqitur, për ta

ngritur atë në lartësinë e kërkesave të Ligjit Themelor të shtetit tonë socialist.

Projekti i Kushtetutës, që së shpejti do t'i paraqitet Kuvendit Popullor për aprovimin përfundimtar, është një dokument juridik me rëndësi të veçantë. Ai është një dokument me vlerë të madhe teorike e praktike, politike e ideologjike, ku do të mbështetet zhvillimi ynë shoqëror, ekonomik dhe kulturor në etapën e ndërtimit të plotë të shoqërisë socialiste.

Kushtetuta e re përshkohet tërësisht nga ideologjia e nga parimet themelore të marksizëm-leninizmit, mishëron mësimet dhe përvojën revolucionare të Partisë sonë të Punës dhe mban vulën e mendimit krijues të masave të gjera të popullit tonë. Ajo i shpall dhe i bën të vetat parimet bazë të socializmit shkencor, parime të domosdoshme për një shoqëri të vërtetë socialiste, ku është vendosur diktatura e proletariatit, ku klasa punëtore, me partinë e vet në krye, ushtron realisht rolin udhëheqës.

Ligji ynë i ri Themelor riafirmon ato parime të drejta marksiste-leniniste, që ishin në themel të Kushtetutës së parë të Republikës Popullore të Shqipërisë. Por Kushtetuta e re shënon edhe zhvillimin e mëtejshëm cilësor të saj, në përshtatje me etapën e tanishme të revolucionit, në të cilën ndodhet vendi ynë.

Duke sanksionuar fitoret e arritura dhe tendencat e zhvillimit të vendit në rrugën e socializmit, Kushtetuta e re shërben edhe si një program lufte e pune për të ardhmen. Qëllimi i saj është t'u hapë rrugë sa më të gjerë zhvillimit të forcave prodhuese dhe marrëdhënieve në prodhim të shoqërisë së vërtetë socialiste, t'u hapë rrugë emancipimit dhe edukimit revolucionar të njeriut tonë të ri, të ruajë e të forcojë edhe më mirë rendin socialist dhe diktaturën e proletariatit, t'i krijojë vendit kushte sa më të mira për ecjen e tij drejt komunizmit.

Ky dokument i rëndësishëm, duke sintetizuar vijën dhe përvojën e Partisë sonë në fushën e zhvillimit të revolucionit socialist, sanksionon edhe dispozitat juridike, politike, ideologjike e ekonomike për t'u prerë rrugën revizionizmit e rivedosjes së kapitalizmit. Në këtë drejtim Kushtetuta jonë përbën një kontribut krijues me vlerë të Partisë së Punës të Shqipërisë në teorinë dhe në praktikën e socializmit shkencor.

Kushtetuta e re nuk e fsheh karakterin e saj klasor. Ajo e shpall dhe e sanksionon natyrën e shtetit tonë si diktaturë e proletariatit në fuqi, e shpall dhe e sanksionon rolin e pandashëm e udhëheqës të Partisë në shtet dhe në gjithë shoqërinë, e shpall dhe e sanksionon luftën e klasave si forcë kryesore lëvizëse të gjithë shoqërisë sonë.

Socializmi, thoshte Marksi,

«... është diktatura klasore e proletariatit, si shkallë e domosdoshme për të kaluar në zhdukjen e dallimeve klasore në përgjithësi, në zhdukjen e të gjitha marrëdhënieve në prodhim mbi të cilat mbështeten këto dallime, në zhdukjen e të gjitha marrëdhënieve shoqërore që u përgjigjen këtyre marrëdhënieve në prodhim, në përmbysjen e të gjitha ideve që burojnë nga këto marrëdhënie shoqërore»¹.

Në përvojën revolucionare të vendit tonë është vërtetuar katërcipërisht drejtësia e këtyre mësimave gjeniale të Marksit. Diktatura e proletariatit përbën armën e fuqishme e vendimtare për ta çuar përpara, deri në fitoren e plotë e përfundimtare, revolucionin socialist. Nëpërmjet saj realizohet detyra jetësore e revolucionit, zhvillimi i gjithanshëm i ekonomisë e i kulturës socialiste, organizimi dhe drejtimi i ndërtimit të socializmit e i shoqërisë komuniste pa klasa. Një rol jo më pak të rëndësishëm kryen ajo në luftën për të zhdukur nga jeta shoqërore socialiste të gjitha gjurmët e shoqërisë së vjetër, për të çrrënjësuar nga ndërgjegjja e punonjësve çdo gjë të huaj që i tërheq prapa, për të kryer edukimin komunist të tyre, për të bashkuar rreth forcës pararojë, klasës punëtore dhe Partisë së saj, të gjithë punonjësit në rrugën e socializmit e të komunizmit.

Përvoja e revolucionit dhe e ndërtimit të socializmit në Shqipëri vërteton se diktatura e proletariatit i duhet klasës punëtore për të shtypur rezistencën e armiqve të klasës, të vjetër e të rinj, dhe orvatjet e tyre për restaurim, i duhet për të përballuar rrezikun e jashtëm, që vjen si nga synimet agresive të imperializmit e të socialimperializmit për të mbytur e për të shkatërruar rendin socialist me zjarr e me hekur, me bllokada e me uri, ashtu edhe nga agresioni ideologjik i botës kapitalisto-revizioniste, që përplas çdo ditë drejt nesh valët e degjenerimit e të kundërrevolucionit.

Ruajtja dhe forcimi i pandërprerë i diktaturës së proletariatit gjatë gjithë periudhës së kalimit nga socializmi në komunizëm diktohen edhe nga përvoja negative e Bashkimit Sovjetik dhe e disa vendeve të tjera, ku braktisja e parimeve të diktaturës së proletariatit lindi revizionizmin, armën më të rrezikshme të kundërrevolucionit, që çoi në shkatërrimin e rendit socialist, në rivendosjen e skllavërisë kapitaliste, në socialfashizëm.

Armiqtë e socializmit, të brendshëm e të jashtëm, i kanë

¹ K. Marks e F. Engels. «Vepra të zgjedhura», vëll. I, f. 226.

drejtuar e i drejtojnë goditjet e tyre kryesore kundër diktaturës së proletariatit. Tani, për të gjithë renegatët revizionistë dhe lakenjtë e borgjezisë, është bërë e modës të sulmojnë me egërsi diktaturën e proletariatit dhe të zhvillojnë një demagogji të shfrenuar mbi rivendosjen gjoja të demokracisë së humbur. Qëllimi i tyre është të godasin esencën e marksizëm-leninizmit e të revolucionit dhe të shkatërrojnë instrumentin themelor të proletariatit për ndërtimin e jetës së re socialiste. Prandaj qëndrimi ndaj diktaturës së proletariatit ka qenë dhe mbetet guri i kufirit, që ndan marksistë-leninistët e revolucionarët e vërtetë proletarë nga oportunistët e renegatët e klasës punëtore të të gjitha ngjyrave.

Në vendin tonë diktatura e proletariatit ka qëndruar kurdoherë e fortë dhe e pathyeshme, sepse Partia ka zbatuar me besnikëri mësimet e marksizëm-leninizmit, ka zhvilluar drejt luftën e klasave dhe ka mbajtur gjithnjë të mprehtë vigjilencën revolucionare. Ajo ka forcuar e ka përsosur çdo ditë e më shumë shtetin proletar dhe mbrojtjen e vendit, ka luftuar me këmbëngulje të gjitha shfaqjet e huaja që çojnë në degjenerimin paqësor të rendit shoqëror e shtetëror socialist.

Duke pasqyruar e sintetizuar përvojën e pasur revolucionare të vendit tonë, si dhe përvojën ndërkombëtare, duke flakur tej teorizimet antimarksiste të revizionistëve mbi gjoja kapërcimin e diktaturës së proletariatit, apo mbi «shtetin e gjithë popullit», në projektin e Kushtetutës së re afirmohet në mënyrë të qartë e të prerë se «Republika Popullore Socialiste e Shqipërisë është shtet i diktaturës së proletariatit, që shpreh e mbron interesat e të gjithë punonjësve».

Projektkushtetuta është një pasqyrë e gjallë e demokracisë dhe e humanizmit të vërtetë socialist. Ajo është një konfirmim i mësimave të marksizëm-leninizmit se diktatura e proletariatit është e pandarë nga demokracia më e gjerë, më e thellë e më e plotë për punonjësit. Sigurimi i një demokracie të gjerë socialiste përbën një kusht themelor për vetë ruajtjen dhe forcimin e diktaturës së proletariatit, ashtu sikurse kjo e fundit përbën kushtin e domosdoshëm e vendimtar për ekzistencën e një demokracie të vërtetë për punonjësit.

Demokracia jonë socialiste u ka siguruar punonjësve të drejtën e madhe për të thënë fjalën e tyre në zgjidhjen e problemeve shoqërore e shtetërore, për të ushtruar kontroll mbi këdo e mbi gjithçka, për të marrë pjesë efektivisht, në shkallë të gjerë, në mënyrë të organizuar e në format më të ndryshme, në qeverisjen e vendit. Këtë pjesëmarrje dhe thellimin e vazhdueshëm të saj Partia e konsideron si drejtimin themelor të zhvillimit të demokracisë socialiste, si një forcë të madhe lëvizëse për të çuar përpara ndërtimin socialist dhe si një ndër

faktorët më të rëndësishëm për t'i ruajtur shtetin dhe shoqërinë tonë nga rreziku i degjenerimit borgjezo-revizionist. Kjo vijë e Partisë është sanksionuar plotësisht në Kushtetutën e re.

Fryma e demokracisë socialiste, që karakterizon tërë jetën shoqërore, përshkon fund e krye gjithë ndërtimin e shtetit tonë socialist, që nga këshillat popullore të bazës e deri lart në Kuvendin Popullor. Projektkushtetuta përcakton qartë se pushteti është një e i pandarë dhe ushtrohet plotësisht nga organet e nga përfaqësuesit e zgjedhur drejtpërdrejt nga populli. Të gjitha organet e tjera shtetërore e zhvillojnë veprimtarinë e tyre nën drejtimin dhe kontrollin e organeve përfaqësuese, ato janë përgjegjëse dhe japin llogari përpara tyre. Në të theksohet se jo vetëm të zgjedhurit, por edhe nëpunësit e emëruar të shtetit janë të detyruar t'u japin llogari masave dhe t'i nënshtrohen kontrollit të tyre të drejtpërdrejtë. Në këtë mënyrë vihet mbi baza kushtetuese edhe lufta kundër rrezikut të shpëputjes së organeve përfaqësuese nga populli, lufta kundër burokratizmit dhe prirjeve për t'i vënë organet ekzekutive dhe administratat mbi organet përfaqësuese të pushtetit.

Ndërtimi dhe funksionimi i tërë mekanizmit shtetëror e shoqëror socialist te ne kryhen sipas parimit të centralizmit demokratik, thelbin e të cilit e përbëjnë udhëheqja e centralizuar e tërë jetës së vendit nga klasa punëtore nëpërmjet Partisë së saj dhe shtetit proletar, kombinimi i drejtimit të centralizuar me iniciativën krijuese të organeve lokale dhe të masave punonjëse. Duke mishëruar plotësisht këtë parim të madh marksist-leninist, projekti i Kushtetutës u kundërvihet të gjitha koncepteve e praktikave antimarksiste të revizionistëve, si atyre liberalo-anarkiste, që mohojnë centralizmin proletar, ashtu edhe atyre centralisto-burokratike, që mënjanojnë masat punonjëse nga pjesëmarrja në qeverisjen e vendit.

Në Shqipërinë socialiste punonjësve u janë siguruar me ligj dhe u janë garantuar në praktikë: e drejta për punë, e drejta e arsimit dhe e shërbimit mjekësor falas, mjetet e jetesës në pleqëri, liria e fjalës, e shtypit dhe e organizimit, u është siguruar barazia e plotë përpara ligjit, duke përjashtuar çdo kufizim ose privilegj në të drejtat e detyrat për shkak seksi, race, kombësie, arsimit, pozite apo gjendjeje materiale etj. Një nga realizimet e mëdha në veprën historike të Partisë e të pushtetit popullor është emancipimi i gruas shqiptare dhe barazia e saj e plotë me burrin, në punë e në shpërbllim, në tërë fushat e jetës sonë. Të gjitha këto fitore kolosale, politike e shoqërore, të arritura nga Partia e populli ynë, në Kushtetutën e re zënë një vend të rëndësishëm.

Realiteti ynë, demokracia jonë socialiste, hedhin poshtë

të gjitha shpifjet e ideologëve borgjezë e revizionistë, të cilët e akuzojnë rendin socialist për mungesë demokracie. Liria dhe demokracia te ne janë vetëm për masat e gjera punonjëse dhe nuk janë e nuk mund të jenë demokraci e liri për armiqtë e klasës punëtore e të popullit, për ata që duan të minojnë pushtetin proletar dhe rendin shoqëror socialist, siç do t'u pëlqente borgjezisë dhe tradhtarëve revizionistë. Këtë farë demokracie Partia dhe diktatura jonë e proletarietit, në përputhje të plotë me mësimet e marksizëm-leninizmit, as e kanë lejuar e as do ta lejojnë kurrë. Demokracia jonë socialiste është demokraci e vërtetë për popullin, për masat punonjëse dhe vetëm për to.

Gjatë diskutimit popullor të Projektkushtetutës mbarë populli e përshëndeti me entuziazëm vënien në themel të Kushtetutës të parimit bazë se «Partia e Punës e Shqipërisë, pararoja e klasës punëtore, është forca e vetme politike udhëheqëse e shtetit dhe e shoqërisë».

Partia jonë i është përmbajtur me besnikëri të madhe dhe me konsekuencë të patundur parimit të madh se sigurimi i rolit udhëheqës të Partisë marksiste-leniniste përbën kushtin vendimtar për kryerjen e revolucionit, për vendosjen e diktaturës së proletarietit dhe për ndërtimin e socializmit. Ajo ka qenë kurdoherë e ndërgjegjshme se udhëheqja e Partisë përfaqëson shprehjen e koncentruar e më të lartë të rolit udhëheqës të klasës punëtore dhe faktorin subjektiv numër një për të vënë në jetë programin e saj revolucionar.

Fakti që ky parim është vënë në themel të Kushtetutës, është një dëshmi tjetër se Partia jonë, si kurdoherë, është e vendosur të zbatojë e të mbrojë në çdo çështje e në të gjitha fushat mësimet e pavdekshme të Marksit, të Engelsit, të Leninit e të Stalinit. Roli udhëheqës i Partisë në shoqërinë e në shtetin tonë përbën jo vetëm një kërkesë themelore të marksizëm-leninizmit, por përfaqëson edhe një realitet historik.

Me Partinë në ballë populli ynë bëri Luftën Nacionalçlirimtare dhe fitoi lirinë e pavarësinë, përmbysi regjimet e vjetra dhe vendosi pushtetin popullor. Me Partinë në ballë u bënë transformime të mëdha revolucionare. Në udhëheqjen e Partisë populli ynë mbrojti vendin nga sulmet e tërbuara të armiqve të jashtëm e të brendshëm, siguroi e konsolidoi pavarësinë politike dhe ekonomike. Me Partinë në krye u bë kjo Shqipëri, që ne gëzojmë sot dhe që duhet ta forcojmë e ta lulëzojmë gjithnjë e pareshtur.

Por, siç na mëson marksizëm-leninizmi dhe siç na ka bindur edhe përvoja jonë historike, roli udhëheqës i Partisë nuk është i nevojshëm vetëm për një periudhë të caktuar. Ai është i domosdoshëm gjatë tërë periudhës së ndërtimit të plotë të

shoqërisë socialiste, deri në komunizëm. **Sa më tepër revolucioni shkon përpara e thellohet, aq më tepër roli udhëheqës i Partisë duhet forcuar e përsosur në çdo sferë të jetës e të veprimtarisë shtetërore e shoqërore.** Në qoftë se lejohet që ky rol të dobësohet ose të mënjanohet, revolucionit e socializmit u kanosen rreziqe të mëdha dhe i presin disfata të rënda.

Teoritë revizioniste, që pretendojnë se roli udhëheqës i Partisë në periudhën kalimtare merr fund, ose kthehet në një funksion vetëm edukues, kanë për qëllim ta lënë klasën punëtore dhe popullin pa udhëheqje, në mënyrë që të përmbysen diktatura e proletariatishtit e socializmi dhe të triumfojë kundër-revolucioni.

Duke e vënë në themel të Kushtetutës parimin e rolit udhëheqës të Partisë, ne mbrojmë marksizëm-leninizmin nga këto sulme të tërbuara, mbrojmë e çojmë përpara çështjen e socializmit të vërtetë në Shqipëri.

Një realitet tjetër historik përfaqëson fakti se tashmë në vendin tonë marksizëm-leninizmi është bërë ideologji sunduese. Gjithë jeta jonë politike, ekonomike, shoqërore, arsimore e kulturore udhëhiqet nga parimet e ideologjisë së klasës punëtore dhe përshkohet nga normat e moralit proletar. Si rrjedhim i punës së madhe të Partisë, i revolucionit ideologjik e kulturor, teoria revolucionare e proletariatishtit është përqafulur nga masat e gjera të popullit, i jep tonin dhe përcakton drejtimin e zhvillimit të të gjithë jetës shpirtërore të shoqërisë. Marksizëm-leninizmi është shndërruar në një forcë të madhe lëvizëse, që na ndriçon rrugën drejt socializmit e komunizmit.

Ideologjia marksiste-leniniste, vija e Partisë i bëjnë njerëzit të kuptojnë më mirë të sotmen dhe të kenë akoma më shumë besim në të ardhmen. Jeta gjatë këtyre tridhjetë e pesë vjetëve e ka bindur në mënyrë të patundur popullin tonë se vetëm mbi bazën e botëkuptimit revolucionar të klasës punëtore është e mundur të vendoset, të ruhet e të forcohet diktatura e proletariatishtit, të ndërtohet me sukses socializmi dhe të ecet me siguri drejt shoqërisë komuniste pa klasa.

Kjo përvojë dhe këto fitore kanë bërë që mbrojtja dhe zbatimi konsekuent i marksizëm-leninizmit të jenë një preokupim i të gjithë punonjësve, të konsiderohen nga të gjithë si një çështje jetike për fatet e socializmit. Prandaj, **përcaktimi në Kushtetutë se në shtetin tonë socialist «ideologjia sunduese është marksizëm-leninizmi», se «në bazë të parimeve të tij zhvillohet gjithë rendi shoqëror socialist», është një fitore e madhe historike e socializmit në Shqipëri.**

Një nga parimet e mëdha të marksizëm-leninizmit dhe një nga konkluzionet kryesore të eksperiencës revolucionare të Partisë sonë është domosdoshmëria e zhvillimit të luftës së

klasave edhe në periudhën e ndërtimit të plotë të shoqërisë socialiste, deri në komunizëm.

Revizionistët modernë, me ata sovjetikë në krye, pretendojnë se me zhdukjen e klasave shfrytëzuese merr fund edhe vetë lufta e klasave. Ky është një mashtrim, që synon të çarmatosë e të vërë në gjumë klasën punëtore, t'i hapë rrugën rivendosjes së kapitalizmit. Kjo u vërtetua më së miri në Bashkimin Sovjetik e në vende të tjera ish-socialiste, ku erdhën në fuqi borgjezët e rinj kapitalistë.

Eksperiencia e vendit tonë i hedh poshtë këto teori false e kapitulluese mbi shuarjen e luftës së klasave në socializëm. E gjithë historia e ndërtimit të socializmit në Shqipëri është historia e një lufte të papajtuashme midis revolucionit e kundër-revolucionit, midis dy rrugëve të zhvillimit, me armiqtë e jashtëm e të brendshëm, si dhe në gjirin e popullit e të vetë Partisë. Kjo luftë është zhvilluar pa ndërprerje e kurdoherë e ashpër, duke ndryshuar, sipas rrethanave e fazave të zhvillimit, vetëm format e metodat e saj. Edhe pas likuidimit të klasave shfrytëzuese si klasë, armiqtë e brendshëm e të jashtëm për asnjë çast nuk i kanë hedhur armët dhe nuk e kanë pushuar luftën kundër socializmit. Prandaj Partia dhe populli ynë e kanë zhvilluar luftën e klasave në të gjitha fushat me konsekuencë të rreptë e në rrugë të drejtë marksiste-leniniste, si kusht vendimtar për sigurimin e fitores përfundimtare të rrugës socialiste mbi atë kapitaliste.

Në përputhje me mësimet e marksizëm-leninizmit dhe me këtë përvojë të pasur revolucionare, në Projekt Kushtetutë thuhet hapur se **shteti ynë socialist, në tërë veprimtarinë e tij, i përmbahet parimit të madh marksist-leninist të luftës klasore, e cila përbën forcën e madhe lëvizëse për të çuar përpara revolucionin socialist.**

Në hartimin e Kushtetutës së re Komiteti Qendror është kujdesur që në të të gjejë një pasqyrim të plotë e një formulim të qartë vija e Partisë lidhur me çështjet e mëdha të sovranitetit kombëtar, të mbrojtjes së lirisë e të pavarësisë së vendit. Në kushtet kur vendi ynë ndodhet i rrethuar nga imperialistët e revizionistët, kur kundër tij zhvillohet një presion i gjithanshëm politik, ideologjik, ekonomik e ushtarak, kur në botë po përhapen e po imponohen me dhunë teori e praktika shoviniste të kufizimit të sovranitetit dhe të grabitjes së pavarësisë së popujve, këto probleme marrin një rëndësi të madhe jo vetëm teorike e juridike, por edhe praktike e politike.

Duke u nisur nga qëllimi i shenjtë i ruajtjes dhe i forcimit të pandërprerë të lirisë, të pavarësisë, të mbrojtjes së atdheut dhe të fitoreve të revolucionit, **projekti i Kushtetutës sanksionon se askush tjetër veç organeve përfaqësuese të pu-**

shtetit nuk mund të ushtrojë në emër të Republikës sonë sovranitetin e popullit dhe çdo atribut të tij, se territori i atdheut është i patjetërsueshëm dhe kufijtë e tij janë të paprekshëm. Me kushtetutë ndalohet vendosja në çdo formë e bazave dhe e forcave ushtarake të huaja në territorin e Shqipërisë socialiste. Po kështu, askujt nuk i njihet e drejta të nënshkruajë ose të pranojë kapitullimin apo pushtimin e vendit.

Këto parime revolucionare e me rëndësi jetike shprehin qartë e prerë të drejtën sovrane e vendosmërinë e popullit shqiptar për të mbrojtur deri në fund jetën e tij, fitoret e arritura, atdheun e vet socialist të lirë e të pavarur. Në të njëjtën kohë, këto parime të sanksionuara në Kushtetutë, e në mënyrë të veçantë ai i mospranimi të bazave dhe të ushtrive të huaja, përbëjnë një zotim solemn se territori i Shqipërisë socialiste nuk do të përdoret kurrë si bazë për të kryer agresione kundër vendeve të tjera.

Rëndësi të madhe për ruajtjen e pavarësisë së vendit dhe të rendit socialist ka edhe afirmimi në projektin e Kushtetutës se ndalohet dhënia e koncesioneve, krijimi i shoqërive dhe i institucioneve të tjera ekonomike e financiare të huaja ose të përbashkëta me monopole dhe me shtetet kapitaliste, borgjeze apo revizioniste, si dhe marrja e kredive prej tyre. Kjo është një çështje tepër parimore. Asnjë vend, i vogël apo i madh qoftë, nuk mund të ndërtojë socializmin duke marrë kredi e ndihma nga borgjezia e nga revizionistët, duke e integruar ekonominë e vet në ingranazhet e sistemit të ekonomisë kapitaliste botërore. Një lidhje e tillë e ekonomisë së vendit socialist me ekonominë e vendeve borgjeze ose revizioniste u hap dyert veprimit të ligjeve ekonomike të kapitalizmit dhe degjenerimit të rendit socialist. Kjo është rruga e tradhtisë dhe e rëndësishme së kapitalizmit, që kanë ndjekur e ndjekin klikat revizioniste.

Mbrojtja e lirisë dhe e sovranitetit kombëtar konsiderohet kurdoherë nga populli ynë si detyrë mbi të gjitha detyrat. Prandaj Partia e pushteti popullor kanë marrë një varg masash shumë të rëndësishme me karakter politik, ideologjik, ushtarak etj., të cilat janë fiksuar edhe në Projektkushtetutë, për organizimin e një mbrojtjeje të sigurt e të pathyeshme, të aftë të garantojë fitoret socialiste dhe të përballojë çdo agresion të armiqve, ngado që të vijë. Në Kushtetutë është sanksionuar parimi i madh marksist-leninist se mbrojtja e atdheut dhe fitoret e socializmit sigurohen nga populli i armatosur, i organizuar në forcat e armatosura.

Sigurimi i sovranitetit kombëtar, i pavarësisë politike dhe ekonomike, garantimi i mbrojtjes së vendit janë plotësisht të mundshëm, se në Shqipëri në fuqi është populli, se sovraniteti

i plotë i takon popullit punonjës dhe ushtrohet vetëm prej tij, se te ne sundon diktatura e proletariatit, e udhëhequr nga Partia e Punës.

Këto parime themelore, që janë sanksionuar në Projektkushtetutë, pasqyrojnë politikën dhe vijën revolucionare marksiste-leniniste të Partisë dhe, në të njëjtën kohë, u përgjigjen aspiratave të zjarra të popullit shqiptar, i cili ka luftuar qindra vjet e ka derdhur lumenj gjaku për lirinë, për pavarësinë e për të drejtat e tij sovrane. Kjo është arsyeja që i gjithë populli ka shprehur njëzëri aprovimin për këto parime të mëdha të Kushtetutës dhe gatishmërinë që, si një trup i vetëm, të mbrojë me çdo kusht e në çdo rrethanë sovranitetin kombëtar, çdo pëllëmbë tokë të atdheut socialist.

Përvoja e vendit tonë tregon se ruajtja e pavarësisë ekonomike e politike dhe mbrojtja e sovranitetit kombëtar janë të lidhura ngushtë me zbatimin konsekuent të parimit të mbështetjes në forcat e veta. Lidhur me këtë çështje të madhe në Projektkushtetutë thuhet se në të gjithë ndërtimin e socializmit Republika Popullore Socialiste e Shqipërisë i përmbahet parimit të mbështetjes në forcat e veta.

Ashtu si liria e pavarësia e një vendi nuk dhurohen, edhe revolucioni e socializmi nuk importohen. Ata janë rezultat i luftës së vendosur revolucionare të masave të gjera punonjëse të çdo vendi, me klasën punëtore në krye dhe nën udhëheqjen e Partisë marksiste-leniniste. Parimi i mbështetjes në forcat e veta nuk e përjashton ndihmën internacionaliste të proletariatit, të revolucionarëve dhe të vendeve socialiste. Por faktori i jashtëm, solidariteti dhe ndihma internacionaliste, me gjithë rëndësinë e madhe që ka, është një element ndihmës e plotësues, por jo faktori vendimtar.

Partia jonë, si në Luftën Nacionalçlirimtare, ashtu edhe në ndërtimin e në mbrojtjen e socializmit, ka zbatuar me vendosmëri parimin marksist-leninist të mbështetjes në forcat e veta. Pikërisht për këtë arsye vendi ynë u ka bërë ballë me sukses pushtuesve nazifashistë, si dhe të gjitha presioneve dhe bllokadave të imperialistëve e të revizionistëve, ka ndërtuar një ekonomi të fortë e të pavarur, ka përgatitur një mbrojtje të fuqishme e të sigurt, një kulturë e art me përmbajtje të shëndoshë socialiste. Duke ndjekur pa lëkundje kursin marksist-leninist të mbështetjes në forcat e veta, Shqipëria do të korrë fitore të reja edhe më të mëdha në ndërtimin e plotë të shoqërisë socialiste.

Projekti i Kushtetutës sanksionon, gjithashtu, një varg parimesh e normash të tjera të rëndësishme, që qëndrojnë në themelet e ndërtimit e të funksionimit të tërë jetës ekonomike e shoqërore, politike e shpirtërore, siç janë ato që rregu-

llojnë marrëdhëniet e pronësisë e të shpërndarjes, zhvillimin e planifikuar të ekonomisë, ligjshmërinë socialiste, marrëdhëniet midis kuadrove e masave, midis shtetit e shoqërisë, si edhe ato që përcaktojnë të drejtat e detyrat e shtetasve etj. Me rëndësi të veçantë është edhe sanksionimi në Kushtetutë i parimeve themelore nga të cilat udhëhiqet politika e jashtme e shtetit tonë.

Kushtetuta e re jep pasqyrën e një shoqërie të vërtetë socialiste, që ndërtohet sipas mësimeve të Marksit, të Engelsit, të Leninit e të Stalinit, të mishëruara dhe të vërtetuara në praktikën revolucionare të vendit tonë. Prandaj, duke e quajtur Republikën tonë Republikë Popullore Socialiste, Kushtetuta e re shpreh, në mënyrë më të plotë e më të qartë, përmbajtjen klasore dhe realitetin e sotëm socialist të Shqipërisë.

Aprovimi i Ligjit të ri Themelor të shtetit tonë socialist, që do të bëhet nga Kuvendi Popullor, do t'i japë një shtytje të re e të fuqishme tërë punës dhe luftës së popullit tonë për ndërtimin dhe mbrojtjen e socializmit. Kushtetuta e re do ta bëjë edhe më të fortë e më të pathyeshme diktaturën e proletariatit në Shqipëri, ajo do të hapë horizonte më të gjera për përparimin dhe lulëzimin e atdheut tonë.

II

ZHVILLIMI EKONOMIK I VENDIT DHE DETYRAT E PARTISË

Nën udhëheqjen e Partisë dhe të frymëzuara nga vija e saj e drejtë marksiste-leniniste, klasa jonë punëtore, fshatarësia kooperativiste dhe inteligjencia popullore u mobilizuan me të gjitha energjitë dhe në përgjithësi i plotësuan me sukses detyrat që caktoi Kongresi i 6-të për zhvillimin e ekonomisë e të kulturës.

Duke zbatuar direktivën e Partisë që ekonomia të zhvillohet në mënyrë proporcionale e të harmonizuar, në pesëvjeçarin e pestë u sigurua një rritje e fuqizim i mëtejshëm i të gjitha degëve të saj. Në vitin 1975, kundrejt vitit 1970, prodhimi shoqëror u rrit 37 për qind, ndërsa të ardhurat kombëtare — 38 për qind, me një ritëm mesatar 3 herë më të lartë se shtimi i popullsisë.

Gjatë kësaj periudhe, duke ecur në rrugën e industrializimit socialist, u rrit edhe më shumë roli i industrisë si dega udhëhe-

qëse në zhvillimin e përgjithshëm ekonomik. Prodhimi industrial zë tani rreth 65 për qind të prodhimit të përgjithshëm industrial e bujqësor. Në krahasim me vitin 1970, në vitin 1975 prodhimi industrial u rrit 52 për qind, me një ritëm mesatar vjetor prej 8,7 për qind.

Me vrull revolucionar u punua gjatë këtyre pesë vjetëve për të vënë në jetë politikën e drejtë të Partisë për zhvillimin e shpejtë dhe modernizimin e bujqësisë socialiste, si dega bazë e ekonomisë. Prodhimi bujqësor u rrit 33 për qind, me një ritëm mesatar vjetor prej 5,9 për qind.

Në këtë pesëvjeçar u krye një vëllim investimesh prej 50 për qind më shumë se në pesëvjeçarin e kaluar. U punua në 310 vepra të rëndësishme ekonomike e shoqërore, gjysma e të cilave është vënë në shfrytëzim.

Mbi bazën e shtimit të përgjithshëm të prodhimit u sigurua një ngritje e mëtejshme e mirëqenies materiale dhe e nivelit kulturor të popullit. Të ardhurat reale për frymë u rritën 14,5 për qind, aq sa ishte detyra e caktuar nga Kongresi i 6-të. Është rritur fuqia blerëse e masave dhe ka ardhur vazhdimisht duke u përmirësuar furnizimi i tyre. 85 për qind të nevojave të popullit për mallra industriale e bujqësore të përdorimit të gjerë u përballuan me prodhimin e vendit. Gjatë pesëvjeçarit të kaluar në qytet e në fshat u ndërtuan 62 mijë apartamente e shtëpi banimi. Arsimi dhe kultura e masave u ngritën në një shkallë më të lartë. Në pesë vjetët e fundit mbaruan shkollat e larta mbi 12 mijë e 500 veta dhe ato të mesme 72 mijë. Ngritja e mirëqenies dhe e nivelit kulturor, zgjerimi dhe përmirësimi i shërbimit shëndetësor bënë të mundur të zgjatet moshë mesatare dhe popullsia të shtohet me ritme të larta.

Ky zhvillim i gjithanshëm material e kulturor është shoqëruar me masa të rëndësishme për fuqizimin e pronës socialiste, për përsosjen në rrugë revolucionare të marrëdhënieve të shpërndarjes e të shkëmbimit.

Përfundimet e arritura në plotësimin e detyrave, që shtroi Kongresi i 6-të i Partisë për zhvillimin e ekonomisë e të kulturës, flasin qartë për drejtësinë e vijës marksiste-leniniste të Partisë, për epërsinë e sistemit tonë socialist, për ndërgjegjen e lartë dhe për aftësitë krijuese të popullit tonë.

Duke vlerësuar drejt rezultatet e mëdha që janë arritur, nuk mund të mos vëmë në dukje se në luftën për plotësimin e planit pesëvjeçar, përveç disa vështirësive objektive, ka pasur dhe një varg të metash e dobësish në drejtimin e organizimit e punës, qëndrime e veprime burokratike e liberale, pikëpamje teknokratike e intelektualiste, të cilat u bënë shkak që në disa sektorë të krijohen deficite të ndjeshme. Detyrat e planit nuk u arritën plotësisht në nxjerrjen e naftës, të mineralit të kromit,

të bakrit e të qymyrgurit, në prodhimin e drithërave të bukës e të bimëve industriale. Ndërtimi i disa veprave industriale nuk përfundoi në afatet e caktuara. Në këto mosrealizime ndikoi drejtpërdrejt edhe veprimtaria sabotuese e grupeve armiqësore të demaskuara e të dënuara nga Partia.

Por as rrethimi i egër imperialisto-revizionist, as bllokada e tyre e gjithanshme, as presioni i krizës ekonomiko-financiare të botës kapitalisto-revizioniste dhe as veprimtaria e armiqve nuk mundën të ndalnin marshimin fitimtar të Shqipërisë socialiste.

Fitoret e mëdha, që janë arritur në zhvillimin material e shpirtëror të shoqërisë sonë, kanë krijuar një bazë të fuqishme, që hap perspektiva të mëdha për të ecur me hov të pandalshëm përpara.

Komiteti Qendror i Partisë, duke u nisur nga vija e përgjithshme marksiste-leniniste për ndërtimin e socializmit, ka përgatitur projekt-direktivat për planin e ri pesëvjeçar të zhvillimit të ekonomisë e të kulturës për periudhën 1976-1980, të cilat ia paraqet për shqyrtim Kongresit.

Këto projekt-direktiva u diskutuan nga masat punonjëse, të cilat shfaqën mendime, zbuluan rezerva e mundësi të reja, bënë propozime shumë të vlefshme për rritjen e treguesve të planit dhe për caktimin e rrugëve që sigurojnë plotësimin e tejkalimit të detyrave.

Plani i gjashtë pesëvjeçar është mobilizues e real, ai mbështetet në forcat tona, në energjitë dhe në aftësitë mendore e fizike të popullit, në mundësitë dhe rezervat e ekonomisë, në akumulimin e brendshëm socialist. Arritjet e deritanishme, baza materialo-teknike e krijuar, përvoja e madhe e fituar, entuziazmi, gatishmëria dhe patriotizmi i zjarrtë i popullit tonë janë garanci e sigurt se ai do të plotësohet me sukses.

Në përputhje me orientimet e dhëna nga Partia, në projekt-direktivat për zhvillimin e ekonomisë e të kulturës për periudhën 1976-1980, shtrohet kjo detyrë themelore:

«Vazhdimi me ritme të shpejta i ndërtimit socialist të vendit, për shndërrimin e Shqipërisë socialiste në një vend industrialo-bujqësor, me industri dhe bujqësi të përparuar, sipas parimit të mbështetjes në forcat e veta, për forcimin e mëtejshëm e të gjithanshëm të pavarësisë ekonomike të vendit; përsosja e mëtejshme e marrëdhënieve socialiste në prodhim dhe e superstrukturës; forcimi i diktaturës së proletariatit dhe rritja e aftësisë mbrojtëse të atdheut; ngritja e mëtejshme e nivelit material e kulturor të masave punonjëse, duke e çuar më tej ngushtimin e dallimeve ndërmjet qytetit e fshatit. Kjo të arrihet mbi bazën e zhvillimit konsekuent të luftës së klasave dhe mobilizimit të të gjitha forcave e energjive të popullit, nën udhëheqjen e Partisë».

Për zbatimin e kësaj detyre themelore, në planin e gjashtë pesëvjeçar është parashikuar zhvillimi i mëtejshëm dhe i gjithanshëm i industrisë socialiste, duke i dhënë përparësi, si edhe më parë, zhvillimit të industrisë së rëndë, pararoja e tërë procesit të industrializimit socialist të vendit. Me vënien në shfrytëzim të veprave të reja, me nivel të lartë përqendrimi të prodhimit e të pajimit teknik, industria do të marrë përmasa e karakteristika të reja cilësore.

Prodhimi i përgjithshëm industrial do të rritet 41-44 për qind, nga i cili prodhimi i mjeteve të prodhimit rreth 60 për qind. Vlera e përgjithshme e prodhimit industrial në pesëvjeçarin e gjashtë do të jetë më e madhe se vlera e realizuar gjatë katër planeve pesëvjeçare, nga viti 1951 deri më 1970.

Direktivat e Partisë për intensifikimin dhe modernizimin e bujqësisë, për ngritjen e vullshme të prodhimit bujqësor e blegtoral kanë gjetur pasqyrimin e tyre të plotë në detyrat që i janë shtruar kësaj dege me rëndësi jetike. Prodhimi i përgjithshëm bujqësor në vitin 1980, kundrejt vitit 1975, parashikohet të rritet 38-41 për qind dhe për të pesë vjetët do të jetë afërsisht i barabartë me prodhimin e realizuar në pesëvjeçarin e parë, të dytë e të tretë, të marrë së bashku.

Vëllimi i investimeve parashikohet të jetë 35-38 për qind më i madh se në pesëvjeçarin e kaluar. Ai është afërsisht i barabartë me vëllimin e përgjithshëm të investimeve të kryera gjatë 20 vjetëve të marrë së bashku, nga viti 1951 deri në vitin 1970.

Të ardhurat kombëtare parashikohet të rriten 38-40 për qind. Përmirësime të mëtejshme do të shënojë furnizimi i popullit me produkte ushqimore e industriale. Qarkullimi i mallrave me pakicë do të rritet 22-25 për qind, ndërsa të ardhurat reale për frymë të popullsisë 11-14 për qind. Hapa të rëndësishëm do të bëjnë arsimit, kultura, shëndetësia dhe shkenca. Në vitin 1980 do të vazhdojnë shkollat e të gjitha kategorive rreth 730 mijë nxënës e studentë dhe do të përfundojnë shkollat e larta 18 mijë studentë, ndërsa ato të mesme 91 mijë nxënës.

Këto perspektiva të ndritura, që i hapen vendit në planin e ri pesëvjeçar, frymëzojnë të gjithë punonjësit, u forcojnë bindjen, i nxitin dhe u japin fuqi të reja për të marrë e për të kryer detyra gjithnjë e më të mëdha për të mirën e popullit e të atdheut, për përparimin e Shqipërisë socialiste.

Këto janë disa nga objektivat kryesorë të planit të gjashtë pesëvjeçar... Këtu do të ndalemi në disa çështje themelore aktuale të politikës ekonomike të Partisë.

1. — Zhvillimi i mëtejshëm i industrisë — faktori kryesor për fuqizimin e ekonomisë

Në programin e saj për zhvillimin dhe fuqizimin e ekonomisë socialiste Partia, që në fillim e kurdoherë, ka ndjekur një vijë të drejtë marksiste-leniniste, duke u dhënë vendin kryesor ngritjes dhe zgjerimit të industrisë, fuqizimit e modernizimit të saj. Rezultat i zbatimit me guxim të kësaj politike të drejtë të Partisë për industrializimin socialist të vendit janë fitoret e arritura në të gjitha fushat, në industri, në miniera, në ndërtim, në komunikacion etj. Në vitin 1975, në krahasim me vitin 1960, kur filloi bllokada e egër e revizionistëve sovjetikë, prodhimi i përgjithshëm industrial është rritur 3,9 herë, nga i cili prodhimi i industrisë së naftës e të kromit — 3,1 herë, i industrisë së bakrit — 21 herë, i industrisë elektrike — 7,1 herë, i industrisë kimike — 24,8 herë dhe i asaj mekanike — 14,4 herë.

Kur sheh rezultatet e arritura dhe perspektivat që ekzistojnë për zhvillimin e mëtejshëm të vendit tonë, kuptohet sa e drejtë dhe largpamëse ka qenë lufta që ka bërë Partia kundër «sugjerimeve» e presioneve të revizionistëve jugosllavë e sovjetikë dhe pikëpamjeve disfatiste të armiqve të brendshëm, të cilët kërkonin ta largonin vendin tonë nga rruga e drejtë që kishte caktuar ajo për industrializimin socialist. Ata u përpoqën me sa mundën të sabotonin zhvillimin e industrisë, duke fshehur të dhënat gjeologjike, për të provuar gjoja se vendit tonë i mungojnë lëndët e para, se nuk ia vlen të bëhen investime në industrinë minerare, se do të ishte më mirë që këto fonde të harxhoheshin për luledielli e portokalle.

Për zhvillimin e degëve të ndryshme të industrisë dhe të ekonomisë popullore në tërësi, Partia është mbështetur, në radhë të parë, në pasuritë minerare të vendit dhe në përvetësimin e tyre. Industria minerare, që zë vendin kryesor në industrinë e rëndë, i siguron ekonomisë lëndët e para tepër të çmueshme dhe të pazëvendësueshme, të cilat përbëjnë bukën e industrisë dhe burimin kryesor të eksportit.

Në vendin tonë shfrytëzohen gjerësisht pasuri të tilla me vlerë të madhe, siç janë: mineralet e kromit e të hekur-nikelit, të bakrit e të piritit, të naftës, të gazit e të qymyrgureve. Shumë lloje mineralesh janë zbuluar deri më sot. Të dhënat flasin se nëntokës sonë nuk i mungojnë as boksitet e fosforitet, as polimetalet e minerale të tjera.

Edhe në planin e ri pesëvjeçar zhvillimi i shpejtë dhe në rrugë të sigurt i industrisë është lidhur drejtpërdrejt me zgjerimin e industrisë minerare, nxjerrëse e përpunuese, e cila do

të vazhdojë të ketë ritme më të larta zhvillimi në krahasim me çdo degë tjetër të industrisë.

Orientimi i Partisë është që në pesëvjeçarin e gjashtë të shfrytëzohen në mënyrë më racionale vendburimet e njohura, ku të përqendrohen edhe forcat e mjetet kryesore, të futen në qarkullim ekonomik vendburimet të reja dhe të rritet vlera e mineraleve tona me anë të pasurimit e të përpunimit në vend.

Për të fuqizuar më tej ekonominë, për të garantuar një bazë sa më të fuqishme lëndësh të para e energjetike për industrinë, një rol i veçantë i takon gjeologjisë. Ajo duhet t'i paraprijë zhvillimit të industrisë dhe t'i hapë shtigje të reja. Ngadalësimi në kërkimin dhe në zbulimin e mineraleve është me pasoja negative për ekonominë.

Problemet e gjeologjisë janë probleme që duhet të preokupojnë gjerësisht organizatat e Partisë, organet shtetërore e ekonomike dhe asnjëherë të mos konsiderohen si çështje që u takojnë vetëm specialistëve. Organizatat e Partisë duhet të tregojnë një kujdes të veçantë për edukimin ideopolitik e profesional të punonjësve të gjeologjisë, të nxitin tek ata dëshirën e vullnetin për të studiuar e për të përvetësuar shkencën e teknikën dhe për t'i vënë ato gjithnjë e më mirë në zbatim në dobi të ekonomisë e të atdheut.

Gjeologjia është një shkencë me disiplinë të rreptë, që kërkon saktësi të kontrollueshme në çdo veprim dhe në çdo moment. Shërbimi ynë gjeologjik ka vuajtur pikërisht nga mungesa e një discipline të rreptë shkencore dhe nga mungesa e studimeve të thella e të argumentuara. Si në çdo shkencë, aq më tepër në gjeologji, nuk mund të shkohet as me hamendje, as me metoda empirike. Prandaj prej gjeologëve kërkohet që në punën e tyre të mbështeten sa më fort e kurdoherë në studime të thella e komplekse, të bëjnë përgjithësime të sakta të të dhënave faktike, për të arritur zbulime të dobishme e me shpenzime sa më të pakta.

Populli dhe atdheu kërkojnë nga gjeologët, nga specialistët e kërkimit, nga gjithë punonjësit e gjeologjisë, që të studiojnë në mënyrë shkencore pasuritë e nëntokës sonë, të zbulojnë gjerësisht përmbajtjen e saj minerare, për të rritur rezervat gjeologjike. **Për këtë qëllim gjeologët t'u qepen me guxim, pëllëmbë për pëllëmbë, maleve e fushave, krah për krah me gjurmuesit popullorë dhe të vlerësojnë me seriozitetin më të madh çdo gjurmë, çdo të dhënë e çdo zbulim.**

Me qëllim që të fuqizohen më tej forcat prodhuese të vendit, të krijohet një strukturë më efektive e industrisë dhe e degëve të tjera, që të forcohet edhe më shumë pavarësia jonë ekonomike, Partia i kushton një vëmendje shumë të madhe zhvillimit me hapa të shpejtë të industrisë nxjerrëse e përpunuese.

Por industria përpunuese ekzistuese dhe ajo që do të ngrihet kërkojnë vazhdimisht sasi të mëdha mineralesh kromi e bakri, hekur-nikeli dhe minerale të tjera. Këto minerale, kaq të çmueshme për vendin tonë dhe deficitare në tregun e jashtëm, sigurojnë, gjithashtu, të ardhurat kryesore të shtetit tonë në devizë. Në planin pesëvjeçar është parashikuar që nxjerrja e kromit të rritet 47 për qind, e bakrit — 55 për qind dhe e hekur-nikelit — rreth 3,3 herë. Plotësimi i këtyre detyrave të mëdha kërkon një shfrytëzim sa më efektiv të minierave, të bazuar në dijeni të thella shkencore, disiplinë të rreptë teknike dhe ndërgjegje të lartë socialiste. Vendburimet ekzistuese minierare përbëjnë një thesar të madh, prandaj këtu nuk lejohen as metoda irracionale e të pastudiuara në shfrytëzimin e këtyre pasurive, as rendje pas globalit, të cilat, në të kaluarën, kanë sjellë dëme jo të pakta. Detyra të mëdha dalin për rritjen e shkallës së mekanizimit të nxjerrjes e të transportimit të milionave tonë minerale nga thellësitë e nëntokës, duke përdorur plotësisht mekanizmat e makineritë ekzistuese dhe ato që do të prodhohen në vend. Edhe zgjerimi e përmirësimi i transportit në të ardhmen dhe ndërtimi i hekurudhave të reja të orientohen, në radhë të parë, drejt minierave.

Partia e ka parë gjithnjë zhvillimin e industrisë së naftës, të gazit dhe të qymyrgurit si çështje me rëndësi të veçantë politike dhe ekonomike, që lidhet ngushtë me gjithë zhvillimin e vendit dhe me forcimin e pavarësisë e të mbrojtjes së tij. Rritja e pandalshme e industrisë, e bujqësisë, e transportit dhe e degëve të tjera të ekonomisë, fuqizimi e modernizimi i aftësisë mbrojtëse të vendit, shtojnë vazhdimisht nevojat për qymyr, për karburante, për lubrifikante dhe për gaz.

Pikërisht pse nafta, gazi e qymyret janë kaq jetike për ekonominë e për mbrojtjen, armiqtë e jashtëm e të brendshëm kurdoherë janë orvatur për të penguar e për të sabotuar me të gjitha mënyrat e mjetet zhvillimin e shpejtë të tyre. Këtë bënë edhe armiqtë e Partisë e të popullit, Abdyl Këllezi e Koço Theodhosi. Me metoda të rafinuara ata çorientuan dhe i drejtuan në rrugë të shtrembër, antiekonomike e antishkencore kërkimet e naftës e të gazit. Duke shpuar shkel e shko e pa dhënë rezultate, sabotuan zbulimin e vendburimeve të reja. Për të mbuluar gjurmët e veprimtarisë së tyre sabotuese në nxjerrjen e naftës, nxitën metoda barbare shfrytëzimi në vendburimet ekzistuese, me synim që t'i linin atdheun dhe popullin pa naftë.

Dëmet që sollën armiqtë krijuan disa vështirësi të përkohshme, por naftëtarët, të udhëhequr nga Partia, po luftojnë me këmbëngulje për kapërcimin e pasojave të punës sabotuese dhe për t'i dhënë atdheut më shumë naftë e gaz. Ata po pu-

nojnë me vrull e optimizëm për zgjerimin e vendburimeve ekzistuese dhe për zbulimin e fushave të reja naftë e gazmbajtëse.

Në kushtet e krizës energjetike botërore dhe kur nevojat e vendit për naftë e gaz vijnë gjithnjë duke u rritur, nga punonjësit e naftës kërkohet të punohet më me intensitet e me disiplinë shkencore, që mirëmbajtja dhe shfrytëzimi i fushave me naftë e me gaz të mbështeten në projekte të studiuara mirë, duke përdorur gjerësisht ato metoda që rritin treguesit e shfrytëzimit dhe u zgjatin jetën vendburimeve. Sikurse ka orientuar gjithnjë Partia, është e nevojshme që kërkimet në naftë të përqendrohen në rajonet e njohura dhe me perspektivë, për të siguruar zbulimin e fushave të reja të naftës e të gazit, për të qartësuar perspektivat edhe për pesëvjeçarët që do të vijnë. Nafta dhe gazi janë nga pasuritë më të mëdha për vendin tonë. Brezi ynë e ka për detyrë të mendojë edhe për brezat e ardhshëm.

Për qymyret direktiva e Partisë ka qenë dhe mbetet që ato të përdoren gjerësisht kudo ku mund të punohet me këtë lëndë djegëse. Fuqia kalorifike e qymyrgurit tonë i përmbush kërkesat e nevojshme për shumicën e degëve të ekonomisë. Prandaj ai nuk duhet nënvleftësuar në asnjë mënyrë, siç bënë armiqtë, të cilët kufizuan me qëllim nxjerrjen e tij, duke e zëvendësuar me naftë. Në planin pesëvjeçar është parashikuar që nxjerrja e qymyrgurit të rritet dy herë. Për arritjen e këtij objekti të lartë është e domosdoshme të vihen sa më shpejt në shfrytëzim minierat e reja, të mirëmbahen e të rritet nxjerrja e qymyrgurit nga minierat ekzistuese, të mos lejohet në asnjë rast që qymyrguri të vetëdigjet nëpër sheshe.

Partia u ka kushtuar një kujdes shumë të madh zgjerimit dhe fuqizimit të industrisë elektrike, e cila u paraprin industrializimit të vendit dhe zhvillimit të përgjithshëm të ekonomisë popullore. Me vënien në shfrytëzim të hidrocentralit të madh të Fierzës dhe me aftësitë e reja që do të shtohen gjatë pesëvjeçarit, ritmi mesatar vjetor i rritjes së prodhimit të energjisë elektrike gjatë viteve 1976-1980 do të jetë 2,4 herë më i lartë se ritmi mesatar vjetor i rritjes së prodhimit shoqëror. Shtimi me ritme të larta i prodhimit në këtë degë të shoqërohet me vendosjen e një regjimi të rreptë kursimi të vetë energjisë elektrike dhe të lëndëve djegëse për prodhimin e saj. Baza për shtimin e prodhimit të energjisë elektrike, ashtu sikurse deri tani, mbeten hidrocentralet. Ndërsa termocentralet të ndërtohen kryesisht me qymyr dhe me gaz.

Politika e drejtë e Partisë për vlerësimin e pasurive tona natyrore dhe për fuqizimin e bazës së shëndoshë e të sigurt të industrializimit socialist të vendit ka gjetur zbatim të plotë

në ngritjen e një industrie të gjerë përpunuese. Një nga karakteristikat kryesore të këtij pesëvjeçari është se industrisë përpunuese ekzistuese i shtohen degë të reja, siç janë: metalurgjia e zezë me cikël të plotë, industria e ferrokromit, e pirometalurgjisë, e petëzimit të bakrit. Gjithashtu, do të hyjnë në shfrytëzim uzina të reja të industrisë kimike, si edhe mjaft uzina e fabrika të pasurimit të mineraleve e të lëndëve djegëse. Këto krijojnë mundësinë për të përpunuar në vend më shumë lëndë të para minerare e jominerare, krijojnë bazën e nevojshme për të zhvilluar më tej degët ekzistuese të industrisë dhe për të ngritur në të ardhmen degë të reja të saj. Në këtë mënyrë fuqizohet akoma më shumë ekonomia, shtohen mundësitë e eksportit dhe rritet vlera e produkteve të përpunuara. Ekonomia vihet më mirë në shërbim të forcimit të aftësisë mbrojtëse të vendit.

Me këtë zhvillim që merr industria përpunuese, në vitin 1980 do të arrihet që mbi 65 për qind e vëllimit të eksportit të përbëhet nga mallrat e përpunuara në vend, kundrejt 46 për qind që zinin më 1960. Ky është një tregues kuptimplotë i politikës së drejtë që ka ndjekur Partia. Duke ecur në këtë rrugë, shtrohet detyra që në të ardhmen të arrihet që të gjitha mineralet të përpunohen në vend dhe të hiqet dorë nga eksportimi i mineraleve bruto.

Në këtë pesëvjeçar industria jonë fuqizohet shumë. Do të fillojë në shkallë të gjerë nga prodhimi Kombinati Metalurgjik në Elbasan, i cili, duke shkrirë mineralin tonë, do t'i japë atdheut, përveç gizës e çeliqueve të cilësive të larta, edhe nikel e kobalt, që kanë vlerë shumë të madhe edhe në tregun botëror.

Partia qysh në Kongresin e saj të 4-t vendosi për ngritjen e Kombinatit Metalurgjik. Por udhëheqja revizioniste sovjetike e sabotoi realizimin qysh në atë kohë të këtij plani. Ata refuzuan t'i jepnin kredi vendit tonë për këtë objekt, sepse ndiqnin një politikë neokolonialiste, donin që vendi ynë të varej ekonomikisht nga ata, të pengojë ndërtimi i socializmit në Shqipëri...

Metalurgjia e zezë është një industri e re për ne, e pajisur me teknikë e teknologji të ndërlikuar e moderne. Prandaj është e nevojshme që Partia ta marrë mirë në dorë edukimin ideopolitik e profesional të metalurgëve të rinj, që nga punëtori e tekniku më i thjeshtë e deri tek inxhinierët e drejtuesit, me qëllim që të përvetësojnë teknologjinë e përparuar dhe mjeshhtërinë e vështirë e delikate të metalurgut, t'i japin vendit sa më shumë çelik e metale të tjera të markave të larta.

Një objekt tjetër i madh, që do të futet së shpejti në shfrytëzim, është Uzina e Rafinimit në Ballsh, ku nafta do t'i

nënshtrohet një procesi modern përpunimi. Me fillimin nga puna të kësaj uzine do të prodhohen karburante e lubrifikante të cilësive të larta, me të cilat do të plotësohen më mirë nevojat e industrisë, të bujqësisë e të transportit, do të pakësohet importi i disa lloj karburanteve, si dhe eksporti i naftës bruto.

Ndjenja e kursimit, përdorimi me nikoqirllëk i lëndëve të para, veçanërisht i naftës, i gazit, i qymyreve dhe i energjisë elektrike, të rrënjosen thellë në ndërgjegjen e gjithë punonjësve tanë. Ky kursim duhet bërë kudo: në kërkime, në shpime, në shfrytëzim, në çdo vend ku përdoren, pse këto lëndë përfaqësojnë një pasuri të madhe e të pazëvendësueshme për popullin dhe për ekonominë tonë. Shpenzimet e tepërta e të panevojshme dëmtojnë ndërtimin e socializmit.

Mbi bazën e shfrytëzimit dhe të përpunimit në vend të lëndëve të para, si: naftë, gaz e fosforite, zhvillim të mëtejshëm do të marrë industria kimike, sidomos për shtimin e plehrave aq të nevojshme për rritjen e prodhimeve bujqësore e blegtorale.

Industria e materialeve të ndërtimit do ta shtojë, gjithashtu, prodhimin e saj, sidomos atë të çimentos, për të përballuar plotësisht nevojat e ndërtimit dhe të ekonomisë, si dhe për eksport.

Prodhimi në vend i gizës dhe i çeliqueve krijojnë kushte dhe çel perspektiva të reja për zhvillimin e industrisë mekanike. Tani, duke pasur edhe një bazë të fuqishme e të përparuar mekanike, janë të gjitha mundësitë që ajo të kalojë në një shkallë më të gjerë e më të organizuar në prodhimin e makinerive të veçanta e komplete për minierat, për bujqësinë dhe për degët e tjera të ekonomisë, për të ngritur me forcat tona fabrika e linja të plota. Në vitin 1980, kundrejt vitit 1975, prodhimi i industrisë mekanike do të rritet 40-43 për qind. Që të plotësohen këta objektiva, është e nevojshme të rritet shkalla e kualifikimit të punonjësve të kësaj dege, të gjejnë zgjidhje më të plotë problemet e përqendrimit, të specializimit e të kooperimit dhe të shfrytëzohen plotësisht aftësitë prodhuese.

Partia, krahas zhvillimit kompleks dhe me përparësi të industrisë së rëndë, kurdoherë ka vlerësuar edhe zhvillimin me ritme të shpejta të industrisë së prodhimit të mallrave të përdorimit të gjerë, që lidhet drejtpërsëdrejti me përmirësimin e vazhdueshëm të kushteve të jetesës së popullit. Për këtë qëllim industria e lehtë e ushqimore, edhe në planin e gjashtë pesëvjeçar, parashikohet të zhvillohet e të fuqizohet më tej, duke rritur prodhimet ushqimore, të veshmbathjes, të orendive shtëpiake etj. Në këtë degë të mbahet kurdoherë parasysh porosia e Partisë për të plotësuar gjithnjë e më mirë nevojat e

popullit, si: në vëllim, në asortiment, në cilësi dhe me çmime të arsyeshme.

Zhvillimi i industrisë u jep gjithë degëve të ekonomisë mundësi të reja e gjithmonë më të mëdha për zhvillimin e shpejtë të tyre, krijon burime të reja materiale e financiare. Si forcë udhëheqëse e gjithë ekonomisë, industria do t'i japë një shtytje të fuqishme veçanërisht zhvillimit të bujqësisë, duke e furnizuar atë me më shumë plehra kimike, makineri bujqësore e pjesë këmbimi.

Partia ka besim të patundur se klasa punëtore heroike dhe tërë punonjësit e industrisë do të vënë të gjitha forcat dhe dijenitë e tyre për realizimin e tejkalimin e detyrave të rëndësishme të planit të gjashtë pesëvjeçar, duke dhënë kështu një kontribut tjetër të çmueshëm për zhvillimin e përparimin e përgjithshëm të ekonomisë popullore, për shndërrimin e Shqipërisë në një vend industrialo-bujqësor, me industri të zhvilluar e bujqësi të përparuar.

2. — Të ngrihet në një shkallë më të lartë bujqësia si dega bazë e ekonomisë

Partia jonë e Punës, e ndriçuar nga marksizëm-leninizmi, ka mbajtur dhe mban vazhdimisht parasysh se ndërtimi i socializmit, krahas industrisë së zhvilluar, kërkon edhe një bujqësi të përparuar e moderne. Bujqësia përbën bazën e ekonomisë, nga e cila varen dhe përcaktohen në një shkallë të madhe edhe plotësimi i detyrave në degët e tjera, ngritja e mirëqenies së përgjithshme të popullit dhe forcimi i aftësisë mbrojtëse të atdheut.

Në bujqësinë tonë është kryer një revolucion i vërtetë në të gjitha drejtimet. Është krijuar një bazë e fuqishme materialo-teknike, që i shërben gjithnjë e më shumë intensifikimit të bujqësisë. Prodhimet bujqësore e blegtorale janë rritur nga viti në vit me ritëm të lartë, duke plotësuar përherë e më mirë nevojat e popullit e të ekonomisë. Vetëm gjatë pesëvjeçarit të kaluar prodhimi i drithërave u rrit 35 për qind, nga i cili i grurit — dy herë, prodhimi i pambukut — 48 për qind, i panxharsheqerit — 76 për qind, i qumështit — 47 për qind etj. Fshati ynë socialist e ka ndryshuar rrëniësisht pamjen e tij, ndërsa niveli i jetesës dhe i mirëqenies së fshatarësisë nuk ka asnjë krahasim me të kaluarën. Të gjitha këto suksese dëshmojnë për drejtësinë e vijës së Partisë, të rrugës së caktuar prej saj për transformimin socialist të fshatit. Kolektivizimi i bujqësisë, që u bë me kohë e hap pas hapi, si dhe forcimi

i vazhdueshëm i pronës së përbashkët, po e tregojnë epërsinë dhe vitalitetin e rendit kooperativist socialist edhe aktualisht, kur, kudo në botë, jo vetëm në vendet e prapambetura, por edhe në ato të ashtuquajtura të përparuara, ndihet një mungesë e madhe për prodhime bujqësore. Shumë nga këto vende, duke përfshirë edhe Bashkimin Sovjetik revizionist, po i nderin dorën imperializmit amerikan për bukë. Vendet revizioniste po kalojnë kriza të rënda në bujqësi, pikërisht sepse ato e kanë braktisur fshatin, iu kundërvënë kolektivizimit, duke i lënë fushë të lirë mënyrës kapitaliste të prodhimit në fshat.

Zhvillimi i hovshëm i bujqësisë përbën një ndër çështjet më themelore për Partinë dhe mbarë vendin. Nevojat për prodhime bujqësore e blegtorale vijnë çdo ditë duke u rritur, si për furnizimin e popullit, ashtu dhe të industrisë së lehtë e ushqimore. Prodhimet bujqësore duhen për të shtuar më shumë eksportin dhe për të hequr nga importi ato lëndë të para bujqësore e prodhime ushqimore që vazhdojnë akoma t'i sjellim nga jashtë. Në kushtet e rrethimit e të bllokadës imperialisto-revizioniste dhe të krizës ekonomike botërore bëhet edhe më e domosdoshme që vendi të jetë i pavarur nga tregjet e huaja.

Populli ynë, njerëzit tanë në fshat e në qytet, duhet të jenë të ndërgjegjshëm për këto situata, si dhe për rëndësinë e jashtëzakonshme që merr bujqësia tani. Lufta për zhvillimin e gjithanshëm e të shpejtë të saj është luftë për socializëm e pavarësi, është luftë për moskllavërimin e mosvarfërimin e vendit. Për këto arsye Partia ka hedhur me kohë parullën «Bujqësia — çështje e të gjithë popullit». Është detyrë e organeve dhe e organizatave të Partisë, si dhe e organeve të shtetit e të ekonomisë që të zhvillojnë një punë të gjithanshme, në mënyrë që kjo direktivë të kuptohet drejt e të zbatohet nga të gjithë deri në fund dhe të rrënjosin bindjen e thellë se vendi ynë i ka të gjitha mundësitë për të shtuar në përpjesëtime të mëdha prodhimet bujqësore e blegtorale.

Objektivi kryesor i Partisë në bujqësi në këtë pesëvjeçar është sigurimi i plotë i bukës në vend. Është planifikuar që qysh këtë vit dhe në çdo vit të pesëvjeçarit të sigurohen të gjitha nevojat e vendit me drithëra buke, të shtohen rezervat shtetërore e të krijohen gradualisht ato edhe në ekonomitë bujqësore, të plotësohet më mirë baza ushqimore e blegtorisë. Prodhimi i drithërave të bukës në vitin 1980 parashikohet të jetë 56-60 për qind më i madh se në vitin 1975 dhe ai i patates — 48-50 për qind.

Sigurimi i bukës në vend përbën një detyrë me rëndësi

të madhe ekonomike, politike dhe strategjike. Prodhimi i drithërave në vend siguron bukën e popullit dhe i jep një shtytje të fuqishme gjithë ekonomisë, çimenton edhe më tepër themelet e pavarësisë së atdheut tonë socialist, është garanci për të përballuar çdo situatë, në kohë të mira e të këqija, e bën vendin përfundimisht të pavarur nga importi i drithërave, çliron shuma të mëdha në devizë, të cilat do të mund të përdoren për qëllime të tjera.

Viti i parë i pesëvjeçarit u mbyll me një fitore të madhe. Fshatarësia kooperativiste dhe punonjësit e tjerë të bujqësisë realizuan me sukses planin e prodhimit të drithërave, duke siguruar për herë të parë gjithë bukën në vend. Prodhimi i drithit këtë vit, i krahasuar me vitin 1975, që ishte viti rekord i prodhimit të tij, është rreth 30 për qind më i madh. Të tilla rezultate mund t'i arrijë një bujqësi që zhvillohet mbi baza të shëndosha socialiste, një fshatarësi patriotike e një popull heroik, që ndjekin e zbatojnë me besnikëri vijën dhe mësimet e Partisë së tyre marksiste-leniniste.

Rritja e vrullshme e prodhimit të drithërave të bukës është rezultat i përpjekjeve të gjithanshme të punonjësve të bujqësisë për të zbatuar në një nivel e me cilësi të lartë punimin dhe sistemimin e tokës, është rezultat i përdorimit të farërave të zgjedhura dhe i kryerjes më të kujdesshme të shërbimeve. Të gjitha këto vërtetojnë edhe një herë atë që ka theksuar vazhdimisht Partia, se nuk është koha, nuk janë faktorët atmosferikë, por, në radhë të parë, është puna këmbëngulëse e njerëzve ajo që përcakton arritjet e larta në bujqësi.

Ky fillim i mbarë për realizimin e detyrës së sigurimit të bukës në vend duhet konsoliduar dhe çuar përpara nga viti në vit. Organizatat e Partisë, organet e pushtetit dhe të ekonomisë të përgjithësojnë e të përhapin përvojën e fituar, të nxitin e të përkrahin iniciativat krijuese dhe të marrin masat e nevojshme organizative për të përdorur me efektivitet sa më të lartë bazën materialo-teknike, që jo vetëm të arrihen, por edhe të tejkalohen detyrat e caktuara.

Përparësia që u ka dhënë dhe u jep Partia drithërave të bukës, jo vetëm nuk e përjashton, por, përkundrazi, kërkon medoemos zhvillimin kompleks dhe harmonik të prodhimit bujqësor në front të gjerë. Ekonomia dhe populli kanë nevojë për të gjitha llojet e prodhimeve bujqësore e blegtorale. Ata kanë nevojë edhe për pambuk, panxharsheqeri e duhan, siç kërkojnë edhe ullirin e lulen e diellit. Këto prodhime duhen jo vetëm për ushqim të popullsisë, por edhe për industrinë e, disa prej tyre, edhe për eksportin. Sot në botë tekstilet e pambuka janë bërë një luks, ndërsa çmimet e sheqerit e të yndyrnave në tregun ndërkombëtar janë tepër të larta.

Një kujdes të veçantë kërkon edhe rritja e prodhimit të frutave dhe të perimeve, sepse zgjerimi i konsumit të tyre përmirëson strukturën e ushqimit të njerëzve dhe kursen bukën. Perimet e frutat janë, gjithashtu, burim i rëndësishëm për të siguruar të ardhura në valutë. Vendi ynë i ka të gjitha kushtet për të pasur fruta e perime me bollëk dhe në çdo stinë të vitit. Ka akoma shumë kodra të pashfrytëzuara, që mund dhe duhet të kthehen në pemishte, vreshta e ullishta.

Për bimët industriale, për ullirin, për frutikulturën e për perimet, në planin pesëvjeçar janë parashikuar detyra të mëdha, prandaj nuk mund të lejohet asnjë nënvleftësim për to, sikurse ndodh në ndonjë rreth e në disa ekonomi bujqësore.

Blegtorja është degë me rëndësi të madhe e ekonomisë bujqësore. Ajo përbën një pasuri të paçmueshme për vendin, burim të pazëvendësueshëm për prodhimin e mishit, të qumështit, të leshit e të lëkurëve, faktor me rëndësi për ngritjen e mirëqenies së popullit. **Nuk mund të ketë bujqësi intensive pa një blegtori të përparuar. Prandaj edhe vëmendja e organeve dhe e organizatave-bazë të Partisë, e organeve shtetërore dhe të ekonomisë për zhvillimin e saj duhet të jetë gjithnjë e madhe.**

Sikurse gjer tani, kujdes të veçantë kërkojnë zhvillimi i lopës, shtimi numerik dhe përmirësimi racor i saj, sidomos në zonat fushore të vendit. Kjo do të krijojë mundësi që të plotësohen edhe nevojat për që pune, veçanërisht për malësinë, ku, për shkak të nënvleftësimeve që ekzistojnë, numri i tyre është i pamjaftueshëm. Kushtet e favorshme natyrore e bëjnë të mundur shtimin me ritme më të shpejta, sidomos në malësi, të bagëtive të imëta, për rritjen e të cilave populli ynë ka tradita të lashta. Në zonat kodrinore e malore, ku ka mjaft masive të gjera kullotash, të cilat nuk vlerësohen dhe nuk shfrytëzohen kurdoherë drejt, të organizohen tufa të reja me bagëti të imëta, si dhe ndërmarrje bujqësore ose sektorë të rinj me drejtim kryesor blegtorinë.

Këto detyra të mëdha, që shtrohen për shtimin dhe përmirësimin e blegtorisë, nuk mund të gjejnë zgjidhje pa forcuar bazën ushqimore, sepse ato janë të lidhura organikisht me njëra-tjetrën. **Rruga e sigurimit të foragjereve nuk është shtimi i mëtejshëm i sipërfaqes së tyre, duke zënë toka nga më pjelloret, por intensifikimi dhe rritja e rendimenteve.**

Për ushqimin e popullit, krahas prodhimit të mishit, rëndësi të madhe kanë rritja dhe zënia e peshkut. Është e domosdoshme të bëhet një kthesë rrënjësore për plotësimin e detyrave të caktuara nga Partia dhe shteti për këtë sektor.

Detyrat që i dalin përpara bujqësisë nuk janë të lehta për t'u realizuar. Por diskutimi i projektidrektivave nga punonjësit e bujqësisë, si dhe rezultatet e këtij viti treguan se tani janë

krijuar kushte dhe mundësi reale për t'i plotësuar e për t'i tejkaluar këto detyra, për të bërë një hap të madh të mëtejshëm për rritjen e rendimenteve të të gjitha kulturave bujqësore dhe të prodhimeve blegtorale. Avancimi i detyrave të planit për të realizuar në bimët e arave, qysh në vitet e para të pesëvjeçarit, rendimentet e parashikuara për vitin 1980, besimi dhe vendosmëria për t'i vënë ato në jetë janë dëshmi e qartë e drejtësisë së vijës së Partisë, e cila, duke u përvetësuar nga masat, shndërrohet në një forcë të madhe lëvizëse për revolucionarizimin e prodhimit dhe për shtimin e tij me ritme më të larta.

Vrulli dhe entuziazmi revolucionar i masave kërkojnë një mbështetje të fortë organizative dhe teknike. Ato kërkojnë që Partia të punojë me këmbëngulje për të mbajtur kurdoherë lart këtë hov që ka shpërthyer në fshatin tonë, për të forcuar më tej ndërjegjen e punës në masat, për të rritur përgjegjësinë e organeve shtetërore dhe të ekonomisë. Rol të veçantë kanë specialistët e bujqësisë, të cilët duhet të bëjnë përgjithësimin shkencor të përvojës së përparuar, të përhapin dijet agroteknike në masat e kooperativistëve dhe të zbatojnë shkencën gjithnjë e më mirë në bujqësi.

Detyra të mëdha shtrohen para Ministrisë së Bujqësisë dhe organeve të saj vartëse, që të qëndrojnë në krye të punës për mbarëvajtjen e bujqësisë. Partia ka kritikuar dhe dënoi ish-drejtnesit e dikasterit të bujqësisë, të cilët, duke mos pasur besim në drejtësinë e vijës së Partisë dhe bindje në mundësitë e realizimit të detyrave që caktoi Kongresi i 6-të, duke hequr dorë nga parimet bazë të drejtimit unik e të centralizuar të ndërmarrjeve e të kooperativave bujqësore e duke e vënë veten në rolin e aparatit konsultativ, dëmtuan rëndë dhe penguan plotësimin e planit të pesëvjeçarit të kaluar në bujqësi. Tani gjendja në Ministrinë e Bujqësisë është përmirësuar dhe shëndoshur.

Partia ka theksuar gjithnjë se për shtimin e prodhimit bujqësor e blegtoral rëndësi të dorës së parë ka trajtimi shkencor i tokës. Për përmirësimin e tokës, për kullimin dhe për ujitjen e saj janë bërë investime kolosale. Janë kryer, gjithashtu, studime për çështjet pedologjike, për rrugët e rritjes së pjellorisë, për kombinimin e qarkullimit bujqësor me sistemin e punimit e të plehërimit, për mbrojtjen e tokave nga gërryerjet dhe sistemin e tyre. Por në këto drejtime ka akoma mjaft probleme që kërkojnë zgjidhje. **Themelore është të rritet nga të gjithë kujdesi për tokën, të shtohet, të ruhet e të pasurohet ajo.** Duke zgjeruar më tej drenazhimin e përkohshëm, të kalohet në një fazë më të lartë, në drenazhimin e përhershëm. Që të transformosh tokën, për të marrë prodhime gjithnjë e më të shumta,

duhet të depërtosh në ligjet e shkencës bujqësore e t'i zbatosh ato me disiplinë të rreptë. Studimet e kryera për përmirësimin dhe rritjen e pjellorisë së tokës të thellohen dhe të vihen në themel të të gjitha proceseve e punëve bujqësore. Kuptimi i rëndësisë së këtyre problemeve nga ana e organizatave të Partisë dhe e organeve shtetërore dhe sidomos zgjidhja e tyre praktike, do të krijojnë kushtet e nevojshme që detyrat, që shtron Partia në këtë Kongres për shtimin e prodhimit bujqësor e blegtoral, të realizohen me sukses.

Në bazë të orientimeve të Partisë, në planin pesëvjeçar shtimi i prodhimit bujqësor e blegtoral do të arrihet nëpërmjet rritjes së rendimenteve dhe hapjes së tokave të reja. Është parashikuar që të hapen 50 mijë hektarë toka të reja, kryesisht në zonat kodrinore e malore. Por shtesa më e madhe e prodhimit, mbi 80 për qind e tij, do të vijë nga rritja e rendimenteve. Plotësimi i këtyre detyrave shtron akoma më me forcë nevojën e pjesëmarrjes në punë të të gjithë kooperativistëve dhe gjatë gjithë vitit, zbatimin më në gjerësi të shkencës dhe përgjithësimin e përvojës së përparuar, kombinimin e dijeve shkencore me praktikën revolucionare të masave.

Shqipëria është një vend i vogël, me terren të thyer malor dhe me sipërfaqe toke të kufizuar në zonën fushore. **Prandaj vija e Partisë ka qenë dhe është që bujqësia të zhvillohet me ritme të larta edhe në zonat kodrinore e malore.**

Në malësi, natyrisht, ka disa veçori, por edhe këtu mundësitë e rezervat për shtimin e prodhimit dhe përmirësimin e kushteve të jetesës janë të mëdha. Komiteti Qendror i Partisë dhe Qeveria, për të ndihmuar zhvillimin e zonave kodrinore e malore, kanë marrë një varg masash të rëndësishme, sikurse janë ato për shtimin e investimeve prodhuese, për ngritjen e çmimeve të blerjes nga ana e shtetit të disa prodhimeve bujqësore e blegtorale dhe për uljen e çmimit të shitjes së plehrave azotike, për shpërblimin nga ana e shtetit të punës që bëhet për hapjen e tokave të reja, për ndërtimin e veprave ujitëse dhe për mbjelljen e pemëve etj. Masat që ka marrë e do të marrë Partia për zhvillimin e malësisë, nuk i ka parë dhe nuk i sheh kurrë me syrin e fitimit, siç bëjnë kapitalistët e revizionistët. Me politikën e saj ajo ka synuar dhe synon që fshatarësia e këtyre zonave të jetojë sa më mirë, që zonat malore të mba-hen kurdoherë të populluara, njëlloj si fushat. Aktualisht, në këto zona banon gati gjysma e popullsisë fshatare të vendit dhe gjendet rreth 45 për qind e sipërfaqes së tokës së punueshme. Kjo ka rëndësi të madhe si për ndërtimin e socializmit, ashtu edhe për mbrojtjen e vendit.

Fshatarësia e zonave malore, e udhëhequr nga vija e drejtë e Partisë dhe duke pasur mbështetjen e fuqishme të shtetit

socialist, me punën dhe me djersën e saj ka bërë hapa të rëndësishëm përpara. Rezultatet e arritura në disa kooperativa e rrethe malore janë mjaft inkurajuese. Në Kooperativën e Kaçinarit në rrethin e Mirditës, në të Shoshajt në rrethin e Matit, në të Vëndreshës në rrethin e Skraparit e në mjaft të tjera si këto, tashmë merren 25-30 kuintalë grurë dhe mbi 40-50 kuintalë misër për hektar. Rrethet e Skraparit, të Tepelenës, të Përmetit e të Kolonjës, që dikur nuk siguronin bukën as për gjysmën e vitit, tashti, megjithëse kanë një popullsi më të madhe, plotësojnë tërësisht nevojat e tyre dhe ia dorëzojnë tepricat shtetit. Në këto rrethe kooperativat bujqësore ndajnë për ditë-punë afërsisht aq lekë sa edhe rrethet fushore. Ky është vërtetimi më bindës i drejtësisë së direktivës së Partisë «T'u qepemi kodrave e maleve e t'i bëjmë ato pjellore si dhe fushat».

Një pasuri me vlerë të madhe kombëtare janë pyjet. Kudo, veçanërisht në malësi, ka kushte të përshtatshme për zhvillimin e mëtejshëm të këtij sektori të rëndësishëm të ekonomisë. Duke pasur parasysh rolin e madh të pyjeve për sigurimin e lëndës së drurit, për mbrojtjen e tokës dhe përmirësimin e klimës është e nevojshme të rritet kujdesi për ruajtjen dhe për shtimin e tyre, jo vetëm për të zgjidhur nevojat imediate, por të mendojmë edhe për brezat e ardhshëm.

Në kuadrin e zhvillimit të bujqësisë vend të rëndësishëm zënë ndërmarrjet bujqësore. Ato përfaqësojnë formën më të lartë të sistemit socialist të bujqësisë. Por rezultatet e mjaft ndërmarrjeve bujqësore janë akoma nën nivelin e mundësive që u janë krijuar, bile disa marrin rendimente më të ulëta në krahasim me kooperativat bujqësore që kanë kushte të ngjashme. Kjo vjen ngaqë organet drejtuese të bujqësisë në rrethe e në qendër nuk kanë ndihmuar dhe nuk kanë treguar kujdesin e duhur për to dhe se udhëheqjet e këtyre ndërmarrjeve nuk kanë punuar e nuk kanë luftuar me guxim për të çarë përpara, për të marrë e për të vënë në jetë çdo gjë pozitive nga ekonomitë e tjera bujqësore.

Partia kërkon që kësaj gjendjeje t'i jepet fund. **Detyra më e ngutshme e organizatave të Partisë, e organeve të pushtetit dhe e gjithë punonjësve të ndërmarrjeve bujqësore është që, brenda një kohe sa më të shkurtër, t'i vënë ato në pararojë, t'i bëjnë shembull për rendimente të larta, qendra të vërteta të zbatimit të të rejave të shkencës dhe shkolla të përhapjes së përvojës të përparuar.**

Në rrugën e zhvillimit të pandalshëm të rendit kooperativist Komiteti Qendror i Partisë mori masa për zbatimin e orientimeve të Kongresit të 6-të për kthimin e kooperativave të forta ekonomikisht të zonës fushore, me vullnetin e lirë të kooperativistëve, në kooperativa të tipit të lartë. Sot ato zënë

23 për qind të tokës arë dhe prodhojnë 25 për qind të drithit, 40 për qind të lulediellit dhe më tepër se gjysmën e orizit e të pambukut që prodhon sektori kooperativist.

Me gjithë kohën e shkurtër që ka kaluar nga ngritja e tyre, ato kanë treguar një varg epërsish. Në to është arritur një nivel relativisht i lartë në rendimentet e prodhimeve bujqësore e blegtorale, janë shpejtuar ritmet e shtimit të prodhimit dhe nga viti në vit po forcohet qëndrueshmëria e tij. Kooperativat e tipit të lartë detyrat e planit i kanë plotësuar më mirë në krahasim me kooperativat e tjera fushore. Këto kooperativa shteti i ndihmoi me investime dhe i mbështeti fuqimisht me mjete materiale e teknike. U vunë në jetë masa të reja për forcimin e drejtimit të tyre, për fuqizimin me mjete prodhimi dhe për grumbullimin e prodhimeve bujqësore e blegtorale, për përsosjen e shpërndarjes e të përdorimit të të ardhurave dhe për kalimin në shpërblimin e anëtarëve me pagë të garantuar e të lidhur me prodhimin.

Problemet e forcimit ekonomiko-organizativ, të përsosjes së planifikimit, të financës e të llogarisë dhe të përdorimit me efektivitet të lartë të bazës materialo-teknike e të burimeve të punës janë probleme për të gjitha kooperativat bujqësore, që duhet të tërheqin më shumë vëmendjen dhe kujdesin e organeve të Partisë, të shtetit dhe të ekonomisë. Shtimi i kujdesit për ndërmarrjet bujqësore dhe për kooperativat e tipit të lartë, në asnjë mënyrë nuk duhet të çojë në pakësimin e kujdesit dhe të përpjekjeve për kooperativat e tjera të zonave fushore e malore.

Në kuadrin e zgjidhjes së problemeve ekonomiko-organizative, **një punë më të studiuar kërkojnë shpërndarja sa më e drejtë e kulturave bujqësore, e blegtorisë dhe e frutikuturës midis rretheve, zonave dhe ekonomive bujqësore, thellimi i përqendrimit dhe i specializimit të prodhimit bujqësor.** Përvoja e fituar në ekonomitë bujqësore më të përparuara të vendit të studiohet mirë e të përgjithësohet për një renditje më të mirë të kulturave bujqësore, në kuadrin e përgjithshëm të ndërtimit të sistemit të qarkullimit bujqësor, sipas kushteve konkrete të çdo ekonomie dhe rrethi të marrë veças, për të krijuar, kështu, dhe raporte sa më të drejta midis degëve kryesore e degëve të tjera të prodhimit, duke pasur si qëllim sigurimin me domos të plotësisht të planit në të gjitha llojet e prodhimeve bujqësore.

Realizimi i planit të gjashtë pesëvjeçar do t'i ngrejë bujqësinë dhe fshatin tonë në një nivel më të lartë e të përparuar, do të forcojë më tej ekonominë dhe do të përmirësojë jetesën e popullit. Partia shpreh bindjen e thellë se fshatarësia kooperativiste, punonjësit e bujqësisë, gjithë populli ynë, duke zbatuar

orientimet e vijën marksiste-leniniste të Partisë, do të punojnë me entuziazëm, vrull revolucionar e mobilizim për të siguruar stabilitet e rritje të përhershme të prodhimeve bujqësore e blegtorale.

3. — Të përdoren me efektivitet të lartë investimet themelore

Zhvillimi i vrullshëm i forcave prodhuese, fuqizimi i bazës materialo-teknike të socializmit, forcimi i aftësisë mbrojtëse të atdheut, kanë kërkuar dhe kërkojnë kryerjen e investimeve të mëdha kapitale dhe përdorimin e tyre me efektivitet të lartë.

Në pesëvjeçarin e kaluar vëllimi i investimeve u rrit gjithsej 50 për qind dhe ai i ndërtimeve — 49 për qind, në krahasim me pesëvjeçarin e katërt. Gjatë kësaj periudhe industrisë iu shtuan miniera, uzina e fabrika të reja, bujqësisë fusha të bonifikuara e vepra ujitëse, transportit rrugë dhe hekurudha të reja. U ndërtuan ujësjellës, shkolla, spitale, shtëpi banimi për popullin dhe shumë vepra socialkulturore. Këto investime fuqizuan më tej ekonominë popullore, zbukuruan atdheun tonë socialist dhe përmirësuan jetesën e popullit.

Megjithatë vëllimi i përgjithshëm i investimeve të parashikuara në planin e pestë pesëvjeçar nuk u realizua plotësisht. Në disa vepra industriale e bujqësore të rëndësishme nuk u plotësuan në kohë detyrat që caktoi Kongresi i 6-të i Partisë. Komiteti Qendror i Partisë dhe Këshilli i Ministrave kanë porositur Ministrinë e Ndërtimit dhe investitorët që t'u japin fund shpërndarjes pa kriter të forcave e të mjeteve kryesore të ndërtimit, zgjatjes së afateve në ndërtimin e veprave dhe tejkalimit të fondeve e të bazës materiale. Ekonomisë popullore i kanë kushtuar dhe i kushtojnë mjaft praktikatat e fillimit të ndërtimeve pa studime të plota, pa projekte e preventive të sakta, që kanë pasur vend në shumë raste në pesëvjeçarin e kaluar. Kjo u ka hapur rrugë thyerjes së disiplinës së planit dhe përdorimit me dorë të lirë të fondeve. Investitorët dhe ndërtuesit nxorën mësim të vlefshme nga të metat e gabimet e vërtetuara.

Politika e Partisë ka synuar kurdoherë që investimet të përdoren, në radhë të parë, për zhvillimin e degëve të prodhimit material, duke i dhënë përparësi industrisë e bujqësisë. Në përshtatje me këtë orientim, në pesëvjeçarin e ri është parashikuar një vëllim i madh investimesh kapitale. Vëllimi i përgjithshëm i investimeve shtetërore, në krahasim me pesëvjeçarin e pestë, parashikohet të rritet 43 për qind dhe vëllimi i ndërtim-montimeve — 48 për qind. Përballimi i këtyre in-

vestimeve të mëdha dëshmon për fuqinë ekonomiko-financiare gjithnjë në rritje dhe për shtimin e mundësive në fushën e akumulimit.

Gjatë këtij pesëvjeçari do të përfundojnë së ndërtuari mjaft vepra të mëdha që kanë filluar në pesëvjeçarin e kaluar. Përveç këtyre do të fillojnë punimet për ndërtimin e hidrocentralit të Komanit mbi lumin Drin, të termocentralit të Fierit, të uzinave të reja të uresë e të sodës, të minierave e të fabrikave të pasurimit të mineraleve, të uzinave mekanike, të fabrikave të industrisë së lehtë e ushqimore, të hekurudhës Fier-Vlorë, të rrugëve të reja automobilistike, të mjaft veprave bonifikuese e ujitëse etj.

Zbatimi i programit të madh të investimeve kërkon që organizatat e Partisë të luftojnë për një disiplinë të rreptë, për një drejtim e punë të organizuar nga të gjitha organet shtetërore e ekonomike. **Për çdo objekt, para se të përfshihet në plan, të jenë bërë studime, projekte e preventive të sakta, të mbështetura në norma të përparuara tekniko-ekonomike.** Rëndësi të veçantë ka që punimet kurdoherë të zbatohen me cilësi, pa teprime, në afatet e duhura, me fondet e parashikuara dhe duke i kursyer ato.

Për të realizuar kthesën që kërkon Partia në fushën e investimeve e të ndërtimeve themelore, detyra të mëdha e me përgjegjësi kanë të gjitha dikasteret investitore, si dhe Ministria e Ndërtimit, Komisioni i Planit të Shtetit e Ministria e Financave, të cilat duhet të shtojnë kujdesin e të forcojnë kontrollin në të tërë procesin e punës, që nga faza e studimit dhe e projektimit, deri në përfundimin e marrjen në dorëzim të veprave. Çdo nënvleftësim i këtyre detyrave është me pasoja të rënda jo vetëm ekonomike, por edhe politike e shoqërore, për të tashmen dhe të ardhmen e ndërtimit të socializmit në vendin tonë.

Detyra të rëndësishme dalin përpara projektuesve, arki-tektëve, preventivuesve, ekonomistëve, teknologëve e zbatuesve për të projektuar e për të ndërtuar vepra ekonomike e shoqërore që të zgjidhin në mënyrë sa më të drejtë anën funksionale dhe të bëjnë një luftë të vendosur për t'i realizuar ato sa më të thjeshta, të bukura e sa më pak të kushtueshme.

Partia ka besim se ndërtuesit tanë i kanë të gjitha forcat e mundësitë për të kryer me sukses detyrat madhështore që shtrohen para tyre, duke punuar sipas parullës së Partisë «Të ndërtojmë më shpejt, më mirë dhe më lirë».

Për t'iu përgjigjur sa më mirë zhvillimit të të gjitha degëve të ekonomisë dhe të veprimtarisë shoqërore të vendit, janë parashikuar forcimi i transporteve dhe përmirësimi i strukturës së tyre. Në vitin 1980, në krahasim me vitin 1975, vë-

llimi i përgjithshëm i transportit të mallrave do të rritet 32 për qind.

Partia dhe shteti kanë marrë masa për zgjerimin e rrjetit hekurudhor, i cili është shtrirë e po shtrihet në drejtimet kryesore të qarkullimit të mallrave e të udhëtarëve. Ai ka perspektivën të zërë vendin kryesor në të gjitha llojet e transporteve. Duke marrë parasysh se shtesa kryesore e vëllimit të qarkullimit të mallrave në pesëvjeçarin e gjashtë do të përballohet nga transporti hekurudhor, vihet detyra të forcohet e të përsoset organizimi i punës në këtë sektor, të intensifikohet shfrytëzimi i hekurudhave, të zgjerohet shkalla e mekanizimit të ngarkim-shkarkimit dhe të shtohen degëzimet kudo që është e mundur.

Vëmendje më e madhe t'i kushtohet transportit detar, të brendshëm e të jashtëm, për të përballuar vëllimin e rritur të qarkullimit të mallrave dhe për të pakësuar sa më tepër shpenzimet valutore të shtetit. Për të shtuar aftësinë e porteve janë parashikuar kryerja e punimeve për zgjerimin e fuqizimin e Portit të Durrësit e të Shëngjinit dhe studimi e projektimi për ndërtimin e portit të ri të Vlorës.

Më shumë duhet punuar për të rritur shfrytëzimin racional të aftësive të transportit automobilistik, duke luftuar praktikant antiekonomike për të përdorur automjetet atje ku mund të përdoret transporti hekurudhor e detar.

Organet dhe organizatat e Partisë është e nevojshme t'i kushtojnë një vëmendje të posaçme edukimit ideopolitik të punonjësve të ndërtimit e të transportit, duke pasur parasysh karakterin e punës së tyre, të përhapin përvojën e përparuar në këta sektorë dhe të luftojnë që të zbatohen me rreptësi kërkesat e teknikës e të shkencës.

4. — Të rritet e të përmirësohet më tej mirëqenia e popullit

Kujdesi për përmirësimin e vazhdueshëm të kushteve të jetesës e të nivelit kulturor të mbarë popullit ka qenë dhe mbetet në qendër të vëmendjes të të gjithë veprimtarisë së Partisë. Duke zbatuar me konsekuencë direktivat e Kongresit të 6-të, gjatë pesëvjeçarit të kaluar mirëqenia e përgjithshme e popullit u ngrit gradualisht e në mënyrë të sigurt. Të ardhurat reale për frymë të popullsisë në qytet u rritën 8,7 për qind dhe në fshat — 20,5 për qind. Tregu ynë ka qenë dhe është i stabilizuar. Çmimet e mallrave ushqimore e industriale në asnjë rast nuk janë rritur, bile në disa artikuj ato janë ulur.

Edhe në këtë pesëvjeçar mirëqenia e popullit do të përmirësohet hap pas hapi. Partia ka punuar dhe punon që jeta e popullit tonë, në fshat e në qytet, të jetë gjithnjë e më e begatshme. Mirëqenia, e ardhmja e lumtur dhe optimiste garantohen nga tërë zhvillimi dinamik i shoqërisë sonë socialiste. Në themel të tyre qëndron puna e lirë e punonjësve tanë të çliruar nga çdo lloj shtypjeje e shfrytëzimi. Mirëqenia shprehet dhe gjen pasqyrimin e saj në të gjitha aspektet e jetës së popullit, ajo është një mirëqenie materiale e shpirtërore, për të gjithë. Shqipëria socialiste është i pari vend në botë që hoqi taksat, ajo ka arsimin dhe shërbimin shëndetësor falas për të gjithë popullsinë e qytetit e të fshatit.

Gjatë pesë vjetëve të ardhshëm populli do të furnizohet më mirë me mallra ushqimore e industriale, niveli i aktiviteteve kulturore e shoqërore do të ngrihet më lart, shërbimet e institucionet shëndetësore do të zgjerohen dhe do t'i afrohen më shumë popullit.

Përmirësimi i kushteve të strehimit të popullit përbën një problem me shumë rëndësi për Partinë dhe shtetin. Në këtë fushë edhe në të ardhmen do të duhen përpjekje të mëdha, sidomos në fshat. Përveç përmirësimit të kushteve të banimit të kooperativistëve, atje do të shkojnë shumë të rinj e të reja nga qyteti për të punuar e për të jetuar përgjithnjë. Për këtë qëllim është parashikuar të ndërtohen afro 65 mijë apartamente e shtëpi banimi, nga të cilat rreth 42 mijë në kooperativat dhe në ndërmarrjet bujqësore.

Vënia në jetë e politikës së Partisë për ngritjen e nivelit të jetesës së masave punonjëse pasqyrohet në mënyrë të përqendruar në rritjen e të ardhurave reale për frymë, të cilat, në vitin 1980, kundrejt vitit 1975, do të jenë 11-14 për qind më të larta, duke i dhënë përparësi rritjes së tyre në fshat.

Para organeve dhe punonjësve të tregtisë shtrohet detyra që të përmirësojnë rrenjësisht shërbimin ndaj popullit dhe të sigurojnë një furnizim gjithnjë e më të mirë të tij. Komiteti Qendror dhe Qeveria morën masa për të eliminuar punën armiqësore, sabotuese të Kiço Ngjelës në Ministrinë e Tregtisë. Tani po bëhet një punë e gjerë për forcimin e drejtimit të tregtisë sipas mësimëve e direktivave të Partisë.

Organet drejtuese të prodhimit dhe ato të shpërndarjes është e nevojshme të bëjnë studime të plota dhe komplekse për të përputhur sa më mirë prodhimin me konsumin, për të qartësuar problemet që nxjerrin shtimi i popullsisë, rritja e kërkesave dhe e fuqisë blerëse të saj dhe shpërndarja e fondeve prodhuese. Ato, sidomos organet e tregtisë, duhet të bëhen barrikadë e fortë kundër krijimit të mallrave stoqe, që sjellin çrregullime e dëme të mëdha ekonomiko-financiare.

Kujdesi për përmirësimin e vazhdueshëm të kushteve materiale e jetësore të masave shtron nevojën e ngritjes cilësore të punës nga të gjithë punonjësit e sferës së shërbimit. Popullit t'i shërbehet në mënyrë të kulturuar e të shpejtë dhe të krijohej kushte që njerëzit të mos humbasin kohë për të kryer shërbimet dhe riparimet. Organet e industrisë dhe të tregtisë të kujdesen dhe të ndihmojnë më shumë për zgjidhjen e problemeve që lidhen me lehtësimin e punës së gruas në familje. Për ruajtjen e shëndetit të popullit të forcohen dhe të zgjerohen masat higjieno-sanitare e profilaktike, veçanërisht në ishac dhe në zonat e thella, duke e rritur më shumë kujdesin për mbrojtjen e shëndetit të nënës dhe të fëmijës.

Një nga rrugët kryesore për ngritjen sistematike të nivelit të jetesës Partia ka konsideruar dhe konsideron zënien me punë të dobishme shoqërore të të gjithë popullsisë së aftë për punë. Një fitore e madhe është pjesëmarrja masive e grave në të gjitha frontet e ndërtimit socialist. Sot gratë përbëjnë 46 për qind të numrit të përgjithshëm të punonjësve të vendit.

Në pesëvjeçarin e ri në marrëdhënie pune me shtetin do të angazhohen 95 mijë forca të reja, ndërsa në kooperativat bujqësore 130 mijë. Socializmi u siguron punë të gjithëve. Fronte të gjera pune çelen në miniera, në metalurgji, në ndërtimin e hidrocentraleve e të veprave të tjera të rëndësishme. Një front tjetër shumë i gjerë e i madh për punë është bujqësia. Prandaj forcat e reja të drejtohen atje ku hapen frontet e punës dhe ku nevojat janë më të mëdha. Kjo kërkon që Partia të zhvillojë një punë të gjerë edukuese bindëse sidomos në qytete dhe të luftojë kundër koncepteve e shfaqjeve nënvleftësuese për punën në bujqësi, në miniera, në pyje e në ndërtim.

Zënia me punë e popullsisë aktive është një tregues i rëndësishëm që flet qartë për forcën e madhe të rendit tonë ekonomik-shoqëror, i cili, me ritmet e larta të zhvillimit, zhduku njëherë e përgjithmonë papunësinë dhe emigracionin, këto plagë të rënda të së kaluarës, që e bënë jetën të mjerë dhe shkëputnin nga gjiri i familjeve njerëzit e dashur për të lënë kockat në dhe të huaj. Papunësia dhe emigracioni në botën kapitalisto-revizioniste sot janë bërë sëmundje kronike. Ato u shkaktojnë njerëzve të thjeshtë frikën e pasigurinë për të sotmen e të ardhmen, uljen e nivelit të jetesës.

Praktika jonë revolucionare vërteton drejtësinë e rrugës së ndjekur nga Partia për ngritjen e mirëqenies së popullit edhe nëpërmjet rritjes së konsumit shoqëror me ritme më të shpejta se rritja e fondit të pagës së drejtpërdrejtë. Si pasojë e zbatimit të kësaj politike fondi i konsumit shoqëror në total në vitin 1975 ishte 2,1 herë më i madh se në vitin 1965. Kjo ka

bërë të mundur plotësimin gjithnjë e më mirë të nevojave të përbashkëta të punonjësve në fushën e arsimit, të kulturës, të shëndetësisë dhe të një radhë shërbimesh të tjera socialkulturore.

Në bazë të orientimeve të Kongresit të 6-të të Partisë u morën masa të rëndësishme për përmirësimin e sistemit të pagave. Me vendimin e Komitetit Qendror të Partisë dhe të Këshillit të Ministrave të muajit prill 1976 pagat e larta mbi 900 lekë u ulën, u rritën pagat e punëtorëve të ndërmarrjeve bujqësore dhe u morën masa të reja në dobi të fshatit. Zbatimi i këtyre masave u shoqërua me furnizimin më të mirë të tregut me mallra të përdorimit të gjerë, me asortiment e me cilësi më të mirë dhe me çmime të qëndrueshme.

U ngushtuan më tej diferencat në pagat midis grupeve e kategorive të ndryshme të punonjësve, si dhe në të ardhurat midis fshatit e qytetit. Raporti midis pagës mesatare të punëtorëve dhe pagave më të larta të nëpunësve tani është 1 me 2, nga 1 me 2,5 që ishte. Ky është një kurs i drejtë, revolucionar, të cilin Partia jonë e zbaton me konsekuencë.

Një nga problemet që ka preokupuar vazhdimisht Partinë ka qenë dhe është ngushtimi i dallimeve midis qytetit dhe fshatit. Në këtë çështje ajo është udhëhequr nga parimi se **socializmi nuk ndërtohet vetëm në qytet dhe as vetëm për klasën punëtore, por ndërtohet edhe në fshat, edhe për fshatarësinë.**

Dallimet në të ardhurat reale për frymë midis fshatit dhe qytetit, të shkaktuara nga kushtet objektive të prapambetjes së madhe ekonomike e sociale që trashëgoi fshati ynë nga e kaluara, përbëjnë një kontradiktë, e cila po kapërcehet hap pas hapi. Institucionet arsimore, kulturore e shëndetësore janë përhapur edhe në fshatrat më të largëta. Pas fitores së madhe të elektrifikimit të të gjithë vendit, u përfundua edhe lidhja telefonike e të gjitha fshatrave dhe po punohet që kudo të shkojë rruga automobilistike. Në fshat u vendosën pensionet edhe për kooperativistët dhe janë zgjidhur një varg problemesh të tjera me karakter shoqëror. Me vendimin e prillit 1976 shteti ka marrë përsipër të përballojë në fshat, njëlloj si edhe në qytet, shpenzimet për masat socialkulturore. Përqindja e pensioneve të kooperativistëve u ngrit, duke u njësuar me atë të punonjësve të qytetit. Po kështu u ngrit pensioni minimal i tyre. Në mënyrë të centralizuar grave kooperativiste u jepet shpërblym për lejen e lindjes.

Për ngushtimin e mëtejshëm të dallimeve midis fshatit e qytetit politika e Partisë ka synuar dhe synon që të ardhurat e popullsisë fshatare të rriten më shpejt se ato të popullsisë qytetare. Në pesëvjeçarin e ardhshëm ritmet e rritjes së të

ardhurave reale për frymë në fshat do të jenë mbi 3 herë më të larta se në qytet.

Vënia në jetë e gjithë këtyre masave në dobi të fshatit, pa prekur nivelin e jetesës së qytetarëve, ka forcuar dhe do të forcojë edhe më tepër aleancën e klasës punëtore me fshatarësinë kooperativiste dhe diktaturën e proletariatit në vendin tonë.

Partia ka si qëllim ta bëjë jetën e popullit sa më të lumtur, të sigurojë ngritjen e përgjithshme të mirëqenies. Por rëndësi ka të kuptohet nga të gjithë se, për arritjen e këtyre objektivave, faktori kryesor ka qenë dhe mbetet mobilizimi i gjithanshëm i punonjësve të qytetit e të fshatit për të shtuar prodhimin socialist, për të rritur rendimentin në punë, duke u udhëhequr nga parimi ynë revolucionar që, përpara se të pretendohet nga shoqëria, t'i jepet asaj sa më shumë.

5. — Të ngremë më lart drejtimin shkencor të ekonomisë

Partia u ka kushtuar një kujdes të veçantë ngritjes së nivelit shkencor të drejtimit e të planifikimit të ekonomisë dhe përsosjes së tyre nëpërmjet zbatimit të parimit të centralizmit demokratik, të drejtimit unik dhe të vijës së masave.

Drejtimi i ekonomisë ka ardhur duke u përmirësuar dhe është ngritur në një nivel më të lartë, janë forcuar më tej disiplina, kontrolli dhe ndjenja e përgjegjësisë në punë, nga baza deri në qendër, dhe është rritur roli i masave. Për këtë kanë ndikuar pozitivisht masat që mori Partia për rritjen e rolit të organeve të pushtetit dhe të ekonomisë në bazë, për thjeshtimin e aparateve dhe për tërheqjen më gjerësisht të punonjësve në drejtimin e ekonomisë.

Partia ka punuar e ka luftuar me këmbëngulje që të kuptohet mirë dhe nga të gjithë se, si në çdo fushë tjetër, edhe në ekonomi, drejtimi ka një karakter të thellë politik dhe ideologjik. Përndryshe ai merr karakter të njëanshëm dhe rrezikohet nga ekonomizmi e teknokratizmi. Zbatimi i plotë dhe i drejtë i politikës ekonomike marksiste-leniniste të Partisë, i orientimeve dhe i direktivave të saj, ka qenë dhe mbetet çështja themelore në tërë procesin e drejtimit të ekonomisë.

Në luftën për përsosjen e organizimit e të drejtimit të ekonomisë, faktori vendimtar ka qenë dhe është rritja e vazhdueshme e rolit udhëheqës të Partisë në gjithë veprimtarinë e ndërmarrjeve, të kooperativave bujqësore, organeve të pushtetit dhe të ekonomisë. Duke luftuar për forcimin e rolit udhëheqës të Partisë në ekonomi, organizatat e Partisë të mënja-

nojnë shfaqjet që vihen re në disa raste, kur ato dublojnë organet shtetërore dhe ekonomike.

Partia e ka konsideruar dhe e konsideron pjesëmarrjen e gjerë të punonjësve në drejtimin e ekonomisë si një çështje themelore të parimit të centralizmit demokratik. Ajo ka kritikuar e ka dënuar si të huaja konceptet teknokratike e intelektualiste që i shikojnë masat thjesht si fuqi punëtore, si dhe shfaqjet e formalizmit në dëgjimin dhe tërheqjen e mendimit të tyre. Klasa jonë punëtore, e edukuar dhe e udhëhequr nga Partia, luan një rol të pazëvendësueshëm në organizimin e drejtimit e prodhimit dhe të krejt jetës politike, ekonomike e shoqërore të vendit. Aparatet administrative dhe të ekonomisë janë në shërbim të klasës punëtore dhe të masave të tjera punonjëse dhe, si të tilla, ato duhet t'u nënshtrohen tërësisht interesave, vullnetit, disiplinës dhe kontrollit të tyre.

Sot, kur prodhimi shoqëror merr përpjesëtime të gjera, kur problemet ekonomiko-shoqërore bëhen më të ndërlikuara, është e domosdoshme që veçanërisht dikasteret dhe institucionet qendrore të përsosin drejtimin dhe organizimin shkencor të ekonomisë, të revolucionarizojnë më tej metodën dhe stilin e punës së tyre, të mbajnë përgjegjësi të plotë për realizimin e detyrave të planit dhe për vënien në jetë të direktivave e të orientimeve të Partisë. Ato të forcojnë kontrollin dhe ndihmën për organet e bazës, të njohin nga afër gjendjen, t'u japin zgjidhje në kohë kërkesave që ngre baza dhe të ndërmarrin studime shkencore për zhvillimin e degëve dhe të sektorëve të tyre.

Partia është kujdesur vazhdimisht për ngritjen e nivelit shkencor të planifikimit, që në planin ekonomiko-shoqëror të gjejnë konkretizim sa më të plotë politika ekonomike, orientimet dhe direktivat e saj për zhvillimin e pandërprerë të forcave prodhuese dhe për përsosjen në rrugë revolucionare të marrëdhënieve socialiste në prodhim.

Sistemi ynë i planifikimit ka qenë dhe është i drejtë. Ai është përmirësuar vazhdimisht, janë konsoliduar baza dhe fryma e shëndoshë revolucionare, karakteri klasor i tij. Armiku Abdyl Këllezi u orvat me të gjitha mënyrat për t'i shtrembëruar parimet e planifikimit tonë socialist, për ta zhveshur atë nga përmbajtja e tij socialiste dhe për ta futur ekonominë në rrugën e vetadministrimit revizionist. Kjo veprimtari armiqësore dhe antimarksiste u godit ashpër dhe me forcë nga Partia dhe nuk u lejua që ajo të gjente fushë veprimi.

Hartimi i një plani të studiuar dhe të ndërtuar mbi baza më të shëndosha shkencore ka rëndësi vendimtare për ndërtimin me sukses të socializmit. Përsosja më tej e karakterit shkencor të tij lidhet ngushtë me aktivizimin e gjerë të masave në procesin e planifikimit, me pasqyrimin e plotë në

planet e shtetit të mendimit krijues dhe të propozimeve të vlefshme të punonjësve. Përvoja e përparuar të zbatohet si tregues i detyrueshëm për planifikimin e prodhimit, të punës, të materialeve e të kostos në të gjithë sektorët e ekonomisë. Kjo është edhe rruga për të luftuar kundër shfaqjeve të subjektivizmit e të voluntarizmit, kundër rutinës e praktikizmit të ngushtë në planifikim. Hartimi i një plani shkencor të bazuar në vijën e Partisë dhe në ligjet ekonomike të socializmit ndihmon që proceset ekonomike e shoqërore të ecin në rrugë të drejtë, ekonomia të forcohet pa ndërprerje.

Për përsosjen e planifikimit dhe për ngritjen e nivelit shkencor të tij detyra të rëndësishme u dalin veçanërisht Komisionit të Planit të Shtetit, Ministrisë së Financave dhe gjithë organeve drejtuese të ekonomisë. Organet e planifikimit duhet të njohin më thellë politikën ekonomike të Partisë, kërkesat e ligjeve ekonomike të socializmit, jetën e gjallë dhe përvojën revolucionare të masave. Ato të ndjekin më mirë proceset e riprodhimit të zgjeruar socialist dhe t'i pasqyrojnë ato në mënyrë sa më harmonike në planin unik e të përgjithshëm të zhvillimit ekonomik e shoqëror, si dhe në bilancin e përgjithshëm të ekonomisë popullore.

Ngritja e nivelit të drejtimit të ekonomisë është e lidhur ngushtë me zbatimin e një kontrolli të rreptë nga të gjitha organet dhe në çdo hallkë të ekonomisë. Ky kontroll, që duhet të ngrihet në një nivel më të lartë, siguron zbatimin e drejtë të politikës ekonomike, të vendimeve të Partisë dhe të ligjeve të shtetit.

Komiteti Qendror i Partisë dhe Këshilli i Ministrave kanë tërhequr disa herë vëmendjen e Ministrisë së Financave dhe të Dreitorisë së Përgjithshme të Bankës për të vendosur kudo kontroll dhe disiplinë të rreptë financiare. Por ato nuk e kanë kryer si duhet këtë funksion të rëndësishëm. Me masat që u morën, po mënjanohej konceptet dhe praktikat e dëmshme burokratike e liberale, që janë vërtetuar në këta sektorë.

Partia ka theksuar që financa e llogaria në të gjitha hallkat e ekonomisë të mos mbeten asnjëherë thjesht si regjistruese, llogaritëse dhe shpërndarëse të fondeve monetare, por të veprojnë në mënyrë aktive në të gjitha fazat e hartimit të planit dhe të realizimit të tij. Organet financiare e bankare, duke forcuar kontrollin dinamik me anë të lekut, të bëhen barrikadë për të parandaluar çdo veprim që bie në kundërshtim me disiplinën e planit e të financës.

Plani i shtetit përfshin një kompleks të tërë treguesish ekonomikë e financiarë. Prandaj edhe lufta e përpjekiet e organizatave të Partisë, e organeve shtetërore dhe e gjithë punonjësve duhen përqendruar në atë që plani të plotësohet jo

vetëm në global, por, medoemos, në të gjithë treguesit, në sasi, në asortiment, në cilësi, në rendiment e në kosto. Partia duhet t'i edukojë masat që ato ta kuptojnë thellë se këta tregues të planit janë të lidhur ngushtë e në unitet organik me njëri-tjetrin.

6. — Të kuptohet dhe të zbatohet drejt parimi i mbështetjes në forcat e veta

Ndërtimi i plotë i shoqërisë socialiste lidhet ngushtë me kuptimin dhe zbatimin në çdo hap dhe në çdo fushë të jetës të parimit të mbështetjes në forcat e veta. Ky parim i madh marksist-leninist, me përmbajtje të thellë revolucionare, është jo vetëm një ligjësi e ndërtimit të socializmit, por edhe një domosdoshmëri imperative në kushtet e vendit tonë për t'u bërë ballë me sukses bllokadave e rrethimit të armiqve.

Mbështetja në forcat e veta ka qenë një parim, nga i cili Partia dhe populli ynë janë udhëhequr kurdoherë, që në kohën e Luftës Nacionalçlirimtare, qysh kur luftohej me parullën «Liria nuk dhurohet, por fitohet nga vetë populli». Edhe në luftën për ndërtimin e socializmit dhe mbrojtjen e atdheut Partia ndjek dhe zbaton me konsekuencë këtë parim. Liria e fituar, të gjitha sukseset e arritura, jeta jonë socialiste e pavarur janë një vërtetim në praktikë i konkluzionit leninist se mbështetja në forcat e veta, faktori i brendshëm, është faktori vendimtar si në luftën për fitoren e revolucionit e për marrjen e pushtetit, ashtu edhe në atë për ndërtimin e socializmit dhe mbrojtjen e atdheut.

Partia jonë ka mbrojtur e mbron pikëpamjen se mbështetja në forcat e veta nuk është një politikë e përkohshme e koniunkturale, por një domosdoshmëri objektive për çdo vend. të madh ose të vogël, të përparuar ose të prapambetur, një parim i zbatueshëm, si në luftërat çlirimtare e në revolucionin proletar, ashtu edhe në ndërtimin e socializmit e mbrojtjen e atdheut. Duke zbatuar këtë parim, i mbvullen të gjitha shtigjet vërshimit të kredive të bankave e të shteteve borgjeze e revizioniste, me anë të të cilave imperialistët e socialimperialistët skllavërojnë vende e popull, thithin gjakun e diersën e tyre. Të ashtuquajturat ndihma të imperialistëve dhe të socialimperialistëve për vendet në zhvillim përbëjnë një mashtrim të madh dhe synojnë të shfrytëzojnë ekonominë e këtyre vendeve e t'u diktojnë politikën imperialiste.

Propaganda borgjezo-revizioniste përpiqet të përhapë e të kultivojë te popujt, sidomos në vendet në zhvillim, ndjenjën

e përljes e të nënshtrimit ndaj fuqive të mëdha imperialiste. Revizionistët sovjetikë, sidomos, shtrembërojnë thelbin revolucionar të parimit të mbështetjes në forcat e veta dhe e quajnë atë si «shkarje në pozitat e nacionalizmit të ngushtë», si «largim nga pozitat e internacionalizmit proletar», si «heqje dorë nga ndihma reciproke midis vendeve socialiste». Me këto teza antimarksiste ata kërkojnë të përligjin politikën e tyre të ekspansionit imperialist dhe praktikën e shfrytëzimit kapitalist të vendeve të tjera. Ata synojnë të dobësojnë bindjen e popujve në mundësinë e ndërtimit të një jete të pavarur dhe përgjithësisht në ekzistencën e tyre si kombe të lira.

Duke punuar për ndërtimin e socializmit sipas parimit të mbështetjes në forcat e veta, Partia jonë nuk ka menduar kurrë për krijimin e një ekonomie autarkike, të mbyllur në vetvete. Në të njëjtën kohë, duke luftuar kundër çdo ndjenje inferioriteti e përljeje përpara së huajës nuk ka mohuar dobinë e mendimit përparimtar botëror, arritjet e shkencës e të teknikës të vendeve të tjera. Ajo ka çmuar e çmon kurdoherë përvojën revolucionare të të gjithë popujve, gjithçka që i shërben çështjes së emancipimit e të përparimit të njerëzimit.

Mbështetja në forcat e veta jo vetëm nuk e përjashton bashkëpunimin dhe ndihmën reciproke midis forcave revolucionare e socialiste, por e presupozon atë. Ndihma që revolucionar fitimtar u jep vendeve e popujve që luftojnë për çlirim kombëtar e shoqëror, ndihma reciproke midis vendeve që ndërtojnë socializmin, janë detyra internacionaliste. Ato janë të zhveshura nga çdo lloj interesi dhe frymëzohen nga interesat e lartë të marksizëm-leninizmit. Këto ndihma janë jo vetëm në interesin e vendit që i merr, por dhe të atij që i jep, sepse fitorja e socializmit në çdo vend i shërben fitores së revolucionit edhe në vendet e tjera, fitores së tij mbi kapitalizmin e revizionizmin.

Rruga nëpër të cilën ka ecur vendi ynë, ka forcuar dhe forcon çdo ditë e më shumë bindjen dhe besimin e popullit në drejtësinë e kursit të ndjekur nga Partia, në mundësitë e mëdha që ekzistojnë për të çuar përpara ndërtimin e plotë të shoqërisë socialiste, duke u mbështetur në burimet tona materiale e njerëzore.

Parimi i mbështetjes në forcat e veta kërkon, para së gjithash, të mbështetemi fuqimisht në energjitë krijuese, mendore e fizike të popullit të udhëhequr nga Partia. Socializmi është vepër e masave, prandaj çdo gjë që prodhohet e krijohet është fryt i punës, i djersës dhe i mendjes së popullit.

Kuptimi i parimit të mbështetjes në forcat e veta është i plotë kur çdo kolektiv e individ plotëson e tejkalon detyrat që i janë ngarkuar, pa kërkuar nga shteti e shoqëria mjete

suplementare. Kjo shtron detyrën që, në radhë të parë, të luftohet kudo me vendosmëri për rritjen e rendimentit të punës, për shtimin e prodhimit dhe uljen e shpenzimeve, për ruajtjen, shtimin dhe shfrytëzimin me efektivitet të lartë të makinerive e pajisjeve, për ngritjen e aftësive tekniko-profesionale të punonjësve dhe për thellimin e revolucionit tekniko-shkencor.

Parimi i mbështetjes në forcat e veta kuptohet drejt kur zbatohet në çdo fushë të veprimtarisë shoqërore, në shkallë kombëtare e rrethi, kur shtrihet në çdo hallkë e qelizë të jetës sonë, në çdo ndërmarrje e kooperativë, në çdo institucion e repart ushtarak, kur kudo punohet e jetohej si në rrethim.

III

TË FORCOJMË VAZHDIMISHT PARTINË, TË RRRITIM MË TEJ ROLIN UDHËHEQËS TË SAJ

Farkëtuese e të gjitha fitoreve që ka arritur populli shqiptar në luftën për çlirim kombëtar, në revolucionin popullor e në ndërtimin socialist të vendit, është Partia e Punës e Shqipërisë.

Për 35 vjet rresht Partia jonë marksiste-leniniste e udhëheq popullin shqiptar me guxim e urtësi në udhën e revolucionit e të socializmit. Duke kapërcyer vështirësi e pengesa të panumërta, duke përballuar armiq të egër, të jashtëm e të brendshëm, ajo e ka çuar vendin tonë nga fitorja në fitore.

Puna e madhe dhe përpjekjet e gjithanshme për zbatimin e detyrave të Kongresit të 6-të e kanë forcuar dhe revolucionarizuar më tej Partinë, kanë çelikosur unitetin ideologjik e organizativ të radhëve të saj, kanë ngritur në një shkallë më të lartë rolin udhëheqës të saj në tërë jetën e vendit. Lufta për vënien në jetë të vendimeve dhe të detyrave të saj programore në të gjitha drejtimet, për zbatimin revolucionar të parimeve e të normave të Partisë, lufta kundër armiqve të klasës, kundër presionit të gjithanshëm imperialisto-revizionist, e kanë bërë Partinë më luftarake, më të pjekur e më largpamëse.

Detyrat e planit të gjashtë pesëvjeçar, përgjithësisht detyrat e mëdha që qëndrojnë përpara vendit në stadin e sotëm të zhvillimit të tij, shtrojnë nevojën e forcimit të mëtejshëm të Partisë, të ngritjes në një nivel më të lartë të rolit të saj udhëheqës. Një parti e armatosur me ideologjinë marksiste-

-leniniste dhe me vetë përvojën e saj, e pajisur me unitet mendimi e veprimi dhe e lidhur ngushtë me masat përbën kushtin themelor për mobilizimin e popullit rreth vijës së saj dhe për realizimin e programit të saj revolucionar. Partia është ajo forcë e ndërgjegjshme që i jep luftës së përditshme të masave përmbajtjen politike e ideologjike, i përcakton qëllimet, i sqaron objektivat dhe i tregon rrugët për arritjen e tyre.

1. — Udhëheqja e Partisë në gjithë jetën e vendit — garanci për ndërtimin e plotë të shoqërisë socialiste

Teoria dhe praktika e socializmit, jeta dhe veprimtaria revolucionare e Partisë sonë kanë vërtetuar e vërtetojnë plotësisht se ruajtja dhe forcimi i vazhdueshëm i rolit udhëheqës të Partisë janë vendimtarë për fatet e popullit e të revolucionit. Vetëm nën udhëheqjen e Partisë mund të forcohet e të konsolidohet pushteti popullor, të mbrohet vendi, të zhvillohet ekonomia socialiste, të përparojë kultura, të edukohet njeriu i ri, të sigurohet marshimi i pandalur drejt komunizmit. Nuk është e rastit që të gjithë armiqtë, të brendshëm e të jashtëm, gjatë gjithë kohëve, t'han e luftës së tyre e kanë drejtuar, para së gjithash, kundër Partisë dhe rolit udhëheqës të saj. Këtë e dëshmoi edhe puna e grupeve armiqësore që u zbuluan e u dënuan këto vitet e fundit nga Partia, të cilat, kudo ku veprouan, u orvatën, në radhë të parë, të dobësonin organizatat e Partisë, t'i sponsonin ato nga roli i tyre udhëheqës.

Në periudhën pesëvjeçare të kaluar roli udhëheqës i Partisë është rritur e forcuar në çdo pikëpamje, në tërë fushat e drejtimeve, në bazë e në superstrukturë.

Ky realitet është mishëruar në të gjitha përparimet dhe sukseset e arritura, në vrullin e madh revolucionar në punë e në luftë, që ka përfshirë masat popullore, për zbatimin e vijës së Partisë, të detyrave të ndërtimit socialist e të mbrojtjes së atdheut.

Forcimi i udhëheqjes së Partisë në pushtetin shtetëror i ka dhënë këtij pushteti aftësi më të mëdha drejtuese dhe ekzekutive, e ka shkundur nga pluhuri i liberalizmit dhe i burokratizmit, e ka afruar më shumë me masat, e ka vënë më mirë nën kontrollin e tyre.

Rritja e rolit udhëheqës të Partisë në ekonomi e ka forcuar më tej bazën socialiste, i ka bërë edhe më të qarta perspektivat e zhvillimit të saj me ritme të shpejta, i ka shtuar bindjen e mobilizimin e masave në plotësimin e detyrave të

planit, e ka ngritur nivelin shkencor të drejtimit të ekonomisë mbi baza marksiste-leniniste, duke i dalë përpara rrezikut të shtrembërimeve borgjezo-revizioniste.

Kulturës e arsimit, letërsisë dhe arteve udhëheqja e shëndoshë e Partisë u ka dhënë një zhvillim, një drejtim dhe një përmbajtje më të thellë klasore revolucionare, një forcë më të madhe edukuese e mobilizuese, i ka lidhur më tëper me popullin, me klasën punëtore dhe me fshatarësinë kooperativiste, me detyrat e mëdha të revolucionit tonë socialist.

Forcimi i udhëheqjes së Partisë e ka ngritur në një shkallë më të lartë edhe fuqinë mbrojtëse të atdheut, duke e përsosur nga çdo pikëpamje zbatimin e mësimit marksist-leninist të armatosjes dhe të përgatitjes për mbrojtje të mbarë popullit, duke e forcuar karakterin popullor të forcave të armatosura.

Rritja e rolit udhëheqës të Partisë pasqyrohet në përsosjen e mëtejshme të punës së madhe që ajo zhvillon për edukimin klasor ideopolitik të masave, për ngritjen e nivelit të ndërgjegjes së tyre sa më afër nivelit të ndërgjegjes së saj, si edhe për organizimin dhe mobilizimin e masave në luftë për zbatimin e detyrave të saj programore.

Roli udhëheqës i Partisë nuk sigurohet e nuk afirmohet vetvetiu, vetëm nga fakti se Partia është në fuqi. Rritja dhe forcimi i rolit udhëheqës të Partisë sigurohen nëpërmjet luftës këmbëngulëse politike, ideologjike, organizative për zbatimin e vijës së saj të përgjithshme, të vendimeve e të direktivave, të parimeve dhe të normave të saj. Ai forcohet nëpërmjet luftës së ashpër klasore kundër çdo shkeljeje dhe çdo shtrembërimi të tyre, kundër ideologjisë borgjeze e revizioniste, kundër armiqtë të jashtëm e të brendshëm, si edhe armiqtë në gjirin e saj. Ky rol forcohet e konsolidohet në luftën e përditshme në krye të masave për ndërtimin socialist të vendit.

Udhëheqja e Partisë është një dhe e pandarë. Ajo realizohet vetëm kur zbatohen me sukses ideologjia dhe politika marksiste-leniniste, vendimet e direktivat e saj në të gjitha fushat e në të gjitha drejtimet, në pushtet e në ekonomi, në kulturë e në ushtri, kur gjithë institucionet shtetërore, organizatat shoqërore, tërë kuadrot e punonjësit udhëhiqen, në të gjithë veprimtarinë e tyre, nga kjo ideologji e politikë, nga këto direktiva e vendime.

Tehu i luftës për forcimin dhe për përsosjen e rolit udhëheqës të Partisë është drejtuar veçanërisht kundër dy rreziqeve të mëdha, që mund ta mpijnë dhe pastaj ta asgjësojnë fare këtë rol, kundër liberalizmit dhe burokratizmit me pjellat e tyre teknokratizmin dhe intelektualizmin.

Shfaqjet e këtyre sëmundjeve, kudo që janë dukur, Partia i ka luftuar me metoda klasore revolucionare, ka zbuluar e

ka goditur pa ngurrim gabimet e shtrembërimet, çdo veprim e qëndrim që prek vijën e drejtë dhe normat e saj.

Janë luftuar si shfaqje të liberalizmit qëndrimet e atyre organizatave-bazë dhe të organeve udhëheqëse të Partisë, që bëjnë lëshime dhe nuk luftojnë deri në fund për zbatimin e direktivave. Liberalizmi shfaqet edhe në ato raste kur nuk kërkohet me këmbëngulje plotësimi i vendimeve që merren, kur lihet pas dore kontrolli i zbatimit të këtyre vendimeve, kur i njëjti problem shqyrtohet disa herë, për të merret vendim pas vendimi, por ai mbetet pa u zgjidhur dhe detyrat nuk realizohen. Njësoj janë luftuar edhe ato shfaqje kur nuk merren fare vendime, nuk caktohen fare detyra ose formulohen këto me fraza të përgjithshme dhe zbatimi konkret i tyre nuk mund të kontrollohet.

Roli udhëheqës i Partisë në të gjitha hallkat e saj është forcur vazhdimisht në luftë kundër çdo ndikimi burokratik e teknokratik të aparateve shtetërore, ekonomike, ushtarake mbi organizatat-bazë. Një ndikim i tillë u ndie i fortë në disa organizata-bazë të institucioneve qendrore, si: në Komisionin e Planit të Shtetit, në Ministrinë e Industrisë e të Minierave, në Ministrinë e Tregtisë, në Ministrinë e Bujqësisë, në ndërmarrjet e naftës, në ushtri dhe në disa institucione arsimore e kulturore. Ky ndikim çoi në dobësimin e rolit të këtyre organizatave, në prirje për të vënë teknikën mbi politikën, rolin e specialistit mbi atë të Partisë. Këtu u shfaqën edhe mentalitete jomarksiste se udhëheqin e drejtojnë kuadrot e jo Partia me organet e organizatat e saj.

Nga ndikimet burokratike nuk janë të imunizuara as aparatet e Partisë, të cilat, ashtu si aparatet shtetërore dhe ekonomike, mund të preken nga burokratizmi e të bëhen bartëse të tij. Edhe punëtori i Partisë mund të shndërrohet në burokrat e në teknokrat, në qoftë se shkëputet nga parimet dhe nxjerr në plan të parë teknikën, punën me letra, rutinën zyrtare. Kjo nuk është një gjë e panjohur. Partinë Bolshevike e mbytën «aparatchikët» famëkëqij. Ata, tok me kuadrot e tjerë të burokratizuar të aparatit shtetëror, që ishin larguar nga rruga e klasës punëtore, nga mësimet e Leninit e të Stalinit, u bënë mbështetja kryesore e Hrushovit, e Brezhnjevrit dhe e uzurpatorëve të tjerë, të cilët kryen kundërrevolucionin, duke ua rrëmbyer nga duart udhëheqjen klasës punëtore dhe partisë së saj.

Me gjithë goditjet dërrmuese që kanë marrë shfaqjet e liberalizmit e të burokratizmit, që dëmtojnë rolin udhëheqës të Partisë, ato mund të ngrenë krye në çdo çast në qoftë se lufta kundër tyre nuk zhvillohet e pandërprerë në të gjitha hallkat e Partisë, në qoftë se nuk kuptohet thellë dhe nuk zbatohet në çdo organizatë-bazë dhe në çdo organ udhëheqës

partie, në çdo kohë e në çdo rrethanë, parimi, sipas të cilit, në Parti kurrkush nuk mund të diktojë vullnetin dhe dëshirat e tij. Atje çdo gjë vendoset vetëm në bazë të ideologjisë e të politikës proletare të Partisë, të normave të saj.

Një nga faktorët kryesorë, që i ka dhënë mundësi Partisë sonë të sigurojë gjatë gjithë jetës së saj rolin e vet udhëheqës, hegjemoninë e klasës punëtore në një mënyrë aq të plotë, aq monolite dhe efektive, është uniteti i saj i çeliktë ideologjik dhe organizativ. Ky unitet ka qenë arma më e fuqishme në duart e Partisë për t'u bërë ballë goditjeve të armiqve nga jashtë e nga brenda, për të kapërcyer çdo vështirësi dhe për të plotësuar me nder detyrat e saj në revolucion e në ndërtimin socialist.

Përballë këtij uniteti u dërrmuan edhe grupet armike që u zbuluan në periudhën midis Kongresit të 6-të dhe të 7-të. Asgjësimi i veprimtarisë armiqësore të këtyre grupeve e ka bërë unitetin ideologjik dhe organizativ të Partisë edhe më monolit, edhe më luftarak.

Shumë herë gjatë historisë së vet Partia është ndeshur me armiq e tradhtarë të futur në radhët e saj. Të gjithë këta tradhtarë, së bashku me armiq të jashtëm, kanë thurur plane e komplete kundër Partisë dhe vendit tonë, por ata s'kanë mundur t'i realizojnë dot, sepse janë zbuluar e demaskuar nga Komiteti Qendror dhe nga e gjithë Partia, janë flakur jashtë Partisë, janë goditur e dënuar nga Partia e mbarë populli dhe, kur ka qenë e nevojshme, edhe nga ligjet e diktaturës së proletariatit. Partia jonë nuk ka lejuar dhe nuk do të lejojë kurrë ekzistencën e fraksioneve në gjirin e saj, ajo ka pasur dhe ka një vijë të vetme, një vijë marksiste-leniniste, të cilën e ka mbrojtur me besnikëri dhe e ka zbatuar me vendosmëri.

Siç është vërtetuar nga përvoja negative e Partisë Komuniste të Jugosllavisë, e Partisë Komuniste të Bashkimit Sovjetik dhe e një vargu partish të tjera komuniste e punëtore, që tradhtuan çështjen e marksizëm-leninizmit, degjenerimi borgjez i partisë së klasës punëtore lidhet drejtpërdrejt edhe me heqjen dorë prej parimeve dhe prej normave të partisë proletare, ose me shndërrimin e tyre në formula të vdekura.

Prandaj, për të ruajtur dhe për të forcur unitetin, për të realizuar udhëheqjen e padiskutueshme të klasës punëtore, rëndësi vendimtare ka zbatimi me besnikëri e në mënyrë revolucionare i vijës së Partisë, i parimeve dhe i normave leniniste në veprimtarinë e çdo organi udhëheqës, të çdo organizate-bazë dhe të çdo komunisti. Vetëm kështu nuk u lihet vend të metave e dobësive të lulëzojnë e të kthehen në sëmundje të pashërueshme, të cilat i shfrytëzon armiku i klasës për qëllimet e veta kundër Partisë e kundër socializmit.

Në disa organizata-bazë janë vërejtur grindje e tarafe, që e kanë burimin në interesin e ngushtë vetjak, në lidhjet e sëmura të farefisit e të familjaritetit etj. Për eliminimin e këtyre shfaqjeve të dëmshme kërkohet të bëhet një punë e madhe edukuese, e gërshetuar edhe me masa organizative, për të forcuar kudo unitetin, për të mbajtur në çdo rast një qëndrim të drejtë e parimor.

Uniteti i Partisë është unitet luftarak, unitet aksioni, unitet revolucionarësh. Jeta e gjallë e Partisë sonë nuk e duron të ketë organizata-bazë me unitet formal, ku të mbisundojë një atmosferë «qetësie», një jetë e vakët, ku në mbledhje të gjithë janë dakord, por jashtë nuk mobilizohen për të zbatuar detyrat dhe qëndrojnë indiferentë. Uniteti i vërtetë dhe i qëndrueshëm i partisë së klasës punëtore dhe i çdo organizate të saj ruhet e forcohet vazhdimisht vetëm me luftën e të kundërtave në gjirin e partisë, me debate, me kritikë e autokritikë parimore, duke zbatuar plotësisht vijën e partisë, vendimet e direktivat, parimet e normat proletare të saj.

Praktika revolucionare e deritanishme na mëson se udhëheqja e partisë realizohet plotësisht dhe përsoset pareshtur, kur të gjitha organet udhëheqëse, të çdo shkalle, dhe të gjitha organizatat-bazë janë në rolin udhëheqës, kur e tërë masa e komunistëve është në pararojë.

Rëndësi vendimtare për realizimin e udhëheqjes së Partisë ka organizata-bazë. Nëpërmjet saj sigurohet roli udhëheqës i Partisë në çdo qelizë të jetës së vendit. Organizata-bazë është themeli i Partisë. Sa më i çeliktë të jetë ky themel, aq më e fortë, aq më e çeliktë do të jetë e gjithë Partia.

Roli i organizatave-bazë është ngritur sidomos në procesin e luftës klasore për zbatimin e vendimeve të plenumeve të 4-t, të 5-të, të 6-të e të 7-të të Komitetit Qendror. Është revolucionarizuar jeta e brendshme e tyre, ato merren më mirë me problemet më të rëndësishme të qendrave të punës e të prodhimit, kanë rritur më tej iniciativën për plotësimin e detyrave. Ky forcim e gjallërim i organizatave-bazë, që përbën një nga faktorët më të rëndësishëm të sukseseve të arritura nga Partia dhe nga masat popullore në pesëvjeçarin e kaluar, është një garanci e shëndoshë për zbatimin e plotë të detyrave që do të shtrojnë ky Kongres.

Me gjithë sukseset e arritura, është e domosdoshme të mbajmë parasysh edhe dobësitë e vërtetuara, me qëllim që të mos na përsëriten rastet e hidhura të atyre organizatave-bazë, të cilat u lanë shteg armiqve të veprojnë e të dëmtojnë punën e Partisë, të pushtetit, të ekonomisë e të kulturës. Të meta e dobësi ka pasur edhe në disa organizata të tjera, që kanë lejuar shkelje e shtrembërime të direktivave e të normave të

Partisë, mosplotësim të detyrave e të planit, manifestime të shfaqjeve të huaja për ideologjinë proletare, që nuk kanë siguruar rolin pararojë të çdo komunisti.

Partia ka luftuar e do të luftojë vazhdimisht që organizatat-bazë të bëhen e të qëndrojnë kurdoherë vatra të zjarra revolucionare, ku në zgjidhjen e çdo problemi të mbizotërojnë mendimi klasor, ideologjia proletare dhe guximi marksist-leninist. Në organizatën-bazë komunistët armatosen për të luftuar, për të zbatuar strategjinë e taktikën që i çojnë Partinë, klasën punëtore dhe gjithë masat punonjëse në fitore. Atje farkëtohen cilësitë e komunistëve, atje këta mbruhën me partishmërinë proletare, me vullnetin e pathyeshëm në punë e në jetë.

Rolin e vet udhëheqës organizata-bazë e kryen kur merret me problemet më të rëndësishme, lufton për mbrojtjen dhe zbatimin e drejtë të vijës së Partisë, vepron kurdoherë me iniciativë, pa pritur që çdo gjë t'i diktohet nga lart, siguron rolin pararojë të çdo komunisti. Ky duhet të jetë edhe preokupimi më i madh i komiteteve të Partisë në terren e në ushtri.

Organizata-bazë mund të veprojë plotësisht si organizëm udhëheqës, kur bëhen debate e ballafaqime, kur kërkohet llogari për punën dhe kur të gjithë komunistët ekzistojnë guximi për të kritikuar pa druajtje e pa rezerva gjithë ata që gabojnë, pavarësisht nga funksioni drejtues në Parti, në shtet, në ushtri e kudo. Çdo epror, ministër, drejtor, komandant a sekretar goftë, është i detyruar të japë llogari deri më një për veprimtarinë e vet si komunist e si kuadër.

Askujt nuk i lejohet të spekulojë dhe të kërkojë të vërë veten mbi organizatën-bazë, t'i imponojë asaj mendimet e tij, të kufizojë e të mbytë kritikën e komunistëve ndaj tij ose ndaj sektorit të punës që ai drejton. Në organizatën e Partisë s'ka hierarki, s'ka grada e tituj. Parimet dhe normat e Partisë janë të detyrueshme dhe duhet të zbatohen nga çdo komunist, ndryshe nuk mbrohet e nuk forcohet Partia.

Është detyrë e çdo organizate partie dhe e çdo komunisti ta kuptojë thellë ideologjikisht rëndësinë e armës së mprehtë të kritikës e të autokritikës dhe ta përdorë atë me guxim, kur është fjala për mbrojtjen e çështjes së Partisë. Të bësh autokritikë nuk do të thotë vetëm të pranosh gabimet. Rëndësi të madhe ka të analizosh gabimin, të nxjerrësh ndershmërisht shkaqet e tij. Partia duhet t'i formojë të gjithë komunistët, pa përjashtim, si trima, që të kenë guxim të zbulojnë e të kritikojnë pa druajtje gabimet e veta dhe të shokëve të tyre. Atje ku ka vazhdimisht kritikë dhe autokritikë të drejtë e të rreptë, nuk lëshojnë rrënjë sëmundjet që i kanosen Partisë, nuk gjen terren puna e armikut të klasës, atje sigurohet një mobilizim më i madh për zbatimin e vendimeve dhe të direktivave,

rritet roli pararojë i komunistëve dhe forcohet udhëheqja e Partisë në përgjithësi.

Faktor bazë që rrit forcën organizuese dhe drejtuese të organizatave të Partisë është ndjekja e vazhdueshme e zbatimit të detyrave, kontrolli i zbatimit të direktivave dhe të vendimeve të Partisë. Pa kontroll nuk ka si të vërtetohet drejtësia e direktivës, rezultati i punës së bërë, nuk mund të njihen e të zbulohen vështirësitë, pengesat, dobësitë, kontradiktat dhe të merren masa për kapërcimin e tyre. Pa kontroll nuk ka kërkesë llogarie, nuk ka kritikë e autokritikë, nuk ka përpjekje e luftë për realizimin e detyrave. Të kontrollosh s'do të thotë të dyshosh për çdo gjë, të mos kesh besim te shoku. Kontrolli është detyrë partie dhe bëhet për të mbrojtur e për të zbatuar vijën, parimet dhe normat e Partisë.

Roli udhëheqës i organizatave-bazë dhe i gjithë Partisë do të rritet e do të forcohet duke rritur e duke forcuar më tej rolin pararojë të komunistëve, duke e bërë çdo anëtar partie një udhëheqës të vërtetë masash. Pa rolin pararojë të komunistëve s'mund të ketë parti pararojë të klasës punëtore, s'mund të ketë parti udhëheqëse të masave popullore.

Komunisti ka detyrë të luftojë vetë për ta mbajtur lart këtë emër. Kjo arrihet me punë e luftë revolucionare, me qëndrime klasore e sjellje shembullore, me përpjekje të vazhdueshme për ngritjen ideopolitike, kulturore-arsimore e profesionale. Kështu, ai do ta ndiejë veten gjithnjë ushtar besnik të Partisë, të denjë për titullin e lartë që mban.

Një kujdes të veçantë ka treguar Komiteti Qendror për të forcuar dhe për të përsosur rolin udhëheqës të plenumeve të komiteteve të Partisë të rretheve dhe të komiteteve të Partisë në ushtri, për të drejtuar edhe më mirë gjithë veprimtarinë e organizatave-bazë, të organeve të pushtetit, të ekonomisë, të ushtrisë, të organizatave të masave, të institucioneve të kulturës e të arsimit.

Një nga kërkesat e rëndësishme që ka shtruar Partia, ka qenë dhe mbetet vënia e plenumit në raport të drejtë me byronë. Partinë e ka preokupuar prirja jo e drejtë, që është manifestuar në disa raste, e vënies, praktikisht, të byrosë mbi plenumin, e mbivlerësimit të rolit të byrove dhe e nënvleftësimit të rolit të plenumeve. Ajo ka luftuar çdo shfaqje të kultit të byrove e të sekretarëve.

Si rrjedhim, është rritur më tej autoriteti i plenumeve, është ngritur në një shkallë më të lartë aftësia e tyre udhëheqëse, organizuese e kontrolluese në të gjitha fushat. Anëtarët e plenumeve e ndiejnë më thellë përgjegjësinë që kanë për realizimin e udhëheqjes kolegjiale.

Plenumi është forumi më i lartë, midis dy konferencave,

që udhëheq gjithë punët e Partisë në rreth. Byroja nuk mund të zëvendësojë kurrë plenumin dhe nuk mund të kryejë në asnjë mënyrë detyrat e veta jashtë vendimeve të tij, jashtë kontrollit të anëtarëve të plenumit. Ajo është e detyruar të japë llogari për veprimtarinë e saj përpara plenumit. Nga këto parime nuk përjashtohet as Komiteti Qendror e as Byroja e tij Politike.

Për rritjen e rolit të plenumeve është e nevojshme të bëhet një luftë më këmbëngulëse e sistematike që të arrihet plotësisht zhvendosja e qendrës së gravitetit të udhëheqjes nga byrotë te plenumet. Kjo kërkon, në mënyrë të veçantë, të thellohet më tej kritika dhe autokritika në plume për të gjithë anëtarët, pa përjashtuar anëtarët e byrosë dhe sekretarët, duke luftuar çdo shfaqje të megalomanisë dhe të prepotencës. Rëndësi të veçantë ka që, në punën e tyre, plenumet e rretheve të përcaktojnë qartë detyrat për byrotë dhe t'i ngarkojnë ato me përgjegjësi për zbatimin e direktivave të Komitetit Qendror dhe të vendimeve që marrin ato vetë. Në praktikë vërehen raste kur disa aparate të komiteteve të Partisë marrin gabimisht mbi vete funksione që u takojnë organeve të zgjedhura. Ky spostim është me pasoja të rënda për rolin udhëheqës të komiteteve të Partisë. Aparatet janë krijuar për t'u shërbyer organeve të zgjedhura, për të lehtësuar e për të ndihmuar punën e tyre dhe jo për t'i zëvendësuar.

Partia jonë i është përmbajtur kurdoherë parimit të kolegjalitetit në punën e organeve udhëheqëse të saj. Mendimi dhe veprimi kolegjal është mendimi dhe veprimi më i thellë e më i drejtë, që ka rolin vendimtar në realizimin e udhëheqjes së Partisë. Kolegjialiteti mënjanon burokracinë e arbitraritetin, gjallëron, në të njëjtën kohë, edhe mendimin e veprimin individual, nuk lë të krijohet rutinë dhe të përhapet konformizmi.

Me rëndësi të veçantë është zbatimi i parimit të kolegjalitetit në politikën e kuadrit, si monopol i Partisë. Të gjithë janë të detyruar t'u nënshtrohen vijës së përgjithshme të Partisë, kritereve, orientimeve, nomenklaturave dhe procedurave që ka caktuar ajo për kuadrin. Asgjë nuk duhet bërë në mënyrë individuale në këtë fushë. Parimi i kolegjalitetit nuk është vetëm një parim bazë ideopolitik, por forcon edhe bindjen te të gjithë se pozita e çdonjërit është në dorë të Partisë e të klasës. Ndryshe, jo vetëm nuk shmanget subjektivizmi, por kultivohen shumë shfaqje negative, si: servilizmi, frika, arroganca, prepotenca etj.

Udhëheqja kolegjiale e komitetit të Partisë sigurohet e forcohet kur çdo anëtar i tij ndien thellë përgjegjësinë e madhe që i është besuar, merr pjesë aktive në ngritjen dhe në rrahjen e problemeve, në marrjen e vendimeve dhe në zbatimin e tyre.

Forcimi i rolit udhëheqës dhe i gjithë punës kolegjiale të komitetit të Partisë kërkon që këto organe dhe çdo anëtar në veçanti të ndjekin me kujdes punën që bëhet në shkallë rrethi apo njësie ushtarake për të gjitha problemet dhe të luftojnë për zgjidhjen e tyre. Kur veprohet kështu, atëherë mund të thuhet se këto forume me të vërtetë janë në funksionim të vazhdueshëm, gjatë gjithë kohës. Praktikrat e gabuara, që e kufizojnë rolin udhëheqës të komiteteve të Partisë vetëm në mbledhje, duhen luftuar vendosmërisht, sepse janë burokratike, zëvendësojnë me mbledhje punën e gjallë me njerëzit dhe nuk ndihmojnë as forcimin e punës kolegjiale në këto organe, as rritjen e përgjegjësisë personale të anëtarëve të tyre.

Nga disa anëtarë forumesh akoma nuk kuptohet si duhet se përgatitja e mbledhjes, zhvillimi i saj dhe marrja e vendimit, me gjithë rëndësinë e madhe që kanë, shënojnë vetëm fillimin e punës, kurse organizimi në praktikë i luftës për zbatimin e vendimeve është fronti më i gjerë, ku secili anëtar duhet të tregojë iniciativë dhe aftësi si organizator e udhëheqës. Mirëpo ka anëtarë forumesh që, porsa mbaron mbledhja e merren vendimet, qetësohen, mendojnë se e kryen detyrën dhe punën duhet ta bëjnë të tjerët. Çdo anëtar plenumi ka detyrë të preokupohet e të luftojë për zbatimin deri në fund të vendimeve, të mos presë ta aktivizojë dikush tjetër, të mos harrojë se është udhëheqës dhe ka përgjegjësi kolegjiale dhe individuale për të gjitha punët. Ky është një kusht i domosdoshëm që komiteti i Partisë të jetë plotësisht në udhëheqje.

2. — Të forcojmë pareshtur përbërjen proletare të Partisë

Në çdo periudhë të jetës së saj Partia jonë ka luftuar për veti e cilësi të larta të komunistëve, si luftëtarë pararojë. Këto janë forcuar nga viti në vit në luftën për plotësimin e detyrave të ndërtimit socialist, në betejat e ashpra klasore, nëpërmjet forcimit të përbërjes së saj.

Në vitet pas Kongresit të 6-të kanë hyrë në Parti mijëra anëtarë të rinj, ndër bijat dhe bijtë më të mirë të popullit, më të ndërgjegjshëm dhe më të kalitur si revolucionarë, më besnikë e më të vendosur për çështjen e komunizmit, të sprovuar në veprimin revolucionar, të dalluar në luftën për ndërtimin socialist dhe mbrojtjen e atdheut.

Tani në radhët e Partisë militojnë 101 500 komunistë, prej të cilëve 13 500 kandidatë ose 14 500 komunistë më shumë se në Kongresin e mëparshëm. Komunistët zënë mbi 4 për qind

të popullsisë. Në efektivin e Partisë 37,5 për qind janë punëtorë dhe 29 për qind kooperativistë.

Punëtorët zënë gjithnjë vendin e parë në gjendjen shoqërore të Partisë. Organizatat dhe organet e Partisë i janë përmbytur orientimit për të shtuar radhët e Partisë më shumë nga klasa punëtore: mbi 41 për qind e të pranuarve në Parti kanë ardhur nga kjo klasë, ndërsa 38 për qind nga fshatarësia kooperativiste dhe afër 21 për qind nga nëpunësit, inteligjencia dhe ushtarakët.

Edhe në të ardhmen Partia do t'i japë përparësi shtimit të radhëve të saj nga klasa punëtore.

Organizatat e Partisë të rretheve në përgjithësi e kanë plotësuar edhe porosinë e Kongresit të 6-të për të pranuar më shumë kooperativistë, që të forcohet më tej Partia në fshat e të përmirësohet udhëheqja e saj në kooperativat bujqësore. Kandidatët për anëtarë partie të pranuar nga radhët e kooperativistëve zënë vendin e dytë pas punëtorëve dhe përbëjnë afër dyfishin e të pranuarve nga nëpunësit.

Megjithatë, nga radhët e kooperativistëve duhej të ishin pranuar më shumë, sidomos në disa rrethe, ku rezultoi një ulje e pajustificueshme në përqindjen e komunistëve kooperativistë.

Rritja dhe forcimi i Partisë me komunistë kooperativistë mbetet gjithnjë një detyrë e rëndësishme. Synimi është që në perspektivë komunistët me këtë gjendje shoqërore të dalin në vendin e dytë pas punëtorëve.

Vëmendje e përhershme është treguar për pranimin e grave në Parti. Tani shoqet komuniste përbëjnë afër 27 për qind të numrit të përgjithshëm të komunistëve, kundrejt 22 për qind më 1971 dhe 12,5 për qind më 1966.

Zhvillimi i vrullshëm material, kulturor-arsimor, ideologjik e shoqëror i vendit tonë, thellimi pa pushim i revolucionit socialist në të gjitha fushat, kanë krijuar kushte më të favorshme që gruaaja të marrë pjesë aktive si luftëtare revolucionare në ndërtimin e plotë të shoqërisë socialiste dhe në drejtimin e vendit. Kjo shtrou detyrën të ecet me ritëm edhe më të shpejtë në shtimin e radhëve të Partisë me gra komuniste.

Shumica dërrmuese e të pranuarve në Parti gjatë viteve 1971-1976 janë të moshës 30 vjeç e poshtë. Ky fakt dëshmon për lidhjet e çelika të rinisë sonë me Partinë e me komunizmin, si edhe për kujdesin e vazhdueshëm të Partisë që, duke gërshtuar moshat, të mos plaket kurrë fizikisht, të qëndrojnë gjithmonë e pjekur dhe e re njëkohësisht, si nga mendimi, ashtu edhe nga veprimi revolucionar, Parti e së tashmes dhe e së ardhmes.

Çështjen e forcimit të vazhdueshëm të përbërjes shoqërore

të saj Partia e ka parë gjithnjë në lidhje të ngushtë me një varg faktorësh, por, para së gjithash, me cilësinë e komunistëve si luftëtarë proletarë pararojë. Partia ka nevojë për gjak të ri, por për gjak të pastër. Ajo s'ka rendur e s'do të rendë kurrë pas sasisë. Rolin vendimtar në partinë marksiste-leniniste e luan gjithnjë cilësia.

«Anëtarë partie sa për sy e faqe neve s'na duhen edhe sikur të na i falësh»¹, — mëson V. I. Lenini.

Ky kurs është ndjekur me konsekuencë e vendosmëri edhe në periudhën pas Kongresit të 6-të. Por kjo nuk do të thotë se s'ka pasur dobësi e të meta. Ka organizata-bazë dhe komitete partie që kanë bërë aty-këtu lëshime të palejueshme në zbatimin e kërkesave të përcaktuara nga Partia, që sigurojnë cilësinë e nevojshme të komunistëve si revolucionarë pararojë. Në raste të tjera nuk u është kushtuar sa duhet vëmendja provës dhe përgatitjes ideologjike dhe organizative të kandidatëve, si përpara pranimit, ashtu edhe gjatë stazhit.

Orientimet për forcimin e përbërjes së Partisë me punëtorë, me kooperativistë e me gra, si edhe kërkesa për ta përsosur më tej shtrirjen e saj, janë të domosdoshme të zbatohen jo mekanikisht, por gjithnjë në përputhje të plotë me parimet dhe me normat e Statutit, që të mos preket në asnjë rast cilësia e pranimeve. Duke mbajtur parasysh kriteret e caktuara, pranimet e reja më të shëndosha janë ato që sjellin në Parti aktivistë të dalluar, njerëz të vendosur e besnikë për çështjen e Partisë, kryesisht nga sektorët ku prodhohen të mirat materiale, nga degët më të rëndësishme të prodhimit, nga frontet më të vështira, atje ku janë kushtet për prova më të mëdha, që i shoshitin njerëzit nga ana ideologjike e politike, nga ana e cilësive dhe e veprimit revolucionar.

Afër 82 për qind e komunistëve punëtorë, të pranuar që nga Kongresi i mëparshëm, vijnë nga sfera e prodhimit material. Megjithatë, është e nevojshme të luftohet më mirë që nga klasa punëtore të pranohen në Parti më shumë punëtorë të degëve kryesore të prodhimit, sidomos të industrisë së rëndë, nxjerrëse e përpunuese, të veprave të mëdha, punëtorë me ndërgjegje klasore sa më të lartë. Në këto fronte të pranohen më shumë komunistë, sepse, prej këtej, një pjesë e tyre do të shkojnë, sipas nevojave, në sektorë e degë të tjera veprimtarie.

Për cilësinë e pranimeve rëndësi të padiskutueshme ka stazhi i kandidatit, domosdoshmëria dhe drejtësia e të cilit është vërtetuar plotësisht nga praktika. Del e nevojshme të

¹ V. I. Lenin. Veprat, vëll. 30, f. 54.

përsosim më tej këtë sistem të sprovuar kalitjeje revolucionar, sipas të gjitha kërkesave dhe udhëzimeve të Partisë.

Populli ynë e ka njohur gjithmonë komunistin si njeriun më të ndershëm, luftëtarin më të vendosur për çështjen e revolucionit e të socializmit, e ka parë kurdoherë në ballë, kurdoherë të gatshëm të shkojë atje ku janë lufta dhe puna më e vështirë. Partia s'mund të lejojë që në radhët e saj të mbahen njerëz të padenjë për titullin e lartë të komunistit. Prandaj spastrimi i atyre që njollosin figurën e komunistit, që humbasin cilësitë e luftëtarit revolucionar pararojë, ose që kanë hyrë kontrabandë në Parti, është një nga rrugët e forcimit të pareshtur të saj. Lenini e ka quajtur spastrimin ligj të zhvillimit të partisë së klasës punëtore të tipit të ri. Ky spastrim në Partinë tonë kryhet në rrugë të zakonshme, në bazë të parimeve e të normave të Statutit, duke zbatuar demokracinë e brendshme dhe duke tërhequr mendimin e masave punonjëse.

Ndër ata që përjashtohen, fare pak janë elementë armiq e antiparti. Të tjerët, edhe pse janë përjashtuar, e ruajnë dashurinë për Partinë e për atdheun socialist, së bashku me popullin ecin në rrugën e saj. Partia ka dhënë porosi që ata të mbahen gjithnjë afër, të aktivizohen, të ndihmohen, të edukohen e të mos lejohet asnjë shfaqje qëndrimi sektar kundrejt tyre.

Rritja e vazhdueshme e Partisë shkon paralel me zgjerimin dhe rritjen e fronteve e të detyrave të ndërtimit socialist e të mbrojtjes së vendit. Plotësimi i nevojave të këtyre fronteve me komunistë nuk mund të përballohet vetëm me anë të pranimeve të reja. **Rëndësi të posaçme kanë për këtë qëllim shtrirja e shpërndarja e forcave të Partisë.**

Tani janë të rrallë sektorët, repartet e brigadat e prodhimit që nuk kanë komunistë, grup komunistësh, grup partie ose organizatë-bazë. Përparësi në shtrirje e në shpërndarje i është dhënë sferës së prodhimit dhe, brenda kësaj sfere, fronteve kryesore, siç janë: minierat, industria e rëndë përpunuese, ndërtimi i veprave të mëdha, bujqësia etj.

Në pesëvjeçarin e kaluar, më shumë se në çdo pesëvjeçar tjetër, janë dërguar komunistë nga administrata në prodhim dhe nga qyteti në fshat. Sot afër 62 për qind e efektivit të përgjithshëm të komunistëve punojnë në sferën e prodhimit, kurse 82 për qind e këtyre drejtpërdrejt në prodhim. Në kooperativat bujqësore numri i komunistëve që punojnë drejtpërdrejt në prodhim përbën 87 për qind.

Në të ardhmen do të jetë e nevojshme të dërgohen relativisht më shumë se deri tani komunistë nga qyteti në fshat. Gjithashtu, të përsoset më tej raporti i komunistëve, që punojnë drejtpërdrejt në prodhim, kundrejt komunistëve që punojnë

në administratat e sektorëve ekonomikë, në dobi të të parëve, sidomos në ndërtim e në ndërmarrjet bujqësore, ku përqindja e komunistëve, që punojnë drejtpërdrejt në prodhim, është relativisht më e ulët se në sektorë të tjerë të ekonomisë.

Pikësynimi është që të realizohet sa më mirë parimi marksist-leninist, sipas të cilit partia e klasës punëtore, pararoja e kësaj klase, të jetë në ballë të luftës, të punës, në prodhim, gjithkund ku e lyp nevoja. Kështu Partia do të kryejë gjithnjë me sukses rolin e saj udhëheqës, do të realizojë hegjemoninë e klasës së vet.

Ashtu si për përbërjen e Partisë në përgjithësi, **Komiteti Qendror ka treguar kujdes të vazhdueshëm edhe për të forcuar përbërjen shoqërore të kuadrit drejtues në Parti, në pushtet, në ekonomi, në organizatat e masave.**

Sot në forumet udhëheqëse të Partisë në rrethe e në re-parte ushtarake 44,2 për qind janë me gjendje, prejardhje e origjinë punëtore. Kjo çështje dhe fakti tjetër që një pjesë e rëndësishme e anëtarëve të plenumeve të komiteteve të Partisë vazhdojnë të punojnë si punëtorë e kooperativistë drejtpërdrejt në prodhim, edhe pas zgjedhjes së tyre në këto forume, flasin për kujdesin e përhershëm që tregon Partia për të ruajtur e për të forcuar karakterin revolucionar të organeve udhëheqëse të saj. Edhe në ministritë e në institucionet e tjera qendrore të pushtetit 40 për qind e punonjësve janë, gjithashtu, me përbërje punëtore. Në organet e zgjedhura shtetërore, të organizatave të masave dhe të kooperativave bujqësore mbi 70 për qind e të zgjedhurve janë punëtorë e kooperativistë. Nga ana tjetër, 72 për qind e tyre janë pa parti. Këto përbëjnë një fitore të madhe të politikës së Partisë dhe shprehin qartë zbatimin konsekuent të mësimave leniniste.

E kundërta ndodh në partinë revizioniste të Bashkimit Sovjetik dhe në partitë e tjera revizioniste, ku kuadrot i përkasin shtresës së lartë të inteligjencies teknokratike borgjeze. Atje, anëtarët e komiteteve të partisë të shkallëve të ndryshme, në shumicën dërrmuese, janë nëpunës burokratë, kurse sekretarët e tyre pothuajse qind për qind intelektualë e teknokratë.

Zbatimi i drejtë i orientimeve të Partisë, që kudo në organet drejtuese të vijnë më shumë kuadro me gjendje e prejardhje punëtore dhe nga frontet më të vështira të prodhimit, ka ndihmuar shumë në rritjen e rolit dhe të veprimitarisë së tyre. Këta anëtarë të rinj, që vijnë nga baza, sjellin iniciativën, guximin dhe frymën revolucionare të klasës.

Sipas detyrës që vuri Kongresi i 6-të i Partisë, janë ngritur në përgjegjësi shumë kuadro të rinj. Në numrin e përgjithshëm të kuadrove të të gjitha nomenklaturave 40 për qind janë të moshave deri në 30 vjeç; 31 për qind — nga 31 deri

40 vjeç; 21 për qind — të moshave 41 deri 50 vjeç dhe 8 për qind — mbi 51 vjeç. Këto të dhëna tregojnë se rritja e përtëritja e kuadrove bëhen në mënyrë normale dhe po realizohet gjithnjë e më mirë harmonizimi midis kuadrit të ri e të vjetër.

Është e nevojshme që kuadrove të rinj, që vijnë në forumet e Partisë dhe në organet e tjera drejtuese, t'u jepet një ndihmë e madhe dhe e gjithanshme për t'u afirmuar si udhëheqës, duke luftuar çdo koncept konservator e frenues. Ata të ngarkohen me detyra konkrete, të udhëzohen e të kontrollohen, të ndihmohen e të mbështeten, me qëllim që të mësojnë në praktikën e drejtpërdrejtë revolucionare, të bëhen udhëheqës të vërtetë.

Me luftën që është zhvilluar kundër pengesave, sidomos kundër mentaliteteve konservatore, tani ka një përmirësim të dukshëm edhe në zbatimin e direktivës së Partisë për sjelljen e grave në organet udhëheqëse të saj. Shoqet, në plenumet e komiteteve të Partisë të rretheve e të rajoneve dhe në numrin e përgjithshëm të kuadrove të zgjedhur e të emëruar, zënë rreth 40 për qind. Rritja e numrit të grave me përgjegjësi është një prirje pozitive, e cila duhet çuar vazhdimisht përpara.

3. — **Të forcojmë vazhdimisht lidhjet e Partisë me masat dhe udhëheqjen e saj në organizatat shoqërore e në organet shtetërore**

Forca e Partisë sonë marksiste-leniniste qëndron në lidhjet e çeliktë me popullin. Pa këto lidhje ajo s'do të kishte jetë. Uniteti Parti-popull është krijuar historikisht në luftën për çlirim kombëtar e shoqëror dhe në ndërtimin socialist. Në themelet e këtij uniteti qëndron bindja e patundur e masave në drejtësinë e vijës politike të Partisë, në besnikërinë dhe në guximin e saj për të mbrojtur interesat e popullit, në aftësinë e saj udhëheqëse, organizuese e mobilizuese.

Vija e Partisë kurrë s'ka mbetur vetëm vija e saj, ajo është bërë vija e masave. Në çdo periudhë të jetës së vet, për zgjidhjen e çdo problemi, për kryerjen e çdo detyre, Partia ka luftuar tok me popullin.

Periudha pesëvjeçare e kaluar ka qenë një dëshmi tjetër e fuqishme e lidhjeve të pathyeshme të Partisë me popullin, e unitetit të çeliktë Parti-popull. Për ta forcuar më tej këtë unitet, Komiteti Qendror ka zgjidhur një varg problemesh dhe ka shtruar detyra të rëndësishme për rritjen e rolit të masave, për të siguruar kurdoherë marrëdhënie të drejta midis tyre dhe Partisë, për intensifikimin e luftës kundër shfaqjeve

burokratike, liberale e sektare që cenojnë lidhjet e Partisë me masat.

Kjo ka forcuar edhe më shumë bindjen e popullit se vetëm nën udhëheqjen e Partisë ai mund të qëndrojë përgjithmonë zot i fateve të tij e të garantojë një të ardhme gjithnjë e më të sigurt, gjithnjë e më të lumtur.

Problemet e forcimit të mëtejshëm të demokracisë socialiste, të rritjes së rolit të klasës punëtore dhe të të gjithë punonjësve në jetën e vendit, të përsosjes së marrëdhënieve midis Partisë, klasës punëtore e masave u janë nënshtruar diskutimeve të gjera në Parti e në popull.

Gjithë praktika revolucionare e periudhës së kaluar vërteton edhe një herë se **lidhjet e Partisë me masat ruhen e forcohen gjithnjë mbi bazën e bindjes së tyre në drejtësinë e vijës së Partisë**, që krijohet dhe thellohet vazhdimisht nga vetë përvoja e masave.

Partia nuk i komandon, por i udhëheq masat.

«Të udhëheqësh... — mëson Stalini, — do të thotë të bindësh masat në drejtësinë e politikës së partisë, të lëshosh e të zbatosh parulla që i shpien masat në pozitën e partisë dhe i ndihmojnë ato të njohin nga vetë përvoja e tyre drejtësinë e politikës së partisë, do të thotë t'i ngresh masat deri në nivelin e ndërgjegjes së partisë dhe të sigurosh, në këtë mënyrë, përkrahjen e masave, gatishmërinë e tyre për një luftë vendimtare»¹.

Kushdo që mundohet t'u imponohet masave me forcën e urdhrit, me autoritetin e funksionit në Parti e në shtet, shkel vijën e Partisë, largohet nga vija e saj e masave. Kundër të tilla qëndrimeve Partia ka luftuar e duhet të luftojë gjithnjë me forcë, sepse këto qëndrime janë burim për lulëzimin e burokratizmit e të kultit të dëmshëm të individit, rrjedhimisht, për dobësimin e lidhjeve të Partisë me masat.

Partia i bind masat, para së gjithash, duke mos ndarë fjalën nga vepra, i bind me anë të shembullit të komunistëve, të qëndrimit të tyre në radhët e para të luftës e të punës. Prandaj ajo kritikon rreptë ata komunistë e kuadro që nuk japin shembullin vetjak, kritikon gjithë ato qëndrime që nuk pajtohen me frymën revolucionare që karakterizon Partinë tonë dhe që nuk ndihmojnë në lidhjet e Partisë me masat.

Rëndësi të madhe e të vazhdueshme për forcimin e unitetit Parti—popull ruan gjithnjë puna ideopolitike, sqaruese dhe edukuese me masat, e cila ka ecur përpara në pesëvjeçarin

e kaluar, si gjithë punët e tjera, por që ka nevojë të përsoset më tej, me qëllim që ajo të fitojë një forcë më të madhe bindëse e mobilizuese. Në qoftë se aty-këtu ndodh që një kolektiv punonjës, në njërin ose tjetrën qendër pune, nuk mobilizohet si duhet për zbatimin e vendimit e të direktivës, kjo rrjedh edhe ngaqë organizata ose komiteti nuk ua kanë bërë mirë të qartë këto punonjësve, ose e nënvleftësojnë metodën e bindjes dhe e mbështetin punën e tyre në metodat burokratike të komandimit.

Një kusht i domosdoshëm për rritjen e rolit të masave është informimi i rregullt i tyre për vendimet e direktivat e Partisë. Punonjësit vazhdimisht janë vënë në dijeni për vendimet e organizatave-bazë, të komiteteve e të konferencave të Partisë, të Komitetit Qendror dhe të kongreseve të Partisë dhe janë mobilizuar për kryerjen e detyrave që dalin nga këto vendime. Masat kanë të drejtë të dinë se çfarë vendoset në organizatat-bazë dhe në organet e ndryshme të Partisë e të pushtetit. Kështu, ato kanë mundësi të gjykojnë për vendimet dhe të mobilizohen për zbatimin e tyre.

Tërheqjen sistematike të mendimit të masave për problemet e ndryshme Partia e ka parë si një nga rrugët më të rëndësishme për të rritur ndërgjegjen politike të punonjësve dhe pjesëmarrjen e tyre në qeverisjen e vendit. Është detyrë e Partisë që edhe në të ardhmen t'i kushtojë kujdes të veçantë tërheqjes sa më gjerë të mendimit të masave nëpërmjet këshillimit, diskutimeve popullore, letrave të tyre dërguar Komitetit Qendror, gjithë organeve të Partisë e të pushtetit. Kjo do të shërbejë për forcimin e mëtejshëm të demokracisë sonë socialiste dhe për të plotësuar kërkesat e drejta të punonjësve.

Nga viti në vit është organizuar më mirë edhe dhënia llogari e organeve dhe e organizatave të Partisë, e komunistëve dhe e kuadrove përpara masave. Nëpërmjet kësaj praktike, duke ia nënshtruar veprimtarinë e tyre kontrollit të drejtpërdrejtë të masave, ata kanë mundur të vlerësojnë më objektivisht veprimtarinë e vet, me anën e mira e të dobëta të saj. Si rrjedhim, është rritur përgjegjësia e forumeve dhe e çdo komunisti e kuadri përpara Partisë dhe masës.

Organet dhe organizatat e Partisë, duke u mbështetur në përvojën e fituar, të kërkojnë dhe të përdorin forma dhe mënyra nga më të ndryshmet për dhënien llogari në mënyrë sistematike përpara masave, të mos lejojnë asnjë shmangie nga kjo praktikë, nën çfarëdo preteksti qoftë. Asnjë kuadër e komunist nuk duhet të mbetet jashtë kontrollit të masave.

Pas Kongresit të 6-të organizatat dhe organet e Partisë kanë bërë një punë dhe luftë më të madhe për të zhdukur çdo mbeturinë të metodës së punës të mbyllur, për të dalë

¹ J. V. Stalin. Veprat, vëll. 8, f. 52-53.

në rrugën e gjerë të gjykimit, të kritikës dhe të kontrollit të klasës e të masës. Çdo punë e mbyllur e çdo ngurrim për t'i bërë çështjet e Partisë çështje të masave, nuk do të sillnin asgjë tjetër veç dobësisht të lidhjeve të Partisë me to.

Këshillimi me masat, informimi dhe dhënia llogari përpara tyre, kontrolli punëtor e fshatar, janë një ndihmë e pallogaritshme për Partinë, që ajo të marrë vendime të drejta dhe në kohën e duhur, të vërtetojë drejtësinë e tyre në praktikën revolucionare, të nxjerrë mësimet e të përsosë vazhdimisht udhëheqjen e saj.

Për forcimin e unitetit të popullit rreth Partisë, në një shkallë të madhe ndikojnë marrëdhëniet e kuadrove me masat. Lidhjet e ngushta të kuadrove me popullin janë të domosdoshme për t'i mbrojtur ata nga subjektivizmi, nga burokratizmi dhe për të rritur aftësitë e pjekurinë e tyre. Këto lidhje ruhen e forcohen kur kuadrot ruajnë e zhvillojnë cilësitë revolucionare, që kultivon në ta Partia, siç janë thjeshtësia, ndershmëria, urtësia, shpirti i sakrificës e i vetëmohimit, gatishmëria për t'i shërbyer kurdoherë socializmit. Këto virtyte ata i kalitin në jetën e përditshme, duke bërë vazhdimisht shkollën e klasës punëtore, që do të thotë ta dëgjojnë zërin e klasës e të vepronë në interes të saj, të lodhen si klasa e të punojnë me vullin e disiplinën e saj, të udhëhiqen në çdo rast nga ideologjia proletare e politika e Partisë.

Masat që ka vendosur Partia për revolucionarizimin e kuadrove, si: qarkullimi sistematik i tyre, puna në prodhim, sistemi i dhënies llogari e të tjera, duhet të zbatohen me vendosmëri dhe vazhdimësi. Këto masa shërbejnë për forcimin e lidhjeve të kuadrove me popullin, i ruajnë ata nga sëmundja e burokratizmit, u rritin aftësitë e dijet e tyre, i mbajnë ata kurdoherë revolucionarë.

Një rol shumë të rëndësishëm për forcimin e lidhjeve të Partisë me masat kanë luajtur dhe luajnë organizatat shoqërore, Fronti Demokratik i Shqipërisë, Bashkimet Profesionale, Bashkimi i Rinisë së Punës, Bashkimi i Grave, që janë leva të fuqishme të Partisë. Duke përfshirë në gjirin e tyre tërë popullin, ato çojnë zërin e Partisë, në formë të organizuar e të përshtatshme, te çdo njeri, formojnë opinionin e drejtë shoqëror për detyrat që shtron Partia. Nga ana tjetër, ato sjellin në Parti zërin e masave, mendimet e sugjerimet e tyre, përvojën e luftës për zbatimin e direktivave. Nëpërmjet tyre Partia edukon masat me ideologjinë marksiste-leniniste dhe i mobilizon në luftë për ndërtimin e socializmit.

Por, që organizatat e masave ta kryejnë si duhet këtë rol të rëndësishëm, kusht i domosdoshëm është udhëheqja e Partisë në gjithë veprimtarinë e tyre.

Kjo kërkon, në radhë të parë, që komitetet dhe sidomos organizatat e Partisë t'i vlerësojnë me seriozitetin më të madh organizatat shoqërore dhe punën e tyre, t'u qartësojnë vendimet e direktivat e Partisë, t'u çelin horizonte të reja pune, t'u zhvillojnë iniciativën e t'i hedhin në aksione. Detyra e çdo komunisti, dhe jo vetëm e atyre që janë ngarkuar të punojnë posaçërisht në këto organizata, është që të jetë një aktivist shoqëror i dalluar dhe të punojë pa u lodhur me njerëzit, të çojë kudo vijën e Partisë, të punojë për edukimin e për mobilizimin e punonjësve, për forcimin e gjithanshëm të vetë organizatave të masave.

Partia i ka kushtuar kujdes të veçantë forcimit të vazhdueshëm të organeve të pushtetit dhe organeve të tjera të diktaturës së proletariatit, të cilat luajnë një rol të dorës së parë për lidhjet e Partisë me masat dhe për zbatimin e politikës së saj. Kuvendi Popullor dhe Qeveria, këshillat popullorë dhe komitetet e tyre ekzekutive, gjykatat e prokuroritë, Ushtria Popullore, organet e punëve të brendshme, janë krahët më të fuqishëm të Partisë e të klasës punëtore për zhvillimin e pandërprerë të revolucionit, për ndërtimin e socializmit dhe mbrojtjen e vendit.

Si rezultat i luftës që ka bërë Partia bashkë me masat, është ngritur në një shkallë më të lartë veprimtaria e organeve të ndryshme të diktaturës së proletariatit, është forcuar karakteri revolucionar popullor, është përmirësuar aftësia drejtuese, organizuese, edukuese e tyre. Në mënyrë të veçantë ato janë pastruar nga pluhuri i liberalizmit e i burokratizmit, kanë përmirësuar përbërjen e tyre proletare, janë vënë më drejtpërdrejt nën kontrollin e masave, kanë ngritur autoritetin dhe kanë fituar respektin e dashurinë më të thellë të popullit.

Një nga drejtimet më të rëndësishme, ku duhet të përqendrohen vëmendja dhe kujdesi i Partisë, është ngritja e vazhdueshme e rolit të organeve përfaqësuese të pushtetit, që ushtrojnë vullnetin e sovranitetin e popullit. Këto organe, sipas Kushtetutës, mbajnë përgjegjësi për tërë punët e pushtetit në territorin ku janë ngritur dhe gjithë organet e tjera shtetërore janë plotësisht nën drejtimin dhe nën kontrollin e tyre. Asnjë lloj veprimtarie e organeve ekzekutive dhe e aparateve të tyre, e drejtuesve dhe e punonjësve të këtyre aparateve nuk duhet t'u shpëtojë kontrollit të organeve të zgjedhura, dhënies llogari përpara tyre dhe përpara masave.

Organet përfaqësuese, si organe të pushtetit shtetëror, janë edhe shkolla qeverisjeje. Atje mësojnë të zgjidhin çështjet e pushtetit një numër i madh këshilltarësh e deputetësh. Ne kemi tani gati tri herë më shumë kuadro të zgjedhur sesa të emëruar, ndër ta mbi 70 për qind punëtorë e kooperativistë. Mijëra të

tjerë aktivizohen në këto organe. Sa më fort e më mirë të mbështeten organet e pushtetit në qendër e në rrethe, në njerëzit e zgjedhur, në deputetët e këshilltarët e tyre, si dhe në armatën e madhe të aktivistëve, aq më frytdhënëse do të jetë veprimtaria e tyre, aq më tepër i mbyllen dyert rrezikut të burokratizmit, teknokratizmit e liberalizmit, që u kanosen aparateve shtetërore.

Një çështje tjetër, që ka nevojë të theksohet, është lidhja e bashkëpunimi i ngushtë i organeve përfaqësuese dhe ekzekutive të pushtetit shtetëror me organizatat e masave. Kjo lidhje e ky bashkëveprim nuk kanë qenë kurdoherë dhe në çdo shkallë aq të fortë e aq të vazhdueshëm. Forcimi i tyre ndihmon shumë për zgjidhjen drejt e shpejt të problemeve e të detyrave të qeverisjes së vendit, veçanërisht për forcimin e marrëdhënieve të pushtetit me popullin. Kështu realizohet më mirë edhe lidhja ndërmjet hallkave e pjesëve përbërëse të sistemit tonë të diktaturës së proletarietit. Pa një bashkëpunim të shëndoshë midis organeve të pushtetit shtetëror dhe organizatave të masave, është vështirë të realizohet parimi i madh i ushtrimit të pushtetit, jo vetëm nga organet përfaqësuese, por edhe drejtpërdrejt nga klasa punëtore, nga fshatarësia kooperativiste e punonjësit e tjerë.

Është e nevojshme që këshillat popullore të tregojnë më shumë kujdes për zgjidhjen e problemeve shoqërore dhe të çojnë më tej traditën e mirë të këshillave nacionalçlirimtarë, si edhe përvojën e vet në këtë fushë. Në bashkëpunim me organizatat e masave ato kanë mundësi të zgjidhin drejt e mirë një varg problemesh të tilla, që kanë të bëjnë me shkelje të normave të shoqërisë sonë, me qëndrime të huaja ndaj punës e pronës shoqërore dhe të mos lënë që në çdo rast këto çështje t'u kalojnë organeve të drejtësisë. Një punë e tillë ushtron një ndikim të madh edukues në masat popullore.

Udhëheqja e Partisë, ashtu si për çdo fushë tjetër, është faktori themelor edhe për realizimin e funksioneve të ndryshme, që kanë organet e diktaturës së proletarietit. Partia ka luftuar e do të luftojë çdo shfaqje që cenon sadopak udhëheqjen e plotë të saj në këta organizma. Klasa punëtore e ushtron udhëheqjen e vet edhe nëpërmjet diktaturës së proletarietit, por udhëheqja supreme që drejton diktaturën e proletarietit dhe çdo gjë në vendin tonë socialist është Partia marksiste-leniniste, e cila s'lejon dualitet në këtë çështje.

Partia, klasa dhe masat u kanë treguar vendin atyre kuadrove drejtues, sado të paktë qofshin, të cilëve, duke harruar kush i ka përgatitur, kush i ka ngritur në funksione drejtuese dhe kush udhëheq në sistemin tonë të diktaturës së proleta-

riatit, u është rritur mendja, janë burokratizuar dhe janë orvatur t'u hipin në zverk organizatave të Partisë, kanë vepruar nga pozitat e zyrtarit dhe të teknokratit dhe jo nga pozitat e Partisë, të klasës punëtore, të socializmit.

Në organet e ndryshme shtetërore punojnë një numër i rëndësishëm komunistësh. Çfarëdo funksioni drejtues të kenë, për kryerjen e detyrave të ngarkuara, për zbatimin e vijës së Partisë në sektorin ku punojnë, ata përgjigjen, në radhë të parë, përpara Partisë, përpara organizatave-bazë përkatëse. Asnjëri prej tyre nuk duhet të harrojë se më parë është komunist, mandej është kuadër drejtues. Por kjo nuk do të thotë se nuk duhet të përgjigjet e të japë llogari të plotë përpara organeve shtetërore, kolektivave punonjës dhe masave.

Detyra me rëndësi të veçantë për forcimin e diktaturës së proletarietit u dalin organeve të drejtësisë. Këto organe kanë luftuar me konsekuencë për zbatimin e vijës së Partisë, për thellimin e mëtejshëm të karakterit popullor të tyre, për realizimin e ligjshmërisë revolucionare.

Edhe në të ardhmen organet e drejtësisë është e domosdoshme të vazhdojnë të luftojnë për revolucionarizimin e mëtejshëm të tyre, të ngrenë shkallën e kualifikimit, të forcojnë edhe më shumë lidhjet me popullin. Mbetet si detyrë e posaçme që të zhvillohet një punë më e gjerë për propagandimin e ligjeve ndër masat punonjëse, me qëllim që t'i njohin sa më mirë e të bëhen më të ndërgjegjshme për zbatimin dhe mbrojtjen e tyre. Kjo është njëkohësisht detyrë edhe për organet e pushtetit dhe të organizatave të masave.

Mbrojtja e atdheut ka qenë dhe mbetet kurdoherë detyrë mbi detyrat, një çështje e madhe e mbarë popullit. Armiqtë e kanë pasur dhe do ta kenë gjithnjë në shenjë Shqipërinë socialiste. Këtë të mos e harrojmë kurrë. Të gjithë të jemi më këmbë, të gatshëm e të përgatitur për mbrojtjen e lirisë e të fitoreve të revolucionit.

Mbrojtjen e atdheut Partia e ka mbështetur kurdoherë jo vetëm në ushtrinë efektive, por në gjithë popullin e armatosur dhe të organizuar ushtarakisht. Ajo ka treguar një kujdes të vazhdueshëm për forcat e armatosura, që ato të qëndrojnë roja besnike dhe armë të fuqishme të diktaturës së proletarietit.

Udhëheqja e partisë revolucionare marksiste-leniniste është kushti vendimtar për ekzistencën e një ushtrie popullore, për organizimin dhe drejtimin e mbrojtjes së atdheut socialist. Vetëm udhëheqja e një partie të tillë e bën ushtrinë armë të vetëdijshme dhe të sigurt të revolucionit dhe të diktaturës së proletarietit. Organizatat dhe organet udhëheqëse të Partisë në

ushtri, duke qëndruar kurdoherë në krye, të sigurojnë që çdo gjë të përshkohet nga politika e Partisë, nga fryma, nga parimet dhe nga normat e saj, që çdo gjë t'u nënshtrohet udhëheqjes e kontrollit vigjilent të saj.

Një nga detyrat themelore të organeve dhe të organizatave të Partisë është puna për edukimin dhe për kalitjen revolucionare të forcave të armatosura me idetë e marksizëm-leninizmit, me mësimet revolucionare të Partisë sonë.

Edukimi ideopolitik të synojë që kudo në ushtri të zbatohet me konsekuencë vija e Partisë dhe të kryhen me sukses të gjitha detyrat. Kuadrot tanë ushtarakë, si bij besnikë të Partisë e të popullit, duhet t'i karakterizojë këmbëngulja për të përvetësuar gjithnjë e më thellë politikën e ideologjinë e Partisë, Artin tonë Ushtarak Popullor, për të zotëruar plotësisht armët dhe teknikën luftarake.

Mbrojtja e atdheut dhe e rendit socialist shtron përpara Partisë e shtetit tonë nevojën e revolucionarizimit e të përsosjes së mëtejshme të veprimtarisë së organeve të punëve të brendshme.

Në luftën e ashpër klasore për zbulimin dhe për goditjen e veprimtarisë armiqësore, për ruajtjen e rendit dhe të kufijve të atdheut, organet e Sigurimit të Shtetit, të Policisë Popullore dhe forcat e kufirit, kanë arritur suksese dhe kanë fituar një përvojë të pasur. Por, në kushtet e intensifikimit të luftës që na bëjnë armiqtë e jashtëm e të brendshëm, këtyre organeve u shtrohet detyra të ngrenë në një shkallë më të lartë vijçilencën revolucionare dhe efektin e veprimtarisë së tyre, të përsosin më tej e të vënë mbi baza më shkencore metodat e kësaj veprimtarie.

Kryerja e detyrave nga organet e punëve të brendshme nuk mund të mendohet pa siguruar mbështetjen e gjithanshme e të vazhdueshme të popullit. Pikërisht këtu qëndron një ndër burimet kryesore të forcës së tyre. Forcimi i vazhdueshëm i rolit udhëheqës të Partisë mbi këto organe, ngritja e pareshtur e nivelit politiko-ideologjik dhe profesional të kuadrit dhe të gjithë efektivit të tyre, përbëjnë kushtin e domosdoshëm që ato, si kurdoherë, edhe në të ardhmen, ta kryejnë me ndërgjegje të lartë e me nder detyrën që u kanë besuar Partia dhe populli.

LUFTA E PARTISË NË FRONTIN IDEOLOGJIK

Vitet që kaluan kanë qenë vite të një pune e të një lufte të madhe për revolucionarizimin e pandërprerë të gjithë jetës së vendit. Ky proces i madh transformues ka çuar në forcimin e Partisë e të pushtetit, në fuqizimin e bazës ekonomike, në zhvillimin e arsimit e të kulturës dhe të aftësisë mbrojtëse të atdheut. Ai ka çuar në ngritjen e ndërgjegjes së punonjësve, i ka pajisur ata me bindje më të thella marksiste-leniniste, ka krijuar një frymë luftarake dhe mobilizim të lartë në punë, ka nxitur iniciativën e vetëveprimin e masave, ka rritur vijçilencën politiko-ideologjike dhe ka forcuar edhe më shumë besimin në forcat e veta. Në këtë luftë të gjithanshme është forcuar uniteti luftarak i popullit rreth Partisë, është mbrojtur e forcuar diktatura e proletarietit.

1. — Të zhvillojmë drejt e me vendosmëri luftën e klasave

Ndërtimi i socializmit është proces i një lufte të ashpër klasore midis dy rrugëve, rrugës socialiste dhe rrugës kapitaliste, luftë që zhvillohet në të gjitha frontet, politike dhe ekonomike, ideologjike dhe ushtarake.

Kjo luftë edhe në socializëm është një fenomen objektiv, është forcë kryesore lëvizëse që çon përpara revolucionin dhe ndërtimin e socializmit, që mbron Partinë, shtetin dhe gjithë vendin nga degjenerimi borgjezo-revizionist dhe nga rivendosja e kapitalizmit, që spastron ndërgjegjen e punonjësve dhe forcon frymën e tyre proletare.

Sukseset e fitoret e mëdha që ka arritur populli ynë nën udhëheqjen e Partisë, në luftën e tij për zhvillimin e revolucionit e për ndërtimin e socializmit, janë të lidhura me faktin që Partia i është përmbajtur me vendosmëri vijës së luftës së klasave dhe e ka zhvilluar këtë luftë me konsekuencë, si kundër armiqve të jashtëm e të brendshëm, ashtu edhe në gjirin e popullit e në radhët e saj.

Në procesin e kësaj lufte është grumbulluar një përvojë e pasur revolucionare, me vlerë të madhe teorike e praktike, nga e cila Partia ka nxjerrë mësimet e konkluzione shumë të vlefshme për mbrojtjen e ndërtimin e socializmit dhe për forcimin e Partisë e të diktaturës së proletarietit.

ushtri, duke qëndruar kurdoherë në krye, të sigurojnë që çdo gjë të përshkohet nga politika e Partisë, nga fryma, nga parimet dhe nga normat e saj, që çdo gjë t'u nënshtrohet udhëheqjes e kontrollit vigjilent të saj.

Një nga detyrat themelore të organeve dhe të organizatave të Partisë është puna për edukimin dhe për kalitjen revolucionare të forcave të armatosura me idetë e marksizëm-leninizmit, me mësimet revolucionare të Partisë sonë.

Edukimi ideopolitik të synojë që kudo në ushtri të zbatohet me konsekuencë vija e Partisë dhe të kryhen me sukses të gjitha detyrat. Kuadrot tanë ushtarakë, si bij besnikë të Partisë e të popullit, duhet t'i karakterizojë këmbëngulja për të përvetësuar gjithnjë e më thellë politikën e ideologjinë e Partisë, Artin tonë Ushtarak Popullor, për të zotëruar plotësisht armët dhe teknikën luftarake.

Mbrojtja e atdheut dhe e rendit socialist shtron përpara Partisë e shtetit tonë nevojën e revolucionarizimit e të përsosjes së mëtejshme të veprimtarisë së organeve të punëve të brendshme.

Në luftën e ashpër klasore për zbulimin dhe për goditjen e veprimtarisë armiqësore, për ruajtjen e rendit dhe të kufijve të atdheut, organet e Sigurimit të Shtetit, të Policisë Popullore dhe forcat e kufirit, kanë arritur suksese dhe kanë fituar një përvojë të pasur. Por, në kushtet e intensifikimit të luftës që na bëjnë armiqtë e jashtëm e të brendshëm, këtyre organeve u shtrohet detyra të ngrenë në një shkallë më të lartë vigjilencën revolucionare dhe efektin e veprimtarisë së tyre, të përsosin më tej e të vënë mbi baza më shkencore metodat e kësaj veprimtarie.

Kryerja e detyrave nga organet e punëve të brendshme nuk mund të mendohet pa siguruar mbështetjen e gjithanshme e të vazhdueshme të popullit. Pikërisht këtu qëndron një ndër burimet kryesore të forcës së tyre. Forcimi i vazhdueshëm i rolit udhëheqës të Partisë mbi këto organe, ngritja e pareshtur e nivelit politiko-ideologjik dhe profesional të kuadrit dhe të gjithë efektivit të tyre, përbëjnë kushtin e domosdoshëm që ato, si kurdoherë, edhe në të ardhmen, ta kryejnë me ndërgjegje të lartë e me nder detyrën që u kanë besuar Partia dhe populli.

LUFTA E PARTISË NË FRONTIN IDEOLOGJIK

Vitet që kaluan kanë qenë vite të një pune e të një lufte të madhe për revolucionarizimin e pandërprerë të gjithë jetës së vendit. Ky proces i madh transformues ka çuar në forcimin e Partisë e të pushtetit, në fuqizimin e bazës ekonomike, në zhvillimin e arsimit e të kulturës dhe të aftësisë mbrojtëse të atdheut. Ai ka çuar në ngritjen e ndërgjegjes së punonjësve, i ka pajisur ata me bindje më të thella marksiste-leniniste, ka krijuar një frymë luftarake dhe mobilizim të lartë në punë, ka nxitur iniciativën e vetëveprimin e masave, ka rritur vigjilencën politiko-ideologjike dhe ka forcuar edhe më shumë besimin në forcat e veta. Në këtë luftë të gjithanshme është forcuar uniteti luftarak i popullit rreth Partisë, është mbrojtur e forcuar diktatura e proletariatit.

1. — Të zhvillojmë drejt e me vendosmëri luftën e klasave

Ndërtimi i socializmit është proces i një lufte të ashpër klasore midis dy rrugëve, rrugës socialiste dhe rrugës kapitaliste, luftë që zhvillohet në të gjitha frontet, politike dhe ekonomike, ideologjike dhe ushtarake.

Kjo luftë edhe në socializëm është një fenomen objektiv, është forcë kryesore lëvizëse që çon përpara revolucionin dhe ndërtimin e socializmit, që mbron Partinë, shtetin dhe gjithë vendin nga degjenerimi borgjezo-revizionist dhe nga rivendosja e kapitalizmit, që spastron ndërgjegjen e punonjësve dhe forcon frymën e tyre proletare.

Sukseset e fitoret e mëdha që ka arritur populli ynë nën udhëheqjen e Partisë, në luftën e tij për zhvillimin e revolucionit e për ndërtimin e socializmit, janë të lidhura me faktin që Partia i është përmbajtur me vendosmëri vijës së luftës së klasave dhe e ka zhvilluar këtë luftë me konsekuencë, si kundër armiqve të jashtëm e të brendshëm, ashtu edhe në gjirin e popullit e në radhët e saj.

Në procesin e kësaj lufte është grumbulluar një përvojë e pasur revolucionare, me vlerë të madhe teorike e praktike, nga e cila Partia ka nxjerrë mësimet e konkluzione shumë të vlefshme për mbrojtjen e ndërtimin e socializmit dhe për forcimin e Partisë e të diktaturës së proletariatit.

Lufta klasore e zhvilluar gjatë tërë jetës së Partisë, si dhe kohët e fundit, ka treguar se rreziku dhe armiku kryesor për Partinë tonë, ashtu si për të gjithë lëvizjen komuniste e punëtorë revolucionare ndërkombëtare, ka qenë dhe mbetet oportunizmi i djathtë, revizionizmi. Ky rrezik është kurdoherë kërcënues për një vend që ndërton socializmin në kushtet e rrethimit kapitalist, por ai është rritur akoma më shumë, sidomos pas zhdukjes së rendit socialist në Bashkimin Sovjetik dhe borgjezimit të shumë partive komuniste të botës. Në një vend ku ndërtohet me sukses socializmi, armiqtë e kanë të vështirë të dalin hapur me flamurin e antikomunizmit. Armë e preferuar e tyre për përmbysjen e socializmit është pseudomarksizmi, kundërrevolucioni revizionist.

Përvoja ndërkombëtare dhe ajo e vendit tonë tregojnë se shpresat e borgjezisë dhe të reaksionit për kthimin prapa në kapitalizëm nuk mbështeten vetëm në mbeturinat e klasave të vjetra shfrytëzuese, as vetëm në agjentët e diversantët e huaj. Shpresat e tyre ata i mbështetin sidomos në armiq të tjerë të socializmit, që lindin në vetë gjirin e shoqërisë socialiste, në ata njerëz që janë të molepsur rëndë nga mbeturinat e ideologjive të vjetra, me prirje të theksuara individualiste, karrieriste, të çoroditur nga ndikimet e ideologjive të sotme borgjezo-revizioniste, që thyhen përpara presionit të armiqtë të jashtëm e të brendshëm, që, më në fund, largohen prej revolucionit e degjenerojnë në kundërrevolucionarë.

Në shoqërinë socialiste ekziston rreziku i degjenerimit të njerëzve të veçantë, i lindjes së elementëve të rinj borgjezë, i shndërrimit të tyre në kundërrevolucionarë. Siç na mëson marksizëm-leninizmi, kjo vjen jo vetëm sepse shoqëria e re socialiste ruan akoma tradita, zakone, mënyra sjelljeje e koncepte të jetesës së shoqërisë borgjeze nga ka dalë, por edhe për arsye të disa kushteve ekonomike e shoqërore, që, në fazën e kalimit, ekzistojnë në këtë shoqëri. Forcat prodhuese e marrëdhëniet në prodhim, mënyra e shpërndarjes që bazohet në to, janë akoma larg së qeni krejtësisht komuniste. Dallimet që ekzistojnë në fusha të ndryshme, si: midis fshatit e qytetit, punës fizike e punës mendore, punës së kualifikuar e të pakualifikuar etj., të cilat nuk mund të zhduken menjëherë, ndikojnë, gjithashtu, në këtë drejtim. Këtyre u duhet shtuar presioni i madh dhe i gjithanshëm që ushtron nga jashtë bota kapitaliste e revizioniste. Socializmi mund ta kufizojë shumë lindjen e fenomeneve negative, që nuk janë të natyrës së tij, por nuk mund t'i mënjanojë krejt.

Prandaj zbulimi dhe shpartallimi i elementëve të veçantë, ose i një grupi armiqësor, në një kohë të caktuar, nuk duhet të na vënë në gjumë dhe të mendojmë se me kaq armiqtë

mbaruan. Përderisa vazhdon lufta e klasave, përderisa ekziston presioni borgjez armiqësor nga brenda e nga jashtë, ekziston gjithnjë edhe rreziku i lindjes së armiqtë të rinj dhe i veprimtarisë së tyre kundër socializmit. Partia dhe populli duhet të jenë kurdoherë më këmbë, vigjilentë e revolucionarë, të bëjnë një luftë të vendosur e të papajtueshme klasore dhe t'i mbyllin shtigjet nga ku mund të dalin e të na dëmtojnë armiqtë.

Shqipëria socialiste jep një shembull të madh që tregon se lindja e revizionizmit e kthimi prapa në kapitalizëm nuk janë një fatalitet, siç përpiqen ta paraqesin çështjen ideologët borgjezë. Ajo dëshmon për vitalitetin e socializmit, forcën e pafundshme të ideve të marksizëm-leninizmit, të cilat, kur zbatohen me konsekuencë, e çojnë përpara me siguri çështjen e revolucionit dhe të diktaturës së proletariatit. Kuptimi i drejtë i këtij problemi, shikimi i tij në mënyrë dialektike kanë një rëndësi të madhe parimore dhe lidhen drejtpërdrejt me fatet e socializmit.

Midis frontit të brendshëm dhe të jashtëm të luftës së armiqtë të klasës ekziston një lidhje e bashkëveprim shumë i ngushtë. Ata i bashkojnë ideologjia antikomuniste dhe nevoja që kanë për të mbështetur njëri-tjetrin në luftën kundër Partisë dhe rendit socialist. Rëndësi ka jo vetëm njohja e këtij fakti, që do të vazhdojë të ekzistojë për aq kohë sa do të ekzistojnë vetë rrethimi imperialisto-revizionist dhe gjurmët e kapitalizmit brenda vendit, por sidomos ajo që ky bashkëveprim mund të forcohet e të bëhet tepër i rrezikshëm, në qoftë se ne do të qëndrojmë të shkujdesur, do të na mungojë vigjilenca dhe nuk do të zhvillojmë një luftë të vendosur kundër tij.

Partia ka bërë një punë të madhe e këmbëngulëse për kuptimin e drejtë të rrethimit imperialisto-revizionist dhe të luftës që duhet bërë kundër tij. Rezultatet e kësaj lufte janë të dukshme në të gjitha fushat. Nën udhëheqjen e Partisë populli ynë u ka bërë ballë me vendosmëri presioneve politike, bllokadave ekonomike, kërcënimeve ushtarake dhe agresionit ideologjik të armiqtë. Ai nuk është mashtruar kurrë nga lajkat e demagogjia, as edhe nga manovrat e tyre diplomatike.

Megjithëkëtë, për Partinë, edhe në të ardhmen, mbetet një detyrë e madhe dhe e përhershme që të bëjë gjithnjë e më të ndërgjegjshëm të madh e të vogël për karakterin armiqësor të rrethimit imperialisto-revizionist, për rreziqet që vijnë prej tij dhe për detyrat që na dalin për t'i bërë ballë me sukses presionit të gjithanshëm që ai ushtron mbi vendin tonë. Armiqtë e shumtë e kanë halë në sy Shqipërinë socialiste dhe përpiqen me të gjitha mënyrat ta minojnë e ta shkatërrojnë atë. Pavarësisht nga taktikat që përdorin dhe koniunkturat që krijohen, ata mbeten kurdoherë armiq, prandaj asnjë iluzion nuk duhet të ushqehet për ta.

Rrethimi imperialisto-revizionist nuk është aspak pasiv e thjesht gjeografik, por një rrethim kërcënues e veprues, i cili na lufton në të gjitha fushat e drejtimeve. Por ka akoma njerëz që për këtë rrethim kanë një kuptim të cekët e simplist, që nënvleftësojnë herë rrezikun e agresionit ushtarak, herë vështirësitë që vijnë nga bllokada ekonomike dhe herë kërcënimin e diversionit të huaj ideologjik. Qëndrime të tilla janë shumë të dëmshme.

Atdheu ynë socialist ka qenë dhe është vazhdimisht i kërcënuar nga agresioni ushtarak i imperializmit e i socialimperializmit. Teju i politikës agresive të superfuqive drejtohet, në radhë të parë, kundër socializmit, revolucionit dhe çlirimit të popujve, kundër atyre forcave që demaskojnë e kundërshtojnë kursin e tyre hegjemonist e ekspansionist. Prandaj rreziku i agresionit të huaj ushtarak ndaj Shqipërisë socialiste është real dhe nuk duhet as nënvleftësuar, as mbivlerësuar.

Armiqtë imperialistë e revizionistë, veç manierave të forta, përdorin edhe taktikat e degjenerimit paqësor të rendit socialist, duke i dhënë një rëndësi të veçantë agresionit ideologjik, pikërisht asaj rruge kundërrevolucionare, që dha aq fryt në Bashkimin Sovjetik e në vende të tjera ish-socialiste.

Rrethimi imperialisto-revizionist vepron me një forcë të madhe edhe në fushën e ekonomisë. Bllokada e egër ekonomike, diskriminimi në marrëdhëniet tregtare, përpjekjet për të penguar zhvillimin e prodhimit janë armë të armiqve për të sabotuar ndërtimin e socializmit dhe për të minuar pavarësinë ekonomike e politike të vendit.

Qëllimi i armiqve të jashtëm është të shturin frontin tonë të brendshëm, të nxitin dhe të inkurajojnë elementët antisocialistë e kundërrevolucionarë brenda vendit. Prandaj frontit të bashkuar të armiqve duhet t'i bëjmë ballë duke forcuar frontin tonë të brendshëm në të gjitha drejtimet, në fushën e mbrojtjes dhe të ekonomisë, të politikës e të ideologjisë, duke zhvilluar me konsekuencë kurdoherë luftën e klasave. Me vendosmëri të luftojmë kundër çdo fryme euforie e mbivlerësimi të forcave tona, kundër çdo mungese serioziteti e mobilizimi total në luftën kundër rrethimit imperialisto-revizionist.

Njerëzit tanë duhet të jetojnë përditë me situatat politike të jashtme e të brendshme të vendit, t'i shohin kurdoherë detyrat e tyre të lidhura ngushtë me këto situata, të punojnë me frymë të lartë vetëmohimi e sakrifice, të jenë gjithnjë të gatshëm, vigjilentë e luftëtarë të vendosur kundër të gjitha përpjekjeve e presioneve të armiqve. Kundër rrethimit imperialisto-revizionist nuk luftohet vetëm një herë ose me fushata, por përditë e vazhdimisht.

Partia jonë ka theksuar se lufta në frontin ideologjik për-

bën një nga drejtimet kryesore të luftës së klasave. Kjo luftë zhvillohet me forcë dhe në një front të gjerë kundër të gjitha ideologjive të huaja, të vjetra e të reja, të cilat mbahen të gjalla, frymëzohen e nxiten nga presioni i brendshëm e i jashtëm borgjez. Ky është një front i madh lufte, tepër i rëndësishëm e i ndërlikuar, që kërkon vëmendjen e përhershme të Partisë.

Sukseset që janë arritur në këtë fushë përbëjnë një nga fitoret më të rëndësishme të Partisë e të popullit. Goditje të forta e dërrmuese u janë dhënë psikologjisë e mentaliteteve mikroborgjeze, zakoneve prapanike e paragjyqimeve fetare, shfaqjeve të ndikimeve të ideologjive të huaja borgjezo-revizioniste. E gjithë kjo punë ka synuar që njerëzit tanë të jenë kurdoherë në revolucion, të mos shkëputen për asnjë çast prej tij, të luftojnë e të punojnë gjatë gjithë jetës me vetëmohim për çështjen e madhe të Partisë, për socializmin e për komunizmin. Punonjësit tanë i karakterizon ndërgjegjja e lartë politike, heroizmi në punë, ndjenja e përgjegjësisë dhe shpirti i sakrificës. Kjo dëshmon për forcën e pathyeshme të marksizëm-leninizmit e të socializmit, për drejtësinë e vijës së Partisë.

Por ky realitet i shëndoshë e revolucionar nuk duhet të na bëjë të dobësojmë sadopak luftën tonë në frontin ideologjik, sepse edhe sot çështja shtrohet ashtu siç e ka pasë shtruar Lenini shumë dekada më parë:

«...ose ideologji borgjeze, ose ideologji socialiste. Rrugë të mesme këtu nuk ka... Prandaj çdo nënvleftësim i ideologjisë socialiste, çdo largim prej saj është njëkohësisht forcim i ideologjisë borgjeze»¹.

Fakti që lufta e klasave në frontin ideologjik zhvillohet edhe në gjirin e popullit e të Partisë, në ndërgjegjen e gjithsecilit, bën që disa të mos e dallojnë përmbajtjen armiqësore të këtyre shfaqjeve të huaja. Të tjerë e nënvleftësojnë këtë luftë, duke menduar se mbeturinat e ideologjive të vjetra përbëjnë më shumë një rrezik potencial sesa real. Ata harrojnë se këto mbeturina e ndikime nuk kanë qenë dhe nuk janë vetëm një mish i huaj në ndërgjegjen e njerëzve, por dhe burimi që nxit qëndrime e veprime antisocialiste, siç janë: vjedhjet e dëmtimet e pronës socialiste, thyerjet e disiplinës proletare në punë, hatëret e akroballet, qëndrimet burokratike e liberale, patriarkale e konservatore etj. Të gjitha këto, edhe kur nuk bëhen nga armiq dhe as nën ndikimin e drejtpërdrejtë të tyre, përsëri janë njësoj të dëmshme dhe bëhen pengesë serioze për ndërtimin e socializmit. Mbeturinat e ideo-

1 V. I. Lenin. Veprat, vëll. 5, f. 452-453.

logjive të huaja, mentalitetet mikroborgjeze, ndjenja e pronës private dhe vënia e interesit vetjak mbi interesin e përgjithshëm përbëjnë atë shtrat të ngrohtë ku ushqehen dhe lindin degjenerimi borgjez, pikëpamjet revizioniste e kapitulluese. Prandaj lufta në frontin ideologjik nuk është një fushatë e përkohshme, por një luftë e vazhdueshme për triumfin e ideologjisë e të moralit proletar, një luftë për triumfin e socializmit e të komunizmit.

Praktika jonë e revolucionit dhe e ndërtimit socialist na mëson se kurrë nuk është e plotë ajo luftë klasore që nuk zhvillohet në të tëra drejtimet kryesore të saj, politike, ekonomike dhe ideologjike. Të tria këto forma të luftës klasore gërsheohen dhe plotësojnë njëra-tjetrën. Në periudha të caktuara mund të dalë në plan të parë herë njëra e herë tjetra formë e luftës së klasave, por, në çdo rast, kjo luftë duhet zhvilluar frontalisht. Të mos harrojmë se dhe armiku luftën e tij e bën në të gjitha drejtimet. Ai na lufton edhe në ideologji, edhe në ekonomi, edhe në politikë. Këtë e vërtetoi qartë edhe praktika e viteve të fundit.

Nënvleftësimi i njërit ose i tjetrit aspekt ka pasoja negative, çon në shtrembërime të ndryshme, në dobësimin e luftës së klasave në tërësi. Në praktikë nuk ka dhe nuk mund të ketë luftë klasore, në asnjë front, jashtë luftës për forcimin e diktaturës së proletariatit, për sigurimin e rolit udhëheqës të Partisë, për mbrojtjen e atdheut. Lufta klasore nuk mund të kuptohet e shkëputur nga përpjekjet për realizimin e planit ekonomik dhe të detyrave në çdo fushë tjetër të veprimtarisë shoqërore, nga lufta për rrënjosjen e ideologjisë proletare.

Armiku i klasës përpiket të vërë në gjumë vigjilencën e masave, ai kërkon periudha qetësie e pauza në zhvillimin e luftës klasore, që të mbledhë forcat e të godasë në befasi. Detyra e organizatave të Partisë, e gjithë punonjësve, me klasën punëtore në krye, është që të mos lejojnë krijimin e situatave të tilla të favorshme për armikun, por të jenë kurdoherë në sulm, ta mbajnë kurdoherë të mprehtë tehun e luftës klasore, të jenë të papajtueshëm me armiqtë dhe me ideologjitë e tyre.

Partia jonë e ka zhvilluar kurdoherë drejt e pa gabime luftën e klasave, sipas mësimëve të marksizëm-leninizmit. Kjo ka qenë dhe mbetet një çështje me rëndësi të veçantë, pse çdo devijim në zhvillimin e luftës së klasave ka pasoja të rënda në veprimtarinë e Partisë e të masave. Ajo kërkon në çdo rast të mbahet qëndrim parimor, pa rënë as në oportunizëm e as në sektarizëm. Në jetë ndeshen të dyja këto fenomene.

Oportuniste ishin ato qëndrime pasive, jomilitante, që u vunë re në disa organizata-bazë partie e kuadro të sektorëve ku zhvilluan veprimtarinë e tyre minuese grupet e ndryshme

armiqësore të dënuara. Armiqtë shkelnin vijën e Partisë, direktivat dhe orientimet e saj, manifestonin tipare të njerëzve të degjeneruar, por kundër tyre nuk u ngrit me forcë zëri i këtyre organizatave e i kuadrove dhe t'i thoshin ndal me kohë kësaj veprimtarie keqbërëse. Oportuniste janë qëndrimet «zemërbuta» ndaj armikut të klasës, sentimentalizmi mikroborgjez, që mbahet në disa raste ndaj njerëzve që degjenerojnë, që shkelin normat e shoqërisë socialiste e ligjet e shtetit, janë qëndrimet toleruese e pajtuese me shfaqjet e huaja për ideologjinë tonë.

Vijën e Partisë e dëmtojnë edhe qëndrimet e ngurta e sektare. Të tilla qëndrime u dukën kohët e fundit të disa komunistë e kuadro, të cilët, kur Partia zbuloi dhe dënoi elementë me frymë liberalo-oportuniste e armiqësore, filluan të shohin me dyshim të tepruar edhe ndonjë njollë të vogël e të parëndësishme. Sektare janë edhe prirjet që vihen re ngandonjëherë të disa njerëz për të përdorur metodat administrative atje ku duhen përdorur bindja dhe edukimi. Ata që tregohen sektarë, shpesh hiqen sikur janë «revolucionarë konsekuentë», «parimorë». Por, në fakt, janë oportunistë dhe veprojnë kështu «për të qenë brenda».

Këto lëkundje oportuniste e kanë burimin në moskuptimin e drejtë të karakterit të të dy tipave të kontradiktave që ekzistojnë në shoqërinë tonë, në ngatërrimin e kontradiktave antagonistë me kontradiktat joantagoniste. Partisë i duhet t'i sqarojë thellë këto çështje dhe të shpjegojë se **nuk mund të luftohet me sukses oportunizmi, po nuk u luftua njëkohësisht edhe sektarizmi, e anasjelltas.** Nga ana tjetër, është e domosdoshme që lufta e klasave të mos zhvillohet në forma të mbyllura dhe as vetëm nga lart, por tok me masat, me pjesëmarrjen e gjerë e aktive të tyre. Në këtë rrugë bëhet edhe edukimi revolucionar i punonjësve, forcohet dhe çelikeset edhe uniteti i Partisë e i popullit.

Partia ka theksuar se një nga drejtimet më të rëndësishme të luftës së klasave është lufta kundër burokratizmit e liberalizmit, si dy armiq të rrezikshëm të diktaturës së proletariatit e të socializmit. Kundër këtyre fenomeneve negative Partia ka bërë një punë të madhe e të vazhdueshme dhe ka marrë një varg masash konkrete, siç janë ato për afrimin e pushtetit me popullin dhe për shkurtimin e aparateve administrative, për tërheqjen më aktive të masave në qeverisje, për forcimin e përsosjen e kontrollit të drejtpërdrejtë punëtor e fshatar, për çrrënjosjen e frymës së hierarkisë burokratike dhe demokratizimin e jetës në ushtri, për mbylljen e shtigjeve nga mund të depërtojë ideologjia e huaj, për revolucionarizimin e shkollës, të letërsisë dhe të arteve.

Por me gjithë sukseset e arritura dhe goditjet e rënda që u janë dhënë burokratizmit e liberalizmit, Partia nuk e konsideron të kapërcyer luftën kundër tyre. Ata mbeten gjithnjë një rrezik serioz dhe lufta kundër tyre mbetet gjithnjë aktuale. Ata janë armë në duart e armiqve të klasës për të minuar Partinë, shtetin proletar dhe jetën tonë socialiste.

Analizat që ka bërë Komiteti Qendror në sektorët e kulturës, të ekonomisë, të ushtrisë etj., kanë treguar se të gjithë elementët armiq, nga njëra anë, u mbështetën te liberalizmi e te burokratizmi dhe, nga ana tjetër, i ushqyen ata me të gjitha mënyrat për qëllimet e tyre kundërrevolucionare. Në përpjekjet e tyre për të minuar socializmin e diktaturën e proletariatit ata u munduan që, në drejtim, kudo të vinin jo vijën e udhëheqjen e Partisë, por teknokracinë, të dobësonin dhe të eliminonin kontrollin e Partisë, të shtetit e të masave, për t'i pasur duart të lira e për të livadhisur sipas qejfit, të nxitnin decentralizmin anarkist dhe të krijonin organizma të shkëputur e të pavarur, të frynin aparatet e institucionet shtetërore, të dobësonin përbërjen proletare të tyre dhe të inkurajonin nëpunësinë, t'i hapnin dyert së huajës, të minonin besimin në forcat tona etj.

Por konceptet dhe praktikat liberale e burokratike nuk lidhen vetëm me vepriktarinë e armiqve. Ato ndeshen edhe në njerëzit tanë, në punën e organeve dhe të aparateve tona. Lufta kundër burokratizmit e liberalizmit do të jetë e gjatë, sepse ata kanë rrënjë të thella, lidhen me faktorë ekonomikë, socialë e ideologjikë dhe nxiten nga armiqtë e brendshëm e të jashtëm. Shkalla e përhapjes së tyre varet nga niveli politik e kulturor i njerëzve, nga puna e Partisë për edukimin dhe kalitjen revolucionare të punonjësve, nga kuptimi i rrezikshmërisë dhe nga rrugët që ndiqen për t'i luftuar ata.

Burokratizmi e liberalizmi janë mënyra të menduari e të vepruari idealiste e reaksionare, antipopullore e antisocialiste. Propaganda e Partisë e ka për detyrë të demaskojë me argumente teorike e praktike natyrën klasore ideologjike të liberalizmit e të burokratizmit. **Kundër shfaqjeve liberale, shtrembërimeve e rutinës burokratike duhet të ngrihen më këmbë me bindje të thellë komunistët, punëtorët dhe masat e gjera punonjëse për t'i zbuluar e për t'i luftuar ato në çdo hallkë e në çdo formë që të paraqiten.**

Është e nevojshme të forcohet e të thellohet më tej lufta kundër teknokratizmit e intelektualizmit, si pasqyrim i burokratizmit, që çojnë në largimin nga ideologjia e politika proletare e Partisë, në dobësimin e rolit udhëheqës të klasës punëtore në shoqërinë tonë, në përcmimin e rolit dhe të mendimit krijues të masave. Ndikimet teknokratike e intelektualiste, si-

domos vitet e fundit, janë shprehur, veç të tjerave, në mbivlerësimin e teknikës e të specialitetit, në mosshikimin e problemeve me syrin politik e ideologjik, në mosbesimin në vrullin e optimizmin e masave.

Gjithnjë e më shumë duhet të intensifikohet lufta kundër liberalizmit, si shprehje e oportunitizmit ideologjik e politik, e lëshimeve ndaj armikut të klasës, e pajtimit me ndikimet e ideologjive të huaja, me të metat e dobësitë. Nevoja e thellimit të kësaj lufte bëhet edhe më e domosdoshme për arsye se shfaqjet e ndikimit liberale këto vitet e fundit dolën mjaft të mprehta dhe kanë dëmtuar punën në mjaft sektorë, si: në kulturë, në ushtri, në ekonomi e gjetkë. Asnjëherë dhe në asnjë rrethanë të mos i nënvleftësojmë këto rreziqe, por të mbajmë kurdoherë të mprehur vigjilencën politike dhe ideologjike, të forcojmë kontrollin nga lart e nga poshtë, të rritim te të gjithë disiplinën dhe ndërgjegjen proletare.

Një vëmendje e veçantë duhet t'i kushtohet nga Partia çrrënjësjes së kuptimeve liberale e anarkiste për demokracinë e lirinë në shoqërinë socialiste. Disa njerëz mendojnë se, meqë jemi në demokraci, kanë vetëm të drejta dhe aspak detyra, se vetëm shteti dhe shoqëria kanë ndaj tyre detyrime, të cilat nuk mungojnë t'i kërkojnë, kurse ata vetë janë të lirë të sillen e të veprojnë si të duan, të shkelin si pa të keq disiplinën e punës dhe disiplinën shoqërore, ligjet e shtetit dhe normat e shoqërisë. Këto pikëpamje shumë të dëmshme duhen luftuar me vendosmëri, sepse janë të huaja për parimet e socializmit.

Në radhët e Partisë e në popullin tonë ekziston një frymë e shëndoshë militantizmi të gjallë politik dhe kjo përbën një fitore të madhe të Partisë. Por kjo nuk duhet të na çojë në vetëkënaqësi e të mbyllim sytë para shfaqjeve të indiferentizmit, që vihen re në mjaft punonjës, bile edhe te një numër komunistësh e kuadrosh. Lufta kundër shfaqjeve të indiferentizmit mbetet një detyrë aktuale e Partisë dhe e levave të saj.

Partia përherë ka theksuar se **lufta klasore në fushën e ideologjisë duhet të jetë frontale e të zhvillohet si kundër liberalizmit, ashtu edhe kundër burokratizmit, si kundër mbeturinave të ideologjisë së klasave të vjetra shfrytëzuese, ashtu edhe kundër ndikimeve e shfaqjeve të ideologjive të sotme borgjeze e revizioniste.** Duke luftuar kundër liberalizmit degjenerues me prejardhje borgjezo-revizioniste nuk duhet të nënvleftësojmë edhe luftën kundër shfaqjeve të ndryshme të konservatorizmit, i cili, për shkak të kushteve tona historike, ka akoma rrënjë e ndikime jo të sipërfaqshme.

Shkolla të mëdha të luftës klasore, në periudhën midis dy kongreseve, kanë qenë plenumet e 4-t, të 5-të, të 6-të e të 7-të

të Komitetit Qendror të Partisë. Këto plenumë zbuluan dhe asgjësuan grupet armiqësore të Fadil Paçramit e Todi Lubonjës; të Beqir Ballukut, Petrit Dumes e Hito Çakos; të Abdyl Këllezit, Koço Theodhosit e Kiço Ngjelës e të tjerë, të cilët kishin zhvilluar një veprimtari të gjerë minuese e sabotuese në fushën e ideologjisë e të kulturës, në ushtri, në industri, në planifikim, në tregti etj.

Ky ishte një komplot i madh e tepër i rrezikshëm. Këta armiq, në lidhje e në bashkëpunim të ngushtë midis tyre dhe në koordinim me disa shtete të huaja revizioniste, synonin të likuidonin Partinë, të përmbysnin pushtetin popullor, t'i hapnin rrugën revizionizmit dhe të rivendosnin kapitalizmin në Shqipëri.

Në lëmin e ideologjisë e të kulturës grupi tradhtar i Fadil Paçramit e i Todi Lubonjës me shokë u orvat të përhapte ideologjinë, kulturën dhe mënyrën e jetesës borgjezo-revizioniste, për të krijuar truallin e përshtatshëm të kundërrivolucionit politik. Ata synuan, në radhë të parë, të çoroditnin rininë dhe inteligjencien, t'i hidhnin këto kundër Partisë e socializmit, ashtu siç kanë vepruar armiqtë e marksizëm-leninizmit në vendet revizioniste.

Grupi tradhtar e puçist i Beqir Ballukut, i Petrit Dumes dhe i Hito Çakos ishte një fraksion në krye të ushtrisë, një grup komplotistësh për të rrëzuar me forcë Komitetin Qendror me anë të një puçi të armatosur e për të asgjësuar Partinë e Punës të Shqipërisë dhe diktaturën e proletariatit, duke u mbështetur edhe në ndërhyrjen e jashtme të armatosur. Për të arritur këto qëllime, ata punuan për të dobësuar organizatën e Partisë dhe rolin e saj udhëheqës në ushtri, për të zëvendësuar ideologjinë marksiste-leniniste të Partisë sonë me atë revizioniste, për të sabotuar vijën ushtarake të Partisë dhe për t'i kundërvënë asaj tezat e tyre kapitulluese e tradhtarë. Ata u përpoqën të minonin fuqinë mbrojtëse të vendit dhe të futnin në ushtri metoda të urryera të ushtrive borgjeze e revizioniste.

Një veprimtari të gjerë armiqësore zhvilloi në fushën e ekonomisë grupi tradhtar i Abdyl Këllezit, i Koço Theodhosit, i Kiço Ngjelës me shokë. Ky grup u orvat të shtrembëronte vijën e Partisë për zhvillimin e ekonomisë, parimet e organizimit dhe të drejtimit të saj dhe të fuste forma e metoda revizioniste të vetadministrimit etj. Ata kryen një veprimtari sabotuese me pasoja të rënda në sektorë të tillë kyç, siç janë: planifikimi, nafta, tregtia e jashtme etj. Në këtë mënyrë ata përpiqeshin të dobësonin e të minonin bazën e rendit tonë socialist, t'u hapnin rrugën nënshtrimit e skllavërimit ekonomik e politik të vendit nga të huajt.

Këto grupe ishin agjentura imperialisto-revizioniste në gjirin

e Partisë dhe të shtetit, të përbëra nga elementë të degjeneruar politikisht e moralisht, që ishin borgjezuar dhe kishin kapituluar përpara presionit të armiqve të jashtëm e të brendshëm, përpara rrethimit dhe agresionit ideologjik të imperializmit dhe të revizionizmit ndërkombëtar.

Rreziku që paraqitnin këto grupe armiqësore, ishte tepër serioz, mbasi ata ndodheshin në poste të rëndësishme në Parti e në pushtet dhe shfrytëzonin autoritetin e madh të Partisë për të mbuluar punën e tyre armiqësore. Veprimtarinë kundërrivolucionare ata e maskonin duke u hequr sikur çdo gjë e bënin në emër të Partisë, gjoja për të mirën e saj e të popullit, gjoja për zbatimin krijues të vendimeve e të direktivave. Ata vepronin nën rrogë, nuk guxonin të dilnin hapur kundër vijës së Partisë, sepse këta, si të gjithë armiqtë e tjerë, nuk kishin asnjë bazë në Parti e në popull. Forca dhe uniteti i çeliktë i Partisë i shtypte. Lidhjet e saj të shëndosha me popullin i tmerronin.

Armiqtë mundën të vepronin e të dëmtonin pa u zbuluar për një kohë, sepse gjetën edhe boshllëqe në punën e Partisë e të pushtetit. Ata shfrytëzuan gabimet e të metat, shfaqjet e burokratizmit, të liberalizmit e të euforisë, të cilat i nxitën dhe i përhapën me sa mundën, përfituan nga dobësimi i vigjilencës dhe i kontrollit, nga moszbatimi me këmbëngulje i parimeve dhe i normave të Partisë e të shtetit, nga të meta të ndryshme në punën edukative, nga mosmbajtja mirë parasysh e mësimave të Partisë mbi luftën e klasave dhe rrethimin imperialisto-revizionist.

Për këto që kanë ndodhur mbajnë përgjegjësi të gjitha organet udhëheqëse, duke përfshirë edhe Komitetin Qendror e Qeverinë. Përgjegjësi të veçantë, kolektivisht e individualisht, kanë ato organizata partie, komunistë e kuadro të atyre sektorëve ku armiqtë kanë zhvilluar veprimtarinë e tyre më të theksuar. Ata mbajnë përgjegjësi pse kanë lejuar dobësimin e rolit udhëheqës të organizatave të Partisë, se nuk u janë përmbajtur me konsekuencë vendimeve e direktivave të Partisë e ligjeve të shtetit, se disa prej tyre janë treguar miopë politikë e liberalë, ndërsa disa të tjerëve u ka munguar guximi revolucionar për të ngritur zërin, për të denoncuar e për t'u treguar vendin armiqve.

Veprimtaria armiqësore u zbulua dhe u dërrmua përballë unitetit të çeliktë, nuhatjes e pjekurisë politike, qartësisë ideologjike dhe vendosmërisë revolucionare të Partisë dhe të udhëheqjes së saj. Shqipëria socialiste shpëtoi nga një komplot i madh dhe i rrezikshëm. Nga kjo ndeshje e ashpër klasore Partia doli më e fortë dhe më e kalitur, uniteti i radhëve të Partisë rreth Komitetit Qendror, si dhe uniteti i popullit me

Partinë u ngritën në një shkallë më të lartë. U rrit e u forcua vigjilenca revolucionare e Partisë dhe e masave. Ekonomia jonë u konsolidua më tej dhe shënoi suksese të reja në rrugën e zhvillimit të saj socialist, arti e kultura jonë u bënë më të partishëm e më militantë. Ushtria, gjithë forcat e armatosura janë bashkuar edhe më fort rreth Partisë, janë ngritur në një shkallë më të lartë kalitja ideopolitike, fryma revolucionare dhe gatishmëria luftarake e tyre për të përballuar e për të asgjësuar çdo armik që do të guxonte të sulmonte atdheun tonë socialist. Në këtë luftë klasa jonë punëtoje, fshatarësia kooperativiste, rinia, gratë, inteligjencia dhe kuadrot tanë treguan patriotizmin e tyre të lartë, besimin e patundur ndaj Partisë dhe udhëheqjes së saj, besnikërinë e tyre ndaj vijës së saj të drejtë.

Zbulimi dhe asgjësimi i komplotit të armiqve të brendshëm e të jashtëm është një fitore e madhe e Partisë dhe e popullit tonë, një fitore e marksizëm-leninizmit mbi revizionizmin.

2. — Roli udhëheqës i klasës punëtoje dhe edukimi i masave punonjëse

Klasa punëtoje, e udhëhequr nga Partia, ka qëndruar kurdoherë në ballë të ngjarjeve të mëdha historike në këta 35 vjet lufte e pune për çlirimin e Shqipërisë dhe triumfin e revolucionit popullor, për transformimin revolucionar të gjithë-anshëm të vendit mbi baza socialiste. Ky është një nga faktorët kryesorë që revolucioni ynë është zhvilluar me konsekuencë në rrugë të drejtë marksiste-leniniste.

Klasa punëtoje është klasa udhëheqëse e shoqërisë. Ajo ka Partinë e vet politike që e udhëheq dhe ideologjinë marksiste-leniniste që i ndriçon rrugën, është bartësja e idealeve të socializmit e të komunizmit. Ajo është e lidhur me formën më të lartë të pronës socialiste dhe me sektorët udhëheqës të ekonomisë, është klasa më e ndërgjegjshme, më e organizuar dhe më e disiplinuar. Pesha e saj në prodhim dhe në strukturën e popullsisë vjen gjithnjë duke u rritur.

Siç na mëson marksizëm-leninizmi, rolin udhëheqës nuk mund ta kryejë asnjë klasë ose shtresë tjetër shoqërore veç klasës punëtoje, si në luftën për vendosjen e diktaturës së proletariatit, ashtu dhe në ndërtimin e shoqërisë së re socialiste. Ky rol do të ruhet e do të forcohet edhe në të ardhmen, derisa të ekzistojnë klasat dhe shteti i diktaturës së proletariatit.

Në periudhën midis dy kongreseve Partia ka zhvilluar një punë të gjithanshme që roli i klasës punëtoje të ndihet

e të ushtrohet i fuqishëm kudo, që klasa punëtoje me ideologjinë, me hovin revolucionar dhe me shembullin e saj t'i japë tonin gjithë jetës së vendit. Si rrjedhim, është rritur veprimtaria politike e klasës punëtoje, pjesëmarrja e saj aktive në zgjidhjen e problemeve të mëdha të Partisë e të shtetit, është zgjeruar dhe është forcuar kontrolli i drejtpërdrejtë i saj për zbatimin e politikës së Partisë në të gjitha fushat. Një tregues me shumë rëndësi i rritjes së rolit të klasës punëtoje është edhe fakti që në organet dhe në aparatet e Partisë, të pushtetit, të ekonomisë e të kulturës ka ardhur një numër i madh kuadros, të dalë nga radhët e klasës punëtoje, të cilët e kanë gjallëruar dhe e kanë revolucionarizuar më tej gjithë punën.

Këto rezultate janë arritur nëpërmjet një lufte të ashpër me konceptet dhe qëndrimet liberale e burokratike, teknokratike e intelektualiste, që shprehnin mosbesim në aftësitë e klasës punëtoje, që nuk pranin ose e pranin sa për sy e faqe kontrollin e saj, që, në forma e mënyra të ndryshme, mbivlerësonin rolin e aparateve, të nëpunësve e të specialistëve.

Partia edhe në të ardhmen do të punojë pa u lodhur për të siguruar e për të forcuar gjithnjë e më shumë rolin udhëheqës të klasës punëtoje në tërë jetën e vendit. Ky rol i klasës realizohet nëpërmjet Partisë dhe shtetit të vet proletar. Pa Partinë roli udhëheqës i klasës punëtoje do të mbetej një frazë demagogjike, mashtruese. Vetëm partia revolucionare e klasës punëtoje, e armatosur me teorinë marksiste-leniniste, e bën klasën të ndërgjegjshme për misionin e saj historik, i përcakton qartë objektivat e luftës dhe rrugët për arritjen e tyre. Partia e organizon, e edukon, e mobilizon dhe e drejton klasën dhe gjithë aleatët e saj në luftën e ndërlikuar për vendosjen e diktaturës së proletariatit dhe ndërtimin e socializmit.

Revizionistët e të gjitha ngjyrave, të vjetër e të rinj, kanë përhapur e përhapin pikëpamje nga më të ndryshmet për të mohuar misionin historik të klasës punëtoje, për të likuiduar sidomos rolin udhëheqës në revolucion dhe në ndërtimin e socializmit të pararojës së saj, partisë marksiste-leniniste.

Me «teoritë» e tyre të partisë e të shtetit të të gjithë popullit, të partisë si një faktor vetëm ideologjik, ose si instrument koordinues, me predikimet e tyre të spontaneitetit në lëvizjen punëtoje, të pluralizmit dhe të kalimit në socializëm nën drejtimin e klasave dhe forcave të tjera politike, ata synojnë ta lënë klasën punëtoje pa udhëheqje, të çarmatosur përballë armikut që është i organizuar e i armatosur deri në dhëmbë, të sabotojnë revolucionin, të asgjësojnë teorinë dhe praktikën e diktaturës së proletariatit.

Partia jonë i ka hedhur poshtë me përbuzje këto teori reaksionare, ashtu si dhe pikëpamjet antimarksiste e anarkiste

mbi «vetadministrimin», mbi «udhëheqjen e drejtpërdrejtë» të klasës punëtore. Ajo e ka vënë klasën tonë punëtore në rolin historik që i takon në shoqërinë socialiste. Kjo është në kundërshtim të plotë me konceptet dhe praktikën e revizionistëve hrushovianë, që e trajtojnë klasën punëtore në vendet e tyre si një forcë thjesht prodhuese, që e kanë shndërruar atë në një klasë të shtypur e të shfrytëzuar, mbi kurrizin e së cilës pasurohet borgjezia e re.

Në vendin tonë nuk ka çështje të politikës së Partisë e të shtetit, për të cilat klasa punëtore e masat e tjera punonjëse të mos e thonë fjalën e vet dhe të mos marrin pjesë aktive në zgjidhjen e tyre. Partia u ka dhënë dhe u jep një rëndësi të madhe konsultimit me klasën punëtore dhe me masat e tjera punonjëse, zhvillimit të gjerë të kritikës së masave ndaj të metave e dobësive në punë, pjesëmarrjes aktive të klasës në qeverisjen e vendit.

Vëmendje të veçantë u ka kushtuar e u kushton Partia kontrollit të drejtpërdrejtë të klasës punëtore dhe masave të tjera punonjëse, zbatimit në jetë të këtij mësimi të madh leninist. Këtë kontroll, që ushtrohet nën udhëheqjen e Partisë mbi të gjithë veprimtarinë shtetërore e shoqërore, ajo e konsideron si një parim të përgjithshëm e të përhershëm të shoqërisë sonë socialiste në çdo sferë dhe halkë të saj, si një shprehje të ushtrimit të diktaturës së proletariatit nga klasa punëtore në aleancë me fshatarësinë. Kontrolli punëtor është një ndër drejtimet më të rëndësishme të luftës klasore për të siguruar fitoren e socializmit, për të mos lejuar degjenerimin e rendit socialist, është një shkollë e madhe për edukimin revolucionar të klasës punëtore e të masave të tjera punonjëse.

Kontrolli i drejtpërdrejtë punëtor e fshatar ka dhënë rezultate me vlerë të madhe për zbulimin dhe për mënjanimin e mjaft të metave e dobësive, shfaqjeve të liberalizmit, shtrembërimeve e shkeljeve të ligjeve të shtetit dhe të normave të shoqërisë sonë. Ai ka shërbyer si një mjet i fuqishëm për shkundjen e pluhurit të burokratizmit e të rutinës në mjaft administrata, ndërmarrje ekonomike e institucione kulturore, kuadro e organizata partie, për krijimin në të gjithë vendin të një atmosfere të gjallë revolucionare, për zbatimin e drejtë të vijës së Partisë dhe kryerjen me sukses të detyrave në të tëra fushat e ndërtimit socialist.

Kohët e fundit Partia ka marrë masa të rëndësishme për ta vënë kontrollin punëtor e fshatar në baza të shëndosha organizative dhe për ta ngritur në një nivel të ri cilësor. **Në plan të parë tani dalin konsolidimi i organizimit të grupeve të kontrollit punëtor e fshatar, udhëheqja e kualifikuar e këtij kontrolli nga ana e organizatave dhe e komiteteve të Partisë,**

orientimi e drejtimi i tij në çështjet më thelbësore që kanë të bëjnë me zbatimin e vijës dhe të vendimeve të Partisë, kombinimi më i mirë i kontrollit punëtor e fshatar nga poshtë me kontrollin shtetëror nga lart, përgjithësimi i përvojës revolucionare të këtij kontrolli, me qëllim që të thellohet e të pasurohet gjithnjë më shumë në përmbajtje dhe të gjenden forma të reja, të frytshme për ushtrimin e tij.

Rritja e forcimi i mëtejshëm i rolit udhëheqës të klasës punëtore, rritja e ndikimit ideopolitik dhe e efikasitetit të punës së saj varen shumë nga edukimi e kalitja revolucionare, nga ngritja e vetëdijes së saj në nivelin e misionit që ka në shoqërinë socialiste.

Në këtë çështje Partia mban parasysh se klasa jonë punëtore është relativisht e re, se pjesa më e madhe e punëtorëve rrjedh nga shtresat joproletare, se radhët e saj mbushen çdo ditë me punëtorë të rinj, që vijnë nga bankat e shkollës, me mungesë përvoja pune e jete. Këto, si dhe dobësitë në punën edukative, janë disa nga shkaqet që mjaft punëtorë të mos qëndrojnë kurdoherë e si duhet në rolin që i takon klasës së tyre, të mos e thonë me guxim e me pjekuri fjalën e vet, të mos e ndiejnë përgjegjësinë e madhe që kanë për zbatimin drejt të vijës dhe të vendimeve të Partisë nga kushdo, brenda dhe jashtë ndërmarrjes, të mos punojnë kurdoherë me frymë të lartë revolucionare, me organizim e me disiplinë proletare.

Prandaj Partisë do t'i duhet edhe në të ardhmen të punojë me këmbëngulje për ta edukuar klasën me ideologjinë marksiste-leniniste, për ta bërë të ndërgjegjshme për rolin dhe detyrat e saj, që ajo të jetë luftëtare e paepur për ndërtimin e socializmit, për forcimin e diktaturës së proletariatit dhe për mbrojtjen e atdheut. Vetë klasa punëtore të qëndrojnë në ballë të luftës për plotësimin e detyrave të planit të shtetit, të vërë mbi çdo gjë interesin e përgjithshëm, të mbrojnë pronën e përbashkët, të punojë me rendiment e cilësi të lartë, të forcojnë disiplinën në punë, të jetë novatore e krijuese, të ruajë e të zhvillojë më tej tiparet e saj proletare, të ngrejë pareshtur nivelin e vet arsimor, kulturor e profesional. Kështu, klasa punëtore mund të edukojë me shembullin e në frymën e saj fshatarësinë kooperativiste, rininë, inteligjencien, gjithë punonjësit e vendit tonë.

Bashkimet profesionale, që bëjnë një punë të madhe për edukimin dhe mobilizimin e punëtorëve dhe të punonjësve të tjerë për ndërtimin e shoqërisë së re, kanë një rol e përgjegjësi të veçantë për ta thelluar e për ta çuar më përpara këtë punë. Detyrë kryesore e organizatës së bashkimeve profesionale ka qenë dhe mbetet edukimi komunist i punonjësve. Çdo prirje që nënvleftëson punën edukuese të organizatave profesionale

dhe synon t'i shndërrojë këto në shtojca të administratave dhe të organeve ekonomike, është shumë e dëmshme dhe çon në largimin e bashkimeve profesionale nga funksioni i tyre si shkolla të komunizmit.

Shumë i gabuar është edhe mendimi që ndeshet në disa raste, sipas të cilit, bashkimet profesionale duhet të merren vetëm me edukim dhe të lënë mënjanë problemet ekonomike. Sigurisht, bashkimet profesionale s'kanë pse të bëjnë punën e organeve shtetërore e ekonomike, as t'i dublojnë ato. Por do të ishte krejtësisht e pafalshme nëse ato nuk do të interesoheshin për prodhimin, për zbatimin e detyrave të planit të shtetit. Kjo do të krijonte rrezikun e burokratizimit të drejtiimit të ekonomisë. Efekti i punës edukative të organizatave profesionale varet shumë nga lidhja e saj e ngushtë me prodhimin, gjë që nuk mund të bëhet mirë pa u njohur me problemet e ekonomisë. Në të njëjtën kohë, bashkimeve profesionale u takon të luftojnë më mirë kundër çdo veprimi burokratik që cenon sadopak të drejtat e punonjësve, të garantuara me ligj.

Duke njohur rolin udhëheqës të klasës punëtore, Partia ka vlerësuar kurdoherë drejt edhe vendin e forcën e madhe të fshatarësisë në shoqërinë tonë. Në zjarrin e luftës për çlirimin e Shqipërisë dhe për vendosjen e pushtetit popullor, në betejat e ashpra klasore për ndërtimin e socializmit Partia krijoi dhe farkëtoi aleancën e fuqishme të klasës punëtore me fshatarësinë punonjëse, nën udhëheqjen e klasës punëtore. Kjo aleancë ka qenë dhe mbetet parimi bazë i diktaturës së proletarietit, themeli i unitetit të popullit rreth Partisë.

Partia dhe shteti i klasës punëtore kanë zbatuar një program të gjerë me karakter të gjithanshëm politik e ideologjik, ekonomik e socialkulturore, që ka çuar në shndërrime të thella revolucionare në fshat dhe në forcimin e aleancës së klasës punëtore me fshatarësinë. I gjithë fshati ynë sot, pa përjashtim, është futur në rrugën e socializmit. Kjo është një fitore e madhe historike e vijës së Partisë, e revolucionit tonë.

Megjithëkëtë, Partia mban parasysh se midis fshatit e qytetit ekzistojnë dhe do të ruhen ende për mjaft kohë dallimet thelbësore. Lufta për ngushtimin e tyre është rruga kryesore për forcimin e aleancës së klasës punëtore me fshatarësinë kooperativiste dhe një kusht i domosdoshëm për t'i mbyllur shtigjet degjenerimit borgjez. Partia ka marrë e do të marrë vazhdimisht masa që dallimet midis fshatit e qytetit të vijnë gjithnjë duke u ngushtuar.

Fshatarësia jonë, për rolin e madh që ka luajtur e luan në shoqërinë socialiste, ka merituar dhe meriton gjithçka që është bërë e bëhet për përparimin e lulëzimin e fshatit. Ajo

ka mbajtur peshën më të madhe të luftërave çlirimtare të mëparshme dhe të Luftës Antifashiste Nacionalçlirimtare, u bë forca vendimtare e rindërtimit të vendit, nga gjiri i saj doli klasa e re punëtore, ajo është treguar kurdoherë patriote, revolucionare e besnike e Partisë dhe e çështjes së klasës punëtore.

Partia edhe në të ardhmen do të tregojë kujdes të veçantë për ta tërhequr gjithnjë e më aktivisht fshatarësinë në jetën politike, ekonomike e shoqërore të vendit, për ta edukuar atë politikisht e ideologjikisht, për të konsoliduar përherë e më shumë kooperativizmin dhe për të ngritur nivelin e saj arsimor, kulturor e profesional. Në punën edukative të mos harrohet se shfaqjet e ndjenjës së pronës private dhe mbeturinat e psikologjisë mikroborgjeze, për arsyet që dihen, kanë akoma rrënjë të forta në fshat. Ato bëhen burim i shumë të këqijave, i tërheqjes pas interesit të ngushtë vetjak, i mungesave në punë, i dëmtimeve të pronës shoqërore etj. Fshatarësia duhet të luftojë me vendosmëri kundër këtyre shfaqjeve të huaja, të forcojë frymën e kolektivizmit, të marrë pjesë aktive në luftën klasore, të punojë me hov për përparimin e bujqësisë dhe të fshatit tonë socialist.

Klasa punëtore, si kurdoherë, duhet të jetë pranë aleates së saj, të ushtrijë kontrollin e vet mbi të gjithë organizmat e shtetit dhe të ekonomisë për zbatimin e politikës së Partisë ndaj fshatit, të thellojë lëvizjen e madhe revolucionare «Bujqësia — çështje e të gjithë popullit». Me shembullin e saj të edukojë të gjithë punonjësit që ta duan fshatin, të respektojnë e të nderojnë punën në bujqësi, të luftojnë kundër çdo shfaqjeje përbuzëse për fshatin dhe për punën në fshat. Në të njëjtën kohë është e nevojshme të luftohet dhe kundër çdo shfaqjeje mosbesimi të fshatit ndaj qytetit, për të forcuar gjithnjë e më shumë aleancën luftarake midis klasës punëtore e fshatarësisë kooperativiste.

Inteligjencia e vendit tonë, e dalë nga gjiri i punëtorëve dhe i fshatarëve, ka luajtur dhe luan një rol me rëndësi në zhvillimin e gjithanshëm të Shqipërisë socialiste. Ndryshe nga vendet revizioniste, ku ajo u bë forca kryesore e kundërrevolucionit që likuidoi fitoret e socializmit, inteligjencia jonë u shërben diktaturës së proletarietit, popullit dhe revolucionit, ajo qëndron e bashkuar fort me Partinë. Kjo është një fitore tjetër e madhe e politikës së Partisë.

Në luftë me konceptet liberale e teknokratike, me shfaqjet e burokratizmit e të mendjemadhësisë intelektualiste, me prirjet për komandim e për privilegje, që ndeshen në disa raste në radhët e intelektualëve, **Partia e brumos përherë e më mirë inteligjencien me ideologjinë marksiste-leniniste, me tiparet dhe me vetitë morale të punëtorëve dhe të fshatarëve.** Ajo e edukon

dhe e bën atë më të ndërgjegjshme për rolin e saj në shoqëri, e vë në kushte të tilla pune dhe jete, që të jetë kurdoherë pranë popullit dhe nën kontrollin e vazhdueshëm të masave. Në të njëjtën kohë, Partia kërkon që inteligjencia të rritë vazhdimisht dijet e veta dhe t'i vërë ato në shërbim të ndërtimit socialist të vendit, të marrë pjesë aktive në revolucionin tekniko-shkencor dhe në tërë zhvillimin e kulturës socialiste.

Forca e gjallë e revolucionit dhe ndihmëse besnike e Partisë ka qenë dhe mbetet rinia heroike e vendit tonë. Përvoja 35-vjeçare e Partisë tregon se, kur energjitë e pashtershme revolucionare të rinisë bashkohen me energjitë e klasës punëtore dhe të masave të tjera punonjëse, nën udhëheqjen e Partisë proletare, nuk ka forcë që të ndalojë triumfin e revolucionit e të socializmit.

Rinia jonë është e rrethuar nga kujdesi i veçantë i Partisë e i mbarë shoqërisë. Asaj i janë hapur perspektiva të mëdha, që ia bëjnë të sotmen e të ardhmen të sigurt dhe i japin përmbajtje e kuptim të lartë jetës së saj. Partia i ka plotësuar gjithnjë e më mirë aspiratat e kërkesat e ndryshme materiale, kulturore e shpirtërore të rinisë, e ka hedhur atë në veprime revolucionare dhe e ka vënë në rolin e një pjesëtari aktiv e me rëndësi në revolucion e në ndërtimin e shoqërisë socialiste. Prandaj edhe rinia jonë e ka ndjekur kurdoherë Partinë me entuziazëm, me optimizëm dhe me besnikëri, ka vënë në shërbim të lulëzimit të atdheut dhe të mbrojtjes së tij tërë forcat e veta.

Një tablo krejt të kundërt shohim në vendet borgjeze e revizioniste, ku pasiguria për të sotmen dhe për të ardhmen është shqetësimi i përditshëm i rinisë. Ndërgjegjja e saj helmohet orë e çast nga propaganda çoroditëse, që e nxit të rendë pas një jete boshe, të shthurur e pa ideale, që e largon nga revolucion, që e shtyn në rrugën e kriminalitetit e të vagabondazhit dhe e hedh në anarkizëm e aventurizëm, në utopi e në dëshpërim.

Partia jonë synon të mbajë kurdoherë ndezur në mendjet dhe në zemrat e rinisë idealet komuniste dhe frymën e shëndoshë revolucionare, ta edukojë atë për të qenë luftëtare besnike e Partisë, e gatshme për t'ia kushtuar energjitë, talentin dhe jetën e saj ndërtimit të socializmit dhe mbrojtjes së atdheut. E udhëhequr nga Partia, rinia të zhvillojë pa pushim frymën e iniciativës e të aksionit revolucionar në prodhim e në të gjitha fushat. Ajo të forcojë qëndrimin e papajtueshëm dhe të jetë kurdoherë në sulm kundër armikut të klasës, kundër çdo ndikimi të ideologjisë borgjezo-revizioniste, kundër shfaqjeve liberale e konservatore, që pengojnë ecjen përpara. Ajo të zhvillojë vullnetin e këmbënguljen për të përvetësuar

dijet e kulturën, të bëhet mbështetje e fuqishme për përparimin teknik e shkencor. Fakti që ka edhe disa të rinj që imitojnë ndonjë aspekt të mënyrës borgjeze e revizioniste të jetesës, që manifestojnë disa shfaqje të huaja për moralin proletar, që kërkojnë më shumë sesa i japin shoqërisë, flet kryesisht për boshllëqet dhe dobësitë e punës edukative. Gjithë shoqëria, familja dhe kolektivat punonjës, shkollat dhe institucionet e ndryshme, organizatat e masave dhe organet shtetërore, nën udhëheqjen e Partisë, duhet të punojnë që brezi ynë i ri të jetë gjithnjë një repart sulmues i radhëve të para të revolucionit.

Aksionet e mëdha të rinisë për ndërtimin me punë vullnetare të hekurudhave, të rrugëve, për hapjen e tokave të reja etj., ku ka kaluar gati i gjithë brezi i ri, si edhe lëvizjet e saj «Të mësojmë nga klasa punëtore», «Të punojmë kudo ku ka nevojë atdheu», «Të shkojmë për të punuar e për të jetuar në fshat» etj., Partia i çmon, i përshëndet dhe i përkrah fuqimisht si aksione e lëvizje të mëdha revolucionare, si shkolla të edukimit dhe të kalitjes komuniste të rinisë. Ajo, edhe në të ardhmen, do t'i besojë rinisë dhe organizatës së saj luftarake, Bashkimit të Rinisë së Punës të Shqipërisë, aksione të rëndësishme, duke pasur besim të patundur se brezi ynë i ri do t'i kryejë ato, si kurdoherë, me sukses. Më lejoni të përshëndes posaçërisht ata mijëra të rinj e të reja që iu përgjigjën thirrjes së Partisë për të punuar e për të jetuar në fshat dhe të shpreh bindjen se mijëra të tjerë do të ndjekin shembullin e tyre për forcimin dhe për përparimin e fshatit tonë socialist.

Bashkimi i Rinisë së Punës të Shqipërisë, nën udhëheqjen e Partisë, ka luajtur një rol të madh në edukimin e brezit të ri. Ai ka fituar një eksperiencë të gjerë në organizimin e në mobilizimin e rinisë për ndërtimin e socializmit. Në të ardhmen kërkohet që organizata e rinisë të gjallërojë më shumë jetën e veprimtarinë e vet politike e ideologjike, ta zgjerojë sferën e kësaj veprimtarie në përshtatje me moshën e me interesat e gjerë të rinisë për punë e mbrojtje, arsime e kulturë, shkencë e teknikë, sport e fizkulturë, duke shfrytëzuar më mirë të gjithë atë bazë të madhe materiale që kanë krijuar Partia dhe pushteti popullor.

Partia dhe populli duan një rini të shëndetshme e të fortë, të aftë për punë e për mbrojtje. Rëndësi të veçantë për këtë ka zhvillimi në shkallë të gjerë i kulturës fizike e i sporteve, për të cilat organizata e rinisë duhet të tregojë një kujdes të veçantë.

Bashkimi i Rinisë duhet të luftojë për forcimin e vetë organizatës, duke hedhur poshtë si të rrezikshme çdo prirje për liberalizimin e jetës së saj, si ato që u dukën para Plenumit

të 4-t të Komitetit Qendror të Partisë e që u dënuan me forcë nga e gjithë rinia. Organizata e rinisë ka qenë dhe do të mbetet gjithnjë një organizatë politike, luftarake, ndihmëse besnike e Partisë.

Politika e drejtë marksiste-leniniste e Partisë ka çuar në atë revolucion të vërtetë, të thellë e shumë të gjerë, që është realizuar në jetën e **gruas** shqiptare.

Përvoja jonë vërtetoi plotësisht domosdoshmërinë e lidhjes së problemit të emancipimit të plotë të gruas me problemin e çlirimit kombëtar dhe me çështjen e proletariatit. Pa pjesëmarrjen e gruas nuk mund të zhvillohet me sukses revolucionin socialist dhe pa revolucionin socialist nuk mund të arrihet emancipimi i plotë i gruas.

Forcat dhe aftësitë e gruas, të fjetura e të ndrydhura në të kaluarën, kanë shpërthyer të fuqishme dhe të papërmbajtura në të gjitha fushat e jetës sonë socialiste. Gruaja shqiptare ka dalë në arenën e luftës për socializëm plot dinjitet, shquhet për frymë të lartë revolucionare, për vendosmëri e patriotizëm, dallohet në punë e në jetë. Atë e gjen sot kudo, në ara e në fabrika, në shkolla e në laboratorë. Asaj i janë besuar vende me përgjegjësi të larta në Parti e në shtet. Janë krijuar e po krijohen raporte të reja barazie midis burrit e gruas në punë e në familje. Emancipimi i gruas ka forcuar e forcon përditë demokracinë socialiste. Kjo vërteton pohimin e Marksit se shkalla e emancipimit të gruas përfaqëson masën natyrale të emancipimit të përgjithshëm.

Realiteti ynë hedh poshtë të gjitha «teoritë» borgjezo-revizioniste mbi rrugët e emancipimit të gruas. Përpjekjet e borgjezisë në vendet kapitaliste për të orientuar luftën për emancipimin e gruas punonjëse kundër burrit, fëmijës e familjes, kanë për qëllim ta largojnë atë nga lufta revolucionare e të përçajnë frontin e përbashkët të klasës punëtore e të punonjësve kundër shtypësve e shfrytëzuesve të vërtetë. Edhe demagogjia e revizionistëve modernë për ta lidhur zgjidhjen e këtij problemi të madh shoqëror me politikën e «paqes» e të «çarmatimit», synon që gruaja të heqë dorë nga revolucionin.

Partia do të luftojë edhe në të ardhmen që të realizohet me konsekuencë programi i saj për emancipimin e plotë të gruas. **Është detyrë e organizatave të Partisë, e organeve të shtetit dhe e gjithë organizatave të masave që të çmojnë kurdoherë drejt vlerat e vërteta të gruas, që me aq kujdes i zgjoi, i kultivoi e i rriti Partia, por është detyrë edhe e vetë grave që të luftojnë si revolucionare për të afirmuar gjithnjë e më mirë personalitetin e tyre.** Në të njëjtën kohë, në bazë të mundësive që siguron zhvillimi ekonomik i vendit, të krijohen kushte edhe më të mira materiale për të lehtësuar edhe më tepër

gruan nga punët drobitëse shtëpiake, në mënyrë që të ngrihen në një shkallë më të lartë efektiviteti i punës në frontin e prodhimit dhe veprimtaria e saj në jetën politike, shoqërore e kulturore.

Me kënaqësi të veçantë konstatojmë se gratë, me përpjekjet e veta dhe me kujdesin e Partisë, po e ngushtojnë përherë e më shumë disnivelin arsimor, kulturor e tekniko-profesional midis tyre e burrave. Tani 37 për qind e të gjithë kuadrove me arsim të mesëm e të lartë janë gra. Në të ardhmen të luftojmë për të arritur barazi të plotë edhe në këtë fushë. Shoqet e ngarkuara në vende drejtuese janë shquar për besnikërinë ndaj vijës së Partisë, për aftësi udhëheqëse e organizuese, për dije e kulturë. Kjo vërteton drejtësinë e direktivës së Partisë për të ngritur me guxim gratë në vende me përgjegjësi, që nga postet më të ulëta e deri në organet më të larta të Partisë e të shtetit. Janë shumë të dëshme ato qëndrime nënvleftësuese e sektare që pengojnë zbatimin e kësaj politike të Partisë.

Konceptet e huaja patriarkale e konservatore, borgjeze e liberale janë akoma një barrierë e madhe për afirmimin e gjithanshëm të personalitetit të gruas. Nën udhëheqjen e Partisë, organizata aktive e Bashkimit të Grave të Shqipërisë, shteti e gjithë organizatat e masave, shkolla e shoqëria kanë për detyrë t'i edukojnë gratë dhe burrat me frymën e luftës për emancipimin e plotë të të gjithë njerëzve në shoqërinë tonë socialiste, për të marshuar përpara fitimtarë, të gjithë bashkë, burra e gra, të rinj e të reja.

Ruajtja dhe forcimi i pareshtur i unitetit të popullit rreth Partisë përbën një nga çështjet më themelore për gjithë punën e Partisë dhe të levave të saj, një kusht vendimtar për fitoren e revolucionit, për ndërtimin e shoqërisë socialiste dhe për mbrojtjen e atdheut.

Uniteti i popullit tonë nuk është një unitet koniunktural dhe aleancash të përkohshme. Ai është një bashkim i gjallë e luftarak i popullit rreth Partisë, i krijuar në luftë për çlirimin e vendit dhe i çimentuar në luftë për zbatimin e politikës dhe të ideologjisë revolucionare marksiste-leniniste të Partisë.

Por uniteti nuk është i dhënë njëherë e përgjithmonë. Lufta për forcimin e tij duhet të jetë e vazhdueshme dhe e përhershme. Armiqtë janë përpjekur e do të përpiqen edhe në të ardhmen që ta godasin këtë unitet, të krijojnë të çara midis popullit dhe Partisë. Unitetin e cenojnë, gjithashtu, edhe shfaqjet e burokratizmit e të liberalizmit, qëndrimet e veprimet në kundërshtim me vendimet e Partisë, që dëmtojnë marrëdhëniet e drejta të Partisë me masat. Atë e cenojnë mbe-

turinat e ndikimet e ideologjive të huaja, që u kundërvihen normave të reja të shoqërisë socialiste.

Këtej rrjedhin edhe detyrat e mëdha që i dalin Partisë për të ruajtur si sytë e ballit unitetin e popullit, për ta çelikosur e për ta bërë atë edhe më të pathyeshëm. Kjo kërkon të mbajmë lart vigjilencën revolucionare, të zhvillojmë drejt e pa ndërprerje luftën e klasave, të zbatojmë me përpikëri direktivat e Partisë, t'i zgjidhim në kohën e duhur kontradiktat e ndryshme që lindin në gjirin e popullit.

Një fushë të gjerë veprimi ka këtu **Fronti Demokratik i Shqipërisë**, kjo organizatë e madhe politike, që realizon bashkimin e popullit shqiptar nën udhëheqjen e Partisë. Frontit i takon të zhvillojë, në bashkëpunim me organizatat e tjera shoqërore, një punë të gjithanshme me masat e qytetit e të fshatit për t'u sqaruar politikën, orientimet dhe direktivat e Partisë, për t'i edukuar me frymën e patriotizmit socialist, të vigjilencës revolucionare, të gatishmërisë luftarake e të qëndrimit të papajtueshëm ndaj çdo shfaqjeje të huaj, për të forcuar e për të kalitur vazhdimisht unitetin e popullit. Fronti Demokratik ka qenë dhe mbetet tribunë e madhe e mendimit revolucionar të masave, levë e fuqishme e Partisë për tërheqjen e punonjësve në qeverisjen e vendit, në zgjidhjen e problemeve të ndërtimit socialist e të mbrojtjes së atdheut.

3. — Të përvetësohen idetë e marksizëm-leninizmit në lidhje të ngushtë me mësimet e Partisë sonë

Në themel të të gjithë punës edukuese ideopolitike që bën Partia me komunistët dhe me masat punonjëse, ka qenë dhe mbetet ideologjia jonë fitimtare, marksizëm-leninizmi. Partia ka zhvilluar një punë të madhe e të gjithanshme për propagandimin e ideve shkencore të Marksit, të Engelsit, të Leninit e të Stalinit. Veprat e klasikëve të marksizëm-leninizmit, si edhe dokumente e materiale të shumta të Partisë sonë, të botuara nga Instituti i Studimeve Marksiste-Leniniste, janë vënë në dispozicion të komunistëve dhe të punonjësve. Një sistem i tërë formash, kursesh e shkollash është krijuar për edukimin e tyre. Gjithë efektivi i Partisë studion në mënyrë të organizuar marksizëm-leninizmin, ndërsa mijëra anëtarë partie kanë mbaruar shkollën e Partisë «V. I. Lenin». Teoria marksiste-leniniste mësohet gjerësisht në tërë sistemin e shkollave tona, që nga më të ulëtat e deri në më të lartat. Punëtorët, fshatarët, gjithë rinia jonë janë përfshirë në rrethe studimi, ku edukohen me idetë e socializmit, me mësimet e praktikën

revolucionare të Partisë sonë. E tërë jeta shpirtërore, letrare, artistike, shkencore përshkohet gjithnjë e më mirë nga ideologjia jonë proletare.

Të gjitha këto forma dhe e gjithë kjo punë që zhvillohet për edukimin e komunistëve dhe të masave, kanë dhënë e japin rezultate. Por çështja është që të përfitohet më shumë nga këto forma, që edukimi të lidhet më mirë me jetën e me punën, që ai t'i shërbejë si duhet formimit ideologjik e politik të komunistëve dhe të masave. Ato që na ndodhën në ushtri, në fushën e kulturës e të ekonomisë flasin për dobësi serioze në punën edukuese të Partisë. Në këto dobësi duhet të shohim e të gjejmë një nga burimet kryesore të atyre fenomeneve negative nga të cilat përfituan armiqtë për të zhvilluar veprimtarinë antiparti në këta sektorë.

Të mos kënaqemi që mbliidhen në rregull format e edukimit, që bëhen leksione e referate, që flitet për normat e Partisë, për kritikën e autokritikën, për vigjilencën etj. Kryesore është të kuptohet pseja e tyre, përmbajtja ideopolitike, të kuptohet se këto na duhen për t'u hedhur në luftë për një çështje të madhe, që është ndërtimi i socializmit, mbrojtja e tij, fitorja e revolucionit në vendin tonë. Po nuk u kuptuan kështu, disiplina, normat, vigjilenca, lufta e klasave etj. mbeten formula abstrakte. Në propagandën tonë ka akoma mjaft shfaqje të një pune të tillë të sipërfaqshme, të cilat duhen çrrënjësuar sa më parë, me qëllim që ajo të lërë gjurmë të thella në ndërgjegjen e njerëzve dhe të krijojë bindje të qëndrueshme.

Marksizëm-leninizmi nuk mësohet për erudicion. Ai mësohet për t'u zbatuar në jetë, që nga parimet e tij të udhëhiqemi në çdo veprim, që çdo gjë ta gjykojmë në frymën e tij. Një studim i tillë i teorisë, i lidhur ngushtë me jetën, me praktikën revolucionare i shërben formimit të vërtetë komunist, krijimit jo vetëm të një botëkuptimi shkencor, por dhe të një karakteri revolucionar, që njerëzit tanë të qëndrojnë kurdoherë luftëtarë të vendosur për çështjen e socializmit, të papajtueshëm me armiqtë e ideologjitë e tyre.

Kjo kërkon një studim serioz të marksizëm-leninizmit, që është ajo shkencë, ajo teori që na mëson si t'i kuptojmë vijën e direktivat e Partisë dhe si të luftojmë për zbatimin e tyre në jetë. Përpara Partisë shtrohet detyra të forcohet e të përmirësohet më tej puna për propagandimin dhe studimin e veprave të klasikëve tanë të mëdhenj, Marksit, Engelsit, Leninit e Stalinit, që përbëjnë thesarin e pashtershëm të komunizmit shkencor, bazën e formimit komunist të njeriut të ri. Por studimi i tyre është i plotë e frytdhënës kur bëhet i lidhur ngushtë me mësimet e Partisë sonë, me studimin e dokumenteve të saj, ku pasqyrohet zbatimi krijues i ligjeve e i parimeve

të përgjithshme të marksizëm-leninizmit në kushtet e Shqipërisë, ku sintetizohet përvoja e madhe e revolucionit tonë, përvoja e luftës së Partisë dhe të popullit tonë kundër imperializmit e revizionizmit modern.

Studimi i dokumenteve dhe i historisë së Partisë i ndihmon komunistët dhe punonjësit të përvetësojnë më mirë e më shpejt vijën e përgjithshme, stilin dhe metodën e saj në zgjidhjen e problemeve, të bëjnë të tyren frymën luftarake dhe principialet e lartë që karakterizojnë Partinë tonë. Ai u shërben atyre të kuptojnë se është Partia jonë, përvoja e saj, dituria e saj që na mëson si të luftojmë për ndërtimin e socializmit e mbrojtjen e atdheut, për të çuar gjithnjë përpara revolucionin.

Marksizëm-leninizmi nuk mësohet vetëm nga librat dhe as vetëm në shkollë. Ai mësohet e përvetësohet duke marrë pjesë aktive në luftën e përditshme për ndërtimin e socializmit, duke zhvilluar pa ndërprerje luftën klasore, duke luftuar me vendosmëri kundër rrethimit imperialisto-revizionist. Për edukimin komunist dhe kalitjen revolucionare të punonjësve ka detyra të mëdha e gjithë Partia, por edhe pushteti e organizatat e masave, të cilat lipset ta konsiderojnë këtë si një nga drejtimet kryesore të veprimtarisë së tyre.

Studimi i teorisë marksiste-leniniste është i domosdoshëm, në radhë të parë, për komunistët. Ka prej tyre, që thonë «të studioj e kam të zorshme», por ata nuk mendojnë se këto pikëpamje janë të dëmshme dhe bëjnë gabim të madh që flasin e veprojnë kështu. Ata nuk e kuptojnë se shumë nga të metat e dobësitë e tyre në punë vijnë pikërisht nga mungesa e formimit ideopolitik. Është e nevojshme që komunistët të kalitin vullnetin për të studiuar individualisht, për të ngritur vazhdimisht nivelin e tyre ideologjik, kulturor e tekniko-profesional. Asnjë nuk duhet të thotë se s'ka kohë për të studiuar. Komunisti që nuk interesohet për të mësuar e për të zgjeruar horizontin e vet, që nuk përpiqet të njohë dhe të përvetësojë eksperiencën e pasur të Partisë, do të shterojë dhe nuk do të jetë në lartësinë e detyrës së tij, si luftëtar pararojë.

Shkolla e Partisë «V. I. Lenin», kurset dhe format e tjera të edukimit në Parti të ngrenë gjithnjë më lart nivelin e punës, për një studim dhe përvetësim më të thelluar e krijues të marksizëm-leninizmit e të mësimave të Partisë sonë nga kuadrot dhe komunistët.

Një detyrë e madhe për armatosjen me teorinë marksiste-leniniste, sidomos të brezit të ri, i takon shkollës sonë, ku hidhen bazat e formimit ideologjik të rinisë, ku fitohen shprehitë dhe metodat e studimit, ku kaliten durimi dhe pasioni për të mësuar. Rëndësi të veçantë ka që shkolla jo vetëm t'u japë nxënësve e studentëve dije marksiste, por të formojë botëkupa-

timin e tyre revolucionar, t'u japë çelësin për t'u orientuar e për të luftuar drejt në jetë.

Detyra të mëdha qëndrojnë edhe përpara instituteve dhe katedrave të shkencave shoqërore, nga të cilat kërkohet ta ngrenë punën e tyre në një nivel të ri cilësor, duke përgjithësuar më mirë përvojën teorike e praktike të Partisë dhe duke u bërë propagandistë të saj. Masat punonjëse, shkolla, sistemi i edukimit të Partisë, kanë akoma nevojë për botime e tekste të shumëllojshme e të niveleve të ndryshme, me përmbajtje të thellë, të shkruara qartë e kuptueshëm. Janë të gjitha mundësitë që me një organizim dhe bashkërendim më të mirë të punës së instituteve shkencore e botuese, të shkollave të larta, të redaksive të ndryshme, të plotësohen më mirë këto kërkesa.

Përmirësimi i propagandimit të teorisë marksiste-leniniste dhe i studimit të saj varet shumë nga puna e organizatave dhe e komiteteve të Partisë. Nga këto kërkohet të futen thellë në përmbajtjen e kësaj pune dhe të ushtrojnë një kontroll të vazhdueshëm për zbatimin sa më mirë të detyrës së madhe që ka Partia për edukimin e komunistëve, të kuadrove e të masave. Prej tyre kërkohet të luftojnë që puna edukuese të ndërtohet mbi problemet që nxjerr jeta e mbi fenomenet që shqetësojnë njerëzit, që ajo të bëhet më e kuptueshme dhe më bindëse, e diferencuar dhe me argumente të forta, në përshtatje me kërkesat në rritje të masave. Për këtë qëllim të përdoren më mirë metoda e aksionit, ballafaqimet e diskutimet masive, që kanë dhënë përfundime mjaft pozitive, të shfrytëzohen me efekt sa më të madh të gjitha mjetet e propagandës dhe të përsosën format e saj.

Një rol të madh e të veçantë në edukimin e masave kanë luajtur e luajnë shtypi, botimet dhe radiotelevizioni. Pas Plenumit të 4-t të Komitetit Qendror të Partisë u bë një luftë e gjithanshme kundër dobësive e të metave, shfaqjeve të liberalizmit dhe mungesës së vigjilencës, që u vunë re në disa organe të shtypit, në disa botime dhe në mjaft emisione të radiotelevizionit. Ato kanë bërë përmirësime, por edhe në të ardhmen duhet të tregohet kujdes për të rritur frymën militante klasore dhe partishmërinë proletare të tyre, për të ngritur cilësinë e nivelin ideopolitik të shkrimeve dhe të emisioneve, për të thelluar vijën e masave. Kështu ato do të plotësojnë gjithnjë e më mirë rolin si ndihmëse të Partisë për formimin komunist dhe për mobilizimin e punonjësve për plotësimin e detyrave që shtrohen përpara vendit.

4. — Të ngremë arsimin, kulturën dhe shkencën në lartësinë e detyrave të kohës

Gjatë viteve që na ndajnë nga Kongresi i 6-të, janë bërë hapa të mëdhenj për zbatimin e orientimeve të Partisë në lëmin e arsimit, të kulturës, të artit e të shkencës. Këta sektorë të rëndësishëm janë përfshirë aktivisht në luftën e madhe që bën mbarë populli ynë për ndërtimin socialist të vendit.

Partia ka treguar kurdoherë një kujdes të veçantë për arsimin, për rritjen e pandërprerë të nivelit ideologjik e shkencor të tij.

Duke zbatuar programin marksist-leninist që aprovoi Plenumi i 8-të i Komitetit Qendror i vitit 1969 dhe Kongresi i 6-të i Partisë për revolucionarizimin e arsimit, shkolla jonë ka bërë ndryshime të mëdha dhe ka arritur rezultate të shumta në forcimin e boshtit ideologjik, në zbatimin e tre komponentëve: mësim, punë prodhuese, edukim fizik e ushtarak, në rritjen e nivelit shkencor dhe në lidhjen e shkollës me jetën. U bë një punë e lavdërueshme për hartimin e planeve, të programeve e të teksteve të reja mësimore për të gjitha kategoritë e shkollave. Është përsosur dhe zgjeruar sistemi i arsimit. Janë krijuar mundësitë që nxënësit e studentët të marrin më shumë dije, të përgatiten më mirë për prodhimin dhe për mbrojtjen, të edukohen dhe të kaliten me frymën e klasës punëtore, me disiplinën dhe me moralin proletar. Shkolla jonë po konsolidohet gjithnjë e më shumë si shkollë socialiste, me tipare origjinale e me karakter popullor. Ajo po forcon më tej frymën e saj klasore revolucionare.

Ky proces është zhvilluar nëpërmjet një lufte të ashpër klasore, kundër koncepteve e praktikave konservatore e liberale, burokratike e teknokratike, kundër ndikimeve dhe huazimeve borgjeze e revizioniste, që u kritikuan me forcë edhe në Plenumin e 4-të e të 7-të të Komitetit Qendror. Me gjithë luftën e bërë, detyrat e mëdha që shtronte reforma arsimore për revolucionarizimin e përmbajtjes së mësimit dhe të edukimit, nuk janë kryer plotësisht. Ka akoma të meta e dobësi që duhen kapërcyer, ka probleme që po zgjidhen me vështirësi e lëkundje, sidomos ato që lidhen me harmonizimin e plotë të të tre komponentëve. Në metodën e punës të organeve të arsimit ka ende shfaqje të praktikizmit dhe bëhen pak përpjekje për studime e përgjithësim të praktikës së shkollës sonë.

Një ndikim negativ në zbatimin e programit të caktuar nga Partia për zhvillimin e arsimit kanë ushtruar ish-drejtuësit e Ministrisë së Arsimit e të Kulturës me punën e tyre të dëmshme, e cila karakterizohet nga një frymë liberale e burokratike, nga cektësia e ngathësia.

Forcimi i përmbajtjes ideologjike të gjithë punës së shkollës përbën edhe për të ardhmen aspektin themelor e më të rëndësishëm të zbatimit të politikës së Partisë për revolucionarizimin e arsimit. Kryesore është të punohet për një përvetësim më të thellë të marksizëm-leninizmit, të mendimit teorik dhe të mësimave të Partisë sonë, të cilat të vihen gjithnjë e më mirë në themel të procesit të mësimit e të edukimit, të përshkojnë të gjitha lëndët. Të mësuarit libresk të marksizmit, që ende vihet re në shkollë, si edhe ngadalësia që ekziston në pasqyrimin e përvojës së Partisë e të ndërtimit tonë socialist në tekstet e në procesin mësimor, pengojnë forcimin e rolit edukues e formues të shkollës. Prandaj shtrohet detyra e rëndësishme që të përmirësohen programet, tekstet e leksionet e lëndëve të marksizëm-leninizmit, të sigurohet një lidhje e ngushtë e mësimit me jetën, me punën e luftën e madhe që bën populli nën udhëheqjen e Partisë, të shfrytëzohen gjerësisht studimet e përgjithësimet që bëhen në fushën e shkencave shoqërore.

Roli edukues i shkollës për formimin e gjithanshëm komunist të brezit të ri do të forcohet sa më shumë që shkolla e rinia të përfshihen në luftën klasore për zhvillimin e revolucionit dhe për zgjidhjen e problemeve konkrete të ndërtimit socialist të vendit.

Duke vënë përpara shkollës detyrën e futjes së tre komponentëve dhe të harmonizimit të tyre, Partia synon arritjen e dy qëllimeve të mëdha, atë të edukimit e të kalitjes revolucionare të rinisë dhe atë të ngritjes së cilësisë së tërë punës së shkollës. Por, në praktikë, me gjithë përpjekjet që janë bërë dhe rezultatet që janë arritur, jemi akoma në fazën fillestare të zgjidhjes së këtij problemi. Ajo që kërkohet është shkrimja e plotë dhe organike e tre komponentëve, në përmbajtje dhe në metodë, që të plotësojnë njëri-tjetrin.

Shkolla, si vendi ku zbatohet mendimi pedagogjik revolucionar marksist-leninist i Partisë sonë, ka për detyrë që arritjet më të mira në këtë fushë t'i njohë e t'i studiojë, t'i përhapë e t'i çojë përpara, për të siguruar një mësim e edukim më krijues e më frytdhënës. Kjo përbën një sferë të gjerë dhe të rëndësishme të punës shkencore në sektorin e arsimit.

Një problem me rëndësi mbetet ai i masivizimit të mëtejshëm të shkollës e i përsosjes së sistemit arsimor, nëpërmjet ngritjes së një rrjeti më të gjerë e të shumëllojshëm shkollash, sidomos profesionale, me dhe pa shkëputje nga puna.

Universiteti dhe shkollat e tjera të larta, ku përgatiten specialistët e fushave të ndryshme, kanë për detyrë të nxjerrin kuadro të formuar e të kalitur politikisht e ideologjikisht, me horizont të gjerë kulturor, të armatosur me dije të thella shkencore, të përgatitur për jetën. Në bashkëpunim me dikasteret dhe me Akademinë e Shkencave ato të bëjnë një punë më të

organizuar për kualifikimin pasuniversitar të kuadrove. Kujdes të veçantë shkollat e larta t'i kushtojnë punës studimore e kërkimore, si kusht i domosdoshëm edhe për ngritjen e nivelit të tërë punës së tyre mësimore.

Sukseset e mëdha që ka arritur arsimi ynë popullor, janë fryt i punës së palodhur të armatës së madhe të mësuesve e të pedagogëve, të cilët, me ndërgjegje të lartë e me dashuri të madhe për profesionin e tyre të nderuar, japin një kontribut të çmuar për edukimin revolucionar të rinisë. Ata duhet t'i karakterizojnë fryma militante komuniste, pasioni dhe përgjegjësia e lartë për punën, këmbëngulja për të përsosur mjeshtërinë e dhënies së mësimin e të edukimit, lufta kundër çdo shfaqjeje e ndikimi të huaj. Shkolla dhe arsimtarët të ndjekin nga afër procesin e zhvillimit revolucionar të vendit, të ekonomisë, të kulturës, si dhe të progresit shkencor e teknik në botë.

Partia ka treguar kujdes të vazhdueshëm që **kultura, letërsia dhe artet** të zhvillohen të pastra dhe të shëndosha, të ndjekin hap pas hapi transformimet revolucionare të vendit dhe të forcojnë gjithnjë e më shumë përmbajtjen e tyre socialiste, karakterin militant, frymën popullore dhe fizionominë kombëtare.

Plenumi i 4-t i Komitetit Qendror kritikoi rreptë disa shfaqje të dëmshme, që kishin të bënin me imitime të së huajës reaksionare, me trajtimin e shtrembër të kontradiktave të shoqërisë sonë, me teorizime që përçmonin krijimtarinë popullore etj. Ai shtroi detyra të rëndësishme përpara gjithë frontit të kulturës. Zbatimi i tyre i dha një hov të ri zhvillimit të letërsisë e të arteve, tërë veprimtarisë kulturore e artistike. Përparime të mëdha janë bërë në të gjitha fushat, në letërsi e në muzikë, në kinematografi e në teatër, në pikturë e në skulpturë, në opera e në balet.

Shkrimtarët dhe artistët kanë qëndruar gjithnjë afër Partisë, si ndihmës të saj në luftën për edukimin komunist të masave. Krahas forcave krijuese me përvojë kanë dalë talente të reja, që po japin kontributin e tyre në zhvillimin e mëtejshëm të letërsisë e të arteve tona.

Arti i vërtetë forcon tiparet e veta novatore dhe fiton një nivel të lartë artistik, kur mishëron një përmbajtje revolucionare dhe kur udhëhiqet nga idealet komuniste. Prandaj **forcimi i vazhdueshëm i partishmërisë proletare mbetet gjithnjë një detyrë bazë për zhvillimin e kulturës e të arteve tona, për përparimin e tyre në rrugën e socializmit.**

Pasqyrimi më i mirë i disa temave të mëdha në krijimtarinë artistike, si ajo e rolit hegjemon të klasës punëtore në shoqëri, e shndërrimeve revolucionare të fshatit tonë socialist, e forcës revolucionarizuese të komunistëve, trajtimi i temave kardinale dhe i momenteve kyç të historisë së popullit tonë,

dhe sidomos të Luftës Nacionalçlirimtare e të revolucionit socialist, janë një kërkesë e domosdoshme për t'i bërë letërsinë e artet tona edhe më revolucionare.

Arti ynë i realizmit socialist, me idealet e tij revolucionare dhe me synimet për t'u shërbyer socializmit dhe popullit, ngrihet përballë artit të çoroditur dekadent borgjez dhe revizionist, i kundërvihet filozofisë reaksionare, pesimiste e kapituluese. Letërsia dhe artet në Bashkimin Sovjetik janë vënë plotësisht nën sundimin e borgjezisë së re dhe shkrimtarët e artistët janë shndërruar në një kastë në shërbim të kundërrevolucionit e të politikës shoviniste e ekspansioniste të socialimperializmit sovjetik. Mohimi i problemeve të mëdha shoqërore, temat e deziluzionit e të humanizmit borgjez, largimi i plotë nga heroi pozitiv, mbyllja e çdo perspektive revolucionare janë karakteristike për letërsinë dhe artet revizioniste.

Përmbajtja socialiste e artit lidhet ngushtë me karakterin kombëtar popullor. Në kushtet e sotme, kur imperialistët amerikanë dhe socialimperialistët sovjetikë, të nisur nga qëllimet e tyre për sundimin e botës, për skllavërimin shpirtëror e politik të popujve, përhapin idetë e kozmopolitizmit, të të ashtuquajturit ndërkombëtarizim të artit dhe të kulturës, një rëndësi shumë të madhe merr lufta për të mbrojtur kulturën kombëtare të popujve. Duke mbrojtur e duke zhvilluar kulturën e vet kombëtare, demokratike e revolucionare, popujt mbrojnë pavarësinë, qenien dhe traditat e veta dhe, kështu, japin kontributin e tyre në thesarin e kulturës botërore.

Kultura jonë socialiste asnjëherë nuk është mbyllur në guaskën nacionale. Ajo ka përfituar nga arritjet më të mira të kulturës përparimtare botërore dhe, nga ana tjetër, duke qenë bartëse e idealeve të popullit tonë për liri, pavarësi e socializëm, ka qenë dhe është e afërt edhe për popujt e tjerë.

Karakterin kombëtar dhe frymën popullore realizohen duke pasqyruar me vërtetësi realitetin, nga pozitat e ideologjisë marksiste-leniniste, duke asimiluar në mënyrë kritike dhe nga pozita klasore gjithë përvojën e kulturës sonë, traditën e vjetër përparimtare dhe të renë revolucionare, duke u mbështetur fort në krijimtarinë e popullit. Karakterin kombëtar popullor shprehet jo vetëm në krijimtari, por edhe në ekzekutimin dhe në interpretimin e saj.

Prapambetja që vihet re në realizimin e frymës e të fizionomisë kombëtare në disa lloje të artit, e sidomos në arkitekturë, kërkon të ndërmerren studime dhe të bëhet një punë më e madhe kërkimore.

Shkrimtarët dhe artistët, të udhëhequr nga mësimet e Partisë, të orientohen drejt jetës së popullit, të krijojnë një art për popullin, të bukur, të qartë e të kuptueshëm nga të gjithë,

një art thellësisht popullor. Jeta e popullit, fjala e mprehtë e tij, psikologjia dhe humori popullor të zënë më shumë vend në veprat letrare e artistike, sidomos në gjinitë e skenës.

Këto detyra i realizojnë më mirë ata artistë që punojnë pareshtur për ngritjen e nivelit të tyre ideologjik marksist-leninist, që zotërojnë mësimet e Partisë, që bëjnë një jetë të gjallë politike, që jetojnë intensivisht me masat dhe që njohin thellë rrugën e zhvillimit historik revolucionar të popullit e të kulturës sonë. Artin revolucionar e bëjnë artistët revolucionarë, zemra e të cilëve rreh me zemrën e popullit. Nga ata kërkohet të pasqyrojnë drejt në veprat e tyre proceset dhe prirjet themelore të zhvillimit të revolucionit tonë, kontradiktat e jetës dhe të luftojnë çdo shfaqje të formalizmit e të skematizmit në trajtimin e tyre, të zbatojnë me besnikëri dhe në mënyrë krijuese metodën e realizmit socialist, që qëndron në bazë të artit proletar, të cilit i përket e ardhmja.

Kultura jonë socialiste po futet më thellë në gjirin e popullit dhe dita-ditës po bëhet pjesë e pandarë e jetës së tij. Janë shtuar botimi i librave e prodhimi i filmave dhe është zgjeruar rrjeti i qendrave kulturore-artistike në gjithë vendin. Një zhvillim të madh sasior e cilësor ka marrë lëvizja amatore, e cila, krahas artit profesionist, po luan një rol të rëndësishëm në përparimin e kulturës sonë të re dhe në edukimin e punonjësve. Është ngjitur në skenë masa, njeriu i punës, punëtori e kooperativisti, gratë e të rinjtë, pleqtë e fëmijët.

Partia kërkon që puna kulturore masive të ngrihet në një nivel më të lartë. Për këtë është e nevojshme të formohet një koncept më i gjerë për kulturën, duke e parë atë në të gjitha aspektet e ndryshme të jetës, dhe për njeriun e kulturuar. Të shfrytëzohen drejt të gjitha mjetet e shumta që ka vënë në shërbim të masave shteti, të gjenden forma e rrugë që kultura të vejë aty ku jetojnë e punojnë masat. Sot, kur Partia lufton për ngushtimin e dallimeve midis qytetit e fshatit, edhe përpara frontit të kulturës dalin detyra të rëndësishme për ngritjen e nivelit kulturor të fshatarësisë, duke aktivizuar gjerësisht si forcat e fshatit, ashtu dhe ato të qytetit.

Organizatat e Partisë duhet të vlerësojnë më shumë rolin e madh që luajnë kultura, letërsia dhe artet në edukimin e masave dhe t'i konsiderojnë ato si sektorë të rëndësishëm të veprimtarisë së tyre, duke treguar një kujdes të veçantë për edukimin politik e ideologjik të krijuesve. Udhëheqja e Partisë, zbatimimi me konsekuencë i vijës e i direktivave të saj në këto fusha janë vendimtarë për zhvillimin e tyre në rrugë të drejtë. Detyra të rëndësishme u dalin edhe organeve shtetërore për të rritur kujdesin për kulturën dhe artet, si edhe për të përsosur format e metodat e drejtimit të tyre.

Lidhja e Shkrimtarëve dhe e Artistëve, nën udhëheqjen e Partisë, të forcojë punën për edukimin ideoestetik e profesional të krijuesve, duke u bërë akoma më tepër një qendër ku të inkurajohet krijimtaria dhe të rrihen gjerësisht problemet filozofike, etike e estetike të saj nga pozita e partishmërisë proletare.

Në përpjekjet e gjithanshme për të vënë në jetë vendimet e Kongresit të 6-të të Partisë, suksese janë arritur edhe në fushën e zhvillimit të shkencës e të eksperimentimit shkencor. Në vendin tonë tani funksionojnë organizma të ndryshëm shkencorë, institute e qendra kërkimore të profilizuara, veç katedrave të shkollave të larta. Një sukses i rëndësishëm që themelimi i Akademisë së Shkencave.

Gjatë kësaj periudhe janë kryer një varg studimesh dhe eksperimentimesh shkencore e teknike të rëndësishme në fushën e gjeologjisë e të minierave, të hidroenergjetikës, të bujqësisë etj. Një numër studimesh me vlerë janë kryer, gjithashtu, në fushën e problemeve shoqërore, të Luftës Antifashiste Nacionalçlirimtare, të historisë, të arkeologjisë e të gjuhës shqipe.

Stadi aktual i zhvillimit të vendit dhe detyrat e mëdha që kemi përpara, kërkojnë që studimet e kërkimet shkencore të shndërrohen në metodë të përgjithshme që të përshkojë e të paraprijë çdo punë, që të ndihmojë efektivisht për zgjidhjen e problemeve aktuale e perspektive të ndërtimit të socializmit e të mbrojtjes së atdheut. Detyra të mëdha i dalin shkencës për projektimin dhe ndërtimin e veprave të mëdha hidroteknike e industriale, për zbulimin dhe shfrytëzimin e lëndëve të para e të pasurive të tjera natyrore, për gjetjen e rrugëve të reja të intensifikimit të bujqësisë etj.

Zhvillimi i shkencës shtron si një çështje shumë të rëndësishme rritjen e përpjekjeve për studime në disa fusha, si: biologjia, gjenetika, matematika, fizika, kimia, fiziologjia etj., pa të cilat nuk mund të zgjidhen me sukses shumë probleme të zhvillimit të shkencave të aplikuara e të përparimit teknik dhe as mund të bëhet një përgatitje e shëndoshë e specialistëve të ndryshëm dhe e brezit të ri në shkollën tonë.

Perspektiva të mëdha hapen për zhvillimin e frytshëm të shkencave shoqërore dhe ekonomike, duke pasur si objekt themelor të tyre studimin e përgjithësimin shkencor të mendimit e të praktikës revolucionare të Partisë e të popullit tonë. Një fushë të rëndësishme përbëjnë studimet për historinë, jetën, gjuhën e traditat kulturore e artistike të popullit tonë.

Siç e ka theksuar vazhdimisht Partia, revolucionin tekniko-shkencor në shoqërinë tonë socialiste nuk mund të çohet përpara vetëm nga disa institucione kërkimore të specializuara. Vendimtare në eksperimentimin shkencor është që të tërhiqen aktivisht masat e gjera të punëtorëve e të fshatarëve, kuadrot

e specialistët e prodhimit. Institucionet dhe qendrat e specializuara të punës kërkimore-shkencore ta lidhin më ngushtë veprimtarinë e tyre me eksperimentimin shkencor masiv, të përgjithësojnë përvojën e përparuar dhe të përhapin dijet shkencore në masat. Kjo është edhe rruga për t'i mbrojtur ato nga sëmundjet e burokratizmit, teknokratizmit e intelektualizmit.

Në fazën e tanishme janë krijuar të gjitha mundësitë materialo-teknike e njerëzore që të zgjidhim me forcat tona shumë probleme të ndërlikuara ekonomike, ideotorike, kulturore e tekniko-shkencore, që qëndrojnë para nesh. Prandaj, është e nevojshme të forcohet më tej besimi i kuadrove, i specialistëve e i punonjësve në forcat e aftësitë e veta krijuese, duke njohur dhe duke zbatuar në të njëjtën kohë, në përshtatje me kushtet tona, edhe arritjet e shkencës e të teknikës botërore.

Realizimi i detyrave në fushën e shkencës kërkon marrjen e masave të mëtejshme për përgatitjen dhe kualifikimin e kuadrove shkencorë të specializuar të degëve të ndryshme dhe për fuqizimin e bazës së domosdoshme materiale.

Zhvillimi i shkencës e i revolucionit tekniko-shkencor shtron detyra të mëdha përpara institucioneve kërkimore dhe shkollave të larta për rritjen e cilësisë dhe të efektivitetit të studimeve e të kërkimeve shkencore në luftë me konceptet e huaja teknokratike e intelektualiste, idealiste e metafizike. Një rol i veçantë i takon Akademisë së Shkencave, sidomos për një përdorim e bashkërendim më të mirë të forcave dhe të mjeteve kërkimore-shkencore.

Organet shtetërore nga baza deri në qendër, nën udhëheqjen e Partisë, duhet të rritin shumë kujdesin e tyre për organizimin, planifikimin dhe zhvillimin e veprimtarisë së institucioneve e organizmave kërkimorë-shkencorë, të shtrojnë detyra konkrete e të kërkojnë llogari për plotësimin e tyre, të japin të gjithë ndihmën e nevojshme për zgjidhjen e problemeve që lindin.

V

GJENDJA NDËRKOMBËTARE DHE POLITIKA E JASHTME E RPSH

Ndërtimi i socializmit në Shqipëri, lufta e popullit tonë për forcimin e diktaturës së proletariatit dhe të mbrojtjes së atdheut, përpjekjet për një të ardhme të sigurt nuk janë të shkëputura

nga gjendja ndërkombëtare në të cilën jetojmë, nga procesi i përgjithshëm historik i zhvillimit të sotëm botëror.

Partia i ka ndjekur dhe i ka analizuar me shumë vëmendje ngjarjet dhe krijimin e situatave të reja, drejtimet e synimet e forcave të ndryshme politike që veprojnë në arenën ndërkombëtare dhe ka mbajtur kurdoherë qëndrime të drejta e parimore, në përputhje të plotë me mësimet e marksizëm-leninizmit, me interesat tanë kombëtarë, me interesat e revolucionit dhe të çlirimit të popujve.

E parë në përgjithësi, gjendja e sotme ndërkombëtare paraqitet mjaft komplekse, e mbushur me kontradikta e ballafaqime të mëdha, që kanë përfshirë tani të tërë globin dhe të tëra aspektet e shoqërisë së sotme njerëzore. Përballë imperializmit, socialimperializmit dhe veprimtarisë së tyre të egër agresive e ekspansioniste, përballë borgjezisë, monopoleve ndërkombëtare dhe shfrytëzimit të tyre barbar, përballë reaksionit dhe dhunës e terrorit të tij qëndrojnë me fuqi të shumëfishuara proletariati botëror dhe revolucionarët e pamposhtur, qëndrojnë popujt që luftojnë për liri e demokraci, për socializëm. Bota ndodhet në një fazë kur çështja e revolucionit dhe e çlirimit kombëtar të popujve nuk është vetëm një aspiratë e një perspektivë, por edhe një problem i shtruar për zgjidhje.

Vitet e fundit në të gjitha vendet kapitaliste po vihet re një ngritje e fuqishme e luftës së proletariatit. Punëtorët dhe masat punonjëse luftojnë kudo me vetëmohim kundër shtypjes politike dhe shfrytëzimit ekonomik, për mbrojtjen e të drejtave demokratike dhe për sigurimin e një jete më të mirë. Ajo çka e dallon këtë luftë, është zgjerimi i rrethit të kërkesave të punonjësve, të cilat gjithnjë e më shumë po e kapërcejnë kuadrin ekonomik. Grevat, protestat, manifestimet e punonjësve në Shtetet e Bashkuara të Amerikës, në Angli, në Francë, në Bashkimin Sovjetik, në Poloni, në Itali, në Gjermani, në Spanjë etj., të cilat shpesh kthehen në përlëshje të përgjakshme me borgjezinë e me aparatet e saj shtypëse, po godasin vetë themelet e pushtetit borgjez e revizionist. Në këto ndeshje të ashpra me kapitalin e borgjezinë klasa punëtore dhe masat e gjera punonjëse po e forcojnë gjithnjë e më shumë ndërgjegjen e tyre revolucionare, ato përgatiten e kaliten edhe më tepër për betejat e ardhshme klasore. Lufta e tanishme e proletariatit botëror vërteton përsëri tezën themelore të marksizëm-leninizmit se në botën borgjeze e revizioniste klasa punëtore dhe lufta e saj revolucionare nuk mund të mposhten as me dhunë, as me demagogji. Me gjithë presionin, demagogjinë dhe propagandën e madhe mashtruese e diversioniste të borgjezisë e të aleatëve të saj, tendenca për t'u shkëputur nga influencat oportuniste e minuese të socialdemokracisë e të revizionistëve, që fatkeqësisht

akoma manipulojnë një pjesë të rëndësishme të klasës punëtore, po zgjerohet e po thellohet. Rritja e fuqizimi i partive të reja marksiste-leniniste janë një dëshmi e gjallë se proletariati nuk e ka humbur kurrë besimin te marksizëm-leninizmi, se tek ai sheh armën më të fuqishme në luftën kundër borgjezisë dhe për fitoren e revolucionit.

Çdo ditë e në një nivel më të lartë, si në përmbajtje, ashtu edhe në intensitet, po ngrihet lëvizja çlirimtare e popujve. Fitortja historike e me rëndësi botërore e popujve të Vietnamit, të Kamboxhias e të Laosit, e cila ishte një fitore jo vetëm mbi imperializmin amerikan, por edhe mbi komplotet, intrigat e ndërhyrjet e socialimperializmit sovjetik, vërtetoi se, me gjithë fuqinë e pasurinë e tyre të madhe, me gjithë mjetet moderne të luftës që disponojnë, superfuqitë nuk janë në gjendje t'i nënshtrajnë popujt e vendet, qofshin edhe të vegjël, kur këta janë të vendosur të luftojnë deri në fund dhe të bëjnë çdo sakrificë. Ajo vërtetoi tezën se liria e pavarësia fitohen e mbrohen me pushkë, me luftë, se strategjia e luftës popullore nacionalçlirimtare është një strategji fitimtare.

Një front të gjerë të luftës kundër imperializmit amerikan, socialimperializmit sovjetik e fuqive të tjera imperialiste përfaqësojnë sot Azia, Afrika e Amerika Latine. Popujt e këtyre kontinenteve po bëjnë përpjekje të mëdha e të gjithanshme për forcimin e pavarësisë politike, për shpëputjen nga sundimi kolonial e neokolonial. Të gjithë sot jemi dëshmitarë të përpjekjeve të vendosura që bëjnë popujt afrikanë për emancipimin e tyre të përgjithshëm pas daljes nga robëria shekullore. Arritja e pavarësisë nga ana e vendeve që deri pak kohë më parë ishin nën sundimin kolonial portugez, ka nxitur edhe më shumë luftën kundër racizmit e diskriminimit racial në Rodezi e në Afrikën e Jugut.

Në rritje e në zgjerim është edhe lufta e forcave përparimtare e demokratike kundër fashizmit e reaksionit. Rrëzimi i regjimeve diktatoriale në disa vende, lufta e patriotëve të Brazilit e të Bolivisë, të Tajlandës e të Malajzisë, rezistenca e popujve të Kilit, të Argjentinës e të Indonezisë kundër regjimeve fashiste u kanë dhënë goditje të rënda forcave të reaksionit e përkrahësve të tyre imperialistë. Popujt e Oqeanit Indian, të Azisë Juglindore e të brigjeve të Afrikës po luftojnë me këmbëngulje për largimin e bazave e të flotave ushtarake të superfuqive. Kudo popujt po zgjohen dhe po bëhen më të ndërgjegjshëm për rrezikun që paraqet për jetën e tyre politika e agresionit, e ekspansionit dhe e hegjemonisë të imperializmit amerikan dhe të socialimperializmit sovjetik.

... Është ky zgjerim e thellim i luftës revolucionare të proletariatit, është ky intensifikim i madh i luftës çlirimtare të po-

pujve, janë fitoret e socializmit, të gjitha së bashku, që e kanë dobësuar edhe më tepër imperializmin e socialimperializmin, që kanë ashpërsuar kontradiktat dhe kanë tronditur themelet e sistemit kapitalist.

Rezultat i drejtpërdrejtë i kësaj lufte dhe i kontradiktave të pashmangshme të sistemit të tyre është edhe kriza shumë e rëndë që kalojnë sot të tëra vendet kapitaliste e revizioniste. Gjatë gjithë kohës, pas Luftës së Dytë Botërore, krizat ekonomike kanë pasuar njëra-tjetrën. Por kriza e tanishme është më e madhja, është një krizë që ka përfshirë jo vetëm vendet e zhvilluara, por edhe ato më pak të zhvilluara, është krizë ekonomike, por edhe politike e ideologjike, ushtarake e kulturore, e strukturave dhe e superstrukturave të sistemit borgjezo-revizionist.

Fillimisht kjo krizë u duk më formën e rënies së ritmeve të prodhimit dhe të shtimit të inflacionit. Ajo u rëndua edhe më tepër dhe mori përmasa më të gjera, se u pleks edhe me krizën shumë të rëndë energjetike dhe me krizën valutore, të cilat tronditën së tepërmi të gjitha vendet kapitalisto-revizioniste. Disa prej tyre, si: Italia, Anglia, Polonia, Jugosllavia etj., kalojnë tani situata jashtëzakonisht të vështira.

Veçori dalluese e krizës së sotme është se ajo po zhvillohet në kushtet e një acarimi të madh të të gjitha kontradiktave ndër imperialiste dhe të rivalitetit të superfuqive për ndarjen e tregjeve e të zonave të influencës. Politika thellësisht agresive e imperializmit amerikan dhe e socialimperializmit sovjetik, etja e tyre për sundim e hegjemoni botërore ka çuar në një rritje të madhe të shpenzimeve shtetërore për mbajtjen e forcave dhe të bazave ushtarake përjashta, të «ndihmave ushtarake» e të subvencioneve të ndryshme për regjimet reaksionare. Kjo ka krijuar tensione të mëdha në ekonominë e superfuqive dhe të aleatëve të tyre, të cilët janë të detyruar të marrin mbi vete një pjesë jo të vogël të krizës. Militarizimi i ekonomisë së fuqive të mëdha imperialiste, shtimi në përpjesëtime të papara i shpenzimeve ushtarake dhe i buxheteve të aparateve të represionit, përgjithësisht harxhimi i të ardhurave dhe i pasurive kombëtare për qëllime joproduuese, i bën edhe më të thella tronditjet.

Krizën e acaron më tej edhe konkurrenca e shfrenuar e vendeve të industrializuara borgjeze e revizioniste midis njëra-tjetrës, si dhe midis tyre e vendeve në zhvillim, produuese kryesore të lëndëve të para. Veprimi i ligjit të zhvillimit të pabarabartë politik e ekonomik të vendeve kapitaliste i nxori Tregun e Përbashkët, Japoninë, Kanadanë etj. në fushën e luftës për tregje e privilegje dhe të kontestimit të sundimit amerikan në sferën e eksportimit të kapitaleve.

Kriza e tanishme provoi përsëri se kapitalizmi, si sistem

shoqëror, nuk mund të shpëtojë kurrë nga kontradiktat e plagët e tij, se ai është i paaftë që, në të njëjtën kohë, të sigurojë superfitimet e veta dhe të ruajë një ekuilibër të brendshëm shoqëror. Jeta vërteton, kështu, pareshtur teorinë e Marksit e të Leninit se krizat ekonomike janë bashkudhëtare të sistemit kapitalist, se, përderisa do të ekzistojnë prona private dhe shfrytëzimi kapitalist, do të ekzistojnë edhe krizat ekonomike.

Të gjitha shtetet kapitaliste e revizioniste përpiqen që pasojat e krizës t'ua hedhin në kurriz masave punonjëse. Dhe, në fakt, kudo borgjezia, monopolistët e të gjithë shfrytëzuesit, për të ruajtur të paprekur nivelin e fitimeve të tyre, kanë rritur shtypjen e shfrytëzimin e proletariatit e të punonjësve, duke reduktuar mjetet e jetesës dhe duke kufizuar të drejtat e tyre. Në këto momente krize të rëndë të fuqive imperialiste, social-imperialiste dhe të pushtetit borgjez të çdo vendi po hidhen në rrugë miliona punëtorë, numri i të cilëve deri tani ka arritur në rreth 100 milionë veta, inflacioni po zhvillohet në mënyrë galopante, çmimet e sendeve të nevojshme të jetesës po bëhen të pakapshme. Në shoqërinë e sotme kapitaliste dhe revizioniste po ndodh ai fenomen i polarizimit për të cilin ka folur Marksi: nga një anë, shtohet varfëria e punonjësve, nga ana tjetër, rritet pasuria e kapitalistëve.

Këtë gjendje të rëndë, këtë politikë të egër shtypëse e shfrytëzuese, kapitali i madh dhe pushteti i tij, socialdemokracia, revizionistët e oportunistët e tjerë e shoqërojnë me një propagandë të madhe mashtruese, e cila synon t'u mbushë mendjen masave punonjëse se tronditjet e tanishme janë gjoja një fenomen kalimtar, se çdo gjë do të kthehet si më parë, prandaj ato duhet të durojnë barrën e rëndë që u ka rënë përsipër dhe të mos kërkojnë të gjejnë shkaqet e të revoltohen. Ata përpiqen me çdo mënyrë të evitojnë të madhen, revolucionin, që është rruga e vetme për të shpëtuar njëherë e mirë nga kriza e nga sistemi shfrytëzues kapitalist e revizionist.

Për këtë qëllim kundërrevolucionar borgjezia dhe pushteti i saj shfrytëzojnë edhe sindikatat, ku ata kanë inkuadruar proletariatin e punonjësit e shumicës së vendeve borgjeze. Ky organizim është gjoja demokratik, gjoja i shkëputur nga patronati dhe nga partitë e ndryshme «demokratike», «socialiste» etj. Në të vërtetë këto të ashtuquajtura sindikata, të manipuluar hapazi nga partitë borgjeze dhe që udhëhiqen nga aristokracia punëtorë, luftojnë me të gjitha mjetet e mënyrat për të çoroditur punonjësit dhe për të sabotuar luftën e tyre revolucionare. Edhe ligjet që kanë të bëjnë me veprimtarinë e me luftën e punëtorëve për kërkesat ekonomike, shoqërore etj., janë ndër-tuar dhe dozuar nga kapitali i madh në atë mënyrë që çdo aksion të zhvillohet brenda kuadrit të lejuar nga borgjezia, që

asgjë të mos prekë interesat e saj dhe veçanërisht të mos kërcojnë themelet e pushtetit kapitalist. Kur është e pamundur t'u bëhet ballë revoltave të punëtorëve dhe të popullit me format pseudodemokratike ose me metodat llafllojgjike të parlamenteve, atëherë ndërhyjnë shteti borgjez me ligje, me dhunë, me kërcënime. Kjo po ndodh, aktualisht, në shumicën e vendeve, ku kriza i ka acaruar kontradiktat midis punës e kapitalit dhe revolta e punonjësve ndaj gjendjes së krijuar bëhet gjithnjë e më e fuqishme.

Në këto situata rreziku i fashizmit bëhet gjithnjë e më kërcënues. Është e ditur se kur kapitali futet në qorrsockak dhe ndodhet nën goditjet e forta të klasës punëtorë, është i detyruar, ose të falimentojë, ose të vendosë diktaturën fashiste dhe të ecë drejt luftës. Ky rrezik i fashizmit është evident në Spanjë, në Itali e në mjaft vende të tjera. Në rast se në zgjedhjet e fundit në Itali partia fashiste, që quhet Lëvizja Sociale Italiane, pësoi humbje në vota, kjo nuk është ndonjë disfatë për të, mbasi kontingjentet e veta skuadraste i futi në Partinë Demokratiane.

«Rëndësia e madhe e të gjitha krizave, — thoshte V.I. Lenini, — qëndron në atë, që çfarë është e mbulluar, ato e nxjerrin në shesh, flakin tej atë që është konvencionale, e sipërfaqshme, e vogël, i vënë fshesën plehut politik, zbulojnë shkaqet e vërteta të luftës së klasave që zhvillohet në realitet»¹.

Ngjarjet politike, ekonomike e shoqërore të botës së sotme, shkaqet që i krijojnë ato, rrethanat ku veprohet dhe forcat antagonistë që marrin pjesë në to, janë shumë të ndryshme nga karakteri, nga interesat, nga qëndrueshmëria dhe nga format e luftës që përdoren. Për t'i sqaruar Partinë dhe popullin, për t'u orientuar drejt në çdo veprim dhe në çdo situatë, është e domosdoshme të kapemi nga kryesoret, nga çështjet parimore dhe t'u bëjmë atyre një analizë marksiste-leniniste. Ndryshe është zor të dalësh në konkluzione të drejta dhe të vlefshme.

Partia jonë ka pikëpamjen se situatat e sotme në botë janë të turbullta dhe si pasojë nuk ka vend për vetëkënaqësi, për qetësi ose eufori. Prandaj analiza, vlerësimi dhe qëndrimi konsequent e klasor ndaj politikës dhe veprimit të borgjezisë imperialiste të të dyja superfuqive, në kushtet aktuale, merr një rëndësi të dorës së parë për të gjitha forcat revolucionare, për të gjitha kombet e popujt që luftojnë për çlirimin e pavarësinë, për paqen e sigurinë midis shteteve. Qëndrimi parimor në këtë

1 V. I. Lenin. Veprat, vëll. 24, f. 219.

çështje themelore përbën bazën e vetme të drejtë për përcaktimin e një strategjie e taktike konsekuente revolucionare, përbën kriterin e ndarjes dhe të vlerësimit të forcave përparimtare nga ato reaksionare.

Faktet dhe veprimet konkrete, realiteti objektiv, na çojnë në konstatimin se në botën e sotme të dyja superfuqitë, Shtetet e Bashkuara të Amerikës dhe Bashkimi Sovjetik, janë fuqitë imperialiste agresore më të mëdha e më të rrezikshme që ka njohur historia. Superfuqitë, veç e veç ose të bashkuara, në të njëjtën masë dhe në të njëjtën shkallë, përfaqësojnë armikun kryesor për socializmin, për lirinë e pavarësinë e kombeve, forcën më të madhe për mbrojtjen e sistemeve shtypëse e shfrytëzuese, rrezikun e drejtpërdrejtë për ta hedhur njerëzimin në një luftë të tretë botërore.

Bota është ndeshur dhe ndeshet me synimet agresive dhe ekspansioniste të imperializmit amerikan. Që nga mbarimi i Luftës së Dytë Botërore e deri më sot imperializmi amerikan ka ndjekur një politikë dhe një veprimtari kriminale kundër komunizmit dhe lirisë e pavarësisë së popujve. Ishte ai që shpërtheu agresionin barbar në Kore, në Vietnam dhe kreu atje krime nga më të shëmtuarat që ka njohur njerëzimi, ishte ai që ndërhyri në Kongo, që mbyti revolucionin dominikan, që e çoi luftën në Laos e në Kamboxhia, që i futi zjarrin Lindjes së Mesme dhe organizoi puçin fashist në Kili e në Argjentinë.

Imperializmi amerikan, si imperializëm që është, i ka hedhur kthetrat në të gjitha kontinentet dhe kudo po forcon pozitat e veta me të gjitha mënyrat, me «ndihma», me kredi skllavëruese, me marrëveshje e traktate të shumëllajt, me baza ushtarake, që janë shtrirë në shumë vende, me ndërhyrje brutale në punët e brendshme të të tjerëve, deri edhe me sulme të armatosura. Të gjitha këto janë tiparet e shëmtuara të imperializmit të egër amerikan.

Kompromiset e shumta dhe lëshimet e paprincipita të hrushovianëve nuk e bënë atë as më të butë, as më të sjellshëm. Ai vazhdon të mbetet kështjella politike e ekonomike e sistemit shfrytëzues kapitalist, mbrojtësi i madh i kolonializmit e i neokolonializmit, frymëzuesi i racizmit dhe kryexhandari i reaksionit ndërkombëtar. Partia jonë i përmbahet vazhdimisht pikëpamjes se imperializmi amerikan është agresiv dhe do të jetë i tillë, sikur edhe një dhëmb t'i mbetet.

Si rrjedhim i luftërave revolucionare e çlirimtare, i degjenerimit të pandërprerë dhe i kontradiktave të brendshme të pakapërcyeshme, imperializmi botëror ka humbur shumë pozita. Mjafton të përmendim shthurjen e sistemit kolonial dhe fitimin e pavarësisë nga shumë vende. Në të ardhmen imperializmi do të humbasë pozita të tjera edhe më shumë. Por, në të njëjtën

kohë, ai, e veçanërisht imperializmi amerikan, do t'i shtojë edhe përpjekjet për të rifituar pozitat e humbura e për të zënë të reja. Kjo është dialektika e zhvillimit dhe e rënies së imperializmit. Prandaj, si në të kaluarën, edhe tani, lufta konsekuente dhe e pandërprerë për demaskimin e politikës dhe për shkatërrimin e planeve agresive të imperializmit, me atë amerikan në krye, përbën një kusht të domosdoshëm për mbrojtjen e lirisë e të socializmit, për fitoren e revolucionit dhe çlirimin e popujve.

Popujt e botës ndodhen në një përlëshje të madhe edhe me armikun tjetër, po aq të rrezikshëm e po aq barbar, socialimperializmin sovjetik. Politika e revizionistëve sovjetikë është një politikë tipike agresive kolonialiste e neokolonialiste, që mbështetet në forcën e kapitalit dhe të armëve. Lufta që bën sot Bashkimi Sovjetik për të zënë pozita strategjike në Lindjen e Mesme, shtrirja në Mesdhe, në Oqeanin Atlantik e Indian, zgjatja e duarve në Afrikë e në Amerikën Latine, presionet ndaj Evropës dhe përzjerja në punët e Azisë, mbajnë të gjitha vulën e kësaj politike. Ashtu si imperialistët amerikanë, socialimperialistët sovjetikë luftojnë kudo për të shuar flakët e revolucionit e të luftërave të popujve për çlirim.

Në garë me imperializmin amerikan socialimperialistët sovjetikë kurdisin komplote e intriga kundërrevolucionare kundër popujve, nxitin konflikte e përçarje midis kombeve, përpiqen të ushtrojnë kontroll e diktat kudo që mundin. **Partia jonë e ka theksuar vazhdimisht se çdo iluzion ose lëkundje, sado e vogël, në qëndrimin ndaj Bashkimit të sotëm Sovjetik, mban me vete pasoja katastrofike për ato forca e lëvizje politike që vazhdojnë t'u besojnë demagogjisë e mashtrimeve të Moskës.**

Për të zbatuar politikën e ekspansionit e të hegjemonizmit, imperializmi, socialimperializmi dhe kapitalizmi ndërkombëtar kanë krijuar një varg organizmash e institucionesh ushtarake, politike, ekonomike, kulturore etj., të cilat sot janë armët dhe mjetet kryesore të sundimit mbi popujt. Në të njëjtën kohë ata kanë përpunuar edhe një varg të tërë teorish, konceptesh e tezash, me anën e të cilave kërkojnë të mashtrojnë e të frikësojnë popujt, të justifikojnë hegjemonizmin e shtypjen, të përpunojnë mendjet e njerëzve në drejtimin që ata dëshirojnë. Agresioni ushtarak, ekspansioni ekonomik dhe agresioni ideologjik përbëjnë bazën e vijës së përgjithshme të këtyre armiqve, qëllimi kryesor i të cilëve është të shkatërrojnë socializmin, të mbytin revolucionin, të përjetësojnë sistemin e tyre skllavërues.

Në këto kushte është detyrë e revolucionarëve dhe e popujve që këtij sulmi të përgjithshëm e të gjithanshëm të armiqve t'i kundërvënë luftën e tyre të bashkuar e të vendosur

në të gjitha frontet e në të gjitha drejtimet, të demaskojnë e të shkatërrojnë të gjitha armët e bazat e tij, qofshin këto politike ose ekonomike, ushtarake ose ideologjike.

Si më parë, ashtu edhe tani, shtyllat kryesore në të cilat mbështetet e realizohet e tërë politika hegjemoniste e ekspansioniste e superfuqive, mburoja kryesore e sistemeve të tyre imperialiste, armët themelore të rivalitetit dhe të përgatitjeve për luftë janë NATO-ja e Traktati i Varshavës, janë aleancat politiko-ushtarake të vendeve kapitaliste e revizioniste, bazat e ushtritë e tyre në vendet e huaja.

NATO-ja e Traktati i Varshavës, së bashku me ushtritë borgjeze e revizioniste të vendeve anëtare, mbeten mburoja kryesore e sistemit kapitalist e revizionist dhe forcat më të mëdha të armatosura e goditëse kundër revolucionit e socializmit, lirisë e pavarësisë së popujve. Bloqet ushtarake janë përkrahëset e forcave të brendshme reaksionare, antipatriotike e likuidatore të sovranitetit kombëtar, që ua shesin e ua nënshtrojnë vendin të huajve. NATO-ja e Traktati i Varshavës kanë qenë dhe mbeten instrumente për përgatitjen dhe shpërthimin e luftës.

Në funksion të politikës agresive, shtypëse e shfrytëzuese janë krijuar KNER-i dhe Tregu i Përbashkët Evropian. Njëpër një KNER-it, që është një organizatë revizionisto-sovjetike për skllavërimin e vendeve anëtare, Bashkimi Sovjetik zbaton politikën e tij neokolonialiste në vendet satelite, grabit pasuritë dhe realizon integrimin ekonomik të tyre në shtetin sovjetik. Bashkimi Sovjetik i ka varfëruar aleatët e vet ekonomikisht, u ka lidhur këmbët e duart, u imponon çmimet që do, kondicionon sipas interesave të tij zhvillimin e ekonomisë së tyre, u jep sa dëshiron e kur dëshiron lëndë të parë të nevojshme sa për funksionimin e industrisë, pale më për përparimin e saj. Kreditë, që Bashkimi Sovjetik u akordon satelitëve të tij, janë skllavëruese.

Një organizatë e tillë reaksionare, si KNER-i, është edhe Tregu i Përbashkët Evropian. Ky është një bashkim i madh i monopoleve dhe i trusteve kapitaliste për shfrytëzimin e egër të proletariatit e të masave punonjëse të Evropës e të popujve të botës.

Që kur u krijua, qëllimi i Tregut të Përbashkët ishte gjetja e mënyrave të grabitjes barbare në fitim të trusteve dhe të koncerneve të mëdha dhe shpëtimi i kapitalizmit nga krizat e tronditjet. Në fushën ndërkombëtare Tregu i Përbashkët është një fuqi e madhe neokolonialiste, që jo vetëm konkurren me superfuqitë për shfrytëzimin e vendeve në zhvillim, por përpiket të mbajë e të rikthejë privilegjet e vjetra të fuqive ish-koloniale në këto vende.

Megjithëse zyrtarisht Shtetet e Bashkuara të Amerikës gjenden jashtë Tregut të Përbashkët, njëpër një pleksjes së kapitalit amerikan me kapitalin e secilit prej vendeve anëtare, janë ato që, tërthorazi, luajnë një rol shumë të madh në të. Imperializmi amerikan ka pasur dhe ka në Tregun e Përbashkët një mbështetje të fuqishme kundër bllokut socialimperialist. Tregu i Përbashkët tok me NATO-n përbëjnë një bazë e prapavijë të organizuar të imperializmit amerikan në rivalitetin e konkurrencën e tij me fuqinë tjetër imperialiste, Bashkimin Sovjetik revizionist.

Partia e Punës e Shqipërisë, shteti dhe populli shqiptar janë kundër NATO-s dhe Traktatit të Varshavës, kundër KNER-it dhe Tregut të Përbashkët, se këto organizata janë instrumentet bazë të politikës ekspansioniste të të dy superfuqive, se ato shtypin, shfrytëzojnë e varfërojnë si popujt e Evropës, ashtu edhe popujt e vendeve në zhvillim, minojnë si revolucionin, ashtu dhe çlirimin e popujve, janë skllavëruese.

Bashkimi Sovjetik deklaroi se është krijuar një «bashkësi e shteteve të barabarta e të lira socialiste», por në këtë «aleancë» sundon grushti sovjetik. Ajo s'ka asgjë socialiste, ajo është antimarksiste dhe fund e krye një mashtrim për të mbajtur popujt nën zgjedhën e socialimperializmit.

Monopolistët e Evropës Perëndimore, borgjezë e revizionistë, flasin shumë për krijimin e së ashtuquajturës Evropë të Bashkuar. Deri tani është ngritur njëfarë «Komiteti i Evropës», me «parlament», me «qeveri të përbashkët», me disa ligje formale, të cilët i kanë vënë vetes si detyrë të krijojnë unifikimin shtetëror të vendeve evropiane. Planet bëhen që kjo Evropë të ketë një ushtri të përbashkët të armatosur deri në dhëmbë dhe një ekonomi kapitaliste «të fuqishme» për të përballuar, gjoja, të dy superfuqitë. Në të vërtetë synimi i krijimit të shteteve të Evropës së Bashkuar është eliminimi i nocionit të kombësisë së vendeve të ndryshme evropiane, integrimi dhe amalgamimi i kulturës dhe i traditave të tyre, me fjalë të tjera, zhdukja e personalitetit të popujve dhe të shteteve të Evropës Perëndimore nën drejtimin e borgjezisë reaksionare kozmopolite të këtij kontinenti.

Këtë «Evropë të bashkuar», përmbajtjen e saj reaksionare, e ka dënuar dhe e ka demaskuar Lenini qysh më 1915, kur shkruante:

«Nga pikëpamja e kushteve ekonomike të imperializmit, domethënë, nga pikëpamja e eksportimit të kapitalit dhe e ndarjes së botës midis fuqive «të përparuara» dhe «të qytetëruara» koloniale, Shtetet e Bashkuara të Evropës

në kushtet e kapitalizmit ose janë të pamundshme ose janë reaksionare». Dhe më tej:

«Sigurisht, ka mundësi të lidhen marrëveshje të përkohshme midis kapitalistëve dhe midis shteteve. Nga kjo anë, ka mundësi të krijohen edhe Shtetet e Bashkuara të Evropës, si një marrëveshje e kapitalistëve evropianë... po për çfarë? Vetëm e vetëm për të shtypur së bashku socializmin në Evropë...»¹.

Kapitalizmi botëror, që ecën pa u ndalur drejt krizave dhe rënies, siç e patën parashikuar me aq gjenialitet Marksii, Engelsi, Lenini dhe Stalini, ka arritur tani në stadin e imperializmit të kalbëzuar. Për të shpëtuar jetën e tij, ai ka ndër-tuar forma të reja shfrytëzimi të masave, jo vetëm në shkallë kombëtare, por edhe botërore, ka krijuar formën e fundit e më të perfeksionuar të grabitjes, neokolonializmin, ka krijuar lidhje financiare dhe aleanca ekonomike e ushtarake, që të mbajë nën varësi të plotë ose të pjesshme shumë shtete, që përfshihen në atë që quhet «botë e dytë», «botë e tretë», «botë e paangazhuara» ose «vende në zhvillim». Të gjitha këto emërtime, që u referohen forcave të ndryshme politike që veprojnë sot në botë, mbulojnë dhe nuk nxjerrin në evidencë karakterin klasor të këtyre forcave politike, kontradiktat themelore të epokës sonë, problemin kyç që dominon sot në shkallë kombëtare e ndërkombëtare, luftën e pamëshirshme që zhvillohet në mes botës borgjezo-imperialiste, nga njëra anë, dhe socializmit, proletarietit botëror e aleatëve të natyrshëm të tij, nga ana tjetër.

E shumta çka mund të tregojnë këto emërtime e ndarje, është proporcioni i influencës dhe i forcës së kapitalit botëror ndërkombëtar ose kombëtar në shtete dhe në zona të ndryshme të botës. Ato mund të tregojnë, gjithashtu, pikat e mbështetjes më të forta ose më pak të forta të imperializmit dhe të socialimperializmit. Ato mund të tregojnë edhe ekzistencën e aspiratave të popujve për të jetuar të lirë e të pavarur nga superfuqitë. Por, duke e parë çështjen nga pikëpamja e kriterit klasor, me ndonjë përjashtim, në këto shtete ekzistojnë klasat antagonistë, ekziston shfrytëzimi i njeriut prej njeriut, mbi proletariatin e punonjësit e këtyre vendeve sundon borgjezia në këtë ose në atë formë. Marksizëm-leninizmi na mëson se në epokën tonë vendet ndahen sipas sistemit shoqëror që sundon në to, në vende borgjezo-kapitaliste dhe në vende socialiste. Teoritë mbi të ashtuquajturën gjendje të ndërmjetme të zhvillimit jökapita-

1 V. I. Lenin. Veprat, vëll. 21, f. 370, 372.

list, që me shumë zell i propagandojnë revizionistët hrushovianë, synojnë të sabotojnë aspiratat e sigjerta socialiste që ekzistojnë në mjaft vende, të ngjallin konfuzionin ideologjik, të minojnë luftën e forcave progresive.

Edhe për sa i përket vlerësimit të politikës që ndjekin qeveritë e shtetet e ndryshme, marksistët nisen, gjithashtu, nga kriteri klasor, nga qëndrimet që këto qeveri e këto vende mbajnë ndaj imperializmit e socializmit, ndaj popullit të vet e reaksionit.

Në bazë të këtyre mësimëve lëvizja revolucionare dhe proletariati ndërtojnë strategjinë e taktikat e tyre, gjejnë dhe bashkohen me aleatët e tyre të vërtetë në luftën kundër imperializmit, borgjezisë dhe reaksionit. Emërtimet «botë e tretë», «shtetet e paangazhuara» ose «në zhvillim» krijojnë iluzionin në masat e gjera që luftojnë për çlirimin kombëtar e shoqëror, se gjoja është gjetur një çati për të futur kokën nga kërcënimi i superfuqive. Ato fshehin atë gjendje reale të shumicës së këtyre vendeve, të cilat, në këtë ose në atë mënyrë, janë të pleksura e të varura politikisht, ideologjikisht dhe ekonomikisht, si me superfuqitë, ashtu edhe me ish-metropolet koloniale.

Revizionistët jugosllavë mbrojnë idenë e «vendeve të paangazhuara». Sipas tyre, këtu futen ato vende që nuk janë të angazhuara me traktate ushtarake me fuqitë e mëdha imperialiste dhe revizioniste, kryesisht me NATO-n e me Traktatin e Varshavës. Por pa qenë pjesëmarrëse formalisht në këto dy blloqe ushtarake, shumë nga këto shtete janë plotësisht të angazhuara me një mori traktatesh e marrëveshjesh me superfuqitë e me fuqitë e mëdha kapitaliste, saqë fjala i paangazhuar tingëllohet krejt bosh.

Këtë gjendje të lëvizjes së «të paangazhuarve» e tregoi edhe Konferenca e Kolombos. Ajo mezi i mbuloi divergjencat dhe synimet e kundërta politike që ndjekin vende e grupe shtetesh pjesëmarrëse. Kësaj radhe asnjëri nuk foli e nuk goditi hapur e me emër Shtetet e Bashkuara të Amerikës e Bashkimin Sovjetik, politikën e veprimet e tyre agresive e luftënxitëse. Por e gjetën oportune e të leverdishme të sulmojnë Francën!

Midis mjaft shteteve që pretendojnë se janë të paangazhuara, janë përfunduar traktate ushtarake mbrojtjeje dhe sulmuese, ku bëjnë pjesë edhe fuqi imperialiste. Këto traktate asnjë nga pjesëmarrësit nuk i ka denoncuar. Socialimperializmi sovjetik përpiqet të krijojë «Traktatin për sigurimin aziatik», nesër një të tillë «për sigurimin afrikan» etj. Të gjitha këto janë forma të ndryshme organizimi, me qëllim që një vend gjoja i paangazhuar të kthehet, në fakt, në një vend të robëruar nga çdo pikëpamje.

Slogani i «vendeve të paangazhuara» jep përshtypjen e rreme të krijimit të një grupi shtetesh që kanë mundësi «t'u

kundërvihen» blloqeve të superfuqive, jep përshtypjen se ato vende, të gjitha pa përjashtim, janë antiimperialiste, kundër luftës, kundër diktatit të të tjerëve, janë «demokrate», bile edhe «socialiste». Kjo ndihmon forcimin e pozitave pseudodemokrate dhe antipopullore të grupeve drejtuese të disa prej shteteve që bëjnë pjesë në «të paangazhuarit», u krijon përshtypjen populjeve të këtyre vendeve se të gjitha marrëdhëniet, të çfarëdo lloji dhe të çfarëdo natyre, që kërret lidhin e zgjidhin me imperialistët dhe socialimperialistët, haptazi ose fshehurazi, i bëjnë jo vetëm si «qeveri popullore», por edhe si një grup shtetesh «me të cilat duhet të llogaritin edhe superfuqitë».

Partia jonë mendon se popujve u duhet folur hapur për situatat, pse vetëm kështu ndihmohet bashkimi i vërtetë i tyre, bashkimi i shteteve dhe i qeverive me të vërtetë antiimperialiste e përparimtare. Për t'u bashkuar popujt në luftën për liri, pavarësi e përparim shoqëror, kundër çdo shtypjeje e shfrytëzimi nga kushdo goftë, më parë duhen vënë kufijtë, duhet bërë e qartë se kush është armiku kryesor i tyre, kundër kujt duhet luftuar dhe me cilin duhet bashkuar.

Armiqtë e tyre janë imperializmi, socialimperializmi dhe borgjezia e madhe ndërkombëtare, që ndjekin një politikë ekspansioniste e shfrytëzuese ndaj vendeve të Azisë, të Afrikës e të Amerikës Latine. Superfuqitë e kapitali botëror duan të mbajnë të paprekura të gjitha format e institucionet ndërkombëtare, të vendosura që në periudhën e vjetër koloniale. Dhe kur preken, goftë edhe një çikë, siç është rasti i ngritjes së çmimeve të naftës dhe të disa lëndëve të para, ata hidhen përpjetë dhe nuk ngurrojnë të kërcënojnë edhe me luftë ata popuj e ato vende që duan të vendosin sovranitetin mbi pasuritë e veta kombëtare, që luftojnë për drejtësi e barazi në shkëmbimet e në marrëdhëniet ekonomike botërore.

Por kjo grabitje dhe ky shfrytëzim i egër nuk mund të vazhdojnë përjetë. Shkolonizimi ekonomik tanimë është vënë në rend të ditës dhe këtë proces të ri revolucionar, që ka dalë në skenën botërore, asgjë nuk mund ta ndalë. Popujt kanë të drejtën e pamohueshme për të vendosur sovranitetin e plotë mbi burimet e tyre natyrore dhe për t'i nacionalizuar ato. Asgjë nuk do ta pengojë arritjen e këtij objekti, sado të gjatë dhe të ashpër të jenë rezistenca e kundërsulmi i imperialistëve dhe i shfrytëzuesve të tjerë. Asgjë nuk mund ta ndalë luftën e popujve për barazi në shkëmbimet ndërkombëtare dhe për t'i shfrytëzuar të ardhurat e nxjerra nga shitja e lëndëve të para për zhvillimin e industrisë e të kulturës, për përmirësimin e jetesës së tyre.

Lufta e popujve për pavarësi ekonomike drejtohet kundër superfuqive, kundër monopoleve të shteteve imperialiste, ku-

ndër shoqërive shumëkombëshe. Prandaj proletariati, të gjithë ata që janë për revolucionin e socializmin, duhet ta lidhin ngushtë luftën e tyre me luftën e popujve për liri e pavarësi. Kjo bëhet vetëm duke luftuar me vendosmëri borgjezinë e vendit të vet, duke luftuar kundër imperializmit e luftës grabitqare. Kjo është edhe ndihma më efektive dhe e drejtpërdrejtë që proletariati i jep lëvizjes çlirimtare të popujve.

Politika agresive dhe veprimtaria kundërvolucionare e superfuqive, e borgjezisë së madhe ndërkombëtare dhe e reaksionit zhvillohen midis kontradiktave të mëdha e të papajtueshme që imperializmi e socialimperializmi kanë me njëri-tjetrin dhe ndërmjet tyre e aleatëve të vet. Këto kontradikta, të cilat janë shenjë e dobësisë së tyre dhe e goditjeve të mëdha që u ka dhënë lufta revolucionare e proletariatit dhe e çlirimit të popujve, vërtetojnë përsëri tezat e pavdekshme të Marksit, të Engelsit, të Leninit e të Stalinit mbi zhvillimin e shoqërisë borgjeze dhe mbi strategjinë proletare të revolucionit.

Kriza e madhe që ka pllakosur të dyja superfuqitë dhe aleatët e tyre, ushtron efekte të mëdha në dobësimin e aleancave agresive të kurdisura nga ato. Ajo ka tronditur shumë shtete të botës në të tëra kontinentet dhe ka ngjallur dyshimin e bazuar, se fatkeqësia që i ka zënë e ka burimin në veprimet agresive dhe grabitqare të imperializmit amerikan dhe të socialimperializmit sovjetik. Ky dyshim ka shkaktuar çarje në aleancat, gjysmëshkëputje e shkëputje të plota nga to. Ku i deklaruar dhe ku i mbyllur, por kurdoherë veprues dhe gërryes, mosbesimi ndaj tyre vazhdon të rritet.

Tanimë është një fakt i dukshëm se si imperialistët amerikanë, ashtu edhe socialimperialistët sovjetikë nuk mund ta zbatojnë siç dëshirojnë hegjemonizmin përkatës mbi partnerët e tyre në bllokun e NATO-s dhe në Traktatin e Varshavës. Plasaritjet e thella në grupimet ushtarake, ekonomike e politike të imperializmit e të socialimperializmit po bëhen përditë e më shqetësuese për superfuqitë. Forcat centrifugale, goftë të shteteve borgjeze kapitaliste perëndimore, goftë të shteteve revizioniste lindore, po bëhen çdo ditë e më të dukshme dhe më aktive.

Në bllokun revizionist socialimperializmi sovjetik vëzhgon me rreptësi që asnjë orvatje për shkëputje të mos ndodhë në radhët e «aleatëve» të vet. Megjithatë, armiqtë politikë dhe divergjencat ideologjike, në mos aq të hapëta, si në Çekoslovaki në kohën e Dubčekut, ekzistojnë kudo të heshtura dhe manifestohen në forma e në fusha të ndryshme, sidomos në çështjet ekonomike. Të gjitha pakënaqësitë që po shfaqen në marrëdhëniet midis vendeve revizioniste e Bashkimit Sovjetik, mbulohen me teorinë e «sovranitetit të kufizuar» e të «integritimit ekonomik» të Brezhnjev, që do të thotë, me fjalë të tjera, se për

interes të «socializmit» duhet të ruhet dhe të mos kundërshtohet diktati sovjetik mbi ta.

Fërkimet e shteteve revizioniste të Lindjes me Bashkimin Sovjetik, pakënaqësitë e tyre nxiten edhe më shumë nga imperializmi amerikan dhe aleatët e tij. Shtetet e Bashkuara të Amerikës bëjnë përpjekje të mëdha ta dobësojnë socialimperializmin, t'u vënë fre aspiratave hegjemoniste të tij, të përçajnë satelitët e Bashkimit Sovjetik dhe t'i afrojnë nga vetja.

Edhe dëshira e satelitëve sovjetikë është e tillë. Edhe këta kanë pasur dhe kanë shpresë ta zhvillojnë këtë prirje me ndihmën e Shteteve të Bashkuara të Amerikës. Tani imperializmi amerikan, duke e ditur dobësinë ekonomike të Bashkimit Sovjetik, urgjencën që ka ai për teknologji dhe sidomos nevojën e madhe për të çliruar fonde të brendshme për armatimet, përpiqet të përfitojë sa më shumë dhe të vërë në jetë planet e tij. Ai i jep kredi qeverisë sovjetike, por edhe vendeve të tjera revizioniste, duke nxitur, në të njëjtën kohë, edhe shtetet kapitaliste perëndimore të investojnë kapitale në këto vende. Kjo ndërmarrje lehtësohet edhe nga fakti se në këto periudha krize kapitali i Evropës Perëndimore kërkon ekspansion ekonomik ku të mundë.

Bashkimi Sovjetik revizionist, me gjithë përpjekjet për t'i mbajtur satelitët nën zgjedhë ushtarake dhe politike, të nënshtruar ekonomikisht dhe të lidhur me shumë zinxhirë të çeliktë, detyrohet t'i lejojë ata të marrin kontakte me Shtetet e Bashkuara të Amerikës dhe me vendet e mëdha kapitaliste të Evropës Perëndimore, të kërkojnë dhe të marrin kredi prej tyre. Natyrisht, tok me kredinë hyn edhe hipotekimi politik-ekonomik dhe është pikërisht kjo që i shqetëson më shumë socialimperialistët.

Nga ana e tyre edhe sovjetikët përpiqen të krijojnë ndonjë të çarë për t'u futur në vendet perëndimore. Këto vende bënë shumë zhurmë për çfarë po ngjiste në Portugali, për ndërhyrje të Bashkimit Sovjetik me anë të partisë revizioniste të Kunjalit. Dhe, në fakt, një orvatje e tillë u bë. Por zhurma u ngrit më tepër për bujë, sesa nga frika e një vendosjeje të sovjetikëve në Gadishullin Iberik.

Një acarim të madh kanë marrë aktualisht edhe kontradiktat brenda aleancave politike, ushtarake e ekonomike, që kryesohen nga imperializmi amerikan. Grindjet dhe konkurrenca ndërmjet monopoleve të Evropës Perëndimore e të Japonisë dhe monopoleve të Shteteve të Bashkuara kanë hyrë në një fazë të re, ku secila palë kërkon të sigurojë për vete sa më shumë pozita epërsie, privilegje e favore. Kontradiktat ndërmjet tyre janë shtuar edhe më tepër si rezultat i krizës energjetike e të lëndëve të para, i ngushtimit të sferës së eksportimit të kapitaleve dhe

i rritjes së vështirësive për sigurimin e fitimeve nëpërmjet politikës neokolonialiste.

Po vërtetohet plotësisht analiza dhe parashikimi i Stalinit, i cili, qysh në vitin 1952, thoshte:

«Nga ana e jashtme duket sikur çdo gjë shkon «mbarë»: Shtetet e Bashkuara të Amerikës kanë vënë në grazhd Evropën Perëndimore, Japoninë dhe vende të tjera kapitaliste; Gjermania (Perëndimore), Anglia, Franca, Italia, Japonia, që kanë rënë në kthetrat e SHBA-së, zbatojnë me servilizëm urdhrat e SHBA-së. Por do të ishte gabim të mendohej se kjo «mbarëvajtje» mund të vazhdojë «për jetë të jetëve», se këto vende do ta durojnë përgjithmonë sundimin dhe zgjedhën e Shteteve të Bashkuara të Amerikës, se ato nuk do të përpiqen të dalin nga robëria amerikane dhe të vihen në rrugën e një zhvillimi të pavarur»¹.

Në kuadrin e aleancave të Perëndimit grindjet më të mëdha janë ato midis Shteteve të Bashkuara dhe Tregut të Përbashkët, të cilat, edhe nën presionin e manovrat e ndryshme të bllokut sovjetik, kanë tendencë të shtohen.

Për shkak të konkurrencës, për të evituar procesin e afirmimit e të konsolidimit të Tregut të Përbashkët, Shtetet e Bashkuara përpiqen t'i manipulojnë anëtarët e tij një nga një dhe t'i vënë njërin kundër tjetrit. Në mënyrë të posaçme ata përpiqen të pengojnë afrimin gjermano-francez, duke dobësuar Francën e duke përkrahur Gjermaninë Federale e Anglinë, krahas robërimit të pjesëtarëve të tjerë të dobët.

Duhet thënë se edhe vendet e Evropës Perëndimore, me gjithë organizmat që kanë krijuar, nuk kanë pushuar së bëri përpjekje të mëdha të veçanta që kush e kush të kapë sa më shumë koncesione dhe tregje në të gjithë botën. Kjo është, natyrisht, një konkurrencë që u bëhet të dy superfuqive, por, në krahasim me forcën ekonomike, ushtarake dhe politike të të dy të mëdhenjve, dhe veçanërisht të imperializmit amerikan, ato janë të dobëta. Kështu, këto shtete të Evropës Perëndimore s'e ngjyen dot gishtin si duhet «në mjaltë», jo vetëm në fushën ekonomike, në vendet në zhvillim, por edhe mendimi politik i tyre dëgjohet fare pak, për të mos thënë se nuk dëgjohet fare. Imperializmi amerikan ka krijuar një situatë të atillë, që ka eliminuar jo vetëm mundësitë e ndërhyrjes ekonomike të këtyre

1 J. V. Stalin. «Probleme ekonomike të socializmit në BRSS». Tiranë, 1968, f. 39.

vendeve, por u ka mbyllur edhe gojën partnerëve të tij në aleancë.

Nga këto situata, ashtu siç na mëson marksizëm-leninizmi, proletariati dhe forcat revolucionare nxjerrin detyrën e shtimit të luftës së tyre të gjithanshme kundër imperializmit amerikan, socialimperializmit sovjetik, kundër borgjezisë reaksionare kapitaliste, të luftës për thellimin e kontradiktave dhe divergjencave që ekzistojnë midis armiqve të tyre. Armiqtë nuk duhen lënë në qetësi që të kenë kohë të bien në ujdira, të grupojnë forcat dhe të organizohen për të luftuar me fuqi të reja revolucionin, socializmin, popujt. Aleatë të proletariatit në këtë luftë janë të gjithë ata që shtypen e vuajnë nga imperialistët, borgjezia e reaksioni, që duan lirinë e pavarësinë e popujve të tyre, janë ata që kundërshtojnë imperializmin e socialimperializmin dhe planet e tyre hegjemoniste.

Besnike ndaj interesave të revolucionit, të socializmit e të popujve, Partia jonë do t'i mbështetë proletariatin e popujt që janë kundër të dy superfuqive e për shkatërrimin e tyre, kundër borgjezisë kapitaliste e revizioniste dhe për përmbysjen e saj.

Në kriza dhe plot kontradikta me njëra-tjetrën, në kontradikta me aleatët, si edhe me popujt, superfuqitë përpiqen të gjejnë forma të reja bashkëpunimi në divergjencë, të shpikin teorira të reja demagogjike, të hartojnë plane të reja skllavërimi dhe të bëjnë ndarje të reja të zonave të influencës e të tregjeve.

Bota kurrë nuk i është nënshtruar një diversioni dhe fushatë të tillë propagandistike e diplomatike si kjo e kohës së sotme, që bëjnë imperialistët e socialimperialistët e që ka për qëllim të zbukurojë politikën hegjemoniste e ekspansioniste të superfuqive, të justifikojë agresionet dhe të maskojë përgatitjet për luftë. Si në Lindje, ashtu edhe në Perëndim, qarqet drejtuese imperialiste e socialimperialiste pretendojnë se njerëzimi ndodhet në një situatë «uljeje tensioni», se «lufta e ftohtë» e konfrontimi i rrezikshëm për shpërthim midis superfuqive ua kanë lënë vendin «detantës», bashkekzistencës paqësore, «harmonisë ndërkombëtare», «sigurimit të përgjithshëm» etj., se rreziqet kanë kaluar dhe retë e luftës e të katastrofave janë shpërndarë. Me anë të këtyre parullave bombastike superfuqitë, borgjezia e reaksioni ndërkombëtar synojnë të mashtrojnë popujt, të dobësojnë rezistencën e tyre dhe të vendosin kontrollin e sundimin imperialist.

Republika Popullore e Shqipërisë nuk pajtohet dhe denoncon botërisht të ashtuquajturat teori mbi nevojën e ruajtjes së «ekuilibrit midis superfuqive», si kusht ose si bazë të evitimit të luftës dhe të mbrojtjes së paqes. Ajo hedh poshtë konceptet imperialiste të konservimit të «zonave të influencës» si gjoja faktorë stabiliteti e sigurie, konceptet e «sovrانيتit të kufizuar»

e të «botës së ndërruarur», të «bipolarizmit», politikën e shantazhit etj. Këto të ashtuquajtura teori e doktrina, të shpikura në Moskë e Uashington, kanë për qëllim të krijojnë një mendim kapitullues se asnjë shtet e asnjë komb nuk mund të jetojë jashtë sundimit e tutelës së njërës ose të tjetrës superfuqi.

Historia e Evropës e ka provuar se «ekuilibri i forcave» të fuqive të mëdha ka qenë kurdoherë armë në duart e klasave shfrytëzuese për shtypjen e lëvizjeve nacionalçlirimtare e revolucionare. Intervencioni ka qenë gjithmonë armë e sistemit të ekuilibrit, për ta rivendosur kur ai prishet, ose për ta ruajtur atë që të mos prishet.

Paqja e siguria ndërkombëtare në Evropë dhe në botë nuk arrihen nëpërmjet vendosjes së «harmonisë» ose «ekuilibrit» të superfuqive, por nëpërmjet luftës kundër presioneve e ndërhyrjeve imperialiste, nëpërmjet përpjekjeve për çlirimin e popujve, nëpërmjet forcimit të pavarësisë e të sovranitetit kombëtar.

Superfuqitë zhvillojnë një tregti të madhe armësh, e cila po bëhet biznesi më fitimprurës në ditët tona. E parë në mënyrë të thjeshtësuar, duket sikur këto armë shtojnë dhe forcojnë aftësinë luftarake të vendeve që i marrin. Në të vërtetë kjo tregti përbën një litar të ri që u hidhet blerësve në fyt, vargonj që u lidhin këmbë e duar. Këto armë jo vetëm nuk mund të zbrazen kurrë kundër një agresioni eventual të shitësve e të aleatëve të tyre, por ato nuk mund të zbrazen as pa lejen e tyre kundër kujtdo qoftë.

Me anë të tregtisë së armëve superfuqitë nxitin gara të vogla armatimesh midis vendeve të vogla e të mesme, që bëhen pastaj shkak për grindje e konflikte midis fqinjëve, nxitin luftëra lokale, gjë që hap rrugën për ekspansionin dhe hegjemonizmin e Shteteve të Bashkuara të Amerikës e të Bashkimit Sovjetik. Nëpërmjet tregtisë së armëve, si edhe të psikozës së luftës, të cilën e zhvillojnë me një forcë propagandistike të madhe, të dyja superfuqitë përpiqen të depërtojnë veçanërisht në Afrikë, në Lindjen e Mesme, në Amerikën Latine dhe në Azi.

Në këto vende Shtetet e Bashkuara të Amerikës dhe Bashkimi Sovjetik konkurrojnë njëri-tjetrin. Për të nënshtruar vendet e ndryshme të këtyre zonave, ata krijojnë e vendosin klika, gjoja me ngjyra çlirimtare, dhe i vënë këto në konflikt me njëra-tjetrën sipas parimit «përçaj e sundo». Në të vërtetë, qoftë imperializmi amerikan, në mënyrë të hapur dhe të egër, qoftë socialimperializmi sovjetik, gjithashtu, në mënyrë po aq të egër, por të maskuar me një propagandë pseudosocialiste, acarojnë marrëdhëniet, nxitin dhe i fryjnë kontradiktat midis popujve dhe në interes të tyre, vendosin në vende

të ndryshme baza detare, krijojnë aleanca ushtarake, bëjnë marrëveshje tregtare skllavëruese etj.

Një nga shembujt më tipikë të kësaj politike të të dy superfuqive është Lindja e Mesme, ku çështja kryesore është ajo e naftës. Luftërat midis popujve arabë dhe Izraelit, gjendja në mes vetë popujve arabë, të përçarë e në mosmarrëveshje me njëri-tjetrin, që acarohet nga intrigat sovjetiko-amerikane, janë rrjedhim i këtij problemi kyç, i përpjekjeve të të dy superfuqive për të pushtuar burimet e naftës. Për këtë pasuri është derdhur dhe po derdhet gjaku i popujve arabë. Imperializmi amerikan ndihmon haptazi Izraelin për ta mbajtur botën arabe të përçarë. Bashkimi Sovjetik gjoja ndihmon popujt arabë, duke u shitur armë, ndërsa në Izrael dërgon me shumicë popullsi çifute sovjetike, që përdoret si mish për top kundër popujve arabë.

Në të njëjtën kohë, superfuqitë përpiqen edhe t'i vënë bërnylin njëra-tjetrës. Imperializmi amerikan, me gjithë pozitën e tij të qarta pro Izraelit, jo vetëm u mundua dhe mbajti në drejtimin e vet «miqësinë» me Arabinë Saudite dhe me emiratet e Gjirit Persik, por arriti të minojë edhe pozitën e sovjetikëve në këtë zonë. Denoncimi nga ana e Egjiptit i traktatit egjiptiano-sovjetik, si dhe dëbimi nga portet e tij i flotës agresive sovjetike, është një disfatë dhe jo fitore për socialimperializmin sovjetik.

Tani në këtë pellg janë më shumë amerikanët që diktojnë planet e tyre. Natyrisht, as socialimperializmi sovjetik nuk rri me duar lidhur. Ai po përpiqet të kompensojë humbjen në Egjipt, duke ruajtur pozitën që akoma ka në ndonjë vend arab, ose duke kërkuar të sigurojë ndonjë bazë të re, duke u kapur pas «miqve» të rinj.

Në kontinentin afrikan lufta midis dy superfuqive sapo ka filluar dhe është larg që të ketë mbaruar. Imperializmi amerikan i ka hedhur atje bazat me kohë. Interesat e tij imperialistë janë gërshetuar këtu edhe me interesat e aleatëve të tij të Evropës Perëndimore dhe, së bashku, krijojnë një barriera të fuqishme ndaj depërtimit sovjetik në këtë zonë.

Ngjarjet në Angolë trumbetohen si një «sukses» i madh sovjetik, gjë që i shërben socialimperializmit për t'u vetëquajtur gjoja çlirimtar i popujve. Kjo u shërben, gjithashtu, edhe imperializmit amerikan dhe gjithë kapitalizmit botëror për të nxitur psikozën e frikës dhe të luftës antikomuniste, megjithëse komunizmi s'ka të bëjë fare në këtë mes. Lufta aktuale e popujve afrikanë është një revoltë kundër ndërhyrjes dhe grabitjes të të dyja superfuqive.

Fuqitë e mëdha imperialiste i shfrytëzojnë shumë situatat e vështira ekonomiko-shoqërore të popujve, të vendeve dhe të shteteve të Afrikës, ku ato thurin e shturin një mijë e një

intriga. Këto janë intriga pa mbarim, që bëhen për të dobësuar rilindjen e këtij kontinenti të madh me një popullsi të mjeruar në shekuj, por me një kulturë të vjetër, me një forcë dhe energji të re, e cila nuk lejohet nga imperializmi, socialimperializmi dhe kapitali botëror të kanalizohet në rrugën e drejtë të përparimit, të lirisë, të demokracisë, të pavarësisë dhe të sovranitetit të plotë të këtyre shteteve.

Partia jonë mbron tezën se, si atëherë kur superfuqitë afrohen, ashtu edhe kur ato grinden, harxhet i paguajnë të tjerët. Bashkëpunimi e rivaliteti midis superfuqive paraqesin dy anët e një realiteti kontradiktor, janë shprehje kryesore të së njëjtës strategji imperialiste për grabitjen e lirisë së popujve dhe sundimin e botës. Ato përbëjnë të njëjtin rrezik, prandaj të dy superfuqitë janë armiqtë kryesorë e më të mëdhenj të popujve, prandaj nuk mund të mbështetesh kurrë te një imperializëm për të luftuar, ose për të shpëtuar nga tjetri.

Ka shtete që, duke ndër kërcënimin e njëres ose të tjetrës superfuqi, mbrojtjen e tyre e lidhin me proteksionin ushtarak të Shteteve të Bashkuara të Amerikës ose të Bashkimit Sovjetik. Por proteksioni ushtarak i superfuqive është një mbrojtje iluzore, mbasi ai synon ta shndërrojë vendin «e mbrojtur» në një protektorat. Futja nën «ombrellën mbrojtëse» të superfuqive shoqërohet kurdoherë me lëshime politike e ekonomike, me koncesione në fushën e sovranitetit kombëtar dhe me kufizime në fushën e marrjes së vendimeve lidhur me çështjet e brendshme e të jashtme.

Popujt nuk duhet të bien në kurthin e të ashtuquajturit front antiimperialist, të reklamuar nga socialimperialistët sovjetikë, në të cilin këta kërkojnë të futin dhe të manipulojnë të gjithë ata që janë e luftojnë kundër imperializmit amerikan. Të bashkohesh në këtë «front» do të thotë të bësh fli interesat më të lartë të vendit tënd, ta ekspozosh popullin përpara rrezikut, të bëhesh rajë e mish për top për qëllimet e socialimperialistëve. Kontradiktat që ka Bashkimi Sovjetik me Shtetet e Bashkuara të Amerikës nuk janë kontradikta midis socializmit e imperializmit, siç përpiqet t'i shesë Moska, por kontradikta midis dy fuqive të mëdha imperialiste.

Duke hedhur poshtë demagogjinë e taktikat mashtruese të «antiimperializmit», që predikojnë revizionistët sovjetikë, në të njëjtën kohë, duhet shkelmuar edhe «antisocialimperializmi», që propagandojnë Shtetet e Bashkuara të Amerikës dhe borgjezia monopoliste botërore. Popujt nuk mund ta lënë veten të shndërrohen në viktima të rivaliteteve të Shteteve të Bashkuara e të Bashkimit Sovjetik dhe të bëhen lodra të manovrave të tyre imperialiste.

Propagandistët borgjezë e revizionistë flasin tani shumë

për «sigurimin e kufijve», për «mospërdorimin e forcës», për «bashkëpunimin paqësor» etj. dhe si model paraqesin Konferencën e Helsinkit. Partia jonë e ka deklaruar në kohën e duhur pikëpamjen e saj për këtë konferencë, të cilën e ka quajtur «mbledhje të mossaigurimit evropian». Ne e dënuam atë që në fillim dhe refuzuam pjesëmarrjen në të. Vepruam kështu duke u nisur nga një analizë marksiste-leniniste e ngjarjeve. Këtë konferencë e donin jo vetëm revizionistët sovjetikë, por edhe imperialistët amerikanë. Ata e donin si një qetësim për të kaluar krizën, për t'u rforcuar, për të rimarrë veten dhe për të krijuar iluzionin se Evropa po sigurohet, se kjo nuk do të sulmohet nga sovjetikët, mbasi do të mbrohet nga amerikanët. Për sy e faqe superfuqitë donin të krijonin në kontinentin tonë një gjendje të ngrirë, sidomos në raportet midis dy blloqeve Lindje—Perëndim.

Mbledhja e Helsinkit ishte një komedi ku aktorët kryesorë ishin Bashkimi Sovjetik dhe Shtetet e Bashkuara. Të gjithë të tjerët që morën pjesë në të, si para, ashtu edhe pas, nuk besojnë në dobitë e saj. Mali polli një mi. Në fakt, asgjë nuk ndryshoi nga gjendja e mëparshme, veçse bëhen përpjekje që të krijohet një atmosferë sikur në mes shteteve të Evropës po vendoset një statukuo politiko-ideologjike dhe një bashkëpunim më i zhvilluar ekonomik në mes shteteve, me përfashtim të Shqipërisë. Në të gjitha këto drejtime jo vetëm që statukuoja nuk u vërtetua, por lindën edhe konflikte të reja, siç është ai në mes Greqisë e Turqisë.

Zhurma e krerëve të Kremlinit për «frymën paqësore të pas Helsinkit» është shtuar, por bashkë me këtë janë shtuar edhe ekskursionet e flotës ushtarake sovjetike, e cila tani ka filluar të shkelë me arrogancë edhe sovranitetin detar të vendeve liridashëse nordike dhe të pretendojë të vendosë sundimin e saj në të gjitha detet e Veriut.

Për sa i përket sigurimit gjoja evropian nga një luftë botërore, ky sigurim nuk ka bërë asnjë hap përpara. Zaten kjo është diçka e pamundur të realizohet, pse as Lindja, as Perëndimi nuk mund të çarmatosen dhe as që mund të bëjnë qoftë edhe orvatjen më të vogël në këtë drejtim, pse do të dëmtoheshin si Bashkimi Sovjetik, ashtu edhe Shtetet e Bashkuara të Amerikës. Të dyja këto fuqi imperialiste nuk bëjnë gjë tjetër veç përpjekjeve për të shtuar armët ofensive të luftës dhe armët atomike. Mbledhjet e SALT-it nuk dhanë, gjithashtu, asnjë rezultat, ato qëndrojnë në vend. Palët në bisedim bëjnë vetëm muhabetë pa bukë.

Fushata rreth çarmatimit që ndjekin superfuqitë, planet e projektet e pafund, konferencat e bisedimet që zhvillohen prej vitesh, janë blofe dhe gënjeshtër që kërkojnë të maskojnë armatimin. Ato synojnë t'i detyrojnë popujt e shtetet e tjera të

pajtohen dhe të lejojnë legalizimin e monopolit bërthamor e të armëve moderne të Shteteve të Bashkuara të Amerikës e të Bashkimit Sovjetik, që këtyre t'u njihet e drejta për një armatim të pakontrolluar e të pakufizuar dhe për një perfeksionim të pandërprerë të teknologjisë së armëve të shfarosjes në masë.

Imperialistët e socialimperialistët e dinë se, duke ruajtur stoqet dhe monoqolet e prodhimit të armëve moderne, ruajnë edhe shantazhin e kërcënimit, frikën e pasigurinë që u shkakton të tjerëve makina e tyre ushtarake, ruajnë atë presion të përherëshëm që ushtrojnë armët edhe pa u zbratur.

Problemet e luftës e të paqes kanë preokupuar dhe preokupojnë vazhdimisht popujt e botës, masat e gjera punonjëse, të cilat nuk dëshirojnë që një katastrofë e re të bjerë përsëri mbi kryet e njerëzimit. Rreziku është real. Superfuqitë përgatiten për luftë botërore dhe, për këtë qëllim, veç garës së papërmbajtur të armatimeve, përpiqen të krijojnë rrethanat që i gjykojnë të përshtatshme, duke nxitur kundër njëra-tjetrës klikat borgjeze në vendet e ndryshme, duke ngacmuar ndjenjat nacionaliste për t'i vënë popujt në luftë kundër njëri-tjetrit etj. Gjithë kjo veprimtari dhe këto metoda të ndyra të superfuqive çojnë drejt rrugës së përgatitjes të një lufte të re botërore.

Këto përgatitje shoqërohen me shantazhe dhe kërcënime të shumta, të kurdisura nga imperializmi amerikan, nga socialimperializmi sovjetik, ose edhe nga shtete të tjera borgjeze kapitaliste. Ato kanë krijuar mendime se lufta e ardhshme, që po përgatitet dhe që mund të shpërthejë, qoftë nga njëra superfuqi, qoftë nga tjetra, qoftë kjo një luftë e përgjithshme apo e pjesshme, do të jetë një luftë rrufe e shkurtër, saqë brenda tri-katër ditëve socialimperialistët sovjetikë do të arrijnë të pushtojnë gjithë Jugosllavinë (pse sa për Shqipërinë, siç mendojnë ata, këtë «e kanë vetëm një kafshatë goje»!!) dhe brenda dhjetë ditëve tanket sovjetike do të gjendeshin në bregdetin lindor të Atlantikut, në Portugali! Një psikozë e tillë, e rreme, po ushqehet përditë nga propaganda e superfuqive për të frikësuar shtetet dhe popujt, për të dobësuar mbrojtjen e tyre, për të ulur vigjilencën dhe moralin e masave popullore, për të mposhtur frymën e tyre luftarake revolucionare në mbrojtje të lirisë dhe të pavarësisë. Mendimi i Partisë sonë është se kjo propagandë dhe këto pikëpamje përfaqësojnë një strategji e taktikë të posaçme për të vendosur kontrollin e sundimit imperialist e socialimperialist mbi jetën politike, ekonomike e ushtarake kombëtare të të gjitha shteteve. Prandaj, si të tilla, duhen luftuar me vendosmëri. Për sa i përket «Shqipërisë — kafshatë», kujdes zotërinj, se Shqipëria socialiste është një kockë e fortë, që të ngec në grykë e të mbyl! Në rast se socialimperialistët so-

vjetikë do të ndërmerrenin ndonjë aventurë kundër vendit tonë, ata do të pësonin një disfatë të pandreqshme.

Po të njëjtën gjë e themi edhe për imperializmin amerikan. Në qoftë se ai do të guxonte të bënte një agresion të tillë, edhe ai nuk do të dilte i gjallë. Mësimet e disfatës në Vietnam e në Kamboxhia janë shumë të freskëta.

Liria dhe pavarësia e çdo vendi varen kryesisht nga qëndrimi nëse vendos të rrosh i lirë e më këmbë apo skllav e i gjunjëzuar. Kur je i vendosur të rrosh i lirë dhe më këmbë, atëherë zmbropset shantazhi, ringjallen forcat, rritet trimëria e popullit dhe agresori e ka të vështirë të të sulmojë. Kështu mendon populli ynë dhe e bën të qartë këtë mendim për cilindo armik që kujton se do të mund të bëjë «një shëtitje» edhe në Shqipëri. Populli ynë kurrë nuk ka pasur dhe nuk ka frikë nga cilado fuqi e madhe ose e mesme qoftë, sado e armatosur që të jetë, e cila do të guxojë të sulmojë vendin tonë. Ai do t'i kundërshtojë me trimëri, me zgjuarsi dhe me të gjitha mjetet që disponon dhe është i bindur se do t'i mundë agresorët, cilëdo qofshin ata. Ky qëndrim bazohet në realitetin e fortë të vendit tonë, në unitetin e çeliktë të popullit, në qëllimin e lartë të mbrojtjes me çdo kusht të lirisë, të pavarësisë së atdheut dhe të fitoreve të mëdha të ndërtimit socialist, që i janë rrënjësuar nga Partia çdo njeriu, të madh e të vogël; bazohet në përgatitjen intensive ushtarake të të gjithë popullit ushtar dhe në konfiguracionin tokësor të truallit shqiptar. «Shëtitje» agresorët nuk do të bëjnë dot në Shqipëri. Këtu ata do të gjejnë vdekjen. Armiqtë për një gjë të jenë të sigurt, se këmbë nuk do të vënë dot në tokën tonë, se armët dhe bombat e tyre nuk do t'i përkulin dot kurrë rezistencën e madhe, shpirtin e heroizmit dhe ndjenjat e zjarrta patriotike të popullit shqiptar.

Lenini na mëson se lufta fillon kur kontradiktat thellohen e acarohen në shkallën më të mprehtë, kur llafet, propaganda dhe reformat «ekonomike» nuk mund ta frenojnë më. Imperialistët dhe socialimperialistët ecin drejt luftës. Por ata nuk janë krejt të lirë të veprojnë si të duan. Në këtë çështje influencojnë shumë faktorë. Lufta mund të fillojë në Evropë, ashtu siç mund të fillojë edhe në Azi... apo në rajone të tjera, për shembull, në Lindjen e Mesme, ku janë pleksur aq shumë kontradikta dhe ku po zhvillohen ngjarje aq të rrezikshme. Asnjëri rast nuk mund të përjashtohet.

Për popujt rëndësi ka që të mos bien në fatalizëm, të mos kthehen në vëzhgues pasivë dhe të mos kapen në befasi, të jenë të përgatitur për më të keqen dhe të luftojnë që kjo e keqe të mos vijë.

Marksizëm-leninizmi na mëson se imperializmi dhe luftënxitësit duhet të dobësohen nëpërmjet luftërave revolucionare

e çlirimtare të popujve. Në qoftë se lufta agresive imperialiste nuk mund të ndalohet, atëherë detyra e revolucionarëve dhe e proletariatit është që atë ta kthejnë në luftë çlirimtare.

Popujve duhet t'u bëhet e qartë se armiqtë e revolucionit e të proletariatit botëror, armiqtë e lirisë dhe të kombeve të shtypura, nxitësit e shkaktarët e luftës janë imperializmi amerikan, socialimperializmi sovjetik dhe borgjezia reaksionare e çdo vendi. Këto fuqi përbëjnë dhe përfaqësojnë kapitalizmin e egër botëror, që e ka burimin dhe forcën në shfrytëzimin çnjerëzor të masave dhe të popujve. Pikërisht kundër këtyre fuqive të egra, kundër ideologjisë e formave të ndryshme të organizimit të tyre, që nga partitë e ndryshme reaksionare dhe demagogjike, që nga trustet, bashkimet shumëkombëshe dhe organizmat më të vegjël kombëtarë dhe ndërkombëtarë, që nga bankat dhe aleancat politike e ushtarake e deri tek ushtritë e tyre agresive dhe, më në fund, deri në shkatërrimin që nga themelut të pushtetit të tyre, është e nevojshme të organizohet lufta e ashpër, konsekuente dhe e vendosur.

Kushtet e sotme kërkojnë që kjo luftë e pamëshirshme dhe e shumanshme të bëhet nga të gjithë popujt e botës, nga të gjithë njerëzit përparimtarë që kanë në zemër dhe si qëllim të luftës dhe të jetës së tyre interesat e vërtetë dhe të plotë të popujve të tyre. Kjo luftë do të jetë sa më e vendosur, gjithnjë në vazhdimësi e në ngjitje, po të drejtohet nga proletariati botëror dhe nga pararoja e tij, partia komuniste, që udhëhiqet nga teoria e pagabueshme e marksizëm-leninizmit.

Imperialistët dhe socialimperialistët kanë aleatë të ngushtë borgjezinë reaksionare të çdo vendi ku shtrihet influenca e tyre. Këta aleatë janë masha dhe kërbaci i tyre, që i ushqejnë dhe i armatosin për të krijuar forcën goditëse në një konflagracion botëror dhe kundër popujve që ngrihen në revolucion kundër shtypësve të brendshëm dhe të jashtëm. Prandaj këto dy forca nuk mund të ndahen nga njëra-tjetra. Pa luftuar njëri, nuk mund të luftosh tjetrin, pa luftuar forcën reaksionare të brendshme, derisa ta rrëzosh atë, nuk mund të luftosh armikun e jashtëm, nuk mund të evitosh luftën. Duhet t'u shkatërrosh superfuqive të gjitha llojet e bazave që kanë vendosur dhe kanë krijuar në një vend, pse kështu u ke dobësuar dhe u ke shkatërruar influencën dhe forcën botërore që e kanë bazuar në skllavërimin e popujve dhe të vendeve.

Për ne marksistë-leninistët është e domosdoshme të punojmë që të ngjallim frymën revolucionare në masat e proletariatit dhe të aleatëve të tij më të ngushtë, fshatarësisë, masave punonjëse, njerëzve përparimtarë e patriotë. Këtë duhet ta bëjmë medoemos, sepse të gjithë armiqtë konkurrojnë me njëri-tjetrin që të shkatërrojnë socializmin, të mbytin revolucionin, të robërojnë popujt.

Mbështetja jonë duhet të jetë në mobilizimin dhe forcën e popujve, në unitetin e gjithë atyre që dëshirojnë të hedhin poshtë zgjedhën imperialisto-revizioniste. Ne jemi për unitetin e proletariatit botëror dhe të të gjitha forcave të vërteta anti-imperialiste e përparimdashëse, të cilat me luftë do të thyejnë planet agresive të luftënxitësve imperialistë e socialimperialistë.

Partia e Punës e Shqipërisë dhe populli shqiptar, konsekuentë në vijën e tyre marksiste-leniniste, kanë qenë dhe janë kundër dy superfuqive, kundër luftës grabitqare imperialiste, kundër borgjezisë monopoliste e reaksionit ndërkombëtar. Prandaj edhe në të ardhmen ata nuk do t'i kursejnë forcat e tyre dhe do të luftojnë së bashku me gjithë popujt e tjerë antiimperialistë e antisocialimperialistë, me gjithë partitë marksiste-leniniste, me gjithë revolucionarët e proletariatin botëror, me gjithë njerëzit përparimtarë, që planet e manovrat e armiqve të dështojnë, që çështja e lirisë dhe e sigurisë së popujve të triumfojë.

Vendi ynë do të gjendet në çdo moment përkrah gjithë atyre popujve, të cilëve u kërcënohet liria, pavarësia dhe u shkellet e drejta. Këtë qëndrim ne e kemi deklaruar vazhdimisht dhe jo vetëm në kohë të mira, por edhe në kohë të rrezikshme, popujt e botës të jenë të sigurt se Shqipëria socialiste është me ta dhe nuk u trembet sakrificave.

*
*
*

Detyrat e rëndësishme që shtroi Kongresi i 6-të i Partisë në fushën e politikës së jashtme dhe të marrëdhënieve të vendit tonë me vendet e tjera, janë realizuar me sukses. Jeta dhe zhvillimi i ngjarjeve kanë vërtetuar plotësisht drejtësinë e vijës marksiste-leniniste dhe të qëndrimeve të Partisë sonë në fushën e politikës së jashtme.

Pozitat ndërkombëtare të Shqipërisë janë të palëkundshme. Republika Popullore e Shqipërisë ka thënë hapur, pa drujtje e me guxim mendimet e saj për ngjarjet e problemet ndërkombëtare, ka mbajtur kurdoherë qëndrime të urta e të patundura në mbrojtje të interesave të atdheut tonë socialist, të popujve, të paqes e të sigurisë së përgjithshme.

Autoriteti dhe prestigji i vendit tonë janë gjithnjë në rritje. Zëri dhe fjala e Shqipërisë socialiste dëgjohen e respektohen nga popujt, nga revolucionarët dhe nga njerëzit përparimtarë. Miqtë dhe dashamirësit e saj të shumtë e duan dhe e nderojnë Shqipërinë socialiste për politikën e saj të çiltër e parimore.

Republika Popullore e Shqipërisë ka politikën e jashtme të

vet të pavarur. Ajo synon që pikëpamjet e saj lidhur me politikën e jashtme t'u pëlqejnë popujve përparimtarë lirisdashës, forcave progresive revolucionare, marksistë-leninistëve të vërtetë. Këtë ne nuk e fshehim. Kjo puqet edhe me interesat e të gjithë popujve, si dhe të atyre shteteve të botës që kanë respekt për lirinë dhe pavarësinë e vendit tonë, pavarësisht nga ndryshimet në rendin ekonomik-shoqëror.

Shteti ynë socialist nuk ndërhyt në punët e brendshme të asnjë vendi me të cilin ka lidhje të ndryshme politike, ekonomike, kulturore. Kjo nuk do të thotë që shteti shqiptar, për hir të këtyre marrëdhënieve, apo për hir të fqinjësisë së mirë me shtetet kufitare dhe të politikës së mosndërhyrjes në punët e brendshme, të mos shprehë mendimet e tij për politikën ndërkombëtare në përgjithësi, si dhe për qëndrimet ideologjike dhe politike të këtyre shteteve, ashtu siç kanë edhe ata të drejtën të shprehin pikëpamjet e tyre për qëndrimet ideologjike dhe politike të shtetit shqiptar.

Ne mendojmë se këto qëndrime nuk duhet të pengojnë marrëdhëniet ekonomike, kulturore dhe politike në ato fusha që gjykohet se kemi interesa të përbashkët, mbasi këto shërbejnë për miqësimin e popujve. Për sa na përket neve, këto marrëdhënie do t'i zhvillojmë vetëm nën prizmin e marksizëm-leninizmit. Të tjerët kanë të drejtë dhe mund t'i gjykojnë ato nën prizmin e ideologjive të tyre.

Republika Popullore e Shqipërisë mendon se në këtë mënyrë duhet të zhvillohen marrëdhëniet me shtetet pranë saj, si dhe me vendet e tjera me të cilat ne mbajmë marrëdhënie të ndryshme. Por udhëheqësit e disa shteteve mendojnë, dhe kjo rrjedh nga pikëpamjet e tyre politike dhe ideologjike, se të kesh marrëdhënie të fqinjësisë së mirë, në format që u thanë më sipër, nga të dy anët të mbyllet goja për vijën ideologjike që ndjek secili shtet. Këta mendojnë se të bësh tregti me një vend, do të thotë të shuash polemikën, të mos shprehësh pikëpamjet që ke për politikën dhe ideologjinë që ndjek ai vend. Polemika që bëjmë ne është kurdoherë e bazuar dhe e matur. Ajo vë në dukje në mënyrë kritike ato qëndrime dhe ato veprime që marrin një karakter ndërkombëtar, që ndikojnë negativisht në botë ose që dëmtojnë edhe interesat e shtetit tonë.

Është e njohur se midis vendeve të ndryshme zhvillohen dhe dalin në dritë vazhdimisht kontradikta me karakter politik dhe ideologjik, ndonjëherë bile edhe shumë të thella. Por, pavarësisht nga këto, midis vendit tonë dhe një vargu shtetesh mbahen marrëdhënie të fqinjësisë së mirë, si dhe marrëdhënie ekonomike, tregtare e kulturore. Pikëpamjet e ndryshme politike dhe ideologjike nuk pengojnë në këtë drejtim.

Imperialistët dhe socialimperialistët pretendojnë se shte-

teve të vogla nuk duhet t'u lejohet të ngrenë zërin aq lart për problemet e ndryshme sa edhe shtetet e mëdha. Shteti shqiptar është vërtet një shtet i vogël, por ai nuk mund ta pranojë një pikëpamje të tillë. Ai e hedh poshtë këtë pretendim diskriminues prej fuqie të madhe shoviniste. Vendi ynë nuk pranon që politika ndërkombëtare të jetë monopol vetëm i shteteve të mëdha. Këtë monopol ato e mbështetin në forcën e tyre ekonomike dhe në mjetet e fuqishme të propagandës që disponojnë, me të cilat përpiqen të krijojnë bindjen dhe psikozën se bota nuk mund të gjejë kurrë stabilitet, veçse nën tutelën e tyre. Me fjalë të tjera, kjo do të thotë se, kush dëshiron të rrojë, kuptohet, në skllavëri, duhet të mos flasë, por të jetë gojëmbël dhe të qëndrojë buzëqeshur përpara krimeve, shantazheve, rrenave dhe dallaveve të fuqive të mëdha ose të mesme imperialiste, kapitaliste e revizioniste. Të tilla pretendime ata i shoqërojnë, siç u tha, me psikozën e luftës dhe me kërcënimin direkt dhe indirekt që i bëjnë njërit e tjetrit shtet, me kërcënimin dhe prerjen e ndonjë kredie që i kanë premtuar etj. Ato shtete, të mëdha ose të mesme qofshin, që u nënshtrohen shantazheve politike dhe frikësohen nga lufta, janë vazhdimisht në ethe dhe, në mos plotësisht, e humbasin shumë besimin në forcat e veta.

Politikanët borgjezë dhe revizionistë përdorin shumë djallëzira, mënyra dhe sjellje false, lajka e qëndrime hipokrite në përshtatje me koniunkturaturat që krijohen në situatën botërore. Të gjithë këta përpiqen të krijojnë, dhe deri në njëfarë shkalle e kanë krijuar, pikëpamjen se kështu duhet vepruar, mbasi kështu bëhet «politika». Sipas tyre, të bësh «politikë» do të thotë të ndërrosh flamurin në çdo kohë e në çdo rast, ta kesh mirë me njërin dhe me tjetrin, jo për t'i bërë mirë, por për t'ia hedhur tjetrit, për t'i fshehur qëllimin e vërtetë, duke e mbuluar këtë me buzëqeshje. Këta lloj politikanësh synojnë, nga ana tjetër, të krijojnë pikëpamjen e rreme e shumë dëmprurëse se ata që mbrojnë hapur të drejtat e popujve, që nuk i fshehin pikëpamjet që kanë për shtetet dhe për udhëheqjet e tyre, nuk janë politikanë të shkathët, po njerëz të ngurtë e sektarë.

Ne, shqiptarët, jemi një popull që nuk i trembemi kurrkujt, që nuk u trembemi as sulmeve të armiqve, pa lëre shpifjeve, pse jemi të bindur për vijën tonë të drejtë dhe jemi të vendosur ta mbrojmë këtë vijë. Ne edhe për luftë, në rast se sulmohemi, pushkën e kemi gati, po edhe kundër shpifjeve të armiqve gjuhën e kemi në vend.

Bota borgjeze e revizioniste mendon se ne jemi një vend i izoluar. Ky është një shikim me syrin kapitalist-revizionist. Imperialistët e revizionistët quajnë të izoluar atë vend që i ka

mbyllur portat invadimit me anë të kredive skllavëruese, me anë të turistëve dhe të spiunëve, me anë të kulturës dekadente dhe të degjenerimit. Nga ky kënd vështrimi ne jemi vërtet dhe do të mbetemi me vetëdije një vend i izoluar. Por nga kjo, veç së mirës, asnjë e keqe s'i vjen popullit tonë. Vendi ynë përparon dhe lulëzon, populli jeton shumë mirë. Të vepronim ndryshe, do të bëheshim skllavër. Ne e kemi njohur skllavërinë fashiste dhe presionet e sulmet revizioniste, prandaj lehtë nuk na gënjejnë me parullat dhe mënyrat e tyre të jetesës. Ne nuk lejojmë e nuk do të lejojmë të hyjnë në Shqipëri fashistët, spiunët dhe agjentët, njerëz që duan të na futin kontrabandë degjenerimin borgjez e revizionist. Por ne lejojmë dhe gëzohemi të na vijë këtu njerëz të ndershëm e korrektë, dashamirës të Shqipërisë, të popullit shqiptar, miq të vendit tonë, qofshin këta edhe me bindje të ndryshme nga tonat. Të këta ne respektojmë ndjenjat miqësore, qëndrimin dashamirës ndaj popullit shqiptar. Të gjithë këta, që janë përfaqësues të shumicës së njerëzimit, ne i pranojmë. Me këta ne jemi në miqësi, me popujt që luftojnë për lirinë e të drejtat e tyre jemi në miqësi, me proletarët e revolucionarët marksistë-leninistë jemi në miqësi. Me kapitalistët e revizionistët, që dëshirojnë të skllavërojnë dhe të shtypin popujt dhe idetë e tyre përparimtare, kemi qenë e do të jemi në armiqësi.

Kapitalistët e revizionistët izolimin e matin me tregtinë. Tregti ne kemi bërë dhe bëjmë me të gjitha vendet, me përjashtim të Shteteve të Bashkuara të Amerikës, Bashkimit Sovjetik, Spanjës, Izraelit dhe disa shteteve të tjera ku sundojnë fashistët e racistët. Por edhe tregtia është me leverdi reciproke. Kapitalistët kanë nevojë për mallrat tona, siç kemi edhe ne nevojë për disa mallra të tyre. Në qoftë se ndokush mendon se Shqipëria do të vdesë po qe se ndonjë shtet me qëllime të këqija nuk i shtet këto mallra, ai gabohet rëndë. Bashkimi Sovjetik revizionist vendosi bllokadë të egër kundër nesh, por Shqipëria po jeton dhe mund të jetojë edhe një mijë vjet pa tregtinë me revizionistët sovjetikë dhe kundër bllokadës së tyre.

Shkëmbimet kulturore me vende të ndryshme janë një gjë shumë e mirë, këtë ne e kemi praktikuar dhe dëshirojmë ta praktikojmë edhe në të ardhmen, por në marrëveshje e barazi me njëri-tjetrin. Ata që duan të kenë marrëdhënie kulturore me ne, duhet të respektojnë traditën, zakonet dhe ndjenjat e shijet tona. Në Shqipëri nuk pranohet kultura dekadente. Edhe të tjerët kanë të drejtë të pranojnë nga ne ato shfaqje, ata filma, ata libra, që u duken të pranueshëm për vendin e tyre. Edhe kjo është një çështje reciproke. Vendi ynë e zbaton këtë praktikë me shumë shtete...

Ne duam t'i zhvillojmë më tej këto marrëdhënie dhe çdo

vit që kalon krijohen mundësi për t'i zgjeruar ato më shumë. Natyrisht, ne kemi artin, muzikën, letërsinë, traditat dhe kulturën tonë, të cilat i duam dhe dëshirojmë që me to të njihen edhe të tjerët. Por ne kemi respekt edhe për kulturën botërore përparimtare, marrim prej saj dhe përhapim në vendin tonë atë që na duhet e na shërben.

Partia jonë i ka kushtuar kurdoherë rëndësinë dhe kujdesin e duhur çështjes së zhvillimit e të zgjerimit të marrëdhënieve ndërkombëtare të Republikës Popullore të Shqipërisë në të gjitha fushat me shtetet që janë për respektimin e parimeve të mirënjohura të barazisë, sovranitetit e tërësisë territoriale, të mosndërhyrjes në punët e brendshme dhe të leverdisë reciproke. Gjatë viteve që kanë kaluar nga Kongresi i 6-të i Partisë veprimtaria e Republikës Popullore të Shqipërisë në arenën ndërkombëtare është rritur e forcuar vazhdimisht. Sot vendi ynë mban marrëdhënie diplomatike me 74 shtete. Republika Popullore e Shqipërisë merr pjesë aktive dhe thotë fjalën e saj në OKB dhe në shumë organizata, mbledhje e konferenca ndërkombëtare për problemet që preokupojnë sot njerëzimin.

...Populli dhe Partia jonë kanë përshëndetur fitoren e madhe që arriti populli vietnamez me luftën e tij të armatosur kundër imperializmit amerikan dhe shërbëtorëve të tij. Çlirimi i Vietnamit të Jugut dhe bashkimi i gjithë vendit në një shtet të vetëm shënoi realizimin e aspiratave të larta kombëtare të popullit vietnamez, për të cilat ai bëri sakrificat të panumërta. Ne do të ruajmë e do të forcojmë më tej miqësinë luftarake që lidh dy vendet tona vëllezër.

Republika jonë ka marrëdhënie të miqësisë e të bashkëpunimit vëllazëror me Republikën Popullore Demokratike të Koresë. Partia dhe populli ynë përkrahin çështjen e drejtë të popullit korean për çlirimin e Koresë së Jugut dhe ribashkimin e vendit dhe luftën e tij kundër politikës agresive të imperializmit amerikan.

...Populli shqiptar ka përshëndetur me gëzim kurorëzimin me fitore të luftës së gjatë të popullit laosian kundër agresorëve imperialistë amerikanë e reaksionarëve vendës dhe krijimin e Republikës Popullore Demokratike të Laosit. Ne jemi për zhvillimin e marrëdhënieve miqësore midis dy vendeve, në interes të dy popujve tanë dhe të luftës kundër imperializmit e reaksionit.

Republika Popullore e Shqipërisë ka qenë dhe është gjithmonë për zhvillimin e marrëdhënieve normale me shtetet fqinje në bazë të parimeve të mirënjohura të barazisë, të respektimit të sovranitetit shtetëror e të integritetit territorial, të mosndërhyrjes në punët e brendshme të njëri-tjetrit dhe të dobisë reciproke. Zhvillimi i marrëdhënieve të bazuara në politikën e

fqinjësisë së mirë u përgjigjet interesave dhe aspiratave të popujve fqinjë dhe atyre ballkanikë për të jetuar në miqësi e mirëkuptim me njëri-tjetrin.

Me Jugosllavinë vendi ynë mban marrëdhënie të rregullta tregtare e kulturore, që janë të dobishme si për ne, ashtu edhe për atë.

Politika jonë ndaj Jugosllavisë nuk ka ndryshuar dhe as që do të ndryshojë, në qoftë se edhe qeveria jugosllave do të jetë korrekte ndaj nesh. Ajo që ka deklaruar Partia e Punës e Shqipërisë, se në rast të ndonjë sulmi eventual të Bashkimit Sovjetik ose të ndonjë fuqie tjetër kundër Jugosllavisë, populli shqiptar do t'u qëndrojë pranë popujve të Jugosllavisë, është një deklaratë e pashlyeshme. Por këtij qëndrimi të Shqipërisë i duhet përgjigjur nga pala jugosllave me veprime të drejta e korrekte ndaj nesh.

Shteti jugosllav, natyrisht, ka të drejtë të bëjë vetë atë politikë që e gjen më të arsyeshme, por edhe shteti shqiptar, gjithashtu, ka të drejtën e vet që të kritikojë ato veprime që i sjellin dëme fqinjësisë së mirë midis dy vendeve tona. Qeveria jugosllave bën koncesione, u jep lehtësira dhe pranon në portet e saj anijet luftarake të flotës agresive të socialimperialistëve sovjetikë. Kjo është punë e saj, por kjo u intereson edhe Shqipërisë, vendeve të tjera ballkanike dhe të pellgut të Mesdheut.

Partia jonë, si një parti e vërtetë marksiste-leniniste, ka mbajtur kurdoherë qëndrime të drejta për sa u përket vëllezërve tanë shqiptarë që jetojnë në tokat e tyre, në Kosovë, në Maqedoni e në Mal të Zi. Janë të kota dhe shumë të dëmshme orvatjet që bëhen nga disa autoritete jugosllave për të armiqësuar shqiptarët e Jugosllavisë me Republikën Popullore të Shqipërisë. Ne, shqiptarët, jemi po ata që kemi qenë më parë dhe, ashtu si deri tani, mbajmë e do të mbajmë kurdoherë një qëndrim marksist-leninist ndaj popujve të Jugosllavisë, si dhe ndaj problemit të popullsisë shqiptare në Jugosllavi. Lidhjet vëllazërore të gjakut e të gjuhës me shqiptarët e Kosovës, të Maqedonisë e të Malit të Zi, lidhjet e traditës dhe të zakoneve kombëtare na japin të drejtën, pa ndërhyrë në punët e brendshme të shtetit jugosllav dhe duke respektuar normat ndërkombëtare, të interesohemi që ata të gëzojnë të gjitha të drejtat, liritë dhe avantazhet që kanë edhe popujt e tjerë të Federatës Jugosllave. Dhe këtu s'është fjala për ndonjë kooperativë bujqësore në Shqipëri, që ka popullsi maqedonase e që gëzon të gjitha të drejtat sipas Kushtetutës së Republikës Popullore të Shqipërisë dhe as për ndonjë minoritet të paqenë malazez në Shqipëri, siç pretendon propaganda jugosllave. Kur flitet për vëllezërit tanë, që jetojnë në Jugosllavi, bëhet fjalë për mbi 1 milion e 500 mijë shqiptarë.

Ne kemi menduar e mendojmë, dhe kjo është dëshira jonë, që kurrë të mos përsëriten qëndrimet e veprimet e shëmtuara të kohës së Rankoviçit, që popullsia shqiptare në Jugosllavi të mos persekutohet, të mos lihet në varfëri, që ndaj krahinës së Kosovës të mos bëhet diskriminim në fushën politike, ekonomike, kulturore, që ajo të trajtohet në mënyrë të barabartë si kombësitë e tjera. Do të konsiderohej si politikë jomiqësore ndaj Republikës Popullore të Shqipërisë lejimi i orvatjeve, të çdo karakteri qofshin, të revizionistëve sovjetikë që nga Kosova të dëmtojnë vendin tonë.

Popujt e Jugosllavisë ne i konsiderojmë popuj vëllezër dhe jemi të bindur se ata, qoftë tani, qoftë në të ardhmen, nuk do të lejojnë që trualli i atdheut të tyre të bëhet si Çekosllovakia. Ata nuk do të pranojnë zgjedhën e kujtdo qoftë, nuk do të lejojnë as tanket sovjetike të Traktatit të Varshavës, as ata të imperializmit amerikan që «të shëtitin» lirisht në tokën jugosllave. Pavarësisht se në ideologji dhe në politikë me shtetin jugosllav dhe me Lidhjen e Komunistëve të Jugosllavisë kemi kontradikta parimore të papajtueshme, për të cilat as kemi mbyllur gojën dhe as do ta mbyllim edhe në të ardhmen, ne kemi respekt e besim te popujt e Jugosllavisë, pse historia ka treguar që ata janë popuj trima.

Për sa u përket marrëdhënieve me Greqinë, nga ana jonë ato bazohen në politikën e fqinjësisë së mirë, të mosndërhyrjes në punët e brendshme të njëri-tjetrit, si përfitim reciprok, të respektimit të integritetit tokësor, të sovranitetit dhe të pavarësisë kombëtare. Ne kemi kërkuar dhe dëshirojmë të rrojmë në miqësi me popullin vëlla grek dhe kemi bërë e vazhdojmë të bëjmë të gjitha përpjekjet që lidhjet midis dy vendeve tona të forcohen vazhdimisht. Qeveria e tanishme greke ka kërkuar dhe vazhdon të mbajë qëndrime miqësore ndaj vendit tonë. Kjo është në interesin e të dy vendeve dhe në dëm të armiqve tanë të përbashkët.

Ne e kuptojmë se qeveria greke është një qeveri koalicioni partish dhe se në opozitë ajo ka shumë kundërshtarë. Secila nga këto parti ka qëndrimet e veta. Natyrisht, kjo është një çështje e brendshme e grekëve. Megjithatë, ne mendojmë e dëshirojmë që miqësia, bashkëpunimi dhe marrëdhëniet e fqinjësisë së mirë midis Greqisë dhe Shqipërisë nga të gjitha këto parti të konsiderohen si një gjë e mirë si për vetë Greqinë, ashtu edhe për Shqipërinë.

Në çdo kohë dhe në çdo rrethanë lufta e popullit shqiptar për të mbrojtur pavarësinë, lirinë e sovranitetin e tij është njëkohësisht edhe në dobi të mbrojtjes së lirisë dhe të pavarësisë së Greqisë e të popullit të saj. Ne ia themi këtë popullit vëlla grek me zemër të hapur, pse jemi stërnipërit e atyre që

e ndihmuan dhe i qëndruan deri në fund besnikë revolucionit të 1821-shit, kur të tjerët e braktisën dhe e tradhtuan. Miqësia midis dy popujve tanë është kalitur në luftën e përbashkët kundër fashizmit italian e nazistëve gjermanë.

Politikën tonë me shtetin grek, ne, shqiptarët, e duam që të mos jetë një politikë e përkohshme koniunkturale, por një politikë realiste, miqësore dhe e qëndrueshme midis dy popujve. Sa për monarko-fashistët dhe të ashtuquajturit vorio-epirotë të marrë, të cilët nga koha në kohë me pretendimet e tyre absurde përpiqen të krijojnë një atmosferë të acaruar në marrëdhëniet midis dy vendeve tona, dëshirojmë të themi se klithmat e tyre kanë shkaktuar të qeshura të mëdha në njerëzit e minoritetit grek, që jeton i lumtur në Shqipëri. Ne u themi atyre: vazhdoni, po të doni, në zanatin tuaj të vjetër të të qenit «vorio-epirotë», se frikën s'ua kemi as ne, as minoriteti grek në Shqipëri, mbasi shqiptarë e minoritarë grekë janë të lidhur ngushtë e si vëllezër me njëri-tjetrin.

Ne kemi bindjen se në Greqi ka politikanë të arsyeshëm që i shikojnë problemet realisht dhe e kanë të qartë se nga Shqipëria socialiste nuk do t'u vijë kurrë ndonjë e keqe dhe se miqësia e shqiptarëve ka vlerë për ta, ashtu sikurse ka vlerë edhe miqësia e popullit grek për ne.

Për sa i përket fqinjes së përtejdetit, Italisë, me të kemi marrëdhënie normale diplomatike, përpiqemi të zhvillojmë marrëdhënie tregtare e kulturore. Por është e kuptueshme se kjo nuk varet vetëm nga pala jonë. Ne dëshirojmë dhe përpiqemi të jemi në miqësi me popullin italian. Kjo dëshirë rrjedh nga ndjenjat e pastra të popullit shqiptar dhe nga politika e drejtë e shtetit tonë socialist. Ne shpresojmë se çdo italian e çdo politikan italian, që gjykon realisht, mendon, gjithashtu, se miqësia me Shqipërinë është shumë e rëndësishme edhe për Italinë.

Si konkluzion, me të tria këto vende fqinje ne dëshirojmë të rrojmë në fqinjësi të mirë, në bashkëpunim të hapur, pa ndërhyrë në punët e brendshme të njëri-tjetrit dhe pa bërë përpjekje nga askush për t'i imponuar, në një mënyrë ose në një tjetër, pikëpamjet e veta.

Midis Republikës Turke dhe Shqipërisë ekzistojnë marrëdhënie të mira. Në mënyrë të rregullt zhvillohen shkëmbimet tregtare e kulturore. Nuk ekziston asnjë pengesë që popujt tanë të jenë kurdoherë miq dhe të jetojnë në fqinjësi të mirë midis tyre.

Për popullin vëlla bullgar vazhdojmë të ushqejmë miqësi të sinqertë. Por jemi të detyruar të theksojmë se tek udhëheqja e partisë dhe e shtetit bullgar nuk kemi as besimin më të vogël, mbasi ajo është treguar armiqësore ndaj vendit tonë

dhe është bërë vegël në duart e socialimperialistëve sovjetikë. Bullgaria është kthyer në një vend që kurdis intriga dhe në një plasdarm sovjetik. Nga këto pozita u bën shantazhe vendeve fqinje, Jugosllavisë, Turqisë, Greqisë dhe Shqipërisë. Duke pasur socialimperialistët nga prapa, në një moment të përshtatshëm Bullgaria është gati të kapë Dardanelet dhe kështu të përsëritet Traktati i Shën Stefanit. Për këto arsye ne dëshirojmë që marrëdhëniet midis Turqisë dhe Greqisë të gjejnë rrugën e zgjidhjes më të mirë dhe më të përshtatshme për të dy popujt dhe për të dy shtetet ballkanike, në bisedime të hapura dhe të sinqerta midis të dyja palëve. Kjo do të ishte një fitore e madhe edhe për ne, vendet e tjera ballkanike.

Edhe me Rumaninë, si vend ballkanik, ne duam të kemi marrëdhënie të mira dhe t'i zhvillojmë ato normalisht. Ne përsëritim përpjekjet e popullit vëlla rumun për përparimin e begatinë e atdheut të vet.

Është folur dhe flitet shumë për bashkëpunimin e gjithanshëm të popujve të Ballkanit, për konferencë ballkanike etj. Partia jonë dhe Qeveria e Republikës Popullore të Shqipërisë e kanë thënë me kohë mendimin e tyre lidhur me bashkëpunimin ballkanik dhe kanë shpjeguar për ç'arsye nuk morëm pjesë në mbledhjen e Athinës. Në situatën e sotme të Ballkanit, sipas pikëpamjes sonë, nuk ekzistojnë kushtet e domosdoshme e të nevojshme për një mbledhje dhe marrëveshje shumëpalëshe. Ne kemi bindjen se zhvillimi i marrëdhënieve bilaterale është, aktualisht, rruga më e mirë për të krijuar frymën e besimit e të mirëkuptimit në Ballkan dhe të kushteve për arritjen e një bashkëpunimi të vërtetë e të sinqertë mbi një bazë më të gjerë në të ardhmen.

Marrëdhëniet tona me Republikën Arabe të Egjiptit, me Republikën Algjeriane Demokratike e Popullore dhe me vende të tjera arabe zhvillohen normalisht në drejtim pozitiv, në bazë të miqësisë tradicionale që ekziston midis popullit shqiptar e popujve arabë, në dobi të luftës kundër politikës agresive hegjemoniste të dy superfuqive imperialiste e të reaksionit.

Për popujt arabë ne ushqejmë një dashuri e miqësi të sinqertë, të cilat do të vazhdojmë t'i zhvillojmë edhe më shumë. Ata janë popuj përparimtarë e paqedashës, që kanë dhënë një kontribut të shumanshëm e të çmuar në kulturën botërore. Ne kemi besim në çlirimin e plotë të popujve arabë nga zgjedha e kapitalit të huaj dhe e imperialistëve gjakpirës dhe në fitoren e luftës së tyre të drejtë kundër agresorëve izraelitë.

Çështjen e drejtë të popujve arabë për të kundërshtuar agresionin imperialisto-sionist, për të çliruar tokat arabe të pushtuara dhe për të përballuar komplotet e imperializmit amerikan e të socialimperializmit sovjetik ne do ta përkrahim me

forcë e vendosmëri. Populli dhe vendi ynë mbështetin luftën e drejtë të popullit palestinez për të fituar të drejtat e tij kombëtare, për t'u kthyer në vatrat e tij të grabitura nga Izraeli, vegël e imperializmit amerikan. Ne mbajmë lidhje e përkrahim Organizatën për Çlirimin e Palestinës. Urojmë që midis popujve arabë të vendoset një unitet i fortë luftarak, që është baza e sigurt e fitores së tyre mbi armiqtë sionistë e imperialistë.

Republika Popullore e Shqipërisë mban marrëdhënie miqësore me Francën, të cilat zhvillohen në interes të dy vendeve. Ne kemi respekt për popullin francez, për të kaluarën revolucionare dhe për kulturën e tij përparimtare. Njerëz të shquar të shkencës, të artit e të kulturës franceze janë miq të sinqertë të Shqipërisë. Me shtetin francez ne kemi marrëdhënie normale, pavarësisht se as ata nuk janë dakord me regjimin tonë, as ne me të tyre. Por konstatojmë se qeveria franceze nuk ndërhyr në punët tona.

E njëjta gjë ndodh edhe me qeveritë e Belgjikës, të Austrisë e të Zvicrës, me të cilat marrëdhëniet e dyanshme janë korrekte. Ne konstatojmë me kënaqësi së marrëdhëniet e vendit tonë me Suedinë, me Norvegjinë, me Finlandën e me Danimarkën vijjnë duke u zgjeruar dhe e çmojmë qëndrimin realist e miqësor të këtyre vendeve ndaj Shqipërisë.

Republika Popullore e Shqipërisë ka vendosur marrëdhënie diplomatike me një numër të madh vendesh të Azisë, të Afrikës, të Amerikës Latine dhe do të punojë për të zhvilluar, gradualisht e brenda mundësive, shkëmbimet në fusha të ndryshme me Meksikën, me Perunë, me Tanzaninë, me Pakistanin etj. Ajo është e gatshme të vendosë marrëdhënie edhe me shtete të tjera që dëshirojnë një gjë të tillë, në bazë të parimeve të njohura të marrëdhënieve midis vendeve sovraane.

Me Republikën Federale të Gjermanisë kemi probleme të mbetura pa u zgjidhur që nga Lufta e Dytë Botërore. Atje janë të gjallë e në aktivitet të plotë revanshistët gjermanë. Politika e tyre është ekspansioniste dhe me tendencë hegjemoniste. Qeveria e Bonit, që hiqet si qeveri demokratike, mbron krimet e fashizmit gjerman dhe nuk bën as më të voglën orvatje për të paguar reparacionet për dëmet që barbarizmi nazist gjerman i ka shkaktuar Shqipërisë e popullit të saj. Qeveria e Bonit të mos mendojë se ky problem do të mbetet një çështje propagandistike, por do të ndiqet nga ana jonë, me prova e fakte në të gjitha organizmat ndërkombëtarë.

Që kur klikat revizioniste, të cilat janë në fuqi në vendet e Evropës Lindore, duke zbatuar verbërisht urdhrat e udhëheqjes revizioniste sovjetike, hynë në rrugën e armiqtësisë ndaj Shqipërisë socialiste, ato i çuan marrëdhëniet me vendin tonë

në një nivel shumë të ulët e të kufizuar. Përderisa ato ndjekin këtë rrugë, në marrëdhëniet tona me këto vende nuk mund të ketë ndonjë ndryshim.

Qëndrimi i Shqipërisë ndaj Bashkimit Sovjetik revizionist, armik i Shqipërisë, i socializmit, i lirisë e i pavarësisë së gjithë popujve mbetet i pandryshuar. Me socialimperialistët e Moskës vendi ynë nuk mban dhe nuk do të mbajë asnjë lloj marrëdhënieje. Bashkimi Sovjetik ndjek qëllime të hapura ekspansioniste, sidomos në drejtim të Ballkanit dhe të Mesdheut. Synime hegjemoniste ai ka jo vetëm ndaj Rumanisë, por edhe ndaj Turqisë, Jugosllavisë, Greqisë dhe Shqipërisë. Këto synime përpiqet t'i arrijë me agresion ose me subversion. Në këto kushte neve, vendeve ballkanike, na vihet si detyrë që të rritim vigjilencën politike e ushtarake dhe të jemi të përgatitur për t'i bërë ballë një sulmi të mundshëm. Është e njohur që armiqtë godasin atje ku gjejnë dobësi e përçarje.

Qëndrimi ynë ndaj Shteteve të Bashkuara të Amerikës është i njohur. Shqipërinë e popullin shqiptar nuk i ha qederi që nuk kanë asnjë marrëdhënie me Amerikën, e cila ka ndjekur e ndjek ndaj vendit tonë një politikë të egër armiqësore. Si në të kaluarën, edhe në të ardhmen ne do të demaskojmë e do të kundërshtojmë gjithnjë me vendosmëri politikën agresive e hegjemoniste të imperializmit amerikan, të drejtuar kundër socializmit dhe lirisë e pavarësisë së popujve.

Për sa i përket Anglisë, ajo është e lidhur tepër ngushtë me politikën e Shteteve të Bashkuara dhe në qëndrimin ndaj Shqipërisë është në të njëjtat pozita. Për pasojë edhe qëndrimi ynë nuk mund të jetë i ndryshëm. Anglia duhet t'i kthejë popullit shqiptar arin e grabitur dhe t'i vërë në vend dëmet që i ka shkaktuar Shqipërisë. Ne nuk do të heqim dorë kurrë nga kjo e drejtë.

Partia e Punës e Shqipërisë është e bindur se qëndrimet e Shqipërisë socialiste kanë qenë dhe janë kurdoherë të drejta dhe në një masë ato shprehin edhe aspiratat jo vetëm të revolucionarëve proletarë, por edhe të njerëzve përparimtarë, të cilët mjaft gjëra i mendojnë si ne, por, për shumë arsye, nuk i thonë dot hapur.

Në analizën e situatave, në konkluzionet që ka nxjerrë, në vlerësimet që ka bërë dhe në qëndrimet që ka mbajtur, Partia jonë ka vepruar e vepron kurdoherë në unitet të ngushtë me popullin. Është kjo arsyeja që këtë politikë e mbron fort e gjithë Partia, e përkrah dhe e zbaton i gjithë populli. Nga ana tjetër, është ky unitet, është ky kuptim i drejtë marksist-leninist i ngjarjeve ndërkombëtare, janë qëndrimet parimore e të vendosura ndaj interesave të lartë të atdheut tonë socialist, ndaj çështjes së madhe të revolucionit, të socializmit e të çlirimit

të popujve, që përbëjnë atë garanci të shëndoshë se vendi ynë do të ketë kurdoherë pozita të patundshme ndërkombëtare, se do të ecë kurdoherë në rrugë të sigurt, ballëllart e sypatrembur.

VI

LUFTA KUNDËR REVIZIONIZMIT MODERN DHE LËVIZJA MARKSISTE-LENINISTE

Si në të kaluarën, ashtu edhe gjatë periudhës midis dy kongreseve, Partia ka zhvilluar një luftë ideologjike konsekuente e parimore kundër revizionizmit modern, ajo ka demaskuar pareshtur veprimtarinë keqbërëse, antimarksiste, shoviniste dhe kundërrevolucionare të revizionistëve sovjetikë. Shqipëria socialiste dhe Partia e saj e Punës u kanë bërë ballë me trimëri e urtësi gjithë sulmeve armiqësore ideologjike, presioneve politike e kërcënimeve ushtarake dhe kanë asgjësuar me grusht të hekurt veprimtaritë e shumta kundërrevolucionare të ndërrmarra kundër vendit tonë nga revizionistët e ndryshëm. Kjo luftë me rëndësi të madhe ideologjike i ka armatosur anëtarët e Partisë sonë dhe i ka bërë ata gjithnjë e më të ndërgjegjshëm për rrezikun e madh të revizionizmit modern sovjetik dhe të adeptëve të tij.

Jeta ka vërtetuar se rruga e luftës së hapur e pa kompromis, që zgjodhi Partia jonë për demaskimin e revizionistëve sovjetikë, mbrojtja e vendosur, që ajo u bëri parimeve themelore të marksizëm-leninizmit e të internacionalizmit proletar, ishte e vetmja rrugë e sigurt, shpëtimtare e fitimtare. Kjo na nxit e na detyron që të jemi kurdoherë të vendosur e të paepur deri në fund në luftën kundër revizionizmit e çdo lloj oportunizmi tjetër.

Partia e Punës e Shqipërisë e ka analizuar gjerë dhe thellë tradhtinë revizioniste dhe këtë analizë ajo e ka bërë në bazë të teorisë së Marksit, Engelsit, Leninit dhe Stalinit, të eksperiencës së luftës revolucionare të proletariatit botëror dhe të eksperiencës së saj.

Revizionizmi modern, që mori fuqinë në Bashkimin Sovjetik e në vendet e demokracisë popullore të Evropës, me përjashtim të Shqipërisë, që u vendos edhe në një numër të madh partish komuniste dhe punëtore të botës, lindi si një rrymë e fortë reaksionare ndërkombëtare. Ai përfaqëson një grumbullim korrentesh dhe pseudoteorish antishkencore që i kundërvihen

marksizëm-leninizmit për ta luftuar dhe për ta penguar këtë që të bëhet, ashtu siç është, një armë e fortë dhe udhëheqje e pagabueshme për veprim në duart e klasës punëtore dhe të partisë së saj marksiste-leniniste, për të shkatërruar nga themelet kapitalizmin dhe për të ndërtuar në vend të tij shoqërinë e re socialiste e më tej komunizmin.

Marrja e fuqisë nga revizionistët hrushovianë në Bashkimin Sovjetik dhe në vende të tjera ishte një grusht i rëndë për proletariatin botëror, për revolucionin. Tradhtia e klikave revizioniste në partitë komuniste e punëtore, që braktisën marksizëm-leninizmin e revolucionin dhe ndoqën Bashkimin Sovjetik revizionist, e bëri edhe më të rëndë gjendjen në lëvizjen komuniste. Revizionistët, në fuqi dhe jo në fuqi, morën masa drakoniane kundër komunistëve dhe revolucionarëve të vërtetë, zhvilluan një propagandë shpifëse e denigruese kundër Partisë Bolshevike të Leninit, kundër veprës dhe figurës së Stalinit, kundër fitoreve socialiste të arritura në Bashkimin Sovjetik. Ata ndërmorën luftën për shuarjen e revolucionit.

Në radhë të parë, hrushovianët u përpoqën të gënjenin popujt e Bashkimit Sovjetik, të luftonin kundërshtarët e tyre të brendshëm dhe të jashtëm, të gënjenin opinionin ndërkombëtar dhe t'i tregonin botës kapitaliste se koha e Stalinit u mbyll. Revizionistët bënë të tyren dhe shpifën edhe më tej me gjuhën e asaj propagande, me të cilën për vite e vite me radhë kapitalizmi ndërkombëtar kishte sulmuar socializmin shkencor e diktaturën e proletarietit. Këta renegatë e tradhtarë e bënë këtë edhe për të fituar besimin e borgjezisë botërore dhe veçanërisht të imperialistëve amerikanë.

Ky ishte kapari i madh dhe sigurimi që hrushovianët i dhanë kapitalit botëror, se «mbaroi» epoka e revolucioneve, filloi «detanta», se po zhdukej teoria e luftës së klasave si brenda në Bashkimin Sovjetik, dhe jashtë tij, se filluan bashkëzistenca dhe gara «paqësore» në çdo fushë. Teoricienët revizionistë, nga ishin e nga s'ishin, filluan të justifikonin braktisjen e tezës së madhe dhe esenciale të marksizëm-leninizmit mbi marrjen e pushtetit me dhunë, me revolucion, dhe të përhapnin iluzionin e kalimit në socializëm në rrugë paqësore.

Në të gjitha këto drejtime hrushovianët luftuan frontalisht. Strategjia e revizionizmit hrushovian, që bazohej në ideologjinë reaksionare, imperialiste, borgjeze, synonte ta shndërronte Bashkimin Sovjetik në një superfuqi socialimperialiste, për të sunduar botën dhe popujt tok me amerikanët.

Partia e Punës e Shqipërisë, me guxim e konsekuencë, ka demaskuar taktikat djallëzore që përdorën hrushovianët për të hedhur baltë mbi bolshevizmin e Stalinit, mbi revolucionin e komunizmin. Ajo ka treguar se revizionistët sovjetikë i prenë

përfundimisht urat me komunizmin, se ata do ta shndërronin Bashkimin Sovjetik nga qendër e revolucionit botëror, siç ishte në kohën e Leninit dhe të Stalinit, në qendër të kundërrevolucionit. . .

Tradhtia hrushoviane e shndërroi Bashkimin Sovjetik në një fuqi imperialiste e agresive, neokolonialiste e luftënxitëse. Shoqëria sovjetike u borgjezua deri në porët e saj më të vogla, kapitalizmi u rivendos në të gjitha fushat. Diktatura borgjeze revizioniste, e përfaqësuar nga shtresa e burokratëve, teknokratëve dhe e kapitalistëve të rinj sovjetikë, bën ligjin kudo. U shkallmuan nga themelet baza e superstruktura e mëparshme socialiste. Shovinizmi rusomadh u ngrit në ideologji sunduese, shtypja nacionale u bë pjesë e pandarë e politikës klasore borgjeze, që ndjek klika në fuqi.

Vendet ish-socialiste të Evropës Lindore që shkuan pas qerres së Hrushovit, përfunduan në vasalë të thjeshtë të Kremilit. Revizionizmi modern e tregoi në praktikë se nuk është vetëm një ideologji antipunëtore e kundërrevolucionare, por edhe një ideologji e shtypjes kombëtare dhe e justifikimit të skllavërisë imperialiste. Partitë revizioniste të vendeve të Evropës Lindore janë bërë parti të tradhtisë kombëtare. Udhëheqësit e tyre, që hiqen e vihen nga Moska sipas dëshirës e planeve të saj, kanë pranuar me servilizëm sundimin e pakufizuar sovjetik, si dhe doktrinën shoviniste mbi «kulturën socialiste mbi-kombëtare», mbi «njeriun me kombësi të përgjithshme socialiste» etj., me anën e të cilave socialimperialistët kërkojnë të shuajnë identitetin kombëtar të vendeve të lashta e të shquara të Evropës, që aq shumë kanë dhënë për ngritjen e kulturës e të historisë së saj.

Jeta ka vërtetuar, gjithashtu, se partitë pseudokomuniste të Evropës Perëndimore, të Amerikës Latine dhe të Azisë, që përqafuan revizionizmin, nuk kanë më asgjë komuniste. Ato nuk udhëhiqen më nga teoria shkencore e marksizëm-leninizmit, por udhëhiqen nga teoria antimarksiste e marksizëm-leninizmit, me përmbajtje dhe formë të bastarduar, sido që disa prej tyre, për t'u maskuar, përpiqen të ruajnë pak a shumë frazeologjinë marksiste. I tërë programi i tyre, në qoftë se mund të quhet program, është kantandisur në disa kërkesa të thjeshta reformiste, të cilat jo vetëm nuk e kërcënojnë rendin borgjez, por synojnë ta shpëtojnë këtë nga tronditjet e thella dhe ta bëjnë më të aplikueshëm ndaj situatave të reja.

Kur revizionizmi hrushovian doli në arenën e luftës kundër marksizëm-leninizmit, borgjezia dhe mbarë reaksioni ndërkombëtar predikuan mbarimin e socializmit, fundin e lëvizjes komuniste ndërkombëtare. Por socializmi e revolucionin jo vetëm që i bënë ballë sulmit të përbashkët borgjezo-revizionist, fur-

tunës më të madhe e më të egër kundërrevolucionare që është përplasur ndonjëherë kundër tyre, por arritën të shënojnë edhe fitore me rëndësi historike për zhvillimin revolucionar e progresiv të njerëzimit.

..Komunizmi nuk u shua, siç shpresoi borgjezia dhe siç u gëzuan shpejt oportunistët e likuidatorët. Proletariati i mblodhi forcat dhe, siç kishte ndodhur edhe në kohën e Leninit, me ndarjen e madhe nga Internacionalja e Dytë, nxori nga gjiri i tij partitë e reja marksiste-leniniste. Këto parti morën mbi shpatullat e veta misionin e madh historik të ngrënë e të çojnë përpara çështjen e lavdishme të lëvizjes revolucionare të proletariatit për çlirimin shoqëror e kombëtar, të cilën e tradhtuan dhe e flakën tej revizionistët.

Fushata revizioniste hodhi mjaft hije mbi çështjet themelore të strategjisë e të taktikës së revolucionit dhe krijoi një konfuzion jo të vogël, i cili preku reparte të gjera të lëvizjes punëtore dhe të forcave antiimperialiste. Por marksizëm-leninizmi i rezistoi kësaj fushate të tërbuar e të djallëzuar dhe doli fitimtar. Ndërsa Hrushovi e teoricienët e tjerë të vegjël të të ashtuquajturit marksizëm krijues falimentuan me turp, shkenca e Marksit, e Engelsit, e Leninit dhe e Stalinit qëndron e ngulitur fort në mendjet e në zemrat e mbarë proletariatit botëror, ajo është kurdoherë busull e pagabueshme e revolucionit dhe e socializmit, armë fitimtare në betejat klasore të proletariatit dhe të masave punonjëse.

Aktualisht i gjithë kampi revizionist është në shturje. Repartet e ndryshme të revizionizmit modern janë përçarë në grupe armiqësore rivale, ku secili përpiqet të mbrojë e të propagandojë «rrugën e tij të veçantë për në socializëm», «marksizmin e vet kombëtar». Secila parti revizioniste mendon e punon si e si të zërë sa më shumë pozita epërsie e sundimi në radhët e revizionizmit botëror, si e si ta lustrojë e ta zbukurojë veten para opinionit borgjez.

Partia e Punës e Shqipërisë e ka thënë me kohë se revizionizmi modern, ashtu si edhe ai i vjetri, bernstajnzizmi ose kautskizmi, nuk mund të krijojë kurrsesi atë kohezion, atë unitet të çeliktë, që vetëm marksizëm-leninizmi, ideologjia shkencore e klasës punëtore, është në gjendje ta bëjë. Revizionizmi është një me përçarjen, me mungesën e unitetit, me shovinizmin, me anarkinë. Partia jonë ishte e bindur se partitë revizioniste, me parullën se janë «të pavarura», «sovrane» dhe «të zonjat» për të zbatuar vetë në kushtet e vendit të tyre teorinë marksiste-leniniste, jo vetëm do të shkëputeshin nga Bashkimi Sovjetik dhe nga e ashtuquajtura familje socialiste, por do të hynin, siç kanë hyrë, në konflikte të papajtueshme me njëra-tjetrën.

Revizionistët sovjetikë kanë bërë shumë përpjekje që të grumbullonin e të mbanin të bashkuar rreth vetes të gjithë revizionistët. Atyre u duhej ky front unik i revizionizmit për t'u bërë ballë jo vetëm luftës e polemikës së madhe ideologjike e politike të Partisë së Punës të Shqipërisë, të partive të reja marksiste-leniniste, por edhe fuqisë konkurruese të imperializmit amerikan.

Për të arritur dhe për të mbrojtur këtë «unitet», hrushovianët janë mbështetur si në forcën e tyre ushtarake dhe ekonomike, sidomos për të mbajtur nën kontroll partitë e vendeve ku janë në fuqi revizionistët, ashtu edhe në subvencionet e fshehta, të dërguara nga Moska për partitë revizioniste të vendeve kapitaliste. Por, megjithëkëtë, ata nuk patën sukses. Jeta tregoi se partitë revizioniste, në brendi, nuk ishin dhe nuk janë dakord me partinë revizioniste sovjetike. Tani kjo bën përpjekje që të ruhen format, por edhe këto çalojnë dhe kështu patericat, mbi të cilat mbahet uniteti revizionist, thyhen njëra pas tjetrës.

Orvatje të shumta e të pandërprera janë bërë nga ana e revizionistëve sovjetikë me Brezhnëvin në krye, për të thirrur mbledhjet e partive «komuniste» të botës, në të cilat të afirmohej «uniteti» i tyre ideologjik «marksist-leninist», por këto orvatje kanë qenë njëllë sikur të bësh një stan me lepuj. Më tepër se dy vjet u diskutua për mbledhjen e revizionistëve të Evropës dhe zvarritjet, peripecitë e të papriturat, si rrjedhim i kontradiktave që ekzistojnë, nuk patën të sosur. Por edhe kur u mbajt, kjo mbledhje, si dhe ndonjë tjetër më parë, tregoi se revizionistët ishin futur më thellë në batkun e oportunitetit e të kundërrevolucionit.

Konferenca antimarksiste e Berlinit do të mbetet në histori si konferenca e shpalljes botërisht të kalimit të revizionizmit modern në pozitë socialshoviniste, që ka mbrojtur deri tani socialdemokracia, të braktisjes zyrtarisht e publikisht të idesë së revolucionit e të diktaturës së proletariatit. «Rrugët e veçanta nacionale për në socializëm», që reklamoi secili për vete në mbledhje, treguan në fakt rrugët e ndjekura nga partitë revizioniste për të tradhtuar socializmin, planet e metodat që zbatojnë për të minuar revolucionin e për të përçarë proletariatin, për të sabotuar luftën çlirimtare të popujve. Në parullën gjoja të pavarësisë nga një qendër e vetme drejtuese ata u ngritën kundër ideologjisë shkencore të proletariatit, marksizëm-leninizmit e internacionalizmit proletar, që janë një e të pandarë. Zëvendësimi nga ana e tyre i parimit të internacionalizmit proletar me «solidaritetin ndërkombëtar» është pasqyrim i zëvendësimit të ideologjisë proletare me ideologjinë borgjeze. Solidaritet për revizionistët do të thotë solidaritet me

borgjezinë dhe luftë proletariatis, solidaritet me imperialistët dhe luftë popujve. «Solidariteti» në gjuhën e revizionistëve është një formulë justifikimi që i lejon të bashkohen me djallin e të birin, me socialdemokratët e me Vatikanin, me shoqëritë shumëkombëshe e me fashistët, me NATO-n e me imperializmin amerikan, me këdo që është kundër revolucionit, kundër proletariatis e socializmit, me këdo që mbron sistemin e shfrytëzimit kapitalist.

Deklarata e Berlinit, ku secili pjesëmarrës hodhi pikëpamjet e veta politiko-ideologjike, si në një libër shënimesh të ekspozitave, përfaqëson një dokument me të vërtetë të rrallë vetëdemaskimi të revizionistëve, si oportunistë e antikomunistë të pandreqshëm.

Praktikisht, kampi revizionist është ndarë tani në disa korrente oportuniste, ku secili ka marrë një fizionomi politike e ideologjike mjaft të përcaktuar dhe ku secili lufton të fitojë primatin në revizionimin e marksizëm-leninizmit dhe në minimin e revolucionit, duke shpallur hapur «teoritë» e veta «specifike» «socialiste». Kjo, nga një anë, shpreh shkallën e degjenerimit të revizionizmit, shthurjen e tij të plotë e, nga ana tjetër, pasqyron përpjekjet e revizionizmit për t'i shërbyer më mirë borgjezisë e për t'u bërë më i rafinuar në luftën kundër marksizëm-leninizmit e revolucionit.

Gjendja në kampin revizionist është pasojë edhe e luftës këmbëngulëse e të vazhdueshme që kanë bërë kundër tyre marksistë-leninistët. Kjo është një fitore e partive tona marksiste-leniniste dhe e vijës së tyre revolucionare, të cilën ne duhet ta çojmë gjithnjë përpara, duke rritur akoma më shumë vigjilencën dhe duke e vazhduar edhe më me vendosmëri luftën ideologjike kundër revizionistëve modernë të të gjitha ngjyrave, si dhe kundër gjithë ideologjive reaksionare. Armiqtë e komunizmit aktualisht e kanë shtuar edhe më tepër diversionin e tyre kundër marksizëm-leninizmit. Të përçarë apo në unitet, të varur apo të pavarur nga Moska a nga tjetërkush, në funksionin e tyre si antikomunistë, kundër revolucionit e partive tona, kundër marksizëm-leninizmit, ata luftojnë të bashkuar.

Borgjezia imperialiste dhe ideologët e saj vazhdimisht kanë punuar dhe punojnë kundër komunizmit. Synimi i tyre është të çoroditin proletariatin dhe partitë e tij revolucionare, që janë armiqtë e tyre të betuar. Duke përhapur mendimin se gjoja marksizmi është vjetruar, se ai është kapërcyer, se tezat e parimet bazë të tij duhen «riinterpretuar» në kushtet e reja të shekullit të 20-të, çështja është të atakohet marksizmi dhe të shkaktohet konfuzioni në parimet më themelore të tij. Borgjezia dhe «teoricienët» e saj, duke përfshirë edhe revizionistët, përpiqen të mohojnë nevojën e revolucionit dhe veçanërisht për-

mbysjen me dhunë të shoqërisë borgjeze, të hedhin poshtë diktaturën e proletariatis dhe luftën klasore, përpiqen të fshijnë internacionalizmin proletar.

Gjithë puna e tyre minuese kundër ideologjisë marksiste-leniniste synon, pra, të deformojë parimet bazë të saj, në mënyrë që këto të mos jenë operuese. Borgjezia përpriqet të arrijë që çdo kërkesë e proletariatis të inkuadrohet në ligjet borgjeze, në rrjetën e merimangës të pseudolirisë së fjalës, «të demokracisë», të reklamimeve në rrugë. Ajo përpriqet që këto kërkesa «të zgjidhen» nga krerët e partive dhe të sindikatave në dhomat e ngrohta e me kolltuqe të thella të padronëve kapitalistë, ose të nëpunësve të tyre teknokratë.

Për të çoroditur njerëzit, për të mpirë mendimin dhe veprimin revolucionar të proletariatis dhe të partive të tij marksiste-leniniste, vepronjë korrente të panumërta antimarksiste, lindin e përhapen «teori» nga më të ndryshmet, revizioniste e «majtiste». Këto janë kolona e pestë në gjirin e revolucionit botëror për t'i zgatur jetën kapitalizmit ndërkombëtar, duke e luftuar revolucionin nga brenda, që të mos shpërthejë, dhe, po të shpërthejë, zjarrfikësit ta shuajnë dhe grevëthyesit të thejnë vullnetin e klasës.

Një nga këto pseudoteori është ajo e revolucionit tekniko-shkencor. Sipas autorëve të saj, ky revolucion bën të panevojshëm revolucionin proletar të Marksit, sepse, tani, si rrjedhim i revolucionit tekniko-shkencor, kapitalizmi e kapitalistët janë dobësuar, këta nuk luajnë më asnjë rol, se fjalën e kanë teknika dhe teknokratët. Ky është një blufë i madh. Kapitalizmi dhe kapitalistët jo vetëm nuk janë zhdukur e nuk janë dobësuar, por shtypin e shfrytëzojnë proletariatin e punonjësit ashtu si dhe më parë, ata vazhdojnë të kenë në duart e tyre mjetet e prodhimit, janë sunduesit e vërtetë, ndërsa teknikët e teknokratët nuk janë veçse nëpunësit dhe shërbëtorët e tyre të bindur.

Të tjerë «teoricienë» përpriqen «të argumentojnë» zëvendësimin e revolucionit me «zgjidhjen e çështjeve të ditës», me ndryshimin e «mënyrës së jetesës», sipas mundësive që ka krijuar shoqëria e konsumit. Këtu duket sheshit përpjekja që të dobësohet lufta e klasave, të mos atakohet sistemi, të mos atakohet shoqëria borgjeze. Por proletariatis, për të zgjidhur padrejtësitë shoqërore, i duhen pushteti politik, diktatura e tij. Dhe kjo mund të sigurohet vetëm me revolucion, me dhunë e jo me ndryshimin e mënyrës së jetesës sipas shoqërisë së konsumit.

Borgjezia dhe shtypi i saj u kanë dhënë e u japin vend të madh gjithë propagandistëve të antikomunizmit që nga Markuzja e deri te Garodia, nga Gjilasi e deri te Fisheri. Kun-

dër revolucionit e komunizmit lulëzojnë në të katër anët teoritë anarkiste prudeniste, ndërsa trockizmi është bërë i modës.

Në këtë fushë, për të penguar proletariatin në rrugën e tij revolucionare, reaksionin imperialist po e ndihmon revizionizmi modern me të gjitha mjetet e mënyrat, të hapura dhe të maskuara, me lloj-lloj teorish dhe me lloj-lloj sloganesh filozofike pseudoshkencore.

I pari që i doli përkrah kapitalizmit botëror dhe që iu vu me zell të papërmbajtur luftës kundër revolucionit e marksizëm-leninizmit, është revizionizmi jugosllav, i ashtuquajturit socializëm vetadministrues. I lindur si një rrymë oportuniste ideologjike dhe si një praktikë politike për të minuar nga brenda shoqërinë socialiste e partitë e vërteta komuniste, ai mbetet një armë e preferuar e borgjezisë ndërkombëtare imperialiste në luftën kundër socializmit dhe lëvizjeve çlirimtare. Rrezikshmëria e revizionizmit jugosllav qëndron në atë që ai u ofron koncepte të gatshme e «rrugë të sprovuara» të gjithë atyre që vihen në udhën e tradhtisë revizioniste e të degjenerimit kapitalist. Hrushovianët më parë, toliatistët e të tjerët më vonë, janë frymëzuar nga revizionizmi jugosllav dhe kanë gjetur në të përkrahje e inkurajim për të luftuar socializmin e ideologjinë marksiste-leniniste.

Duke u hequr si një «socializëm i paangazhuar» nga «socializmi» sovjetik, revizionizmi jugosllav kryen një punë sabotuese e minuese midis forcave përparimtare të vendeve në zhvillim, mundohet t'i futë në rrugë të gabuara aspiratat e dëshirat e tyre të sinqerta socialiste, çorienton përpjekjet që shumë prej tyre bëjnë për të zhdukur mbeturinat koloniale dhe për të krijuar shtete të lira, demokratike e të pavarura. Ai zhvillon kudo e me sa mundet një demagogji të madhe të tipit uvrierist dhe është mbrojtësi më i madh i pikëpamjeve anarkiste e liberalo-trockiste. U provua se «vetadministrimi» titist ishte një doktrinë eklektike borgjeze, që në Jugosllavi çoi në një konfuzion të përhershëm politik e ideologjik, në një zhvillim të dobët e të pabarabartë ekonomik, në diferencime të mëdha shoqërore, në grindje kombëtare e degjenerim të jetës shpirtërore.

«Struktura vetadministruese» që ka përfshirë të gjitha fushat e të gjitha aspektet e jetës, eliminimi i centralizmit demokratik dhe i rolit të drejtimit unik të shtetit, federalizmi anarkist, përgjithësisht ideologjia antishtet, kanë krijuar një copëtim të madh të klasës punëtore, një kundërvënie konkurrionale midis reparteve të ndryshme të saj e, çka është më keq, një frymë të theksuar sektoriale, lokaliste e individualiste borgjeze. Klasa punëtore jo vetëm që nuk luan një rol hegjemon e drejtues në shtetin e në shoqërinë jugosllave, por me anë

të sistemit të vetadministrimit është vënë pikërisht në kushte të tilla, që të mos jetë në gjendje të mbrojë interesat e saj të përgjithshëm e të veprjë kompakte dhe e bashkuar.

Si gjithnjë, edhe në të ardhmen Partia jonë do të luftojë për demaskimin e falsitetit dhe të rrezikut që paraqet varianti jugosllav i revizionizmit.

Lufta ideologjike kundër revizionizmit modern është e gjërë dhe e gjithanshme. Ashtu si deri më sot, duhen goditur e demaskuar akoma më me vendosmëri teoritë e pikëpamjet e revizionistëve sovjetikë, praktikat e tyre oportuniste. Duke qenë ideologji sunduese e një vendi të madh e që ka në dispozicion të tij mjete të mëdha materiale e propagandistike, revizionizmi hrushovian qëndron gjithnjë në krye të frontit revizionist modern. Teoritë e Bernshtajnit e të Kautskit u kodifikuan në Kongresin e 20-të, i cili u bë burimi që frymëzon dhe baza ku mbështeten të gjitha korrentet revizioniste. Revizionizmi sovjetik përfaqëson «teorinë» e praktikën më komplete e më të përpunuar të kundërrevolucionit revizionist, revizionimin e teorisë marksiste-leniniste në të gjitha fushat e për të gjitha çështjet.

Koha ka vërtetuar se tezat e Kongresit të 20-të nuk ishin «shtrembërimet të thjeshta ideologjike» as vlerësime të gabuara të situatave. «Teoritë hrushoviane» përfaqësonin një rrugë të zgjedhur me ndërgjegje për eliminimin e diktaturës së proletariatit dhe rivendosjen e kapitalizmit, mekanizma ideologjikë e politikë të zgjedhur posaçërisht për shndërrimin e Bashkimit Sovjetik në një shtet imperialist dhe për zhdukjen e pengesave për zbatimin e politikës shoviniste të fuqisë së madhe.

Kongresi i 25-të i partisë revizioniste të Bashkimit Sovjetik, që u mbajt në fillim të këtij viti, vërtetoi qëllimet e udhëheqjes sovjetike për të ecur me konsekuencë në këtë rrugë. Kjo do të thotë se edhe në të ardhmen do të vazhdojë të intensifikohet ai agresion i ashpër ideologjik revizionist kundër marksizëm-leninizmit, kundër vendeve të vërteta socialiste, do të vazhdojë lufta për minimin e revolucionit, për nënshtrimin e sabotimin e lëvizjeve çlirimtare të popujve.

Me gjithë disfatat që ka pësuar, revizionizmi sovjetik vazhdon akoma të ushtrojë influencë, jo vetëm atje ku ai përfaqëson ideologjinë sunduese shtetërore, por edhe në shumicën e partive revizioniste, si dhe në disa parti nacionaldemokratike të vendeve në zhvillim etj. Spekulumet me të kaluarën e Bashkimit Sovjetik, me emrin e Leninit dhe të Partisë Bolshevike akoma nuk janë ezauruar dhe maskimi prapa frazeologjisë komuniste është përsosur më shumë. Është e qartë se, pa e demaskuar rrënjësisht platformën ideologjike të revizionizmit sovjetik, që përbën edhe bazën teorike të politikës së tij impe-

rialiste, nuk mund të kundërshtohen me efikasitet edhe ekspansioni e hegjemonizmi i tij, nuk mund të kryhet në masën e në formën e duhur edhe mobilizimi i forcave të vërteta anti-imperialiste, nuk mund të shkatërrohen planet agresive të superfuqive.

Rëndësia dhe nevoja historike e demaskimit të rrënjëve ideologjike të revizionizmit sovjetik qëndron edhe në atë se ai i shërben edhe zbulimit të të gjithë oportunistëve të tjerë, të cilët në formë hiqen si kundërshtarë të hegjemonizmit sovjetik, por me politikën e qëndrimit e tyre i shërbejnë atij.

Partia jonë mendon se vazhdimi e zgjerimi i luftës ideologjike kundër revizionizmit në përgjithësi e atij sovjetik në veçanti, thellimi i asaj polemike të madhe që filloi pas Mbledhjes së Moskës të vitit 1960, përbëjnë një detyrë të rëndësishme dhe imperative për të gjithë marksistë-leninistët, për të gjithë revolucionarët e vërtetë. Si atëherë, ashtu edhe tani, këtyre u takon barra historike që të mbrojnë marksizëm-leninizmin nga sulmet e shtrembërimet revizioniste, të mbrojnë vijën revolucionare të lëvizjes së vërtetë komuniste botërore nga influencat e presionet që ushtrojnë mbi të borgjezia e forcat e ndryshme oportuniste, të mbrojnë internacionalizmin proletar kundër shovinizmit të fuqisë së madhe të socialimperialistëve sovjetikë e të nacionalizmit borgjez të oportunistëve të tjerë. Parulla e Leninit se pa luftuar oportunizmin nuk mund të luftohet imperializmi, mbetet sa aktuale, aq edhe e domosdoshme. Mbrojtja e marksizëm-leninizmit është një çështje parimore, ajo nuk mund të bazohet në koniunkturë që krijohen, mbi bazën e të cilave armiqtë e proletarietit lidhin e zgjidhin interesat e tyre.

Ideja hrushoviane, që u trumbetua me të madhe, sipas së cilës tashmë paska kaluar koha e revolucioneve proletare me dhunë dhe se pushteti mund të merret nga duart e borgjezisë «në rrugën paqësore», «në rrugën parlamentare», u erdhi shumë për hosh revizionistëve të vendeve të ndryshme të botës. Duke e shfrytëzuar këtë ide, ata ndërtuan strategji dhe taktika të atilla, që mendonin se do t'i ndihmonin për të fituar besimin e borgjezisë së tyre, e cila do të shihte se tashmë komunistët janë zbutur, se nuk ekziston më rreziku i vjetër që predikonin Marksi dhe Lenini, se revolucioni i tyre do të jetë një revolucion «paqësor», «reformist», «humanitar».

Revizionistët italianë, me Toliatin në krye dhe me gjithë pasuesit e tij, deri te Berlingueri, ky latifondist i madh sard, me kohë kanë pritur të shkrepse shkëndija e luftës kundër marksizëm-leninizmit. Ata, qysh herët, i kishin mprehur armët për luftën antikomuniste duke shpalosur teoritë e tyre të policentrizmit e të reformave të strukturës në fillim dhe atë të «kompromisit historik» më pas.

Partia jonë me kohë ka demaskuar natyrën oportuniste të teorive toliatiste dhe qëllimet kundërrevolucionare të tyre. Në të njëjtën kohë ajo ka shpjeguar se toliatistët, të nxitur e të mbështetur edhe nga revizionistët sovjetikë, do të shkojnë më tej në tradhtinë e tyre, ata do të bëhen flamurtarët më të zellshëm të oportunizmit evropian.

Dhe faktet tregojnë se revizionistët toliatistë, nga kërkesa për bashkëpunim me socialdemokracinë, kaluan në atë që u shndërruan vetë në socialdemokratë, nga kërkesa për zbatimin e kushtetutës borgjeze, u bënë mbrojtësit më të zellshëm të rendit borgjez, nga udhëtarë paqësorë të rrugës për në socializëm, u kthyen në ushtarë të armatosur të kapitalizmit.

Udhëheqja revizioniste italiane, si dhe gjithë revizionistët e tjerë, u mburr shumë se, me teoritë e saj të reja, kishte gjetur çelësin e shpjegimit të ngjarjeve të botës, që nuk i kishin parashikuar as Marksi, as Engelsi, as Lenini e as Stalini, se u kishte dhënë zgjidhjet më krijuese problemeve të revolucionit. Por fenomenet e ngjarjet i përmbysën të gjitha teoritë e predikimet e revizionistëve.

Të tilla kanë qenë, ndër të tjera, sidomos ngjarjet e Kilit, të cilat nxorën në shesh gjithë zbrazëtinë e teorive revizioniste dhe dëmin e madh që ato i shkaktojnë revolucionit. Kilin e kohës së Alendes revizionistët e trumbetuan si zbatimin më korrekt të luftës për socializëm, që u përshtatej plotësisht standardeve të reja revizioniste. Kili, për ta, vërtetonte se në socializëm po kalohej në rrugë parlamentare e në mënyrë paqësore. Kili, për ta, ishte «prova e gjallë» e zbatimit të të ashtuquajturit socializëm «pluralist», «demokratik» e «kombëtar», realizimi konkret i të gjitha teorive të trumbetuara nga mbarë kori revizionist botëror.

Por ajo që për popullin kilian është një tragjedi e madhe, por e përkohshme e kalimtare, për revizionistët modernë është një disfatë e pandreqshme, një përmbysje e kalave të ngritura në rërë, e tërë teorive të tyre oportuniste.

Grushti fashist në Kili përgënjeshtroi në mënyrë fare të qartë, ashtu si vite më parë në Indonezi, teoritë e revizionistëve mbi rrugën paqësore e parlamentare. Ai tregoi se ligjet e hekurta të luftës klasore, të revolucionit e të kundërrevolucionit nuk ndryshojnë sipas ëndrrave të sëmura e dëshirave subjektive të revizionistëve.

Revizionistët italianë, pas ngjarjeve të Kilit, si shërbëtorë të zellshëm të borgjezisë që janë, përpunuan më tej «teoritë» e tyre, duke u futur më thellë në rrugën e tradhtisë. Ata do lën me tezën se për të shkuar në socializëm, «në kushtet e reja» nuk mjafton më që komunistët të marrin shumicën në parlament, por duhet që më parë të përfundojnë një aleancë

të gjithanshme edhe me partitë kryesore borgjeze. Kështu lindi «kompromisi historik» me Partinë Demokristiane Italiane, partinë e Vatikanit e të FIAT-it, të NATO-s e të Tregut të Përbashkët. Revizionistët toliatistë, duke u përpëlitur në teoritë reformiste, lypin tani me ngulm nga socialdemokracia dhe nga demokristianët një thellë nga fitimet që nxjerr kapitali spekulues nga djersa e popullit italian.

Është një fatkeqësi që këta renegatë, të cilët kërkojnë të bëhen administratorë të punëve të borgjezisë, vazhdojnë ta mashtrojnë akoma proletariatin italian. Por ne shprehim bindjen se klasa punëtore e Italisë do të dalë nga amullia ku e kanë futur revizionistët e sindikatat e tyre reformiste anti-revolucionare dhe do ta kuptojë se, në situatat që ndodhet Italia, ose duhet të rrëmbejë flamurin e kuq të Marksit, të Engelsit, të Leninit e të Stalinit dhe të ecë drejt revolucionit, ose vjen fashizmi me pasojat aq të rënda, që ajo i ka njohur mirë.

Në një hap me revizionistët italianë ecin edhe revizionistët francezë, të cilët janë bërë tellallë të zellshëm të borgjezisë për të sulmuar e për të denigruar marksizëm-leninizmin.

Partia revizioniste e Francës është shndërruar tanimë në një parti të borgjezisë. Kjo doli fare qartë edhe në Kongresin e saj të 22-të, ku sekretari i saj, Zhorzh Marshe, paraqiti «strategjinë» e tij të kalimit në socializëm. Revizionistët francezë i hoqën të tëra maskat. Ata e sulmuan marksizmin në front të gjerë e në çështjet më themelore. Ata deklaruan botërisht se heqin dorë nga revolucioni e nga diktatura e proletariatit, se në socializmin e tyre do të arrihet pa luftë klasash e shpronësim të borgjezisë, pa pasur nevojë për rolin udhëheqës të partisë proletare. Revizionisti Marshe e quajti këtë «socializmi me ngjyrat franceze». Këtij «socializmi», që i ka të gjitha ngjyrat, i mungon vetëm e kuqja, marksizëm-leninizmi, ngjyra që i tërbon dhe i tmerron borgjezinë e tradhtarët.

Sipas Marshesë, në socializëm do të arrihet nëpërmjet zhvillimit të demokracisë e të lirive borgjeze. Në këtë socializëm, të gjithë do të jetojnë në paqe, edhe ujqit, edhe delet. Teza e demokracisë dhe e lirive borgjeze, si rrugë për në socializëm, është një mashtrim i madh për masat, një lustër për shoqërinë kapitaliste. Dihet se në epokën e imperializmit nuk mund të ketë kurrë, brenda kuadrit të shoqërisë borgjeze, një zhvillim në rritje të lirive e të demokracisë për masat. Përkundrazi, në këtë periudhë një zhvillim të madh marrin rritja e forcave të reaksionit, militarizimi i prodhimit dhe i aspekteve të tjera të jetës, shtypja e proletariatit dhe e kombeve, që arrin në formën më të egër e më barbare, në atë të fashizmit. Vetëm revolucioni me dhunë e vendosja e dikta-

turës së proletariatit sigurojnë edhe kushtet për lulëzimin e lirisë e të demokracisë për masat e gjera popullore.

Në raportin e tij në Kongresin e 22-të të partisë revizioniste të Francës, borgjezi i vogël Zhorzh Marshe, duke huajtur teoritë reaksionare të ideologëve borgjezë, sipas të cilave gjoja në shoqërinë industriale nivelohen klasat, tha se tani «...në Francë nuk mund të flitet më për proletariatin, po për klasë punëtore». Por, me një të rënë të kalemit, revizionisti Zhorzh Marshe nuk e likuidon dot proletariatin. Ai ekziston dhe lufton për t'u bërë varrin kapitalizmit dhe revizionizmit.

Revizionistët modernë dhe ideologët e borgjezisë jo pa qëllim ia ndryshojnë emrin proletariatit. Këtu nuk kemi të bëjmë me një çështje thjesht emërtimi, por me mohimin e domosdoshmërisë për të përmbysur raportet shoqërore me revolucion, me dhunë. Revizionistët e dinë se po të flitet për proletariatin, i cili në kapitalizëm nuk ka asgjë tjetër përveç forcës së tij të krahut, atëherë kuptohet vetvetiu se ky duhet të luftojë kundër shfrytëzuesve e shtypësve të vet, duhet t'i thyejë prangat. Pikërisht nga kjo luftë, që ka për objektiv shkatërrimin nga themelet të pushtetit të vjetër të kapitalit, ka frikë borgjezia. Prandaj ideologët e shërbëtorët e saj të tipit të Zhorzh Marshesë japin e marrin që të bindin njerëzit se proletariati sot nuk qenka më i atillë siç e ka cilësuar Marksi, i shfrytëzuar nga kapitalistët, se nuk qenka më forca e krahut të tij që krijon mbivlerën dhe kapitalin, se gjoja mjetet e prodhimit nuk qenkan më në dorë të kapitalistëve, por të administratorëve, të teknokratëve.

Duke mohuar ekzistencën e proletariatit, si forca kryesore revolucionare e shoqërisë, si varrmihës i kapitalizmit, revizionistët duan t'u hapin rrugë edhe tezave të tjera antimarksiste. Derisa s'ka proletariatin, nuk ka më nevojë as për diktaturë të proletariatit. Për këtë problem kyç të teorisë së socializmit shkencor, në kampin revizionist, në fakt, të gjithë janë në të njëjtën pozitë. Por, për arsye taktike, sa për sy e faqe, dikush e mbron formën e «diktaturës së proletariatit», siç bëjnë revizionistët sovjetikë dhe partitë e vendeve që bëjnë pjesë në të ashtuquajturën familje socialiste, të tjerë e hedhin poshtë këtë maskë, siç bëjnë Marshesja, Berlingueri dhe Karriljoja. Në fakt nga ana e revizionistëve të Moskës ky është një bluf, pse diktatura e proletariatit nuk ekziston më as në Bashkimin Sovjetik dhe as në vendet e Evropës Lindore. Atje ekziston vetëm një diktaturë, diktatura kapitaliste, fashiste.

Në «bllokun» revizionist sovjetik flitet edhe për teorinë e luftës së klasave, por edhe kjo sa për sy e faqe, për arsye mashtrimi, pasi luftë klasash në kuptimin marksist-leninist nuk zhvillohet as në Bashkimin Sovjetik, as në vendet e tjera të

Evropës Lindore. Kurse Marsheja, Berlingueri e të tjerë, predikojnë «vëllazërimin në divergjenca», vëllazërim e bashkim për të shkuar «në socializëm me reforma» të gjithë bashkë: borgjezë, kapitalistë, punëtorë, polici, ushtri borgjeze etj. Hrushovianët ka kohë që e kanë deklaruar si të shuar luftën e klasave brenda Bashkimit Sovjetik. Por, në fakt, atje ekziston lufta që bën borgjezia e re kundër klasës punëtore. Atje dhe në vendet e tjera revizioniste ekziston dhe zhvillohet lufta e proletariatit kundër shfrytëzimit të egër të borgjezisë së re dhe, siç po ngjet në republikat sovjetike, në Poloni e gjetkë, klasa punëtore ngrihet në revolta kundër shfrytëzimit. Me siguri, kjo luftë do të bëhet edhe më e fuqishme në të ardhmen.

Marksi, duke përpunuar teorinë e socializmit shkencor, hodhi tej të gjitha format e vjetra të socializmit të predikuara nga utopistët e të tjerë më përpara se këta. Ai e mësoi proletariatin botëror të organizohej dhe të luftonte për të vendosur rendin e ri shoqëror të bazuar në socializmin shkencor. Marksi demaskoi dhe hodhi tej «socializmin feudal», «socializmin klerikal», «socializmin mikroborgjez», «borgjez» dhe «socializmin konservator». Ai dënoi dhe demaskoi me rreptësi «Filozofinë e mjerimit» të Prudonit dhe shkroi për këtë qëllim veprën e njohur «Mjerimi i filozofisë».

Aktualisht, por veshur me petka të ndryshme, përpiqet t'ia imponojë proletariati francez këtë filozofi prudonisti i ri, Zhorzh Marsheja. Gjithë pseudomarksistët si ky, me teorinë e tyre të «marksizmit krijues», përpiqen të gënjejnë proletariatin, duke i hequr socializmit shkencor bazat e tij. Ata nuk bëjnë tjetër veçse mashtronë, kur thonë se janë objektivë në njohjen e ligjeve të zhvillimit të shoqërisë. Ata, në të vërtetë, janë lakenjtë e shoqërisë së konsumit, të krijuar nga borgjezia kapitaliste dhe imperialiste.

Kjo veprimtari revizioniste, me ngjyrën e njëfarë pavarësie ndaj Moskës, për të mashtruar gjoja borgjezinë e vendeve të tyre, por, në realitet, për të mashtruar proletariatin e vet dhe atë ndërkombëtar, po merr një hov të madh në të gjitha partitë revizioniste të vendeve kapitaliste. **Partia e Punës e Shqipërisë e ka për detyrë ta demaskojë këtë veprimtari revizioniste, e cila nuk është diçka e veçantë nga ajo e hrushovianëve.**

Të marra në tërësi, korrentet revizioniste që lindën mbi bazën e largimit nga marksizëm-leninizmi e të tradhtisë së komunizmit, janë pjellë e kapitullimit përpara situatave të reja në kushtet e acarimit të mëtejshëm të krizës së përgjithshme të kapitalizmit dhe të presionit të borgjezisë, në kushtet e shtimit të kontradiktave midis kapitalizmit perëndimor e socialimperializmit sovjetik, përgjithësisht e rivalitetit midis dy superfuqive.

Borgjezia dhe socialdemokratët hidhen përpjetë nga gëzimi që revizionistët kanë flakur jashtë «trashëgimin leninist» dhe që tani po paraqiten si «partaerë luajalë të konfrontimit demokratik». Por shumë shpejt borgjezia e lakenjtë e saj nxitohen të festojnë «fitoren».

Tradhtia dhe oportunizmi i krerëve socialdemokratë e revizionistë u ka sjellë dëme të rënda interesave klasorë të proletariatit, por lufta revolucionare e klasës punëtore nuk mund të shuhet kurrë. Oportunistët e renegatët vijnë e shkojnë, por proletariati, ideologjia e tij, marksizëm-leninizmi mbeten një forcë e pamposhtur. Revolucioni socialist e diktatura e proletariatit janë një domosdoshmëri historike dhe ardhjen e tyre s'ka asnjë forcë që ta ndalë.

Në partitë revizioniste të botës po diskutohet përkufizimi që i bëjnë internacionalizmit proletar sovjetikët, francezët, jugosllavët dhe të tjerë. Në fakt, po diskutohet kundër internacionalizmit proletar.

Në shprehjen «internacionalizëm proletar» vetëm fjala proletar e lidh internacionalizmin në mënyrë të pazgjdhshme me proletariatin botëror, e lidh në një unitet lufte kundër borgjezisë kapitaliste, kundër trusteve dhe monopoleve, kundër imperializmit dhe socialimperializmit. Internacionalizmi proletar është ai unitet i mendimit dhe i veprimit të proletariatit të çdo vendi dhe të proletariatit botëror në tërësi, për të rrëzuar me dhunë botën e vjetër kapitaliste, për të shkatërruar nga themelet pushtetin e borgjezisë, për t'u bërë zot i mjeteve të prodhimit dhe i çdo gjëje tjetër që u shërben kapitalistëve për shfrytëzimin e njeriut nga njeriu.

Qëllimi i revolucionit proletar është vendosja e diktaturës së proletariatit, me anën e së cilës realizohen ndërtimi i socializmit dhe shtypja e mbeturinave të klasave sunduese. Këto mbeturina, në rast se shuhet lufta e klasave, orvaten vazhdimisht të rimarrin fuqinë dhe të rivendosin rendin e vjetër borgjezo-kapitalist, qoftë ky nën petkun e «monarkisë konstitucionale», të «demokracisë borgjeze», të «republikës përparimtare» ose, më në fund, të «republikës socialiste» borgjezo-revizioniste, socialimperialiste etj.

Për realizimin e programit të tij, qoftë ky minimal apo maksimal, proletariati i çdo vendi duhet të udhëhiqet nga pararoja e vet, nga partia revolucionare e klasës. Kjo parti nuk mund të jetë veçse një parti komuniste, një parti që udhëhiqet në të gjithë luftën e saj, para dhe pas marrjes së pushtetit, nga idetë e marksizëm-leninizmit. Partia revolucionare e klasës punëtore i zbaton këto ide kurdoherë në mënyrë korrekte, pa i shtrembëruar dhe pa devijuar nga to, si në organizimin e vet e të proletariatit, ashtu edhe në udhëheqjen e luftës re-

volucionare. Kjo i vë mësimet e marksizëm-leninizmit edhe në bazë të hartimit e të zbatimit të politikës së aleancave, të cilat janë të nevojshme për çështje të ndryshme dhe në momente të ndryshme, për të përgatitur, për të organizuar dhe për të zhvilluar luftën revolucionare që do të çojë në përmbysjen e rendit kapitalist. Në këtë kuptim dhe zbatim të marksizëm-leninizmit qëndron thelbi i internacionalizmit proletar.

Sot proletariati botëror nuk është një bllok unik, ai është i përçarë nga ideologji të ndryshme borgjeze: kapitaliste, reformiste, socialdemokrate, «socialiste», revizioniste etj. Të gjitha këto ideologji dhe rryma të ndryshme politike kanë të vetmin objektiv: të përçajnë proletariatin, të mos e lënë atë të grumbullohet dhe të organizohet si një forcë e madhe e si varrimihës i kapitalizmit që është. Prandaj, të gjitha këto ideologji dhe rryma antimarksiste janë mbështetja e kapitalit vendës dhe ndërkombëtar, janë forca kundër revolucionit, socializmit dhe internacionalizmit proletar.

Solidariteti ndërkombëtar i punëtorëve dhe internacionalizmi proletar për ne, marksistë-leninistët, zhvillohen dhe kuptohen nën prizmin dhe sipas parimeve të Marksit dhe të Engelsit, të shprehura në Manifestin Komunist: «Proletarë të të gjitha vendeve, bashkohuni!». Kjo moto e Marksit dhe e Engelsit, së cilës i qëndruan besnikë dhe e çuan përpara Lenini dhe Stalini, është kurdoherë shumë aktuale, luftarake dhe revolucionare. Ajo ishte thirrje për bashkim të punëtorëve të Internacionales së Parë, ajo ishte thirrje për bashkim të punëtorëve të Internacionales së Tretë.

Internacionalja e Dytë tradhtoi marksizmin dhe partitë e saj u bënë zëdhënëset e borgjezisë, ato u bënë parti reformiste. Thirrja «Proletarë të të gjitha vendeve, bashkohuni!» e Marksit dhe e Engelsit nuk ishte më e tyre.

Me formimin e Internacionales së Tretë thirrja «Proletarë të të gjitha vendeve, bashkohuni!» rimori kuptimin e vërtetë revolucionar të Manifestit Komunist. Kjo thirrje fitoi një forcë më të madhe frymëzuese e mobilizuese kur u themelua i pari shtet socialist në botë, që u bë strumbullari i parullës së Manifestit. Proletariati botëror kishte tani të parin atdhe të proletarëve të çliuar.

Kur Kominterni vendosi që ekzistenca e Internacionales Komuniste nuk ishte më e nevojshme, për arsye se partitë komuniste dhe punëtorë të botës ishin formuar, forcuar dhe kalitur në beteja klasore, formula e Marksit «Proletarë të të gjitha vendeve, bashkohuni!» mbeti prapë si një thirrje e fuqishme për bashkim.

Pas Luftës së Dytë Botërore, me fitoren mbi fashizmin dhe borgjezinë reaksionare, në shumë vende të botës klasa

punëtorë mori pushtetin në duart e veta, vendosi diktaturën e proletariatit dhe filloi ndërtimin e socializmit. Motoja e Marksit dhe e Engelsit u bë edhe më e fuqishme, pse idetë e Marksit, të Engelsit, të Leninit e të Stalinit triumfuan në shumë vende dhe vërtetohej kështu, në jetë, teoria shkencore e marksizëm-leninizmit.

Por doli revizionizmi modern, i cili mori fuqinë në Bashkimin Sovjetik dhe në shumë vende të tjera ish-socialiste. Shumë parti komuniste dhe punëtorë të botës devijuan dhe e tradhtuan marksizëm-leninizmin, ato u shndërruan në parti socialshoviniste, bile dhe socialfashiste. Në këtë situatë, kur këto shtete pseudosocialiste dhe parti pseudokomuniste nuk janë më as diktaturë e proletariatit, as parti të proletariatit, qofshin ose jo në fuqi, ata i prenë përfundimisht urat me komunizmin, me marksizëm-leninizmin, me socializmin shkencor, me proletariatin dhe me doktrinën e tij, që e kanë përpunuar Marksi, Engelsi, Lenini dhe Stalini. Për ta ka humbur çdo kuptim thirrja «Proletarë të të gjitha vendeve, bashkohuni!».

E keqja, e rrezikshmja është se revizionistët modernë, në fuqi ose jo, për t'u maskuar, vazhdojnë t'i përdorin këto formula, që janë esenca udhëheqëse e doktrinës sonë, duke i zhveshur krenjtësisht nga forca e tyre drejtuese e organizuese. Ata jo vetëm që në praktikë i zbatojnë në të kundërtën e tyre, por edhe i shtrembërojnë e i deformojnë në mënyrë të djallëzuar dhe të stërholluar. I tërë qëllimi i revizionistëve modernë është që, duke ruajtur disa formulime, të deformojnë gjithë doktrinën marksiste-leniniste, të ndërtojnë një varg teorish të tjera antimarksiste, për të shturur proletariatin e një vendi ose atë botëror, për të zgjatur jetën e borgjezisë kapitaliste, për ta larguar, në mos për ta zhdukur fare, revolucionin proletar, qoftë në një vend të veçantë ku janë pjekur kushtet, qoftë në disa vende njëkohësisht.

E keqja tjetër e madhe, por jo e pakapërcyeshme, është se revizionistët modernë, që kanë marrë fuqinë, kanë përfituar nga revolucioni proletar dhe nga diktatura e proletariatit dhe janë bërë superfuqi ose shtete të rëndësishme, si Bashkimi Sovjetik. Kurse partitë revizioniste, të mëdha ose të vogla, abuzojnë, duke përvetësuar të kaluarën dhe luftën e mëparshme që proletariati i vendeve të tyre ka bërë në rrugën marksiste-leniniste. Revizionistët sovjetikë trumbetojnë «ne jemi leninistë», «ne e ruajmë Leninin», kur mësimet e tij i kanë shkelur me këmbë e i kanë tradhtuar. Kështu bëjnë edhe të tjerët. Dashurinë, respektin dhe besimin që ka proletariati për udhëheqësit e tij të mëdhenj dhe për doktrinën revolucionare të Marksit, të Engelsit, të Leninit dhe të Stalinit, ata përpiqen t'ia zbutin, t'ia zhdukin, t'ia vënë në dyshim.

E keqja më e madhe në këto situata është ajo që te proletariati ekziston ideja e drejtë, që u krijua në ndërgjegjen e tij për shtetin e parë socialist që themeloi Lenini me triumfin e Revolucionit Socialist të Tetorit, Bashkimin Sovjetik, i cili u bë shteti i parë i fuqishëm i proletariatit dhe mbështetje kolosale për gjithë proletariatin botëror. Tani ky shtet nuk ekziston më, pse revizionistët e shndërruan atë në një shtet antiproletar. Kjo gjendje mund të sjellë dhe sjell dobësi, sjell pasiguri në fitore, pse, me dashje ose pa dashje, është krijuar kultura e «shtetit të madh proletar». Kjo e dobëson unitetin e proletariatit dhe «mordanin» e tij në luftë kundër borgjezisë kapitaliste dhe tradhtarëve të marksizëm-leninizmit.

Gjendja aktuale në lëvizjen komuniste ndërkombëtare i përngjet periudhës heroike kur luftuan dhe punuan Marksi dhe Engelsi. Proletariati botëror, ne, marksistë-leninistët, duhet t'i kthehemi dhe ta studiojmë doktrinën e Marksit dhe të Engelsit, strategjinë dhe taktikat e tyre të luftës dhe të fitores. Marksi dhe Engelsi nuk rrojnë më, por rron dhe duhet të na udhëheqë doktrina e tyre. Ata janë udhëheqësit tanë të pazëvendësueshëm.

Gjendja aktuale në lëvizjen komuniste ndërkombëtare i përngjet periudhës së luftës parimore revolucionare të Leninit, të Stalinit dhe të Partisë Bolshevike. Këta kishin për udhëheqës të vetëm dhe të pagabuar Marksit dhe Engelsin. Ata, në krye të proletariatit rus, e çuan revolucionin në fitore dhe vendosën diktaturën e proletariatit. Lenini dhe Stalini vdiqën, Partia Bolshevike e Bashkimit Sovjetik u kthye në një parti revizioniste dhe i pari shtet i proletarëve u shndërrua në një shtet borgjez-shovinist socialimperialist. As Lenini dhe as Stalini nuk kishin para tyre eksperiencën e një shteti proletar, por ata e krijuan atë me revolucion, me dhunë e me punë revolucionare, duke u udhëhequr, hap pas hapi, nga doktrina e Marksit dhe e Engelsit, të cilën e pasuruan më tej.

Tani proletariati botëror i ka mbetur një thesar i madh, teoria dhe praktika marksiste-leniniste. Ai duhet ta studiojë dhe ta zbatojë atë me konsekuencë. Studimi dhe zbatimi i marksizëm-leninizmit në mënyrë korrekte, nga ana e proletariatit dhe e partive të tij komuniste revolucionare, në bazë të situatave në çdo vend dhe në arenën ndërkombëtare, lufta e pamëshirshme kundër revizionizmit modern në çdo formë që të shfaqet, demaskimi i ideologjisë borgjeze, lufta kundër veprimeve përçarëse, shtypëse dhe shfrytëzuese të armiqve të klasës punëtore, e gjithë kjo është luftë për kohezionin, për bashkimin e proletariatit botëror. Ky është kushti i domosdoshëm për të luftuar me sukses kundër imperializmit botëror, kundër social-imperializmit, kundër borgjezisë kapitaliste, kundër reaksionit

botëror. Proletariati në këtë luftë të madhe dhe të vështirë duhet të veprojë me radhë të shtrënguara, por uniteti i radhëve të tij arrihet vetëm duke ndjekur dhe duke zbatuar me besnikëri doktrinën marksiste-leniniste. Partia jonë ka ecur dhe do të ecë në këtë rrugë. Ajo mbi kokë nuk ka vënë as do të vërë tjetër veç marksizëm-leninizmit.

Internacionalizmi proletar është ideologji e proletariatit, është një nga armët më të fuqishme dhe kusht për fitoren e revolucionit e ndërtimin e komunizmit. Ai është një e i pandarë dhe nuk ka disa internacionalizma, siç po reklamojnë revizionistët, një sovjetik, një italian, një jugosllav, një francez etj.

«Internacionalizmi i vërtetë, — shkruante Lenini qysh në prillin e vitit 1917, — është një dhe vetëm një: puna plot vetëmohim për zhvillimin e lëvizjes revolucionare dhe të luftës revolucionare në vendin tënd, përkrahja (me propagandë, me simpati, me ndihmë materiale) e një lufte të tillë, e një vije të tillë, dhe vetëm të tillë, në të gjitha vendet pa përjashtim»¹.

Në luftë për çështjen e revolucionit e të komunizmit, në luftë kundër revizionizmit modern po zhvillohen, po fuqizohen dhe po korrin suksese partitë marksiste-leniniste të vendeve të ndryshme të botës. Partia jonë gëzohet sinqerisht për fitoret e tyre, të cilat i quan fitore të përbashkëta, që i përkasin gjithë proletariatit botëror.

Ekzistenca e partive marksiste-leniniste në të gjitha kontinentet e rajonet e botës dëshmon se në mbrojtje të interesave të proletariatit ndërkombëtar, të revolucionit e të socializmit, kanë dalë tani mbrojtës të ndërgjegjshëm, revolucionarë të vendosur, që luftojnë me të gjitha forcat për çështjen e madhe të komunizmit.

Një pjesë e madhe e partive motra punojnë në kushte të rënda të ilegalitetit, pasi regjimet fashiste vërsulen kundër tyre me mjetet më të tërbuara të shtypjes e të terrorit. Të tjerat janë të detyruara ta zhvillojnë veprimtarinë e tyre në rrethana të vështira të luftës që bëjnë kundër tyre borgjezia e madhe, socialdemokratët e revizionistët. Por të gjitha këto vështirësi e rrethana nuk e kanë ndalur hovin revolucionar të komunistëve marksistë-leninistë, nuk kanë mundur të ndalojnë konsolidimin e radhëve të tyre, influencën gjithnjë në rritje të partive midis klasës punëtore e masave punonjëse.

Shumë luftëtarë të shquar të lëvizjes marksiste-leniniste

1 V. I. Lenin, Veprat, vëll. 24, f. 63.

janë vrarë barbarisht nga kriminelët fashistë, që sundojnë në mjaft vende, kanë vdekur nga torturat e policisë ose lëngojnë akoma në burgjet e errëta të reaksionit. Vendosmëria, guximi, shpirti i lartë i vetëmohimit dhe i devocionit ndaj kauzës së madhe të proletariatit, i ka shndërruar ata në pishtarë të ndritur të luftës së masave punonjëse për çlirimin kombëtar e shoqëror.

Me respekt shumë të thellë ne nderojmë kujtimin e shoqëve tanë të dashur, Pedro Leon Arboleda, Sekretar i Parë i Komitetit Qendror të Partisë Komuniste të Kolombisë (m-1); Karlos Daniel, anëtar i Komisionit Ekzekutiv të Komitetit Qendror të Partisë Komuniste të Brazilit; Thakin Zin, Kryetar i Komitetit Qendror dhe Thakin Çit, sekretar i Komitetit Qendror të Partisë Komuniste të Birmanisë; Charu Mazumdar, Sekretar i Përgjithshëm i Partisë Komuniste të Indisë marksiste-leniniste; si edhe kujtimin e luftëtarëve trima spanjollë të FRAP-it e të patriotëve baskë. Figura e pastër dhe jeta revolucionare e tyre do të mbeten në zemrat e gjithë patriotëve e komunistëve të vërtetë një shembull i lartë frymëzimi, një kushtrim lufte kundër borgjezisë gjakatare e reaksionit.

Partia e Punës e Shqipërisë shpreh solidaritetin e plotë internacionalist me partitë marksiste-leniniste. Borgjezët dhe revizionistët do të dëshironin që Partia jonë të mos i mbështeste e të mos i ndihmonte partitë e reja marksiste-leniniste. Por kjo nuk do të ndodhë kurrë. Partia jonë, si kurdoherë, edhe tani është e mendimit se për lirinë e një populli, për revolucionin, për mposhtjen e borgjezisë, të imperializmit dhe të socialimperializmit, ndihma internacionaliste është një detyrë me rëndësi. Këtë na e kanë mësuar Marksi dhe Lenini dhe ky mësim qëndron në ballë të luftës së Partisë sonë. **Ashtu siç na kanë ndihmuar në të kaluarën partitë marksiste-leniniste dhe njerëzit përparimtarë, kudo në botë, për çlirimin tonë nacional dhe për vendosjen e diktaturës së proletariatit, edhe ne e kemi për detyrë të ndihmojmë proletariatin, partitë marksiste-leniniste dhe gjithë forcat përparimtare, në luftën që bëjnë, që edhe popujt e tyre të fitojnë lirinë dhe socializmin.**

Kjo ndihmë nuk është aspak ndërhyrje në punët e brendshme të shteteve të tjera dhe as eksportim i revolucionit, siç duan ta shpjegojnë këtë imperialistët, socialimperialistët dhe, tok me ta, gjithë shërbëtorët e borgjezisë. Ne e dimë përse e bëjnë ata këtë. Ata duan të jenë vetë të lirë që të shtypin proletariatin dhe popujt, t'i mbajnë ata nën zgjedhë dhe t'i pengojnë të organizohen dhe të bëjnë revolucion.

Por as që mund të barazohen veprimet tona, mendimet tona, kuptimi i drejtë i ndihmës sonë për popujt dhe revolucionarët, me veprimet agresive të imperializmit, të revizio-

nizmit dhe të borgjezisë reaksionare kundër popujve që luftojnë për çlirim dhe partive marksiste-leniniste, përparimtare dhe revolucionare, që i udhëheqin ata. Veprimet tona janë një bashkëpunim i drejtë internacionalist, veprimet e tyre janë sulme brutale agresive kolonialiste.

Partia e Punës e Shqipërisë mbështet me të gjitha forcat luftën revolucionare të partive marksiste-leniniste. Sipas pikëpamjes sonë, çdo parti marksiste-leniniste, në radhë të parë, mbështetet në proletariatin dhe në masat e gjera popullore të vendit të vet, por ajo gëzon dhe duhet të gëzojë edhe mbështetjen e proletariatit të të gjithë botës, mbështetjen dhe solidaritetin e gjithë partive të vërteta marksiste-leniniste të vendeve të ndryshme e, para së gjithash, të vendeve të vërteta socialiste. Por, që ta ketë vazhdimisht e pa kursim këtë mbështetje, çdo parti është e domosdoshme të udhëhiqet me konsekuencë nga marksizëm-leninizmi, nga ideologjia e proletariatit.

Partitë e reja marksiste-leniniste përballojnë sot me vendosmëri luftën e egër dhe dinake të borgjezisë kapitaliste e revizioniste, si dhe të policisë së tyre të hapët e të fshehtë. Në këtë luftë shokët tanë kanë fituar një përvojë të pasur, e cila i ndihmon të marrin masa të nevojshme për të zbrapsur goditjet që mund t'u vijnë nga drejtime e forma nga më të ndryshmet. Partitë marksiste-leniniste nuk ushqejnë kurrë as iluzionin më të vogël për «demokracinë borgjeze» dhe pseudoliritë sindikale të vendeve kapitaliste.

Në të njëjtën kohë, revolucionarët marksistë-leninistë, ashtu sikurse na mësojnë Marksi, Engelsi, Lenini dhe Stalini, i shfrytëzojnë edhe kushtet legale, duke pasur kurdoherë parasysh që parimet tona të mos çirren nëpër ferrat që ka mbjellë borgjezia në rrugën e revolucionit. Komunistët e vërtetë nuk i harrojnë në asnjë rast këto mësimet, por luftojnë të bëhen mishi dhe gjaku i tyre, pse kështu partitë e reja marksiste-leniniste mund të udhëheqin me sukses luftën e proletariatit, të forcave demokratike e liridashëse, luftë që nuk është as e lehtë, as pa vuajtje, as pa sakrifica.

Sakrificat e mëdha kanë qenë, janë dhe do të jenë në rendin e ditës për anëtarët e partive revolucionare të vërteta marksiste-leniniste dhe këta janë të vetëdijshëm se i bëjnë këto sakrifica për hir të interesave të lartë të revolucionit dhe të socializmit. Pa këto sakrifica, pa luftuar me vetëmohim të lartë revolucionar, nuk mund të arrihet fitorja. Në shembullin e sakrificave të çdo partie marksiste-leniniste ecën përpara proletariati i çdo vendi, po kështu edhe proletariati ndërkombëtar. Kjo bën që proletariatin t'i rrënjoset besimi në marksizëm-leninizmin dhe në pararojën e vet, partinë komuniste

marksiste-leniniste. Në beteja dhe në luftëra të pandërprera kalitet partia, derisa të arrijë fitoren përfundimtare.

Borgjezia i ka frikë organizimet revolucionare të proletariatit dhe të pararojës së tij. Në pamjen e jashtme, kapitalistët e revizionistët hiqen sikur i nënvleftësojnë partitë e reja marksiste-leniniste, por ky qëndrim gjoja mospërfillës nuk është aspak real. Ata ua kanë frikën revolucionarëve, prandaj, në heshtje ose hapur, përgatitin goditjen. Udhëheqësit e mëdhenj të revolucionit na kanë mësuar se krahas luftës legale, duhet të organizojmë edhe luftën ilegale. Partia jonë ka menduar dhe mendon se ky organizim i dytë, lufta ilegale, është garancia më e madhe për sigurimin e fitores. Pa këtë organizim, forca e madhe goditëse e diktaturës borgjeze, në momentet që ajo e gjen të përshtatshme, bën kërdrinë dhe shuan çdo rezistencë të proletariatit dhe të pararojës së tij.

Shumë ligje ka shpallur dhe vazhdimisht shpall borgjezia për të marrë masa kundër këtij organizimi. Ajo, përveç vëzhgimit të vazhdueshëm dhe goditjeve që u bën marksistë-leninistëve dhe revolucionarëve, nxit kriminalitetin, luftën anarkiste e terroriste, përgatit, përkrah dhe vë në lëvizje bandat e fashistëve që vrasin, sulmojnë e grabitin masat nëpër rrugë dhe këtë e bëjnë për të mbajtur nën terror popullin punonjës, për t'i kallur atij frikën. Këto aksione çojnë, më në fund, deri në vendosjen e diktaturës fashiste në këtë ose në atë vend kapitalist.

Por, me këto organizime e veprime, borgjezia përpigjet, gjithashtu, nga njëra anë, të krijojë konfuzion në masat dhe, nga ana tjetër, këto aksione t'i paraqesë, me qëllim diskreditimi, si veprime të komunistëve dhe të proletariatit revolucionar. Partitë marksiste-leniniste i mbajnë kurdoherë parasysht këto manovra e dredhi të armiqve të klasës dhe luftojnë për t'i demaskuar e për t'i shkatërruar ato.

Partitë marksiste-leniniste ndeshen çdo ditë me një propagandë shurdhuese demagogjike, pseudodemokratike, pseudomarksiste, profashiste, që zhvillojnë borgjezia reaksionare në çdo vend kapitalist, si edhe socialimperializmi e partitë tradhtarë revizioniste në botë. Synimi i armiqve është të influencojnë revolucionarët e paformuar e të pakalitur me qëllim që t'i çorientojnë. Ata mendojnë se nga një propagandë kaq e madhe demagogjike, gradualisht e si pa u kuptuar, mund të nxitin iluzione të rrezikshme në radhët e partive marksiste-leniniste, që të ulin tempin e tyre revolucionar dhe të ecin drejt dobësimit, degjenerimit dhe likuidimit të tyre.

Këtyre sulmeve e manovrave të shumanshme të armiqve partitë marksiste-leniniste u bëjnë ballë duke forcuar pandërprerë partinë, duke synuar kurdoherë më shumë cilë-

sinë sesa sasinë në shtimin e radhëve të veta. Krahas kësaj, ato u vënë rëndësi edukimit teorik të anëtarëve të partisë me marksizëm-leninizmin, kalitjes së tyre të vazhdueshme në veprimtarinë revolucionare të përditshme, për t'i bërë luftëtarë pararojë, të papërkulur në çdo rrethanë. Ato e mbajnë parasysht faktin e njohur se, po nuk u forcuar radhët e tyre me anëtarë të një cilësie të veçantë, armiqtë, që janë stërvitur dhe kanë shumë eksperiencë në minimin e partive revolucionare, do të futin brenda në organizata agjentët e tyre, për të nxitur përçarje e fraksione në radhët e partisë, për ta dobësuar dhe për ta likuiduar atë.

Lenini dhe Stalini na kanë mësuar se vlerësimi i njerëzve, që pranohen në radhët e partisë, nuk bazohet në fjalët, por në veprat. Komunistët provohen e kaliten në aksione konkrete revolucionare, ku kërkohet pjekuri, po edhe trimëri, edhe frymë e lartë sakrifice e vetëmohimi. Të tilla virtyte gjenden, në radhë të parë, në elementët më të mirë të klasës punëtore, të fshatarësisë së varfër, të shtypur e të mjeruar, në radhët e rinisë së pastër, të kulluar e revolucionare.

Përpara armikut të egër, që paraqitet me shumë fytyra, që përpigjet të depërtojë me çdo mënyrë në radhët tona, partitë marksiste-leniniste e kuptojnë thellë edhe nevojën që ka klasa punëtore e çdo vendi për unitet, për një udhëheqje të vërtetë revolucionare, për partinë e saj marksiste-leniniste, e cila është vetëm një, sepse një është marksizëm-leninizmi dhe sepse proletarët nuk kanë interesa të ndryshëm e të kundërt nga njëri-tjetri. Partitë marksiste-leniniste kanë fituar një përvojë të vlefshme në luftën për unitetin e forcave marksiste-leniniste. Ato luftojnë si kundër qëndrimeve të ngushta sektare, subjektive, ashtu edhe kundër frymës liberale të unitetit për unitet, që mund të vërë në rrezik edhe atë çka është ndër-tuar me aq vështirësi e mundime. Për marksistë-leninistët nuk janë të pranueshme bashkimet jashtë parimeve dhe aksionit revolucionar ose bashkimet që mund të futin në parti frymën e oportunitizmit, të liberalizmit, të dogmatizmit e të sektarizmit.

Partitë tona marksiste-leniniste përgatitin revolucionin dhe janë në luftë me imperializmin, socialimperializmin dhe borgjezinë reaksionare. Për të dalë fitimtare në këtë luftë ato ndërtojnë një strategji e taktikë të drejtë e të përshtatshme, që i lejon të sigurojnë aleatë besnikë nga shtresat e ndryshme të masave punonjëse, në radhë të parë, fshatarësinë e varfër. Në këtë drejtim Marks, Engelsi, Lenini dhe Stalini na kanë lënë mësimë tepër të vlefshme. Këto mësimë ne duhet t'i thellojmë në kushtet e epokës që jetojmë, pa u gënjer nga parullat pacifiste, nga parlamentarizmi dhe nga elektoralizmi borgjez.

Një rezervë e madhe e revolucionit, në vendet ku sundon

kapitali, është rinia. Me miliona janë tani masat e të rinjve të papunë, të braktisur dhe të lënë nga borgjezia pa asnjë shpresë e pa asnjë perspektivë. Midis tyre zien një revoltë e madhe ndaj padrejtësive shoqërore. Po grumbullohen e po rriten forca të mëdha të shpërthimeve revolucionare. U takon marksistë-leninistëve të bashkojnë hovin e rinisë, aspiratat e saj revolucionare me hovin dhe aspiratat e klasës punëtore, ta udhëheqin atë në rrugën e drejtë, që çon në çlirimin e gjithë shoqërisë nga zgjedha e kapitalit të madh.

Çështja e unitetit dhe e aleancave në fronte e në organizime të ndryshme, ku partitë marksiste-leniniste kurrë nuk e fshehin personalitetin e tyre, është një problem i dorës së parë e shumë delikat. Një gabim në vijë, një qëndrim jo i drejtë dhe jo elastik, një mospërfillje e mendimeve përparimtare për këtë miqësi e këtë unitet, që krijohet në luftë, sjell rreziqe të mëdha.

Partitë marksiste-leniniste të vendeve të ndryshme kanë të njëjtët armiq dhe bëjnë të njëjtën luftë, duke u mbështetur në të njëjtat parime bazë, në mësimet e marksizëm-leninizmit. Por lufta e tyre nuk mund të jetë e njëjlojtë, ajo nuk mund të bëhet jashtë kushteve e rrethanave të çdo vendi. Receta se si duhet vepruar në situatat e shumëllojshme e të ndërlikuara, që krijohen e që nuk mund të parashikohen, është e pamundur të jepen dhe ato nuk sjellin kurdoherë dobi. Përkundrazi, disa herë, duke u përpjekur për të zbatuar një vijë të ngurtë që nuk i përshtatet as marksizëm-leninizmit, por as edhe kushteve konkrete të secilit vend, ku zhvillojnë aktivitetin e vet partitë marksiste-leniniste, mund të sjellin edhe dëm e rrezik.

Në kohën e vet Kominterni ka kryer një veprimtari të madhe e shumë të dobishme për organizimin e kalitjen e partive komuniste. Ai u krijua atëherë kur ishte e domosdoshme që marksizëm-leninizmi të hynte thellë si teori shkencore në masën e proletarietit botëror, kur ishte e nevojshme të sqarohej elementi revolucionar i infektuar nga idetë oportuniste të social-demokracisë së Internacionales së Dytë dhe të bëhej i ndërgjegjshëm në luftërat për zbatimin me konsekuencë të ideve të Marksit dhe të Engelsit. Duke krijuar partitë e reja marksiste-leniniste e punëtore në botë, Kominterni përpiquej t'i ndihmonte ato të bëheshin të pavarura nga partitë borgjeze, t'i hidhte edhe në luftë kundër tyre e kundër padronëve kapitalistë. Kështu, në kohën e Leninit dhe të Stalinit, u mëkëmbën dhe u forcuan partitë marksiste-leniniste. të cilat kaluan nga një stad si me thënë foshnjor, në një stad më të lartë pjekurie dhe organizimi revolucionar.

Revizionistët e sulmojnë egërsisht veprën e madhe të Kominternit, pikërisht pse ai krijoi dhe zhvilloi partitë komuniste

në botë, me anën e të cilave u edukuan milionat e proletarietit si të luftonin kundër borgjezisë së vendit të vet, që kjo të mos mundte ta përjetësonte pushtetin e saj. Revizionistët modernë, e bashkë me ta edhe borgjezia, e sulmojnë pa pushim Kominternin dhe shpifin se gjoja ai ishte bërë një vegël e Bashkimit Sovjetik dhe e Stalinit. Por Kominterni ishte një organizëm i domosdoshëm në atë kohë, që dha një kontribut të madh për fuqizimin e revolucionit, për fitoren e socializmit. Proletariati botëror pati fatin e madh që Bashkimi Sovjetik i kohës së Leninit dhe të Stalinit u bë mbështetje e fuqishme e luftës proletare në të gjithë botën.

Ka njerëz që nuk mungojnë të thonë se Kominterni paska bërë gabime. Gabime nuk përjashtohet të jenë kryer, por gabime në shkeljen e parimeve të mëdha nuk janë bërë. Nga ana tjetër, duhet kuptuar se edhe ato gabime që mund të jenë vërtetuar, janë kryer ose me ndërgjegje nga elementë deviatorë, që kishin arritur të depërtonin në lëvizjen komuniste botërore, ose, disa, edhe nga revolucionarë pa eksperiencë. Kominternit i vinin, kështu, njoftime të gabuara e jo të sakta dhe, si rrjedhim, me dashje ose pa dashje, duke mos qenë i informuar drejt, merreshin në disa raste edhe vendime të gabuara nga ana e tij. Të mos harrohen, gjithashtu, kushtet e rënda të terrorit borgjezo-fashist në të cilat ushtronin veprimtarinë e tyre partitë komuniste dhe punëtore me seksionet e tyre në Komintern. Kritikuesit aktualë të Kominternit nuk kuptojnë se partitë komuniste dhe punëtore të asaj kohe duhej të gjenin dhe të krijonin aleanca me elementë ose grupe përpërparimtare që edhe i ndryshonin pozitën e tyre. Kështu, direktivat që jepte Kominterni ishin të dobishme për veprime e kohë të caktuara, ndërsa më vonë, kur krijohehin koniunktura të reja, ato e humbisnin vlerën e tyre.

Këtu nuk kemi ndër mend të analizojmë veprimtarinë e Kominternit dhe as të shtrojmë çështjen që të krijohet përsëri një organ i tillë në shkallë ndërkombëtare. Ky nuk është i përshtatshëm për kohën dhe nuk do të sillte fitimet që priten nga luftërat revolucionare, që zhvillojnë e do të zhvillojnë partitë marksiste-leniniste kudo në botë. Partia jonë mendon se neve, partive marksiste-leniniste dhe punëtore, duke kuptuar drejt rolin e madh të dikurshëm të Kominternit në kohën e Leninit dhe të Stalinit, na vihet detyrë ta forcojmë e ta kalitim vazhdimisht bashkëpunimin e ngushtë në mes partive tona, natyrisht, pa qenë të varura dhe pa marrë urdhër nga njëra ose nga tjetra. Si komunistë internacionalistë, është e nevojshme të shkëmbejmë eksperiencën midis nesh dhe, në kushtet e çdo vendi, secili të veprojë në bazë të marksizëm-leninizmit. Kjo, natyrisht, është e domosdoshme të bëhet, pse

edhe borgjezia, edhe revizionistët e zhvillojnë bashkëpunimin ndërmjet tyre dhe këtë e bëjnë në shumë forma dhe në shumë mënyra, deri edhe në mbledhje të rregullta të quajtura «internacionale». Qëllimi i tyre për ne është i qartë. Në radhë të parë, ata luftojnë të ruajnë pushtetin e vet shfrytëzues në kurriz të popullit dhe, me intriga të shumta, të kurdisura nga ana e tyre, të luftojnë proletariatin që të mos organizohet, të mos kalitet me mësimet e marksizëm-leninizmit dhe të mos vendosë me revolucion socializmin dhe komunizmin.

Bashkëpunimi në rrugën e vërtetë revolucionare midis partive tona marksiste-leniniste, mendojmë ne, lipset të jetë i shumanshëm. Shkëmbimi i eksperiencës mund të bëhet në formë dypalëshe ose shumëpalëshe. Mund të piqen edhe situata që të arrihet edhe në një mbledhje të madhe të përfaqësuesve të të gjitha partive komuniste dhe punëtore marksiste-leniniste. Këtë çështje të rëndësishme ka kohë që e ka shtruar Partia jonë, qysh në Kongresin e saj të 5-të. Partia jonë qëndron e vendosur në mbrojtjen dhe në zbatimin e parimit të madh të bashkëpunimit revolucionar midis partive marksiste-leniniste.

Ne, komunistët shqiptarë, i sigurojmë vëllezërit tanë të idealit dhe shokët tanë të armëve se, ashtu si deri më sot, do të luftojmë me vendosmëri kundër armiqve të përbashkët për fitoren e revolucionit dhe të marksizëm-leninizmit. Klasa punëtore ndërkombëtare dhe partitë marksiste-leniniste, të gjithë ata popuj që luftojnë kundër superfuqive, kundër borgjezisë e reaksionit, kanë pasur dhe do të kenë kurdoherë në Partinë e Punës të Shqipërisë, në klasën punëtore e në popullin shqiptar një aleat besnik, një mbështetje e përkrahje të sigurt. Ne e konsiderojmë këtë si detyrën tonë bazë internacionaliste, të cilën do ta përmbushim me vendosmëri e ndërgjegje të lartë.

Shokë e shoqe delegatë,

Duke përfunduar këtë raport, Komiteti Qendror shpreh besimin dhe bindjen e plotë se komunistët, klasa punëtore, gjithë punonjësit tanë do t'i përvishen punës me një hov të ri e të fuqishëm revolucionar, për të vënë në jetë detyrat e mëdha që do të na shtrojë Kongresi ynë i 7-të.

Të punojmë shokë, me forca të shumëfishuara, pa u lodhur, për të forcuar e për të kalitur gjithnjë e më shumë

unitetin marksist-leninist të radhëve të Partisë, bashkimin e çeliktë të popullit rreth saj, për ta ngritur në një shkallë më të lartë e për ta bërë më efektiv rolin udhëheqës të Partisë në të gjitha fushat, në tërë jetën e vendit.

Të luftojmë pareshtur për të vënë në jetë përherë e më mirë vijën e drejtë marksiste-leniniste të Partisë, e cila është vija që u siguron të tashmen dhe u garanton të ardhmen atdheut socialist dhe popullit tonë heroik. T'i përvetësojmë e t'i zbatojmë me vendosmëri mësimet e Partisë dhe ta çojmë kurdoherë përpara ndërtimin socialist në Shqipëri.

Le të mobilizohemi totalisht dhe me entuziazëm të madh për realizimin e tejkalimin e planit të ri pesëvjeçar. Le të përvetësojmë shkencën marksiste-leniniste, le të përvetësojmë sa më shumë dituri, të bëhemi punonjës të talentuar e luftëtarë parimorë për fuqizimin e përparimin e mëtejshëm të atdheut tonë socialist. Të gjithë, populli me komunistët në ballë e në vendet më të vështira, të përvetësojmë Artin tonë Ushtarak, të jemi vigjilentë dhe plotësisht të gatshëm për të bërë edhe sakrificën e fundit për mbrojtjen e atdheut nga çdo rrezik.

Me Partinë në ballë dhe me flamurin e marksizëm-leninizmit në krye, përpara shokë për fitore të reja, për lumturinë e begatinë e atdheut, për mbrojtjen e pastërtisë së marksizëm-leninizmit, për mbrojtjen dhe fitoren e revolucionit!

Rroftë populli ynë heroik e punëtor!

Rroftë Partia e lavdishme e Punës e Shqipërisë, udhëheqësja besnike, e urtë dhe e sigurt e popullit tonë!

Lavdi marksizëm-leninizmit!

*Botohet sipas librit: Enver Hoxha
«Raport në Kongresin e 7-të
të PPSH». Tiranë, 1976*

*Botuar për herë të parë në
gazetën «Zëri i popullit»,
nr. 263 (8806). 2 nëntor 1976*

VENDIM

I KONGRESIT TË 7-TË TË PARTISË SË PUNËS TË SHQIPËRISË PËR MIRATIMIN E RAPORTIT «MBI VEPRIMTARINË E KOMITETIT QENDROR TË PPSH»

6 nëntor 1976

Kongresi i 7-të i Partisë së Punës të Shqipërisë, pasi dëgjoji dhe diskutoi raportin e Komitetit Qendror, mbajtur nga Sekretari i Parë i Komitetit Qendror të PPSH shoku Enver Hoxha, «Mbi veprimtarinë e Komitetit Qendror të Partisë së Punës të Shqipërisë»,

Vendosi:

1. — Të miratojë plotësisht vijën politike dhe veprimtarinë praktike të Komitetit Qendror të Partisë së Punës të Shqipërisë.

2. — Të miratojë raportin e Komitetit Qendror, të mbajtur nga shoku Enver Hoxha, ku përcaktohet vija politike, ideologjike, ekonomike dhe organizative e Partisë për periudhën e ardhshme dhe të porositën të gjitha organet dhe organizatat-bazë të Partisë, organet shtetërore dhe të ekonomisë, si dhe organizatat e masave që në të tërë veprimtarinë e tyre të udhëhiqen nga tezat, konkluzionet dhe detyrat që shtrohen në këtë raport.

KONGRESI I 7-TË I PPSH

Botohet sipas librit: «Kongresi i 7-të i PPSH». (Përmbledhje materialesh.) Tiranë, 1977

Botuar për herë të parë në gazetën «Zëri i popullit», nr. 268 (8811), 7 nëntor 1976

VENDIM

I KONGRESIT TË 7-TË TË PARTISË SË PUNËS TË SHQIPËRISË PËR MIRATIMIN E RAPORTIT «MBI DIREKTIVAT PËR PLANIN E GJASHTË PESËVJEÇAR TË ZHVILLIMIT TË EKONOMISË DHE TË KULTURËS TË REPUBLIKËS POPULLORE TË SHQIPËRISË PËR VITET 1976-1980»

6 nëntor 1976

Kongresi i 7-të i PPSH, pasi dëgjoji dhe diskutoi raportin «Mbi direktivat për planin e gjashtë pesëvjeçar të zhvillimit të ekonomisë dhe të kulturës të Republikës Popullore të Shqipërisë për vitet 1976-1980»,...

Vendosi:

Të miratojë raportin dhe të porositë të gjitha organet dhe organizatat e Partisë, organet shtetërore dhe të ekonomisë, si dhe organizatat e masave, që në veprimtarinë e tyre për zbatimin e planit të gjashtë pesëvjeçar të udhëhiqen nga tezat, konkluzionet dhe detyrat që shtrohen në këtë raport.

KONGRESI I 7-TË I PPSH

Botohet sipas librit: «Kongresi i 7-të i PPSH». (Përmbledhje materialesh.) Tiranë, 1977

Botuar për herë të parë në gazetën «Zëri i popullit», nr. 268 (8811), 7 nëntor 1976

V E N D I M

I KONGRESIT TË 7-TË TË PARTISË SË PUNËS TË SHQIPËRISË PËR MIRATIMIN E RAPORTIT TË KOMISIONIT QENDROR TË KONTROLLIT E TË REVIZIONIMIT TË PPSH

6 nëntor 1976

Kongresi i 7-të i Partisë së Punës të Shqipërisë

V e n d o s i :

Të miratojë raportin e Komisionit Qendror të Kontrollit e të Revizionimit të PPSH.

KONGRESI I 7-TË I PPSH

Botohet sipas librit: «Kongresi i 7-të i PPSH». (Përmbledhje materialesh.) Tiranë, 1977

Botuar për herë të parë në gazetën «Zëri i popullit», nr. 268 (8811), 7 nëntor 1976

V E N D I M

I KONGRESIT TË 7-TË TË PARTISË SË PUNËS TË SHQIPËRISË MBI MIRATIMIN E DIREKTIVAVE PËR PLANIN E GJASHTË PESËVJEÇAR TË ZHVILLIMIT TË EKONOMISË DHE TË KULTURËS TË REPUBLIKËS POPULLORE TË SHQIPËRISË PËR VITET 1976-1980

6 nëntor 1976

Kongresi i 7-të i Partisë së Punës të Shqipërisë, pasi shqyrtoi projekt-direktivat për planin e gjashtë pesëvjeçar,

V e n d o s i :

Të miratojë direktivat e planit të gjashtë pesëvjeçar të zhvillimit të ekonomisë dhe të kulturës të Republikës Popullore të Shqipërisë për vitet 1976-1980, të cilat të shërbejnë si bazë për hartimin e planit të gjashtë pesëvjeçar.

KONGRESI I 7-TË I PPSH

Botohet sipas librit: «Kongresi i 7-të i PPSH». (Përmbledhje materialesh.) Tiranë, 1977

Botuar për herë të parë në gazetën «Zëri i popullit», nr. 268 (8811), 7 nëntor 1976

V E N D I M

I KONGRESIT TË 7-TË TË PARTISË SË PUNËS TË SHQIPËRISË «MBI DISA NDRYSHIME NË STATUTIN E PARTISË SË PUNËS TË SHQIPËRISË»

6 nëntor 1976

Kongresi i 7-të i Partisë së Punës të Shqipërisë

V e n d o s i :

Të miratojë ndryshimet e propozuara në Statutin e Partisë së Punës të Shqipërisë.

KONGRESI I 7-TË I PPSH

Botohet sipas librit: «Kongresi i 7-të i PPSH». (Përmbledhje materialesh.) Tiranë, 1977

Botuar për herë të parë në gazetën «Zëri i popullit», nr. 268 (8811), 7 nëntor 1976

DIREKTIVAT E KONGRESIT TË 7-TË TË PPSH MBI PLANIN E GJASHTË PESËVJEÇAR TË ZHVILLIMIT TË EKONOMISË DHE TË KULTURËS TË REPUBLIKËS POPULLORE TË SHQIPËRISË PËR VITET 1976-1980

6 nëntor 1976

Periudha e pesëvjeçarit të pestë (1971-1975) shënoi një hap tjetër të rëndësishëm në rrugën e ndërtimit të plotë të shoqërisë socialiste në vendin tonë. Ajo u karakterizua nga një mobilizim i përgjithshëm, plot entuziazëm e hov revolucionar i klasës punëtore, i fshatarësisë kooperativiste dhe i inteligjencies popullore, të cilat, të udhëhequra nga mësimet e Partisë e të shokut Enver Hoxha, punuan dhe luftuan me vendosmëri revolucionare për të vënë në jetë direktivat dhe vendimet e Kongresit të 6-të të Partisë.

Suksese të mëdha u arritën në fuqizimin e bazës materialo-teknike të socializmit, në përsosjen e marrëdhënieve socialiste në prodhim, në ngritjen e nivelit material e kulturor të masave, në forcimin e diktaturës së proletariatit e në fuqizimin e mbrojtjes së atdheut, në edukimin revolucionar të njeriut të ri.

Këto rezultate komunistët dhe masat punonjëse i arritën nëpërmjet një lufte të ashpër e të gjithanshme klasore, kundër armiqve të brendshëm e të jashtëm dhe kundër mbeturinave e ndikimeve të ideologjive të huaja, duke përballuar heroikisht vështirësitë që rrjedhin nga rrethimi e bllokada e egër imperialisto-revizioniste.

Ritmet e zhvillimit ekonomik e shoqëror të vendit tonë kanë qenë dhe janë të larta e të qëndrueshme, në një kohë që në vendet kapitaliste e revizioniste, si rrjedhim i thellimit të vazhdueshëm të krizës politike dhe ekonomike, janë shënuar rënie të theksuara të prodhimit shoqëror. Në pesëvjeçarin e kaluar prodhimi shoqëror, të ardhurat kombëtare, prodhimi industrial e bujqësor, qarkullimi i mallrave me pakicë, eksporti,

investimet e të tjera u rritën me ritme 2 deri 3 herë më të larta se ritmet e rritjes së popullsisë.

U përsosën më tej marrëdhëniet ekonomiko-shoqërore socialiste dhe u zhvillua një luftë e vendosur kundër shfaqjeve të liberalizmit e të burokratizmit, kundër veprimtarisë armiqësore, për t'u prerë rrugën ndikimeve e presioneve borgjezo-revizioniste në fushën e ideologjisë, të artit e të kulturës, në fushën e ekonomisë, të organizimit e të drejtimit të s'zj dhe në atë të mbrojtjes së atdheut etj.

U ngrit në një shkallë më të lartë roli hegjemon i klasës punëtore në tërë jetën e vendit, u fuqizua aleanca e saj me fshatarësinë kooperativiste. U forcua drejtimi i ekonomisë dhe i shtetit, mori një zhvillim të ri kontrolli punëtor e fshatar, u përsosën më tej marrëdhëniet kuadër-masë e marrëdhëniet në sferën e shpërndarjes dhe u vunë në jetë masa të rëndësishme për ngushtimin e dallimeve në nivelin e jetesës e të të ardhurave ndërmjet punëtorëve, kooperativistëve dhe nëpunësve, ndërmjet fshatit e qytetit.

Gjatë pesëvjeçarit të pestë u ngritën edhe më shumë prestigji e autoriteti i vendit tonë dhe u forcua më tej pozita ndërkombëtare e Republikës Popullore të Shqipërisë. Shqipëria socialiste, në sajë të politikës së drejtë, parimore, marksiste-leniniste të Partisë, zhvilloi një luftë të ashpër e të gjithanshme kundër politikës neokolonialiste, hegjemoniste, agresive e luftënxitëse të të dy superfuqive, Shteteve të Bashkuara të Amerikës dhe Bashkimit Sovjetik, kundër imperializmit, revizionizmit e reaksionit në përgjithësi. Ajo ka përkrahur pa rezerva luftërat e drejta të popujve të shtypur dhe të proletariatit kudo në botë, për liri, pavarësi e socializëm, duke fituar kështu, me qëndrimin e saj, respektin e dashurinë e mbarë popujve përparimtarë, të të gjitha partive marksiste-leniniste e të forcave të shëndosha revolucionare të vendeve të ndryshme.

I

MBI PLOTËSIMIN E DETYRAVE KRYESORE TË PLANIT TË PESTË PESËVJEÇAR 1971-1975

Gjatë pesëvjeçarit të pestë, duke u udhëhequr nga parimet marksiste-leniniste të Partisë, veçanërisht nga parimi revolucionar i mbështetjes në forcat e veta, u arritën përparime të mëdha dhe u zhvilluan me ritme të shpejta degët dhe sektorët e ndryshëm të ekonomisë e të kulturës popullore.

Industria socialiste, si degë udhëheqëse e ekonomisë popullore, u rrit e u fuqizua edhe më tej në rrugën e zhvillimit të saj intensiv. Prodhimi i përgjithshëm industrial në vitin 1975 ishte 52 për qind më i madh se në vitin 1970, duke u rritur me një ritëm mesatar vjetor prej 8,7 për qind.

Prodhimi i mjeteve të prodhimit u rrit 57 për qind. Disa nga prodhimet më kryesore të industrisë së rëndë në vitin 1975, kundrejt vitit 1970, u rritën: nafta 23 për qind, gaz 192 për qind, kromi 68 për qind, bakri 52 për qind, qymyrguri 44 për qind, prodhimi i energjisë elektrike 73 për qind etj. Zhvillim mori edhe industria kimike, e cila u rrit 46 për qind. Prodhimi i industrisë mekanike u dyfishua. U forcua roli i industrisë së rëndë, nxjerrëse dhe përpunuese, si mbështetje e fuqishme për zhvillimin e degëve të tjera të industrisë dhe të bujqësisë, për shtimin e eksportit dhe për fuqizimin e mëtejshëm të mbrojtjes së atdheut.

Industria e lehtë dhe ushqimore plotësoi më mirë nevojat e popullit dhe lehtësoi ekonominë nga importi i mjaft mallrave. Kundrejt vitit 1970, në vitin 1975 prodhimi i mallrave të përdorimit të gjerë u rrit 45 për qind.

Në pesëvjeçarin që kaloi u zhvillua e u fuqizua më tej bujqësia jonë socialiste. Kooperativat dhe ndërmarrjet bujqësore bënë hapa të rëndësishëm përpara në rrugën e shndërrimit të tyre në ekonomi moderne të prodhimit të zgjeruar socialist.

Prodhimi i përgjithshëm bujqësor në vitin 1975, në krahasim me vitin 1970, u rrit 33 për qind, me një ritëm mesatar vjetor prej 5,9 për qind. Disa nga prodhimet kryesore bujqësore e blegtorale u rritën edhe më shumë: drithërat e bukës 35 për qind, panxharsheqeri 76 për qind, qumështi 47 për qind, vezët 68 për qind etj.

Gjatë pesëvjeçarit të pestë u fuqizua më tej baza materialo-teknike e bujqësisë. Sipërfaqja e tokave të punuara u rrit 11 për qind. Në vitin 1975 shkalla e ujitjes arriti në 50 për qind të sipërfaqes së përgjithshme të punuar. Numri i traktorëve të kthyer në 15 kuaj-fuqi u rrit 54 për qind. Kundrejt vitit 1970, bujqësia në vitin 1975 mori 41 për qind më shumë plehra kimike. Të gjitha këto masa e, në radhë të parë, puna e madhe e kooperativistëve dhe e punonjësve të tjerë të bujqësisë, bënë të mundshme që rreth 73 për qind e shtesës së prodhimit të bimëve të arave të sigurohet nga rritja e rendimenteve.

Vëllimi i investimeve shtetërore për zhvillimin e ekonomisë e të kulturës në pesëvjeçarin e pestë, në krahasim me pesëvjeçarin e katërt, u rrit 53 për qind dhe i ndërtimeve — 54 për qind. Gjatë kësaj periudhe u ndërtuan dhe u vunë në shfrytëzim 155 vepra të reja të rëndësishme.

Transporti i plotësoi më mirë nevojat e ekonomisë dhe të popullit. Në vitin 1975, kundrejt vitit 1970, vëllimi i transportit të mallrave u rrit 45 për qind, i transportit të udhëtarëve — 38 për qind. U zgjerua më tej rrjeti hekurudhor.

Si përfundim i zhvillimit më të shpejtë të degëve të prodhimit material, të ardhurat kombëtare u rritën 38 për qind në vitin 1975 në krahasim me vitin 1970, me një ritëm mesatar vjetor prej 6,7 për qind. Shpërndarja dhe përdorimi i të ardhurave kombëtare janë bërë në përputhje me politikën e Partisë për të shpejtuar zhvillimin e forcave prodhuese, për rritjen e aftësisë mbrojtëse të vendit dhe për përmirësimin e mirëqenies së popullit.

Partia dhe pushteti popullor kanë marrë një varg masash të rëndësishme për ngritjen e përgjithshme e të vazhdueshme të nivelit material e kulturor të popullit, të cilat kanë siguruar që të ardhurat reale për çdo frymë të rriten 14,5 për qind në vitin 1975 në krahasim me vitin 1970. Gjatë pesëvjeçarit të kaluar u bënë hapa të rëndësishëm, që çuan në ngushtimin e mëtejshëm të dallimeve ndërmjet fshatit e qytetit. Të ardhurat reale për frymë në qytet u rritën 8,7 dhe në fshat — 20,5 për qind.

Në pesëvjeçarin e kaluar u vendosën, në mënyrë të përqendruar nga shteti, pensionet për të gjithë anëtarët e kooperativave bujqësore. U vendos shpërblimi për paaftësi të përkohshme në punë të kooperativistëve dhe u morën masa të tjera për përmirësimin e mëtejshëm të shërbimeve shoqërore-kulturore në fshat dhe për zhvillimin e kooperativave bujqësore.

Gjatë pesëvjeçarit të pestë u bënë përmirësime për strehimin e popullit si në qytet, ashtu edhe në fshat. Tregtia me pakicë në vitin 1975, në krahasim me vitin 1970, u rrit 35 për qind. U përmirësua më tej kujdesi për ruajtjen e shëndetit të popullit, të nënës e të fëmijës, sidomos në fshat.

Përparime të mëtejshme u bënë në zhvillimin dhe në revolucionarizimin e shkollës, të shkencës, të kulturës e të artit, duke thelluar përmbajtjen socialiste dhe frymën popullore kombëtare.

Ngritja e nivelit material e kulturor të masave punonjëse, zënia me punë e forcave të afta dhe qëndrueshmëria e çmimeve, në një kohë që niveli i jetesës së punonjësve të vendeve kapitaliste e revizioniste është ulur dhe vazhdon të ulet, si rrjedhim i krizës së thellë ekonomike e financiare, i papunësisë, i inflacionit, i ngritjes së vazhdueshme të çmimeve, tregojnë me një forcë të veçantë epërsinë e madhe të sistemit socialist ndaj atij kapitalisto-revizionist, dëshmojnë për drejtësinë e vijës së përgjithshme që ka zbatuar e zbaton me

konsekuencë Partia në fushën e zhvillimit ekonomik e shoqëror për ndërtimin e plotë të shoqërisë socialiste.

Por, me gjithë sukseset e arritura, në disa degë të industrisë, në disa prodhime bujqësore etj., detyrat e caktuara në planin e pestë pesëvjeçar nuk u plotësuan. Në këtë drejtim kanë penguar disa të meta e dobësi të ndryshme. Këtu ka dëmtuar edhe veprimtaria e armiqve dhe e sabotatorëve komplotistë.

Përfundimet e arritura në plotësimin e detyrave të pesëvjeçarit të kaluar kanë krijuar kushtet e nevojshme për të hedhur hapa të rinj të rëndësishëm përpara në zhvillimin e ekonomisë dhe të kulturës popullore në pesëvjeçarin e ri.

II

MBI DETYRAT KRYESORE TË ZHVILLIMIT TË EKONOMISË DHE TË KULTURËS NË PLANIN E GJASHTË PESËVJEÇAR 1976-1980

Duke u udhëhequr nga vija e përgjithshme e Partisë për ndërtimin e plotë të shoqërisë socialiste, duke u mbështetur në përfundimet e arritura në zhvillimin e gjithanshëm të vendit, në hovin revolucionar e në patriotizmin e lartë të popullit, në bazën materialo-teknike të krijuar deri më sot e në marrëdhëniet socialiste në prodhim, Kongresi i 7-të i PPSH shtron këtë detyrë themelore për zhvillimin ekonomikokulturor të vendit për periudhën e pesëvjeçarit të gjashtë 1976-1980:

«Vazhdimi me ritme të shpejta i ndërtimit socialist të vendit, për shndërrimin e Shqipërisë socialiste në një vend industrialo-bujqësor, me industri dhe bujqësi të përparuar, sipas parimit të mbështetjes në forcat e veta, për forcimin e mëtejshëm e të gjithanshëm të pavarësisë ekonomike të vendit; përsosja e mëtejshme e marrëdhënieve socialiste në prodhim dhe e superstrukturës; forcimi i diktaturës së proletariatit dhe rritja e aftësisë mbrojtëse të atdheut; ngritja e mëtejshme e nivelit material e kulturor të masave punonjëse, duke e çuar më tej ngushtimin e dallimeve ndërmjet qytetit e fshatit. Kjo të arrihet mbi bazën e zhvillimit konsekuent të luftës së klasave dhe të mobilizimit të të gjitha forcave e energjive të popullit, nën udhëheqjen e Partisë».

Për këtë:

Të sigurohet një zhvillim i shpejtë i industrisë mbi bazën e shfrytëzimit e të përpunimit më të gjerë të lëndëve të para

të vendit, duke zgjeruar prodhimin e mjeteve të prodhimit, sidomos industrinë e naftës, minierat, energjetikën, metalurgjinë, industrinë mekanike, kimike, të materialeve të ndërtimit, si edhe industrinë e lehtë e ushqimore, për të plotësuar gjithnjë e më mirë nevojat e ekonomisë dhe të popullit;

të hidhemi me vrull revolucionar përpara për zhvillimin e bujqësisë, duke intensifikuar më tej prodhimin bujqësor, me qëllim që të sigurohen në vend drithërat e bukës dhe të plotësohen më mirë nevojat e popullit e të ekonomisë me prodhime bujqësore e blegtorale;

të rritet efektiviteti i përdorimit të të ardhurave kombëtare, sidomos të investimeve themelore;

të forcohet pareshtur regjimi i kursimit;

të forcohen organizimi dhe drejtimi i ekonomisë mbi bazën e parimit të centralizmit demokratik dhe të futen më gjerë në praktikën e prodhimit e të ndërtimit arritjet tekniko-shkencore dhe përvoja e përparuar;

të thellohet revolucioni ideologjik e kulturor mbi bazën e marksizëm-leninizmit.

Për realizimin e këtyre detyrave kërkohet mobilizimi i të gjitha forcave dhe energjive të vendit, i të gjithë punonjësve, me komunistët në ballë, për vënien në jetë të vijës së Partisë, për kuptimin e thellë të gjendjes së rrethimit e të bllokadës ekonomike, për zbatimin në praktikë të parimit të mbështetjes në forcat e veta dhe për zhvillimin me konsekuencë të luftës së klasave, sipas mësimëve dhe nën udhëheqjen e Partisë.

Treguesit më kryesorë të zhvillimit të ekonomisë popullore gjatë pesëvjeçarit të gjashtë të rriten (në përqindje) si vijon:

Viti 1980 kundrejt vitit
1975

Prodhimi i përgjithshëm industrial	41-44
Prodhimi i përgjithshëm bujqësor	38-41
Investimet gjithsej (në pesëvjeçarin e gjashtë, kundrejt pesëvjeçarit të pestë, për të pesë vjetët të marrë së bashku), duke përfshirë edhe kooperativat bujqësore	35-38
Transporti i mallrave gjithsej	30-32
Rendimenti i punës në industri	15-17
Rendimenti i punës në ndërtim	12-13
Ulja e kostos së prodhimit në industri	8-10
Ulja e kostos në punimet e ndërtimit	8-10
Të ardhurat kombëtare	38-40
Qarkullimi i mallrave me pakicë	22-25
Të ardhurat reale për frymë të popullsisë	11-14

1. Zhvillimi i industrisë

Gjatë pesëvjeçarit të gjashtë të zhvillohet me ritme më të shpejta industria, duke i dhënë, si kurdoherë, përparësi industrisë së prodhimit të mjeteve të prodhimit.

a) **Prodhimi i mjeteve të prodhimit** (Grupi A) gjatë pesëvjeçarit të gjashtë të rritet me ritme më të larta se prodhimi i mjeteve të konsumit.

Të zhvillohen në gjerësi e në thellësi kërkimet gjeologjike për shtrirjen e vendburimeve ekzistuese të lëndëve djegëse e të mineraleve. Të ngrihen në një nivel më të lartë shkencor studimet komplekse gjeologo-kërkuese, në radhë të parë, pranë vendburimeve ekzistuese dhe të kalohet, hap pas hapi, edhe në rajone të reja gjeologjike, për të zbuluar e për të nxjerrë sa më shumë naftë, qymyrguri, krom, bakër, hekur dhe minerale të tjera të dobishme.

Të zhvillohet më tej industria e naftës dhe e gazit. Në vitin 1980, kundrejt vitit 1975, nxjerrja e naftës të rritet rreth 11 për qind, ndërsa nxjerrja e gazit natyror — rreth 48 për qind. Për këtë qëllim të intensifikohen punimet për kërkim-zbulimin e naftës e të gazit, të shfrytëzohen në mënyrë sa më racionale të gjitha vendburimet ekzistuese, të zbatohen gjerësisht metodat intensifikuese dhe të përdoren me efektivitet sa më të madh investimet.

Të merren masa për të vendosur kudo një regjim të rreptë kursimi në përdorimin e karburanteve e të lëndëve djegëse të lëngëta mbi bazën e normativave më të përparuara, si dhe për zëvendësimin e përdorimit të lëndëve djegëse të lëngëta me qymyrguri.

Zhvillimi i industrisë minerale të bëjë një hap të madh në nxjerrjen dhe në përpunimin e mineraleve të dobishme, në radhë të parë, duke intensifikuar e duke zgjeruar nxjerrjen e prodhimit prej minierave në shfrytëzim, si dhe duke vënë në shfrytëzim vendburime të reja e duke rritur aftësitë për pasurimin e mineraleve.

Nxjerrja e mineralit të kromit, në vitin 1980, të rritet mbi 46 për qind në krahasim me vitin 1975, e qymyrgurit — rreth 2 herë, e bakrit — rreth 55 për qind, e hekur-nikelit — rreth 3,3 herë etj.

T'u kushtohet kujdes punimeve minerare dhe punimeve kapitale, mekanizimit të mëtejshëm të proceseve të punës në miniera dhe shfrytëzimit sa më racional të rezervave të zbuluara.

Metalurgjia e zezë dhe ajo me ngjyra të zhvillohen më tej, për të rritur shkallën e përpunimit të lëndëve të para minerale në vend, me synim që në të ardhmen të hiqet dorë nga eksportimi i mineraleve bruto.

Të merren të gjitha masat për përvetësimin në një kohë sa më të shpejtë të teknologjisë në veprat metalurgjike, që do të hyjnë në shfrytëzim gjatë këtij pesëvjeçari dhe të arrihen sa më shpejt treguesit tekniko-ekonomikë të planifikuar.

Prodhimi i energjisë elektrike, në vitin 1980, të rritet rreth 2,2 herë në krahasim me atë të vitit 1975.

Të sigurohet gatishmëria e lartë e të gjitha hidrocentraleve dhe e termocentraleve, furnizimi pa ndërprerje me energji elektrike i përdoruesve të saj dhe të forcohet më tej regjimi i kursimit.

Industria mekanike të sigurojë mirëmbajtjen e të gjitha makinerive e pajisjeve, me prodhimin në vend të pjesëve të ndërrimit në shkallën maksimale të mundshme, për të garantuar përtëritjen e vazhdueshme të aftësive prodhuese. Të organizohet dhe të rritet prodhimi i nyjave, i agregateve. i makinerive, si dhe i pajisjeve të plota për uzina e për fabrika të ndryshme, duke shfrytëzuar më mirë aftësitë në përdorim.

Në vitin 1980 prodhimi i përgjithshëm i industrisë mekanike të rritet 40-42 për qind në krahasim me vitin 1975. Rreth 95 për qind e nevojave të ekonomisë për pjesë ndërrimi, në vitin 1980, të prodhohen në vend.

Prodhimi i industrisë kimike, në vitin 1980, kundrejt vitit 1975, të rritet mbi 2,4 herë. Të sigurohen më mirë nevojat e bujqësisë për plehra kimike e kimikate të tjera dhe të shtohet prodhimi i sodës kaustike etj.

Prodhimi i industrisë së materialeve të ndërtimit në vitin 1980 të jetë rreth 53 për qind më shumë se në vitin 1975. Të shtohen llojet e ndryshme të materialeve të ndërtimit, të përmirësohen proceset teknologjike, struktura e prodhimeve dhe cilësia e tyre.

Industria e drurit dhe e letrës të zhvillohet duke shfrytëzuar më mirë burimet që ka ekonomia pyjore e vendit. Të rritet koeficienti i përdorimit të dobishëm të lëndës drusore dhe të përdoren gjerësisht mbetjet e industrisë së drurit në prodhimin e mobilieve, të orendive e të ambalazheve dhe në ndërtim.

Prodhimi i industrisë së drurit dhe i asaj të letrës në vitin 1980 të rritet rreth 20 për qind kundrejt vitit 1975.

b) **Të rritet prodhimi i mallrave të konsumit** (Grupi B) për të plotësuar gjithnjë më mirë nevojat e popullit.

Për zhvillimin e industrisë së lehtë të sigurohet një shfrytëzim më i mirë i aftësive prodhuese, të rriten më tej përpjekjet për të përmirësuar në mënyrë të dukshme cilësinë dhe për të zgjeruar e për të përmirësuar strukturën e prodhimeve. Në vitin 1980, në krahasim me vitin 1975, prodhimi i industrisë së lehtë të rritet rreth 24 për qind.

Prodhimi i industrisë ushqimore në vitin 1980, në krahasim me vitin 1975, të rritet rreth 25 për qind, duke siguar grumbullimin dhe përpunimin e lëndëve të para bujqësore e blegtorale në kohë dhe pa humbje. Për disa artikuj kryesorë prodhimi i saj në vitin 1980 të rritet më shumë se në vitin 1975: yndyrnat ushqimore rreth 84 për qind, sheqeri rreth 80 për qind, zënia e peshkut rreth 83 për qind etj.

Plotësimi i detyrave në industri e në miniera kërkon ruajtjen, shtimin dhe shfrytëzimin me efektivitet të lartë të aftësive prodhuese, të të gjitha makinerive e pajisjeve.

2. Zhvillimi i bujqësisë

Bujqësisë, e cila përbën bazën e ekonomisë socialiste, i shtrohen detyra shumë të rëndësishme për t'iu përgjigjur më mirë nevojave të popullit e të ekonomisë me prodhime bujqësore e blegtorale, në kushtet e rrethimit e të bllokadës imperialisto-revizioniste. Kjo kërkon që të bëhet një hap i ri e i rëndësishëm në zhvillimin e prodhimit bujqësor e të atij blegtoral. Për këtë të arrihen këta objektiva:

a) Duke filluar nga viti 1976, të sigurohet prodhimi në vend i drithërave të bukës, për të plotësuar të gjitha nevojat e popullit dhe për të krijuar rezervat e nevojshme në ekonomitë bujqësore. Në vitin 1980 prodhimi i drithërave të bukës të rritet rreth 60 për qind në krahasim me atë të vitit 1975.

Të bëhet kthesë rrënjësore në zhvillimin e kulturës së misrit, duke e rritur rendimentin për hektar jo më pak se 80 për qind.

Të merren të gjitha masat e nevojshme për administrimin e mirë dhe kursimin e drithërave në çdo drejtim.

b) Të vlerësohen drejt edhe bimët e tjera të arave, sidomos bimët industriale, perimet dhe patatja.

Në vitin 1980 prodhimi i bimëve industriale, në krahasim me vitin 1975, të rritet në këtë mënyrë: panxharsheqeri 64-66 për qind, luledielli 22-24 për qind, pambuku 32-35 për qind, ndërsa prodhimi i patates 48-50 për qind dhe i perimeve 50-52 për qind. Prodhimi i ullirit, për të pesë vjetët e pesëvjeçarit të gjashtë, të marrë së bashku, të rritet 50 për qind kundrejt pesëvjeçarit të pestë.

Për të plotësuar detyrat e mëdha për shtimin e drithërave të bukës dhe të bimëve të tjera të arave të merren të gjitha masat për të zbatuar në shkallë të gjerë përvetësimin e përpunimin dhe arritjet e shkencës e të teknikës, si edhe për kualifikimin e mëtijshëm të punonjësve të bujqësisë.

Të ngrihen në një nivel akoma më të lartë organizimi

dhe drejtimi i ndërmarrjeve e i kooperativave bujqësore. Ndërmarrjet bujqësore të bëhen shembull e pararojë dhe të arrijnë kudo tregues më të lartë në prodhim se kooperativat bujqësore. Krahas me mobilizimin e përgjithshëm të fshatarësisë kooperativiste dhe të punonjësve të tjerë të bujqësisë, të merren masa për të shfrytëzuar sa më racionalisht bazën materialo-teknike dhe burimet e rezervat e brendshme që kanë bujqësia dhe ekonomia jonë popullore.

Në mënyrë të veçantë, të merren masa për trajtimin dhe përdorimin shkencor e racional të tokës, për shfrytëzimin e të gjitha burimeve, që rritin përdorimin e plehrave organike, përdorimin me efektivitet sa më të lartë të plehrave kimike, të farërave me prodhimtari të lartë, të ujitjes, të mekanikës bujqësore etj.

c) Të shtohen me ritme më të shpejta prodhimet blegtorale. Në vitin 1980, kundrejt vitit 1975, prodhimi i mishit të rritet 40-41 për qind, i qumështit dhe i vezëve — 35-37 për qind, ndërsa i leshit — 34-35 për qind.

Për të arritur këto detyra të merren masa për shtimin e numrit të krerëve, për rritjen e produktivitetit dhe për përmirësimin e strukturës së blegtorisë.

Krahas shtimit të qeve të punës e të lopëve të racave me prodhimtari të lartë, të shtohet me ritme më të shpejta numri i krerëve të bagëtive të imëta dhe të përmirësohen racat e tyre.

Në pesëvjeçarit e gjashtë të bëhet një kthesë rrënjësore në shtimin e prodhimit të ushqimeve për blegtorinë, duke dyfishuar rendimentet e bimëve foragjere, duke përmirësuar kullotat dhe duke shfrytëzuar plotësisht të gjitha burimet e tjera. Në masivet kullosore të zonave kodrinore e malore të organizohen tufa të reja me bagëti të imëta, si dhe ndërmarrje bujqësore ose sektorë të rinj, me drejtim kryesor blegtorinë.

c) Në vitin 1980 prodhimi i frutave të rritet 68-70 për qind kundrejt atij të vitit 1975, i agrumeve — 60-65 për qind dhe i rrushit — 64-68 për qind. Gjatë pesëvjeçarit të gjashtë ekonomitë bujqësore t'i shtojnë më tej sipërfaqet e mbjellja në blloqe me vreshta, me pemë dhe ullinj, duke shfrytëzuar për këtë qëllim, në radhë të parë, tokat e reja kodrinore e malore, që nuk janë të përshtatshme për bimët e arave.

Të luftohet më mirë për të rritur rendimentet e ullinjve dhe të pemëve, që janë në prodhim, nëpërmjet kryerjes së plotë të shërbimeve të nevojshme, në bazë të kërkesave agroteknike.

d) Të merren masa për shtimin, për përmirësimin dhe për mbrojtjen e pyjeve. Ekonomitë pyjore të zgjerojnë edhe shfrytëzimin e florës në zonat pyjore dhe të kujdesen më mirë për shtimin, për ruajtjen dhe për trajtimin e kafshëve të gjahut.

dh) Gjatë pesëvjeçarit të gjashtë, duke hapur toka të re-

ja, të shtohet sipërfaqja e tokave të punuara jo më pak se 7 për qind; të merren masa të plota e të shpejta për përfundimin e bonifikimeve, për shkripëzimin e tokave fushore bregdetare, për sistemimin me ritme të shpejta të tokave në zonat kodrinore e malore, krahas atyre në zonat fushore, si edhe për zgjerimin e drenazhimit e të kullimit të tyre, për zgjerimin e rritit të veprave ujitëse, për mirëmbajtjen e tij dhe për shfrytëzimin e plotë të aftësisë ujitëse. Të shtohet sipërfaqja e ujitshme me rreth 60 mijë ha, ndërsa ujitja në formë shiu të shtrihet në rreth 70 mijë ha.

Të zgjerohet mekanizimi i punimeve dhe, sidomos, mekanizimi i vogël. Të mirëmbahet e të shfrytëzohet racionalisht mekanika bujqësore ekzistuese.

3. Investimet dhe ndërtimet

Gjatë pesëvjeçarit të gjashtë vëllimi i investimeve shtetërore të rritet 43 për qind dhe i ndërtimeve — 48 për qind në krahasim me pesëvjeçarit e pestë.

Investimet dhe ndërtimet themelore të sigurojnë, në radhë të parë, zhvillimin me përparësi të degëve të prodhimit material.

Të zbatohet një përqendrim më i madh i forcave njerëzore dhe i mjeteve materiale e teknike në ndërtimin e veprave kryesore prodhuese, në radhë të parë, në ato që lidhen me prodhimin industrial e atë bujqësor; të vendoset një disiplinë e fortë në hartimin e projekteve e të preventiveve, në respektimin e fondeve të planifikuara, si dhe në zbatimin e grafikëve të ndërtimit të veprave, për të siguruar vënien në shfrytëzim të tyre me faza dhe në kohën e duhur.

4. Zhvillimi i transportit dhe i ndërlidhjes

Vëllimi i transportit të mallrave, në të tri llojet e transportit, të rritet rreth 32 për qind në vitin 1980, kundrejt vitit 1975, ndërsa vëllimi i transportit të ndërmarrjeve në varësi të Ministrisë së Komunikacioneve të rritet rreth 35 për qind. Në zhvillimin e transportit të mbahet parasysh plotësimi në kohë i nevojave të ekonomisë e të popullit, për lëvizjen gjithnjë në rritje të mallrave e të udhëtarëve. Të forcohen planifikimi dhe organizimi i transportit për një shfrytëzim racional të mjeteve e të llojeve të transportit, veçanërisht të transportit hekurudhor e të atij detar dhe të mënjanohen sa më shumë transporti i mallrave me automjete në rrugë paralele me hekurudhën.

Të përmirësohet cilësia e riparimeve dhe të rritet shkalla

e mekanizimit të ngarkim-shkarkimit, për të siguruar një shfrytëzim më të mirë të mjeteve.

Të zhvillohen më tej e të përmirësohen ndërlidhja e shërbimi postar, duke plotësuar gjithnjë e më mirë nevojat në rritje të punonjësve dhe të ekonomisë.

5. Treguesit cilësorë të punës e të prodhimit

Nga rritja e rendimentit të punës, në pesëvjeçarin e gjashtë të sigurohet rreth 50 për qind e shtesës së prodhimit industrial dhe e gjithë shtesa e vëllimit të ndërtimeve. Plotësimi i kësaj detyre kërkon përsosjen e organizimit socialist të punës në çdo degë e sektor të ekonomisë. Të përmirësohet më tej normimi i punës, duke zgjeruar e duke vendosur në baza më të shëndosha shkencore normimin teknik dhe duke zëvendësuar normat e vjetruara me norma të përparuara, në shkallë ndërmarrjeje, degësh prodhimi dhe sektorësh të ekonomisë. Të rritet më tej shkalla e mekanizimit të proceseve të punës me forcat e veta.

Të zhvillohet gjerësisht emulacioni socialist dhe të ngrihet vazhdimisht niveli ideopolitik, arsimor dhe tekniko-profesional i punonjësve. Të forcohet kudo disiplina proletare dhe të përdoret më mirë koha e punës.

Të bëhet një punë më e studiuar në planifikimin dhe në shpërndarjen e burimeve të punës në qytet e në fshat, duke ruajtur përpjesëtime të drejta ndërmjet sferës prodhuese dhe joprodhuese, ndërmjet punëve të sektorëve kryesorë dhe atyre ndihmës etj. Të zhvillohet një punë e gjerë edukative, sidomos me rininë, për të punuar e për të jetuar aty ku ka nevojë atdheu dhe sidomos në fshat. Të përgjithësohen e të gjejnë zbatim sa më të gjerë iniciativat revolucionare, që kanë lindur në këtë fushë.

Të gjithë të mobilizohen për vendosjen kudo të normativave teknike të përdorimit të lëndëve të para e të materialeve dhe për uljen e vazhdueshme të tyre mbi bazën e arritjeve më të përparuara.

Të forcohet lufta për të realizuar prodhimin me leverdi dhe efektivitet, duke rritur rentabilitetin e tij dhe duke ulur shpenzimet e prodhimit e të qarkullimit.

Të merren masa për të kursyer në çdo zë të kostos së prodhimit e të ndërtimit, për të parandaluar çdo dëmtim të vlerave materiale e monetare dhe çdo shpenzim të pajustificuar.

Të merren masa efektive për përsosjen e mëtejshme të organizimit të punës e të drejtimit, të prodhimit, të ndërtimit e të shërbimit, për forcimin e disiplinës së punës e të pla-

nit dhe të luftohen me konsekuencë shfaqjet e huaja e qëndrimet liberale ndaj tyre.

6. Mbi rritjen e mëtejshme të mirëqenies së punonjësve dhe tregtinë

Në shpërndarjen e të ardhurave kombëtare fondi i akumulimit të rritet në përputhje me nevojat e zhvillimit të ekonomisë, të shtimit të rezervave dhe të forcimit të gjithanshëm të mbrojtjes së atdheut.

Në të njëjtën kohë, të rritet më tej fondi i konsumit, duke i dhënë përparësi rritjes më të shpejtë të fondit të konsumit shoqëror.

Mbi këtë bazë, gjatë pesëvjeçarit të gjashtë të sigurohet ngritja e mëtejshme e nivelit të mirëqenies së masave të gjera punonjëse. Të bëhen hapa të rëndësishëm për ngushtimin e dallimeve thelbësore ndërmjet fshatit e qytetit, si dhe ndërmjet të ardhurave të kategorive të ndryshme të punonjësve.

Qarkullimi i mallrave në tregtinë me pakicë të rritet 22-25 për qind. Të tregohet kujdes i veçantë për t'i njohur më mirë kërkesat reale të popullit, për të përmirësuar furnizimin dhe shërbimin ndaj tij, sidomos në fshat. Njësitë e tregtisë në fshat të përmirësojnë punën për grumbullimin e tepricave të prodhimeve bujqësore e blegtorale.

Kooperativat bujqësore ta organizojnë më mirë furnizimin e kooperativistëve me artikuj bujqësorë e blegtoralë nga prodhimet e tyre, për të plotësuar gjithnjë e më mirë nevojat e anëtarëve me perime, patate, qumësht, fasule, mish dhe ushqime për blegtorinë.

Të përmirësohen me ritme më të shpejta shërbimet komunale, për të plotësuar sa më mirë kërkesat e popullit. Të merren masa për një organizim më të mirë të shërbimeve komunale në fshat dhe për plotësimin më mirë të nevojave për ujë të pijshëm në qytete dhe në fshatra.

Gjatë pesëvjeçarit të gjashtë të bëhen hapa të tjerë përpara drejt plotësimit më mirë të nevojave për banim. Për këtë qëllim të ndërtohen gjithsej rreth 65 mijë apartamente dhe banesa, nga të cilat rreth 42 mijë në fshat dhe rreth 23 mijë në qytete.

Të shfrytëzohet çdo mundësi për rritjen e eksportit dhe për uljen e importit. Çdo ndërmarrje, kooperativë e institucion të marrë masa për rritjen e prodhimeve për eksport, për përmirësimin e strukturës, të cilësisë e të paraqitjes së tyre, sidomos në industrinë minerale, në bujqësi, në industrinë e lehtë e ushqimore etj.

7. Zhvillimi i arsimit, i kulturës dhe i shëndetësisë

Kujdes të tregohet, në radhë të parë, për forcimin e mëtejshëm të rolit edukativ të shkollës, për thellimin e boshtit ideologjik marksist-leninist dhe për lidhjen organike të të tre komponentëve — mësim, punë prodhuese, edukim fizik e ushtarak.

Në sektorin e arsimit detyrë me rëndësi të jetë tërheqja dhe ruajtja e plotë e kontingjenteve të nxënësve në shkollat 8-vjeçare. Të zgjerohen më tej arsimi i mesëm, veçanërisht ai profesional, si dhe shkollat e ulëta profesionale e kurset e kualifikimit, për të përgatitur punëtorë të kualifikuar për degët e ndryshme të ekonomisë, sidomos për bujqësinë, minierat, naftën, gjeologjinë, ndërtimet e bonifikimet etj.

Arsimi i lartë të përgatitë specialistët e ardhshëm, të edukuar me ideologjinë marksiste-leniniste dhe të aftë profesionalisht për t'iu përgjigjur sa më mirë nevojave në rritje të vendit. Të zhvillohen më tej arti dhe kultura, të rriten botimet e prodhimi i filmave, duke treguar kujdes të veçantë për përmbajtjen e shëndoshë ideologjike, për frymën e partishmërisë proletare e për karakterin popullor e kombëtar, për rritjen e nivelit artistik, si edhe për masivizimin e mëtejshëm të tyre.

Të zhvillohet dhe të thellohet më shumë revolucioni tekniko-shkencor në të gjitha degët e ekonomisë dhe të kulturës. Kuadrot e shkencës, specialistët dhe punonjësit e tjerë të lidhen më ngushtë me punëtorët, me kooperativistët dhe, së bashku me ta, të përfshihen në veprimtarinë e gjallë krijuese, duke kryer studime shkencore në dobi të rritjes, të zgjerimit e të përmirësimit të prodhimit socialist dhe të zgjidhjes së problemeve të zhvillimit ekonomik e shoqëror të vendit.

Për kalitjen fizike të masave të gjera punonjëse të arrihet një zhvillim i mëtejshëm i fizkulturës dhe i sporteve, duke siguruar masivizimin dhe ngritjen cilësore të tyre.

Duke e zhvilluar e duke e zgjeruar edhe më shumë shërbimin shëndetësor, sidomos në fshat, të punohet për zbatimin e masave parambrojtëse dhe të higjienës masive, të përmirësohet shërbimi për ruajtjen e shëndetit të nënës e të fëmijës, për parandalimin e sëmundjeve infektive, si edhe për ngritjen e edukatës sanitare.

Në institucionet shëndetësore të arrihet një përmirësim i mëtejshëm i shërbimit për të sëmurët dhe të rritet efikasiteti i masave mjekësore.

Gjatë pesëvjeçarit të gjashtë të fuqizohet akoma më shumë aftësia mbrojtëse e atdheut, të përmirësohet përgatitja politike e ushtarake e gjithë popullit dhe të ngrihet gjithnjë e më lart gatishmëria luftarake e vendit.

* * *

Stadi i arritur në zhvillimin e ekonomisë e të kulturës popullore, si dhe zbatimi i detyrave të planit të gjashtë pesëvjeçar kërkojnë forcimin e mëtejshëm të rolit udhëheqës të organizatave të Partisë, përsosjen e drejtimit të ekonomisë nga organet shtetërore e ekonomike mbi bazën e centralizmit demokratik, të thellimit të mëtejshëm të vijës së masave, përmirësimin e vazhdueshëm të organizimit mbi baza shkencore të ekonomisë, përsosjen e karakterit shkencor të planifikimit të kontrollit shtetëror dhe të kontrollit punëtor e fshatar, të udhëhequr nga Partia, zbatimin me konsekuencë të parimit të mbështetjes në forcat e veta.

Plotësimi me sukses i detyrave të pesëvjeçarit të gjashtë do të arrihet nëpërmjet zhvillimit të luftës së klasave, kundër gjithë armiqve dhe shfaqjeve të huaja liberale e burokratike, duke vënë kurdoherë në plan të parë politikën e Partisë, duke i parë e duke i zgjidhur çështjet gjithmonë në interesin e përgjithshëm, në interes të forcimit të diktaturës së proletarietit, të ndërtimit të socializmit e të mbrojtjes së atdheut.

Kongresi i 7-të i PPSH shpreh bindjen e thellë se klasa punëtoare heroike, fshatarësia kooperativiste patriote dhe mbarë populli ynë i mrekullueshëm, në unitet të pathyeshëm rreth Partisë dhe nën udhëheqjen e saj, në luftë të ashpër kundër imperializmit, me atë amerikan në krye, dhe revizionizmit modern, me socialimperializmin sovjetik në krye, në luftë për të përballuar dhe për të mposhtur vazhdimisht rrethimin e bllokadën e egër imperialisto-revizioniste, do të mobilizojnë të gjitha forcat dhe energjitë e tyre krijuese e të pashtershme dhe do t'i plotësojnë me nder detyrat që caktohen në këto direktiva.

Duke ecur në këtë rrugë dhe duke pasur garanci të sigurt për të sotmen dhe për të ardhmen udhëheqjen e urtë të Partisë sonë e të Komitetit Qendror të saj, me shokun Enver Hoxha në krye, revolucioni dhe ndërtimi socialist i vendit do të marshojnë kurdoherë përpara dhe Shqipëria socialiste do të bëhet akoma më e fuqishme dhe e paprekshme përballë çdo armiku, do të jetë kurdoherë një kështjellë e pamposhtur e socializmit dhe e komunizmit në brigjet e Adriatikut.

Botohet sipas librit: «Kongresi i 7-të i PPSH». (Përmbledhje materiale.) Tiranë, 1977

Botuar për herë të parë në gazetën «Zëri i popullit», nr. 271 (8814), 10 nëntor 1975

PROTOKOLL

I SEKRETARIATIT TË KOMITETIT QENDROR TË PPSH PËR ZBATIMIN E UDHËZIMIT TË BYROSË POLITIKE TË KQ TË PPSH «MBI FORCIMIN E LIDHJEVE MIDIS ORGANEVE DHE ORGANIZATAVE-BAZË TË PARTISË TË USHTRISË, ME ORGANET DHE ORGANIZATAT-BAZË TË TERRENIT»

22 dhjetor 1976

Sekretariati i Komitetit Qendror të PPSH, në mbledhjen e datës 22 dhjetor 1976, analizoi punën që kanë bërë komitetet e Partisë të rretheve Shkodër e Elbasan dhe përkatësisht komitetet e Partisë të reparteve ushtarake nr... për zbatimin e udhëzimit të Byrosë Politike të KQ të PPSH «Mbi forcimin e lidhjeve midis organeve dhe organizatave-bazë të Partisë të ushtrisë, me organet dhe organizatat-bazë të terrenit». Nga raportet e paraqitura dhe nga diskutimet doli se, nga puna e bërë për kuptimin dhe për zbatimin e udhëzimit të Byrosë Politike, janë forcuar lidhjet e organeve dhe të organizatave të Partisë të ushtrisë me ato të terrenit, gjë që vihet re edhe në bashkëpunimin dhe në interesimin më të madh që tregojnë si organizatat e Partisë të ushtrisë, ashtu dhe ato të terrenit për të realizuar detyrat e mëdha që ka shtruar Komiteti Qendror i Partisë për forcimin e ushtrisë dhe të mbrojtjes së vendit, për zbatimin e vijës ushtarake të Partisë, për përgatitjen dhe për gatishmërinë luftarake të popullit ushtar, për të shëndoshur gjendjen e Partisë në ushtri etj.

Por, me gjithë punën që është bërë deri tani, vihet re se ka akoma organe e organizata partie të ushtrisë dhe të terrenit, që nuk i kanë kuptuar thellë përmbajtjen dhe rëndësinë e udhëzimit të Byrosë Politike, ka koncepte e paqartësi për problemet shumë të gjera e komplekse të mbrojtjes, për punën e për detyrat përkatëse të organeve dhe të organizatave të Par-

tisë në terren dhe në ushtri në lidhje me përgatitjen luftarake të të gjitha strukturave të ushtrisë dhe për forcimin e fuqisë mbrojtëse të vendit.

Sekretariati i Komitetit Qendror të Partisë, duke u mbështetur në analizën e mësipërme, e sheh të nevojshme të tërheqë vëmendjen e organeve dhe të organizatave të Partisë të ushtrisë dhe të terrenit për sa vijon:

1. — Komitetet dhe organizatat e Partisë, në terren dhe në ushtri, të kuptojnë mirë se problemi i bashkëpunimit midis tyre është çështje e integritetit të punës ushtarake në jetën e Partisë dhe të masave, pse i tërë populli ynë është ushtar dhe, si i tillë, duhet të edukohet edhe ushtarakisht.

Lidhjet dhe bashkëpunimi i organizatave të Partisë të ushtrisë me ato të terrenit të konceptohen gjerë dhe të përfaqësojnë plotësisht tërë jetën dhe veprimtarinë që zhvillohet në terren dhe në ushtri, ku problemet e mbrojtjes të zënë vendin e tyre si «detyrë mbi detyrat».

— Komitetet dhe organizatat e Partisë në terren e në ushtri, si dhe aparati i Komitetit Qendror të Partisë, në rrugë e në forma të ndryshme, në mënyrë të organizuar, të bëjnë një punë më të madhe dhe frytdhënëse për njohjen, për studimin dhe për përvetësimin e vijës ushtarake marksiste-leniniste të Partisë sonë, të vendimeve dhe të direktivave të Komitetit Qendror, të shpjegojnë dhe të zbërthejnë mirë ideologjikisht karakterin popullor të ushtrisë, si dhe parimin leninist «Gjithë populli i armatosur dhe i organizuar ushtarakisht», nevojën dhe domosdoshmërinë e forcimit të mëtejshëm dhe të zbatimit në praktikë të lidhjeve midis organizatave të Partisë të ushtrisë me ato të terrenit etj.

— Organet dhe organizatat e Partisë në terren herë pas here, në mbledhjet e tyre të vënë në rend të ditës kur duhet edhe çështje të veçanta për problemet ushtarake, duke i zgjedhur dhe duke i studiuar ato me kujdes. Këto probleme të përbëjnë objekte studimesh, analizash, konkluzionesh, si dhe ndihme e kontrolli nga ana e plenumeve, e byrove të komiteve të Partisë të rretheve, si dhe të çdo organizate-bazë.

Edhe organet e organizatat e Partisë në ushtri të kenë, herë pas here, në rendin e ditës probleme të rëndësishme dhe preokupante në lidhje me terrenin dhe, konkluzionet që nxjerrin, t'ua sugjerojnë komitetit të Partisë ose komitetit ekzekutiv të këshillit popullor të rrethit për të marrë masa. Komitetet dhe organizatat e Partisë në terren e në ushtri, reciprokisht, t'i shtrojnë probleme njëra-tjetrës. Në mbledhjet që bëjnë, të fliet, veç problemit që merret për diskutim, edhe se si të bashkëpunojnë konkretisht organet dhe organizatat e Partisë, kuadrot drejtues të terrenit dhe të ushtrisë në rreth e në bazë.

Në këtë mënyrë, Partia do të dijë mirë se çfarë problemesh duhet t'u shtrojë edhe organizatave të masave. Kjo kërkon që lidhjet midis organizatave të Partisë në ushtri me ato të terrenit të mos reduktohen në lidhje personash e kuadrosh, por, në radhë të parë, të shikohen e të vlerësohen si çështje që preokupojnë organet udhëheqëse të Partisë e, mbi të gjitha, vetë organizatat-bazë të Partisë.

Kuptimi i thellë i integritetit të çështjeve ushtarake dhe të mbrojtjes nga gjithë Partia në terren dhe në ushtri është një domosdoshmëri për rritjen, për forcimin dhe për zhvillimin e aftësisë mbrojtëse të atdheut, sepse i tërë populli ynë është i armatosur dhe i organizuar ushtarakisht dhe, si i tillë, ka nevojë të edukohet, të përgatitet dhe të stërvitet ushtarakisht. Kjo edukatë masive realizohet nëpërmjet punës së gjithanshme që bëjnë tërë organet dhe organizatat e Partisë në ushtri e në terren, ajo do të ndihmojë fuqimisht në forcimin dhe në përgatitjen e lartë luftarake të ushtrisë dhe jo vetëm dërgimi i disa komunistëve ose kuadrove nga terreni në ushtri. Nëse nuk kuptohet mirë kjo nga të gjithë komunistët e punonjësit, atëherë nuk është kuptuar si duhet as teoria marksiste-leniniste mbi Shkollën e Lirë Ushtarake. Prandaj organet dhe organizatat-bazë të Partisë në terren të organizojnë në mënyrë të gjithanshme punën për studimin dhe për njohjen e thellë nga masat punonjëse të vijës ushtarake të Partisë, të Artit tonë Ushtarak të Luftës Popullore, për të fituar që të gjithë zotësinë ushtarake, politike dhe ideologjike që kërkon mbrojtja e atdheut. Të gjithë duhet të përgatiten ushtarakisht për luftë e jo vetëm ata që janë rezervistë, se, ndryshe, në momentin e dhënë, nuk mund të kryhen si duhet detyrat e mëdha që kërkon mbrojtja e atdheut.

Është detyrë themelore për të gjithë Partinë, në terren dhe në ushtri, që të udhëheqë më mirë dhe të punojë intensivisht për të edukuar dhe për të përgatitur popullin e armatosur dhe të organizuar ushtarakisht në bazë të Artit Ushtarak të Luftës Popullore, në formë e në rrugë nga më të ndryshmet. Gjithashtu, studimi i Artit Ushtarak të Luftës Popullore të futet edhe në programet e shkollave në mënyrë sa më konkrete. Historia e Skënderbeut dhe, sidomos, Lufta Nacionalçlirimtare të mos studiohen në shkolla vetëm si ngjarje historike e renditje faktesh, por të flitet edhe për strategjinë e taktikën e luftërave kryesore të zhvilluara nga populli ynë. Këto probleme të përpunohen në mënyrë të përshtatshme me qëllim që Arti Ushtarak i Luftës Popullore të futet në procesin mësimor jo në përpjesëtime të mëdha, por aq sa duhet bërë për një tekst historie.

Ministria e Arsimit dhe e Kulturës, në bashkëpunim me Ministrinë e Mbrojtjes Popullore të studiojnë me kujdes se si duhet të realizohet më mirë dhe në mënyrë konkrete futja e studimit të Artit Ushtarak të Luftës Popullore në programet shkollore.

2. — Gjithë aktiviteti për forcimin e lidhjeve të organizatave të Partisë të ushtrisë me ato të terrenit të zhvillohet në mënyrë të planifikuar dhe të bashkërenduar nga të dy palët. Kjo kërkon që të zgjerohet më mirë e më shumë sfera e lidhjeve reciproke, të përfshihen më gjerë jeta dhe aktiviteti ideopolitik, ekonomik, ushtarak, organizativ etj., që zhvillohet në terren e në ushtri. Në mënyrë të veçantë, organizatave të Partisë në ushtri dhe në terren u del detyra që udhëzimin e Byrosë Politike për forcimin e lidhjeve të organizatave të Partisë të ushtrisë, me ato të terrenit, ta studiojnë me kujdes, ta zërthejnë politikisht dhe ideologjikisht, me qëllim që të kuptohet mirë e nga të gjithë rëndësia e tij dhe të marrim masa organizative për ta zbatuar sa më mirë në jetë.

Organet dhe organizatat e Partisë në terren e në ushtri të organizojnë një punë të gjerë edukuese me kuadrot ushtarakë, për të zhdukur plotësisht frymën e vjetër të ushtrisë së kazermës, të «hierarkisë dhe të superioritetit arrogant». Mësimet e Partisë për punën në ushtri të zënë vend gjithnjë e më shumë për të luftuar tendencat e punës së keqe të mëparshme, që ende nuk janë zhdukur plotësisht. Të mos mendohet se dërgimi i disa kuadrove nga terreni në ushtri «do ta shpëtojë situatën» dhe puna do të shkojë mbarë e përpara. Po nuk u bë një edukim i vazhdueshëm ka rrezik të zhvillohet mendjemadhësia dhe të lindin acarime në mes kuadrove ushtarakë dhe të terrenit. Kuadrot ushtarakë mund të mendojnë: «Erdhën këta të terrenit të na shesin mendje, por ne jemi më të zotë se ata». Kurse kuadrot e terrenit mund të mendojnë: «Në çështjet e Partisë ne jemi më të zotë sesa ushtarakët». Prandaj është e domosdoshme të bëhet një integrim marksist-leninist i problemeve të mëdha të mbrojtjes në jetën dhe në veprimtarinë e organizatave të Partisë në terren.

Komitetet e Partisë të rretheve është e nevojshme të planifikojnë dhe të organizojnë më mirë ndihmën e kontrollin e drejtpërdrejtë të veprimtarisë së organizatave-bazë, të byrove dhe të komiteteve të Partisë në ushtri, të dërgojnë ekiye për këtë qëllim, kontrole punëtore e fshatare etj. dhe të mos mjaftohen vetëm me disa thirrje në raport. Që ndihma të jetë sa më efektive, është e këshillueshme që më parë ato të konsultohen me organet e Partisë në ushtri për të njohur se ku e duan ndihmën, përse, në ç'organizatë, për ç'probleme etj...

Por edhe komitetet e Partisë, byrotë dhe organizatat-bazë në ushtri duhet të kuptojnë se kanë po aq detyra të posaçme e të mëdha për forcimin e lidhjeve me terrenin. Ato çështjen e mbrojtjes e kanë detyrën e tyre të vetme, prandaj, me punën e tyre, të tërheqin dhe të futin sa më mirë organet dhe organizatat e Partisë të terrenit në problemet e mbrojtjes dhe në ato të ushtrisë; të ndihmojnë më shumë, t'u hapin horizont komiteteve, byrove dhe organizatave-bazë të Partisë në terren se si të merren më mirë me çështjet ushtarake.

Organet dhe organizatat e Partisë në terren e në ushtri të thellohen më shumë e më mirë në këto probleme dhe në të tjera, që kanë të bëjnë me realizimin e detyrave në fushën e mbrojtjes së vendit, ashtu siç caktoi edhe Kongresi i 7-të i Partisë. Kjo kërkon që në çdo hallkë të përmirësohen metoda e stili i punës së Partisë; të ketë fjalë të pakta, por të sakta, punë shumë dhe të paqme. Të goditet si një shfaqje e huaj dhe e rrezikshme euforia, veçanërisht në ushtri, sepse kjo të çon në punën për bujë, për lustër, në fshehjen e të metave, të çon në vetëkënaqësi dhe në mungesën e mobilizimit me të gjitha forcat për kryerjen e detyrave. Gjithashtu, të hidhen poshtë, si shfaqje të burokratizmit, llaflollogjia, raportet, urdhrat dhe udhëzimet e gjata. Arti Ushtarak i Luftës Popullore është shkencë precize, prandaj kërkon që gjërat të shtrohen në mënyrë koncize, pa lustër e pa falsifikime të problemit. Ushtrisë t'i mësojmë atë çka është e nevojshme dhe e domosdoshme të dijë, t'i vëmë detyra, t'i japim urdhra të qartë, të zbatueshëm dhe të kontrollueshëm.

Aktivitetet e mbledhjet e ndryshme, që bëhen, të kenë karakter pune dhe jo të jenë paradë raportesh informative, me fjalë dhe me ide të përgjithshme, pa kritikë dhe pa u vënë gishtin personit ose forumit që ka gabuar. Të mos ketë raporte pa propozime dhe detyra. Diskutimet e shokëve të ushtrisë dhe të terrenit, që marrin pjesë në këto mbledhje, megjithëse përgatiten që më parë, të pasurohen në përshtatje me ato çështje që ngrihen e që shtrohen në raportet e në diskutimet. Në asnjë mënyrë të mos shkohet me mendimin e gabuar se raporti që lexohet, do të na vijë, prandaj, si rrjedhim, të mos mbahen shënime. Të bëhet për këdo e qartë se një mënyrë e tillë pune nuk e nxit dhe nuk e pasuron intelektin, nuk nxit mendimin krijues, nuk lejon zhvillimin e iniciativës dhe mendimet nuk kthehen në veprime. Prandaj, në këto drejtime dhe të tjera, organet dhe organizatat e Partisë, në terren e në ushtri, të bëjnë kthesën që kërkon Partia, të thellohen më mirë e më shumë në të ardhmen.

Për zbatimin dhe për ndjekjen e këtyre problemeve, që kanë të bëjnë me forcimin e mëtejshëm të lidhjeve dhe të bashkëpunimit ndërmjet organeve dhe organizatave të Partisë të ushtrisë, me ato të terrenit, ngarkohen komitetet e Partisë të rretheve dhe të njëjësive ushtarake, si dhe aparati i Komitetit Qendror të Partisë.

Sekretari i Komitetit Qendror të PPSH

Hysni Kapo

Botohet për herë të parë sipas origjinalit që gjendet në Arkivin Qendror të Partisë

**LETËR E KQ TË PPSH DREJTUAR KOMITETEVE TË PARTISË
TË RRETHEVE «MBI ORGANIZIMIN E KONTROLLIT
PUNËTOR E FSHATAR PËR PROBLEMIN E
DRITHËRAVE TË BUKËS»**

13 janar 1977

Viti i parë i pesëvjeçarit të gjashtë u mbyll në përgjithësi me sukses. Plani i prodhimit të drithërave u realizua si asnjëherë, duke siguruar për herë të parë bukën në vend. Kjo ishte një fitore e madhe historike për popullin dhe për Partinë tonë, që u arrit me punën vetëmohuese të fshatarësisë kooperativiste, të punonjësve të tjerë të bujqësisë dhe të të gjithë punonjësve të vendit. Ky fillim i mbarë duhet konsoliduar dhe duhet shpënë më përpara, nga viti në vit, sepse, sikurse na mëson Partia, lufta për bukën është luftë për socializëm, se sigurimi i bukës në vend përbën një detyrë me rëndësi të madhe ekonomike, politike dhe strategjike.

Duke e parë kështu çështjen e drithërave të bukës, si dhe duke marrë parasysh se prodhimi i tyre, nga viti në vit, do të vijë duke u shtuar me ritme të larta, është e nevojshme që organizatat-bazë të Partisë, organet shtetërore dhe ekonomike dhe të gjithë punonjësit të shtojnë kujdesin dhe punën e tyre për prodhimin, ruajtjen, administrimin dhe përdorimin e mirë, me ekonomi, pa firo e me disiplinë të rreptë të drithërave të bukës, që nga prodhimi, vjelja, transportimi, depozitimi, përpunimi dhe deri në konsumimin e tyre.

Për të parë këtë punë, Komiteti Qendror i Partisë porositi që të organizohet menjëherë kontrolli punëtor e fshatar në të gjithë rrethin, i drejtuar nga komiteti i Partisë.

Ky kontroll do të ketë si objekt punën që bëhet nga organizatat e Partisë dhe nga organet shtetërore e ekonomike në të gjitha proceset e punës, që nga prodhimi i drithërave e deri në konsumimin e tyre, duke e parë në brigadë, në kooperativë e në ndërmarrje bujqësore dhe deri në ndërmarrjet që pro-

dhojnë e tregtojnë bukën. Me këtë rast, të intensifikohet puna ideopolitike e Partisë me të gjithë punonjësit e qytetit e të fshatit për përdorimin me nikoqirllëk të drithërave të bukës:

1. — Grupi i kontrollit punëtor e fshatar të verifikojë në çdo kooperativë e në çdo ndërmarrje bujqësore sasi të drithit, të raportuar si prodhim e dorëzim në organet e grumbullimit, të përdorur për bukë e zahire për anëtarët, të përdorur për blegtori dhe t'i ballafaqojë këto të dhëna me sasi të që janë evidentuar e janë raportuar. Ai, gjithashtu, të kontrollojë gjendjen e të marrë masa në vend kur vëren çrregullime në vendosjen e drithit në koçekë e depo, në ruajtjen e tij nga dëmtimet që vijnë prej agjentëve atmosferikë, në mbrojtjen e tij nga kafshët, nga shpendët dhe nga ndonjë element keqbërës.

2. — Në kooperativat dhe në ndërmarrjet bujqësore të bëhet bilanci i drithit dhe të krahasohet me planin e aprovuar të vitit të kaluar. Në ato ekonomi që kanë gjendje drithi dhe nuk kanë plotësuar akoma planin e dorëzimit të tij, të merren masa që ai të dorëzohet sa më parë. Në ato ekonomi, që kanë plotësuar dorëzimet ndaj shtetit, pasi të jenë veçuar nevojat për bukë të anëtarëve, fara dhe sasia e planifikuar për ushqimin e blegtorisë dhe kanë gjendje drithi mbi këto sasi, vetë kryesitë e kooperativave bujqësore të vendosin mbi mënyrën e përdorimit të tyre: ta dorëzojnë në shtet, apo ta mbajnë në formën e rezervës për vete.

3. — Të kontrollohet sasia e drithit që do të përdoret për bukë e zahire, në mënyrë që ajo të mbahet e të përdoret sipas normave orientuese të caktuara.

4. — Të kontrollohen, gjithashtu, gjendja dhe sasia e drithit që do të përdoret për ushqimin e blegtorisë. Nuk duhet të lejohet që të përdoren për blegtorinë sasi më të mëdha se ato të parashikuara në plan, nën pretekstin se u tejkalua plani i prodhimit të drithit.

5. — Të mbahet parasysh që rezervat e krijuara në drithëra buke nuk duhet lejuar të përdoren pa rregull e pa ekonomi. Ato duhet të jenë nën kontrollin e drejtpërdrejtë të organeve ekonomiko-shtetërore dhe mund të përdoren vetëm në raste të veçanta të justifikuara dhe kurdoherë në marrëveshje dhe me pëlqimin e komitetit ekzekutiv të këshillit popullor të rrethit.

6. — Kontrolli në ekonomitë bujqësore të shtrihet edhe në përdorimin konkretisht të drithit në kohën e tanishme: në administrimin gjatë bluarjes, gatimit e pjekjes, shitjes dhe përdorimit. Këtu, një vëmendje e veçantë t'i kushtohet rrezes së bukës dhe, kudo që ajo është në nivelin minimal të caktuar, të merren masa e të gjenden rrugë për të përmirësuar gjendjen, duke organizuar ballafaqime dhe shkëmbim të eksperiencës pozitive. Kontrolli mund të shtrihet, gjithashtu, edhe në përdor-

rimin e drithit për ushqimin e blegtorisë, si për sasinë, ashtu edhe për gatimin që të rritet sa më shumë efektiviteti i tij.

7. — Grupi i kontrollit punëtor e fshatar do të kontrollojë administrimin e drithit edhe në ndërmarrjet e grumbullimit dhe të tregtimit, në depo, në fabrikat e miellit, në furra, gjatë transportit, në dyqanet e shitjes etj. Në procesin e prodhimit të miellit e të bukës të shikohet, përveç administrimit të mirë të drithit, edhe cilësia e prodhimit të miellrave dhe të bukës, si domos të asaj të misrit, rritja e rrezes, mënjanimi i firove etj.

Për të kryer sa më mirë këtë detyrë të rëndësishme, grupi i kontrollit punëtor e fshatar të aktivizojë edhe kuadro e specialistë të fushave të ndryshme dhe të organizojë konsulta me punonjës, kooperativistë dhe me gra.

Grupi i kontrollit punëtor e fshatar, mbasi të zgjidhet me kujdes, të udhëzohet mirë, të përgatitet dhe të njihet me orientimet dhe me vendimet e Partisë e të Qeverisë, me vendimet e organeve të Partisë e të pushtetit në rreth, të njihet paraprakisht me gjendjen dhe me problemet që janë vërejtur në ekonomi e në sektorë të ndryshëm.

Gjatë gjithë kohës që do të ushtrohet kontrolli, grupi i kontrollit punëtor e fshatar të ndihmohet nga afër prej komitetit të Partisë të rrethit, të dëgjohen informacione dhe në përfundim të përgatitet një raport përmblëdhës për gjendjen dhe për masat që duhen marrë në të ardhmen, raport i cili mund të analizohet në byronë ose në sekretariatën e komitetit të Partisë të rrethit. Rëndësi të veçantë ka që gjatë procesit të kontrollit të merren masa në vend për ndreqjen e të metave dhe të mos zvarriten.

Ju vëmë në dijeni se nga Kryeministria janë porositur organet përkatëse qendrore që të ushtrojnë në rrugën e tyre një kontroll për miradministrimin, përdorimin dhe ekonomizimin e drithërave të bukës. Prandaj do të ishte e arsyeshme që grupet e kontrollit punëtor e fshatar ta kenë parasysh.

Mbi rezultatet që do të arrihen, në mënyrë të përmblëdhur, të njoftohet Komiteti Qendror i Partisë, jo më vonë se 15 shkurt 1977, duke na ngritur probleme, vërejtje e propozime.

Sekretari i Komitetit Qendror të PPSH

Prokop Murra

Botohet për herë të parë sipas origjinalit që gjendet në Arkivin Qendror të Partisë

LETËR E KQ TË PPSH DREJTUAR KOMITETEVE TË PARTISË TË RRETHEVE «MBI FUSHATËN E ZGJEDHJEVE TË KËSHILLAVE DHE TË GJYKATAVE POPULLORE»

26 janar 1977

Siç jeni në dijeni, më 3 prill të këtij, viti në bazë të dekretit të Presidiumit të Kuvendit Popullor, do të bëhen zgjedhjet për këshillat dhe gjykatat popullore. Si kurdoherë, zgjedhjet për organet e pushtetit janë një ngjarje me shumë rëndësi për tërë jetën e vendit dhe një aksion i madh me karakter politik, ideologjik e organizativ për Partinë, për pushtetin dhe për organizatat e masave. Komitetet dhe organizatat e Partisë, si dhe levat e tyre kanë një eksperiencë të gjerë në organizimin dhe në drejtimin e fushatave të tilla politike.

Fushata për zgjedhjet e këshillave dhe të gjykatave popullore duhet të zhvillohet në kuadrin e punës për kuptimin, për zbërthimin e për zbatimin e vendimeve të Kongresit të 7-të historik të Partisë. Ndër objektivat kryesorë të kësaj fushate duhet të jenë:

1) Forcimi i mëtejshëm i pushtetit popullor; për këtë rëndësi t'u kushtohet kuptimit e zbatimit të mësimave të Partisë dhe të shokut Enver se në vendin tonë qeveris populli në fuqi, se njerëzit e zgjedhur në organet e pushtetit janë shërbëtorë të popullit, se aparatet e shtetit dhe njerëzit që punojnë në këto aparate janë, gjithashtu, shërbëtorë të popullit e në shërbim të organeve përfaqësuese të tij, se ruajtja e karakterit proletar të pushtetit kërkon pjesëmarrjen aktive të masave në diskutimin e në zgjidhjen e problemeve të mëdha të vendit, kontrollin e tyre të vazhdueshëm mbi veprimtarinë e organeve të pushtetit e të aparateve të tyre, mbi gjithë kuadrin, të zgjedhur ose të emëruar.

Gjatë fushatës së zgjedhjeve, këshilltarët e të gjitha instancave, gjyqtarët e ndihmësgjyqtarët të japin llogari efektivisht

para zgjedhësve të tyre, t'u flasin për punën që kanë bërë, për problemet që qëndrojnë lidhur me detyrat që shtroi Kongresi i 7-të i Partisë, të dëgjojnë me vëmendje vërejtjet e sugjerimet e popullit dhe të marrin të gjitha masat për t'i zgjidhur në kohë dhe sa më mirë. Në mbledhjet, që do të organizohen me rastin e zgjedhjeve, të inkurajohen masat punonjëse që të marrin pjesë gjerësisht në diskutime, të zhvillojnë kritikën kundër të metave e dobësive në punë dhe të gjitha këto të shërbejnë për forcimin e këshillave popullore. Vëmendje e veçantë duhet treguar për forcimin e gjykatave, të fshatrave, të qyteteve, të lagjeve, si organizma të drejtësisë popullore.

2) Të mbahen lart e të zhvillohen optimizmi e fryma revolucionare, që kanë shpërthyer kudo në vendin tonë pas Kongresit të 7-të të Partisë dhe fjalimit të shokut Enver në Kuvendin Popullor për aprovimin e Kushtetutës së re të Republikës Popullore Socialiste të Shqipërisë, të intensifikohet më tej puna politike e propagandistike e Partisë dhe të gjallërohet akoma më shumë emulacioni socialist për plotësimin para kohe të detyrave që vuri Kongresi i 7-të i Partisë në të gjitha fushat.

Organizatat e Partisë dhe ato të masave në qendra pune, në kooperativa bujqësore, në reparte ushtarake etj. të përcaktojnë mirë objektivat konkretë, që duhet të arrihen gjatë fushatës së zgjedhjeve në të gjithë sektorët e punës. Në mënyrë të veçantë, kjo duhet të bëhet në sektorët e industrisë, të minierave dhe në atë të bujqësisë, ku edhe detyrat këtë vit janë më të mëdha. Për bujqësinë një vëmendje e posaçme u duhet kushtuar shërbimeve të grurit dhe masave përgatitore për mbjelljet e pranverës. Në këtë kuadër të zhvillohen e të thellohen aksionet e lëvizjet revolucionare të masave, të përhapen eksperiencia e përparuar dhe shembulli pozitiv.

Një vëmendje e madhe u duhet kushtuar gjatë fushatës së zgjedhjeve përgatitjes dhe forcimit të mbrojtjes së atdheut, plotësimit të detyrave për punimet mbrojtëse, forcimit dhe konsolidimit të Shkollës së Lirë Ushtarake, përvetësimin të programit të stërvitjeve etj.

3) Eksperiencia tregon se nga njerëzit e zgjedhur varen shumë forcimi i pushtetit dhe mbarëvajtja e punëve të këshillave dhe të gjykatave popullore. Prandaj duhet të tregohet kujdes i madh për të zgjedhur në këshillat dhe në gjykatat popullore njerëzit më të mirë, duke zbatuar me konsekuencë parimet dhe kriteret që ka orientuar e ka caktuar Partia. Besimi politik, aftësia në punë dhe pastërtia e figurës morale mbeten kërkesat më kryesore, që duhen pasur parasysh edhe në këto zgjedhje. Në organet e zgjedhura të vijnë njerëz revolucionarë e të devotshëm për Partinë, besnikë të socializmit e të atdheut, punëtorë të palodhur, që gëzojnë dashurinë e besimin e popullit,

që punojnë e jetojnë bashkë me të, që janë në gjendje të kontribuojnë aktivisht për forcimin e për çelikosjen e mëtejshme të pushtetit dhe të gjykatave popullore.

Organizatat e Partisë dhe ato të masave duhet të bëjnë kujdes për të luftuar çdo shfaqje të formalizmit, të tarafit, të nënvlehtësimit të rolit të këshilltarëve e të gjyqtarëve popullorë, të mbajnë lart vigjilencën e masave ndaj çdo përpjekjeje të armikut etj. Gjithashtu, ato duhet të bëjnë kujdes për të zbatuar orientimet e Partisë për përmirësimin e vazhdueshëm të përbërjes shoqërore të këshillave e të gjykatave popullore me njerëz nga klasa punëtore e që punojnë drejtpërdrejt në prodhim, me gra e të rinj, me njerëz pa parti etj.

Fushata e zgjedhjeve për këshillat e gjykatat popullore do të zhvillohet në 3 faza kryesore. Në fazën e parë, që fillon në ditët e para të muajit shkurt, me daljen e Thirrjes së Frontit Demokratik, deri më 20 shkurt 1977, organizohet puna politike, punohen dekreti i Presidiumit të Kuvendit Popullor dhe Thirrja e Frontit Demokratik të Shqipërisë në mbledhje e në mitingje, sqarohen masat për rëndësinë e zgjedhjeve dhe detyrat që kanë etj. Në fazën e dytë, 20 shkurt deri 31 mars, bëhen propozime e zhvillohet diskutimi i kandidaturave, organizohet takimi i kandidatëve me zgjedhësit. Në fazën e tretë, 3 prill 1977, organizohen e zhvillohen zgjedhjet.

Ka rëndësi që në këtë fushatë organizatat dhe komitetet e Partisë të aktivizojnë gjerësisht organizatat e masave dhe veçanërisht Frontin Demokratik, nën drejtimin e të cilit zhvillohet e gjithë fushata. Po kështu, të respektohen e të kryhen në afatet e caktuara të gjitha kërkesat që shtron ligji mbi zgjedhjet.

Në punën politike me masat të përdoren të gjitha format dhe mjetet, sidomos, të përdoren gjerësisht kolektivat e agjitorëve, të ngrihen e të pasurohen qendrat e agjitacionit e të ripërtërihet agjitacioni figurativ për t'i bërë më mirë jehonë fushatës së zgjedhjeve. Në punën politike të Partisë me masat, gjatë fushatës së zgjedhjeve të vihet theksi në problemet e mëdha që shtroi Kongresi i 7-të i Partisë, sidomos në ato, që kanë të bëjnë me forcimin e rolit udhëheqës të Partisë, me zhvillimin e drejtë të luftës së klasave, me zbatimin e parimit të vijës së masave dhe të parimit të mbështetjes në forcat e veta, me çelikosjen e unitetit të popullit rreth Partisë, me intensifikimin e luftës kundër presionit të rrethimit imperialisto-revizionist etj. Gjithashtu, në punën politike të flitet për Kushtetutën e re si një fitore e madhe e Partisë dhe e popullit tonë, për sukseset madhështore, që janë realizuar në pushtetin tonë popullor, për perspektivat që i çel plani i gjashtë pesëvjeçar dhe për detyrat e mëdha për realizimin e tij.

Merrni të gjitha masat që zgjedhjet të kurorëzohen me sukses të plotë, duke siguruar pjesëmarrjen e të gjithë zgjedhësve në votime dhe të të gjitha votave të tyre për kandidatët e Frontit.

Sekretari i Komitetit Qendror të PPSH

Ramiz Alia

Botohet për herë të parë sipas origjinalit që gjendet në Arkivin Qendror të Partisë

V E N D I M

I BYROSE POLITIKE TË KQ TË PPSH «MBI DISA PROBLEME QË DALIN NGA PËRGJITHËSIMI I PËRVOJËS SË DERITANISHME TË KOOPERATIVAVE TË TIPIT TË LARTË»

3 shkurt 1977

Byroja Politike e Komitetit Qendror të PPSH, në mbledhjen e saj të datës 3 shkurt 1977, mori në shqyrtim studimin e paraqitur nga Ministria e Bujqësisë dhe nga Instituti i Studimeve Ekonomike «Mbi disa probleme që dalin nga përgjithësimi i përvojës së deritanishme të kooperativave të tipit të lartë» dhe

V ë r e j t i :

Detyrat e caktuara për ngritjen dhe për zhvillimin e kooperativave të tipit të lartë po realizohen me sukses. Në sajë të punës ideopolitike të zhvilluar nga organet e nga organizatat e Partisë dhe të kushteve që u krijuan me këtë formë të re organizimi, u forcua më tej ndërgjegjja socialiste e kooperativistëve dhe u rrit mobilizimi i tyre në punë. Në kooperativat e tipit të lartë janë shpejtuar ritmet e shtimit të prodhimit, kryesisht nëpërmjet rritjes së rendimenteve, janë rritur të ardhurat për krahë pune dhe janë përmirësuar kushtet e jetesës së kooperativistëve. Këto rezultate lidhen ngushtë me rrugën që hapi përsosja e marrëdhënieve ekonomiko-shoqërore në këto kooperativa dhe me ndikimin e rëndësishëm që ushtroi pjesëmarrja e shtetit nëpërmjet investimeve themelore, fuqizimit të mëtejshëm të bazës materialo-teknike dhe forcimit të organizimit e të drejtimit të prodhimit.

Vitet që kaluan vërtetojnë drejtësinë e direktivës së Partisë për zhvillimin e forcave prodhuese dhe për përsosjen në

rrugë revolucionare të marrëdhënieve socialiste në prodhim në fshat, nëpërmjet kooperativës së tipit të lartë. Kjo përbën një hap të ri në rrugën e zhvillimit të pandalshëm të rendit kooperativist.

Përvoja e deritanishme e zhvillimit të kooperativave të tipit të lartë tregon se, krahas sukseseve të arritura, janë vërtetuar edhe të meta e dobësi. Disa nga kooperativat e tipit të lartë në pesëvjeçarin e pestë nuk i realizuan plotësisht detyrat e caktuara për shtimin e prodhimit dhe të dorëzimeve ndaj shtetit. Megjithëse është ecur përpara në rritjen e rendimenteve dhe në shtimin e prodhimit, ekziston një prapambetje relative në efektivitetin e shpenzimeve të prodhimit dhe, për rrjedhim, në sigurimin e burimeve të mjaftueshme për riprodhimin e zgjeruar me forcat e veta. Në disa kooperativa ndjekja e kontrolli për normimin e drejtë, për cilësinë e punës dhe për pagat e kooperativistëve nuk kanë qenë në lartësinë e duhur. Si rrjedhim, niveli i shpenzimeve të punës e i materialeve për njësi prodhimi është relativisht i lartë. Planifikimi i investimeve dhe organizimi i punës për zbatimin e tyre, kanë të meta dhe nuk u përgjigjen si duhet detyrave për shtimin e prodhimit.

Me qëllim që kooperativat e tipit të lartë të forcohen më tej, duke u mbështetur në orientimet e Kongresit të 7-të të Partisë, Byroja Politike e Komitetit Qendror të PPSH,

V e n d o s i :

1. — Në pesëvjeçarin e gjashtë vëmendja kryesore e organeve dhe e organizatave të Partisë, e organeve shtetërore dhe të ekonomisë të përqendrohet në konsolidimin dhe në zhvillimin e mëtejshëm të kooperativave të tipit të lartë, të ngritura deri tani, me qëllim që këto ekonomi të tregojnë në mënyrë më të plotë epërsitë e tyre, të përforcojnë rezultatet e arritura dhe të mënjanojnë të metat e dobësitë e vërtetuara.

Të ngrihen në një shkallë më të lartë ndihma dhe kontrolli i organeve të shtetit e të ekonomisë, në mënyrë që kooperativat e tipit të lartë të zhvillohen si ekonomi shumëdegëshe dhe të realizojnë detyrat e planit në të gjithë treguesit. Krahas shtimit me ritme të shpejta të prodhimit të drithërave të bukës, të vlerësohen drejt detyrat edhe për shtimin e prodhimit të perimeve e të patateve, të bimëve industriale etj. Një vëmendje më e madhe t'i kushtohet zhvillimit të blegtorisë e të frutikuturës.

2. — Ministria e Bujqësisë, Ministria e Financave, Banka Bujqësore, Komisioni i Planit të Shtetit dhe organet e tjera qendrore, organet dhe organizatat e Partisë në rrethe e në bazë,

si edhe komitetet ekzekutive të këshillave popullorë të rretheve t'u futen më thellë dhe të njohin më mirë veçoritë e kooperativave të tipit të lartë, të ndjekin nga afër dhe me kohë fenomenet dhe prirjet që shfaqen, të zbulojnë e të zgjidhin problemet që lindin në veprimtarinë dhe në zhvillimin e tyre dinamik. Problemet e planifikimit të prodhimit dhe anët e tjera ekonomike e financiare të kooperativave të tipit të lartë të mos i lihen spontaneitetit, por të trajtohen me atë vëmendje e kujdes, siç veprohet për ndërmarrjet bujqësore. Faktorët e fuqishëm dobiprurës, objektivë e subjektivë, të krijuar në kooperativat e tipit të lartë, të mbështeten më mirë e të paraprihen nga organizimi dhe nga drejtimi shkencor i punës e i prodhimit.

Lufta dhe përpjekjet për shtimin e pareshtur të prodhimit, të mos shpëputen asnjëherë nga drejtimi i mirë ekonomik-financiar e me llogari i prodhimit, i shpenzimeve materiale e i fondit të pagave, i akumulimit socialist e i investimeve themelore, me synimin që intensifikimi i bujqësisë të çojë në shtimin e prodhimit dhe në uljen e kostos.

3. — Norma e akumulimit në kooperativat e tipit të lartë, me burimet e veta, të vijë gradualisht duke u rritur në përputhje me mundësitë që ato kanë, me nevojat e intensifikimit të shpejtë të prodhimit bujqësor dhe me nevojat në rritje të shoqërisë për prodhime bujqësore e blegtoriale.

Zhvillimi i prodhimit në to të mbështetet edhe në pjesëmarrjen e shtetit në investime themelore, si burim plotësues për të siguruar shpejtimin e intensifikimit të prodhimit. Dhënia e investimeve shtetërore të bëhet e diferencuar dhe kurdoherë në bazë të studimeve e të nevojave konkrete, në përputhje me mundësitë e akumulimit të vetë kooperativave, me detyrat në rritje dhe me perspektivën e shtimit të prodhimit bujqësor e blegtoral.

Pjesëmarrja shtetërore, krahas zhvillimit të forcave prodhuese, të shikohet si një masë e re që synon të ndikojë në psikologjinë dhe në ndërgjegjen e kooperativistëve dhe në forcimin e kontrollit të shoqërisë mbi masën e punës e të konsumit në kooperativat e tipit të lartë.

4. — Investimet themelore në kooperativat e tipit të lartë të futen plotësisht në rrugën e planifikimit, duke mos lejuar asnjë shfaqje spontaneiteti në këtë fushë. Kujdes i veçantë të tregohet në caktimin e nevojave për investime, duke tërhequr kurdoherë mendimin e masave, të punohet me projekte e preventive, të sigurohet më mirë mbulimi me bazë materiale në bazë të bilanceve të rregullta, si me prodhimin e materialeve të ndërtimit nga vetë kooperativat, ashtu edhe me furnizimin nga ana e shtetit.

Investimet të jenë në kontroll të vazhdueshëm dhe të drejt-

tohen, në radhë të parë, për rritjen e pjellorisë së tokës, për ujitjen, për zhvillimin e blegtorisë e të frutikuturës, si dhe në drejtime të tjera të domosdoshme. Njëkohësisht, të luftohet më shumë për të bërë ndërtime të thjeshta e më pak të kush-tueshme.

5. — Edhe në të ardhmen Partia do të luftojë për rritjen e mirëqenies së kooperativistëve dhe për ngushtimin e dallimeve ndërmjet qytetit dhe fshatit. Në të njëjtën kohë, organet e shtetit dhe të ekonomisë problemet e pagave në kooperativat t'i trajtojnë me kujdes të veçantë, të lidhura ngushtë me zbatimin e drejtë të parimit të shpërblimit sipas punës dhe të mos lejohet krijimi i shpërpjesëtimeve midis tyre dhe punëto-rëve të ndërmarrjeve bujqësore.

Të tregohet kujdes i veçantë për forcimin e organizimit socialist të punës, për përsosjen e normimit të punës, për forcimin e kontrollit të cilësisë dhe të pagës, si dhe për lidhjen më të mirë të shpërblimit plotësues me prodhimin mbi bazën e planeve financiare reale e mobilizuese. Kalimi nga një grup page në tjetrin të bëhet kurdoherë i matur, me llogari e me kujdes, i mbështetur ekonomikisht, duke marrë pëlqimin edhe të orga-neve qendrore përkatëse.

Këto kooperativa, nga të ardhurat neto, të fuqizojnë vazh-dimisht fondet e akumulimit e të garantimit të pagës dhe të derdhin mjete më të shumta financiare në fondin e centralizuar të shtetit.

Me qëllim që të rregullohet më mirë niveli i të ardhurave në kooperativat e zakonshme të fuqishme ekonomikisht dhe që ndajnë të ardhura të larta, Ministria e Bujqësisë, Mi-nistria e Financave dhe Banka Bujqësore të marrin masa për futjen në të sistemit të pagës së garantuar e të kontrolluar me kritere unike, duke caktuar edhe disa kufij të pagës maksi-male. Krahas me këtë, organet përkatëse të forcojnë kon-trollin dhe ndikimin e tyre për krijimin dhe për përdorimin e drejtë të fondeve të akumulimit dhe, sidomos, të fondit të investimeve.

6. — Këshilli i Ministrave të marrë masa për të përsosur më tej levat ekonomike, që kanë të bëjnë me marrëdhëniet ndërmjet shtetit dhe kooperativave bujqësore, me synim që të forcohet nxitja për shtimin e prodhimit bujqësor, të përdoret më mirë në interes të shoqërisë veprimi i ligjit të vlerës dhe të mbahen përpjesëtime të drejta në shpërndarjen e të ardhurave në fshat.

a) Të studiohet në tërësi sistemi i çmimeve të grumbulimit të prodhimeve bujqësore e blegtorale, duke vënë thek-sin në rishpërndarjen brenda bujqësisë.

b) Të kalohet në zbatimin e tatimit mbi të ardhurat në

përqindje të diferencuar e më të rritur, në përputhje me fuqinë ekonomike të kooperativave dhe me masën e investimeve që ka bërë e bën shteti. Kjo masë të shtrihet edhe në kooperativat e zakonshme të fuqishme. Fondet, që do të sigurohen me këtë rrugë, të synohet të përdoren nga shteti në sektorin e buj-qësisë dhe atje ku do të jetë më e nevojshme.

Studimet mbi përsosjen e sistemit të çmimeve dhe mbi ta-timin e diferencuar e më të rritur, t'i paraqiten Byrosë Poli-tike të KQ të Partisë brenda vitit në vazhdim.

c) Duke filluar nga gjashtëmujori i dytë i këtij viti, koope-rativat e tipit të lartë të derdhin në buxhetin e shtetit fondin e amortizimit, që krijohet për mjetet kryesore me pjesëmarrje shtetërore, në atë masë që ai planifikohet të përdoret për investi-met themelore. Pjesa tjetër t'u lihet kooperativave, me kusht që ta përdorin vetëm për mirëmbajtjen dhe për riparimin e mjeteve kryesore, të ndërtuara me pjesëmarrje shtetërore.

7. — Këshilli i Ministrave, brenda tremujorit të dytë të vitit në vazhdim, të rishikojë nomenklaturën e makinerive dhe të pajisjeve bujqësore që u shiten kooperativave, me qëllim që të mos zgjerohet futja në qarkullimin e mallrave e mjeteve të rëndësishme të prodhimit, të mos lejohet vënia e kooperati-vave në pozita të privilegjuara, në krahasim me ndërmarrjet shtetërore dhe që të sigurohen mirëmbajtja e ripërtëritja e rre-gullt e këtyre mjeteve.

8. — I rekomandohet Këshillit të Ministrave për të stu-diuar mundësinë që, në vitet e fundit të pesëvjeçarit të gjashtë, të ngrihen edhe disa kooperativa të tjera të tipit të lartë në zonën fushore, që janë të forta ekonomikisht dhe që kanë arri-tur nivel më të lartë e qëndrueshmëri më të madhe të prodhimit bujqësor, të investimeve themelore, të fondeve qarkulluese e të mirëqenies së kooperativistëve.

Sekretari i Parë i Komitetit Qendror
të Partisë së Punës të Shqipërisë

Enver Hoxha

*Botohet për herë të parë si-
pas origjinalit që gjendet në
Arkivin Qendror të Partisë*

PROTOKOLL

I BYROSË POLITIKE TË KOMITETIT QENDROR TË PPSH «MBI PËRBËRJEN E ORGANEVE TË ZGJEDHURA TË PARTISË PËR VITIN 1976»

3 shkurt 1977

I

Përveç punës së vazhdueshme që është bërë nga Partia për përmirësimin e treguesve cilësorë të efektivitetit të saj, që është kryesore, edhe orientimet «Mbi përmirësimin e mëtejshëm të përbërjes shoqërore të organeve udhëheqëse të Partisë» kanë luajtur një rol të veçantë në përmirësimin e përbërjes së këtyre organeve dhe, nga viti në vit, ka pasur përmirësime të dukshme në gjithë veprimtarinë e organeve të Partisë në terren dhe në ushtri.

1. — Përpjekjet që bën Partia në bazë për të zbatuar porosinë e Komitetit Qendror që qendra e gravitetit të punës të kalojë nga byrotë në plenumë, po japin rezultatet e tyre pozitive. Shumë plenumë partie në rrethe janë bërë më të zhdërvjellëta, më aktive në kapjen dhe në ndjekjen e problemeve. Edhe në punën e komiteteve të Partisë në ushtri, gjithashtu, ka përmirësime në kapjen e problemeve dhe në zbatimin e vendimeve. Po kapërcet ngurrimi që kishin disa komitete partie për t'i trajtuar problemet ushtarake. Roli i forumeve të Partisë është rritur, si në drejtim të rezultateve të punës që ato kanë kryer, në gjerësinë e problemeve që kanë shqyrtuar, ashtu edhe për faktin se janë ngritur më lart përgjegjësia dhe përvoja e çdo anëtarit të forumit. Një punë e mirë bëhet për aktivizimin e shokëve nga prodhimi. Sekretarë organizatash-bazë, komunistë e punonjës, gjithnjë e më shumë, konsultohen dhe kërkojnë mendime nga shokët e organeve të zgjedhura, që kanë në kooperativë apo në ndërmarrje.

Me gjithë sukseset që janë arritur, nuk ka vend për vetëkënaqësi, pasi ka ndërmarrje, kooperativa, sektorë dhe njësi, ku punojnë disa anëtarë të komiteteve të Partisë dhe, megjithëkëtë, punët në këta sektorë nuk po shkojnë mirë.

Për të ngritur në një shkallë akoma më të lartë punën e Partisë, Byroja Politike porositi të luftohet njëanshmëria që vihet re disa herë në tematikat e problemeve, që shqyrtojnë plenumet dhe byrotë e komiteteve të Partisë në rrethe. Ato, duke u marrë më shumë me problemet konkrete të ekonomisë, me të cilat duhet të merren organet e pushtetit, trajtojnë më pak probleme politike, ideologjike, shoqërore, të arsimit e të kulturës dhe të jetës së Partisë. Me këtë praktikë ndikojnë për keq edhe në organizatat-bazë të Partisë. Komitetet e Partisë duhet të bëjnë një punë më të thelluar në përcaktimin e tematikave për problemet që marrin në shqyrtim. Këto nuk dalin nga imagjinata e një apo disa funksionarëve, por mbi bazën e një studimi të thellë të dokumenteve të Partisë, veçanërisht të Kongresit të 7-të të saj, të njohjes së thellë të problemeve dhe në konsultim me shokët e sektorëve të ndryshëm dhe të forumeve.

Organet dhe organizatat e Partisë duhet të merren seriozisht edhe me problemet ekonomike, si me problemin e realizimit të planit etj., por jo t'u bëjnë një koment të thjeshtë shifrave. Të analizohet thellë gjendja, me sukseset e me dobësitë, të zbulohen shkaqet e të metave e të dobësive që ekzistojnë dhe të merren masa të shpejta, të menjëhershme e të sakta për të kapërcyer boshllëqet dhe të mos ndodhë që, po i njëjti problem, të analizohet disa herë dhe gjendja të mos ndryshojë. Duke analizuar një ose disa probleme ekonomike dalin shumë tema politike e ideologjike, të cilat duhet të shqyrtohen dhe për të cilat duhet të punohet e gjithë Partia dhe organet e pushtetit, të cilat, për ta çuar punën përpara, duhet të zbatojnë detyrat tekniko-ekonomike, shkencore etj., që dalin nga vendimet e Partisë.

Byroja Politike tërheq vëmendjen e organeve dhe të organizatave të Partisë që të mos i zëvendësojnë levat e tyre, jo vetëm në shqyrtimin e problemeve, por edhe në ndjekjen e punëve të përditshme. Ato duhet t'i udhëheqin organet e pushtetit, organizatat e masave, komandat dhe shtabet që të kryejnë plotësisht detyrat e kompetencat që u ka dhënë Partia në bazë të vijës së saj. Parimi i drejtë dhe i patundur që Partia udhëheq gjithë jetën e vendit, nuk ka të bëjë aspak me zëvendësimin, dublimin apo spostimin e levave të saj. Detyra e Partisë është që t'i bëjë këto sa më aktive. Partia u ka dhënë kompetenca të caktuara organeve të pushtetit, drejtuesve të ekonomisë, ministrave, komandave, organizatave të masave dhe të gjithë duhet t'i kryejnë plotësisht e me përgjegjësi të plotë. Partia i përdor këto leva që ato të kryejnë detyrat e tyre nën udhëheqjen e

saj, në bazë të politikës, të ideologjisë, të orientimeve dhe të vendimeve të saj. Në të njëjtën kohë, të luftohen si të dëmshme edhe ato praktika të disa drejtuesve të ekonomisë, të cilët, duke mos mbajtur përgjegjësi të plotë për atë që u takon, shkarkojnë çdo gjë mbi organizatat-bazë të Partisë.

2. — Pas orientimeve të Byrosë Politike të vitit 1968 jo vetëm është rritur numri i punëtorëve dhe i kooperativistëve në organet e Partisë, por shumë nga ata janë afirmuar si udhëheqës dhe kanë ardhur si të tillë deri në Komitetin Qendror të Partisë, në organet e pushtetit, në udhëheqje të organizatave të masave dhe të ekonomisë. Byroja Politike e vlerëson këtë fakt si një fitore që duhet çuar edhe më përpara.

Ngritja e shokëve nga prodhimi në përgjegjësi nuk duhet të pengohet «se na priset përbërja», siç ishte menduar në disa raste. Ky ishte një kuptim i ngushtë që jo vetëm krijonte lëvizje të padrejta të shokëve të zgjedhur, por dobësonte nivelin e forumeve, nuk u jepte mundësi shokëve në këto forume që të aftësoheshin si udhëheqës.

3. — Çdo vit organet e Partisë janë përtëritur me elementë të rinj. Moshja e të zgjedhurve i përgjigjet mesatares së efektivitetit të Partisë. Megjithatë vendin e parë të atyre që nuk janë rizgjedhur e zënë të transferuarit, përsëri Byroja Politike mendon se përqindja e shokëve që nuk janë rizgjedhur, për dobësi në punë, është e lartë. Prandaj është e nevojshme që të përmirësohet puna në drejtim të ndihmës dhe të aktivizimit, sidomos të shokëve dhe shoqeve nga prodhimi, të cilët zënë përqindjen më të lartë të atyre, që nuk janë rizgjedhur për dobësi. U del detyrë komiteteve të Partisë dhe aparatit të Komitetit Qendror që t'u japin atyre një ndihmë sa më të kualifikuar, pasi Partia nuk i zgjedh këta shokë e shoqe në udhëheqje sot që t'i heqë nesër, por që të rriten e të afirmohen si udhëheqës. Ashtu siç porositi Kongresi i 7-të i Partisë, të rritet vazhdimisht përgjegjësia e antarëve të forumeve. Shokët e zgjedhur duhen ndihmuar, por edhe u duhet kërkuar më shumë. Në këtë mënyrë përmirësimi i vazhdueshëm i përbërjes shoqërore të organeve udhëheqëse të Partisë do të sigurojë, në të njëjtën kohë, ngritjen e mëtejshme të nivelit të punës dhe të jetës së këtyre organeve, gjë që nuk rregullohet vetëm duke realizuar mekanikisht disa përqindje. Praktika vërtetohet se atje ku bëhet një jetë e gjallë, aktive, me tension pune, me kritikë e kërkim llogarie si në rrethin e Shkodrës, të Lushnjës etj., edhe numri i atyre që nuk u rizgjodhën për dobësi, është më i vogël. Prandaj të gjithë shokët e forumit të aktivizohen vazhdimisht, të ngarkohen me detyra, të kërkohet mendimi i tyre, të ketë rrahje mendimesh nga të gjithë e jo vetëm nga disa. Ata të jenë të informuar mirë për të gjithë gjendjen e rrethit dhe jo vetëm në mbledhje, por vazhdimisht.

4. — Në forcimin e përgjegjesisë kolegjiale të forumeve dhe në aktivizimin e shokëve të zgjedhur, një përgjegjësi dhe rol të caktuar kanë edhe shokët sekretarë të komiteteve të Partisë. Por këta, disa herë, kohën më të madhe e harxhojnë në bisedime e në dhënien e udhëzimeve shokëve të aparatit të Partisë dhe merren pak me konsultime dhe me aktivizimin e shokëve të zgjedhur. Akoma ka komitete partie që nuk gumëzhijnë si duhet, ashtu siç ka porositur shoku Enver, nga shokët e plenumit, nga sekretarët e organizatave-bazë apo nga komunistët e kuadrot e tjerë. Veç përgjegjesisë që kanë vetë këta shokë, duhet përmirësuar më tej edhe metoda e punës së sekretariateve me shokët e zgjedhur. Në plenumet e komiteteve të Partisë të rretheve, ndaj mjaft shokëve të rinj u bënë kritika se nuk kanë diskutuar, por ishin po disa shokë nga prodhimi që, në konferencat e Partisë, bënë diskutime shumë të mira. Janë disa sekretarë e sekretariate të komiteteve të Partisë që bëjnë presion për të bërë një punë të ngushtë në byro, duke e ngarkuar atë që të merret edhe me problemet që i takojnë plenumit, që disa herë nuk vlerësojnë sa duhet shokët e zgjedhur, sidomos ata që vijnë nga prodhimi, veçanërisht shoqet. Prandaj, kërkesa e Kongresit të 7-të të Partisë, që plenumet të vihen në raport të drejtë me byrotë dhe me sekretariatet e komiteteve të Partisë të rretheve, duhet kontrolluar vazhdimisht që të zbatohet drejt. Në të njëjtën kohë, të luftohet presioni i aparateve për t'i ngushtuar punët e për të mos u lënë forumeve kohën e domosdoshme për të shqyrtuar problemet që u takojnë. Gjithashtu, duhet luftuar fryma e komandimit dhe kulti i sekretarit që, në disa raste, jo vetëm ngjall indiferentizmin, por kultivon dhe konformizmin.

Sekretariatet nuk duhet dhe nuk lejohen të dalin mbi byrotë, duke u marrë edhe me shqyrtimin e problemeve që u takojnë byrove, po ashtu, edhe byrotë nuk lejohet të dalin mbi plenumet. Kompetencat e çdo forumi janë përcaktuar në Statutin e Partisë dhe në vendimet e në udhëzimet e veçanta të Komitetit Qendror të Partisë, të cilat kanë rëndësi të madhe primore dhe nuk i lejohet askujt që t'i shkelë ato.

Organet e ndryshme të Partisë udhëheqin duke zbatuar me përpikëri parimin e kolegjialitetit, i cili nuk e ndrydh, por e zhvillon iniciativën e secilit. Prandaj Byroja Politike i kritikoi si shumë të dëmshme ato raste, kur disa sekretariate dhe veçanërisht disa sekretarë të parë të komiteteve të Partisë të rretheve monopolizojnë punën dhe dalin mbi byronë; ose edhe ato raste ku nuk vendoset gjë pa thënë fjalën sekretari i parë e «kudo», duhet të duket sekretari i parë, si dhe ato raste kur, me ndërhyrjet e shumta që ata bëjnë, nuk u krijojnë mundësi të tjerëve të shfaqin mendimet. Byroja Politike porositi që kundër këtyre shfaqjeve të vihen mirë në rolin e tyre byrotë dhe, sido-

mos, plenumet e komiteteve të Partisë në terren dhe në ushtri. Të gjithë shokët të punojnë me iniciativë e të marrin përgjegjësi të plotë për detyrën që u është besuar dhe të luftojnë për zbatimin e vendimeve të marra.

Lidhur me luftën kundër kultit të byrove dhe të sekretariateve, duhet pasur kujdes për të mos u kthyer në skemat e vjetra në përbërjen e byrove, mbasi duket një tendencë e tillë, ku, në disa byro, janë zgjedhur 4-9 funksionarë partie, përveç kuadrove të tjerë të pushtetit, të ushtrisë, të degës së punëve të brendshme e të organizatave të masave.

Byroja Politike theksoi edhe një herë nevojën e përdorimit më të mirë të aparatit të Partisë. Ai nuk duhet të përdoret vetëm për të bërë shkresa, raporte, apo për të informuar në mënyrë pasive, por të jetë një aparat aktiv që të merret seriozisht me dy detyrat themelore që i janë ngarkuar: me kontrollin e zbatimit të vendimeve dhe me punën me kuadrin, si dhe të luftojë konkretisht për zbatimin e vijës, të direktivave dhe të vendimeve të Partisë. Në të njëjtën kohë, komitetet e Partisë t'i ruhen diktatit të aparatit, të mos e lënë veten në «mëshirën» e tij për përgatitjen e raporteve, për të krijuar opinionin, apo për të vlerësuar problemet e situatat. Ato nuk duhet të aprovojnë në mënyrë pasive ç'thotë aparati. Organi i zgjedhur të marrë përgjegjësi, të analizojë në mënyrë kritike edhe punën e aparatit, ndryshe krijohet rreziku që aparati të vihet mbi organin e zgjedhur, i cili nuk duhet ta ndajë me aparatin mandatin që i është dhënë.

5. — Niveli i të zgjedhurve në organet e Partisë është, në mënyrë të dukshme, mbi nivelin e efektivit të Partisë, por në rrethe të veçanta, si: në Tepelenë, Përmet, Mat etj., ka akoma shokë e shoqe me nivel të ulët dhe që bëjnë pak përpjekje për ngritjen e tyre. Prandaj Byroja Politike porositi që ky problem të ndiqet më mirë, me qëllim që kuadrot e komunistët të marrin sa më shumë kulturë. Në Shkollën e Partisë, në kurset pranë saj dhe në ato të rretheve të tërhiqen më shumë shokë, që janë zgjedhur në forumet e Partisë, sidomos, nga ato rrethe që kanë nivel më të ulët. Në të njëjtën kohë, të rriten përpjekjet e secilit shok për t'u arsimuar.

Duke punuar materialet e Kongresit të 7-të të Partisë, të gjithë komunistët dhe punonjësit do të kalojnë një shkollë të vërtetë edukimi, ata do të pajisen me njohuri e me bindje të thella për të realizuar detyrat. Edhe në këtë rast, shokët e plenumëve duhet të jenë shembull. Edukimi i gjithë kuadrove, dhe jo vetëm i kuadrit të zgjedhur, të ndiqet më seriozisht nga komitetet e Partisë të rretheve dhe nga aparati i Komitetit Qendror.

6. — Byroja Politike e konsideron, në përgjithësi, të drejtë

shpërndarjen e shokëve të zgjedhur në sektorët e ndryshëm, Megjithatë, në të ardhmen, edhe me anën e rishpërndarjes, mund të bëhen disa përmirësime në disa rrethe, ku përqindja e anëtarëve të plenumit, që punojnë në kooperativat bujqësore, është më e ulët.

Byroja Politike vërejti se disa kuadro të zgjedhur apo të emëruar në fshat nuk janë sa duhet aktivë, jo për mungesë aftësie, por për arsye se kanë familjet në qytet dhe mendjen e kanë për t'u kthyer përsëri në qytet. Ky është një problem që duhet zgjidhur sa më shpejt, si për kuadrot civilë, ashtu edhe për ata ushtarakë dhe të krijohet një pikëpamje e drejtë të të gjithë për t'u shërbyer atdheut dhe Partisë, ku të jetë nevoja.

7. — Për këto probleme, aparati i Komitetit Qendror duhet të tregojë një kujdes më të madh. Grupi i instruktorëve dhe i gjithë aparati duhet t'i japin një ndihmë gjithnjë e më të kualifikuar bazës, të mos merren me probleme të vogla, të cilat i zgjidhin e i kryejnë mirë vetë shokët e bazës dhe t'i sjellin udhëheqjes më shumë probleme. Të rriten kontrolli dhe ndihma për plenumet e komiteteve të Partisë dhe kjo të mos kufizohet vetëm në punën e byrove e të sekretariateve.

II

Byroja Politike e Komitetit Qendror, duke vlerësuar rolin e veçantë që kanë luajtur orientimet «Mbi përmirësimin e mëtejshëm të përbërjes shoqërore të organeve udhëheqëse të Partisë» dhe nevojën për t'i mbajtur këto orientime edhe në të ardhmen, kritikoi ato raste të kuptimit të ngushtë e të zbatimit mekanik të këtyre orientimeve, që çojnë në dëm të cilësisë së përbërjes të organeve udhëheqëse të Partisë. Në të njëjtën kohë, Byroja Politike vendosi që të bëhen disa saktësime e ndryshime në përqindjet orientuese si më poshtë:

1. — Përqindja e punëtorëve në radhët e plenumit të llogaritet duke u orientuar përafërsisht me atë që zënë anëtarët e Partisë me gjendje shoqërore punëtore në efektivin e Partisë të çdo rrethi dhe jo «mbi përqindjen mesatare...».

2. — Edhe për rrethet e grupit të parë (Durrës, Fier, Tiranë e Vlorë), të zbatohen përqindjet që janë për rrethet e grupit të dytë, (rreth 70 për qind punëtorë, rreth 20 për qind kooperativistë dhe rreth 10 për qind nëpunës). Kështu, do të ketë mundësi që edhe numri i kooperativistëve të rritet.

3. — Duke marrë parasysh se përqindja që zënë shoqet në efektivin e Partisë tani është rritur, në të ardhmen, të kon-

siderohet e kënaqshme që në përbërjen e plenumeve përqindja e shoqeve të mos jetë nën përqindjen që zënë antaret e Partisë në efektivin e Partisë të çdo rrethi.

Sekretari i Komitetit Qendror të PPSH

Hysni Kapo

Botohet për herë të parë sipas origjinalit që gjendet në Arkivin Qendror të Partisë

PROTOKOLL

I SEKRETARIATIT TË KQ TË PPSH «MBI GJENDJEN DHE DISA DREJTIME PËR ZHVILLIMIN E MËTEJSHËM TË BOTIMEVE POLITIKO-SHOQËRORE»

25 maj 1977

Sekretariati i Komitetit Qendror të PPSH, në mbledhjen e tij të datës 25 maj 1977, shqyrtoi raportin e paraqitur nga Instituti i Studimeve Marksiste-Leniniste dhe sektori i shtypit në aparatit të Komitetit Qendror të Partisë «Mbi gjendjen dhe disa drejtime për zhvillimin e mëtejshëm të botimeve politiko-shoqërore» dhe

Konstatoi:

Një punë me vlerë të madhe është bërë për botimin e Veprave të klasikëve të marksizëm-leninizmit, të dokumenteve të Partisë dhe të Veprave të shokut Enver.

Në 5-6 vjetët e fundit, në vazhdim të botimit të Veprave të klasikëve të marksizëm-leninizmit, përfundoi botimi i «Kapitalit» të Marksit në 8 libra dhe botimi i Veprave të Leninit në 38 vëllime, u botuan vëllimi i 14-të i Veprave të Stalinit dhe një sërë përmbledhjesh tematike të Veprave të klasikëve. U botuan vëllimi i 5-të i «Dokumenteve kryesore të PPSH» dhe 14 vëllime të tjera të serisë së Veprave të shokut Enver, 2 vëllime të tjera me raporte e fjalime dhe 2 vëllime me Vepra të shokut Enver në gjuhë të huaj. Janë botuar, gjithashtu, 3 vëllime, me Vepra të zgjedhura të shokut Enver në ndihmë të ushtrisë dhe 2 vëllime me dokumente të Shtabit e të Komandës së Përgjithshme të Ushtrisë Nacionalçlirimtare Shqiptare. Janë botuar edhe disa përmbledhje tematike të dokumenteve të Partisë dhe të Veprave të shokut Enver.

Sekretariati i Komitetit Qendror të Partisë shtron detyrën që të pasurohet më tej fondi i Veprave të klasikëve të marksizëm-leninizmit, sidomos, të përqendrohet vëmendja në përmbledhjet tematike të Veprave të tyre. Për botimin e dokumenteve të Partisë e të Veprave të shokut Enver të zbatohen kriteret dhe planet e aprovuara. Ndërkohë, të fillojë puna për ripunimin dhe për ribotimin e «Historisë së PPSH» dhe të merren masa që teksti i ri të vihet në qarkullim brenda 4-5 vjetëve¹.

Një punë më e mirë duhet bërë për propagandimin dhe për përdorimin e Veprave të klasikëve të marksizëm-leninizmit, të dokumenteve të Partisë dhe të Veprave të shokut Enver. Këto botime të vihen më mirë në themel të përgatitjes e të ngritjes ideopolitike të kuadrove e të masave, të përdoren si armë lufte, drejtimi dhe edukimi nga masat dhe, sidomos, nga kuadrot e çdo profili. Komitetet e Partisë të rritin më tej kujdesin dhe interesimin për shpërndarjen sa më të drejtë të këtyre botimeve dhe, sidomos, për organizimin e studimit e të përdorimit të tyre nga komunistët, kuadrot dhe masat punonjëse.

Sekretariati i Komitetit Qendror të PPSH vërejti se edhe në llojet e tjera të botimeve politiko-shoqërore janë arritur rezultate të rëndësishme: janë përcaktuar më mirë kriteret e botimeve, është zgjeruar tematika, janë rritur tirazhet dhe është ngritur në një shkallë më të lartë niveli propagandistik i tyre. Këto botime po zënë, përherë e më mirë, një vend me rëndësi në propagandën e Partisë për edukimin komunist të masave, për zbërthimin e direktivave e të orientimeve të Partisë në fusha të ndryshme të jetës.

Por kërkesat që ka Partia në fushën e botimeve politiko-shoqërore, zgjerimi i institucioneve shkencore e kulturore, shtimi i kuadrove në fushat e ndryshme të aktivitetit politik, shoqëror e kulturor dhe baza e re e fuqishme poligrafike e krijuar, diktojnë nevojën e një hopi cilësor e sasior të këtyre botimeve, duke zbatuar, kështu, sa më mirë e në kohë detyrat dhe objektivat madhështorë që shtroi Kongresi i 7-të i PPSH për këtë qëllim. Për këtë, Sekretariati i Komitetit Qendror të Partisë

Porosit:

1. — Të ngrihen në një shkallë më të lartë niveli ideologjik, shkencor e profesional i botimeve politiko-shoqërore, forca përgjithësuese dhe propaganduese e tyre, në mënyrë që ato t'u

¹ Kjo detyrë u realizua në kohë. Teksti i ri i «Historisë së PPSH», botimi i dytë, u vu në qarkullim në prag të 40-vjetorit të themelimit të PPSH, më 30 gusht 1981.

përgjigjen si duhet nevojave të edukimit ideopolitik e të zgjerimit të horizontit kulturor të masave punonjëse. Institucionet botuese duhet të mbajnë mirë parasysh se masat punonjëse kanë nevojë të gjejnë në këto botime më tepër ide, argumente, mendime, konkluzione ideopolitike, të dhëna e fakte, të cilat të ngjallin tek ata interes dhe t'i ndihmojnë në punën e tyre. Për këtë qëllim të shfrytëzohen në një plan më të gjerë edhe studimet e punimet shkencore të institucioneve shkencore e pedagogjike të vendit, burimet arkivale etj.

2. — Një shtrirje më të gjerë të marrë tematika e botimeve, duke përfshirë të gjithë sektorët e jetës e të ndërtimit socialist, si dhe sferat e ndryshme të kulturës së përgjithshme:

a) Në radhë të parë, shtëpia botuese «8 Nëntori» t'u kushtojë kujdes botimeve të broshurave për zbërthimin teoriko-ideologjik të direktivave të Partisë, për problemet e mprehta të ndërtimit tonë socialist e të mbrojtjes së atdheut, botimeve për përhapjen e ideologjisë marksiste-leniniste në masa, për politikën ekonomike të Partisë dhe për propagandimin e sukseve e të transformimeve tona në ndërtimin socialist të vendit. Gjithashtu, të trajtohen më gjerë e më mirë problemet ndërkombëtare për demaskimin e politikës hegjemoniste e ekspansioniste të të dy superfuqive, për të treguar degjenerimin e jetës politike, ekonomike e shoqërore në botën kapitaliste e revizioniste, për demaskimin e teorieve borgjeze e revizioniste etj.

Një preokupim të veçantë duhet të ketë për të gjetur forma botimesh më komunikuese, më tërheqëse e të thjeshta për masat, përmes krijimit edhe të serive të posaçme në këto lloje botimesh.

b) Vëmendje e veçantë t'u kushtohet botimeve për Luftën Antifashiste Nacionalçlirimtare. Të vazhdojë puna për hartimin dhe për botimin e historikëve të qarqeve e të brigadave, të jetës e të veprave të heronjve e të dëshmorëve, të kujtimeve të pjesëmarrësve në luftë, të studimeve për çështje të ndryshme të luftës, si dhe për botimin e dokumenteve e të materialeve të kësaj periudhe. Për këto botime të sigurohet një bashkëpunim më i organizuar i shtëpisë botuese «8 Nëntori» me Institutin e Studimeve Marksiste-Leniniste, me Institutin e Historisë të Akademisë së Shkencave, me Komitetin Kombëtar të Veteranëve, me Arkivin e Shtetit dhe me komitetet e Partisë të rrethëve, me qëllim që të rritet ritmi i këtyre botimeve dhe të zbatohen më mirë kriteret e caktuara.

Në të gjitha llojet e botimeve të Luftës Antifashiste Nacionalçlirimtare të mishërohet me forcë roli organizues, frymëzues e drejtues i Partisë dhe të mënjanohen subjektivizmat, që duken shpeshherë.

c) Të kapërcehet prapambetja që është krijuar në botimet

e kulturës së përgjithshme, të cilat luajnë një rol me rëndësi për edukimin e masave dhe, veçanërisht, të brezit të ri. Në këtë drejtim të luftohet për një ndriçim më të mirë, nga pozitave e shkencës sonë marksiste, të problemeve themelore të historisë së popullit tonë, të traditave të tij të shquara të luftës për liri, të kulturës e të artit kombëtar, si dhe proceset e zhvillimit kulturor e shoqëror në periudhën e ndërtimit socialist, duke plotësuar kështu nevojat e masave e të kuadrove për edukimin e tyre patriotik dhe për më shumë dije e kulturë. Krahas kësaj, të ndiqet një radhë sa më e drejtë botimesh, sipas rëndësisë që zënë problemet, datat dhe figurat e shquara në historinë (e largët dhe bashkëkohore) e vendit tonë.

Një vend me rëndësi në këtë fushë zënë botimet enciklopedike, sidomos ato që i kushtohen botës shqiptare, përgatitja e fjalorëve për fusha të ndryshme etj. Prandaj puna e filluar në këtë drejtim nga shtëpia botuese «8 Nëntori» të inkurajohet e të zhvillohet më tej, duke siguruar udhëheqjen shkencore dhe bashkëpunimin zyrtar të Akademisë së Shkencave e të institucioneve të tjera, sipas përkatësisë së botimeve. Akademia e Shkencave të intensifikojë përgatitjet për fillimin e punës për enciklopedinë shqiptare.

Veprimtaria botuese e Akademisë së Shkencave, krahas studimeve për të kaluarën e largët të popullit tonë, të orientohet më mirë edhe në temat e periudhës së Luftës Antifashiste Nacionalçlirimtare, si dhe në ato të periudhës së parë të pasçlirimit e të krejt ndërtimit socialist të vendit, duke iu nënshtuar një kriteri më të studiuar, sipas rolit dhe vendit që zënë ngjarjet e figurat e shquara në historinë e popullit tonë dhe duke zbatuar më mirë metodologjinë marksiste-leniniste.

Universiteti i Tiranës dhe shkolla e Partisë «V.I. Lenin», duke u udhëhequr nga detyrat që shtroi Kongresi i 7-të i Partisë për studimin dhe për përgjithësimin shkencor të praktikës revolucionare të popullit tonë, leksionet, punimet shkencore, diplomat e studentëve etj., që paraqesin interes për masën e gjerë të lexuesve, t'i përpunojnë e t'i përshtatin për botime masive në formën e broshurave.

Instituti i Studimeve Marksiste-Leniniste dhe komitetet e Partisë në rrethe të kujdesen më nga afër për studimet që bëhen nga baza, duke i përshtatur ato në broshura, monografi etj.

Për propagandimin e vlerave të shquara të shkencës, të historisë, të kulturës e të artit botëror, me karakter përparimtar, të botohen monografi dhe vepra të tjera, që shërbejnë për edukimin e masave punonjëse. Për këtë qëllim të bëhen vepra origjinale, përkthime ose adaptime, duke i pajisur me parathënie e shënime nga pozitave tona ideore.

3. — Në përputhje me zhvillimin dhe me fuqizimin e ekonomisë, me arritjet tona në fushën e revolucionit tekniko-shkencor, një vend me rëndësi t'u kushtohet botimeve tekniko-shkencore, pasurimit të përmbajtjes e të tematikës së tyre, në mënyrë që ato t'i shërbejnë më mirë edukimit tekniko-profesional të punonjësve e të specialistëve. Për këtë qëllim të zbatohen me rigorozitet kriteret e vendosura, raportet midis sektorëve e degëve të ekonomisë, si dhe midis përvojës sonë dhe asaj të huaj.

4. — Interes të veçantë paraqesin botimet e ilustruara. Ato të jenë më masive, më të shumëllojshme dhe të përfshijnë të gjitha fushat. Të synohet sidomos në ngritjen e cilësisë e të nivelit të tyre ideartistik.

5. — Një vend me rëndësi të zënë botimet për propagandimin e vendit tonë në botën e jashtme, duke zgjeruar llojet e këtyre botimeve, me qëllim që ato të përfshijnë të gjitha fushat e rëndësishme të jetës e të punës së popullit tonë, të kaluarën e tij historike e kulturore në momentet e saj kryesore, luftën e PPSH kundër teorive e praktikave borgjezo-revizioniste, përvojën e revolucionit e të ndërtimit tonë socialist etj. Botimet për botën e jashtme t'u përgjigjen standardeve ndërkombëtare dhe të synohet për të rritur vazhdimisht nivelin e tyre propagandistik dhe paraqitjen grafike, në përshtatje me kërkesat e lexuesve të huaj.

6. — Realizimi me sukses i detyrave për të gjitha llojet dhe kategoritë e botimeve politiko-shoqërore kërkon në mënyrë të domosdoshme një planifikim shkencor dhe një bashkërendim të gjithanshëm midis shtëpisë botuese «8 Nëntori» dhe institucioneve të tjera botuese. Ministria e Arsimit dhe e Kulturës të luajë një rol më të drejtpërdrejtë dhe aktiv në këtë drejtim. Kjo do të bëjë të shmangen spontaneiteti e shpërpjesëtimet, që janë vënë re deri më sot, të mënjanohen subjektivizmi e njëanshmëria në tematikë dhe në përmbajtje.

Plotësimi i detyrave dhe i boshllëqeve të krijuara në fushën e botimeve politiko-shoqërore kërkon, gjithashtu, një angazhim e bashkëpunim zyrtar të institucioneve shkencore, pedagogjike e kulturore, të dikastereve e të organizatave shoqërore, duke marrë përsipër, përmes një planifikimi vjetor e perspektiv, përgatitjen e botimeve masive. Për këtë qëllim, të aktivizohen kuadrot më të kualifikuar dhe t'u krijohen atyre kushtet e nevojshme.

7. — Të vlerësohet më mirë libri politiko-shoqëror, si një armë e rëndësishme për edukimin komunist të masave. Kjo letërsi t'u shërbejë më mirë ngritjes së nivelit ideopolitik të komunistëve, të kuadrove e të masave, si dhe procesit mësimor-edukues në shkolla e në universitet. Komitetet e Partisë të rretheve të merren më shumë me përhapjen, me propagandimin

dhe, sidomos, me shfrytëzimin e kësaj letërsie, duke organizuar, për këtë qëllim, më tepër konsulta, analiza pune, kontrole në bazë dhe të rritin interesimin e organizatave-bazë të Partisë, të terrenit dhe të ushtrisë, të organizatave të masave dhe të institucioneve përkatëse në këtë drejtim.

Ndërmarrja e Përhapjes së Librit, organet e shtypit në qendër e në rrethe dhe Radiotelevizioni të organizojnë më mirë punën për përhapjen, për propagandimin dhe për shfrytëzimin e librit politiko-shoqëror.

8. — Ministria e Arsimit dhe e Kulturës të rishikojë gjithë punën e saj në drejtim të udhëheqjes ideologjike, politike e organizative të shtëpisë botuese «8 Nëntori» dhe të mënjanojë dobësitë që janë vënë re në punën e saj drejtuese. Për këtë qëllim, ajo t'u futet më tepër problemeve të përmbajtjes së këtyre botimeve, të rishikojë strukturën e botimeve për t'i pasuruar ato në drejtimet që shtrohen më lart dhe të ndihmojë e të kontrollojë më nga afër shtëpinë botuese «8 Nëntori», në mënyrë që të realizohet sa më shpejt dhe sa më mirë kthesa e nevojshme në fushën e botimeve politiko-shoqërore. Vëmendje të veçantë kërkojnë, gjithashtu, problemet e kuadrit dhe ato të bazës teknike.

Komiteti i Partisë i Rrethit të Tiranës duhet të ushtrojë një kujdes, ndihmë dhe kontroll akoma më të afërt ndaj organizatave-bazë të Partisë të këtyre sektorëve dhe mbi veprimtarinë botuese të shtëpisë botuese «8 Nëntori» e të institucioneve të tjera botuese.

9. — Vënia në jetë e detyrave në fushën e botimeve politiko-shoqërore shtron nevojën e përmirësimit të punës drejtuese e organizuese edhe në vetë shtëpinë botuese «8 Nëntori», si dhe rritjen e rolit të organizatës-bazë të Partisë, sidomos në drejtim të përmbajtjes së botimeve dhe të ngritjes së frymës klasore revolucionare e të partishmërisë së komunistëve e të punonjësve të këtij institucioni. Një punë më aktive dhe sa më frytdhënëse duhet të bëjë shtëpia botuese «8 Nëntori» me bashkëpunëtorët.

Sektori i shtypit, Instituti i Studimeve Marksiste-Leniniste, si dhe sektorët e tjerë të propagandës, pranë Komitetit Qendror të Partisë, të ndihmojnë më nga afër shtëpinë botuese «8 Nëntori» dhe entet e tjera botuese për zbatimin sa më të plotë të kriterëve, për ruajtjen e pastërtisë ideologjike dhe për rritjen e nivelit cilësor të botimeve politiko-shoqërore.

Sekretariati i Komitetit Qendror të Partisë shpreh bindjen se shtëpia botuese «8 Nëntori» dhe të gjitha institucionet e tjera botuese do ta përmirësojnë më tej punën e tyre në fushën e botimeve politiko-shoqërore, në mënyrë që ato të luajnë një rol më aktiv e më të drejtpërdrejtë në punën propagandistike

me masat për zbrëthimin e direktivave e të orientimeve të Partisë në fusha të ndryshme të jetës, të ndërtimit socialist e të mbrojtjes së vendit.

Sekretari i Komitetit Qendror të PPSH

Ramiz Alia

Botohet për herë të parë sipas origjinalit që gjendet në Arkivin Qendror të Partisë

V E N D I M

I SEKRETARIATIT TË KQ TË PPSH «MBI PËRKUJTIMIN E 100-VJETORIT TË LIDHJES SHQIPTARE, TË THEMELUAR NË PRIZREN»

14 qershor 1977

Sekretariati i Komitetit Qendror të PPSH, në mbledhjen e tij të datës 14 qershor 1977, pasi shqyrtoi propozimin «Mbi përkujtimin e 100-vjetorit të Lidhjes Shqiptare, të themeluar në Prizren»,

V e n d o s i :

1. — Me rastin e përkujtimit të 100-vjetorit të Lidhjes Shqiptare, të themeluar në Prizren, gjatë vitit 1978 të zhvillohen në Tiranë e në rrethe aktivitete politiko-shoqërore dhe kulturore-shkencore, kushtuar kësaj ngjarjeje të rëndësishme të historisë së popullit tonë. Për drejtimin dhe për organizimin e gjithë punës, që do të zhvillohet me këtë rast, të krijohet një komision i Frontit Demokratik, i kryesuar nga shoku Ramiz Alia.

2. — Të ngarkohet Akademia e Shkencave e RPSSH të organizojë punën dhe të marrë të gjitha masat e nevojshme për zhvillimin e aktiviteteve, që do të bëhen në kuadrin e këtij përvjetori.

Sekretari i Parë i Komitetit Qendror
të Partisë së Punës të Shqipërisë

Enver Hoxha

Botohet për herë të parë sipas origjinalit që gjendet në Arkivin Qendror të Partisë

PLENUMI I 2-TË I KOMITETIT QENDROR TË PPSH

Tiranë, 28-29 qershor 1977

K O M U N I K A T Ë

E PLENUMIT TË KOMITETIT QENDROR TË PPSH

Në datën 28 e 29 qershor 1977, nën drejtimin e Sekretarit të Parë të Komitetit Qendror të PPSH, shokut Enver Hoxha, u mbledh Plenumi i 2-të i Komitetit Qendror të PPSH, i cili diskutoi rreth raportit të Byrosë Politike të Komitetit Qendror të PPSH «Mbi plotësimin e pritsëm të planit të gjashëmujorit të parë dhe mbi masat për të plotësuar planin vjetor».

Plenumi, pasi diskutoi gjerësisht rreth raportit, e miratoi atë njëzëri.

Në fund, Sekretari i Parë i Komitetit Qendror të PPSH, shoku Enver Hoxha, mbajti një fjalim të rëndësishëm.

PLENUMI I KOMITETIT QENDROR TË PPSH

V E N D I M

I PLENUMIT TË KOMITETIT QENDROR TË PPSH PËR MIRATIMIN E RAPORTIT «MBI PLOTËSIMIN E PRITSHËM TË PLANIT TË GJASHTËMUJORIT TË PARË DHE MBI MASAT PËR TË PLOTËSUAR PLANIN VJETOR»

29 qershor 1977

Plenumi i 2-të i Komitetit Qendror të PPSH, në mbledhjen e tij të datës 28 e 29 qershor 1977, pasi diskutoi gjerësisht rreth raportit të Byrosë Politike të Komitetit Qendror të PPSH «Mbi plotësimin e pritshëm të planit të gjashtëmujsorit të parë dhe mbi masat për të plotësuar planin vjetor» dhe fjalës së shokut Enver Hoxha,

V e n d o s i :

1. — Të miratojë plotësisht raportin e Byrosë Politike të Komitetit Qendror të PPSH dhe fjalën e shokut Enver Hoxha mbajtur në këtë mbledhje.

2. — T'u rekomandojë organizatave të Partisë, organeve shtetërore dhe ekonomike, si dhe organizatave të masave që, në tërë punën dhe luftën e tyre për zbatimin e detyrave të planit për vitin 1977, të udhëhiqen nga materialet e rëndësishme të këtij plenumi.

PLENUMI I KOMITETIT QENDROR TË PPSH

*Botohet për herë të parë si-
pas origjinalit që gjendet në
Arkivin Qendror të Partisë*

V E N D I M

I BYROSË POLITIKE TË KQ TË PPSH «MBI PËRSOSJEN E SISTEMIT TË PLANIFIKIMIT»

19 shtator 1977

Byroja Politike e Komitetit Qendror të Partisë së Punës të Shqipërisë, në mbledhjen e datës 19 shtator 1977, shqyrtoi raportin e paraqitur nga Kryesia e Këshillit të Ministrave «Mbi masat për përsosjen e mëtejshme të sistemit të planifikimit, parimet dhe detyrat e planifikimit socialist të ekonomisë popullore» dhe vërejtji se sistemi ynë i planifikimit ka qenë kurdoherë i drejtë. Në planin unik dhe të përgjithshëm të zhvillimit të ekonomisë dhe të kulturës është pasqyruar gjithnjë e më mirë politika e Partisë për zhvillimin e pandërprerë të forcave prodhuese dhe për përsosjen në rrugë revolucionare të marrëdhënieve socialiste në prodhim.

Në zbatim të detyrave që caktoi Kongresi i 7-të i Partisë, për përsosjen e drejtimit dhe të planifikimit shkencor të ekonomisë, Byroja Politike

V e n d o s i :

1. — Të miratojë, në përgjithësi, parimet dhe detyrat e planifikimit tonë socialist, si dhe propozimet për përmirësimin e sistemit të planifikimit.

Përsosja e metodologjisë dhe e gjithë sistemit të planifikimit, duke u mbështetur kurdoherë në zhvillimin e pandërprerë të ekonomisë e të kulturës në rrugën e socializmit, përbën një detyrë të rëndësishme për të gjitha organet e Partisë dhe ato shtetërore e ekonomike. Këto të shikohen kurdoherë në proces dinamik. Të praktikohen edhe eksperimentime për disa nga problemet e drejtimit me plan të ekonomisë, me qëllim që të përmirësohen vazhdimisht metodat dhe mënyrat e drejtimit konkret të saj.

2. — Plani i zhvillimit të ekonomisë e të kulturës popullore të kuptohet e të vlerësohet kurdoherë si pjesë e pandarë e programit të Partisë për ndërtimin socialist të vendit.

Puna për hartimin dhe për realizimin e planit të udhëhiqet nga organet dhe nga organizatat e Partisë, të cilat duhet të përmirësojnë punën e tyre në këtë drejtim. Ato të programojnë dhe të zbatojnë masa politike, ideologjike e organizative dhe të kërkojnë e të kontrollojnë që hartimi dhe realizimi i planeve nga organet shtetërore dhe ekonomike të kryhen në përputhje të plotë me politikën ekonomike, me orientimet dhe me direktivat e Partisë.

3. — Organet shtetërore e ekonomike dhe organet e specializuara të propagandës të bëjnë një punë më intensive që masat të kuptojnë teorikisht dhe praktikisht se ç'është planifikimi të ne, rëndësinë dhe rolin e madh të tij për zhvillimin në rrugë të drejtë të proceseve ekonomiko-shoqërore dhe për forcimin e ekonomisë e të mbrojtjes së vendit.

Hartimi dhe realizimi i planeve, mbi baza të shëndosha shkencore, reale, mobilizuese dhe revolucionare, kërkojnë një punë të vazhdueshme nga Partia, nga organet e shtetit e të ekonomisë dhe nga levat e tyre për të kuptuar thellë përmbajtjen shkencore të parimeve e të rregullave, ku mbështetet drejtimi i ekonomisë socialiste, të ligjeve e të kategorive ekonomike të socializmit. Për t'i pasqyruar e për t'i zbatuar drejt ato në procesin e planifikimit dhe të realizimit të planeve, është e nevojshme të përmirësohet e të përsoset më tej e gjithë metoda e drejtimit, të njihet thellë ekonomia politike marksiste-leniniste, të bëhen më shumë konferenca, sesione shkencore, seminare etj.

4. — Për të ngritur në një shkallë më të lartë nivelin e drejtimit me plan të ekonomisë, vëmendja të përqendrohet, sidomos, në këto drejtime kryesore:

a) Komisioni i Planit të Shtetit, Ministria e Financave dhe të gjitha dikasteret e tjera, si dhe komitetet ekzekutive të këshillave popullore të rretheve t'i kushtojnë kujdes të veçantë përsosjes së planifikimit në ndërmarrje, në kooperativat bujqësore dhe në institucionet, sepse këtu fillon procesi i planifikimit dhe, pikërisht këtu, niveli i tij është ende i ulët. Ato të bëjnë një punë të organizuar dhe sistematike për udhëheqjen metodike, për ndihmë dhe kontroll, për kuptimin dhe zbatimin drejt të metodologjisë nga organet e planifikimit ekonomik e financiar dhe për përgjithësimin e përvojës më të mirë të këtyre organeve.

b) Në themel të punës për hartimin e planeve, të vihet planifikimi në natyrë i sasisë së asortimenteve të prodhimit dhe sipas cilësisë.

Të kuptohet mirë nga të gjithë se ekonomia jonë socialiste ka për qëllim plotësimin e nevojave të masave punonjëse, të ri-prodhimit të zgjeruar dhe të mbrojtjes së vendit me vlera të caktuara përdorimi, sipas radhës së domosdoshme të plotësimit të tyre. Prandaj organet dhe organizatat e Partisë të forcojnë kontrollin ndaj administratave dhe të kërkojnë që çdo detyrë prodhimi, për çdo asortiment e sipas cilësisë, të planifikohet në bazë të bilanceve, pasi të jenë bërë më parë llogaritje të sakta e shkencore të nevojave dhe të destinacioneve të caktuara.

c) Në procesin e hartimit dhe të zbatimit të planit, të analizës e të kontrollit t'i kushtohet kujdesi i duhur dhe të përqendrohet më shumë vëmendja në treguesit ekonomiko-financiarë, sesa për treguesit e tjerë të planit. Nënvehtësimet që vihen re për rendimentin e punës, për koston, për rentabilitetin dhe për akumulimin, për llogaritjen e leverdisë ekonomike etj. të luftohen si shfaqje të dëmshme, që kufizojnë mundësitë e shtetit tonë për zgjerimin e prodhimit dhe për zbatimin sa më të plotë të parimit të mbështetjes në forcat e veta.

Planet financiare, buxheti, plani i arkës etj. janë pjesë përbërëse dhe i nënshtrohen planit unik shtetëror të zhvillimit ekonomik e kulturor të vendit. Prandaj organet ekonomike e shtetërore, veçanërisht ato të financës, të mos lejojnë që problemet financiare të zgjidhen të shkëputura nga detyrat dhe nga objektivat e tjerë të planit dhe jashtë normave, kritereve, rregullave dhe vendimeve e direktivave të Partisë.

c) Për të luftuar kundër shfaqjeve të subjektivizmit e të voluntarizmit e për të hartuar një plan shkencor dhe mobilizues, të merren të gjitha masat që përvoja e përparuar të zbatohet si tregues i detyrueshëm për planifikimin e prodhimit, të punës, të materialeve e të koston në të gjithë sektorët e ekonomisë dhe të zbatohet gjerësisht normimi teknik.

Dikasteret qendrore dhe komitetet ekzekutive të këshillave popullore të rretheve të bëjnë një punë më të organizuar për evidentimin, për llogaritjen dhe për përgjithësimin e mesatares së përparuar dhe për zberthimin e argumentimin shkencor të faktorëve që përcaktojnë arritjet e larta në kushte të krahasueshme. Mbi këtë bazë të hartohet, sipas përvojës së përparuar, edhe plani i masave politiko-ideologjike dhe tekniko-organizative.

d) Komisioni i Planit të Shtetit, Ministria e Bujqësisë dhe Ministria e Financave të studiojnë dhe të marrin masa që treguesit e planit të kooperativave bujqësore të integrohen plotësisht në planin unik e të përgjithshëm shtetëror dhe, krahas kritereve për vlerësimin e veprimtarisë së ndërmarrjeve ekonomike, të përcaktohen e të zbatohen kritere të plota edhe për vlerësimin e veprimtarisë ekonomiko-financiare të kooperativave bujqësore.

dh) Komisioni i Planit të Shtetit dhe Ministria e Financave, së bashku me aparatit e Këshillit të Ministrave, duke iu përmbajtur parimit të degës ekonomike, të shqyrtojnë disa tregues të rëndësishëm edhe sipas rretheve dhe t'i paraqesin Qeverisë rrugëzgjdhjet e mundshme për problemet ekonomiko-shoqërore që u dalin atyre.

e) Organizatat-bazë të Partisë, administratat dhe organizatat e masave në ndërmarrjet ekonomike dhe në kooperativat bujqësore të luftojnë më me vendosmëri shfaqjet e formalizmit në tërheqjen e mendimit të masave në procesin e hartimit dhe të realizimit të planit.

Të kuptohet dhe të realizohet drejt në praktikë orientimi i Partisë që planin e hartojnë masat. Në ndërmarrjet ekonomike dhe në kooperativat bujqësore puna për diskutimin dhe për tërheqjen e mendimit të drejtohet dhe të organizohet gjithnjë më mirë. Drejtoritë e ndërmarrjeve dhe kryesitë e kooperativave të rritin nivelin e punës për argumentimin shkencor të detyrave që parashikohen, për pasqyrimin e propozimeve të punonjësve në projektplanet, si dhe për bashkërendimin sa më mirë të detyrave.

Komitetet ekzekutive të këshillave popullorë të rretheve dhe dikasteret qendrore të përmirësojnë metodën e punës së tyre dhe të marrin pjesë më drejtpërdrejt në procesin e hartimit të planit në bazë. Për çdo ndryshim të rëndësishëm, që ato u bëjnë projektplaneve, të marrin edhe mendimin e të vënë në dijeni kolektivat punonjës dhe organet e Partisë e të pushtetit në rreth.

5. — Organet shtetërore e ekonomike të kuptojnë mirë se plani është një punë shkencore, që bazohet në studime, në analiza e në përgjithësime. Komisioni i Planit të Shtetit, organet e tjera qendrore dhe komitetet ekzekutive të këshillave popullorë të rretheve të marrin masa që të bëhen studime të gjithanshme nga ndërmarrjet, nga kooperativat, nga sektorët dhe në shkallë rrethi e kombëtare për zhvillimin perspektiv të ekonomisë, në mënyrë që t'u dilet përpara problemeve, vështirësive të rritjes e atyre që na krijojnë situatat.

Hartimi i planeve prognozë të zërë një vend të rëndësishëm, si në metodologji, ashtu dhe në praktikën e planifikimit. Organet shtetërore dhe ekonomike të fillojnë nga puna studimore për pesëvjeçarit e ardhshëm dhe për hartimin e studimeve prognozë për periudha kohe më të gjata. Për përgatitjen e këtyre planeve e studimeve të mobilizohen edhe institutet kërkimore-shkencore.

6. — Forcimi i drejtimit me plan të ekonomisë kërkon që hartimi dhe zbatimi i planeve të kuptohen si një unitet i përbashkët me përmbajtje të thellë politike e ideologjike, që për-

shkohet nga një luftë e ashpër klasore. Të kuptohet mirë nga të gjithë se shpërpjesëtimet dhe shfaqjet e tjera negative janë njëllot të rrezikshme, si kur vijnë nga një planifikim i dobët, ashtu edhe nga përpjekje të pamjaftueshme për realizimin e planeve në të gjithë zërat dhe në kohën e caktuar.

Lidhur me këtë, Byroja Politike porositi që të intensifikohen puna dhe lufta e Partisë dhe e levave të saj kundër shfaqjeve të huaja burokratike dhe liberale në fushën e hartimit dhe të realizimit të planit, sidomos në këto drejtime:

a) Njëanshmëria dhe globalizmi në drejtimin e ekonomisë dhe në realizimin e planeve të kuptohen dhe të vlerësohen si shkelje e shtrembërime të politikës së Partisë për qëllimin e prodhimit tonë socialist, si prirje për të vënë interesat e ngushtë personale, lokalë apo dikasteriale, mbi interesin e përgjithshëm. Organet dhe organizatat e Partisë, organet e shtetit e të ekonomisë dhe levat e tjera të mos pajtohen dhe të dënojnë shfaqjet e njëanshmërisë, duke i konsideruar ato si liberalizëm ndaj disiplinës së planit, si orvatje për t'u hapur rrugë fenomeneve të spontaneitetit dhe shmangieve nga zhvillimi i planifikuar e proporcional i ekonomisë. Me këtë forcë të luftohen edhe shfaqjet e globalizmit në planifikim dhe në realizim, si aspekte të rrezikshme të burokratizmit e të liberalizmit në ekonomi, të drejtimit në përgjithësi, që mohojnë shkencën e ligjet objektive dhe denigrojnë politikën ekonomike të Partisë.

b) Treguesit e planit janë njëllot të detyrueshëm për t'u zbatuar, pavarësisht nga organi që ka në kompetencë nomenklaturën e tyre, prandaj dikasteret dhe komitetet ekzekutive të këshillave popullorë të rretheve të heqin dorë nga praktika e deritanishme që ndjekin dhe të kontrollojnë planifikimin dhe realizimin kryesisht ose vetëm për nomenklaturat e tyre.

7. — Komisioni i Planit të Shtetit, Ministria e Financave, si dhe organet e tjera shtetërore dhe ekonomike të marrin masa për të ngritur rolin e organeve të planifikimit ekonomik e financiar dhe atyre të statistikës, për t'i forcur më tej ato në mënyrë që të mos mbeten thjesht si regjistruese, por të kryejnë më mirë detyrat e ngarkuara në fushën e studimeve, të përgjithësimeve dhe të konkluzioneve, për udhëheqjen më shkencore të ekonomisë, si dhe të ndjekjes së realizimit të detyrave të planit.

8. — Komisioni i Planit të Shtetit dhe Ministria e Financave të studiojnë dhe të reflektojnë mbi propozimet e sugjerimet, që u bënë në mbledhjen e Byrosë Politike, lidhur me përmirësimin e mëtejshëm të metodologjisë dhe t'ia paraqesin Këshillit të Ministrave. Në mënyrë të veçantë të rishikohen nomenklaturat e reja, që propozohen për të mënjeluar përqendrimin e tepruar, të studiohen treguesit e planit, që u dërgohen koope-

rativave bujqësore, të përcaktohen se cilët tregues do të merren dhe do të shqyrtohen në shkallë rrethi, të studiohet mundësia e planifikimit, sipas cilësive, edhe për grumbullimin e prodhimeve bujqësore e blegtorale.

Këshilli i Ministrave, brenda tremujorit të parë të vitit 1978, të miratojë tekstin e plotë të metodologjisë së planifikimit. Krahas kësaj, dikasteret qendrore të hartojnë metodikat për pjesët e veçanta të planit, sipas veçorive që kanë degët e sektorët e ekonomisë e të kulturës.

9. — I rekomandohet Këshillit të Ministrave që, brenda vitit 1977, mbi bazën e konkluzioneve e të detyrave të Byrosë Politike, të marrë masa për të rihartuar projektplanin e vitit 1978, duke filluar nga baza e deri në qendër.

Sekretari i Parë i Komitetit Qendror
të Partisë së Punës të Shqipërisë

Enver Hoxha

*Botohet për herë të parë si-
pas origjinalit që gjendet në
Arkivin Qendror të Partisë*

V E N D I M

I SEKRETARIATIT TË KQ TË PPSH «MBI PËRMIRËSIMIN E MËTEJSHËM TË PUNËS NË NDËRMARRJET BUJQËSORE»

21 shtator 1977

Sekretariati i Komitetit Qendror të Partisë së Punës të Shqipërisë, në mbledhjen e datës 21 shtator 1977, mbasi mori në shqyrtim dhe diskutoi raportin e Ministrisë së Bujqësisë «Mbi masat për zbatimin e orientimeve të Kongresit të 7-të të PPSH që ndërmarrjet bujqësore të bëhen shembull dhe pararojë në sektorin e bujqësisë».

V ë r e j t i :

Organet dhe organizatat e Partisë në rrethet e në ndërmarrjet bujqësore, levat e tyre dhe Ministria e Bujqësisë kanë marrë një varg masash ideopolitike e organizative-teknike që ndërmarrjet bujqësore të plotësojnë më mirë detyrat, të jenë rentabël, shembull për rendimente të larta dhe përhapëse të përvojës së përparuar. Një shtytje të mëtejshme dha dhe diskutimi që u organizua në tremujorin e parë të këtij viti në të gjithë kolektivat dhe në organizatat e Partisë.

Megjithatë puna udhëheqëse e komiteteve të Partisë të rretheve, e byrove dhe e organizatave-bazë, e organizatave të masave dhe e organeve drejtuese shtetërore e ekonomike ende nuk është në nivelin e detyrave që ka shtruar Partia përpara punonjësve të këtyre ndërmarrjeve. Rrjedhimisht, kushtet e krijuara, me kujdesin e madh të Partisë dhe të pushtetit popullor, dhe baza e fuqishme materialo-teknike, që kanë ndërmarrjet bujqësore, nuk po justifikohen plotësisht e kudo.

Me qëllim që në to të gjejnë zbatim të plotë direktivat e Kongresit të 7-të të Partisë, Sekretariati i Komitetit Qendror të PPSH

1. — E gjithë puna e Partisë të formojë te komunistët, te drejtuesit dhe te punonjësit e ndërmarrjeve bujqësore bindje të thella ideologjike jo vetëm mbi domosdoshmërinë, por edhe mbi mundësitë e mëdha reale që ka, aktualisht, çdo brigadë, çdo sektor e çdo ndërmarrje për t'i dhënë popullit e atdheut më shumë prodhime bujqësore e blegtorale.

Komitetet e Partisë, organet shtetërore dhe ato të ekonomisë të kërkojnë nga ndërmarrjet bujqësore që të përdorin me efektivitet më të madh të gjitha mundësitë dhe rezervat e brendshme, të marrin rendimente të larta, që t'u përgjigjen plotësisht mundësive e kushteve konkrete të krijuara. Puna e Partisë të bëjë që punonjësit e ndërmarrjeve bujqësore të mobilizohen me të gjitha forcat për plotësimin e detyrave të planit në kohë, në sasi, në asortiment dhe në çdo tregues ekonomik e financiar, të jetojnë më mirë me situatat, të bëhen të ndërgjegjshëm për detyrat e mëdha që burojnë edhe nga rrethimi e nga bllokada e egër imperialisto-revizioniste dhe të luftojnë për të zbatuar drejt parimin e mbështetjes në forcat e veta.

Të kuptohet thellë politikisht dhe ideologjikisht se realizimi i çdo treguesi të planit në ndërmarrjet bujqësore lidhet drejtpërsëdrejti me plotësimin e nevojave të përditshme të popullit, me zhvillimin dhe me fuqizimin e vendit tonë, me çarjen e bllokadës imperialisto-revizioniste. Organizatat-bazë të Partisë të thellojnë luftën ndaj prirjeve të dëmshme që vihen re te disa kuadro e specialistë, të cilët nënvleftësojnë disa lloje prodhimesh e asortimentesh, duke i konsideruar ato si «më pak të rëndësishme».

2. — Komitetet e Partisë të rretheve të marrin masa për të rritur dhe për të forcuar më tej rolin udhëheqës të byrove e të organizatave-bazë të Partisë në ndërmarrjet bujqësore, të ngrenë ndjenjën e përgjegjësisë të çdo komunisti, kuadri e punonjësi, të zhvillojnë iniciativën e vetëprimin për realizimin deri në një të detyrave që u janë ngarkuar nga Partia. Të ndihmojnë byrotë dhe organizatat-bazë të Partisë që të merren më mirë me punën ideopolitike për kuptimin, për zberthimin dhe për çarjen e direktivave e të vendimeve deri te çdo komunist e punonjës, si dhe për organizimin e zbatimit nga ana e tyre.

Komitetet e Partisë të rretheve, brenda tremujorit të parë të vitit të ardhshëm, të studiojnë, një për një, në çdo ndërmarrje bujqësore shtrirjen dhe shpërndarjen e forcave të Partisë, në sektorë e në brigada, vendin dhe rolin e komunistëve, të cilët të vendosen e të punojnë, në radhë të parë, në frontet kryesore të prodhimit dhe të përcaktojnë masat për forcimin e organizatave-bazë të Partisë nëpërmjet shtimit të radhëve me

gjak të ri, me ata që punojnë drejtpërdrejt në prodhim e, sidomos, me shoqe.

3. — Byrotë dhe organizatat-bazë të Partisë të rritin më tej rolin e tyre udhëheqës, të marrin më mirë në dorë problemet që kushtëzojnë zbatimin e direktivës së Kongresit të 7-të të Partisë për t'i vënë ndërmarrjet bujqësore në pararojë, për t'i bërë shembull për rendimente të larta, qendra të vërteta të zbatimit të të rejave të shkencës dhe shkolla të përhapjes së përvojës së përparuar. Ato të zberthejnë si duhet dhe t'ua bëjnë të qartë gjithë punonjësve përmbajtjen politike, ideologjike e ekonomike të kësaj direktive dhe të organizojnë e të drejtojnë zbatimin në praktikë të saj, duke vënë në ballë komunistët dhe kuadrot. Punën e tyre byrotë dhe organizatat e Partisë, organizatat e masave, organet shtetërore e ekonomike dhe të gjithë punonjësit ta matin, në radhë të parë, me zbatimin e kësaj direktive.

4. — Për të rritur më tej e me ritme më të larta nivelin e prodhimit bujqësor e blegtoral dhe efektivitetin e punës e të shpenzimeve materiale, është e nevojshme të kuptohet e të zbatohet drejt direktiva e Partisë mbi përqendrimin dhe specializimin. Këto jo vetëm nuk e përjashtojnë, por kërkojnë medoemos edhe zhvillimin harmonik e përpjesëtimor të të gjitha degëve të prodhimit, si edhe shfrytëzimin e të gjitha kushteve natyrore e ekonomike, që ekzistojnë në çdo ndërmarrje bujqësore për të kultivuar edhe lloje të tjera bimësh e kafshësh.

a) Organet shtetërore e ekonomike të marrin masa për të vënë në zbatim, brenda vitit 1978, studimet e bëra mbi përqendrimin dhe specializimin e prodhimit, si dhe qarkullimet bujqësore, në përputhje me detyrat që parashikohen në planin e shtetit.

b) Krahas me këtë, të merren masa të gjithanshme ideopolitike dhe tekniko-organizative për të mënjeluar sa më parë shpërpjesëtimet midis degëve e nëndegëve të prodhimit, që vërehen në disa ndërmarrje. Për këtë qëllim, Ministria e Bujqësisë, brenda gjashtëmujorit të parë të vitit të ardhshëm, të studiojë, një për një, ndërmarrjet bujqësore dhe të caktojë masa konkrete për zhvillimin e degëve e të nëndegëve që paraqiten mbrapa dhe të llojeve të tjera të prodhimeve, si edhe afatet për realizimin e tyre.

5. — Ministria e Bujqësisë dhe organet e tjera shtetërore të përmirësojnë më tej metodën e drejtimit të ndërmarrjeve bujqësore.

a) Planifikimi i treguesve të planit, mbi bazën e mesatares së përparuar, të shikohet e të trajtohet kurdoherë në mënyrë dialektike. Të kuptohet mirë nga të gjithë se ajo që sot është e përparuar, nesër bëhet pengesë për zhvillimin e shpejtë të prodhi-

mit, se eksperienca e përparuar përmban në vetvete edhe atë që nuk është bërë. Ndërmarrjet bujqësore në kushte të krahasueshme të ngarkohen edhe me detyra të krahasueshme.

Planifikimi i treguesve të planit, mbi bazën e mesatares së përparuar, të shoqërohet, kurdoherë, edhe me planifikimin e tërë faktorëve që kanë qvar në marrjen e rendimenteve të larta, po mbi bazën e mesatares së përparuar.

b) Gjatë planifikimit dhe luftës për realizimin e detyrave të planit, vëmendje e veçantë t'u kushtohet zbulimit dhe përfshirjes në plan të rezervave të brendshme, që janë e krijuhen vazhdimisht, me qëllim që të shfrytëzohet plotësisht e me efektivitet të lartë çdo pëllëmbë tokë, që ndodhet brenda territorit të ndërmarrjeve.

c) Një kujdes më i madh t'i kushtohet zgjerimit të mekanizimit në përgjithësi, duke planifikuar shfrytëzimin e tij të plotë, pa ia lënë këtë spontaneitetit apo dëshirës të njërit e të tjetrit drejtues. Brenda tremujorit të parë të vitit të ardhshëm, të studiohet edhe mundësia e rishpërndarjes të një pjese të tyre, me qëllim që të ndihmohen më shumë ato ndërmarrje që kanë mungesë për fuqi punëtore.

c) Organizatat e Partisë, drejtuesit dhe punonjësit e ndërmarrjeve bujqësore të bëjnë një punë më të organizuar e më luftarake për administrimin e drejtë dhe për mbrojtjen e pa-surisë socialiste, për të bërë rentabël çdo ndërmarrje, çdo sektor e çdo lloj prodhimi. Ato të analizojnë një për një prodhimet që planifikohen, ato që rezultojnë me humbje dhe, brenda tremujorit të parë të vitit të ardhshëm, të përcaktojnë masat dhe afatet për t'i nxjerrë ato me fitim.

d) Ministria e Bujqësisë të merret më mirë me ndërmarrjet bujqësore dhe t'i ndihmojë ato më nga afër, të forcojë kontrollin dhe ndihmën për ngritjen e rolit të drejtorive, që ato të bëhen më të afta dhe më të shkathëta, si për të bashkërenduar punën midis degëve e sektorëve, ashtu edhe për të zgjidhur në kohën e duhur problemet imediate dhe ato të zhvillimit në perspektivë.

Të pënohet sistematikisht që i gjithë aparati i drejtorive të ndërmarrjeve të afrohet më shumë me sektorët e me brigadat, duke i dhënë prioritet punës me njerëzit. Në mënyrë të veçantë, ekonomistët, financierët e llogaritarët të njohin në praktikë organizimin e proceseve të punës e të prodhimit dhe të ndihmojnë të gjithë punonjësit që ata t'i kuptojnë e t'i lidhin sa më mirë anët e prodhimit me ato ekonomiko-financiare.

6. — Sekretariati i Komitetit Qendror të Partisë tërheq vëmendjen se komitetet ekzekutive të këshillave popullorë të rretheve nuk po merren sa duhet me ndërmarrjet bujqësore dhe nuk po u qëndrojnë afër për njohjen dhe për zgjidhjen e pro-

blemeve. Përveç forcimit të ndihmës e të kontrollit, ato duhet të marrin masa konkrete për sigurimin e fuqisë punëtore në bazë të planeve të aprovuara, për sigurimin e transportit të tyre nga qyteti, për tërheqjen në kohë e pa lënë të dëmtohen prodhimet bujqësore, për ndërtimin në kohën e duhur të depove e të koçekëve, për furnizimin e rregullt të punonjësve të ndërmarrjeve bujqësore me dru zjarri, me vajguri dhe me artikuj ushqimorë, njësoj si në qytet.

Ministria e Bujqësisë dhe Drejtorja e Përgjithshme e Ekonomisë Komunale të rishikojnë bashkërisht ndarjen e fondeve për ndërtimin e banesave në fshat, me synim që, aktualisht, ato të përqendrohen më tepër në ndërmarrjet bujqësore.

7. — Për përsosjen e organizimit socialist të punës dhe për kualifikimin e mëtejshëm të punonjësve, të merren edhe këto masa:

a) Ministria e Bujqësisë, në bashkëpunim me Këshillin Qendror të Bashkimeve Profesionale dhe me komitetet ekzekutive të këshillave popullorë të rretheve, brenda tremujorit të parë të vitit të ardhshëm, të studiojnë problemet e normimit të punës dhe të përcaktojnë masa të mëtejshme për përmirësimin e organizimit socialist të punës e, në veçanti, për forcimin e disiplinës në punë, për caktimin me kohë dhe në mënyrë të përqendruar të fronteve të punës, për mënjanimin e lëvizjeve të panevojshme të punëtorëve, nga një vend në tjetrin brenda ditës, për sigurimin e veglave të punës me cilësi.

b) Kualifikimi masiv dhe i organizuar i punonjësve, zbatimimi i eksperiencës së përparuar dhe i të rejave të teknikës e të shkencës të konsiderohen detyrat më aktuale për organizatat e Partisë, ato të bashkimeve profesionale e të rinisë. Në radhë të parë, ato të punojnë për t'i bërë plotësisht të vetëdijshëm të gjithë punonjësit e ndërmarrjeve bujqësore se teknika e përparuar dhe shkencën nuk mund të gjejnë zbatim me atë shkallë të ulët kualifikimi dhe atestimi kulturor e profesional që kanë, aktualisht, shumica e tyre. Ministria e Bujqësisë, së bashku me komitetet ekzekutive të këshillave popullorë të rretheve të marrin masa për të hapur më shumë shkolla profesionale dhe kurse masive, në radhë të parë, pa shpëputje nga puna.

Për këtë qëllim, Ministria e Bujqësisë dhe ajo e Arsimit dhe e Kulturës, brenda vitit 1977, të hartojnë programe unike për kualifikimin e punëtorëve në kurse dhe në shkollat e ulëta tekniko-profesionale.

c) Komitetet ekzekutive të këshillave popullorë të rretheve, brenda tremujorit të parë të vitit 1978, të analizojnë nivelin kulturor e profesional të përgjegjësve të sektorëve, të llogaritarëve, të normistëve, të magazinierëve e të brigadierëve dhe të përcaktojnë masat për kualifikimin e tyre të mëtejshëm.

ç) Ministria e Bujqësisë dhe komitetet ekzekutive të këshillave popullorë të rretheve, deri në fund të gjashtëmujorit të parë të vitit të ardhshëm, të studiojnë shpërndarjen e specialistëve të lartë midis ndërmarrjeve dhe kooperativave bujqësore, brenda rrethit, për të siguruar një përdorim më racional të tyre.

*
* * *

Sekretariati i Komitetit Qendror të Partisë shpreh bindjen se komunistët, kuadrot dhe të gjithë punonjësit e ndërmarrjeve bujqësore do të mobilizohen me të gjitha forcat për të vënë në jetë detyrat që shtroi Kongresi i 7-të i Partisë.

Sekretari i Parë i Komitetit Qendror
të Partisë së Punës të Shqipërisë

Enver Hoxha

Botohet për herë të parë sipas origjinalit që gjendet në Arkivin Qendror të Partisë

KONKLUSIONE

TË BYROSË POLITIKE TË KQ TË PPSH «MBI PËRGATITJEN, SHPËRNDARJEN, PËRDORIMIN DHE KUALIFIKIMIN E SPECIALISTËVE, SIDOMOS TË ATYRE ME ARSIM TË LARTË E TË MESËM»

25 tetor 1977

Byroja Politike e Komitetit Qendror të Partisë së Punës të Shqipërisë, në mbledhjen e saj të datës 25 tetor 1977, pasi shqyrtoi raportin «Mbi përgatitjen, shpërndarjen, përdorimin dhe kualifikimin e specialistëve, sidomos të atyre me arsim të lartë e të mesëm», paraqitur nga komisioni i ngarkuar për këtë studim, vërejtjën se puna e Partisë, e organeve të pushtetit dhe e shkollave e instituteve tona për këto probleme është zhvilluar në përgjithësi drejt, duke plotësuar në mënyrë të kënaqshme nevojat më të domosdoshme.

Me qëllim që përgatitja, shpërndarja dhe përdorimi i specialistëve me arsim të lartë dhe të mesëm edhe në të ardhmen të bëhen në përshtatje të plotë me politikën e Partisë dhe me nevojat e zhvillimit ekonomik, arsimor, kulturor dhe të mbrojtjes së vendit, Byroja Politike e Komitetit Qendror të PPSH, arriti në këto

Konkluzione:

1. — Miratoi shifrat dhe ritmet e paraqitura në raportin mbi përgatitjen, shpërndarjen, përdorimin dhe kualifikimin e specialistëve me arsim të lartë e të mesëm, si dhe për zhvillimin e arsimit të lartë, të mesëm e të ulët, të përgjithshëm e profesional dhe porosit që këto të shërbejnë si orientime për hartimin e planeve pesëvjeçare deri në vitin 1990.

2. — Dikasteret dhe institucionet e tjera qendrore, të rri-

tin shumë më tepër se deri tani kujdesin për përgatitjen, shpërndarjen, përdorimin dhe kualifikimin e kuadrit. Ta konsiderojnë këtë si një çështje të një rëndësie të jashtëzakonshme për mbarëvajtjen e gjithë zhvillimit të vendit.

Mbi bazën e kriterëve të shëndosha shkencore ato të bëjnë studime pesëvjeçare dhe me afat më të gjatë, ku të përcaktohen sa kuadro të lartë e të mesëm duhen, në çfarë degë e specialitete, për sa vjet do të përgatiten etj. Edhe në planet vjetore çështja e përgatitjes dhe e kualifikimit të kuadrit të ballafaqohet plotësisht me treguesit e tjerë të planit. Të llogaritet dhe të kanalizohet në mënyrë të studiuar veçanërisht përgatitja e atyre lloj kuadrove, që i duhen vendit në një sërë punësh kryesore. Përgatitja e specialistëve të lartë, siç u theksua në Kongresin e 7-të të Partisë, do të bëhet në përputhje me nevojat e domosdoshme që kanë degët e ndryshme të ekonomisë e të kulturës popullore, në kohën e sotme dhe për të ardhmen dhe sipas mundësive që ka shteti. Në të ardhmen, siç u tha në Kongres, duhet të synojmë të arrijmë që edhe brigadierët të jenë me arsim të lartë. Por në bazë të mundësive që ka vendi ynë tani dhe të nevojave më të ngutshme, në mënyrë orientuese të arrihet që kuadro me arsim të lartë të kemi: në industri, deri teknolog reparti dhe në disa sektorë të rëndësishëm edhe përgjegjës reparti, sektori e turni; në ndërtim, inxhinier ndërtimi në kantier dhe në objekte të rëndësishme; në bujqësi, deri agronom sektori në ndërmarrje dhe kooperativa bujqësore. Ekonomist, deri në funksionin e llogaritarit të parë, kryellogaritarit, revizorit, ekonomistit të planit në fabrika e reparte të mëdha, si dhe në degët e planit, të furnizim-shpërndarjes, të organizimit të punës e të pagave. Me këtë nivel arsimor të kemi edhe në disa funksione të tjera të domosdoshme. Në arsim të shkohet drejt asaj që dhe në shkollat 8-vjeçare të kemi mësues me shkollë të lartë. Në shëndetësi deri më 1990 të kemi 1 mjek për 620 banorë.

Këto të shërbejnë si orientime për vendet e punës me arsim të lartë deri në vitin 1990, për të cilat shteti duhet të interesohet të përgatitë në gjithë sistemin e shkollave.

3. — Të vendoset një disiplinë e fortë në shpërndarjen dhe në përdorimin e kuadrove. Shpërndarja të bëhet mbi bazën e nevojave të çdo sektori e rrethi, duke njohur me saktësi situatën, përvojën tonë të pasur, kushtet konkrete të çdo ndërmarrjeje, rrethi apo zone, nivelin kulturor e tekniko-profesional të punonjësve, largësinë e terrenit, intensitetin e punës, rëndësinë e objektit apo të veprës dhe të detyrave që janë ngarkuar etj.

4. — Ruajtjes me rigorozitet të profileve të kuadrove, sipas të cilave ata janë përgatitur dhe të profileve të ngushta që

ata fitojnë gjatë punës, t'i kushtohet, gjithashtu, një rëndësi e veçantë. Asnjërit nuk i lejohet t'i përdorë kuadrot e një sektori në sektorë të tjerë, apo të ndryshojë profilet veç rasteve shumë të rralla e duke zbatuar rregullat e caktuara. Të gjithë janë të detyruar që shpenzimet dhe sakrificat që bën shoqëria për përgatitjen e kuadrit të përdoren me efektivitet të plotë.

Në këto çështje organizatat dhe organet e Partisë, që drejtojnë politikën e kuadrit, të jenë shumë vigjilente, jo vetëm të shqyrtojnë e të vendosin për propozimet që u vijnë, detyrë kjo që duhet ta bëjnë me përgjegjësi, por të ndjekin edhe përgatitjen, kualifikimin dhe përdorimin e kuadrit; të studiojnë nevojat dhe të japin orientime të sakta si duhet të bëhet kjo punë. Të merren masa për të forcuar sektorët e kuadrit në dikasterë, në rrethe e veçanërisht në ndërmarrje e kooperativa bujqësore, që të jenë në gjendje t'u përgjigjen si duhet detyrave me përgjegjësi që kanë.

5. — Brenda vitit 1980, dikasteret, në bashkëpunim me organet e Partisë e të pushtetit në rreth, të rregullojnë anomalitë që ekzistojnë në shpërndarjen dhe në përdorimin e kuadrit. Kjo të bëhet si me anën e rishpërndarjes, duke studiuar një nga një gjendjen, nevojat, profilet dhe problemet sociale, që mund të lindin, ashtu edhe me anën e shpërndarjes së kuadrove të rinj që mbarojnë shkollat. Me qëllim që të kontrollohet më mirë rishpërndarja dhe të shkurtohet procedura, të autorizohen dikasteret që, për kuadrot e sistemit të tyre, ta bëjnë këtë në kohën kur bëjnë shpërndarjen e kuadrove të rinj, duke u konsultuar dhe me organet e Partisë e të pushtetit në rreth.

6. — Rëndësi e dorës së parë t'u kushtohet kualifikimit dhe perfeksionimit të vazhdueshëm të kuadrove të lartë e të mesëm, që kanë mbaruar dhe do të mbarojnë dhe të punonjësve të tjerë, duke e konsideruar këtë si një rezervë të madhe për rritjen e rentabilitetit të punës.

Të ecet me ritme më të shpejta për kualifikimin e lartë shkencor të kuadrove pedagogjiko-shkencorë, duke rritur në të njëjtën kohë nivelin dhe kërkesat. Të merren masa për organizimin më të mirë të kualifikimit pasuniversitar dhe të atestimit kulturor-profesional të punonjësve. Të aktivizohen më mirë dhe me një nivel gjithnjë e më të lartë edhe format e tjera të kualifikimit, siç janë: seminaret, informacionet e sessionet shkencore, përgjithësimi i përvojës së përparuar, botimet e ndryshme, sistemi i patronazhit etj.

Për të vënë më mirë në rrugë këtë problem të rëndësishëm, ngarkohet Këshilli i Ministrave që të studiojë dhe të përcaktojë masat që duhen marrë për përmirësimin e mëtejshëm të punës për kualifikimin e specializimin e punonjësve e të kuadrove.

Qeveria të studiojë mundësinë e organizimit më të mirë të punës për kualifikimin sistematik të kuadrove drejtues të komiteteve ekzekutive të rretheve, të dikastereve, të ndërmarrjeve dhe të kooperativave bujqësore.

Arsimi i lartë e i mesëm dhe format e tjera të kualifikimit pa shkëputje nga puna të zgjerohen në maksimumin e mundësive që ka shteti. Vendet e punës që disiplinohen e mundikë nuk duhet të bëhen pengesë për këtë gjë. Siç u tha dhe në Kongresin e 7-të të Partisë, qëllimi themelor i përgatitjes së punonjësve me arsim të lartë apo të mesëm është që të nxjerrë punonjës të denjë në shërbim të popullit për ndërtimin e socializmit. Zbatimi i këtij parimi siguron rritjen e vazhdueshme të nivelit të punonjësve me arsim të lartë e të mesëm edhe mbi nevojat organike, për t'i vendosur ata edhe drejtpërdrejt në prodhim dhe të shpërblehen jo sipas shkallës së arsimit, por sipas vendit të punës, kurdoherë brenda profilit të tyre. Kuadrot do të ngrihen në qoftë se kanë zotësi dhe në përputhje me nevojat që lindin nga disponibiliteti i vendeve të punës për kategoritë përkatëse të kuadrove.

Partia, organizatat e masave dhe organet shtetërore të punojnë politikisht dhe ideologjikisht për të bërë mirë të qartë orientimin e Partisë së marrja e arsimit dhe e kulturës, kualifikimi i vazhdueshëm nuk duhen kuptuar për t'u bërë funksionarë, apo për t'u ngjitur në një gradë më të lartë e për të marrë një pagë më të madhe, por që të rriten cilësia dhe rendimenti i punës. Vende pune ka kudo dhe të gjithë duhet të shkojnë ku është puna, ku ka nevojë atdheu dhe atje të mësojnë e të kualifikohen.

Kuadrot dhe të gjithë punonjësit shpërblehen e do të shpërblehen sipas vendeve ku punojnë. Të ne nuk shpërblehet diploma, por puna dhe që ta bëjë mirë punën secili duhet të kualifikohet.

7. — Shkolla e lartë të ruajë përgjithësisht këtë shtrirje e strukturë që ka. Ajo të vazhdojë të përgatitë specialistë me profil të gjerë. Edhe në të ardhmen ndarja në profile më të ngushta për disa specialitete të bëhet në vitin e fundit të shkollës së lartë, siç janë ato të inxhinierisë mekanike, të shpimit e prodhimit të naftës, markshejder dhe gjeofizik, për agronom për mbrojtjen e bimëve dhe hortifrutikulturë etj. Krijimi i profileve më të ngushta të bëhet në kurse gjatë kryerjes së stazhit, në format e ndryshme të kualifikimit dhe gjatë praktikës së punës.

Zgjerimi i filialeve të bëhet krahas me masat për të forcuar punën në to, me të njëjtat kërkesa si të gjitha shkollat e larta.

8. — Të zhvillohet arsimi i mesëm profesional në për-

puthje me nevojat e rretheve dhe të tërheqë kryesisht nxënësit e qendrave të punës, ku janë këto shkolla, duke kufizuar bursat dhe duke mos grumbulluar nxënës nga shumë rrethe. Shkolla të mesme profesionale të përqendruara të mbahen për disa specialitete të veçanta, me kontingjente të kufizuara, brenda nevojave të domosdoshme.

Të inkurajohet hapja e shkollave të mesme profesionale pa shkëputje nga puna, në fshat dhe në qytet, në ndërmarrje dhe në kooperativa bujqësore.

9. — Të zgjerohen shkollat e ulëta 1 dhe 2-vjeçare, si në qytet ashtu dhe në fshat, me dhe pa shkëputje nga puna, pa bursë, me qëllim që të tërhiqen në to sa të jetë e mundur më shumë nxënës që mbarojnë shkollat 8-vjeçare. Edhe këta të përgatiten si punëtorë të kualifikuar për në prodhim.

10. — Profilet e shkollave të mesme dhe të ulëta profesionale, si dhe sasia e kontingjenteve që do të përgatiten për çdo profil, të llogariten mbi bazën e nevojave të prodhimit.

*
* *

Byroja Politike shpreh bindjen e plotë se organizatat dhe organet e Partisë, organet shtetërore dhe ato të organizatave të masave, si dhe shkolla jonë, do të marrin të gjitha masat për t'i dhënë atdheut sa më shumë kuadro të kualifikuar e besnikë dhe se të gjithë kuadrot e punonjësit e vendit tonë do të rritin përpjekjet për edukimin e tyre politik, ideologjik e profesional për të realizuar gjithnjë e më mirë detyrat e mëdha që caktoi Kongresi i 7-të i Partisë së Punës së Shqipërisë.

Sekretari i Parë i Komitetit Qendror
të Partisë së Punës të Shqipërisë

Enver Hoxha

Botohet për herë të parë sipas origjinalit që gjendet në Arkivin Qendror të Partisë

V E N D I M

I SEKRETARIATIT TË KOMITETIT QENDROR TË PPSH «MBI MASAT PËR THELLIMIN E REVOLUCIONIT TEKNIKO-SHKENCOR»

27 tetor 1977

Sekretariati i Komitetit Qendror të PPSH, në mbledhjen e tij të datës 27 tetor 1977, mbasi shqyrtoi raportin e paraqitur nga Komisioni i Planit të Shtetit «Mbi punën që është bërë për zbatimin e detyrave të Plenumit të 3-të të KQ të Partisë mbi revolucionin tekniko-shkencor, problemet që dalin dhe masat që duhet të merren»,

V ë r e j t i :

Masat e gjera punonjëse, të udhëhequra nga organizatat e Partisë, duke u mbështetur në detyrat që shtrori Plenumi i 3-të i KQ të PPSH në vitin 1967, në orientimet e vazhdueshme të Partisë dhe në luftën për zbatimin e vendimeve historike të Kongresit të 7-të të Partisë, kanë punuar me frymë revolucionare dhe me shpirt krijues për të çuar përpara revolucionin tekniko-shkencor, si pjesë përbërëse e revolucionit socialist në vendin tonë.

Organet dhe organizatat-bazë të Partisë dhe levat e saj kanë bërë një punë të madhe e të gjithanshme për edukimin ideopolitik të masave dhe për ngritjen e vazhdueshme të nivelit tekniko-profesional e kulturor të tyre, kanë nxitur, kanë mobilizuar dhe kanë organizuar më mirë masat punonjëse për të marrë pjesë kudo e me të gjitha forcat për të zbatuar detyrat e shtruara për zhvillimin e revolucionit tekniko-shkencor, për kapërcimin e vështirësive të rritjes, për të thyer bllokadën, për të likuiduar veprimtarinë armiqësore të grupeve komplotiste e sabotuese e të pasojave të saj.

Si rrjedhim, në këta dhjetë vjetët e fundit, janë arritur rezultate të mira si në zhvillimin e mëtejshëm të forcave prodhuese, ashtu edhe në përsosjen e organizimit e të drejtimit të ekonomisë. Të rejat e shkencës dhe të progresit teknik po futen më gjerësisht në të gjitha fushat. Këto u kanë dhënë një shtytje përpara prodhimit dhe ngritjes së nivelit tekniko-profesional e shkencor të punonjësve. Janë ngritur e rikonstruktuar uzina, fabrika e reparte të reja, shumë nga të cilat me forcat tona; janë prodhuar shumë artikuj të rinj, që më parë importoheshin, dhe po realizohen përmirësime të rëndësishme cilësore në prodhim, në projektim, në ndërtim e në sektorët shoqërorë-kulturorë, në fushën e planifikimit e të organizimit të prodhimit, të kërkimit e të zbatimit të të rejave shkencore e teknike. Një punë e gjerë është bërë dhe vazhdon të bëhet në frontin e bujqësisë për rritjen e pjellorisë së tokës, për rritjen e rendimenteve, për përhapjen ose krijimin e llojeve të reja të farërave e të fidanëve frutorë dhe të kafshëve të racës etj.

Megjithëkëtë, në mjaft raste, zhvillimi i pandërprerë i revolucionit tekniko-shkencor kuptohet ngushtë e cekët, nuk shtrihet sa duhet në të gjitha degët e sektorët e ekonomisë e të kulturës, shpeshherë synimet dhe objektivat nuk njihen dhe nuk planifikohen si duhet e në të gjitha hallkat e shtetit e të ekonomisë dhe, për pasojë, lufta për zbatimin e tyre nuk ka kurdoherë vazhdimësi në ngritje. Dikasteret qendrore dhe organet përkatëse shtetërore nuk i kanë organizuar e nuk i kanë bashkërenduar si duhet mjetet dhe forcat dhe nuk kanë dhënë gjithmonë ndihmën e nevojshme për zgjidhjen më shpejt e më mirë të mjaft problemeve që dalin në këtë fushë.

Me qëllim që të gjejnë zbatim më të plotë orientimet e Kongresit të 7-të të Partisë, për të përdorur më me efektivitet mundësitë dhe kushtet e mëdha që janë krijuar dhe për ta çuar më tej zhvillimin e revolucionit tekniko-shkencor në të gjitha fushat, Sekretariati i Komitetit Qendror të PPSH

P o r o s i t :

1. — Komitetet e Partisë të rretheve, byrotë dhe organizatat-bazë të Partisë, organizatat e masave dhe organet shtetërore e ekonomike, të udhëhequra nga orientimet e nga direktivat e Partisë, nga vendimet historike të Kongresit të 7-të të saj, të marrin më mirë në dorë problemet e revolucionit tekniko-shkencor, të luftojnë për një kuptim më të gjerë e më të thellë të përmbajtjes politiko-ideologjike dhe ekonomiko-shkencore të tij, për të caktuar objektiva e detyra më konkrete në të gjitha drejtimet, duke u mbështetur në forcat tona, në mu-

ndësitë, në burimet dhe në rezervat tona, në energjitë krijuese të masave të gjera punonjëse, të kalitura ideologjikisht e politikisht nga Partia.

2. — Organet dhe organizatat e Partisë të formojnë, kudo e te të gjithë, bindje më të thella se zhvillimi i mëtejshëm i revolucionit tekniko-shkencor kërkon njerëz të mësuar, që të njohin e të zotërojnë mirë teorinë e praktikën, të lidhura ngushtë me njëra-tjetrën dhe asnjëherë të shkëputura, ligjet e shkencës, artin e zbatimit të tyre në praktikë. Në kushtet e tanishme përvetësimi gjithmonë e më i plotë i teknikës e i teknologjisë, i shkencës dhe i mjeshtërisë në prodhim, në ndërtim e në shërbim, merr një rëndësi të veçantë. Prandaj, organizatat e masave dhe organet shtetërore e ekonomike, në radhë të parë, të shtojnë kujdesin për kualifikimin e vazhdueshëm të punëtorëve, të kooperativistëve, të mjeshtërive e të specialistëve, të kuadrove drejtues e të punonjësve shkencorë nëpërmjet shkollave e kurseve, si dhe, pas tyre, në forma të organizuara individuale ose në grupe etj.

3. — Thëllimi i mëtejshëm i revolucionit tekniko-shkencor të synojë në transformimin e vazhdueshëm e në një shkallë më të lartë të mjeteve të prodhimit e të pasurive natyrore të vendit tonë, në fuqizimin e ekonomisë e të mbrojtjes së vendit, në rritjen e nivelit material e kulturor të masave, në sigurimin e një zhvillimi të pandërprerë të shoqërisë sonë socialiste në kushtet e rrethimit e të bllokadës së egër imperialisto-revizioniste. Për këtë qëllim, në çdo ndërmarrje e kooperativë, në çdo degë ekonomike e dikaster, duke u mbështetur në studime, të planifikohen, për çdo vit, qartë e konkretisht objektivat dhe detyrat në zhvillimin e revolucionit tekniko-shkencor, që do të arrihen deri në vitin 1980, si dhe për një perspektivë më të largët.

Organet shtetërore në rreth dhe në qendër të bashkërendojnë më mirë detyrat, të marrin masa e të përcaktojnë objektivat që do të arrihen nëpërmjet aksioneve të përbashkëta me një kooperim, përqendrim e specializim më të gjerë në të gjitha degët e sektorët.

Në kushtet kur çdo gjë duhet ta presim nga mendja dhe nga duart tona, organet përkatëse shtetërore e ekonomike, në qendër e në bazë, të bëjnë një luftë më të vendosur për të mënjeluar prirjet e shfaqjet e ngushta dikasteriale e lokale dhe t'i futen më mirë se deri tani, me forca të shumëfishuara e të bashkërenduara, realizimit të detyrave dhe të objektivave, që na vihen përpara në këtë situatë.

4. — Për thëllimin e mëtejshëm të revolucionit tekniko-shkencor në fushën e prodhimit industrial, forcat dhe mjetet të përqendrohen:

a) Në radhë të parë, në studimin e gjithë burimeve e të pasurive natyrore të sipërfaqes e të nëntokës, në nxjerrjen e mineraleve të dobishme dhe, sidomos, për gjetjen e rrugëve më efektive për përpunimin e vlerësimin maksimal të tyre.

Shkëncat dhe teknika jonë, mendimi krijues e novator i masave të mobilizohen, gjithashtu, për të shfrytëzuar në mënyrë racionale, në bazë të normativave teknike e shkencore, lëndët e para e ndihmëse, kapacitetet prodhuese ekzistuese e të reja, të gjitha rezervat ekonomiko-financiare që ka e krijon ekonomia, për të rritur pareshtur prodhimin, për të zgjeruar llojet dhe asortimentet e tij dhe për të ngritur në një nivel më të lartë cilësinë.

Me lëndët e para të vendit, me komponimet e ndërmjetme dhe me prodhimet e ndryshme, që sigurohen tani nga industria, si dhe me nënproduktet e «mbetjet» e të gjithë ekonomisë, revolucionit tekniko-shkencor t'u hapë industrisë kimike dhe degëve të tjera perspektiva të qarta për të siguruar sa më shumë prodhime të tjera të reja e të nevojshme.

b) Në industrinë mekanike, përveç zbatimit të detyrës për prodhimin në vend të 95 për qind të pjesëve të ndërrimit në vitin 1980, të merren të gjitha masat edhe për të pakësuar më tej importimin e tyre, duke zvogëluar në mënyrë të ndjeshme harxhimin e tyre, nëpërmjet vendosjes së një regjimi të rreptë kursimi dhe duke përmirësuar rrënjësisht shfrytëzimin e mirëmbajtjen e makinerisë.

— Mbi bazën e përvojës së fituar në rigjenerimin e kushinetave, të kollokëve e të disa pjesëve të tjera, dikasteret përkatëse të marrin masa për të zgjeruar e për të vënë në baza më të shëndosha teknologjike rigjenerimin e të gjitha llojeve të pjesëve të ndërrimit, për të siguruar një cilësi sa më të mirë të tyre, duke ngritur edhe linja të veçanta për detale të rëndësishme e masive dhe duke planifikuar e organizuar më mirë përdorimin e tyre.

— Ministria e Industrisë dhe e Minierave, në bashkëpunim me dikasteret e tjera, krahas punës për prodhimin në afatet e caktuara të makinerive e të pajisjeve të plota për objektet e reja industriale, të parashikuara në planin e pesëvjeçarit të gjashtë, të studiojnë, të eksperimentojnë e të prodhojnë një gamë më të gjerë makinerish e pajisjesh për objekte të plota dhe makineri të tjera të nevojshme për ekonominë edhe për pesëvjeçarin e ardhshëm. Vëmendje më e madhe të tregohet për zgjerimin e mekanizimit, sidomos të mekanizimit të vogël në miniera, në sharra, në ndërtim, në transport e në bujqësi, ku akoma shumë punë kryhen me dorë.

— Komisioni qeveritar për industrinë mekanike të përmirësojë punën e tij, sidomos për të vënë në rrugë të drejtë planifikimin e punës për kooperimin, përqendrimin dhe specia-

lizimin e mëtejshëm të kësaj dege dhe të mos lejohen prodhime paralele të panevojshme e me frymë lokaliste. Në këtë kuadër, brenda viteve 1978-1979, të zgjidhet riparimi i përqendruar në baza mekanike të specializuara i të gjitha llojeve të automjeteve e të traktorëve, të studiohet ngritja e bazave të reja mekanike të përqendruara, kryesisht të karakterit riparues, në rrethe të vogla dhe të merren masa për të kryer një hop cilësor në përmirësimin e teknologjisë së prodhimit në industrinë mekanike.

c) Në industrinë e lehtë e ushqimore revolucioni tekniko-shkencor të orientohet, në radhë të parë, në shfrytëzimin e të gjitha llojeve të lëndëve të para bujqësore e blegtorale, që të sigurohet nga ato koeficienti maksimal i mundshëm i përdorimit, në përmirësimin e cilësisë dhe në zgjerimin e asortimenteve për të plotësuar gjithnjë e më mirë nevojat në rritje të popullatës me mallra të përdorimit të gjerë.

5. — Në bujqësi revolucioni tekniko-shkencor të synojë në zgjidhjen e problemeve që kushtëzojnë rritjen e mëtejshme të pjellorisë së tokës, në seleksionimin, në krijimin dhe në përhapjen e farërave të reja të rendimenteve të larta për të gjitha kulturat e arave, në radhë të parë, për drithërat e bukës, si dhe për bimët industriale, për perimet, për patatet dhe për foragjeret, në përmirësimin e shpejtë racor të blegtorisë dhe të luftës kundër sëmundjeve e dëmtuesve në bujqësi e në blegtori.

— Në kulturat frutore e në vreshtat të synohet për të krijuar ngastra me lloje e varietete të zgjedhura, të rendimenteve e cilësive të larta, ndërsa në masivet pyjore, përveç mbarështimit dhe shfrytëzimit racional të tyre, edhe për të rritur, në kushtet konkrete, prodhimet e faunës e të florës spontane e të kultivuar, për të shtuar sasinë dhe llojet e prodhimeve për nevojat e vendit dhe për eksport.

— Një vend të rëndësishëm të zënë studimet, kërkimet dhe projektimet hidroteknike për ndërtimin e veprave ujore dhe për mbrojtjen e tokës nga erozioni.

6. — Në fushën e ndërtimeve, krahas studimeve për shtimin dhe për standardizimin e llojeve të ndryshme të materialeve të ndërtimit dhe për përdorimin më me efektivitet të tyre, revolucioni teknik e shkencor të synojë në studimin e në projektimin në vend të çdo objekti që do të ndërtojmë, me të gjitha kërkesat teknike e antisizmike, në rritjen e treguesve tekniko-cilësorë të punimeve dhe në kapërcimin e mjaft proceseve artizanale që zbatohen akoma.

7. — Organet dhe organizatat e Partisë të ndjekin e të kontrollojnë zgjerimin dhe masivizimin e eksperimentimit shkencor e të lëvizjes së novatorëve e të racionalizatorëve dhe arritjet e tyre që të mos mbeten pronë e individit, por, pasi të jenë provuar, të bëhen të zbatueshme për të gjithë prodhimin për-

katës. Të sigurojnë tërheqjen e vazhdueshme të mendimit krijues të klasës punëtore, të fshatarësisë kooperativiste dhe të specialistëve në zhvillimin e revolucionit tekniko-shkencor. Kudo, ato të nxitin, të organizojnë e të udhëheqin punën për arritjen e objektivave konkretë në fushën e prodhimit për zbatimin dhe për përsosjen e vazhdueshme të proceseve teknologjike, për të forcuar më tej disiplinën teknike në prodhim, në ndërtim etj., veçanërisht për zbatimin e standardeve e të kushteve teknike, duke përmirësuar punën e laboratorëve.

8. — Komisioni i Planit të Shtetit, Ministria e Arsimit dhe e Kulturës dhe dikasteret e tjera, Akademia e Shkencave, institutet kërkimore, projektuese e pedagogjike, byrotë teknike dhe bërthamat shkencore t'i futen thellë punës për studimin, për planifikimin dhe për zgjidhjen e problemeve të ndërlikuara teknike e shkencore, që ka ngritur dhe ngre zhvillimi i ekonomisë e i kulturës sonë. Për këtë qëllim, të plotësojnë më mirë planin e problemeve shkencore të tyre, të punojnë më shumë e më mirë për t'u lidhur më ngushtë me jetën dhe me problemet që preokupojnë bazën, për të zgjeruar e për të thelluar eksperimentimin shkencor masiv, për të ngritur në një nivel më të lartë teknik e shkencor realizimet e përvojës së përparuar, të mendimit krijues të masave, për të përgatitur me cilësi më të mirë kuadrot tanë të mesëm e të lartë.

Akademia e Shkencave dhe Ministria e Arsimit dhe e Kulturës të bashkërendojnë më mirë e në mënyrë të organizuar punën e të gjitha institucioneve kërkimore-shkencore e mësimore, duke përdorur më mirë dhe kuadrot e pajisjet që disponojnë këto institucione.

9. — Për t'u dhënë një shtytje të fuqishme e të gjithanshme zhvillimit dhe thellimit të revolucionit tekniko-shkencor, organet përkatëse shtetërore e ekonomike të zhvillojnë një aktivitet të gjerë në këtë drejtim, të organizojnë më shumë ekspozita, konkurse, shfaqje filmash shkencorë, shfrytëzimin në mënyrë më racionale të literaturës teknike e shkencore, të përdorin gjerësisht stimujt moralë dhe forma të tjera nxitëse e inkurajuese. Ato, gjithashtu, të organizojnë më mirë informacionin teknik për problemet dhe për rezultatet e arritura në degë të ndryshme, në mënyrë që të përdoren me efektivitet më të lartë forcat dhe mjetet.

Këshilli i Ministrave të studiojë mundësitë që, nga fundi i vitit të ardhshëm, të mblidhet aktivi i dytë kombëtar mbi zhvillimin e mëtejshëm të revolucionit tekniko-shkencor.

10. — Për zbatimin e këtij vendimi dikasteret e institucionet qendrore, komitetet dhe organizatat e Partisë, komitetet ekzekutive të këshillave popullorë të rretheve, organizatat e masave dhe të gjitha organet shtetërore e ekonomike të hartojnë programe me detyra e me afate konkrete.

Ngarkohet aparati i Komitetit Qendror të Partisë të kontrollojë zbatimin e këtij vendimi.

*
*
*

Sekretariati i Komitetit Qendror të Partisë ka besim dhe u bën thirrje gjithë komunistëve, kuadrove, specialistëve, punonjësve shkencorë dhe gjithë punonjësve të vendit tonë që të mobilizohen, me të tëra forcat, për të çuar më përpara revolucionin tekniko-shkencor në të gjitha fushat, për të zgjidhur me sukses çdo problem, sado i ndërlikuar që të jetë, për të mirën e atdheut tonë socialist, për të çarë rrethimin e bllokadën kapitalisto-revizioniste.

Sekretari i Parë i Komitetit Qendror
të Partisë së Punës të Shqipërisë

Enver Hoxha

Botohet për herë të parë sipas origjinalit që gjendet në Arkivin Qendror të Partisë

PLENUMI I 3-TË I KOMITETIT QENDROR TË PPSH

Tiranë, 17-18 nëntor 1977

KOMUNIKATË

E PLENUMIT TË KOMITETIT QENDROR TË PPSH

Në datën 17 e 18 nëntor 1977, nën drejtimin e Sekretarit të Parë të Komitetit Qendror të PPSH, shokut Enver Hoxha, u mbledh Plenumi i 3-të i Komitetit Qendror të Partisë së Punës të Shqipërisë, i cili mori në shqyrtim raportet e Byrosë Politike të Komitetit Qendror:

1. — «Mbi luftën kundër rrymave të ndryshme të revizionizmit modern në gjirin e lëvizjes komuniste ndërkombëtare»¹, mbajtur nga Sekretari i Parë i Komitetit Qendror të PPSH, shoku Enver Hoxha.

2. — «Të forcojmë punën e Partisë për edukimin e komunistëve dhe të kuadrove», mbajtur nga anëtari i Byrosë Politike dhe sekretar i Komitetit Qendror të PPSH, shoku Ramiz Alia.

Pasi u diskutua gjerësisht rreth raporteve, Plenumi i Komitetit Qendror i miratoi njëzëri dhe mori vendimet përkatëse.

PLENUMI I KOMITETIT QENDROR TË PPSH

¹ Ky është titulli që u vu në komunikatën që u botua në atë kohë kur divergjencat parimore me PK të Kinës nuk ishin bërë publike. Shih vendimin e këtij Plenumi të KQ në f. 309.

RAPORT

I BYROSË POLITIKE TË KQ TË PPSH «TË FORCOJMË PUNËN E PARTISË PËR EDUKIMIN E KOMUNISTËVE DHE TË KUADROVE»

17 nëntor 1977

Raporti që paraqiti shoku Enver në këtë Plenum është një analizë e thellë marksiste-leniniste e politikës shoviniste të udhëheqjes kineze, e rrugës kundërrevolucionare të saj, e planit strategjik për shndërrimin e Kinës në një superfuqi imperialiste.

Duke analizuar me një logjikë të thellë marksiste proceset e zhvillimit të Partisë Komuniste të Kinës dhe të vijës së saj, shoku Enver zbulon rrënjët borgjeze, oportuniste dhe eklektike të teorive të Mao Ce Dunit. Me argumente të shumta e bindëse ai tregon se maocedunideja është ideologjia kundërrevolucionare, që frymëzon Partinë Komuniste të Kinës e udhëheqjen e saj në rrugën revizioniste ku ajo është futur.

Kritika dhe demaskimi që shoku Enver i bën revizionizmit kinez, si në Plenumin e 2-të, ashtu edhe në këtë të tanishmin, janë një armë e fuqishme në duart e Partisë sonë, për të luftuar kundër tradhtisë kineze dhe mbarë revizionizmit modern. Faktet dhe argumentet e shumta e të qarta, që sjell shoku Enver, do t'u shërbejnë edhe partive motra, revolucionarëve e marksistëve kudo në botë, për të kuptuar më mirë kursin kundërrevolucionar të udhëheqjes kineze, për të parë gjithë boshllëkun e falsitetin e së ashtuquajturës maocedunide.

Qëndrimi i prerë e i vendosur i Partisë sonë ndaj revizionizmit të ri kinez, mbrojtja që ajo u bën marksizëm-leninizmit dhe internacionalizmit proletar u mbush zemrat gjithë komunistëve shqiptarë me një krenari të ligjshme për Partinë e tyre heroike të Punës dhe për udhëheqësin e dashur, shokun Enver Hoxha. Kjo luftë e re do të jetë e gjatë dhe e vështirë,

por ajo, me siguri, do të përfundojë me fitoren e marksizëm-leninizmit dhe me disfatën e revizionizmit.

Partia e populli ynë kanë një përvojë të pasur në luftën kundër armiqve revizionistë. Megjithëkëtë, siç na mëson shoku Enver, nuk duhet ta nënvleftësojmë aspak armikun. Ne duhet të punojmë seriozisht, të mobilizuar e të vendosur që gjithë Partia, komunistët e kuadrot, si dhe mbarë masat punonjëse, të jenë sa më të përgatitur për të përballuar çdo situatë e për të çuar kurdoherë përpara çështjen e marksizëm-leninizmit e të revolucionit.

Kongresi i 7-të i Partisë shtroi detyra me rëndësi të veçantë për edukimin e gjithanshëm të komunistëve, të kuadrove e të punonjësve. Këtë ai e konsideroi si një kusht themelor për ndërtimin me sukses të socializmit, për mbrojtjen e lirisë e të parvarësisë së atdheut.

Partia ka treguar vazhdimisht një kujdes të posaçëm, ka zhvilluar një punë intensive dhe ka marrë një varg masash të rëndësishme për brumosjen e kuadrove e të komunistëve me ideologjinë marksiste-leniniste, me mësimet e Partisë dhe të shokut Enver Hoxha. Dëshmi e kësaj pune është fryma e lartë revolucionare që karakterizon njerëzit tanë, është uniteti i çeliktë i popullit rreth Partisë, është mobilizimi i punonjësve, i komunistëve dhe i kuadrove për të vënë kurdoherë në jetë vijën e saj.

Marksizëm-leninizmi na mëson se çdo klasë përgatit inteligjencien e saj, përgatit kuadrot politikë dhe ideologjike, ekonomike, teknike e administrative. Këtë gjë e bën edhe klasa punëtore në fuqi. Partia jonë ka punuar dhe punon me kujdes që të krijojë, të edukojë e të perfeksionojë inteligjencien dhe kuadrot e klasës së vet. Vendi ynë nuk trashëgoi kuadro të përgatitur nga e kaluara. E gjithë inteligjencia dhe kuadrot tanë janë, thuajse krejtësisht, të formuar në periudhën e pushtetit popullor, ata kanë dalë nga gjiri i popullit punonjës. Kjo është një karakteristikë pozitive e Shqipërisë socialiste.

Përgatitja e kuadrit dhe krijimi i inteligjencies kanë ecur krahas ngritjes së nivelit të përgjithshëm kulturor e tekniko-profesional të punonjësve, krahas zhvillimit e përparimit të ekonomisë sonë socialiste. Kanë ikur ato kohë kur na mungonin kuadrot e lartë, kur nuk kishim as kuadro të mesëm, kur në ndërmarrjet tona, pale në fshat, ishin të paktë punëtorët e kualifikuar, bile edhe punëtorët që kishin mbaruar shkollën fillore. Aktualisht, të gjithë punëtorët, pa përjashtim, kanë bërë shkolla të ndryshme, minimale tetëvjeçaren, por edhe të mesme. Një pjesë e madhe kanë kaluar dhe kalojnë nëpër kurse politike, ideologjike dhe teknike të shumëllojta. Për sa u përket kuadrove të lartë, të gjithë sektorët, pak a shumë, plotësojnë në

mënyrë të kënaqshme nevojat që kanë. Sot llogaritet të kemi rreth 39 000 kuadro me arsim të lartë dhe 116 000 punonjës me arsim të mesëm, nga të cilët 88 000 me arsim të mesëm profesional. Në sistemin e Ministrisë së Industrisë e të Minerave mbi 23 për qind e numrit të përgjithshëm të punonjësve janë me arsim të mesëm e të lartë.

Partia i ka çmuar gjithmonë drejt, në frymën e marksizëm-leninizmit, kuadrot dhe rolin e tyre në luftën për socializëm. Me besnikërinë e tyre ndaj marksizëm-leninizmit, ndaj vijës e mësimëve të Partisë, me aftësitë e tyre profesionale e kulturore, me punën e tyre të palodhur, kuadrot, nën udhëheqjen e Partisë, kanë luftuar krah për krah me masat e gjera punonjëse, kanë qëndruar në vijën e parë të luftës dhe kanë dhënë kontributin e tyre të çmuar.

Gjithë përvoja jonë tregon se baza e sukseseve të komunistëve dhe të kuadrove janë njohja e thellë dhe zbatimi me vendosmëri i vijës, i orientimeve dhe i direktivave të Partisë.

Vitet e fundit vihet re një përmirësim i dukshëm në punën edukative të Partisë dhe të levave të saj. Punimi i dokumenteve të Kongresit të 7-të të Partisë po tregon se komunistët dhe kuadrot kanë një kuptim të qartë teorik dhe praktik për problemet e rëndësishme të vijës së Partisë, të gjendjes së brendshme dhe ndërkombëtare, të situatave që po kalojnë. Ato tregojnë se kuadrot e komunistët i kuptojnë drejt mësimet e qëndrimet e Partisë mbi luftën klasore, mbi rrethimin imperialisto-revizionist, mbi politikën e jashtme të RPSSH, mbi zbatimin e parimit të ndërtimit të socializmit me forcat e veta etj. Këtë e vërtetojnë debatet e gjalla që janë zhvilluar dhe detyrat konkrete që janë nxjerrë kudo.

Rezultatet e arritura janë një bazë e shëndoshë dhe ato duhet të na nxitin për të përmirësuar tërë punën edukative me kuadrot e me komunistët, për ta ngritur në një nivel më të lartë e për ta çuar edhe më përpara përgatitjen e tyre ideologjike, politike e profesionale. Kjo diktohet për disa arsye:

Vendi ynë ka hyrë në një etapë të rëndësishme të ndërtimit socialist, kur Partisë i duhet të zgjidhë probleme të reja të zhvillimit të ekonomisë, të kulturës, të mbrojtjes etj., kur i duhet të çajë rrugë të panjohura, kur nga kuadrot e nga komunistët kërkohet jo vetëm guxim e vendosmëri, por edhe mençuri e urtësi, drejtim shkencor e organizim i përsosur. Realizimi i programit madhështor që aprovoi Kongresi i 7-të i Partisë për zhvillimin e ekonomisë, të kulturës dhe të gjithë sektorëve të tjerë kërkon një mobilizim total të forcave, një disiplinë të fortë në punë, kërkon forcimin e ndjenjës së përgjegjësisë dhe të shpirtit të sakrificës. Për zbatimin e këtij programi është e domosdoshme që komunistët, kuadrot dhe inteligjencia të përvetësojnë sa

më mirë marksizëm-leninizmin, mësimet e Partisë dhe të shokut Enver Hoxha, të kalitin çdo ditë ndërgjegjen e tyre revolucionare, të ngrenë sa më lart nivelin arsimor e tekniko-profesional.

Përmirësimi i punës edukative të Partisë merr rëndësi të veçantë edhe për faktin se, përderisa ekziston presioni i armiqve të brendshëm e të jashtëm, ekziston edhe rreziku i shfaqjes së fenomeneve negative në njerëzit tanë, deri edhe mundësia e lindjes së elementëve të rinj borgjezë. Të mos harrojmë se lufta e Partisë për demaskimin e grupeve armiqësore e komplotiste zbuloi edhe disa dobësi në punën edukative dhe boshllëqe në edukimin ideologjik e politik të disa komunistëve e kuadrove, si: në frontin e arteve e të kulturës, në ushtri, në ekonomi etj. Pati komunistë e kuadro, të cilëve u mungoi vigjilenca për mbrojtjen e vijës së Partisë, që kishin kuptim të cekët për rolin udhëheqës të Partisë, për normat e saj, për centralizmin e demokracinë, ashtu siç pati dhe të tillë që ishin molepsur nga disa shfaqje të huaja, si: liberalizmi e shthurjet në jetë, prepotenca e arroganca etj. Me gjithë punën e madhe që është bërë nga Partia për të çrrënjësuar këto koncepte e fenomene, ato mund të manifestohen përsëri në njerëz të veçantë dhe në forma të ndryshme, në qoftë se organizatat e Partisë nuk merren seriozisht, përditë e konkretisht me problemet e edukimit e të kalitjes revolucionare të kuadrove.

Intensifikimin e pandërprerë të punës për edukimin e komunistëve dhe të kuadrove e diktojnë edhe situatat e sotme të turbullta e të ndërlikuara ndërkombëtare, presioni që ushtron mbi vendin tonë rrethimi imperialisto-revizionist. Kriza e rëndë ekonomike, politike e ideologjike e botës kapitalisto-revizioniste vazhdon të thellohet, duke acaruar të gjitha kontradiktat e saj. Rritet agresiviteti i fuqive imperialiste dhe kërcënimi i luftës. Revizionizmi modern i është shtuar një rrymë e re oportuniste, revizionizmi kinez, që kërkon të shuajë luftën e klasave, t'i largojë proletariatin nga revolucioni dhe popujt nga lufta kundër imperializmit. Të gjithë armiqtë e revolucionit kanë ndërmarrë një sulm të përgjithshëm për të çoroditur mendjet e njerëzve, për të goditur marksizëm-leninizmin, për të përçarë forcat revolucionare, për të shuar frymën patriotike e liri-dashëse të popujve. Në këto kushte, nga të gjithë komunistët e kuadrot kërkohet qartësi politike e ideologjike, për të gjykuar dhe për të vlerësuar kurdoherë drejt ngjarjet e fenomenet botërore në prizmin klasor marksist-leninist, për të mbajtur gjithnjë qëndrime në përputhje të plotë me vijën e Partisë sonë.

Për të gjitha këto arsye edukimi politik e ideologjik i komunistëve dhe i kuadrove, ngritja e tyre profesionale përbëjnë një detyrë të dorës së parë.

1) Të jetojmë me situatat që zhvillohen në botë dhe t'i shohim detyrat tona të lidhura ngushtë me to

Partia jonë i ka ndjekur kurdoherë me vëmendje ngjarjet që zhvillohen në botë, i ka analizuar ato thellë, duke u mbështetur fort në teorinë marksiste-leniniste e në metodën dialektike. Në çdo situatë e për çdo fenomen ajo ka përcaktuar një qëndrim të qartë e të prerë klasor, në përputhje me interesat e atdheut tonë socialist e të revolucionit botëror. Në të njëjtën kohë ajo ka bërë një punë të madhe e të gjithanshme për sqarimin e kuadrove, të komunistëve e të masave që t'i kuptojnë drejt situatat ndërkombëtare dhe t'i shohin kurdoherë detyrat e tyre të lidhura ngushtë me to.

Si rezultat i kësaj pune të madhe njerëzit tanë ndjekin me interes jetën ndërkombëtare, zhvillimin dhe tendencat e saj, ata njohin dhe mbështetin plotësisht politikën e jashtme të Partisë dhe të shtetit tonë socialist, përkrahin pa rezerva luftën revolucionare të proletarëve e të popujve. Ata kanë një ndjenjë politike klasore të zhvilluar, dinë të dallojnë manovrat dhe intrigat e armiqve imperialistë e revizionistë, nuk pajtohen me asnjë qëndrim e veprim, të kujtdo qoftë, që shkon në kundërshtim me interesat e socializmit, të revolucionit e të çlirimit të popujve. Kjo është një fitore e madhe e Partisë. Kur ka qenë puna për të mbrojtur parimet e marksizëm-leninizmit, çështjen e drejtë të popujve, idealet e komunizmit, njerëzit tanë kanë dhënë prova të mëdha të gatishmërisë e të vendosmërisë për të kapërcyer çdo vështirësi e për të pranuar çdo sakrificë. Këto cilësi të larta moralo-politike, që janë manifestuar në luftën kundër titizmit e revizionizmit sovjetik, po shfaqen me tërë forcën e tyre edhe tani, në qëndrimin ndaj oportunitizmit të ri revizionist të udhëheqjes së Partisë Komuniste të Kinës.

Në mbledhjet e organizatave të Partisë e të kolektivave punonjës, ku janë njohur me materialet e Plenumit të 2-të të Komitetit Qendror, ose me artikullin e «Zërit të popullit» të 7 korrikut 1977, komunistët, kuadrot, inteligjencia, si dhe masat e gjera punonjëse kanë treguar pjekuri politike, kanë shprehur solidaritetin e tyre të plotë me vijën e me qëndrimet e drejta të Partisë, kanë dënuar pikëpamjet e veprimet antimarksiste të udhëheqjes kineze dhe kanë shtrënguar edhe më shumë radhët rreth Partisë, Komitetit të saj Qendror, me shokun Enver Hoxha në krye. Punimi i këtyre materialeve e ka forcuar edhe më shumë bindjen e tyre në drejtësinë e vijës marksiste-leniniste të Partisë sonë, ka rritur optimizmin e mobilizimin në punë për të përballuar çdo situatë, për të mposhtur çdo vështi-

rësi, për të realizuar me çdo kusht detyrat e mëdha të ndërtimit të socializmit e të mbrojtjes së atdheut.

Këtë punë edukative duhet ta zhvillojmë e ta përmirësojmë edhe më tej. Partia, që nga qendra e deri në bazë, duhet të punojë edhe më me ngulm për sqarimin e situatave ndërkombëtare dhe të rreziqeve që rrjedhin prej tyre, ajo duhet të sqarojë me durim në veçanti çështjen kineze, me qëllim që të kuptohen drejt e deri në fund vija antimarksiste dhe politika oportuniste që po ndjekin aktualisht Partia Komuniste dhe qeveria e Kinës. Sigurisht, kjo nuk është e lehtë, se problemi është i komplikuar. Të mbajmë parasysh atë që theksoi shoku Enver, se shumë njerëz në botë e konsiderojnë akoma Kinën si kështjellë të revolucionit e të socializmit dhe flasin për Partinë Komuniste të Kinës si për një parti që i përmbahet marksizëm-leninizmit. Jo vetëm jashtë, por edhe brenda vendit tonë, nuk mund të mendohet që vetëm me një të lexuar të artikullit të «Zërit të popullit» komunistët dhe kuadrot, pa folur për masat, u sqaruan për çdo gjë.

Gjatë punimit të materialeve të Partisë, që demaskojnë pikëpamjet revizioniste të udhëheqësve kinezë, janë bërë e mund të bëhen akoma pyetje. Kjo është e natyrshme në të tilla raste. Por, në të njëjtën kohë, kjo duhet të na bëjë të mendojmë se nevojitet një punë shumë më e madhe e më sistematike për të zhdukur çdo paqartësi e cektësi, për të hedhur sa më shumë dritë mbi këto probleme, për të demaskuar vijën antimarksiste të udhëheqësve kinezë.

Lufta kundër revizionizmit të ri kinez do të jetë një luftë e ashpër, e cila, siç na mëson eksperiencia e luftës sonë kundër revizionizmit, nuk do të mbetet vetëm në planin ideologjik, por do të pasqyrohet edhe në fusha të tjera.

Partia ka bërë një punë kolosale, të kualifikuar e të argumentuar shkencërisht për demaskimin e revizionizmit modern, veçanërisht të atij titist e hrushovian. Ishte kjo punë e gjithanshme e Partisë që i bëri njerëzit tanë të kuptonin thellë rrezikun e madh, që paraqitnin vija dhe veprimet e këtyre armiqve për fatet e revolucionit e të socializmit në vendin tonë dhe në botë, të hidhnin poshtë çdo demagogji e manovër të tyre, të thyenin presione e bllokada, të marshonin të patundur në rrugën e drejtë të treguar nga Partia, të mbanin lart flamurin fitimtar të marksizëm-leninizmit. Eksperiencia e pasur, e grumbulluar nga Partia jonë në punën e saj edukative, ideologjike, politike për demaskimin e revizionizmit jugosllav e sovjetik, është me vlera shumë të mëdha edhe për luftën që kemi përpara kundër revizionizmit kinez. Këtë eksperiencë duhet ta shfrytëzojmë e ta zhvillojmë më tej në kushtet e reja, që janë krijuar.

Armiqtë e propaganda e tyre flasin se Shqipëria mbeti vetëm, u izolua etj. Të tilla parulla e prognoza kemi dëgjuar prej kohësh, edhe kur filloi lufta e hapur kundër revizionizmit hrushovian. Por jeta tregoi se ata që u izoluan nuk ishin Partia dhe vendi ynë, por ishin klikat revizioniste, që uzurpuan pushtetin në Bashkimin Sovjetik e gjetkë. Për ne miq dhe aleatë nuk janë as imperialistët, as borgjezia, as revizionistët e as reaksionarët. Miqtë tanë janë proletariati e popujt, revolucionarët e njerëzit përparimtarë të botës, të cilët na duan dhe janë me ne. Në solidaritet me ta ne e ndiejmë veten të pathyeshëm.

Kurrë ndonjëherë pozita ndërkombëtare e Shqipërisë s'ka qenë më e fortë se sot. Autoriteti dhe prestigji i vendit tonë në botë janë rritur shumë. Emri dhe zëri i Shqipërisë socialiste dëgjohen, nderohen e respektohen kudo. Ne kemi sot marrëdhënie diplomatike me 80 shtete dhe marrëdhënie tregtare me 40 vende.

Si në revolucion edhe në ndërtimin socialist e në mbrojtjen e atdheut Partia jonë është udhëhequr kurdoherë nga parimi i mbështetjes në forcat e veta. Asnjëherë, as në kohët më të vështira të së kaluarës, jo më sot, fati i socializmit dhe i Shqipërisë nuk është varur te të tjerët. Në bazë të vijës së drejtë të Partisë, ne kemi një ekonomi të fortë, të zhvilluar në mënyrë të gjithanshme e të aftë të ecë me këmbët e veta. Ne kemi gjithçka që kërkohet për të plotësuar nevojat e domosdoshme të popullit, të vetë zhvillimit të ekonomisë. Bukën, çelikin, naftën dhe energjinë elektrike i kemi, 85 për qind të mallrave të konsumit të gjerë prodhohen në vend, industria mekanike është në gjendje jo vetëm të plotësojë thaujse të gjitha nevojat për pjesë të ndërrimit, por edhe të prodhojë pajisje, makineri e fabrika të tëra. Vendi ynë është i pasur me minerale dhe siguron vetë lëndët e para për industrinë. Shqipëria socialiste i ka të gjitha mjetet e armët, që nevojiten për të pasur një mbrojtje të pathyeshme. Propaganda e Partisë duhet t'i shpjegojë mirë e qartë të gjitha problemet, të rritë besimin dhe optimizmin te të gjithë njerëzit tanë për forcën e ekonomisë e të mbrojtjes së vendit, për aftësinë e tyre për të përballuar çdo situatë. Ajo duhet të rritë besimin në komunistët, në kuadrot e në inteligjencien për drejtësinë e luftës sonë, t'i qartësojë për situatat dhe të rritë guximin e tyre.

Ata komunistë e kuadro, që kanë studiuar e studiojnë si duhet mësimet e Partisë, që përvetësojnë mirë parimet e marksizëm-leninizmit, nuk e kanë të vështirë t'i përgjigjen çdo pyetjeje që lind, të luftojnë me sukses dhe të demaskojnë çdo parullë kundërrevolucionare të armiqtve të brendshëm e të jashtëm. Armiqtë do të donin që në luftën e madhe që zhvillohet sot midis marksizëm-leninizmit e revizionizmit, midis revolucionit e kundërrevolucionit ne të rrinim mënjanë, të hiqim dorë

nga ideologjia proletare, nga internacionalizmi e nga komunizmi. Por ata le të shohin ëndrra në diell. Partia e Punës e Shqipërisë dhe komunistët shqiptarë nuk kanë ndjekur e nuk do të ndjekin kurrë një politikë oportuniste, nuk kanë hequr e nuk do të heqin dorë kurrë nga mbrojtja e marksizëm-leninizmit në çdo kohë e në çdo situatë. Pikërisht pse Partia jonë ka mbrojtur me konsekuencë e me vendosmëri marksizëm-leninizmin dhe e ka zbatuar atë me besnikëri, populli ynë ndërton me sukses socializmin, siguron të tashmen e të ardhmen e lumtur të tij. Pa marksizëm-leninizëm nuk mund të ketë jo vetëm Shqipëri socialiste, por as liri e pavarësi të kombit shqiptar.

Teoria e «tri botëve» që propagandohet nga udhëheqësit kinezë, dhe lufta që zhvillon Partia jonë për hedhjen poshtë të saj, nuk kanë aspak karakterin e një debati akademik. Çështja është që komunistët e kuadrot tanë të kuptojnë mirë falsitetin e teorisë së «tri botëve», të kuptojnë përmbajtjen e saj antimarksiste, rrezikun që përbën ajo për proletariatin, për revolucionarët, për popujt. Kjo teori përfaqëson një vijë kundërrevolucionare. Ajo hedh poshtë konkluzionet kryesore marksiste-leniniste mbi karakterin e epokës sonë dhe mbi kontradiktat themelore të saj, mbi revolucionin dhe diktaturën e proletarietit, mbi luftën e klasave dhe qëndrimin klasor, mbi rolin dhe misionin historik të proletarietit dhe të aleatëve të tij në revolucion, ajo fshin dallimet midis socializmit dhe kapitalizmit, midis nesh dhe armiqtve, predikon pajtimin dhe nënshtrimin ndaj borgjezisë. Teoria e «tri botëve» është një maskë që fsheh strategjinë e udhëheqjes kineze për ta shndërruar Kinën në një superfuqi, fsheh planin e saj imperialist për rindarjen e botës.

Tezat e Partisë sonë se «Nuk mund të mbështetesh te një imperializëm për të luftuar një tjetër» dhe se «Të dyja superfuqitë janë në të njëjtën masë dhe njëlloj të rrezikshme për popujt e revolucionin» nuk janë çështje llogarish aritmetike. Ato kanë të bëjnë me mbrojtjen e strategjisë e të luftës revolucionare të proletarietit dhe të popujve. Këto probleme propaganda duhet t'i shpjegojë qartë e shkoqur që komunistët e kuadrot të kuptojnë mirë përmbajtjen antimarksiste të pikëpamjeve kineze, të kuptojnë se këtu kemi të bëjmë me një strategji dhe me një politikë revizioniste, që kanë rrënjë të vjetra. Këto rrënjë, siç i analizon shoku Enver, fillin e tyre e kanë në konceptet antimarksiste, eklektike të vetë Mao Ce Dunit.

Njohja mirë e gjendjes ndërkombëtare dhe e lëvizjes komuniste, veçanërisht për komunistët e kuadrot, nuk është çështje kurioziteti, ose një nevojë e thjeshtë për plotësim dijesh. Partia kërkon të njihen situatat për t'i përballuar më mirë ato, për të mos u zënë kurrë në befasi, për të dalluar cilët janë miqtë dhe armiqtë. Duke njohur situatat, ata do të shohin edhe më

mirë drejtësinë e vijës e të qëndrimeve të Partisë sonë, do të shohin e do të kuptojnë akoma më mirë karakterin parimor të politikës së jashtme të shtetit tonë socialist, nevojën për ta përkrahur dhe për ta mbrojtur atë me të gjitha forcat.

Politika e jashtme dhe e brendshme e Partisë është një dhe e pandarë. Në të dy frontet lufta për zbatimin e vijës së Partisë duhet bërë me të njëjtën konsekuencë e vendosmëri. Në goftë se një njeriu i lëkundet besimi në drejtësinë e qëndrimeve të Partisë për politikën e jashtme, ose për çështjet që kanë të bëjnë me mbrojtjen e marksizëm-leninizmit në shkallë ndërkombëtare, ai, herët ose vonë, do të shkasë në pozita të gabuara edhe në problemet e brendshme. Po nënvleftësoi një njeri, për shembull, rreziqet që vijnë nga politika agresive e dy superfuqive, nga imperializmi dhe revizionizmi modern, atëherë ai nuk do të mund të kuptojë drejt e të mobilizohet për zbatimin e detyrave që shtron Partia për forcimin e vigjilencës e për mbrojtjen e atdheut. Po nuk kuptoi mirë drejtësinë e luftës që bën Partia në arenën ndërkombëtare, kundër ideologjisë borgjeze, revizionizmit e çdo lloj oportunizmi, atëherë ai do të lërë të hapura shtigjet për penetrimin e kësaj ideologjie edhe brenda vendit.

Lufta që bën Partia në arenën ndërkombëtare, është një luftë në përkrahje të çështjes së proletariatit e të popujve, por ajo, në të njëjtën kohë, është edhe një luftë me rëndësi jetike për fatet e revolucionit në vendin tonë. Socializmi në Shqipëri është i interesuar, drejtpërdrejt, për zhvillimin me sukses të lëvizjes revolucionare e çlirimtare botërore, sepse ajo godit e dobëson armiqtë tanë, imperializmin, revizionizmin e reaksionin, sepse ajo, me fitoret e saj, forcon edhe pozitat e vendit tonë në botë. Çdo dobësim i kësaj lëvizjeje do të thotë forcim i armiqtë tanë, shtim i presioneve dhe i rreziqeve ndaj vendit tonë.

Në goftë se komunistët e kuadrot do t'i kuptojnë mirë situatat e krijuara, atëherë ata do të nxjerrin detyra konkrete për veten e tyre, do të punojnë të mobilizuar, me frymë revolucionare e shpirt sakrifice, me një disiplinë e vendosmëri përherë e më të madhe. Më thellë do të kuptohet e më gjerë do të zbatohet parimi i mbështetjes në forcat e veta. Në goftë se jetojmë me situatat, atëherë do të duket edhe më mirë se sa e dëmshme është për vendin dhe për çështjen e Partisë që disa detyra të planit të mos plotësohen, që të bëhen kërkesa të fryra për mallra importi, që, në mjaft raste, të mos mirëmbahen e të mos shfrytëzohen si duhet makineritë që sillen nga jashtë, që valuta të shpenzohet me dorë të lirë etj. Në raste të tilla del qartë që situatat nuk janë kuptuar drejt, thellë e politikisht, se nuk janë nxjerrë prej tyre detyra praktike.

Partia përdor mjete dhe forma të shumta për sqarimin politik të komunistëve e të kuadrove, të cilat janë treguar mjaft efektive. Megjithëkëtë, edhe sot nuk duhet hequr dorë nga ajo traditë e mirë kur në organizatat-bazë flitej për gjendjen ndërkombëtare dhe caktoheshin edhe detyra konkrete, që rridhnin prej saj. Tani një gjë e tillë bëhet rrallë. Gjithashtu, të paktë janë anëtarët e Komitetit Qendror, sekretarët e komiteteve të Partisë, ministrat e zëvendësit e tyre, kryetarët e komiteteve ekzekutive etj., që mbajnë konferenca e zhvillojnë biseda me kuadrot dhe me masat për ngjarjet në botë, që sqarojnë politikën e qëndrimet e Partisë për çështjet ndërkombëtare e të lëvizjes komuniste.

Kjo punë kaq e rëndësishme e delikate nuk duhet të kufizohet vetëm në disa konferencierë e lektorë dhe as të mbetet vetëm me punën që bëjnë shtypi e Radiotelevizioni. Me sqarimin e çështjeve ndërkombëtare duhet të merren të gjithë, organet dhe organizatat e Partisë, komunistët e kuadrot, kudo që ata punojnë.

Njohja dhe kuptimi i situatave, që krijohen në botë, janë të lidhura drejtpërdrejt me çështjen e mbrojtjes së atdheut. Vendi ynë është i rrethuar nga armiq të shumtë e të rrezikshëm. Por ky rrethim, siç e ka theksuar Partia, nuk është një rrethim pasiv. Kundër nesh armiqtë komplotojnë e veprojnë vazhdimisht në forma e në mënyra nga më të ndryshmet. Ata përpiqen të moinojnë me çdo mjet socializmin, lirinë e pavarësinë e atdheut, ta nënshtrojnë e ta skllavërojnë popullin tonë. Prandaj ajo çfarë ndodh rreth e qark nesh, nëse bashkohen ose grinden midis tyre armiqtë, nëse forcohet ose dobësohet lëvizja revolucionare, ka rëndësi edhe për vendin tonë.

Nga çdo situatë, që krijohet në botë, duhen nxjerrë detyra konkrete, veçanërisht për mbrojtjen, për forcimin e vigjilencës, për rritjen e gatishmërisë luftarake. Partia vazhdimisht ka theksuar se mbrojtja e atdheut është detyrë mbi detyrat. Por, në situatat e momentet aktuale, është e nevojshme që komunistët e kuadrot ta kuptojnë dhe më mirë rëndësinë ideologjike, politike e praktike të kësaj detyre të lartë e jetike. Organizatat e Partisë duhet të bëjnë të ndërgjegjshëm të madh e të vogël që detyrat në fushën e stërvitjes, të fortifikimit të vendit, të përgatitjes shtetërore civile për kohë lufte të zbatohen një për një e deri në fund.

Forcimi i mbrojtjes së atdheut është në lidhje të drejtpërdrejtë me forcimin e unitetit moralo-politik të popullit dhe me bashkimin e tij rreth Partisë. Kjo është edhe një nga arsyet që Partia kërkon nga komunistët e nga kuadrot ta ndjekin me vëmendje zhvillimin e situatave që krijohen në botë dhe të nxjerrin detyra konkrete për forcimin e kalitjen e mëtejshme të unitetit.

Ky unitet ka qenë gjithnjë burim i forcës dhe i fitoreve tona, para tij janë bërë copë e thërrime orvatjet djallëzore të armiqve të jashtëm e të brendshëm kundër Shqipërisë socialiste. Prandaj problemi i ruajtjes dhe i forcimit të unitetit të popullit rreth Partisë ka përbërë e përbën një nga çështjet më themelore për gjithë punën e Partisë dhe të levave të saj.

Partia dhe shoku Enver kanë theksuar se uniteti nuk është një çështje e dhënë njëherë e përgjithmonë. Ai mund të dëmtohet, në qoftë se nuk luftohet vazhdimisht e sipas mësimëve të Partisë për forcimin e pareshtur të bazave politike, ekonomike, ideologjike e sociale, mbi të cilat mbështetet ky unitet, në qoftë se politika e Partisë, si për problemet e brendshme, ashtu edhe për ato të jashtme, nuk kuptohet thellë e drejt.

Armiqtë e Partisë e të popullit janë përpjekur dhe do të përpiqen, edhe në të ardhmen, që të godasin bazat e këtij uniteti, që të krijojnë të çara midis popullit e Partisë. Prandaj, siç porositi Kongresi i 7-të, ruajtja e një vije të qartë ndarjeje me armiqtë e klasës e lufta kundër tyre, qofshin këta të brendshëm apo të jashtëm, armiq të vjetër ose të rinj, duhet parë si një aspekt me rëndësi i luftës për ruajtjen dhe për forcimin e unitetit Parti-popull.

Rëndësi të veçantë ka që të kuptohet thellë se forcimi i unitetit të popullit rreth Partisë është në raport të drejtpërdrejtë me zhvillimin e luftës së klasave. Sa më drejt e sa më me konsekuencë zhvillohet lufta e klasave, aq më tepër forcohet uniteti i popullit rreth vijës së Partisë. Dhe në të kundërtën, çdo shmangje, e karakterit oportunist ose sektar, në zhvillimin e luftës së klasave e dobëson unitetin rreth Partisë.

Partia ka folur për rrezikun e oportunitizmit, të shprehur në shfaqjet liberale, që u dukën në mjaft fusha dhe ka shpjeguar pasojat negative që kanë ato edhe për çështjen e unitetit. Megjithatë, ka akoma shfaqje të karakterit oportunist që e dëmtojnë unitetin e popullit. Të tilla janë qëndrimet zemërbuta, që vihen re në disa komunistë e kuadro ndaj armiqve të klasës, ndaj të deklasuarve, qëndrime indiferente e sentimentale ndaj atyre që dëmtojnë pronën socialiste, që thyejnë rëndë disiplinën e shkelin ligjet e shtetit, qëndrime toleruese, që vihen re shpesh ndaj shfaqjeve të huaja dhe ndaj ndikimeve borgjezo-revizioniste etj.

Unitetin, siç tregon përvoja, e cenojnë edhe grindjet e mëritë, mentalitetet dhe psikologjia mikroborgjeze, vënia e interesit personal mbi interesin e përgjithshëm, hatëret dhe akraballëqet, të gjitha veprimet që dëmtojnë marrëdhëniet e drejta të Partisë me masat.

Në luftën kundër liberalizmit Partia dhe levat e saj, veçanërisht pas Plenumit të 4-t të Komitetit Qendror, kanë fituar

një përvojë të madhe. Por kjo luftë, që është e gjerë dhe e shumanshme, siç e theksoi Kongresi i 7-të, duhet mbajtur vazhdimisht e ndezur. Në kushtet e rrethimit imperialisto-revizionist të vendit tonë, si dhe të situatave të krijuara në botë, liberalizmi përbën rrezikun kryesor për unitetin moralopolitik të popullit, për ndërtimin e socializmit e për mbrojtjen e atdheut.

Partia duhet të luftojë edhe kundër shfaqjeve të sektarizmit, që është po aq i papranueshëm dhe po aq me pasoja të rënda për unitetin moralopolitik të popullit. Duke i zmadhuar të metat e duke i fetishizuar masat administrative, sektarizmi nuk bën dallim midis kontradiktave antagonistë dhe atyre joantagoniste, domethënë, shikon si armiqësore edhe ato fenomene që s'janë të tilla, shikon si armiq edhe ata njerëz që mund të kenë bërë ndonjë gabim, ose që mund të jenë bartës të ndonjë ndikimi të huaj, por që nuk janë armiq.

Nuk mund të shpjegohet ndryshe, veçse me kuptimin e cekët e të njëanshëm të mësimëve të Partisë mbi luftën e klasave, fakti që në kooperativën e... nga 15 kulakë, që ka pasur para disa vjetësh, tani numërohen 35, ose në rrethin e... nga 70 familje trungje të shpallura kulakë, tani janë bërë 213. Përse? Sepse familjet e para janë ndarë dhe titulli i kulakut ka kaluar edhe te fëmijët, bile edhe te nipërit. Raste të tilla ka edhe në rrethe të tjera.

Në rrethin e... shkojnë edhe më larg. Atje në J... , hezitohet të vënë në tabelën e nderit emrin e një të riu, sepse babai i tij, gjatë luftës, paska qenë indiferent. Ose në Mirditë një arsimtar e përjashtojnë me të drejtë nga Partia, sepse kishte fshehur diçka nga biografia e tij, por, pas kësaj, ai shkarkohet edhe si mësues, ndërsa vajzën e tij e largojnë nga grupet artistike. Mund të sillen edhe shembuj të tjerë, si ato lidhur me dhënien e me heqjen e triskave të Frontit, me transferimet e shpeshta nga një vend në një tjetër të njerëzve me «kleçka» etj.

Partia, me vendime e dokumente të ndryshme, e ka sqaruar politikën e saj, ka treguar se cili duhet të jetë qëndrimi ndaj atyre që kanë qenë me armikun, ndaj fëmijëve të tyre, ndaj atyre që bëjnë gabime e faje të ndryshme etj. Ajo ka theksuar se duhet të punojmë në mënyrë të tillë që t'i edukojmë njerëzit, të mos i japim armikut njerëz. Nga ana tjetër, edhe teorikisht, ka shpjeguar se ç'do të thotë «kulak», si nocion politik, por që, kryesisht, ka një bazë ekonomike.

Atëherë si shpjegohen qëndrimet oportuniste e sektare, që bien në kundërshtim me orientimet e Partisë? Para së gjithash, ato tregojnë se në punën e Partisë për këto probleme ka akoma defekte, ka pak thellim në vendimet e në dokumentet e Partisë, në studimin e marksizëm-leninizmit e të Veprave të shokut Enver. Atje ku direktivat e Partisë janë punuar mirë, ku teoria është

shpjeguar e lidhur me situatat, e lidhur me kohën dhe me njerëzit konkretë, atje edhe politika e Partisë është zbatuar drejt, atje edhe rezultatet e mira nuk kanë munguar.

Kuadrot e komunistët, kudo që punojnë, çdo veprim të tyre politik, ekonomik, kulturor etj., duhet ta shohin, kryesisht, nga ana politike, në interes të çështjes së Partisë, të çelikosjes së unitetit të popullit, të forcimit të pozitave të socializmit. Politikën e Partisë e dëmtojnë veprimet e pamenduara mirë, si ato që u bënë kohët e fundit lidhur me shpërndarjen e disa prodhimëve ushqimore, me vonimin e pagimit të rrogave në disa ndërmarrje, me shlyerjen jo në kohë të detyrimeve ndaj kooperativave bujqësore etj.

Çështja e ruajtjes dhe e forcimit të unitetit është një çështje që kërkon një luftë të gjithanshme e konkrete në fushën politike e ideologjike, ekonomike, organizative e kulturore, që kërkon një edukim klasor e patriotik të njerëzve tanë të lidhur ngushtë me situatat, rrënjosjen në ndërgjegjen e tyre të marksizëm-leninizmit, të mësimëve të Partisë dhe të shokut Enver, të normave e të ligjeve të shoqërisë socialiste.

2) Komunistët dhe kuadrot kaliten si revolucionarë të vërtetë kur zbatojnë deri në fund marksizëm-leninizmin dhe mësimet e Partisë

Me luftën dhe me qëndrimet e saj, Partia ka fituar respektin e dashurinë e gjithë revolucionarëve e të njerëzve përparimtarë në botë, ka bërë shumë miq e dashamirë, por, në njëjtën kohë, është bërë edhe objekt i sulmeve të armiqve imperialisto-revizionistë dhe të oportunistëve të tjerë, të vjetër e të rinj.

Partia dhe populli ynë janë ndeshur e vazhdojnë të ndeshen me armiq të egër e të pabesë, që kanë një potencial njerëzor, teknik, ekonomik e ushtarak të madh. Megjithëkëtë, ata kanë dalë dhe do të dalin kurdoherë fitimtarë, pse udhëhiqen nga marksizëm-leninizmi, pse luftojnë për një çështje të drejtë. Ata kanë dalë e do të dalin kurdoherë fitimtarë, pse Partia jonë ka ditur të kalitë si revolucionarë jo vetëm komunistët e kuadrot, por tërë klasën, të gjitha masat punonjëse. Janë këta njerëz të rinj, të cilët, të udhëhequr nga Partia, me shokun Enver Hoxha në krye, u bëjnë ballë me sukses armiqve, kapërcejnë vështirësitë e pengesat, mbrojnë lirinë e pavarësinë e atdheut, çojnë përpara çështjen e ndërtimit të socializmit në Shqipëri.

Realizimi i detyrave të mëdha, që shtroi Kongresi i 7-të i Partisë në fushën politike, ideologjike, ekonomike, ushtarake,

kulturore e arsimore, si dhe plotësimi i detyrave internacionaliste që vuri ai, kërkon rritjen e frymës revolucionare të komunistëve e të kuadrove, forcimin e botëkuptimit të tyre marksist-leninist. Kjo arrihet nëpërmjet pjesëmarrjes aktive në ndërtimin socialist të vendit, nëpërmjet studimit e përvetësimit të marksizëm-leninizmit. Por një faktor vendimtar është pjesëmarrja e drejtpërdrejtë e komunistëve dhe e kuadrove në luftën e klasave, në zhvillimin e saj në rrugë të drejtë, në çdo kohë, në çdo fushë e në çdo drejtim.

Në Kongresin e 7-të të Partisë, lidhur me luftën e klasave, shoku Enver theksoi:

«Kjo luftë edhe në socializëm është një fenomen objektiv, është forcë kryesore lëvizëse që çon përpara revolucionin dhe ndërtimin e socializmit, që mbron Partinë, shtetin dhe gjithë vendin nga degjenerimi borgjezo-revizionist dhe rivendosja e kapitalizmit, që spastron ndërgjegjen e punonjësve dhe forcon frymën e tyre proletare»¹.

Lufta e klasave, si ligj objektiv, zhvillohet në të gjitha frontet, përfshin të gjithë njerëzit e shoqërisë sonë socialiste.

Me gjithë rezultatet e mira të arritura, përsëri ka akoma komunistë e kuadro, të cilët nuk angazhohen sa duhet në luftën e ashpër klasore që zhvillohet në vendin tonë, që nënvleftësojnë aspekte të ndryshme të saj, sidomos ato që kanë të bëjnë me luftën e klasave në gjirin e popullit, që nuk zbatojnë e nuk mbrojnë me konsekuencë vijën e Partisë në të gjitha drejtimet e për të gjitha çështjet. Prandaj del detyra që të përvetësohen më mirë mësimet e Partisë për luftën e klasave dhe me këto mësimet të edukohen të gjitha masat. Asnjë komunist e kuadër nuk mund të qëndrojë jashtë luftës së klasave. Këtë parim të madh të marksizëm-leninizmit e ka konfirmuar gjithë lufta e Partisë kundër armiqve të brendshëm e të jashtëm. Atë e konfirmoi, përsëri, lufta kundër grupeve armiqësore e komplotiste, që u demaskuan e u likuiduan në plenumet e 4-t, të 5-të, të 6-të e të 7-të të Komitetit Qendror të Partisë. Në kushtet e gjendjes së sotme ndërkombëtare dhe të luftës së madhe që po bëjnë Partia dhe populli ynë për realizimin e programit madhështor të ndërtimit socialist e të mbrojtjes me konsekuencë të marksizëm-leninizmit, ky mësim është aktual e me rëndësi shumë të madhe.

Një front i gjerë dhe i rëndësishëm është lufta kundër shfaqjeve antisocialiste dhe ideologjive të huaja. Dobësimi sadopak i kësaj lufte dëmton ndërtimin e socializmit dhe vijën e Partisë,

¹ Shih në këtë vëllim, f. 97.

krijon kushte që armiku të veprojë më lirisht kundër rendit tonë socialist, nxit pikëpamje e botëkuptime të vjetra mikroborgjeze, ushqen interesat e ngushtë vetjakë, në dëm të interesave të shoqërisë, u hap rrugën ndikimeve borgjeze e revizioniste.

Fenomenet e kritikuara në mbledhjet e fundit të plenumeve të komiteteve të Partisë të rretheve, lidhur me kriminalitetin, treguan, ndër të tjera, se lufta kundër shfaqjeve të huaja nuk është zhvilluar kudo e kurdoherë me konsekuencë e me vendosmëri nga të gjithë komunistët e kuadrot.

Mbajtja gjithnjë lart e frymës revolucionare, ruajtja e pastër e botëkuptimit komunist kërkon që anëtarët e Partisë dhe kuadrot t'han e luftës së klasave ta drejtojnë, sidomos, kundër dy rreziqeve të mëdha për Partinë dhe për sistemin tonë socialist, kundër liberalizmit dhe burokratizmit. Partia ka bërë e bën një luftë të madhe ideologjike dhe ka zbatuar një varg masash për t'ua mbyllur rrugët liberalizmit e burokratizmit, prandaj ka arritur të gjitha këto fitore. Por kjo nuk do të thotë se tashmë këto dy rreziqe, që atrofizojnë frymën revolucionare të kuadrove e të komunistëve dhe që kërcënojnë fatet e diktaturës së proletariatit, janë kapërcyer përfundimisht.

Përvetësimi i vijës dhe i çdo direktive të Partisë, kalitja e vazhdueshme revolucionare në shkollën e klasës punëtore, lidhja fort me masat, janë garancia më e mirë për të luftuar me sukses kundër liberalizmit, burokratizmit e kundër gjithë shfaqjeve të tjera të huaja. Në gjirin e klasës, duke luftuar e duke punuar së bashku me të, komunistët e kuadrot rriten, kaliten e mbrohen. Populli, që i ka nxjerrë nga gjiri i vet komunistët, kuadrot dhe inteligjencien, i do këta që të jenë gjithnjë besnikë e të devotshëm për çështjen e Partisë e të socializmit.

Komunistët kanë mësuar e duhet të mësojnë edhe nga të metat e dobësitë. Tani njihen pasojat negative që pati dobësimi i lidhjeve me masat të disa kuadro të dikastereve, të artit e të kulturës, si u infektuan ata nga burokratizmi, teknokratizmi, intelektualizmi e liberalizmi. Njihen, gjithashtu, synimet e përpjekjet e armiqve në ushtri për t'i mbajtur oficerët jashtë luftës së masave për ndërtimin e socializmit e mbrojtjen e atdheut. Por, në praktikë, ndeshen jo pak raste të një natyre tjetër. Disa kuadro partie e pushteti mbajnë lidhje zyrtare ose formale me masat, më parë ikin sesa venë në fshatra e në qendra «të largëta» të prodhimit, marrin takim vetëm me kuadrot në qendër të kooperativës, të ndërmarrjes ose të repartit ushtarak dhe thonë «takuar masat»!

Nga këto ngjarje, dobësi e të meta duhet nxjerrë mësimi se kuadro të mirë, besnikë e revolucionarë janë ata që lidhen ngushtë me masat, që njohin e mbrojnë vijën e Partisë, që militojnë

aktivisht si njerëz politikë për vënien në jetë të saj. Kuadrot e komunistët, në çdo sektor ku punojnë, nga qendra deri në bazë, duhet të këshillohen vazhdimisht me masat, të dëgjojnë zërin dhe të përvetësojnë eksperiencën e tyre.

Këshillimi me masat, informimi dhe dhënia llogari para tyre, janë një ndihmë e madhe që komunistët e kuadrot të marrin kurdoherë vendime të drejta, të nxjerrin mësim e të përmirësojnë vazhdimisht metodën e punës. Komunistët e kuadrot në masa gjejnë frymëzimin për punën, optimizmin për të ardhmen, guximin revolucionar për të kapërcyer çdo vështirësi në luftën për zbatimin e për mbrojtjen e vijës së Partisë. Zbatimi i vijës së masave i ruan kuadrot e komunistët nga sëmundje të tilla, si: burokratizmi, teknokratizmi, liberalizmi, intelektualizmi etj., i ndihmon ata që të qëndrojnë kurdoherë në pozita revolucionare.

Partia duhet të bëjë një luftë të vendosur kundër shfaqjeve të indiferentizmit, që duken edhe në mjaft komunistë e kuadro. Indiferentizmi, si shprehje konkrete e psikologjisë mikroborgjeze, përbën një rrezik jo të vogël, sepse i largon njerëzit nga lufta revolucionare për zbatimin dhe për mbrojtjen e vijës së Partisë, i mbyll në vetvete dhe i hedh në pasivitet. Për rrjedhim, indiferentizmi e lë hapur rrugën për degjenerimin borgjezo-revizionist. Karakteristikë e përgjithshme e vendit tonë është se jo vetëm komunistët e kuadrot, por të gjithë punonjësit tanë janë njerëz aktivë, që luftojnë me ndërgjegje për zbatimin e direktivave, të orientimeve e të detyrave që shtron Partia. Por fakti që në disa raste nuk zbatohen drejt dhe cenohen direktivat e Partisë, shkelen ligjet e shtetit, dëmtohet prona socialiste, ndodhin shfaqje e veprime të huaja për shoqërinë tonë, bile edhe para syve të komunistëve, tregon se luftën kundër indiferentizmit duhet ta zhvillojmë më me vendosmëri. Kështu, mungesat pa arsye në punë përbëjnë një problem të madh. Vetëm në tremujorin e tretë të këtij viti ka pasur disa qindra mijë ditë-pune të humbura pa arsye dhe me lehtë administrative në ndërmarrjet ekonomike. Këtë fenomen komunistët e kuadrot e këtyre ndërmarrjeve e shohin, por reagimi i tyre, në shumë raste, është i dobët. Po të veprojnë në çdo rast si militantë mijëra komunistë e kuadro të qytetit të Tiranës, do t'u pritej rruga mjaft sjelljeve të pahijshme që vihen re ndonjëherë në stadione, në autobusë e në kinema, ose atyre imitimeve të modës së huaj, që duken në disa të rinj etj.

Komunistët e kuadrot duhet të mbajnë kurdoherë parasysh dhe të mos harrojnë se indiferentizmi inkurajohet nga armiku i klasës, i brendshëm dhe i jashtëm. Të jesh indiferent në një vend si yni, në fund të fundit, do të thotë, të jesh indiferent ndaj fateve të revolucionit e të socializmit.

Komunistët, kuadrot, inteligjencia jonë duhet të frymëzohen

nga principialiteti i lartë, që ka karakterizuar kurdoherë Partinë tonë dhe udhëheqjen e saj marksiste-leniniste. Organizatat e Partisë të kalitin tek ata guximin për të zbatuar e për të mbrojtur vijën e Partisë, për të vepruar kurdoherë si revolucionarë, për të vënë, mbi çdo gjë, interesin e përgjithshëm, politikën dhe ideologjinë e Partisë, që, për çështjen e revolucionit, të mbrojtjes së atdheut e të diktaturës së proletariatit, të jenë të gatshëm për të bërë çdo sakrificë.

Që të rritet më tej fryma revolucionare e komunistëve dhe e kuadrove, kërkohet të zbatohen me përpikëri e vazhdimësi të gjitha masat që ka marrë Partia për revolucionarizimin e tyre, siç janë: pjesëmarrja në punën prodhuese, çarkullimi etj. Por vihet re se në praktikë ka mjaft formalizëm, gjë që pengon arritjen e synimit që ka Partia për t'i brumosur dhe për t'i kalitur vazhdimisht kuadrot dhe komunistët me normat e moralit proletar, që ata, kurdoherë, të mendojnë, të punojnë e të jetojnë si revolucionarë.

Partia ka kërkuar e kërkon nga anëtarët dhe nga kuadrot e saj që të jenë njerëz të përparuar, me horizont të gjerë ideologjik e kulturor, të qëndrojnë kurdoherë në rolin pararojë. Ajo kërkon nga të gjithë e nga secili komunist e kuadër që të qëndrojnë kurdoherë e vazhdimisht në frontin më të përparuar të luftës për ndërtimin e socializmit e të mbrojtjes së atdheut, të mos mbetet në vend e të mos kënaqet me ritmet e zakonshme, të marrë përsipër detyra gjithnjë e më të mëdha, të jetë në krye të masave për të siguruar zhvillime të shpejta në çdo fushë.

Ka shumë komunistë e kuadro që janë shembull, por ka, gjithashtu, jo pak të tillë, që nuk e kryejnë si duhet këtë rol. Në kombinatin e tekstileve «Stalin», në uzinën «Traktori», në Uzinën e Veglave të Precizionit në Korçë, në Hidrocentralin e Fierzës etj., komunistët e kuadrot jo vetëm kanë përveshur për vete llërët, por i kanë bërë të ndërgjegjshëm edhe të gjithë punonjësit që mençurinë, guximin, eksperiencën dhe hovin e tyre ta vënë në shërbim të përparimit teknik dhe të tejkalimit të detyrave të prodhimit. Por a ndodh kudo kështu, a qëndrojnë kurdoherë komunistët në ballë të luftës për rendimente të larta, pararojë në revolucionin tekniko-shkencor? Jo. Ndryshe nuk mund të shpjegohet fakti që në disa ndërmarrje, komunistët nuk luftojnë sa duhet për ngritjen e normave teknike, për vendosjen e normave teknike, për shfrytëzimin e mirë të kohës së punës etj. Në bujqësi ka akoma mjaft komunistë që s'marrin pjesë në parcela të rendimenteve të larta e në eksperimentimin shkencor, ka të tillë, kur brigadat, ku ata bëjnë pjesë, janë të prapambetura në organizimin e punës, në zbatimin e të rejave të shkencës etj.

Detyrat e mëdha që kemi përpara dhe situatat në të cilat

jetojmë përballohen me sukses kur komunistët e kuadrot përvehtësojnë në themel artin e drejtimit, të organizimit e të kontrollit të punëve. Në këtë fushë konstatohen dobësi të mëdha, të cilat pengojnë zgjidhjen e shpejtë të problemeve dhe zbatimin e plotë të detyrave që shtron Partia. Në qoftë se në hartimin e planeve nuk merret gjithnjë për bazë mesatarja progresive, kjo ndodh sepse nuk organizohet e nuk drejtohet si duhet kjo punë. Në qoftë se nuk realizohen asortimentet e prodhimit, ka rendje pas sasisë, në dëm të cilësisë, kjo flet për organizim të dobët e mungesë kontrolli. Ndodh që disa direktiva të Partisë transmetohen në mënyrë mekanike. Kjo tregon, gjithashtu, se, në këto raste, komitetet e Partisë dhe kuadrot nuk bëjnë një punë krijuese, të menduar dhe të organizuar mirë.

Arti i të drejtuarit është shkencë e metodë, që zotërohet me punë e studim të palodhur në luftë për realizimin e detyrave konkrete, që ka secili në sektorin ku punon. Që të drejtosh e të administrosh me zotësi, duhet të njohësh vijën e Partisë, politikën e saj, vendimet, normat, ligjet dhe jo vetëm në përgjithësi, por për çdo sektor e për çdo degë. Aftësitë drejtuese të çdo komunisti e të çdo kuadri ku punon, nuk janë të lidhura vetëm me aftësitë individuale, por me ato të organizatës së Partisë, të mbarë kolektivit. Meritë e atij që drejton është të dijë të sigurojë udhëheqjen e Partisë, të tërheqë në një punë të gjallë e pa bujë mendimet dhe aftësitë krijuese të punonjësve të tjerë, t'i organizojë e t'i drejtojë ata, t'i hedhë me entuziazëm në aksione, të përballojë e të kapërcejë me sukses vështirësitë e pengesat.

3) Të njohim e të përvetësojmë thellë politikën ekonomike të Partisë dhe ligjet objektive të ekonomisë socialiste

Njohja e vijës së Partisë, vendosmëria e komunistëve dhe e kuadrove, për të çuar përpara ndërtimin e socializmit e për të forcur mbrojtjen e atdheut, shprehen në zbatimin e detyrave që shtron Partia në të gjitha fushat e në të gjithë sektorët. Rëndësi të veçantë ka lufta e kuadrove dhe e komunistëve në fushën e ekonomisë, ku zhvillohet beteja kryesore e ndërtimit socialist të vendit.

Ekonomia jonë është sot një ekonomi komplekse, që ecën në rrugën e zgjerimit dhe të modernizimit të saj të pandalshëm, të intensifikimit të proceseve të prodhimit. Vazhdimisht po krijohen degë të reja, po shfrytëzohen më gjerë e në mënyrë më racionale burimet natyrore të vendit. Marrëdhëniet socialiste në prodhim vijnë duke u përsosur. Në të njëjtën kohë, i tërë ky zhvillim realizohet në kushtet e bllokadës së egër imperialisto-

-revizioniste ndaj vendit tonë dhe në një kohë kur imperialistët e revizionistët kanë shtuar sulmet e tyre kundër marksizëm-leninizmit dhe propagandojnë lloj-lloj socializmash, që s'kanë asgjë të përbashkët me socializmin shkencor.

Të gjitha këto na shtrojnë detyrën që të punojmë më shumë dhe më mirë me kuadrot, me komunistët dhe me specialistët e ndryshëm që ata ta njohin dhe ta përvetësojnë akoma më thellë politikën ekonomike të Partisë, ligjet objektive të zhvillimit të ekonomisë, sepse vetëm kështu do të jenë në gjendje t'u japin zgjidhje të drejtë problemeve. Studimi i marksizëm-leninizmit, studimi i ligjeve të zhvillimit të shoqërisë dhe të ekonomisë i duhen çdo njeriu e çdo kuadri.

Zgjidhja e drejtë e problemeve ekonomike, mbi bazën e marksizëm-leninizmit, ushtron, nga ana e saj, një ndikim të madh në edukimin e komunistëve e të punonjësve, sepse edukimi nuk bëhet i shkëputur nga transformimi i jetës materiale, nga rrethanat konkrete në të cilat punojnë e luftojnë njerëzit tanë, nga kushtet objektive që ata i rrethojnë.

Partia jonë politikën e saj ekonomike për zhvillimin e vendit e ka bazuar dhe e bazon, kurdoherë, në shkencën marksiste-leniniste, në ligjet objektive të socializmit, që i japin planit unik shtetëror përmbajtje të thellë shkencore. Por, në praktikë, ka raste kur, nga disa komunistë e, sidomos, kuadro e specialistë, problemet e fenomenet e ndryshme ekonomike shihen ngushtë, në aspektin teknik e administrativ, nuk shikohen në prizmin e ekonomisë politike të socializmit dhe të politikës ekonomike të Partisë. Në luftën për realizimin e detyrave të planeve ekonomike, vihen re shfaqje të liberalizmit e të burokratizmit, që kanë çuar në prodhimin e mallrave stoqe, në krijimin e disa shpërpjesëtimeve midis prodhimit e konsumit, në shpërndarjen jo të drejtë të fondeve në kooperativat bujqësore, në qarkullimin e ngadalshëm të monedhës etj. Këto fenomene, pasojat e të cilave ekonomia jonë i ka ndier dhe vazhdon t'i ndiejë, në mjaft raste, nuk kuptohen e nuk shpjegohen si duhet, që nga ministritë e deri në komitetet e Partisë e komitetet ekzekutive të këshillave popullore të rretheve, ashtu edhe në ndërmarrjet ekonomike. Kjo ndodh sepse nuk vlerësohet si duhet rrezikshmëria që vjen nga moszbatimi i drejtë ose nga shtrembërimi i ligjeve ekonomike.

Njohja e ligjeve të ekonomisë politike u duhet drejtuesve, kuadrove e komunistëve për t'i përdorur këto me efektivitet në dobi të ndërtimit socialist dhe të plotësisht të detyrave në fushën e ekonomisë, që planet e shtetit të realizohen plotësisht jo vetëm në treguesit sasiorë, por, medoemos, në të gjithë treguesit cilësorë, ekonomikë e financiarë.

Partia përdor forma të ndryshme pune për t'u shpjeguar

njerëzve dhe veçanërisht kuadrove politikën ekonomike të saj. Por është fakt se puna e Partisë, për njohjen dhe propagandimin e ligjeve ekonomike, është akoma e pamjaftueshme.

Mendimi dhe praktika e gabuar që kanë disa kuadro e komunistë, sikur globali është gjithçka, pavarësisht se me ç'lloj prodhimesh ose vlerash përdorimi arrihet vëllimi i përgjithshëm i prodhimit, i ka çuar mjaft drejtues të ekonomisë në rendjen pas prodhimeve me vlera të mëdha, shpeshherë, jashtë planit dhe mbi nevojat e ekonomisë e të popullit, në lënien pas dore të artikujve të ashtuquajtur me vlera të vogla, pavarësisht se nevojat për to janë të shumta, në nënvleftësimin e cilësisë dhe të treguesve të tjerë tekniko-ekonomikë të planit të shtetit. Kushdo, që njeh mirë politikën ekonomike të Partisë dhe ligjet e ekonomisë politike, i kupton pasojat e vështirësitë që i krijohen ekonomisë nga një konceptim dhe nga një praktikë e tillë.

Vetëm një punë e dobët për zbatimin e detyrave mund të shpjegojë faktin që, me gjithë masat që janë marrë dhe rezultatet që janë arritur, ka ende shumë vlera materiale mbi normativë e mallra stoqe, që janë baras me afro 8 për qind të prodhimit të përgjithshëm industrial vjetor. Kjo krijon shpërpjesëtime ndërmjet degëve e sektorëve, si dhe midis prodhimit e konsumit, krijon vështirësi dhe mungesa në furnizimin e tregut me disa artikuj.

Përse flasin këto të meta e dobësi? Ato flasin për atë se nuk kuptohet mirë një problem i madh i ekonomisë politike, siç është ai i raportit që duhet të ekzistojë në socializëm midis vlerës së përdorimit dhe vlerës.

«Ekonomia jonë socialiste, — theksoi shoku Enver Hoxha, në mbledhjen e Byrosë Politike të datës 19 shtator 1977, — është një ekonomi që ka për qëllim plotësimin e nevojave të masave të gjera punonjëse, të prodhimit dhe të riprodhimit të zgjeruar socialist me vlera të caktuara përdorimi, plotësimin e nevojave konkrete për forcimin e mbrojtjes së vendit. Këtë del që këto nevoja duhet të plotësohen jo dosido, por në sasirat e duhura dhe sipas një radhe të caktuar». «Prioriteti që ka dhe duhet të ketë vlera e përdorimit të produkteve në shoqërinë tonë socialiste, — thekson ai, — nuk duhet të çojë në asnjë rast në nënvleftësimin e vlerës së tyre, përndryshe krijohen pasoja negative edhe për vetë rritjen e zgjerimin e produkteve e të vlerave të përdorimit»¹.

1 Arkivi Qendror i Partisë.

E keqja është se tendenca e globalizmit, që ka hyrë në mjaft degë e sektorë të ekonomisë, nuk pasqyrohet vetëm në mënyrat e planifikimit dhe të ndjekjes së plotësisht të planit të prodhimit, por edhe në llogaritjet dhe në analizat globaliste, me hamendje e në mënyrë empirike që u bëhen treguesve të punës, atyre financiarë, të përdorimit të lëndëve të para, të materialeve etj.

Byroja Politike e Komitetit Qendror të Partisë miratoi masa të rëndësishme për përsosjen e metodologjisë së planifikimit. Por, megjithëkëtë, është e nevojshme që nga organizatat e Partisë të zhvillohet një punë intensive dhe e gjithanshme edukative e sqaruese me komunistët dhe me kuadrot për ngritjen e nivelit të drejtimit me plan të ekonomisë. Rëndësi të veçantë këtu merr përvetësimi i mësimit të shokut Enver Hoxha që secili të njohë mirë politikën e asaj që prodhon, përse e prodhon dhe për kë e prodhon. Vetëm prodhuesi i ndërgjegjshëm për qëllimin dhe për objektivat e prodhimit socialist mund të arrijë të ketë suksese, të plotësojë në mënyrë frontale planin ekonomik, ashtu sikurse edhe në luftë, vetëm luftëtari i ndërgjegjshëm, që di përse e bën luftën, mund të arrijë të korrë fitore mbi armikun.

Në fushën e ekonomisë ka edhe probleme të tjera. Aktualisht, në duart e punonjësve, jashtë qarkullimit monetar ndodhen disa milionë lekë. Nga kjo nuk mund të mos shkaktohen vështirësi të ndryshme. Në fund të fundit, për çfarë flet ky fenomen, a nuk përfaqëson ai rrezik për pasoja inflacioniste?

Nga natyra e vet, ekonomia socialiste nuk e njeh dhe nuk e pranon inflacionin, sepse në socializëm ka një ekonomi të planifikuar e të drejtuar. Këtu kërkesa dhe oferta ka mundësi të jenë në harmoni me njëra-tjetrën, sepse ekonomia drejtohet në mënyrë të ndërgjegjshme dhe me plan. Mirëpo, në qoftë se nuk njihen mirë ligjet ekonomike të socializmit, në qoftë se industria prodhon mallra me cilësi të keqe dhe shkel asortimentin e prodhimit, duke krijuar me to mallra stoqe e mbinormativë, në qoftë se ndërtimi paguan normalisht punonjësit, por vepra nuk dorëzohet dhe nuk hyn në prodhim në afat, në qoftë se bujqësia nuk plotëson planin e prodhimit të perimeve, të frutave, të qumështit dhe të artikujve të tjerë, në qoftë se pemët mbillen dhe pastaj thahen, ose bagëtitë dëmtohen dhe hyjnë me vonesë në prodhim, të gjitha këto krijojnë mungesën e shumë mallrave në treg dhe vështirësojnë, kështu, thithjen e parave, gjë që mund të sjellë pasoja inflacioniste.

Në qoftë se, nga ana tjetër, punëtorët marrin paga më të larta nga sa u takojnë, sipas normës e cilësisë, ose kooperativat bujqësore kredinë e tërhequr për shtimin e prodhimit ua shpërndajnë anëtarëve për ditë-pune dhe kjo nuk shoqërohet me

shtim prodhimi, në qoftë se bëhen shpenzime të tepëruara në sferën joproduuese etj., nuk ka dyshim se këto shtojnë jashtë masës e jashtë nevojave sasinë e monedhës në qarkullim.

Këto fenomene ndodhin se mjaft kuadro e drejtues të ekonomisë nuk kuptojnë si duhet dhe nuk mbajnë mirë parasysh se ekonomia socialiste është një tërësi e pandarë, se në të veprojnë shumë ligje ekonomike, të lidhura e të gërshetuara me njëra-tjetrën. Kurse në praktikë këta mendojnë se ky fenomen ka të bëjë vetëm ose kryesisht me ligjin e qarkullimit monetar, me të cilin, gjoja, u dashka të merren vetëm organet e financës e të bankës.

Të gjithë kuadrot e sidomos ata që punojnë e drejtojnë në organet ekonomike, duhet të reflektojnë seriozisht për këto çështje. Njohja e ligjit të vlerës, e atij të zhvillimit proporcional të ekonomisë, mësimit mbi riprodhimin e zgjeruar socialist e të tjera njohuri të ekonomisë politike, nuk duhen vetëm për kulturë të përgjithshme. Partia duhet t'ua mësojë këto kuadrove drejtues e specialistëve, që punojnë në qendër ose në rrethe, në ndërmarrje ose në kooperativa bujqësore, për të udhëhequr prodhimin socialist në përputhje me vijën e me mësimit e Partisë.

Të metat dhe çdo shtrembërim në fushën e ekonomisë, po të lihen të trashen, prekin e vënë në rrezik vetë sistemin tonë socialist. Lufta që bëri Partia kohët e fundit, kundër grupit armiqësor e tradhtar në fushën e ekonomisë, ishte, në të njëjtën kohë, luftë për forcimin e shtetit tonë të diktaturës së proletariatit.

Një fushë tjetër me rëndësi në lëmin e ekonomisë janë kuptimi dhe zbatimi i drejtë i interesave të ndryshëm në shoqërinë socialiste, i problemeve që kanë të bëjnë me qëndrimin socialist ndaj punës dhe ndaj pronës. Njerëzit tanë i karakterizon një ndërgjegje e lartë socialiste. Ky është një realitet që bie menjëherë në sy, në fshat e në qytet, në kuadro e në komunistë, në masën e punëtorëve e të fshatarëve kooperativistë. Punonjësit tanë dallohen për qëndrimin e ri ndaj punës e ndaj pronës, që shfaqet në pjesëmarrjen e gjerë masive në punë të dobishme shoqërore në të katër anët e atdheut, në gatishmërinë e tyre për të punuar kudo ku e lypin interesat e ndërtimit të socializmit, në kujdesin e madh që ata tregojnë për zhvillimin dhe për fuqizimin e pandërprerë të pronës shoqërore, në shpirtin e sakrificës dhe në heroizmin masiv.

Megjithatë, në jetën e përditshme vërtetohen edhe fenomene e shfaqje josocialiste, që flasin për një nivel të pamjaftueshëm të ndërgjegjes proletare te disa kuadro, komunistë e punonjës. Ka nga këta që përpiqen të marrin nga shoqëria më shumë në krahasim me ato që u takojnë në bazë të ligjeve e të rregullave

të vendosura. Në përgjithësi, bëhen përpjekje të shumta për të ngritur normat e punës dhe për shtrirjen e atyre teknike ose të bazuara teknikisht. Mirëpo ka disa punonjës që, për të marrë të ardhura më të mëdha, rendin pas normës, duke dëmtuar cilësinë e punës e të prodhimit, ose shfrytëzojnë makinat në kundërshtim me parametrat teknikë.

Shfaqje të tilla vihen re edhe në kooperativat bujqësore, ku mbahen bagëti mbi normat e statutit, ku nga disa njerëz shpërdorohet pasuria kolektive për interesat personalë etj. Megjithëse ushtrimi i profesionit të lirë te ne është ndaluar me ligj, ka akoma mjaft raste që punonjës të ndryshëm, në mënyrë të fshehtë, e praktikojnë këtë si në qytet, ashtu edhe në fshat. Qëndrimet josocialiste ndaj punës e pronës së përbashkët kanë rrënjë të thella, ato e kanë burimin e tyre në ndjenjën e pronës private, të formuar e të trashëguar në shekuj. Është vënë re se, kur puna edukative e Partisë mbahet e gjallë, shfaqjet dhe qëndrimet e huaja ndaj punës e pronës janë më të pakta. Prandaj nuk duhet ulur asnjëherë kujdesi për këto çështje. Çrrenjosja e shfaqjeve të huaja, edukimi marksist-leninist i kadrove, i komunistëve dhe i gjithë punonjësve, me qëndrimin socialist ndaj punës e pronës, kanë qenë dhe mbeten nga frontet më të rëndësishme të punës së Partisë, të organizatave të masave dhe të organeve shtetërore.

Sqarimi i problemeve që kanë të bëjnë me shpërndarjen dhe me vendosjen e raporteve sa më të drejta ndërmjet fondit të akumulimit dhe të konsumit, gjithashtu, duhet të zërë një vend me rëndësi në punën edukative të Partisë me kadrot e me komunistët. Në caktimin e këtyre raporteve Partia nisat nga parimi që, duke u mbështetur në burimet tona të brendshme, fondi i akumulimit të vijë duke u rritur, me synim që të sigurohet zhvillimi i pandërprerë e me ritme të larta i ekonomisë e i kulturës.

Prandaj janë të gabuara ato prirje që ndeshen, sidomos, në kooperativat bujqësore, për të rritur fondin e konsumit në dëm të fondit të akumulimit. Organizatat e Partisë, në fshat e në qytet, duhet t'ua bëjnë të qartë sa më mirë kadrove dhe masave se vetëm duke vendosur një raport të drejtë midis fondit të konsumit e të akumulimit mund të sigurohet riprodhimi i zgjeruar socialist, të përballohen rrethimi e bllokada, të rritet aftësia mbrojtëse e atdheut dhe të garantohen mirëqenia dhe rritja e saj e mëtejshme.

Kursimi luan një rol të rëndësishëm për zhvillimin e ekonomisë socialiste. Ky problem merr një rëndësi të veçantë po të kemi parasysh se, në mjaft raste, forcat njerëzore, vlerat materiale e monetare nuk përdoren kurdoherë drejt. Këtë e vërtetoi qartë diskutimi i gjerë popullor, i organizuar nga Komiteti Qe-

ndror i Partisë, për forcimin e regjimit të kursimit. Fakti që gjatë këtij diskutimi u zbuluan mundësi të reja për shtimin e prodhimit, për kursimin e fuqisë punëtore, të investimeve, të mjeteve materiale e monetare, që llogariten në një shumë prej disa qindra milionë lekësh, flet për rezervat e mëdha që ekzistojnë në ekonominë tonë.

Por, për çudi, në projektplanet, që u hartuan për vitin 1978, jo vetëm që nuk u pasqyruan ato kursime që dolën nga diskutimi popullor për vitin 1977, por u kërkuan të rriten investimet, mbi kuotat e pesëvjeçarit. Po kështu, u kërkuan disa mijë tonë karburante e materiale të tjera mbi kuotat, disa mijë punëtorë mbi nevojat, disa milionë lekë valutë më shumë se kuota e importit, disa milionë lekë shpenzime mbi detyrat etj. Me të drejtë Këshilli i Ministrave i kritikoi rreptë këto praktika, që shprehin mungesën e kuptimit të thellë të situatave dhe të rrethimit imperialisto-revizionist dhe kërkoi që projektplanet të rishikohen.

Megjithëse vitet e fundit janë bërë përmirësime të dukshme, ka akoma rreth 90 ndërmarrje, disa dhjetëra sektorë e reparte e qindra artikuj që planifikohen me humbje, ose që nuk plotësojnë detyrën e uljes së kostos e të fitimit. Kjo gjendje nuk mund të merret e shkëputur nga ai kuptim i ngushtë e i cekët që kanë disa kadro e drejtues të ekonomisë lidhur me fitimin, me rentabilitetin dhe me efektivitetin e shpenzimeve shoqërore, si dhe nga dobësitë e organeve dhe të organizatave të Partisë, të cilat nuk kanë siguruar si duhet atë kuptim politik e ideologjik që kërkon plotësimi i detyrave të shtruara nga Partia.

Shoku Enver Hoxha, në mbledhjen e Byrosë Politike, më 3 shkurt 1977, ka theksuar se shpenzimet e prodhimit janë në realitet

«...një problem politik, me rëndësi të madhe shoqërore, nga zgjidhja e drejtë e të cilit varet ecja përpara e shoqërisë sonë socialiste»¹.

Kuptimi më i thellë dhe zbatimi më me konsekuencë i parimit të mbështetjes në forcat e veta kudo, në çdo fushë të veprimtarisë ekonomike e shoqërore, ka qenë dhe mbetet një nga drejtimit më të rëndësishme të punës së Partisë për edukimin marksist-leninist të kadrove e të komunistëve. Është fakt se tani ka një kuptim më të drejtë të parimit të mbështetjes në forcat e veta dhe bëhet një luftë më këmbëngulëse për

¹ Enver Hoxha. «Raporte e fjalime 1976-1977», f. 162.

zbatimin e tij në jetë. Por, në kushtet aktuale, kur presioni i rrethimit dhe i bllokadës së egër imperialisto-revizioniste është forcuar, kur vendet kapitaliste e revizioniste krijojnë pengesa të shumta për të blerë disa nga mallrat tona dhe për të na shitur ato për të cilat kemi nevojë, kur nga Kina jo vetëm nuk mund të pritet ndihmë, por ka mundësi të shtohen pengesat edhe për zbatimin e detyrimeve që ekzistojnë në bazë të marrëveshjeve dypalëshe, lufta për kuptimin e drejtë e për zbatimin me këmbëngulje të parimit të mbështetjes në forcat e veta merr një rëndësi të veçantë.

Kongresi i 7-të i Partisë ka shtruar detyra të mëdha, në të gjitha drejtimet, për zhvillimin e forcave prodhuese dhe të marrëdhënieve në prodhim. Lufta që zhvillon Partia për të mobilizuar masat e gjera punonjëse, me klasën punëtore në krye, për t'i shndërruar në realitet këto plane duhet të jetë gjithnjë në rritje. Detyra kryesore është forcimi i bindjeve të kuadrove e të gjithë punonjësve për drejtësinë e vijës së Partisë, formimi i tyre politik, ideologjik e shkencor për të zbatuar me sukses e me konsekuencë planet e shtetit.

Organizatata e Partisë duhet të punojnë për t'i bërë sa më të ndërgjegjshëm kuadrot, komunistët dhe të gjithë punonjësit se rrethimi dhe bllokada çahen kur realizohet plani i naftës, i nxjerrjes së mineraleve, kur sigurohen buka dhe prodhimet e domosdoshme për nevojat e popullit, kur prodhohen sa më shumë pjesë ndërrimi, kur shtohet eksporti dhe ulet importi, kur nxirren mallra me cilësi të lartë e kosto të ulët, kur luftohet me të gjitha forcat për realizimin deri në fund të detyrave të planit të shtetit.

Shoku Enver, kohët e fundit, është ndalur në mënyrë të veçantë dhe ka folur disa herë për problemet ekonomike, si: në aktivin e Partisë në Vlorë, në mbledhjet e Byrosë Politike për kooperativat e tipit të lartë dhe për përsosjen e planifikimit, ose në mbledhjen e Sekretariatit për revolucionin tekniko-shkencor. Kjo tregon rëndësinë e madhe që kanë për Partinë dhe për gjithë vendin problemet që lidhen me zhvillimin dhe me drejtimin e ekonomisë. Prandaj kuadrot e komunistët duhet të thellohen vazhdimisht në mësimet e Partisë e të shokut Enver, të studiojnë mirë direktivat e orientimet e Partisë, t'i kuptojnë drejt ato dhe të luftojnë me konsekuencë për zbatimin e tyre.

4) Ngritja e nivelit tekniko-profesional të kuadrove dhe të komunistëve — pjesë e pandarë e edukimit të tyre

Vendi ynë ka tani një bazë materialo-teknike të fuqishme, një industri të pajisur me teknikë e teknologji moderne. Bujqësia po zhvillohet gjithnjë e më shumë mbi baza shkencore. Në vendin tonë kryhen ndërtime të komplikuar, projektohen hidrocentrale dhe vepra të tjera të rëndësishme, të cilat, nga përmasat e vështirësitë, janë të rralla në Evropë. Të gjitha këto janë rezultat i politikës së drejtë të Partisë, i punës vetëmohuese të popullit tonë të palodhur, fryt i talentit dhe i krijimtarisë së klasës punëtore e fshatarësisë kooperativiste, të kuadrove e të inteligjencies sonë revolucionare.

Me kujdesin e veçantë të Partisë, niveli arsimor, kulturor e profesional i punonjësve, i komunistëve dhe i kuadrove, i inteligjencies sonë popullore, është ngritur vazhdimisht. Por, në stadin e arritur në zhvillimin e vendit tonë, kërkohet një nivel akoma më i lartë teknik, shkencor e profesional i njerëzve tanë, kërkohet që të kapërcehen përfundimisht konceptet artizanale dhe të zëvendësohen ato me konceptet e një prodhimi të madh modern socialist.

Kombinati metalurgjik, që po ndërtohet në Elbasan, nuk është një kovaçanë, por një kompleks industrial i madh e i ndërlikuar, me një teknologji të lartë. Shfrytëzimi i tij kërkon njohuri teknike dhe një disiplinë rigorozë shkencore, të cilave duhet t'u përmbahet si punëtori i thjeshtë, ashtu edhe specialisti i kualifikuar. Atje nuk mund të punohet pa njohur mirë proceset fizike, kimike, termike, mekanike etj. të prodhimit dhe pa plotësuar deri më një kërkesat që shtrojnë ato. Çdo shmangie shpie në dëmtime e në pasoja serioze.

E njëjta gjë mund të thuhet edhe për kërkimet gjeologjike, për zbulimin e vendburimeve të reja të naftës e të gazit dhe të mineraleve të dobishme.

«Gjeologjia është një shkencë, — sikurse e theksoi shoku Enver në Kongresin e 7-të, — me disiplinë të rreptë, që kërkon saktësi të kontrollueshme në çdo veprim dhe në çdo moment... në gjeologji, nuk mund të shkohet as me hamendje, as me metoda empirike»¹.

Edhe në industrinë nxjerrëse e përpunuese, në industrinë kimike, mekanike, edhe në ndërtimin e digave, të hekurudhave e

¹ Shih në këtë vëllim, f. 51.

të veprave ujore, kudo lipsen njohuri të thella teknike, disiplinë e rreptë shkencore.

Po në bujqësi mos vallë mund të ecet me ritme të shpejta përpara e të arrihen rendimentet e kërkuara pa përdorur gjerësisht shkencën në metodat e punimit të tokës, në trajtimin e farërave, në shërbimet e në ujitje? Jeta dhe eksperiencia e ekonomive bujqësore të përparuara të vendit tonë kanë vërtetuar se zbatimi i teknikës dhe i shkencës kanë siguruar suksese të mëdha.

Për këto arsye që përmendëm, ngritja e vazhdueshme e nivelit teknik, shkencor e profesional të kuadrove e të komunistëve, si pjesë e pandarë e edukimit komunist, përbën një drejtim të rëndësishëm të punës së Partisë, të organeve shtetërore dhe ekonomike, si dhe të organizatave të masave. Përpara tyre shtrohet detyra që të mënjanohen disa dobësi e boshllëqe, që vihen re në nivelin teknik e shkencor të punonjësve dhe të luftohen më me këmbëngulje të metat që vërtetohen në organizimin dhe në drejtimin e kësaj pune.

Në çështjen e ngritjes me ritmet e dëshiruara të kualifikimit, veçanërisht të kuadrot e të inteligjencia, pengojnë empirizmi dhe shfaqjet e vetëkënaqësisë.

Empirizmi duket në disa kuadro, si të bazës e të nivelit të rrethit, ashtu edhe të kuadro të dikastereve e të institucioneve qendrore. Këta lloj kuadrosh udhëheqin duke u mbështetur në njohuritë që kanë fituar nga praktika, drejtojnë sipas një rutine të formuar, merren me çështjet që u dalin përpara, pa bërë përpjekjet e nevojshme për të studiuar, për t'u thelluar në problemet e në fenomenet, për të përgjithësuar përvojën, për të arritur në konkluzione shkencore. Për shumë nga këta kuadro librat janë një gjë e rrallë, shkenca një luks i tepruar.

E keqja e praktikizmit nuk është vetëm se ai lë prapa disa njerëz, por sepse, si koncept, ai ndikon në udhëheqjen e punëve, bëhet pengesë serioze në futjen e teknikës dhe të shkencës në prodhim. Partia ka theksuar nevojën e shkëmbimit të përvojës së përparuar, e mësimin nga më të mirët. Por disa kuadro e komunistë, shpesh, këtë porosi të Partisë e kuptojnë cekët. Të përfitosh nga përvoja e përparuar do të thotë të njohësh thellë dhe shkencërisht të gjithë faktorët që kanë përcaktuar arritjen e rezultateve të larta, do të thotë të krahasosh nga pikëpamja shkencore, për shembull, kushtet e tokës, të farërave dhe kapacitetin e tyre, përdorimin e plehrave në përshtatje me përbërjen agrokimike të tokës dhe me kërkesat biologjike të bimëve etj. Vetëm analiza shkencore e përvojës së përparuar është instruktive e bindëse dhe jep mundësi për përhapjen e saj me sukses. Kuptimi dhe zbatimi mekanik i kësaj përvoje, janë shprehje të një praktikizmi që nuk sjell dobi.

Partia duhet të luftojë me konsekuencë edhe shfaqjet e vetëkënaqësisë. Shumë njerëz, midis tyre edhe kuadro e teknikë, me mbarimin e shkollës, ose me mbarimin e një kursi të çfarëdolloji, bien në vetëkënaqësi, duke menduar, jo drejt, sikur tashmë dinë çdo gjë, e njohin mirë teknikën, dinë në perfekcion zanatin, sikur nuk kanë ç'të mësojnë më tej. Por, ndërkaq, ndodhin, jo rrallë, shkelje të disiplinës teknike e teknologjike, që dëmtojnë makineritë ose prishin cilësinë e prodhimit. Ndodhin avari në sektorë të ndryshëm jo vetëm atje ku teknologjia është më e re, por edhe në industri të tilla, si ajo e naf-tës, për shembull, që nuk është e re te ne.

Përsë na ngjasin këto? Na ngjasin për arsye se disa kuadro e punonjës, qofshin me arsim të lartë ose të mesëm, qofshin edhe punëtorë të thjeshtë, mësimet e Partisë nuk i kanë kuptuar dhe nuk i kanë zbatuar si duhet. Ka nga ata që këto mësimet nuk i lidhin me luftën e tyre të përditshme praktike. Ata mund të mbajnë fjalime për rrethimin imperialisto-revizionist, për parimin e mbështetjes në forcat e veta, për kursimet. Por, në praktikë, në punën e tyre të përditshme, nuk respektojnë me rreptësi disiplinën shkencore dhe teknike, nuk e ndiejnë sa dhe si duhet nevojën e kualifikimit të tyre të vazhdueshëm, nuk lexojnë dhe nuk studiojnë me këmbëngulje e me durim edhe pas mbarimit të shkollës ose të kursit.

Nga ana tjetër, edhe organet e Partisë, ato të pushtetit e të masave nuk përpiqen sa duhet që çdo kuadër ta nxitin, ta frymëzojnë dhe ta kontrollojnë që të mësojë pa ndërprerje. Kuadrot tanë, të çfarëdolloji, të mos mendojnë asnjëherë se, për atë punë ku janë caktuar, njohuritë e tyre janë të mjaftueshme. Ata duhet të udhëhiqen nga ajo sedër revolucionare që nxit kualifikimin dhe ngritjen e vazhdueshme të nivelit të tyre të diturisë, jo për rrogë dhe për poste, por për një zhvillim më të madh të intelektit dhe për të kryer gjithnjë e më mirë detyrën. Ata duhet ta kuptojnë, gjithashtu, se Partia dhe shteti i proletarëve, vazhdimisht, do të kenë nevojë për njerëz të tillë për t'i ngritur në vende më të rëndësishme, ku problemet që do të kërkojnë zgjidhje do të jenë më të koklavitura. Pra, do të duan edhe pjekuri mendimi, pjekuri politike e ideologjike, por edhe pjekuri teknike.

Kërkesat për përgatitjen ideopolitike dhe tekniko-profesionale të punëtorëve dhe të specialistëve të mesëm e të lartë janë paqyruar në vendimet e rëndësishme të Komitetit Qendror të Partisë dhe të Qeverisë për atestimin kulturor e profesional. Në to theksohet që çdo punonjës duhet të jetë i formuar politikisht e ideologjikisht dhe i përgatitur nga ana profesionale.

Ne kemi tani një sistem të organizuar për kualifikimin masiv të punëtorëve dhe të kooperativistëve, i cili përfshin

çdo vit dhjetëra mijë njerëz. Megjithëkëtë vazhdojnë të ekzistojnë shpërpjesëtime ndërmjet kërkesave më të larta të teknikës e të teknologjisë së prodhimit dhe nivelit relativisht më të ulët të kualifikimit të punëtorëve e të kooperativistëve. Këto shpërpjesëtime ndeshen jo vetëm në ndërmarrjet e reja, por edhe në të vjetrat. Ka shumë punëtorë që punojnë në vende e në procese pune të kategorive më të larta sesa shkalla e kualifikimit të tyre.

Duhet të mbahet mirë parasysh se niveli i ulët tekniko-profesional e kulturor i punonjësve pengon edhe kuptimin ideopolitik të direktivave të Partisë dhe zbatimin e tyre të plotë në jetë. Prandaj kualifikimi i gjithanshëm i punonjësve duhet vlerësuar akoma më shumë nga organet dhe nga organizatat-bazë të Partisë, nga organizatat e masave dhe nga organet shtetërore, sepse, në praktikë, në disa raste, vërehen lëkundje nga të dyja anët: diku kërkohet më shumë për anët ideopolitike, duke nënvleftësuar kërkesat për zotërimin e profesionit, ashtu sikurse ka edhe raste që nënvleftësohen kërkesat për anët ideopolitiko-shoqërore e kulturoro-arsimore, duke u kufizuar, kryesisht, në anët tekniko-profesionale.

Organet e Partisë e të pushtetit, në qendër e në bazë, duhet t'i kushtojnë më shumë kujdes edukimit të vazhdueshëm shkencor e kulturor të kuadrove dhe të gjithë masës së inteligjencies. Është e nevojshme që, veçanërisht inteligjencia e prodhimit, të njihet me të rejat e teknikës e të shkencës, të shtojë vazhdimisht dijet dhe njohuritë e saj.

Në këtë drejtim, në radhë të parë, duhet të nxiten e të inkurajohen përpjekjet e specialistëve për të studiuar individualisht. Për këtë qëllim Partia dhe shteti kanë marrë masa dhe kanë krijuar kushte që të mos mungojë literatura e nevojshme tekniko-shkencore për kategoritë e ndryshme të kuadrove. Kjo literaturë gjendet nëpër biblioteka e institute, por ajo duhet shfrytëzuar më shumë e më me dobi.

Nga ana tjetër, duhen marrë të gjitha masat për rikualifikimin e kuadrove dhe të specialistëve të ndryshëm. Është fakt se shumë quadro, agronomë, inxhinierë, kimistë, gjeologë, ekonomistë, financierë, mjekë e mësues, që kanë mbaruar shkollat vite më parë, kanë mbetur në atë nivel njohurish tekniko-shkencore që kanë marrë që kur ishin në shkollë. Rikualifikimi i tyre është i domosdoshëm. Të mësosh apo të mos mësosh, të rikualifikohesh ose jo, nuk është thjesht një çështje personale. Për këtë është e interesuar e tërë shoqëria. Ajo ka nevojë që kuadrot dhe specialistët të jenë sa më të kualifikuar, prandaj ata, detyrimisht, duhet të mësojnë e të rikualifikohen në forma të organizuara e të kontrollueshme. Kjo është për të mirën e punës,

por është edhe në të mirën e tyre. Aktualisht, në këtë drejtim punohet, por jo në mënyrë sistematike.

Në qoftë se Ministria e Shëndetësisë ka organizuar çdo vit kalimin në kurset pasuniversitare të 8 deri 10 për qind të të gjithë mjekëve, në qoftë se Ministria e Arsimit dhe e Kulturës këtë vit ka filluar kualifikimin masiv, pa shkëputje nga puna, të mbi 1 700 kuadrove të sektorit të arsimit, të gjitha këto tre- gojnë se ekzistojnë mundësi reale për t'iu futur kësaj pune në front të gjerë.

Veç kësaj, duhen marrë masa për përgatitjen e kuadrove të specializuara për fusha të veçanta të prodhimit, të shkencës e të kulturës, të domosdoshëm për staïn aktual dhe për perspektivën e zhvillimit të vendit.

Organet shtetërore, veç organizimit të kurseve e të seminareve për kualifikimin sistematik të kuadrit dhe të inteligjencies, duhet të marrin masa për të organizuar më mirë edhe ato forma pune operative, si: sesionet shkencore, analizat shkencore të kërkimeve në fusha të ndryshme, informacionet mbi teknikën dhe teknologjinë e re etj., për të përgjithësuar shkencërisht përvojën e përparuar, për të nxjerrë konkluzione nga puna e kryer, për të hapur perspektiva më të gjera e sa më të qarta. Në kërkimet në naftë, ashtu si edhe në mineralet e tjera, tashmë kemi mjaft përvojë, në industrinë mekanike, gjithashtu, kemi rezultate të mira. Tani punëtorët dhe inxhinierët tanë të talentuar ndërtojnë fabrika të tëra, linja, makineri dhe pajisje të llojeve të ndryshme.

Siç e dimë, në Hidrocentralin e Fierzës qëndronin prej kohësh pa punë disa makina të rënda. Ato ishin blerë nga firma të huaja me defekte, ndërsa pjesët e këmbimit mungonin. Por punëtorët tanë të industrisë mekanike, një grup inxhinierësh dhe teknikësh, në kooperim të gjerë, arritën t'i prodhojnë detajet e nevojshme, duke bërë kështu që të dësh- tojnë dhe qëllimet armiqësore, sabotuese të të huajve. Ky është një shembull që flet për aftësitë dhe për mundësitë e mëdha të industrisë sonë mekanike dhe të specialistëve tanë. Përpunimi shkencor i përvojes së arritur, dalja me konkluzione instruktive për të ardhmen janë një ndihmë e madhe jo vetëm për edukimin e kuadrove dhe për inkurajimin e mendimit krijues të tyre, por sqarojnë edhe perspektivën e zhvillimit të industrisë mekanike, ose të degëve të tjera të ekonomisë. Sot, më tepër se kurrë, Partia kërkon nga të gjithë specialistët që të angazhohen seriozisht për ta çuar përpara revolucionin tekniko-shkencor, për të zgjidhur sa më mirë detyrën që ka shtruar Kongresi i 7-të lidhur me projektimin, me ndërtimin e me vënien në shfrytëzim të fabrikave, të pajisjeve dhe të makinerive të reja.

Me të gjitha problemet që po shqyrtojmë lidhet drejtpërdrejt puna e shkollës, si vatra kryesore e formimit të gjithanshëm të brezit të ri dhe e përgatitjes së kuadrove. Në të gjitha hallkat e sistemit arsimor, sot ndjekin mësimet rreth 710 000 veta. Partia i ka ngarkuar shkollës misionin e madh që të përgatitë njerëz të kalitur ideologjikisht, të pastër moralisht dhe të aftë për ndërtimin dhe për mbrojtjen e socializmit.

Mundësi me të vërtetë kolosale për arritjen e këtyre qëllimeve ka krijuar sistemi i ri arsimor, që është trupëzimi i gjallë i platformës së Plenumit të 8-të të Komitetit Qendror të vitit 1969, i mësimëve marksiste-leniniste të Partisë e të shokut Enver mbi revolucionarizimin e shkollës.

Epërsitë e sistemit tonë arsimor shihen qartë në një varg rezultatesh të arritura. Shkolla po e kryen më mirë formimin politik e ideologjik të nxënësve e të studentëve, nëpërmjet rrugëve që kombinojnë drejt përvetësimin e bazave të doktrinës sonë marksiste-leniniste dhe të mendimit teorik të Partisë, me pjesëmarrjen aktive në praktikën e gjallë revolucionare. Dijet shkencore, që merren sot në bankat e shkollës, e pajisin brezin e ri me një horizont të gjerë të kulturës së përgjithshme dhe i japin një përgatitje të kualifikuar teknike e profesionale. Tre komponentët kanë rritur jo vetëm cilësinë e mësimit dhe kanë forcuar rolin edukativ të shkollës, por kanë krijuar kushte që rinia shkollëre të njihet më mirë me jetën, të kalitet me vështirësitë, të nderojë punën dhe t'i shërbejë atdheut atje ku ka nevojë.

Megjithatë, në punën e shkollës ka disa probleme që duhet të tërheqin më mirë vëmendjen e organeve dhe të organizatave-bazë të Partisë. Ne kemi tani një rrjet të gjerë shkollash të të gjitha kategorive dhe të profileve, me një shpërndarje territoriale të tillë, që mbulon dhe skajet më të largëta të Republikës. Kështu, Partia ka krijuar kushte shumë të favorshme për zgjidhjen e detyrave të arsimit masiv dhe për ngritjen e nivelit tekniko-profesional të të rinjve e të punonjësve, në qytet e në fshat. Këto kushte duhet të shfrytëzohen sa më mirë. Organet e Partisë, të pushtetit dhe organizatat e masave duhet të punojnë që shkollat të ndiqen në rregull nga nxënësit e nga punonjësit.

Nga ana tjetër, një problem me rëndësi është rritja e cilësisë së punës të shkollës dhe e lidhjes sa më të ngushtë të saj me jetën, me nevojat e prodhimit e të mbrojtjes. Zgjidhja e kësaj detyre kërkon patjetër harmonizimin e tre komponentëve. Edhe rritja e efikasitetit të shkollës, në ngritjen tekniko-profesionale, mund të realizohet vetëm në kuadrin e kësaj detyre themelore.

Në bazë të studimeve që janë bërë, në 10 vjetët e ardhshëm

do të përgatiten, afërsisht, 200 000 të rinj me shkollë të mesme dhe 25 000 kuadro të lartë. Veç këtyre, janë dhjetëra mijë të tjerë, që do të kalojnë në sistemin e kualifikimit. Realizimi i këtyre planeve shtron përpara shkollës detyra të mëdha e komplekse. Përgatitja e këtyre kontingjenteve nxënësish e kuadrosh duhet bërë si në shkollat e mesme, ashtu edhe në ato të lartat, duke mbajtur parasysh kërkesat e zhvillimit politik, ekonomik e kulturor të vendit, si dhe të nivelit teknik e shkencor në vitet e ardhshme. Këto kërkesa duhen pasqyruar në programet mësimore të shkollave.

Në këtë drejtim, një faktor tepër i rëndësishëm është mësuesi, figura e tij dhe niveli i përgatitjes ideologjike e shkencore. Edukatorët, mësuesit dhe pedagogët përbëjnë një armatë të tërë prej rreth 30 000 vetash dhe, si të gjithë, edhe këta kanë detyra për ngritjen e tyre tekniko-profesionale. Kjo detyrë duhet të përmbushet në mënyrë shembullore, sepse është kushti i domosdoshëm për të realizuar edhe ngritjen e përgjithshme tekniko-profesionale të kuadrove e të punonjësve. Po ka edhe një arsye tjetër: shkolla jonë po kalon sot një periudhë shndërrimesh revolucionare, që kërkojnë një përgatitje shumë të shëndoshë ideologjike e profesionale të kuadrove të arsimit.

Problem me rëndësi është rritja e vazhdueshme e interesimit shoqëror për shkollën.

«... çështja e arsimit dhe e shkollës, — ka thënë shoku Enver, — nuk është një çështje burokratike, nuk mund të jetë as vetëm fusha e arsimtarëve në përgjithësi, nuk mund të konsiderohet vetëm fusha e teorisë së shkëputur nga prodhimi, nga puna, por ajo është një çështje e madhe e Partisë, e popullit, e ekonomisë, e strukturës dhe e superstrukturës»¹.

Këtej u dalin detyra të rëndësishme organeve dhe organizatave të Partisë, të masave e të pushtetit. Partia duhet të punojë që çështjet e shkollës, të përgatitjes e të kualifikimit të kuadrove të kuptohen drejt nga drejtuesit e dikastereve qendrore dhe të organeve lokale të pushtetit e të ekonomisë. Këta, veç të tjerave, duhet të ndihmojnë edhe për ngritjen e nivelit të mësimit, sidomos për shkollat profesionale e të larta, duke i sugjeruar shkollës ato ndryshime në programet e saj, që bëjnë të mundur një pasqyrim më të mirë të zhvillimit të sotëm tekniko-shkencor, në përshtatje edhe me detyrat e ardhshme.

Për ngritjen e nivelit tekniko-shkencor të kuadrove dhe të inteligjencies, si edhe për zgjidhjen e shumë problemeve të komplikuar të prodhimit, një rol të rëndësishëm ka shkenca

¹ Enver Hoxha. «Raporte e fjalime 1967-1968», f. 348.

jonë. Orientimi i Kongresit të 7-të të Partisë që «studimet e kërkimet shkencore të shndërrohen në metodë të përgjithshme që të përshkojnë dhe të paraprijnë çdo punë», flet për vendin që Partia i cakton shkencës në jetën dhe në zhvillimin e shoqërisë sonë, si dhe për detyrat e mëdha që u dalin punonjësve shkencorë.

Ndërtimi i socializmit, në fazën e tanishme, kërkon që kujdesi për zhvillimin e për përparimin e shkencës sonë të shtohet edhe më shumë. Është e kuptueshme se as revolucioni tekniko-shkencor, as ngritja tekniko-profesionale e kuadrove, e komunistëve dhe e inteligjencies, në përgjithësi, nuk mund të realizohen jashtë përpjekjeve për kultivimin e shkencës.

Për të zbatuar drejt detyrat që shtron Partia në këtë fushë, në radhë të parë, duhet që punonjësit e shkencës të përvetësojnë marksizëm-leninizmin, mësimet e Partisë e të shokut Enver. Ky është kushti kryesor që shkenca jonë të jetë revolucionare, e partishme dhe t'i shërbejë ndërtimit me sukses të socializmit.

Shkenca në Shqipërinë socialiste zhvillohet e përparon, sepse ajo mbështetet jo vetëm në punonjësit e instituteve shkencore, por edhe në bashkëpunimin e mijëra e mijëra punëtorëve, fshatarëve kooperativistë, novatorëve, racionalizatorëve, laborantëve, arsimtarëve etj. Këto i japin shkencës sonë karakterin e vërtetë masiv e popullor. Prandaj, aktivizimi i plotë i këtyre forcave, koordinimi i veprimtarisë së tyre, bashkëpunimi i instituteve shkencore me ta, janë kushte të domosdoshme për zhvillimin dhe për përparimin e shkencës sonë. Kjo ndihmon edhe për kualifikimin tekniko-profesional të kuadrove e të punonjësve në një shkallë të gjerë. Edukimi i inteligjencies sonë shkencore me këtë frymë, është një detyrë me rëndësi për organizatat e Partisë.

Zhvillimi i vendit kërkon që edhe kuadrot, specialistët dhe të gjithë punonjësit, që merren me punë kërkimore-shkencore, të ngrenë medoemos nivelin e tyre teorik e shkencor. Partia dhe pushteti popullor, për të realizuar këtë kërkesë, kanë krijuar kushte e mundësi jo vetëm për specialistët, që punojnë në shkollat e larta, në institucionet kërkimore-shkencore dhe në byrotë teknike e teknologjike, por edhe për ata që punojnë në prodhim.

Dhe rezultate të mira në këtë drejtim ka mjaft. Tani kemi afro 400 punonjës me grada e tituj shkencorë. Por këta janë pak, ata përfaqësojnë një përqindje të ulët të punonjësve me arsim të lartë. Nga ana tjetër, vihet re një mungesë interesi mi e kontrolli për kualifikimin shkencor të kuadrove. Kështu, për shembull, nuk mund të justifikohet fakti që, për vitin 1975, u regjistruan vetëm 119 kandidatë për të marrë grada e tituj shkencorë, nga 171 të planifikuar, që koha e likuidimit të provimeve, nga 3-4 vjet të parashikuar, zgjatet në 6-7 vjet. Të

gjitha këto flasin për nevojën e një pune më të organizuar, të planifikuar e sistematike, që t'u përgjigjet kërkesave aktuale për zhvillimin e degëve të ndryshme të shkencës.

Akademia e Shkencave, Ministria e Arsimit dhe e Kulturës, të gjitha dikasteret, institucionet e larta arsimore dhe ato kërkimore-shkencore, ta marrin mirë në dorë problemin e kualifikimit shkencor dhe të specializimit të kuadrove, me qëllim që orientimet dhe detyrat e shtruara nga Komiteti Qendror i Partisë dhe nga Qeveria të kuptohen e të zbatohen drejt e me konsekuencë. Këtë e bëjnë edhe më imperative detyrat e mëdha që shtroi Kongresi i 7-të i Partisë për zhvillimin e gjithanshëm të ekonomisë e të kulturës, për thellimin e mëtejshëm të revolucionit tekniko-shkencor, për përparimin e gjithanshëm të vendit tonë.

5) Të rritim efektivitetin dhe të përmirësojmë organizimin e gjithë veprimtarisë edukative të Partisë

Partia ka një eksperiencë të madhe për punën edukative me njerëzit. Kjo eksperiencë tregon se edukimi marksist-leninist i komunistëve e i kuadrove, hedhja e tyre, bashkë me masat, në aksione revolucionare, pjesëmarrja aktive në veprimtarinë prodhuese e në luftën e klasave, në ndërtimin socialist e në mbrojtjen e atdheut përbëjnë rrugët më efektive për të forcuar ndërgjegjen socialiste, për të ruajtur e për të zhvilluar frymën e tyre revolucionare.

Plotësimi i detyrave, që shtrojmë në këtë Plenum të Komitetit Qendror, kërkon që komitetet dhe organizatat e Partisë në terren e në ushtri të përsosin tërë punën edukative, të rritin efektivitetin e saj, ta organizojnë e ta drejtojnë atë në mënyrë më të kualifikuar. Edukimi i komunistëve, i kuadrove dhe i punonjësve është një ndër detyrat themelore. Në këtë drejtim janë bërë përmirësime të ndjeshme, por duhet pranuar se ka organizata, bile edhe komitete partie, që, për problemet e edukimit politik dhe ideologjik, tregojnë një kujdes ende të pamjaftueshëm.

Organizatat e Partisë duhet të punojnë me këmbëngulje për edukimin e komunistëve e të kuadrove, të organizojnë e të udhëheqin gjithë punën për përvetësimin nga ata të teorisë marksiste-leniniste, të mësimave të Partisë e të shokut Enver, t'i mobilizojnë për plotësimin e të gjitha detyrave që shtron Partia, t'i angazhojnë në luftën klasore kundër ideologjisë borgjeze-revizioniste dhe ndikimeve të saj, kundër veprimtarisë së armiqve të brendshëm e të jashtëm. Në këtë kuadër, rëndësi të madhe kanë gjallërimi i jetës së organizatave-bazë të Partisë,

zhvillimi i kritikës dhe i autokritikës, përmirësimi i mëtejshëm i gjithë punës së tyre, për t'i bërë ato gjithnjë e më shumë kudhra të edukimit e të kalitjes revolucionare të komunistëve.

Një rol të madh për edukimin marksist-leninist të kadrove e të komunistëve luajnë shkolla e Partisë «V.I. Lenin», kurset dhe gjithë sistemi i edukimit në Parti.

Kongresi i 7-të i Partisë ka theksuar se në Shkollën e në kurset e Partisë, si dhe në të gjitha format e edukimit puna për studimin e për përvetësimin e thelluar të marksizëm-leninizmit, të mësimëve të Partisë e të shokut Enver, veçanërisht nga kadrot e nga komunistët, duhet të ngrihet në një nivel më të lartë. Për t'ia arritur këtij qëllimi është e nevojshme që të luftohen rutina e formalizmi në punën edukative, të cilat, me gjithë përmirësimet që janë bërë, përsëri, në mjaft raste, nxjerrin krye. Komitetet e organizatat e Partisë duhet t'i shtojnë përpjekjet për t'i gjallëruar format e edukimit, për t'ua përshtatur ato më mirë kërkesave e niveleve të komunistëve, të kadrove e të punonjësve, për të hequr dorë nga disa praktika të vjetruara, që vazhdojnë aty-këtu të përdoren akoma.

Kryesore në tërë punën edukative, natyrisht, është përmbajtja, kërkesa që në themel të gjithë edukimit të jetë teoria marksiste-leniniste, e lidhur ngushtë me mësimet e me përvojën e Partisë sonë. Kësaj përmbajtjeje duhet t'i përshtaten forma të shumëllojshme, me të vërtetë të efektshme, që t'u shërbejnë më mirë sqarimit e hedhjes të komunistëve, të kadrove e të masave në luftë për realizimin e detyrave të shtruara nga Partia për ndërtimin socialist të vendit dhe për mbrojtjen e atdheut. Siç tregon përvoja, vlerë të madhe ka ajo punë edukative që ndërtohet mbi bazën e problemeve që nxjerr jeta e që preokupojnë masat, duke i bërë, pikërisht këto probleme, objekte diskutimi, debati e ballafaqimi.

Synim i rëndësishëm i tërë punës edukative të Partisë është formimi i komunistit të kadrove dhe i të gjithë punonjësve, krijimi i bindjeve të thella e të qëndrueshme ideologjike për drejtësinë e vijës së Partisë, të direktivave e të vendimeve të saj. Bindjet e thella të bëjnë të qëndrosh kurdoherë në pozita revolucionare, të mos lëkundesh në asnjë situatë, të mos ndash fjalët nga veprat, të luftosh me vendosmëri për mbrojtjen e për zbatimin e vijës së përgjithshme të Partisë. Por krijimi i bindjeve të thella kërkon rritjen e forcës argumentuese të propagandës së Partisë, përdorimin e gjerë e me vend të argumenteve teorike, si edhe të argumenteve të nxjerra nga praktika revolucionare, ai kërkon largimin nga deklaratat e nga fjalët e përgjithshme, të cilat i mbytin idetë e mendimet.

Krijimi i bindjeve të thella ideologjike të njerëzimit, për problemet që trajtohen e për detyrat që duhen kryer, kërkon,

gjithashtu, që të luftohet kundër prirjeve që vërehen në disa raste për zëvendësimin e punës sqaruese e me durim, me urdhra e me metoda administrative. Lidhur me rëndësinë e argumentit në propagandë, Engelsi thotë se ai që dëshiron të merret me propagandë nuk i mjafton deklamacioni, por ai duhet të merret edhe me argumentim dhe, si pasojë, ta trajtojë problemin konkretisht, domethënë, në analizë të fundit, shkencërisht.

Në vendin tonë janë krijuar mundësi kolosale për edukimin e gjithanshëm të kadrove, të komunistëve dhe të gjithë punonjësve. Çdo njeri të ne bën pjesë në një organizatë: të rinisë, të Frontit, të bashkimeve profesionale ose në atë të gruas. Këto janë leva të rëndësishme të Partisë për edukimin e gjithanshëm të masave. Detyra e Partisë është që t'i përdorë sa më mirë organizatat e masave, të mbajë parasysh kurdoherë, forcën dhe rolin e tyre të madh e të mbështetët fuqimisht në to. Me gjithë përmirësimet e bëra, jo të gjitha organizatat e komitetet e Partisë e vlerësojnë si duhet veprimtarinë e organizatave shoqërore në fushën e edukimit. Kjo është një nga shkaqet kryesore që në punën edukative, sqaruese e mobilizuese të organizatave të masave ka akoma formalizëm e cektësi.

Po të përdoren aktivisht organizatat e masave rriten më shumë mundësitë për të fuqizuar punën edukative të Partisë, për të parandaluar në kohë fenomenet e huaja, për të forcuar më tej frontin e luftës kundër mbeturinave të shoqërisë së vjetër e ndikimeve borgjezo-revizioniste në ndërgjegjen e njerëzve. Prandaj, përmirësimi i udhëheqjes së Partisë në organizatat e masave, ngritja e nivelit të punës së tyre edukative, duhet të jenë një preokupacion i vazhdueshëm për organizatat dhe për komitetet e Partisë.

Detyrat e edukimit të komunistëve e të kadrove nuk u takojnë vetëm organeve të Partisë dhe institucioneve të ngarkuara posaçërisht për këtë çështje, por u takojnë të gjithëve, edhe organeve shtetërore e ekonomike. Të gjithë, nga njëra anë, duhet të punojnë sistematikisht për ta përvetësuar vetë thellë politikën e Partisë, teorinë marksiste-leniniste, që është në bazën e saj dhe, nga ana tjetër, duhet ta çojnë atë edhe në punonjësit e sektorëve ku punojnë, t'i mobilizojnë ata për zbatimin e përpiktë të politikës së Partisë. Çdo kuadër e çdo komunist, kudo që punon, duhet të jetë militant politik e propagandist i zjarrtë i vijës dhe i fjalës së Partisë.

Ushtria jonë Popullore ka qenë dhe mbetet një shkollë e madhe edukimi e kalitjeje për punonjësit e sidomos për rininë. Puna e gjithanshme politike dhe edukative, stërvitja intensive fiziko-ushtarake, jeta kolektive, disiplina e hekurt, me të cilën

kryen detyrat e tij, e përgatitin punonjësin për të qenë i aftë dhe i gatshëm të mbrojë atdheun dhe fitoret e revolucionit. Detyra e Partisë, siç theksoi Kongresi i 7-të, është të forcojë e të përmirësojë më tej veprimtarinë edukative të Partisë në ushtri e në tërë strukturat e saj, të ngrejë nivelin e punës ideotorike e praktike, për të përgatitur sa më mirë popullin politikisht, ideologjikisht e ushtarakisht.

Në dispozicion të komunistëve, të kuadrove dhe të gjithë punonjësve, për edukimin e tyre, janë vënë Veprat kryesore të Marksit e të Engelsit, Veprat e Leninit e të Stalinit, 24 vëllime të Veprave të shokut Enver, vëllime me dokumentet kryesore të Partisë etj. Në duart e tyre shkojnë gazetatat e përditshme, me një tirazh prej afro 150 000 kopjesh në ditë, dhjetëra revista e gazeta periodike etj. Radioja, Televizioni, kinematografia e shtëpitë botuese janë qendra të fuqishme për përhapjen e ideve marksiste-leniniste, për propagandimin e vijës së Partisë e të mësimëve të shokut Enver, për edukimin e masave punonjëse.

Shtypi, botimet dhe Radiotelevizioni kanë luajtur dhe luajnë një rol të madh në edukimin e masave e në ngritjen kulturore të tyre. Vitet e fundit u luftuan dhe u goditën shfaqjet e liberalizmit e të mungesës së vigjilencës, që u konstatuan në disa sektorë dhe që ishin pasojë e punës armiqësore të Fadil Paçramit e të Todi Lubonjës. Partia mori një varg masash për forcimin e mëtejshëm të këtyre sektorëve, për rritjen e frymës së partishmërisë proletare, për shëndoshjen e figurës moralo-politike të krijuesve.

Për të rritur më tej efektivitetin edukativ të mjeteve të komunikimit masiv, të shtypit, të Radios, të Televizionit etj., është e domosdoshme të ngrihet niveli ideologjik e profesional i punonjësve të tyre, me qëllim që të forcohet më tej fryma luftarake në propagandimin e ideve marksiste-leniniste dhe të mësimëve të Partisë e të shokut Enver, të rezultateve të arritura nga Partia e nga populli në ndërtimin e socializmit, të përhapjes së kulturës të re socialiste. Nga ana tjetër, duhet të rritet interesimi i gjithë Partisë dhe i levave të saj për shfrytëzimin më të mirë e më me dobi të shtypit e të botimeve, sepse vërehen raste që ky interesim është i pamjaftueshëm.

Mjete të fuqishme edukimi në duart e Partisë janë edhe arti e letërsia, gjithë veprimtaria kulturore masive. Ato ndikojnë drejtpërdrejt jo vetëm në ndjenjat e masave punonjëse, por dhe në rezultatet e punës së tyre, në prodhim e në mbrojtje.

Sot në vendin tonë zhvillojnë aktivitetin e tyre mbi 450 shtëpi kulture, 1 500 vatra kulture, mbi 1 800 muze e shtëpi

muze, 3 225 biblioteka. Lëvizja e fuqishme artistike amatore përfshin mbi 5 700 grupe. Për çdo vit botohen mbi 20 romane, prodhohen 14 filma artistikë dhe mbi 60 filma dokumentarë, kinoditarë etj. Me krijimtarinë e tyre të gjithanshme, shkrimtarët dhe artistët tanë të talentuar mbajnë skenat e 23 teatrove dhe estradave, ushqejnë të gjitha emisionet muzikore e letrare artistike të Radios dhe të Televizionit. Këto mjete të shumta dhe këto vlera të mëdha kulturore, organizatat e Partisë duhet t'i vlerësojnë dhe t'i shfrytëzojnë në mënyrë sa më të gjerë.

Është e nevojshme të theksohet se jo kudo dhe jo kurdoherë sektorët e kulturës, të letërsisë dhe të arteve udhëhiqen në mënyrë të kualifikuar nga organizatat dhe nga komitetet e Partisë. Nuk është kapërcyer akoma kuptimi i ngushtë që vihet re për punën kulturore. Në mjaft raste, ajo reduktohet në aktivitetet artistike dhe në punën me librin, gjë që ngushton mundësitë e kulturës për edukimin e gjithanshëm të punonjësve. Kultura në shoqërinë socialiste është një nevojë për të gjithë njerëzit e, aq më tepër, për komunistët e për kuadrot. Ajo i pajis ata me dije e me njohuri, u zgjeron horizontin, i ndihmon që të luftojnë më mirë për zbatimin e vijës së Partisë dhe për ndërtimin e socializmit.

Rëndësi ka që organizatat e Partisë të tregojnë një kujdes më të madh se deri tani për përmbajtjen e punës kulturore dhe të krijimtarisë letrare e artistike, në mënyrë që ato të trajtojnë problemet e mëdha dhe të mprehta të kohës dhe të ngrenë më lart nivelin e tyre ideologjik e artistik, duke pasur gjithnjë parasysh mësimet e direktivat e Plenumit të 4-t të Komitetit Qendror të Partisë. Veçanërisht, ato duhet të ndihmojnë që, disa gjini të artit, siç janë: teatri, estrada, kinematografia etj., t'u përgjigjen më shpejt problemeve për të cilat lufton Partia, pa ulur në asnjë mënyrë kërkesat për nivelin e lartë artistik e për brendinë ideore.

Komitetet dhe organizatat e Partisë e kanë për detyrë të qëndrojnë afër sektorëve dhe njerëzve të kulturës, arteve e letërsisë, t'u shpjegojnë problemet me të cilat ndeshet Partia, t'i mobilizojnë në luftën që bën gjithë populli për ndërtimin e për mbrojtjen e socializmit. Të mbahet gjithnjë parasysh porsia e shokut Enver që thotë:

«Për shkrimtarët duhet treguar kujdes i madh nga Partia se me një libër të mirë ata mund të edukojnë një brez të tërë...»¹.

1 Enver Hoxha. Vepra, vëll. 15, f. 298.

Shokë,

Këto ishin disa nga problemet lidhur me edukimin e kuadrove e të komunistëve, që Byroja Politike e pa të nevojshme t'ia shtrojë këtij Plenumi të Komitetit Qendror në vazhdim të zbërthimit e të zbatimit të detyrave, që na ngarkoi Kongresi i 7-të i Partisë.

Shqyrtimi i problemeve të edukimit të komunistëve e të kuadrove, në këtë kohë kur Partia është angazhuar në një luftë të re e të madhe kundër revizionizmit kinez merr një rëndësi të veçantë. Ngritja e ndërgjegjes revolucionare të komunistëve e të kuadrove, kalitja e tyre e mëtejshme politike dhe ideologjike do ta forcojnë më tepër Partinë dhe gjithë vendin, për të përballuar me sukses detyrat e rënda që nxjerr situata e tanishme, për të zgjidhur të gjitha problemet që shtrton ndërtimi i plotë i shoqërisë socialiste.

Botohet për herë të parë sipas origjinalit që gjendet në Arkivin Qendror të Partisë

V E N D I M

I PLENUMIT TË KOMITETIT QENDROR TË PPSH «DEVIJIMI I KINËS NGA MARKSIZËM-LENINIZMI DHE NGA RRUGA SOCIALISTE»

18 nëntor 1977

Plenumi i 3-të i Komitetit Qendror të Partisë së Punës të Shqipërisë, i mbledhur në datën 17-18 nëntor 1977, pasi dëgjoi e shqyrtoi raportin e Byrosë Politike të Komitetit Qendror të Partisë «Devijimi i Kinës nga marksizëm-leninizmi dhe nga rruga socialiste», mbajtur nga Sekretari i Parë i Komitetit Qendror të PPSH, shoku Enver Hoxha,

V e n d o s i :

1. — Të miratojë plotësisht raportin e paraqitur nga Byroja Politike e Komitetit Qendror të PPSH «Devijimi i Kinës nga marksizëm-leninizmi dhe nga rruga socialiste».
2. — Të porositen organet e organizatat-bazë të Partisë, të gjithë komunistët, që ta studiojnë me vëmendje raportin, të nxjerrin detyrat konkrete dhe të orientohen prej tij në luftën që bën Partia kundër imperializmit, socialimperializmit dhe revizionizmit modern.

PLENUMI I KOMITETIT QENDROR TË PPSH

Botohet për herë të parë sipas origjinalit që gjendet në Arkivin Qendror të Partisë

**LETËR E KQ TË PPSH DREJTUAR KOMITETEVE
TË PARTISË TË RRETHEVE «MBI KUJDESIN
PËR ORGANIZATËN E VETERANËVE DHE
PËR VETERANËT PENSIONISTË»**

12 janar 1978

Konstatohet se komitetet e Partisë të rretheve treguan një kujdes të veçantë për organizimin e konferencave të veteranëve në rrethe, të cilat u zhvilluan gjatë muajve tetor-nëntor të vitit që kaloi, dhe një interesim më të madh për vetë organizatën e veteranëve. Kjo ka ndikuar drejtpërdrejt në gjallërimin e veprimtarisë së kësaj organizate. U aktivizuan, me këtë rast, më shumë veteranë në punën politiko-shoqërore dhe edukuese, si edhe në kryerjen e një vargu detyrash të posaçme që ka organizata e veteranëve.

Kujdesi dhe interesimi i komiteteve të Partisë për veteranët dhe për organizatën e tyre është e nevojshme të vazhdojë edhe në të ardhmen e të jetë gjithnjë më i madh.

Veteranët, si pionierë të revolucionit e të ndërtimit socialist, kanë një kalitje dhe një përvojë të madhe revolucionare, të cilën organizatat e Partisë duhet ta përdorin sa më mirë e sa më gjerë në punën dhe në luftën për zbatimin e detyrave politike, ekonomike, ideologjiko-shoqërore, kulturore, ushtarake etj.

Numri i veteranëve pensionistë po rritet gjithnjë e më shumë. Komiteti Qendror e ka bërë të qartë se veteranët, edhe pasi dalin në pension, mbeten gjithnjë luftëtarë dhe kuadro me vlerë për Partinë e për popullin. Prandaj atyre u duhen krijuar kushtet që të mos ngelen në asnjë mënyrë të mënjanuar nga jeta dhe nga lufta e gjallë e masave për ndërtimin e plotë të shoqërisë socialiste dhe për mbrojtjen e atdheut. Ndodh, nganjëherë, që ndonjë komitet partie, duke qenë i zënë me shumë punë, pothuaj harron se ka një organizatë veteranësh dhe se ka veteranë pensionistë, të cilët kanë shumë nevojë të

ndiejnë, vazhdimisht nga afër, dashurinë dhe kujdesin e Partisë, për t'i aktivizuar në punë të ndryshme, në përshtatje me aftësitë që kanë, me moshën dhe me shëndetin e tyre, që ata të mos krijojnë as përshtypjen më të vogël se, pas daljes në pension, po harrohen. Çdo pakujdesi, sado e pakët, për veteranët pensionistë, është e dëmshme dhe mund të shkaktojë edhe probleme politike.

Në aktivizimin dhe përgjithësisht në punën me veteranët ka tashmë një përvojë e praktikë të mirë, e cila duhet të përsoset e të zbatohet më gjerë.

Duke e vlerësuar organizatën e veteranëve, siç ka theksuar shoku Enver,

«Organizata juaj nuk është një shoqatë e çfarëdoshme, por një çelik i fortë, i rrahur e i kalitur, që qëndron në themelet e Shqipërisë socialiste»¹,

kërkohej që edhe kjo organizatë të jetë kurdoherë një organizëm i gjallë, si gjithë organizatat shoqërore e të mos mbetet aspak formale.

Kujdesi ndaj veteranëve pensionistë është i nevojshëm të rritet, sidomos në dy drejtime:

a) Për aktivizimin e gjerë të një numri shumë më të madh veteranësh se deri tani, me punë të shumëllojshme, që nga bisedat, takimet, ekskursionet, shkrimi i kujtimeve dhe i historikëve, mbledhja e dokumenteve dhe pasurimi i muzeve, deri te puna për shqyrtimin e zgjidhjen e çështjeve që ngrihen në letrat e popullit, si edhe për zgjidhjen e problemeve të ndryshme, me karakter politik, ekonomik, ideologjik, shoqëror etj.;

b) për t'i ushqyer ata vazhdimisht me ideologjinë dhe me direktivat e Partisë, me mësimet e shokut Enver, për të cilat kanë aq shumë nevojë që të qëndrojnë, deri në fund, militantë revolucionarë.

Kjo do të bëjë që ata të jetojnë vazhdimisht me situatat e brendshme e të jashtme, me pulsën e luftës revolucionare të Partisë e të popullit, të merren gjithnjë me një punë të dobishme për shoqërinë, ose me ngritjen e tyre ideopolitike e të mos ndodhë që, disa nga veteranët pensionistë, të bien në apati, në pasivitet ose edhe më keq, në gabime, që kanë nganjëherë karakter politik, ose të merren me thashetheme dhe ta humbasin kot kohën rrugëve e kafeneve.

Komitetet dhe organizatat e Partisë duhet t'i kushtojnë vëmendje më të madhe edhe zbatimit të disa detyrave që kanë organizatat e veteranëve, që janë, në radhë të parë, detyra

¹ Enver Hoxha. «Raporte e fjalime 1974-1975», f. 20.

të Partisë, janë edhe detyra të organeve të pushtetit, si: shkruarja e kujtimeve, hartimi i historikëve të rretheve (qarqeve), të krahinave, të fshatrave, hartimi i biografive të dëshmorëve, ndërtimi e pasurimi i muzeve. Ngaqë nuk tregohet vëmendja e duhur ndaj këtyre problemeve, ndodh që në kujtimet, në shkrimet dhe në botimet historike të mos zbatohen kurdoherë parimet metodologjike marksiste-leniniste, direktivat e Partisë, mësimet dhe porositë e shokut Enver, të manifestohen subjektivizma të theksuar dhe pasaktësi të shumta, që jo vetëm ulin vlerën edukuese dhe shkencore të tyre, por, në disa raste, bëhen edhe të dëmshme politikisht, u krijojnë, kështu, shqetësime njerëzve dhe Partisë, ose ndodh që shumë muze të fshatrave, por edhe disa muze rrethesh, të jenë anemike e të mos e kryejnë si duhet funksionin si vatra të shëndosha propagandimi dhe edukimi revolucionar.

Vëmendja më e madhe e organeve dhe e organizatave të Partisë për këto detyra, duke kërkuar nga veteranët dhe nga organizata e tyre të bëjnë një punë më të organizuar e më serioze në zgjidhjen e tyre, po ashtu edhe nga organet përkatëse të pushtetit, do të bëjë që të zhduken shumë të meta e dobësi, që vërehen në shkrimet e në botimet historike, në pajisjen dhe në punën e muzeve, në gjithë punën për edukimin patriotik e revolucionar të masave në përgjithësi.

Viti 1978 është viti i jubileve të ngjarjeve të shënuara historike: 100-vjetori i Lidhjes Shqiptare të Prizrenit dhe 35-vjetori i Ushtrisë Popullore. Këtë vit dhe vitin që vjen, do të festohen njëra pas tjetrës 35-vjetorët e brigadave partizane, krahas festimeve të shumë ngjarjeve të tjera historike, me karakter lokal dhe kombëtar, midis të cilave më të mëdhatë janë: 35-vjetori i Kongresit të Përmetit dhe 35-vjetori i Çlirimit të Atdheut dhe i triumfit të revolucionit popullor. Të gjitha këto raste jubilerash duhet të shfrytëzohen, midis të tjerave, për një gjallërim e revolucionarizim të mëtejshëm të organizatës së veteranëve.

Ju rekomandohet komiteteve të Partisë që, brenda gjashtëmujorit të parë të këtij viti, të shqyrtojnë në sekretariat ose në byro punën e organizatës së veteranëve dhe të informojnë Komitetin Qendror mbi konkluzionet e problemet që dalin.

Sekretari i Komitetit Qendror të PPSH

Ramiz Alia

Botohet për herë të parë sipas origjinalit që gjendet në Arkivin Qendror të Partisë

PLENUMI I 4-T I KOMITETIT QENDROR TË PPSH

Tiranë, 30-31 janar 1978

KOMUNIKATË

E PLENUMIT TË KOMITETIT QENDROR TË PPSH

Më 30 e 31 janar 1978, nën drejtimin e Sekretarit të Parë të Komitetit Qendror të PPSH, shokut Enver Hoxha, u mbledh Plenumi i 4-t i Komitetit Qendror të PPSH, i cili mori në shqyrtim raportin e Byrosë Politike të Komitetit Qendror «Mbi dhënien llogari për plotësimin e detyrave të planit të vitit 1977 dhe mbi detyrat e planit të vitit 1978», mbajtur nga sekretari i Komitetit Qendror të PPSH, shoku Prokop Murra.

Plenumi i Komitetit Qendror, pasi diskutoi gjerësisht rreth raportit të paraqitur, e miratoi atë njëzëri dhe mori vendimet përkatëse.

Në fund, duke bërë konkluzionet e punimeve të Plenumit, Sekretari i Parë i Komitetit Qendror të PPSH, shoku Enver Hoxha, foli mbi detyrat që kanë të bëjnë me zbatimin e vendimeve historike të Kongresit të 7-të të Partisë.

PLENUMI I KOMITETIT QENDROR TË PPSH